בעזהשי"ת

ספר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

חלק קי"ד

וְהוּא כּוֹלֵל מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל חַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חָכְמָה יְסַדָתָם, עֲנָנִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הִתְחַזְּקוּת וְהִתְעוֹרְרוּת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דַּרְגָּה
וְדַרְגָּה מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, יְחֻנָּה מִי שֶׁיִּחְיֶה.

בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל פִּי הִבְרֵי רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוּצִינָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ

רֶבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב

זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

וְעַל פִּי הִבְרֵי תַּלְמִידוֹ, מוֹרֵנוּ הַנָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ, אוֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר
כָּל רָז לֹא אָנִיס לֵיהּ

רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

וּמְשֻׁלָּב בְּפִסְקֵי תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמַאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזוֹהַר הַקָּדוֹשׁ

הוּכָא לְדָפוּס עַל יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עִיר"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

פְּתַח דָּבָר

הִנֵּה חֶלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מַהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְּׁטוּ מְאֹד בָּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְּחַיִּים וּמְחַזְּקִים עַצְמָם עִם סְפָרִים אֵלּוּ, וְכָל חִיּוּתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמַה גַּם שֶׁאַפִלּוּ אֶת הַנְהָגָתָם בְּגַשְׁמִיּוּת הֵם גַּם־כֵּן לוֹקְחִים מִסְּפָרִים אֵלּוּ, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאָב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שֶׁלֹּא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כֶּרֶךְ מְעֹרָבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לָזֹאת לָקַחְנוּ עַל עַצְמֵנוּ לְסַדֵּר אֶת כָּל חֶלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מֵהַמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַּס עַד עַתָּה, דָּבָר הַמִּסְתַּבֵּם בְּיוֹתֵר מִשִּׁבְעִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְסִדַּרְנוּ אֶת הַמִּכְתָּבִים עַל־פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיָדֵינוּ אַחַר־כָּךְ מִכְּתַב יָד, אֲשֶׁר טֶרֶם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וּכְמוֹ־כֵן סִדַּרְנוּ אֶת הַמִּכְתָּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדֶּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהִדּוּר וְהַיֹּפִי, וְהִכְנַסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַּנַ"ךְ וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים זַ"ל, כַּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מַפְתֵּחַ הָעִנְיָנִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמֵּבִיא תַּמְצִית הַנּוֹשְׂאִים שֶׁמְּדַבֵּר עֲלֵיהֶם בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עָמָל וִיגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מַדְפִּיסִים עַתָּה אֶת כֶּרֶךְ קי״ד, וּמְקַוִּים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׁאָר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כֶּרֶךְ אַחַר כֶּרֶךְ, וּבְלִבֵּנוּ תִּקְוָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּקְרָא בָּזֶה, יֵהָנֶה וְיַחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצָר כְּלִי חֶמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפֵרוּשִׁים נִפְלָאִים עַל פְּסוּקֵי תַּנ״ךְ וְעַל מַאֲמְרֵי חַז״ל הַקְּדוֹשִׁים בִּגְמָרָא וּמִדְרָשִׁים וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְכוּ׳, וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת, מְלֻבָּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מִלְּבוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֲפִלּוּ הַיָּרוּד וְהַנָּמוּךְ בְּיוֹתֵר, יוּכַל גַּם־כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֹפֶן נִפְלָא וְנַעֲלֶה מְאֹד, מִשֵּׂכֶל עֶלְיוֹן לְשֵׂכֶל תַּחְתּוֹן, מֵעֵילָא לְעֵלּוֹל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוּמוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְנוֹתְנִים עֲצוּמוֹת נִפְלָאוֹת אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעָיוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמִיד בָּהֶם, וְאָז יַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עֲרֵבוּת, נְעִימוּת, יְרִידוּת, זִיו וְחִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְאֹשֶׁר אֲמִתִּי וְנִצְחִי לָאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חַ׳׳בְלִים נָ׳׳פְלוּ לָ׳׳נוּ בַּ׳׳נְּעִימִים, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עַ׳׳יִן ל׳׳א רָ׳׳אֲתָה אֱ׳׳לֹקִים זּ׳׳וּלָתֶךָ יַ׳׳עֲשֶׂה, וְיִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁ׳׳לֵ׳׳מָ׳׳ה׳, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמּוֹצִיאִים לָאוֹר

הַקְדָּמָה

מְבאָר בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס״א: עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים יְכוֹלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לָאוֹר.

הַיְנוּ מִכָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁאָדָם לוֹמֵד, צָרִיךְ שֶׁיְּקַבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפְּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעֻקָּל, שֶׁיְּקַבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁלּוֹמֵד מִשְׁפְּטֵי הַנְּהָגוֹת, שֶׁיֵּדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג — הֵן לְעַצְמוֹ וְהֵן לַאֲחֵרִים, שֶׁמִּתְנַהֲגִים לְפִי דַּעְתּוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וּכְפִי הַמֶּמְשָׁלָה וְהָרַבָּנוּת שֶׁיֵּשׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמִעַט, וְכָל זֶה זוֹכִים עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ׳.

וְהִנֵּה עִקַּר שְׁלֵמוּת אֱמוּנַת חֲכָמִים הוּא, כְּשֶׁיְּזַכֶּה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְיֵדַע וְיָבִין בֶּאֱמֶת בְּאֵיזֶה מַעֲמַד וּמַצָּב אֲנִי נִמְצָא, וְעַל־כֵּן עָלַי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכָל מַה שֶּׁאוֹמֵר לִי הֶחָכָם הָרַב הָאֱמֶת, אֲנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלַי כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר בְּהוּא זֶה — דָּבָר קָטָן וְדָבָר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לִנְטוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יָמִין וּשְׂמֹאל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (סִפְרִי, שׁוֹפְטִים יא): אַפִּלּוּ אוֹמֵר לְךָ עַל יָמִין שֶׁהוּא שְׂמֹאל וְכוּ׳; וּלְהַשְׁלִיךְ מֵאִתּוֹ כָּל הַחָכְמוֹת, וּלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׁוּם שֵׂכֶל בִּלְעֻמַּת אֲשֶׁר יְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שֶׁבַּדּוֹר. וְכָל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ שֵׂכֶל עַצְמוֹ, הוּא אֵינוֹ בִּשְׁלֵמוּת וְאֵינוֹ מְקֻשָּׁר וּמְקֹרָב לַצַּדִּיק, אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֶל

הַצַּדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אָז יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֵצוֹת עַל כָּל דָּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לַאֲחֵרִים — הַחֲפֵצִים לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלוֹ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לָצֵאת מִשִּׁגְעוֹנוֹ וּמִשְּׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ עַל־יְדֵי עֲוֹונוֹתָיו (עַיֵּן שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן סז), כִּי הַצַּדִּיק הוּא מָלֵא עֵצוֹת וְחִדּוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מִגָּדוֹל וְעַד קָטָן, דָּרֵי מַעְלָה וְדָרֵי מַטָּה, וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ רַק לְהַעְתִּיק דִּבְרֵי הַצַּדִּיק כִּפְשׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכֵלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דָּבָר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לוֹמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרֵסְיוֹת וְכוּ׳, כִּי כָּל אֵלּוּ הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק, לְמוּדָם הוּא מְמוּתָרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל, וְלֹא דַּי שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים אֲפִלּוּ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָן, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לְהַנְהִיג אֶת אֲחֵרִים וְכוּ׳.

וְעַל־כֵּן הָעִקָּר לָשׁוּב עַל פִּגַּם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזֶה דָּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֵצָה בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, הָעִקָּר לְהָשִׁיב דִּבְרֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל־יְדֵי שֶׁזֶּה מַקְשֶׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מֵשִׁיב וּמְתָרֵץ אֶת הַשְּׁאֵלָה, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשָׂה סֵפֶר שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שֵׁכֶל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ׳.

וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עַכְשָׁו וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, וְאָסוּר לִלְעֹג עֲלֵיהֶם, חַס וְשָׁלוֹם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קִדּוּשִׁין, הֲלָכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מֵחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם כְּמַטַּחֲוִי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבִעוּר חָמֵץ וּשְׂאוֹר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְרָאוּי לִגְזֹר שֶׁלֹּא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ׳, אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדֶרֶךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּוַדַּאי מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים בְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מֵעִנְיְנֵי תּוֹרָה הֵן בְּדֶרֶךְ פְּשָׁט, אוֹ דְּרוּשׁ, אוֹ רֶמֶז, אוֹ סוֹד, אוֹ פֵּרוּשׁ, אוֹ בֵּאוּר, אוֹ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ

סִפְרֵי מוּסָר וְאַגָּדוֹת וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם, כֻּלָּם נְכוֹחִים לַמֵּבִין, וְכֻלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים, כִּי כֻּלָּם מְדַבְּרִים מֵרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, הַנֶּעֱלָם בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹוֹת, וּבְוַדַּאי אָסוּר לָקוּץ בְּרִבּוּי סְפָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָאִים קָצָת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ עוֹד אֵיזֶה סֵפֶר חָדָשׁ, וְעָתָק יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאִלּוּ מִצְטַעֲרִים עַל הָרִאשׁוֹנִים, שֶׁכְּבָר יֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבֶאֱמֶת לֹא בְּדַעַת יְדַבְּרוּ, כִּי "לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ" (קֹהֶלֶת ג, א), כִּי מִי יַכְרִיחַ אוֹתָם לִלְמֹד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנַאי לִלְמֹד זֶה הַסֵּפֶר הֶחָדָשׁ, רַק יְבַלּוּ יְמֵיהֶם בִּסְפָרִים שֶׁיֵּשׁ מִכְּבָר, מִי יִמְחֶה בְּיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שֶׁיֵּשׁ עוֹד סְפָרִים בָּעוֹלָם, אוּלַי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דַּוְקָא, כְּמוֹ שֶׁרוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם חִיּוּת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְּחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעַצְמוֹ יֵשׁ שִׁנּוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לִפְעָמִים מִתְעוֹרֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי דָּבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלִפְעָמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל־יְדֵי דִּבְרֵי תוֹרָה וּמוּסָר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנַּפְשׁוֹ חָשְׁקָה בַּתּוֹרָה, וּמְבַלֶּה יָמָיו עָלֶיהָ כָּרָאוּי כִּי לְכָךְ נוֹצַר, יֵשׁ פְּנַאי בִּימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעַיֵּן וּלְהַבִּיט בִּסְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ כַּמָּה גְּדוֹלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיאִים בְּכַמָּה סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וָחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכָל עִנְיְנֵי חָכְמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וָרִיק, צֵל עוֹבֵר, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סְפָרִים בַּאֲרִיכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֶצְלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכִמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בִּרְבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמַדּוּעַ נִבְגֹּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רִבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ אָרֹךְ וְטוֹב לְעוֹלְמֵי עַד וּלְנֶצַח

נִצָּחִים?! וַהֲלֹא כַּמָּה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סְפָרִים לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת מְחַבְּרִים בִּשְׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וָחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וָחֹמֶר כַּמָּה אַלְפֵי אֲלָפִים וְרֹב רִבֵּי רִבְבוֹת רִבְבוֹת וְכוּ׳ סְפָרִים עַד אֵין קֵץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בִּשְׁבִיל הַתּוֹרָה הָאַחֲרוֹנָה לָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהָכִין לְעַצְמֵנוּ צֵידָה לְדַרְכֵּנוּ הָרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבָלָיו וּבְטָעֲיוֹתָיו וְכוּ׳, וְכַמָּה סְפָרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לִמְצֹא עֵצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנֶפֶשׁ בָּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כֻּלָּם מִנִּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נִצְחִיִּים, לְקָרְבָם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוֹדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ, כִּי תּוֹרַת ה׳ תְּמִימָה, כִּי לֹא נָגְעוּ בָּהּ עֲדַיִן.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכְּבָר נִמְצָאִים בָּעוֹלָם, עֲדַיִן לֹא נָגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהָבֵן כַּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנַּתְחִיל לִגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן לָבוֹא לַחֲדָרֶיהָ וְלֵירֵד לְעָמְקָהּ, עַל־כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁחִבְּרוּ עַד הֵנָּה, עֲדַיִן אֵינָם חֵלֶק אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעִמֶּק רִבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרָזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל־כֵּן צְרִיכִים לְהָזָהֵר לֹא לִלְעֹג וּלְבַזּוֹת שׁוּם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל־פִּי דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל־פִּי הַגְּמָרָא וְהַמִּדְרָשִׁים וְסִפְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְהָאֲרִיזַ״ל, כִּי כֻּלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינוֹת וַעֲיָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבִמְקוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחַיִּין אֶת עַצְמָן בָּהֶם, וּבִמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחַיִּין אֶת עַצְמָן בִּסְפָרִים אֲחֵרִים דַּיְקָא וְכוּ׳.

וְהִנֵּה תַּמְצִית הַסֵּפֶר הַזֶּה הִיא מִכְתָּבִים, אֲשֶׁר נִכְתְּבוּ לְמִקָּרְבִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לָאֵל, בָּאִים וּמִתְקָרְבִים אֶל הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַנֶּעֱלָם, אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְרִיצִים מִכְתְּבֵיהֶם לְהוֹרוֹתָם הַדֶּרֶךְ, לִרְאוֹת אוֹר וְלָצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ וְהָרָע שֶׁנִּלְכְּדוּ בּוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהַמִּכְתָּבִים הָאֵלּוּ נִכְתְּבוּ תְּשׁוּבוֹת עַל מִכְתְּבֵיהֶם.

וּבֶאֱמֶת לֹא נִתְחַדֵּשׁ בּוֹ שׁוּם דָּבָר, כַּאֲשֶׁר יִרְאֶה הָרוֹאֶה, רַק נִלְקַט מִכָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכֵלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים, וּכְדֶרֶךְ הָרוֹפֵא אֲשֶׁר מְעָרֵב כַּמָּה סַמִּים יַחַד (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נז), כִּי כָּל הָרְפוּאוֹת הֵן הַרְכָּבוֹת, דְּהַיְנוּ שֶׁלּוֹקְחִים סַם פְּלוֹנִי וְעִשָּׂב פְּלוֹנִי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל כָּךְ וְכָךְ, וְכֵן עִשָּׂב אַחֵר, שֶׁמִּשְׁקָלוֹ כָּךְ וְכָךְ, וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכַּמָּה מִינִים, וְכָל עִשָּׂב וָעִשָּׂב יֵשׁ לוֹ כֹּחַ אַחֵר, וּמְעָרְבִין אֵלּוּ הַמִּינִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהַרְכָּבָה, וְזֹאת הַהַרְכָּבָה יֵשׁ לָהּ כֹּחַ לְרַפֵּא הַחוֹלַאַת, כִּי עִקַּר הָרְפוּאָה הוּא עַל־יְדֵי הַרְכָּבָה דַּיְקָא, שֶׁנַּעֲשָׂה לָהּ כֹּחַ אַחֵר חָדָשׁ, עַל־יְדֵי הַכֹּחַ שֶׁקִּבְּלָה מִכָּל אֵלּוּ הָעֲשָׂבִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ, וּבְזֶה הַכֹּחַ הֶחָדָשׁ שֶׁל הַהַרְכָּבָה דַּוְקָא מְרַפְּאִין כָּל מִינֵי חוֹלָאוֹת וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; וְדָבָר זֶה יָכוֹל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחָיֵב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נְפָשׁוֹת מֵרֶדֶת שַׁחַת, וּבִפְרָט אִם בָּא אֶחָד וְשׁוֹאֵל אוֹתוֹ, מֻטָּל עָלָיו חִיּוּב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הַרְבֵּה דּוֹרוֹת תְּלוּיִים בְּנֶפֶשׁ זוֹ, וְאִם תְּרַחֲקֵהוּ בַּעֲנָוָה שֶׁל שֶׁקֶר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכוּ׳, וְזֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם, וְאֵין עוֹד חֶסֶד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשֶׁזּוֹכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֱמֶת בַּחֲבֵרָיו, וּבִפְרָט בָּעִתִּים הַלָּלוּ אֲשֶׁר הַחֹשֶׁךְ וְהָאֲפֵלָה נִתְפַּשְּׁטוּ בָּעוֹלָם, וְנִתְקַיֵּם בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים (אֵיכָה ד, א): ״תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת״, דְּהַיְנוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְגַּלְגְּלִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטִיּוּת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים

עֲלֵיהֶם בָּעִתִּים הַלָּלוּ נִסְיוֹנוֹת כָּאֵלּוּ, אֲשֶׁר לֹא שִׁעֲרוּם אֲבוֹתֵינוּ וַאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בִּלִי שׁוּם גֻּזְמָא כְּלָל, מַמָּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמַּבּוּל, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְאֵין מִי שֶׁיְּרַחֵם עֲלֵיהֶם כְּלָל, כִּי נִתְפַּשְּׁטוּ סִפְרֵי מִינוּת וְנֹאוּף לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפַּסּוּ בָּזֶה בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וַחֲבֵרָא חַבְרֵי אִית לֵיהּ, וְחַבְרָא דְּחַבְרֵי חַבְרֵי אִית לֵיהּ, וְאֶחָד מַכְשִׁיל אֶת חֲבֵרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה וּמַשְׁגִּיחַ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה כְּלָל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עַצְמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ), וְעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם; עַל־כֵּן הַהֶכְרֵחַ לְהַרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר בְּכַמָּה מִינֵי דִּבּוּרִים, כַּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, לְמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל: כְּשֶׁיַּגִּיעַ בִּכְתִיבָתוֹ לְעִנְיַן ״אֱמוּנָה״ אוֹ ״צַדִּיק״, יַרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַנָּצֵל וְלָצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ, כִּי אִם עַל־יְדֵי הִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמִתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרוֹפֵא הָאֲמִתִּי, הָרוֹפֵא הַמֻּמְחֶה מְאֹד מְאֹד (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ל), וְהוּא וַאֲנָשָׁיו יְכוֹלִים לֵירֵד אֶל כָּל מִינֵי צְנוֹרוֹת שֶׁל הַסִּטְרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְּלָהּ, וּלְהָרִים אֶת הַנִּפָּשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקְעוּ שָׁם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ח).

עַל־כֵּן אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהוּא גְּמַר כָּל הַתְּקוּנִים וְכוּ׳, שֶׁהוּא תִּקּוּת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִקּוּת כָּל הַדּוֹרוֹת וְתִקּוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ׳, נַחַל הַנּוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחָכְמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשָּׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ׳, גְּאֻלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳, וְאֶל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁהֵם צַדִּיקֵי הָאֱמֶת שֶׁבַּדּוֹר, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הוּא אֵיבָר לַצַּדִּיק, וּבְהִתְחַבְּרוּתָם יַחַד, שָׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ׳.

וְאָז יִזְכֶּה לְתִקּוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכֶּה לְהִתְגַּלּוּת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר עַיִן לֹא רָאֲתָה אֱלֹקִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה וְיִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁלֵמָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן!

סֵפֶר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

כֶּרֶךְ קִיד

כו תשלא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ב סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, חֲוָוֹ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיַצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, וְיִרְווּ רֹב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיהֶן, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת אַחַת מִכֶּן, הִנֵּה נִקְלַעְתִּי לְצָרוֹת גְּדוֹלוֹת וּלְחוֹבוֹת מְרֻבִּים, וְט״ו בְּאָב מִתְקָרֵב, שֶׁעַד אָז בִּנְיַן אוּלַם הַשְּׂמָחוֹת צָרִיךְ לְהִגָּמֵר, וְהַכִּיס רֵיק וְאֵין בּוֹ, וּמַה גַּם שֶׁעַד אָז צְרִיכָה לִהְיוֹת הַהַגְרָלָה, וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת מִכֶּן, אִם אַתֶּן יְכוֹלוֹת לִמְכֹּר מַה שֶּׁיּוֹתֵר הַגְרָלוֹת, וְחֵצִי לָקַחַת בִּשְׁבִיל פַּרְנָסַת בֵּיתְכֶן, וְחֵצִי לָתֵת בִּשְׁבִיל בֵּית־הַכְּנֶסֶת, כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְהָזִיז עִנְיָנִים, וְלִגְמֹר אֶת בִּנְיַת הָאוּלָם, אֶהְיֶה לָכֶן אָסִיר תּוֹדָה מְאֹד מְאֹד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלְנָה לָלֶכֶת בִּצְנִיעוּת כָּרָאוּי לְבַת יִשְׂרָאֵל, וּזְכֹרְנָה הֵיטֵב, שֶׁבָּאנוּ לְפֹה לְיַבְנְאֵל לְמִדְבָּר שָׁמֵם, כְּדֵי לְגַדֵּל אֶת בָּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ עַל טָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ, וּתְהִלָּה לָאֵל, אֲנַחְנוּ מַצְלִיחִים מְאֹד בְּחִנּוּךְ הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת. וְלָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן,

רְאִינָה לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה, וְתָמִיד תְּדַבֵּרְנָה עִם יַלְדֵיכֶן דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, כִּי אִלּוּ שֶׁמְּדַבְּרִים עִם הַיְלָדִים אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמְתְחַזְּקִים בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, זוֹכִים לִילָדִים מֻצְלָחִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַזְמִין לָהֶם שִׁדּוּכִים בְּגִיל צָעִיר, שֶׁלֹּא יוֹדְעִים מַה זֶּה חֵטְא, וְאִלּוּ שֶׁהֵם חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם, הֵם אֲשֶׁר מַפְסִידִים, וְלָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, תִּהְיֶינָה פִּקְחוֹת וְתַצְלַחְנָה.

אֵין אַתֶּן יְכוֹלוֹת לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, כְּשֶׁאֲנִי מְקַבֵּל דִּוּוחִים שֶׁאַתֶּן מִתְקַבְּצוֹת יַחַד, וּשְׂמֵחוֹת יַחַד, וְאוֹמְרוֹת תְּהִלִּים בְּיַחַד, נָא וְנָא תַּמְשִׁכְנָה לְהִתְאַחֵד יַחַד, וּתְבַקֵּרְנָה אַחַת אֵצֶל הַשְּׁנִיָּה, וְאִם יֵשׁ אִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ חֲבֵרוֹת, אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שֶׁתִּתְחַבְּרָנָה אֵלֶיהָ, כִּי אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד שֶׁתַּחֲזִקְנָה אֶת עַצְמְכֶן בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְאִשָּׁה תְּחַזֵּק אֶת רֵעוּתָהּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שֶׁתִּרְוֶינָה רֹב נַחַת מִיַּלְדֵיכֶן.

הַמְאַחֵל לָכֶן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל מַעֲלַת הָרַב ... שְׁלִיטָ״א.

הִנֵּה בִּדְבַר שֶׁכְּבוֹדוֹ מִתְעַנְיֵן בַּמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

תְּהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לָנוּ יִשּׁוּב בַּגָּלִיל הַתַּחְתּוֹן הַנִּקְרָא יַבְנְאֵל, וְשָׁם יֵשׁ לָנוּ תַּלְמוּד־תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית־סֵפֶר לְבָנוֹת, שְׁנֵי גַּנִּים וּפְעוּטוֹן, שֶׁבּוֹ מִתְחַנְּכִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים תַּלְמִידִים וְתַלְמִידוֹת, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ שְׁנֵי כּוֹלֵלִים, מִקְוֶה טְהָרָה, וְעַכְשָׁו אֲנַחְנוּ בּוֹנִים אוּלָם שְׂמָחוֹת, שֶׁיִּהְיֶה חִנָּם לְכָל דּוֹרֵשׁ, וְלָזֹאת אִם כְּבוֹדוֹ רוֹאֶה לְנָחוּץ, אֲבַקֵּשׁ אִם

אֶפְשָׁר לְהַתְרִים אֶת אַנְשֵׁי קְהִלָּתוֹ בַּעֲבוּר אוּלַם הַשְּׂמָחוֹת, יְהִיֶה זֶה זְכוּי הָרַבִּים, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, יֵשׁ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה עֲנִיִּים מְרוּדִים, וּכְשֶׁבָּא לַעֲשׂוֹת אֵיזוֹ שִׂמְחָה — בְּרִית אוֹ בַּר־מִצְוָה וּבְפָרָט חֲתֻנּוֹת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, מַה שֶּׁקּוֹרֶה, בְּנֵי־אָדָם מִסְתּוֹבְבִים בְּלִי רֹאשׁ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּכְבָר שָׁמְעוּ הָרְבֵּה מִקָּרִים שֶׁל הַתָּקָפַת לֵב מִגֹּדֶל הַלַּחַץ וְכוּ׳, וַאֲנִי רוֹצֶה עַכְשָׁו לְחַדֵּשׁ דָּבָר כָּזֶה, שֶׁיִּהְיֶה אוּלָם שְׂמָחוֹת בְּחִנָּם לְכָל דּוֹרֵשׁ. וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּתְרֹם בַּעֲבוּר בְּנִיַּת אוּלַם שְׂמָחוֹת, שֶׁהוֹלֵךְ לְהִגָּמֵר בְּקָרוֹב, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ כָּתוּב עַל הַמִּבְנֶה, וּכְמוֹ־כֵן עַל הָאוּלַם שְׂמָחוֹת אֲנַחְנוּ בּוֹנִים בֵּית־הַכְּנֶסֶת עֲנָקִי, כְּמוֹ שֶׁאֲנִי שׁוֹלֵחַ לָכֶם רָצוּף בָּזֶה אֶת תָּכְנִית הַבִּנְיָה, הַקּוֹמָה הָרִאשׁוֹנָה הִיא עַכְשָׁו בִּשְׁלַב הַבִּנְיָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

בְּתוֹדָה מֵרֹאשׁ...

הָיִיתִי מְאֹד רוֹצֶה לְדַבֵּר אִתְּכֶם.

הַנַּ״ל...

כו תשלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עַכְשָׁו אוֹמֵר לִי ... נֵרוֹ יָאִיר, כִּי הָעוֹרֵךְ־דִּין אוֹמֵר, שֶׁנִּזְדָּרֵז עִם הָאַגָּרָה לְבֵית־הַמִּשְׁפָּט, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לַעֲזֹב כְּרֶגַע הַכֹּל, וּלְהוֹצִיא אֶת הַסְּכוּם שֶׁל הָאַגָּרָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא לְהוֹצָאָה לַפֹּעַל, וְיִהְיוּ לִי בּוּשׁוֹת וְחֶרְפּוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים וְחִלּוּל הַשֵּׁם, וְעַל־כֵּן תִּמְסֹר אֶת זֶה עוֹד הַיּוֹם, נָא לַהֲשִׁיבֵנִי אִם קִיַּמְתָּ אֶת רְצוֹנִי.

בּוֹ בָּרֵגַע שֶׁשָּׁלַחְתָּ מִכְתָּב קְרִיאָה נִרְגָּשׁ, שָׁלַחְתִּי מִכְתָּב לְכָל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תַּעֲשֶׂה מִזֶּה צְלוּמִים וְלִמְסֹר לָהֶם, וְכֵן לְתֻלּוֹת מִכְתָּב כְּלָלִי.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ עוֹד הַיּוֹם...

כו תשלד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֵין אַתְּ יְכוֹלָה לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁאַתְּ עוֹשָׂה עִמִּי, מַמָּשׁ אַתְּ מַצִּילָה אוֹתִי מֵהַפַּח יָקוּשׁ בּוֹ נִלְכַּדְתִּי, וּבְוַדַּאי לֹא אֶשָּׁאֵר לָךְ חַיָּב — לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא בָּעוֹלָם הַבָּא, וְכָל מִי שֶׁיָּגַע וְטָרַח בַּעֲבוּרִי, אֶזְכֹּר אֶת זֶה תָּמִיד, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תַּחְזִיקִי מַעֲמָד וְאַל תִּשָּׁבְרִי.

אֶתְמוֹל דִּבַּרְתִּי שִׂיחָה אֲרֻכָּה עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְהִסְבַּרְתִּי לָהֶם אֶת כָּל עִסְקֵנוּ זֶה אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, וּבִקַּשְׁתִּי מִידִידֵנוּ הַנִּפְלָא ... נֶרוֹ יָאִיר, שֶׁיִּשְׁלַח לָךְ הֶעְתֵּק, כְּדֵי לְהַחֲיוֹתֵךְ, וְכָל הַדִּבּוּרִים נֶאֶמְרוּ בְּשִׁבְילֵךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשלה.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֶרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה חִזּוּק, לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וַאֲפִלּוּ שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה מַרְאֶה מָקוֹם לָצֵאת מֵהַסְּתָבְךָ שֶׁבּוֹ נִסְתַּבֵּךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אָסוּר לְאַבֵּד אֶת עַצְמוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּלְאַבֵּד אֶת עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו וְכוּ׳, אַדְרַבָּה עִקַּר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל — לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל הַמַּצָּבִים הֲכִי קָשִׁים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו.

לָזֹאת הָיִיתִי אוֹמֵר לְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ קְבִיעוּת לִלְמֹד בְּכָל יוֹם קוּנְטְרֵס חָדָשׁ עַל־פִּי סִדְרַת "אוֹצַר־הַקּוּנְטְרֵסִים", וְכֵן תִּעַיֵּן בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן כַּמָּה מִכְתָּבִים בְּשׁוּ"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ; כִּי בֶּאֱמֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל הֵם חִזּוּק עָצוּם לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְעַיֵּן בָּהֶם בְּכָל יוֹם, וְאָז יִהְיֶה לוֹ חִזּוּק.

נָא וְנָא רְאֵה לִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וּבְרַדַּאי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כִּי אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁפֶּגֶם־הַבְּרִית שֶׁל הָאָדָם הוֹרֵס לוֹ אֶת הַחַיִּים, וּמֵבִיא אוֹתוֹ לִידֵי דִּכָּאוֹן וְשִׁבְרוֹן לֵב וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן עִקַּר תִּקּוּן הַבְּרִית הוּא רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְרַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סט), שֶׁעַל־יְדֵי שִׂמְחָה יִזְכֶּה שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ יִשְׁמֹר לוֹ אֶת בְּרִיתוֹ, וְעַל־כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁבִּזְכוּת הַשִּׂמְחָה תַּצְלִיחַ. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳): מִי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד הוּא מַצְלִיחַ; וְלָכֵן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁמְּאֹד מְאֹד קָשֶׁה לְךָ לִהְיוֹת עַכְשָׁו בְּשִׂמְחָה, כִּי כָּל־כָּךְ מַר לְךָ, עַד שֶׁעוֹלוֹת לְךָ מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל שְׁטוּת וָהֶבֶל, שֶׁל הִתְאַבְּדוּת, חַס וְשָׁלוֹם, עִם כָּל זֹאת עִקַּר רְפוּאַת הַבַּת מֶלֶךְ הִיא רַק שִׂמְחָה, צְרִיכִים לִשְׂמֹחַ, וְלֹא לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, וּבִזְכוּת הַשִּׂמְחָה יוֹצִיא אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מֵהַפַּח יָקוּשׁ שֶׁאֵלָיו נִקְלַעְתָּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עַצְמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ חָמֵשׁ דַּקּוֹת לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֶל

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ קְבִיעוּת לוֹמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, כִּי מ׳שׁ׳נ׳ה׳ אוֹתִיּוֹת נ׳שׁ׳מ׳ה׳, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד מִשְׁנָיוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה מְזַכֵּךְ וּמְצַחְצֵחַ אֶת נִשְׁמָתוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁמְרוּ עַל כַּשְׁרוּת הָאֲכִילָה, כִּי אִם הַיְלָדִים אוֹכְלִים מַאֲכָלִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם פִּקָּפּוּק וְסָפֵק טְרֵפוֹת, זֶה אֲשֶׁר גּוֹרֵם לָהֶם מַה שֶּׁגּוֹרֵם, וְאַתֶּם צְרִיכִים לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל מַה שֶּׁהַיְלָדִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהֵם כָּל־כָּךְ מֻפְרָעִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, זֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁהִתְפַּטְּמוּ בִּנְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי מִי שֶׁאוֹכֵל נְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת, הַדָּם שֶׁלּוֹ מִתְעַכֵּר, וְקוֹוֶנֶה לְעַצְמוֹ מִדּוֹת רָעוֹת. וְעַל־כֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּשְׁמְרוּ מְאֹד אֵיזֶה בָּשָׂר אַתֶּם קוֹנִים, זֶה מֻכְרָח לִהְיוֹת הֶכְשֵׁר שֶׁל רַב מְפֻרְסָם, לֹא סְתָם נַקְנִיקִיּוֹת בַּצָּרְכַנְיָה... בְּבָשָׂר צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת בְּנֵקֶל בְּשַׂר גְּמַלִּים וַחֲמוֹרִים וְסוּסִים, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, כִּי הָעֵרֶב־רַב מִלְּאוּ אֶת כָּל הָאָרֶץ עִם מַאֲכָלֵי טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת, וְלָכֵן רְאוּ לִשְׁמֹר מְאֹד כָּל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרַחֲמֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

רְאוּ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם, רַק תִּתְחַזְּקוּ.

הָעִקָּר תִּדְעוּ, שֶׁהַיְלָדִים צְרִיכִים לָדַעַת גַּם־כֵּן אֶת הַמִּלָּה "לֹא", לֹא כָּל דָּבָר צְרִיכִים לְוַתֵּר לִילָדִים, הֵם צְרִיכִים לָדַעַת גַּם־כֵּן אֶת הָעִנְיָן שֶׁל "לֹא", וְדַיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה יַצְלִיחוּ.

נָא וְנָא תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עִם מִי הַיְלָדִים מִתְחַבְּרִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֶּר שְׁלַח, כ"ג סִיוָן ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּכֶם, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תַּצְלִיחוּ, וְתַעֲלוּ מַעְלָה מַעְלָה.

... גֵּרוֹ יָאִיר! רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאַל יֶחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, עַל־כָּל־פָּנִים קְצָת דִּקְצָת מִכָּל לִמּוּד, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נָחוּץ לַנְּשָׁמָה.

... תִּחְיֶה! רְאִי לְהִתְקַבֵּץ בְּכָל יוֹם עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתֹאמַרְנָה בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וּתְבַקֵּשְׁנָה הַרְבֵּה רַחֲמִים עָלַי, שֶׁאֶזְכֶּה לָצֵאת מֵהַצָּרוֹת וְהַחוֹבוֹת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶן, וְנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

בְּנֵכֶם ... גֵּרוֹ יָאִיר, מַצְלִיחַ מְאֹד בַּלִּמּוּדִים, וְהוּא מִתְנַהֵג הֵיטֵב, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם עִם הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

הָעִקָּר רְאוּ לְהִתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמְחוּ מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקְכֶם, עַל אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם חֶלְקְכֶם וְגוֹרָלְכֶם, וּזְכִיתֶם, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נָתַן לָכֶם בֵּן וּבַת, שֶׁזּוֹ הַמַּתָּנָה הֲכִי יְקָרָה, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּכָל יוֹם עַל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם, מַמָּשׁ נִסִּים נִגְלִים.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גֹּדֶל הַחֶסֶד שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים אִתִּי מִפַּעַם לְפַעַם, שֶׁאַתֶּם מַלְוִים לִי כֶּסֶף, כְּדֵי שֶׁאוּכַל לְהַמְשִׁיךְ בִּבְנְיַת אוּלָם הַשִּׂמְחוֹת וּבֵית־הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל, יַעֲזֹר לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיַשְׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם חֲזָרָה אֶלֶף פְּעָמִים כָּכֶם.

... תִּחְיֶה! אַל תְּדַבְּרִי שְׁטֻיּוֹת כְּאֵלּוּ אַתְּ לֹא מַצְלִיחָה וְכוּ׳, אַדְרַבָּה כֻּלָּם אוֹהֲבִים אוֹתָךְ בְּבֵית־הַסֵּפֶר, וּמְכַבְּדִים אוֹתָךְ, וְאוֹמְרִים שֶׁאַתְּ עוֹשָׂה עֲבוֹדָה מְאֹד טוֹבָה, וְעַל־כֵּן אַל תִּחְיִי בִּרְגָשֵׁי נְחִיתוּת, כִּי זֶה רַק יַהֲרֹס לָךְ אֶת הַבְּרִיאוּת וְהַתְּדְמִית, אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשלט.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

רָאוּי לְהִתְחַזֵּק יַחַד בְּאַהֲבָה וּבַהֲבָנָה הֲדָדִית, וְאֶחָד יַעֲזֹר לַשֵּׁנִי, וְדַיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחוּ בְּשָׁלוֹם בֵּיתְכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִפְקֹד אֶתְכֶם בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

... נֵרוֹ יָאִיר! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי בֶּאֱמֶת רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נב), אֲשֶׁר בְּהִתְבּוֹדְדוּת אָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ קֹדֶם עַל נְקֻדָּה אַחַת, וְאַחַר־כָּךְ עַל נְקֻדָּה שְׁנִיָּה, וְאַחַר־כָּךְ עַל נְקֻדָּה שְׁלִישִׁית וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְשַׁבֵּר אֶת כָּל הַמִּדּוֹת רָעוֹת וְהַתַּאֲווֹת רָעוֹת, וְיִקְנֶה לְעַצְמוֹ אֶת כָּל הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, עַד שֶׁלְּבַסּוֹף הוּא צָרִיךְ לַעֲקֹר מֵעַצְמוֹ אֶת הַיֵּשׁוּת לְגַמְרֵי וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; וְתָמִיד שׁוֹאֲלִים אוֹתִי: אִם כֵּן, בְּאֵיזוֹ נְקֻדָּה צְרִיכִים לְהַתְחִיל? כִּי אֵיזוֹ מִדָּה רָעָה צְרִיכִים לְשַׁבֵּר קֹדֶם, וְאֵיזוֹ מִדָּה טוֹבָה צְרִיכִים לִקְנוֹת קֹדֶם? וּתְשׁוּבָתִי הִיא, כִּי הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁצְּרִיכִים לְבַקֵּשׁ הוּא — נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּלְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת הָעַצְבוּת. כִּי תֹּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ, אָז כְּבָר זָכָה לְכָל הַקְּדֻשׁוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וּלְהֵפֶךְ — כְּשֶׁאָדָם עָצוּב, נוֹפֵל בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתִּיו. וְלָכֵן תְּבַקֵּשׁ רַק עַל שִׂמְחָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יַצִּילֵךְ אוֹתָךְ.

הָעִקָּר רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעַצְמְךָ שִׁעוּרִים בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, וּבְמִשְׁנָה, וּבִגְמָרָא, וּבְמִדְרָשׁ, וּבְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, וּמִכָּל לְמוּד וְלִמּוּד תִּלְמַד אֲפִלּוּ

קְצָת דִּקְצָת, כִּי רַק זֶה מַה שֶּׁנִּשְׁאָר מֵהָאָדָם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

... תִּחְיֶה! רְאִי לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחְדִּיר בַּבָּנוֹת בְּבֵית־סֵפֶר אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר אֵין דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, כִּי בָּזֶה שֶׁמְּחַזְּקִים אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמוּנָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל עַל כָּל הֶעָווֹנוֹת. וּבֶאֱמֶת כָּל אֶחָד צָרִיךְ לִמְצֹא לְעַצְמוֹ אֵיזוֹ מִצְוָה, שֶׁיִּהְיֶה חָזָק בָּהּ, וְעִקַּר הַמִּצְוָה שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק בָּזֶה — זוֹ מִדַּת הָאֱמוּנָה, שֶׁזּוֹ מִצְוַת הָאֱמוּנָה, וְהַמִּצְוָה הַזּוֹ כּוֹלֶלֶת כְּבָר אֶת כָּל הַמִּצְוֹות, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה".

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ג סִיוָן ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבִי, תַּלְמִידַי ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּחְיוּ יַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת, וְאֶחָד יַעֲזֹר לַשֵּׁנִי, וְתִתְרַבֶּה בֵּינֵיכֶם הָאַהֲבָה, וּבְזִכּוּת זֶה תַּצְלִיחוּ מְאֹד בְּחַיֵּיכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתְּכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְלֹא תְּחַפְּשׂוּ מוּמִים וְחֶסְרוֹנוֹת אֶחָד בַּשֵּׁנִי, וְזֶה מַה שֶּׁיַּעֲזֹר לָכֶם בְּחַיֵּי נִשּׂוּאֵיכֶם, וְרַבֵּנוּ זַ"ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל שְׁלוֹם־בַּיִת.

... גְּרוֹ יָאִיר! אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תְּקַנֶּה לְעַצְמְךָ אֶת

מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְאַל תִּהְיֶה עַקְשָׁן, וְתוֹרִיד אֶת עַצְמְךָ אֶל הַיְלָדִים, כִּי צְרִיכִים הַרְבֵּה סַבְלָנוּת עִם יְלָדִים, לֹא לְצַעֵק עֲלֵיהֶם וְלֹא לְהַרְבִּיץ לָהֶם, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי מִי שֶׁצּוֹעֵק עַל יְלָדִים אוֹ מַרְבִּיץ לָהֶם, הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לִהְיוֹת מְלַמֵּד, וְלָכֵן אִם תִּקָּנֶה לְעַצְמְךָ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְתַחְדִּיר בָּהֶם אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּמִדּוֹת טוֹבוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ, וְכָךְ תִּקָּנֶה לְעַצְמְךָ שֵׁם טוֹב כְּמְלַמֵּד טוֹב.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעַצְמְךָ שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בִּגְמָרָא, בְּמִדְרָשׁ וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, וּמִכָּל לִמּוּד תִּלְמַד אֲפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט, וְזֶה יְחַיֶּה אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּרְווּ רֹב נַחַת מִיַּלְדֵיכֶם.

... נֵרוֹ יָאִיר ! רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לַכֹּל בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְאָדָם צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וּכְכָל שֶׁיִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, כֵּן יַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹרוֹת. וְכֵן תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ שִׁעוּרִים בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בִּגְמָרָא, בְּמִדְרָשׁ וּבְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, וּמִכָּל לִמּוּד וְלִמּוּד תִּלְמַד אֲפִלּוּ קְצָת דְּקְצָת, וְהַיּוֹם לוֹמְדִים קְצָת וּמָחָר קְצָת, עַד שֶׁזּוֹכִים בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן לְסַיֵּם אֶת הַכֹּל.

הַיּוֹם יִשְׁלַח לְךָ יְדִידֵנוּ ... נֵרוֹ יָאִיר, אֶת הַדְּרָשָׁה שֶׁאָמַרְתִּי לְאַנְשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִתְלֶה אֶת זֶה עַל לוּחַ הַמּוֹדָעוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁתִּתְלֶה שָׁם לְכָל הַפָּחוֹת שְׁבוּעַיִם, כִּי דִּבַּרְתִּי מְדֻבָּרִים נְחוּצִים מְאֹד, וּבִפְרָט הִתְעוֹרְרוּת לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיָּבִיאוּ עוֹד שֶׁפַע בַּעֲבוּר גְּמַר הַבִּנְיָן.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

פֹּה תְּקַבֵּל כַּמָּה מִכְתָּבִים נְחוּצִים, שֶׁתִּתְמְסֹר אוֹתָם לְיַעֲדָם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשמב.

בְּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ג סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אָל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים עִמָּדִי, שֶׁאַתֶּם עוֹזְרִים לִי לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים, שֶׁהֵם גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּמַדְרֵגָה עֶלְיוֹנָה מְאֹד, וּמַמָּשׁ הַצָּלַת נְפָשׁוֹת, כִּי עַכְשָׁו הַפְּרִיצוּת כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, שֶׁעוֹשָׂה פְּרָצוֹת בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִכְשָׁלִים בִּפְגַם־הַבְּרִית, וְנִתְבַּלְבֵּל הַדַּעַת וְהַמֹּחַ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְנוֹפְלִים בְּקַטְנוּת וּבִירִידוּת, וְאֵין לָהֶם שׁוּם הִתְחַזְּקוּת — רַק אֵלּוּ הַסְּפָרִים. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵיכֶם שֶׁיֵּשׁ לָכֶם חֵלֶק בָּזֶה, וְנָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לִהְיוֹת שְׁבוּרִים בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ לִגְמֹר לְנַקֵּד אֶת הַדְּרָשָׁה וְלִשְׁלֹחַ לְיַבְנְאֵל לַמָּעוֹן, שֶׁיּוּכְלוּ לִתְלוֹתוֹ עַל לוּחַ הַמּוֹדָעוֹת.

מַה שֶּׁאֲנִי צָרִיךְ הָרֵגַע, שֶׁתִּשְׁלְחוּ אֶת הַדַּף הָאַחֲרוֹן עַד הֵיכָן הִגַּעְתִּי בַּסֵּפֶר ״זְכוּת אָבוֹת״, כִּי מְאֹד נִצְרָךְ לִי, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְהַמְשִׁיךְ, אֲבָל אֵינִי זוֹכֵר כְּבָר עַד אֵיפֹה שָׁלַחְתִּי לָכֶם, וְלָכֵן רְאוּ לִשְׁלֹחַ לִי עַכְשָׁו אֶת הַדַּף הָאַחֲרוֹן.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְגְמֹר כְּבָר בְּקָרוֹב אֶת סֵפֶר "קְדֻשַּׁת־הַבְּרִית" "קְדֻשַּׁת־יִשְׂרָאֵל", וְתֵכֶף אַחַר זֶה אַתְחִיל קֹדֶם עִם הַסְּלִיחוֹת שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן, וְאַחַר־כָּךְ הַסִּדּוּר, וּבֵין כָּךְ נַדְפִּיס עוֹד קוּנְטְרֵסִים.

רְאוּ לִשְׁלֹחַ אֶת הָעַמּוּד הָאַחֲרוֹן עַד הֵיכָן שֶׁהִגַּעְנוּ בַּסֵּפֶר "זְכוּת אָבוֹת", זֶה בְּסוֹף פֶּרֶק ב׳, אֲנִי מְחַכֶּה עַכְשָׁו עַל זֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ בַּעֲבוּרְכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם לִשְׁלֹחַ אֶת הַדְּרָשָׁה שֶׁל אֶתְמוֹל לְיַבְנְאֵל, לְתֻלּוֹת אֶת זֶה עַל לוּחוֹת הַמּוֹדָעוֹת, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נָחוּץ.

אֲקַוֶּה שֶׁאַתֶּם מִתְקַדְּמִים עִם הַחֹמֶר שֶׁהִצְטַבֵּר בְּיֶדְכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם כָּל טוּב, וּמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם...

כו תשדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶתְמוֹל בְּלֵיל רְבִיעִי דִּבַּרְתִּי שִׂיחָה אֲרֻכָּה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהִיא שִׂיחָה מְאֹד מְאֹד נְחוּצָה, וְלָכֵן רְאֵה לְהוֹרִיד אֶת כָּל הַשִּׂיחוֹת הַיְשָׁנוֹת מִלּוּחַ הַמּוֹדָעוֹת, רַק תַּשְׁאִיר אֶת הַמִּכְתָּבִים הַכְּלָלִיִּים, וְתִתְלֶה אֶת

הַדְּרָשָׁה שֶׁאָמַרְתִּי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר בָּהּ אֲנִי מְבַקֵּשׁ, שֶׁיְּעַזְרוּ לִי לָצֵאת מֵהַפַּח יָקוּשׁ שֶׁנָּפַלְתִּי אֵלָיו.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנִי בָּזֶה, כִּי מְאֹד נְחוּצָה הַדְּרָשָׁה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ טוֹב מִמְּךָ...

כו תשמה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַ שְׁלַח, כ״ד סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיֶּה.

לָכֵן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אַךְ מֵרֹב טִרְדוֹתַי בְּצָרְכֵי הָרַבִּים — לֹא הָיָה לִי הַפְּנַאי לַהֲשִׁיבֵךְ תֵּכֶף־וּמִיָּד.

בְּעִנְיַן הַבָּשָׂר, עָשִׂינוּ גְּדֵר לֹא לֶאֱכֹל בָּשָׂר רַק אִם מַכִּירִים אֶת הַשּׁוֹחֵט אִישִׁית, וְיֵשׁ הֲמוֹן קִלְקוּלִים, בַּעֲוֹונוֹתֵינוּ הָרַבִּים, וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לֹא לְהִכָּשֵׁל בַּאֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְכָאן בְּיַבְנְאֵל יֵשׁ לָנוּ שׁוֹחֵט יְרֵא שָׁמַיִם, וְאִישׁ שֶׁמַּכִּירִין אוֹתוֹ הֵיטֵב, וְיֵשׁ לוֹ חֶזְקַת כַּשְׁרוּת. וּמַה שֶּׁקָּרָה לָאַחֲרוֹנָה, שֶׁהֻכְרַח לִמְסֹר אֶת הַטְּפוּל בַּבָּשָׂר אֶל מִשְׁפַּחַת ... צְרִיכִים תָּמִיד לְבָרֵר הַאִם בֶּאֱמֶת הַשּׁוֹחֵט מְפֻקָּחַ, כִּי כָּךְ עָשִׂיתִי עִמּוֹ תְּנַאי — אִם הוּא יְפֻקָּח, אָז אֵין שׁוּם שְׁאֵלָה, שֶׁצְּרִיכִין לְקָנוֹת אֶת הַבָּשָׂר, כִּי בָּשָׂר מְבַחוּץ מִי יוֹדֵעַ מִי הַשּׁוֹחֵט וְכוּ׳, וְאֵיךְ הִכְשִׁירוּ אֶת זֶה וְכוּ׳.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם, לְהִשְׁתַּדֵּל לְהָבִין אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְשֶׁלֹּא תִּהְיֶינָה מְרִיבוֹת וְאִי הֲבָנוֹת בֵּינֵיכֶם, וּצְרִיכִים לְוַתֵּר אֶחָד לְהַשֵּׁנִי, וּלְכַבֵּד אֶת זוּלָתוֹ, וְאַל תִּשְׁכְּחוּ, שֶׁלֹּא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וְיֵשׁ לָכֶם כְּבָר בֵּן, שֶׁיִּהְיֶה בַּר־מִצְוָה, וְיָבוֹא לִלְמֹד אֶצְלִי, וְאֵילּוּ פָּנִים יִהְיוּ לוֹ, שֶׁשְּׁנֵיכֶם לֹא מִשְׁתַּוִּים, וְיֵשׁ בֵּינֵיכֶם אִי הֲבָנוֹת.

אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁתְּבִינוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וּתְכַבְּדוּ זֶה אֶת זֶה, אֲשֶׁר הִיא תּוֹעֶלֶת בְּשְׁבִיל הַיְלָדִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְהַרְאוֹת אֶת הַמִּכְתָּב לְבַעְלֵךְ.

כו תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי אַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְעָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר הָעוֹלָם הַזֶּה מָלֵא נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד כָּל מִינֵי חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וּבִלְבּוּלִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֲמָשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, בְּאֹפֶן שֶׁתְּסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְזוֹ הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה מְמַלֵּא לָאָדָם אֶת הַמֹּחַ בֶּאֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְקַשֵּׁר אֶת הַשָּׁבוּעַ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכֵן תַּתְמִיד פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק בִּלְמוּד מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעָלְמָא בְּמִשְׁנָיוֹת — זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, הָעִקָּר אַל תִּשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹחַ וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אֶלָּא הַדְבֵּק אֶת עַצְמְךָ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְתָבוֹא

אֶל בֵּית־הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית — בְּמִנְיָן דַּיְקָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, הָעִקָּר תֵּצֵא מִקַּטְנוּת הַמֹּחִין, וְתָמִיד תָּבוֹא אֶל גְּדֻלּוּת הַמֹּחִין, וְתִהְיֶה דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשָׁלֹא תִּהְיֶה לְךָ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת מֵאַף אֶחָד, אַתָּה לֹא צָרִיךְ כְּלוּם, רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּרְאֵה לֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְתִתְמַצֵּא לְעַצְמְךָ חָבֵר לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּכָל יוֹם מֵעִבְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת הֶחָבֵר, כִּי נְקֻדַּת הֶחָבֵר הִיא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, לְקַבֵּל עַל יָדוֹ אֶת נְקֻדַּת הַצַּדִּיק, אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזַק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכָתֹב לִי מִפַּעַם לְפַעַם, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּנִי.

כו תשמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, אַךְ מֵרֹב טִרְדוֹתַי בְּעִסְקֵי הָרַבִּים, קָשֶׁה וְכָבֵד לִי לַעֲנוֹת עַל כָּל מִכְתָּב.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תְּדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזַק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

לִלְמֹד בָּרַבִּים צְרִיכִים סַבְלָנוּת כְּמוֹ בַּרְזֶל, כִּי הַתַּלְמִידִים מוֹצִיאִים אֶת הַנְּשָׁמָה, וּצְרִיכִים הַרְבֵּה סַבְלָנוּת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְסַבֵּל, וְאָז יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. וְאֵין זוֹ עֵצָה כָּל־כָּךְ לְהִשָּׁבֵר מִכָּל דָּבָר, וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה בְּחָכְמָתְךָ, וְאַל תְּגָרֵשׁ שׁוּם תַּלְמִיד בְּשׁוּם

פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי בַּדּוֹר הַזֶּה כָּל נֶפֶשׁ שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, מְאֹד יְקָרָה בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְקָרֵב אֲפִלּוּ נֶפֶשׁ אַחַת אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל הַמְקַיֵּם נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, כְּאִלּוּ קִיֵּם עוֹלָם מָלֵא (בָּבָא בַּתְרָא יא.), וְעַל־כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת מַאֲרִיךְ אַף עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאַל תּוֹצִיא אֶת עַצַבֶּיךָ עַל שׁוּם בְּרִיָה שֶׁבָּעוֹלָם, וְאָז תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁהַכּוֹלֵל שֶׁלָּנוּ מַתְחִיל לְשַׂגְשֵׂג, וְשׁוֹמְעִים קוֹל תּוֹרָה — אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁהִכְנַסְתָּ בְּלִבִּי, כִּי זוֹ כָּל תִּשׁוּקָתִי — שֶׁיִּהְיֶה בְּיִבְנְאֵל קוֹל תּוֹרָה, וְיִלְמְדוּ תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּדִבֻּקוּת עֲצוּמָה, וּלְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, שֶׁלֹּא יֵדְעוּ מַה זֶּה חֵטְא, וּתְהִלָּה לָאֵל, אַתָּה עוֹזֵר לִי לְהַחְדִּיר יִרְאַת שָׁמַיִם בַּאַבְרֵכִים, וְשֶׁיִּלְמְדוּ תּוֹרָה, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, הָעִקָּר שֶׁיִּהְיֶה שֶׁפַע לְכָל אַנְשֵׁי הַכּוֹלֵל, וְשֶׁנּוּכַל לְשַׁלֵּם לָהֶם אֲפִלּוּ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים שַׁ״ח לְחֹדֶשׁ, וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּמִי יִתֵּן, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה כְּבָר.

הָעִקָּר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אַדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַכֹּל יָכוֹל לִהְיוֹת, הָעִקָּר מַה שֶּׁתַּלּוּי בְּהַצְלָחַת הָאָדָם הוּא שִׂמְחָה, לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ, אֲפִלּוּ שֶׁעוֹבֵר עָלָיו חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְקַטְנוּת וּמְרִירוּת וְלֵב נִשְׁבָּר וּמַכְאוֹבִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָה שֶׁבָּעוֹלָם, וּכְשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ, הַחַיִּים שֶׁלּוֹ

הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֶרֶת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אֶפְשָׁר לְטַפֵּל בַּגַּבָּה שֶׁלִּי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְיִהְיֶה לְךָ בִּזְכוּת זֶה פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְאִשְׁתְּךָ תִּהְיֶה בְּרִיאָה, וְתָמִיד תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

נָא וְנָא אַל תִּשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְעָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמַּחְתָּנִי בָּזֶה שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל יוֹם. מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין עוֹד טוֹב מִלְּדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְגַלּוֹת לוֹ אֶת

אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבָזֶה שֶׁמִּדַּבְּרִים עִם אֲחֵרִים מֵאֱמוּנָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִכְנֶסֶת גַּם בּוֹ אֱמוּנָה. וְלָכֵן צְרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה מֵאֱמוּנָה.

אוֹדוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי לוֹקֵחַ אֶת הָאַשְׁמָה עָלַי, כִּי אֲנִי אִישִׁית לֹא לָמַדְתִּי אִתָּם, רַק מָסַרְתִּי אוֹתָם בִּידֵי אֲחֵרִים, וְאַתָּה יוֹדֵעַ אֵיךְ שֶׁזֶּה הוֹלֵךְ כְּשֶׁאֲחֵרִים לוֹמְדִים וְכוּ', וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁמַּעֲכְשָׁו הַיְלָדִים יַחְזְרוּ אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, כִּי אִתָּם אֲנִי לוֹמֵד, וַאֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי עִמָּהֶם.

אוֹדוֹת שֶׁאֵין בָּהֶם כָּל־כָּךְ חֵשֶׁק לִלְמֹד, יָדַעְתִּי גַּם יָדַעְתִּי אֶת הַבְּעָיָה הַזּוֹ, אֲבָל זֹאת נָחַמְתִּי, שֶׁהֵם זְהִירִים וּשְׁמוּרִים מֵחֵטְא, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים כֻּלָּם פְּגוּמִים בִּפְגַם־הַבְּרִית, בְּלִי יוֹצֵא מֵהַכְּלָל, וְעַל־כֵּן נָחַמְתִּי, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, הֵם לֹא יוֹדְעִים מַה זֶּה חֵטְא, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לָדוּן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיְּגַדְּלוּ, הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

אוֹדוֹת הַבָּשָׂר שֶׁל הַשּׁוֹחֵט שֶׁלָּנוּ, ר' ... גֵּרוֹ יָאִיר, הַהֶכְרֵחַ לִי לוֹמַר לְךָ, פֹּה אֲנַחְנוּ מַכִּירִים מִי הַשּׁוֹחֵט, וְאִם אַתָּה לֹא מַאֲמִין לְמִשְׁפַּחַת ... שֶׁיִּחְיוּ, וּזְכוּתְךָ וְכוּ' וְכוּ', הָיִיתִי מְיַעֵץ לְךָ לְהַגִּיד לְר' ... גֵּרוֹ יָאִיר, שֶׁיִּקְנֶה עוֹפוֹת בַּעֲבוּרְךָ וְיִשְׁחֹט, וְאִשְׁתְּךָ תַּכְשִׁיר אֶת זֶה, וְזֶה הָיָה הֲכִי טוֹב, אִם קוֹנֶה בְּעַצְמוֹ עוֹפוֹת וְהַשּׁוֹחֵט שׁוֹחֵט, וּמַכְשִׁירִים בַּבַּיִת, אָז אֵין שׁוּם חֲשָׁשׁ, וּבְפָרָט שֶׁאִשְׁתְּךָ מְלַמֶּדֶת אֶת הַבָּנוֹת אֵיךְ לְהַכְשִׁיר, אָז הֵן יְכוֹלוֹת לַעֲזֹר לָהּ, אֲבָל לִקְנוֹת בָּשָׂר מִבַּחוּץ, אַפִלּוּ שֶׁיֵּשׁ הֶכְשֵׁר הֲכִי טוֹב, מִי יוֹדֵעַ מִי הַשּׁוֹחֵט וְכוּ', וּמִי יוֹדֵעַ מִי הִכְשִׁיר אֶת זֶה וְכוּ', אִם זֶה לֹא יוֹתֵר גָּרוּעַ פִּי אֶלֶף מִמַּה שֶּׁפֹּה, מַה לַּעֲשׂוֹת? הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרַחֲמֵי יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לִשְׁמֹעַ וּלְהִתְבַּשֵּׂר תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתָּבִין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לָנוּ בְּעָיָה בְּעִנְיַן הַבָּשָׂר, וְשֶׁנֹּאכַל רַק בָּשָׂר כָּשֵׁר תָּמִיד, הָעִקָּר הוּא רַק לִשְׁמֹר מָה אוֹכְלִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּכֶם, וּבִפְרָט שֶׁאַתֶּם מִתְקָרְבִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֶצְלוֹ זוֹהִי כָּל הַשִּׂמְחָה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אֲנִי רוֹצֶה לִרְאוֹת נַחַת אֶצְלְכֶם, שֶׁהַיְלָדִים שֶׁלָּכֶם יִהְיוּ צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת, וְתִרְוֶוה רֹב נַחַת מֵהֶם.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ, שֶׁקָּנִיתֶם בֶּגֶד שֶׁל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ — שְׁטְרַיְמֶל וּבֶגֶד לָבָן וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּבְזְכוּת זֶה יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּל הַשַּׁבָּתוֹת תִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, וּכְשֶׁתִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים בְּשַׁבָּת, יֶשְׁפַּע לָכֶם שֶׂפַע כָּל הַשָּׁבוּעַ, כִּי הַשִּׂמְחָה שֶׁל שַׁבָּת מַשְׁפַּעַת שֶׂפַע עַל כָּל יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִשְׂמֹחַ בְּשַׁבָּת, וְאָז יֵשׁ לוֹ פַּרְנָסָה בְּשֶׂפַע כָּל שִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל. וְעִקַּר הַהַתְחָלוּת וְהַפַּרְנָסָה שֶׁאָדָם סוֹבֵל כָּל הַשָּׁבוּעַ, הוּא רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ שָׂמֵחַ בְּשַׁבָּת, כִּי בְּשַׁבָּת צְרִיכִים לִשְׂמֹר לֹא לִהְיוֹת בְּכַעַס, וְלֹא לְהַרְאוֹת שׂוּם פָּנִים זוֹעֲפוֹת, וּצְרִיכִים לִשְׂמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לָרִיב עִם אַף אֶחָד בְּשַׁבָּת, רַק לִהְיוֹת כָּל הַשַּׁבָּת בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד, וְאָז דַּיְקָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַשְׁפִּיעַ כָּל הַשָּׁבוּעַ שֶׂפַע גָּדוֹל, כִּי כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת בָּאוֹת רַק מִשַּׁבָּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשנב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, אֲבָל לֹא הָיָה הַפְּנַאי לַהֲשִׁיבְכֶם.

תִּשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁהֲכִי טוֹב בִּשְׂכֵל נִשְׁמַתְכֶם, וְכֵן לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הָאֻמָּא שֶׁנִּשְׁאֲרָה לְבַד, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִצָּוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ — כְּמוֹ מִצְוַת כִּבּוּד אָב וָאֵם, וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים מַה זּוֹ מִצְוַת כִּבּוּד אָב וָאֵם, הָיוּ זְהִירִים בָּזֶה בְּיוֹתֵר, וְעַל־כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הָאֻמָּא, וּבִזְכוּת זֶה תִּתְבָּרְכוּ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשנג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְתִזְכּוּ לִפְרִי בֶּטֶן זֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, הָעִקָּר רַק לְהִתְנַהֵג בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה וּבְצָנִיעוּת, וְתִתְחַזְּקוּ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאָז תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. הָיִיתִי מְיַעֵץ לָכֶם מִדֵּי פַּעַם בְּפַעַם לִבְרֹחַ אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם שְׁנֵיכֶם בְּיַחַד, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּבִזְכוּת הַתְּפִלּוֹת תִּרְאוּ נִסִּים

נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הָעִקָּר מַה שֶּׁצְּרִיכִים הוּא רַק סַבְלָנוּת, וְעוֹד פַּעַם סַבְלָנוּת, וְעוֹד פַּעַם סַבְלָנוּת, וּמִי שֶׁהוּא סַבְלָן בְּיוֹתֵר — הוּא מַצְלִיחַ בְּיוֹתֵר, וְעַל־כֵּן רְאוּ לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרַחֲמָיו לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

רְאֵה ... גֵּרוֹ יָאִיר, לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאַל יֶחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הָאַרְבָּעָה לִמּוּדִים הָאֵלּוּ הֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וּכְשֶׁלּוֹמְדִים בְּכָל יוֹם אֶת הַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ, מַמְשִׁיכִים עַל עַצְמוֹ אוֹר גָּדוֹל מֵאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשנד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי — עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ שֶׁאַתֶּם מִתְקַדְּמִים, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס הַשָּׁנָה עוֹד הֲמוֹן סְפָרִים.

הָעִקָּר תִּתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה מַשְׁבְּרִים, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרַחֲמָיו לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבַּת שָׁלוֹם...

כו תשנה.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים בָּזֶה הָעוֹלָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים וְכוּ׳, וּמְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּצוּרָה וּבְאֹפֶן אַחֵר וְכוּ׳, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הוֹרִיד אֶת הַנְּשָׁמָה לְתוֹךְ גּוּף גַּשְׁמִי, כְּדֵי שֶׁיִּסְתּוֹבֵב בָּזֶה הָעוֹלָם תְּקוּפַת זְמַן מְיֻחֶדֶת, כָּל אֶחָד כְּפִי שֹׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ לְמַעְלָה בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים, וְיַסֵּגֵל מִצְווֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְיִלְמַד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהִיא חָכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז אַחַר־כָּךְ חוֹזֵר לְמַעְלָה, וְשָׁם מִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ׳, וְכָל הַיְרִידָה שֶׁהַנְּשָׁמָה יוֹרֶדֶת מִלְּמַעְלָה עַד לְמַטָּה זוֹ פְּלִיאָה גְּדוֹלָה וְנִשְׂגָּבָה מְאֹד, כִּי לָמָּה הַנְּשָׁמָה צְרִיכָה לָרֶדֶת לְמַטָּה? אֶלָּא יֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שֶׁאָדָם אֵינוֹ מֵבִין, וְאֵינוֹ מְסֻגָּל לְהָבִין, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁעֲדַיִן מְלֻבָּשׁ בִּלְבוּשׁ גַּשְׁמִי עַב וְגַס, וְלָכֵן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל לֹא לַחֲקֹר כְּלָל, רַק לָלֶכֶת בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת.

הַנִּסָּיוֹן הַכִּי קָשֶׁה לָאָדָם, שֶׁהוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת מְצֻמְצָם, קָשׁוּר בַּאֲזִיקִים וּבְשַׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל וְכוּ׳, זֶה קָשׁוּר אֶל תַּאֲווֹתָיו וְכוּ׳, וְזֶה קָשׁוּר אֶל אִשָּׁה וְכוּ׳, וְזֶה קָשׁוּר אֶל יְלָדִים וְצַעַר גִּדּוּלָם וְכוּ׳, וְזֶה קָשׁוּר בַּעֲנִיּוּת וְדַחֲקוּת וּפַרְנָסָה וְכוּ׳, וְזֶה קָשׁוּר עִם מַחֲלוֹת וַחֳלָאִים רָעִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעִקַּר חָכְמַת הָאָדָם — לָצֵאת מִכָּל הַשַּׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל וְהָאֲזִיקִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, לֹא שֶׁהוּא יָכוֹל לְהוֹרִיד אֶת זֶה מִמֶּנּוּ, כִּי הֲרֵי הֵם נִמְצָאִים בְּטִבְעוֹ וּבְמִצִיאוּת, וְלֹא שַׁיָּךְ לְהוֹרִיד מִמֶּנּוּ אֶת הָעֹל וְהַשַּׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל שֶׁבּוֹ נִקְשָׁר וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֶלָּא הֶחָכָם וְהַפִּקֵּחַ מְהַפֵּךְ אֶת הַשַּׁלְשְׁלָאוֹת וְהַצְּמִצּוּמִים לִכְלִים

נִפְלָאִים, כִּי הַשַּׁלְשֶׁלָאוֹת הֵם בְּדֶרֶגֶת צְמִידִים וְשַׁרְשְׁרוֹת שֶׁל זָהָב וְיַהֲלוֹמִים, וְכָל אֶחָד כְּפִי מַדְרֵגָתוֹ, וְזֶה סוֹד הַקִּיּוּם בְּזֶה הָעוֹלָם.

אוֹדוֹת מַה שֶּׁקָּרָה אִתְּךָ וְכוּ' וְכוּ', לְדַעְתִּי, כָּל הַמִּשְׁפָּחָה כְּבָר מַתְחִילָה לְהַעֲרִיךְ אוֹתְךָ, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁמַּעַכְשָׁו יַתְחִילוּ לְהִסְתַּכֵּל עָלֶיךָ בְּצוּרָה אַחֶרֶת וְכוּ', וּבְכָבוֹד אַחַר וְכוּ', כָּרָאוּי לָתֵת לְאַבָּא וְכוּ', מִצִּדִּי אַתָּה יָכוֹל לַחֲזוֹר לְבֵיתְךָ, אֲנִי לֹא מְעַכֵּב אוֹתְךָ, חַס וְשָׁלוֹם, וְגַם לֹא אָמַרְתִּי לְךָ לְנַתֵּק קְשָׁרִים עִם הַבַּיִת וְכוּ', אֶלָּא רָאִיתִי שֶׁהָיְתָה הִתְקוֹמְמוּת עָלֶיךָ הֵן מִצַּד אִשְׁתְּךָ, וּבְפָרָט מִצַּד בִּתְּךָ, שֶׁרָצְתָה לִבְרֹחַ עִם אֵיזֶה נוֹכֶל, שֶׁיּוֹתֵר מִבֶּגֶר מִמֶּנָּה בַּחֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וּכְבָר הִתְגָּרֵשׁ פַּעֲמַיִם, וְהִיא לֹא רָצְתָה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלְךָ וְכוּ', אָז נָתַתִּי לְךָ עֵצָה שֶׁתִּשָּׁאֵר בְּיַבְנְאֵל, וּתְדַמֶּה לְעַצְמְךָ כְּאִלּוּ כְּבָר נִפְטַרְתָּ מִזֶּה הָעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ', וְנִשְׁמָתְךָ מְשׁוֹטֶטֶת כָּאן בְּיַבְנְאֵל וְכוּ' וְכוּ', וְנִרְאֶה אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר וְכוּ', וַעֲכְשָׁו אֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁכֻּלָּם מִתְגַּעְגְּעִים אֵלֶיךָ, וּמֵהַיּוֹם יַתְחִילוּ לְכַבֵּד אוֹתְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁהָיוּ בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת צַדִּיקִים וַחֲכָמִים גְּדוֹלִים, שֶׁגִּלּוּ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים עַכְשָׁו בְּדוֹר כָּזֶה, שֶׁצְּרִיכִים לְהַלְבִּישׁ אֶת הָאֱלֹקוּת עַד שֶׁקְּטַנֵּי עֵרֶךְ וּפְחוּתִים כָּמוֹנוּ, גַּם־כֵּן יָבִינוּ, וּצְרִיכִים לְשַׂחֵק עִם בְּנֵי־אָדָם מַמָּשׁ כְּמוֹ בְּגַן יְלָדִים, שֶׁהַגַּנֶּנֶת מְשַׂחֶקֶת עִם הַיְלָדִים, וְנַעֲשֵׂית כְּאַחַד מֵהֶם, וְהַיְלָדִים הַקְּטַנִּים חוֹשְׁבִים שֶׁהִגִּיעָה יֵשׁ לָנוּ חֲבֵרָה... כֵּן צְרִיכִים לְהוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֶל בְּנֵי אָדָם, וּמִזֶּה בָּא, שֶׁמִּתְחַצְּפִים נֶגֶד הַצַּדִּיק הַדָּבוּק בְּדְבֵקוּת אֱמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי לֹא מַכִּירִים אוֹתוֹ אִישִׁית, וּמֵחֲמַת רִחוּקָם מִמֶּנּוּ, כִּרְחוֹק מִזָּרָח מִמַּעֲרָב בְּיוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', עַל־כֵּן מִתְחַצְּפִים אֵלָיו וּמְזַלְזְלִים בּוֹ, אֲבָל גַּם הוּא נִמְצָא בַּאֲזִיקִים וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה סוֹד מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין רַשׁ"י סַנְהֶדְרִין צח.), שֶׁמָּשִׁיחַ יוֹשֵׁב בְּשׁוּקֵי רוֹמִי, וְעוֹטֵק לַחֲבֹשׁ אֶת פְּצָעָיו וְכוּ', וְדוֹ"ק.

עַלַי נִגְזַר מִטְּעָמִים הַכְּמוּסִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ לְהִקָּבֵר בְּיַבְנְאֵל וְכוּ' וְכוּ', וּתְהִלָּה לָאֵל, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עָזַר לִי לְהָקִים שָׁם יִשּׁוּב, וְהַיִּשּׁוּב רַק יִגְדַּל וְיִגְדַּל, עַד שֶׁיִּהְיֶה נַעֲשֶׂה עִיר גְּדוֹלָה מְאֹד,

עִיר שֶׁל תּוֹרָה, עִיר שֶׁל חֶסֶד, עִיר שֶׁל שִׂמְחָה, עִיר שֶׁל אַהֲבָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְסָמוּךְ וְנִרְאֶה לְקִבְרֵי הַקְּמְתִּי קְרַיַּת חִנּוּךְ שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר הַיְלָדִים יַעֲלוּ בְּכָל יוֹם אֶל קִבְרֵי לְהִתְפַּלֵּל שָׁם.

אֲקַוֶּה שֶׁתָּבִין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר מִכָּל הַמִּכְתָּב הַזֶּה, וַאֲנִי חוֹזֵר וּמַדְגִּישׁ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מָקוֹם נִפְלָא בָּעוֹלָם כְּמוֹ יַבְנְאֵל, מָקוֹם שֶׁקֵּט, מָקוֹם שֶׁיְּכוֹלִים לְחַנֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, מָקוֹם שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לַהֲפֹךְ לְקָדֶשׁ וְטָהֳרָה, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת יְלָדֵינוּ, שֶׁלֹּא יֵדְעוּ מַה זֶּה חֵטְא כְּלָל, בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁהָיָה לְפָנַי מֵאתַיִם שָׁנָה, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיָּבוֹא לָגוּר שָׁם, אַךְ אִם אַתָּה רוֹצֶה, תַּחֲזֹר אֶל אִשְׁתְּךָ וִילָדֶיךָ, אִם לֹא תּוּכַל לְהָבִיא אוֹתָם לְיַבְנְאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תשנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֵיךְ שֶׁאַתָּה מִתְחַזֵּק בְּלִמּוּד הַתַּלְמִידִים.

מָה אֹמַר לְךָ ! אַתָּה חָקוּק בְּפָנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, כִּי אֶצְלִי הָעִקָּר הוּא הַחִנּוּךְ — לְחַנֵּךְ אֶת הַיְלָדִים בְּצוּרָה כָּזוֹ, שֶׁיִּהְיוּ כֵּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה.

זֶה לִי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה שֶׁאֲנִי לוֹמֵד עִם תַּלְמִידִים, וּתְהִלָּה לָאֵל, הַזְּמַן הַזֶּה הוּא הַזְּמַן הָרִאשׁוֹן שֶׁאֲנִי מַתְחִיל לִרְאוֹת נַחַת וּבְרָכָה מֵהַתַּלְמִידִים, וְהַזְּכוּת הַכִּי גְּדוֹלָה אֲנִי יָכוֹל לִזְקֹף לִזְכוּתְךָ, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, אַתָּה מֵכִין לִי תַּלְמִידִים כָּאֵלּוּ, שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם תְּשׁוּקָה לִלְמֹד תּוֹרָה, כִּי, תְּהִלָּה לָאֵל, אֶצְלִי הֵם מְסַיְּמִים בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת וְכ״ח דַּפִּים גְּמָרָא, וְאֶת זֶה הֵם עוֹשִׂים בְּקִבְיעוּת גְּדוֹלָה עַד

מְאֹד, מִלְּבַד הַשְּׁעוּרִים שֶׁאֲנִי לוֹמֵד אִתָּם אִישִׁית, כְּמוֹ שֻׁלְחָן עָרוּךְ, חֻמָּשׁ וְרַשִּׁ״י, וְתַנַ״ךְ, וְסֵפֶר הַחִנּוּךְ, וְרַמְבַּ״ם, זֹהַר וְלִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְהַכְנִיס בַּיְלָדִים חֵשֶׁק לְסֵ״ס שַׁ״ס וּגְמָרָא, וּמִשְׁנָיוֹת, כִּי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְזַכֵּךְ אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּמַכְנִיס בָּהֶם תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה, אָז מְמֵילָא נִקְלָטוֹת בּוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת. וְכֵן טוֹב מְאֹד שֶׁיִּלְמְדוּ ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וְיִהְיוּ בְּקִיאִים בּוֹ.

כְּפִי הַנִּרְאֶה לֹא אַקְבִּל אֶת הַבָּחוּר ... רַק אַחַר חַג הַסֻּכּוֹת, כִּי אֲנִי לֹא צָרִיךְ פֹּה יְלָדִים רָעִים וְכוּ׳, לְעֵת עַתָּה דָּחִיתִי אוֹתוֹ עַד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב, אֲבָל כְּפִי הַנִּרְאֶה אֲנִי לֹא אֶקַּח אוֹתוֹ עַד אַחַר סֻכּוֹת. וְרָצִיתִי מְאֹד, שֶׁתִּכְתֹּב לִי מְאֹד אֶת תְּכוּנוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְאֵיךְ הוּא לוֹמֵד, וְאֵיךְ הוּא מִתְנַהֵג בְּדַרְכֵי אֶרֶץ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁלְּרֶגֶל הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה שְׁנַת הַלִּמּוּדִים, נוּכַל לְהוֹסִיף אֶת הַמַּשְׂכֹּרֶת לְכָל הַמְּלַמְּדִים, כִּי כְּבָר נִהְיֶה מְלַמְּדִים מֻבָּרִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַכְנִיס שֶׁפַע גָּדוֹל לַמְּלַמְּדִים שֶׁיֵּצְאוּ מֵהַחוֹבוֹת.

אַתָּה לֹא צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, כָּל הַשָּׁקָעָה שֶׁאַתָּה מַשְׁקִיעַ בַּיְלָדִים, זוֹ הַשָּׁקָעָה נִצְחִית, וְאַשְׁרֶיךָ וְאַשְׁרֵי חֶלְקֶךָ, כִּי אֵין לָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, אֶלָּא מַה שֶּׁמַּכְנִיס בַּיְלָדִים אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה מַה שֶּׁנִּשְׁאָר מִמֶּנּוּ.

וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְגָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי עוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. הָעֵקֶר חֲזַק וֶאֱמַץ, וְתַמְשִׁיךְ לְהַחְדִּיר בָּהֶם אֶת מִדַּת הַדֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְדַוְּחַ לִי בְּיוֹם רִאשׁוֹן מִ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְכֵן בִּכְלָלְיוּת תְּדַוַּח לִי עַל הַכְּתָבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תשנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִינָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

הָעִקָּר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין רַק אֱמוּנָה, וְעוֹד פַּעַם אֱמוּנָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת קיח:): אָבוּךְ בְּמַאי זָהִיר טְפֵי; וְעַל זֶה גִּלָּה רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִבְחֹר לְעַצְמוֹ מְצָוָה, וְיִהְיֶה חָזָק עִם הַמִּצְוָה הַזּוֹ, וּלְדַעְתִּי, עִקַּר הַמִּצְוָה הוּא רַק אֱמוּנָה, כִּי הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת כָּל־כָּךְ מִתְפַּשְׁטוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִצְוָה אַחֶרֶת לְהִתְחַזֵּק בָּהּ כְּמוֹ מִצְוַת הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁר הִיא עוֹלָה עַל כָּל הַמִּצְוֹת, כִּי ״כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה״ (תְּהִלִּים קיט, פו), כָּל הַמִּצְוֹת צְרִיכִים לְהָבִיא אֶת הָאָדָם לֶאֱמוּנָה, וְעַל־כֵּן תִּתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יְחַזֵּק אוֹתְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תשנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

זֶה זְמַן רַב, שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לִכְתֹּב לָכֶם, וּבִפְרָט שֶׁכְּתַבְתֶּם לִי מִכְתָּב אָרֹךְ, אֲבָל טִרְדוֹתַי בְּעִסֶק הָרַבִּים מְרֻבּוֹת מְאֹד.

תַּאֲמִינוּ לִי, שֶׁעֲדַיִן לֹא שָׁכַחְתִּי אֶתְכֶם, וַאֲנִי לֹא אֶשְׁכַּח אֶתְכֶם, וְאַתֶּם חֲקוּקִים בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וַאֲנִי מַאֲמִין, שֶׁיּוֹם אֶחָד תָּשׁוּבוּ לְיַבְנְאֵל, שֶׁכְּבָר תִּהְיֶה עִיר גְּדוֹלָה.

אֲנִי מְאֹד מִשְׁתּוֹקֵק אַחֲרֵיכֶם, וּמְקַוֶּה וּמְצַפֶּה לִרְאוֹתְכֶם וְלִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם. וְעַל־כֵּן תִּרְאוּ לִכְתֹּב לִי מִפַּעַם לְפַעַם, וְאַף שֶׁהָיִיתִי מְאֻכְזָב אָז שֶׁעֲזַבְתֶּם אֶת הַמָּקוֹם, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יָקָר בְּעֵינַי כִּבְנֵי מַמָּשׁ, בְּלִי שׁוּם הֶפְרֵשׁ, וְלָזֹאת כְּשֶׁאֶחָד הוֹלֵךְ מִמֶּנִּי — כּוֹאֵב לִי, כֵּן הָיָה אֶצְלְכֶם וְכוּ׳, אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁהַכְּאֵב לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וּלְבַסּוֹף תַּחְזְרוּ.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְתָמִיד תְּבַשְּׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת, וְנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּהְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

אוֹדוֹת הַנִּתּוּחַ לִבְנֶךָ, רְאוּ לֵילֵךְ לְרוֹפֵא מֻמְחֶה, וְלַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁהוּא אוֹמֵר וְכוּ׳, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל בְּנֶךָ, שֶׁיִּהְיֶה בָּרִיא, וְתִרְווּ מִמֶּנּוּ וּמִכָּל הַיְלָדִים רֹב נַחַת דְּקְדֻשָּׁה.

הָעִקָּר תִּתְחַזְּקוּ יַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, כִּי זֶה עִקַּר הַצְלָחַת הָאָדָם, שֶׁתָּמִיד מְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ, כִּי אֵין לָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק שִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַהִתְחַזְּקוּת לַכֹּל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם, וְיִהְיֶה לָכֶם שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תשס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

זֶה זְמַן רַב שֶׁרָצִיתִי לִכְתֹּב לְךָ, אַךְ לֹא עָלְתָה בְּיָדִי, מֻחֶמֶת טִרְדוֹתַי בְּכָל יוֹם, וְיַעַן שֶׁבִּנְךָ בִּקֵּשׁ בִּשְׁמְךָ לִכְתֹּב לְךָ, אָמַרְתִּי לָרוּץ אֵלֶיךָ בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ אֵלֶיךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בָּעִתִּים הַלָּלוּ הַמְּצָוָה הַכִּי גְּדוֹלָה, וְהַתִּקּוּן הַכִּי גָּדוֹל לָאָדָם — לְהָפִיץ אֶת אוֹר הָאֱמוּנָה בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קַטְנוּת וּמַכְאוֹבִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיק

מַעֲמָד, אֶלָּא עַל־יְדֵי תֹּקֶף הָאֱמוּנָה, כִּי הָאֱמוּנָה הִיא רְפוּאָה לַכֹּל, וּכְכָל שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, הוֹלְכִים כְּבָר הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דָּבָר, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזָּכֶה לִרְאוֹת רֹב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ. תְּהִלָּה לָאֵל, בִּנְךָ ... גָּרוֹ יָאִיר, עוֹשֶׂה חַיִל אֶצְלֵנוּ וְלוֹמֵד, וְאֶתְמוֹל זָכָה לַעֲשׂוֹת סִיּוּם הַשַּׁ״ס, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּרְוֶה מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַתְמִיד בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאַל יֶחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, שֻׁלְחָן עָרוּךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה.

וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּתָמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

בָּאתִי לְאַחֵל לָכֶם בִּרְכַּת ״מַזָּל טוֹב״ חַמָּה וּלְבָבִית עַל הַבַּר־מִצְוָה שֶׁל בְּנְכֶם ... גָּרוֹ יָאִיר, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּרְוּוּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה.

הַמְלַמֵּד שֶׁלּוֹ מְאֹד מַפְלִיג בְּשִׁבְחוֹ, וּמְאֹד שָׂמֵחַ בְּהִתְקַדְּמוּתוֹ בַּלִּמּוּדִים, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּנְכֶם יַעֲלֶה תָּמִיד מַעְלָה מַעְלָה, וְתִרְוּוּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

וְשָׁלוֹם אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

הִנְנִי מְאַחֵל לְךָ "מַזָּל טוֹב" חַם וּלְבָבִי, לְרֶגֶל הַכָּנְסָךְ לְתוֹרָה וּלְמִצְוֹות, וַאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּתְמִיד בַּלִּמּוּדִים, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה תַּלְמִיד חָכָם וְצַדִּיק גָּדוֹל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ שְׁלַח, כ"ה סִיוָן ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

בָּאתִי לְאַחֵל לָכֶם בִּרְכַּת "מַזָּל טוֹב" חַמָּה וּלְבָבִית עַל הַבַּר־מִצְוָה שֶׁל בְּנְכֶם ... גֵּרוּ יָאִיר, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתּוּכְלוּ לְגַדְּלוֹ בְּנָקֵל, וְשֶׁיִּגְדַּל תַּלְמִיד חָכָם וְצַדִּיק.

לְדַעְתִּי, שֶׁיִּשָּׁאֵר עוֹד כַּמָּה חֲדָשִׁים בְּיַבְנְאֵל, כְּדֵי שֶׁיִּתְבַּגֵּר יוֹתֵר, כִּי כְּפִי שֶׁדִּבַּרְתִּי אִתּוֹ בַּטֶּלֶפוֹן, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא עֲדַיִן יַלְדוּתִי, וְלֹא יַצְלִיחַ פֹּה, אֶלָּא אִם יִשָּׁאֵר וְיִלְמַד בְּיַבְנְאֵל עוֹד כַּמָּה חֲדָשִׁים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

וְשָׁלוֹם אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

בָּאתִי לְאַחֵל לְךָ "מַזָּל טוֹב" חַם וּלְבָבִי, לְרֶגֶל הַכָּנְסָךְ לְעֹל הַמִּצְוֹות, וַאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁמֹר לָלֶכֶת בְּכָל יוֹם לַמִּקְוֶה, לִפְנֵי שֶׁאַתָּה מַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְכֵן תַּנִּיחַ תְּפִלִּין דְּרַבֵּנוּ תָּם, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּתְמִיד בַּתּוֹרָה, אָז תּוּכַל לָבוֹא לִלְמֹד אֶצְלִי,

וַאֲנִי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ מֵהַמְלַמֵּד שֶׁלְּךָ אִם לָקַחְתָּ אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאַתָּה לוֹמֵד בְּהַתְמָדָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁנִּכְנַסְתָּ בָּעֲבִי הַקּוֹרָה לַעֲזֹר לִי בִּבְנְיַן־בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, כִּי אֲנִי שָׁבוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר מִמַּה שֶּׁקָּרָה לִי, כִּי אַף פַּעַם לֹא חָלַמְתִּי, שֶׁיָּבוֹא גּוֹי עָרֵל טָמֵא, וְיִגְנֹב אוֹתִי, וְאֶכָּנֵס בִּגְלָלוֹ לְחוֹבוֹת כָּאֵלּוּ, בְּוַדַּאי עֲוֹונוֹתַי הַמְרֻבִּים גָּרְמוּ לִי כָּל זֹאת.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צִבּוּר, הוּא צָרִיךְ תָּמִיד הִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה.

בָּזֶה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר, שֶׁהָיָה צָרִיךְ לָבוֹא אֵלֶיךָ עֲרָבִי וְלִמְסֹר לְךָ מִכְתָּב מֵהָעוֹרֵךְ־דִּין, בְּוַדַּאי זֶה עוֹד צ׳ק שֶׁ... שְׁחִיק טַמְיָא, רוֹצֶה לִפְתֹּחַ עָלַי תִּיקִים מִכָּל הַכִּוּוּנִים עַל הַטְּשֶׁטְעקִים שֶׁקִּבֵּל, וְזֶה שׁוֹבֵר אוֹתִי מְאֹד, אֲפִלּוּ עַל הֶעָבָר אֲנִי מִצְטַעֵר... וְאַף פַּעַם לֹא הָיִיתִי מַאֲמִין, שֶׁדָּבָר כָּזֶה יָכוֹל לִקְרוֹת, אַחֲרֵי שֶׁמּוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם בַּעֲבוּר מִישֶׁהוּ, וּלְבַסּוֹף יִפְלֹט מִלָּה כָּזוֹ מֵהַפֶּה, וְדָבָר זֶה אֲנִי לֹא יָכוֹל לִשְׁכֹּחַ, וְתַאֲמִין לִי, שֶׁדָּבָר זֶה קֵרֵב אוֹתִי יוֹתֵר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֵין לִי בְּזֶה הָעוֹלָם אַף אֶחָד, רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מוֹדֶה לְךָ בָּזֶה שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִי בִּבְנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, וַאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה כְּכָל יְכָלְתְּךָ, אִם אַתָּה

מַרְגִּישׁ שֶׁצְּרִיכִים שַׁיִּשׁ, אָז תַּעֲשֶׂה שַׁיִּשׁ, הָעִקָּר שֶׁיִּהְיֶה אוּלָם יָפֶה, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לְךָ טַעַם יָפֶה וְטוֹב, כְּמוֹ שֶׁרָאִיתִי שֶׁעָשִׂיתָ אֶת הָעֲזָרַת נָשִׁים.

כְּשֶׁתִּגָּמֵר הַיְצִיקָה עַל הַגַּג, וִיפָרְקוּ אֶת הַקְּרָשִׁים, תִּשְׁלַח לִי תְּמוּנָה, וּמַמָּשׁ תְּחַיֶּה אוֹתִי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! צְרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הוּא הָאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְהַאֲמִין אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֶצֶם עַצְמִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּכְנִיס יְדִיעוֹת אֵלּוּ בְּדַעְתּוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תְּקַבֵּל מִכְתָּב בַּעֲבוּר ... וּכְדַאי שֶׁתְּצָרֵף אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁאָמַרְתִּי בְּיוֹם רְבִיעִי, וְתוּכַל לְקַבֵּל הֶעְתֵּק מִידִידֵנוּ ... נֵרוֹ יָאִיר, וְכֵן תִּמְסֹר מִכְתָּב בַּעֲבוּר מִשְׁפַּחַת ...

תְּדַוַּח לִי אֵיךְ עָבְרָה עֲלֵיכֶם שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

כו תשסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מַכְאוֹבִים וּצְעָקוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת חֲזָקָה בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרוֹת וּמַכְאוֹבִים רַבִּים, וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל־יְדֵי הִתְחַזְּקוּת, וְאֶת זֶה אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת

שֶׁבָּעוֹלָם לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְאַל תִּפֹּל בְּקַטְנוּת וּבַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת. בָּרֵגַע שֶׁתִּדְבַּק אֶת עַצְמְךָ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, לֹא תִּצְטָרֵךְ לִפְחֹד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא תָּשִׂים לֵב אֶל כָּל מִינֵי נְשִׁיכוֹת וּדְקִירוֹת, שֶׁבְּנֵי־אָדָם דּוֹקְרִים וְנוֹשְׁכִים אוֹתְךָ. מָה אֹמַר לְךָ, זֶה יָמִים וְשָׁנִים שֶׁעוֹבְרִים עָלַי בִּזְיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, שֶׁבְּנֵי־אָדָם שׁוֹפְכִים אֶת דָּמִי, וַאֲנִי בּוֹרֵחַ רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי אֵין בְּזֶה הָעוֹלָם אֵיפֹה לִבְרֹחַ רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי חֶבֶל מְאֹד מְאֹד לִהְיוֹת שָׁבוּר, כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׁבוּר, הוּא נִשְׁבָּר בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, וְאָז אֵין לוֹ כְּלוּם. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם.

וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הוּא רַק עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, שֶׁתָּמִיד תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְשִׂמְחָה אֲמִתִּית, וְעַל־יְדֵי שִׂמְחָה תִּזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ שְׁלַח, כ״ה סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַגְּמִילוּת חֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַגּוּף הוּא חֹמֶר עֵב וְגַס וְגַשְׁמִי, שֶׁבּוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַנְּשָׁמָה, שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמַּעַל, וְאֵיךְ מְקַשְּׁרִים אֶת הַנְּשָׁמָה, שֶׁהִיא רוּחָנִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּת, אֶל הַגּוּף הַגַּשְׁמִי וְהַחָמְרִי? עַל־יְדֵי הַמִּצְוֹת שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה, כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה — זֶה לְשׁוֹן צַוָּתָא, שֶׁהוּא מְחַבֵּר אֶת הַגּוּף וְהַנְּשָׁמָה גַּם יַחַד, וְעַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁעָשִׂיתָ לִי חֶסֶד חִנָּם, וְהִלְוִיתָ לִי, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְקַשֵּׁר גּוּפְךָ

אֶל נִשְׁמָתְךָ, וְנִשְׁמָתְךָ אֶל גּוּפְךָ, וְיָאִיר בְּךָ אוֹר אֵין סוֹף בְּבִטּוּל כָּזֶה, שֶׁלֹּא תִּרְצֶה שׁוּם דָּבָר — רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ שֶׁפַע גָּדוֹל בְּבֵיתְךָ, שֶׁאִשְׁתְּךָ תִּהְיֶה תָּמִיד שְׂמֵחָה וְעַלִּיזָה, וְכֵן הַיְלָדִים יִהְיוּ בְּרִיאִים, וְיֶמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם חֵן וָחֶסֶד, וְתִזְכּוּ לְגַדְּלָם בְּנָקֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

תַּאֲמִינִי, שֶׁאֲנִי מֵבִין מְאֹד מְאֹד אֶת צַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעּוֹבֵר עָלַיִךְ בַּבַּיִת וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אַתְּ צְרִיכָה לִמְצֹא גַּם אֶת הַטּוֹב שֶׁבְּתוֹךְ הַצָּרָה, וּכְמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה) אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִמְצֹא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, וְעִקַּר הַהַרְחָבָה, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, בַּעֲלֵךְ הוּא בַּבַּיִת וְכוּ׳, וְאַף שֶׁעֲדַיִן קָשֶׁה לָךְ, שֶׁהוּא לֹא כָּל־כָּךְ מְתַפְּקֵד וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעִם הַזְּמַן הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, אֲבָל לְעֵת עַתָּה, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, וּבָרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ, הוּא מְתַפְּקֵד, וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת לָךְ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה. וּבִכְלָל טוֹב לָךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַחַיִּים בְּצוּרָה חִיּוּבִית וְכוּ׳, וְאָז תִּהְיִי הַכִּי שְׂמֵחָה בַּחַיִּים.

אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּצוּרָה אַחֶרֶת, וְאָסוּר לִשְׁאֹל קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת — לָמָּה וּמָה, אֶלָּא צְרִיכִים לִמְשֹׁךְ אֶת עַצְמוֹ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְהִשְׁתַּדֵּל לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ

וְאֶת אֲחֵרִים, וּכְשֶׁהוֹלְכִים בְּצוּרָה כָּזוֹ, אָז מַצְלִיחִים מְאֹד, וְלָכֵן גַּם אַתְּ תִּלְכִי בְּצוּרָה כָּזוֹ, וְתִרְאִי שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת כָּל מִכְתָּבֵיךְ, וּמַמָּשׁ הֶחֱיִיתָנִי.

רְאֵה לִשְׁמֹחַ מְאֹד, וְתָמִיד תִּשְׁמַע כְּלֵי זֶמֶר, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כג), אֲשֶׁר עִקַּר רְפוּאַת הָאָדָם הִיא הַשִּׂמְחָה, וְלָכֵן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאַף שֶׁהַשִּׂמְחָה בָּאָה לָאָדָם מְאֹד קָשֶׁה, כִּי טֶבַע שֶׁל אָדָם, שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחַר הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, וּבְפָרָט מִי שֶׁעָבְרוּ עָלָיו כְּבָר בַּחַיִּים מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים וְכוּ׳, וְלֹא הָיָה בָּרִיא וְכוּ׳, לוֹ בָּאָה הַשִּׂמְחָה מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה, עִם כָּל זֹאת עִקַּר הַשְּׁלֵמוּת לַעֲבֹד עַל עַצְמוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַהַצְלָחָה — בֵּין בְּגַשְׁמִיּוּת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוּת.

תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לָבוֹא עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם אַחַת בַּיּוֹם לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְהוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, וְאַתְּ צָרִיךְ רַק לְדַבֵּק אֶת עַצְמֵךְ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי זֶה עִקַּר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד, אֶלָּא מִסְתַּכֵּל עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאִם אָדָם חָזָק בָּזֶה, מַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ מְאֹד. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לֵילֵךְ פַּעַם אַחַת בַּיּוֹם לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וּבְמֶשֶׁךְ

הַזְּמַן תּוּכַל לָלֶכֶת גַּם עֶרֶב וָבֹקֶר לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, וּבִפְרָט בְּשַׁבָּת, תִּזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּךָ, וְתָמִיד תָּדוּן אֶת עַצְמְךָ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לִמְצֹא בְּעַצְמוֹ חוֹב, אַדְרַבָּה אָדָם צָרִיךְ לִמְצֹא אֶת הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בּוֹ.

בַּר דַּעַת וּבַר שֵׂכֶל אֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִדְּבָרִים כָּאֵלּוּ, אַדְרַבָּה הוּא מִתְחַזֵּק, וְאֵינוֹ שָׂם לֵב עַל שׁוּם דָּבָר, וְעַל־כֵּן גַּם אַתָּה אַל תָּשִׂים לֵב לְכָל זֶה, וַאֲפִלּוּ אִם, חַס וְשָׁלוֹם, תִּהְיֶה מַחֲלֹקֶת, אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ כְּלָל, אַתָּה רַק צָרִיךְ לְגַלּוֹת אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתָמִיד תִּזְכֹּר מֵהֵיכָן שָׁמַעְתָּ וּמֵהֵיכָן קִבַּלְתָּ אֶת הַדִּבּוּרִים הָאֵלּוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּמְצָא חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֶיךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הָעִקָּר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה — לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה כִּי עָלֵינוּ לָדַעַת, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד אֶת עַצְמוֹ.

לְבִנְךָ ... גָּרוֹ יָאִיר, אָמַרְתִּי יָבוֹא לְכָאן מֵחֲצִי תַּמּוּז, אֲבָל אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֵין לִי מְטָה פְּנוּיָה רַק אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב, שֶׁאָז נוֹסֵעַ מִכָּאן אֶחָד, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לִי מְטָה פְּנוּיָה כַּאֲשֶׁר יִסַּפֵּר לְךָ בִּנְךָ ... וְלָזֹאת הָיָה טוֹב אִם הוּא יָבוֹא לְכָאן תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב אִתִּי בַּחֲזָרָה, וְזֶה יִהְיֶה טוֹב לְבִנְךָ, כִּי כָּךְ הוּא יַתְחִיל עִם רֶגֶל יָמִין, אֲבָל אִם הוּא סְתָם יִכָּנֵס בְּלִי יִשּׁוּב הַדַּעַת, וְהַכֹּל עֲדַיִן לֹא מְסֻדָּר, זֶה יַשְׁפִּיעַ עָלָיו לְרָעָה. וְעַל־כֵּן לְדַעְתִּי, כְּדַאי לְחַכּוֹת עַד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב, וְאוֹתוֹ אֲנִי לוֹקֵחַ הַיְחִידִי, כִּי אֶת שְׁאָר הַכִּתָּה אֲנִי לוֹקֵחַ רַק אַחַר סֻכּוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסח.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לָנְכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֶּךָּ.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּיוֹתֵר בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן לד): אֱמוּנָ״ה גִּימַטְרִיָּה בָּנִי״ם, הַיְנוּ עַל־יְדֵי שֶׁמִּתְחַזְּקִים בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לְבָנִים, כִּי כְּכָל שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר חָזָק בֶּאֱמוּנָה, יוֹתֵר יְשׁוּעָה נִמְשֶׁכֶת עָלָיו, וְעַל־כֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת חֲזָקָה בֶּאֱמוּנָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּפָּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, הָעִקָּר רַק לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלוּ לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת בַּעְלֵךְ שֶׁיִּלְמַד תּוֹרָה, כִּי אֵין טוֹב בָּעוֹלָם יוֹתֵר מִתּוֹרָה, וְאַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד תּוֹרָה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, כִּי רַק זֶה נִשְׁאָר מֵהָאָדָם — הַלִּמּוּד תּוֹרָה שֶׁהוּא לוֹמֵד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשסט.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאֶצְלָךְ, וְאַל תַּעַזְבִי אֶת עַצְמֵךְ כְּרֶגַע, רַק תִּתְחַזְּקִי מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הוּא הָאֱמוּנָה, לְהַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא, וְאֵין בִּלְעָדָיו נִמְצָא, וּצְרִיכִים לִלְמֹד אֶת הַלִּמּוּד הַזֶּה עִם הַתַּלְמִידוֹת, וּלְהַחְדִּיר בָּהֶן אֶת כָּל זֶה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

נָא וְנָא תָּמִיד תִּהְיִי שְׂמֵחָה וְעַלִּיזָה, וְאַל תִּסְתַּכְּלִי עַל שׁוּם דָּבָר, וְאַף שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ מַה שֶּׁעוֹבֵר — קַטְנוּת וּמַכְאוֹבִים וַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, עִם כָּל זֹאת אַתְּ לֹא צְרִיכָה לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דָּבָר.

רְאִי לְדַבֵּר תָּמִיד עִם תּוֹשָׁבֵי הַמָּקוֹם מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּפְעֲלִי דְּבָרִים גְּדוֹלִים אֶצְלָם, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁמְּדַבְּרִים מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מַצְלִיחִים מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ שֶׁתַּצְלִיחִי, וּבְנֵךְ יִהְיֶה בָּרִיא, וְכָל הַיְלָדִים יִהְיוּ בְּרִיאִים, רַק חִזְקִי וְאִמְצִי מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְחַזְּקִי אֶת הַתַּלְמִידוֹת וְכֵן אֶת הַמּוֹרוֹת בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... תִּחְיֶה.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ.

תְּהִלָּה לָאֵל, בְּנֵךְ ... נֵרוֹ יָאִיר, מַצָּלִיחַ מְאֹד מְאֹד אֶצְלֵנוּ, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּרְוֵי רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה מִמֶּנּוּ.

אוֹדוֹת מַה שֶּׁאַתְּ שׁוֹאֶלֶת בְּעִנְיַן הַדִּבּוּר לְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם, אַדְרַבָּה, תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים לְדַבֵּר עִם תּוֹשָׁבֵי הַמָּקוֹם, וּלְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאָז תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. הָעִקָּר הוּא רַק לְהִתְחַזֵּק, וּלְדַבֵּר עִם כֻּלָּם דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה.

רְאִי בְּבֵית־סֵפֶר לְדַבֵּר עִם הַבָּנוֹת תָּמִיד דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּלְחַזֵּק אוֹתָן בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, אֲשֶׁר זֶה הָעִקָּר, כִּי כְּשֶׁמַּחְדִּירִים בַּיְלָדִים אֱמוּנַת חֲכָמִים כְּשֶׁהֵם עֲדַיִן בְּגִיל צָעִיר, אָז מַצְלִיחִים, אֲבָל אַחַר־כָּךְ כְּבָר קָשֶׁה. לָזֹאת רְאִי תָּמִיד לְהַחְדִּיר בָּהֶם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה תָּמִיד לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְכֵן תְּבַקְּשִׁי אֶת הַתַּלְמִידוֹת שֶׁתְּבַקְּשָׁנָה עָלַי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָשִׁיב לָךְ כִּגְמוּלֵךְ הַטּוֹב, שֶׁכָּל הַתְּפִלּוֹת שֶׁאַתְּ מִתְפַּלֶּלֶת עָלַי, שֶׁתִּתְקַיֵּמְנָה גַּם אֶצְלֵךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, אֲבָל מֵרֹב טִרְדוֹתַי בְּעִסְקֵי הָרַבִּים, הָיָה קָשֶׁה וְכָבֵד לַעֲנוֹת לָךְ תֵּכֶף־וּמִיָּד.

מָה אֹמַר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קַטְנוּת וַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, זֶה מֵעַצְמוֹ וְזוֹ מֵהַבַּעַל, וְזֶה מֵהָאִשָּׁה, וְכָל אֶחָד סוֹבֵל בְּזֶה הָעוֹלָם צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, אֶלָּא מִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם. לָזֹאת רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל יוֹם וָיוֹם מֵחָדָשׁ, וַאֲפִלּוּ

בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה, וְעִקַּר הַהִתְחַזְקוּת הוּא עַל־יְדֵי שֶׁתְּדַבְּרִי עִם הַתַּלְמִידוֹת תָּמִיד מֵאֱמוּנָה.

אוֹדוֹת שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ מַה שֶּׁעוֹבֵר מֵהַתַּלְמִידוֹת, תַּאֲמִינִי לִי, שֶׁזֶּה לֹא קַל, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מַה שֶּׁעוֹבֵר, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּתְחַזֵּק מֵעָמָד וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר, כִּי צְרִיכִים סַבְלָנוּת כְּמוֹ בַּרְזֶל, וְלֹא כָּל אֶחָד זוֹכֶה לְסַבְלָנוּת הַזּוֹ, וְעַל־כֵּן תַּעֲשִׂי לְעַצְמֵךְ חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִזְכוּת הַדִּבּוּרִים שֶׁתְּדַבְּרִי עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, יַעֲזֹר לָךְ בְּוַדַּאי, שֶׁתִּזְכִּי לְסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד. אַתְּ רְאִי לְדַבֵּר, וְעוֹד פַּעַם לְדַבֵּר, וְעוֹד פַּעַם לְדַבֵּר וְכוּ' וְכוּ', לְהַחְדִּיר בַּבָּנוֹת אֱמוּנַת חֲכָמִים, וֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְאִי אֵיךְ שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה. וְאַף שֶׁבַּהַתְחָלָה יִהְיֶה נִדְמֶה לָךְ, כְּאִלּוּ לָרִיק יְגִיעֵךְ וְטִרְחָתֵךְ, אֲבָל אֲנִי מַכְרָח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁאִם מְטַפְּטְפִים לַיְלָדִים אֱמוּנָה, וְעוֹד פַּעַם אֱמוּנָה, וְעוֹד פַּעַם אֱמוּנָה, וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, לְבַסּוֹף זֶה עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל מְאֹד. וְלָכֵן רְאִי לְהִתְחַזֵּק, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְעוֹד תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמָּךְ.

גַּם בְּעִנְיַן הַשְׁלוֹם־בַּיִת, מַה לַּעֲשׂוֹת? לְכָל אֶחָד נִגְזְרָה גְּזֵרָה אַחֶרֶת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מֵעָמָד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, שֶׁכְּבָר יִהְיֶה לָךְ טוֹב בַּחַיִּים בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַסַּבְלָנוּת הִיא עִקַּר הַחַיִּים, וּצְרִיכִים תָּמִיד לְדַבֵּר מִסַּבְלָנוּת, וּלְהִתְנַהֵג בְּסַבְלָנוּת, וְאָז מַצְלִיחִים בְּיוֹתֵר.

תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד, שֶׁתִּהְיֶה בְּבֵית־סֵפֶר אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, אֲוִירָה שֶׁל יִשּׁוּב הַדַּעַת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעב.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאַבְרֵךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶת הַמֶּסֶר, שֶׁתַּתְחִיל לִלְמֹד מַסֶּכְתָּא סַכָּה מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה מְסֻכָּךְ מִכָּל רַע, כִּי מִי שֶׁנִּזְהָר בְּמִצְוַת סֻכָּה, שׁוּם מַשְׁחִית וְשׁוּם קְלִפָּה וְשׁוּם טֻמְאָה לֹא יְכוֹלִים לְנַצֵּחַ אוֹתוֹ, וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלֶיךָ כָּל־כָּךְ יִצְרְךָ בְּנִאוּף, עָלֶיךָ לִלְמֹד וְלַחֲזֹר מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת בְּמַסֶּכֶת סַכָּה, כִּי סַכָּה גִּמַטְרִיָּה צ״א — כְּמִנְיַן הַוַּיָ״ה אַדְנוּת, שֶׁמְּחַבֵּר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לָעוֹלָם הַבָּא, וְסַכָּה תִּהְיֶה לְצֵל (יְשַׁעְיָה ד, ו), וּבְוַדַּאי בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ תִּסָּתֵר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּךָ, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֵיזוֹ נַחַת־רוּחַ אַתָּה גּוֹרֵם לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בְּשָׁעָה שֶׁבּוֹעֵר בְּךָ יִצְרְךָ, וְאַתָּה בּוֹרֵחַ מִכָּל הַתַּאֲוֹת רָעוֹת רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה עוֹלֶה עַל הַכֹּל, וְעַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, לְהַמְשִׁיךְ לִלְמֹד אֶת הַלְּמוּדִים שֶׁאַתָּה לוֹמֵד, כִּי אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁלּוֹמֵד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה שׁוֹמֶרֶת אֶת הָאָדָם מִכָּל רַע.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׂמֵּחַ וּלְשַׁמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ, וּתְשַׂמַּח אֶת יְלָדֶיךָ, וּבְכָלָל תִּרְאֶה שֶׁבַּבַּיִת תָּמִיד תִּשְׂרֶה אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, כִּי מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת הַמָּרָה שְׁחוֹרָה וְהַמְּרִירוּת הַזּוֹ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קסט): כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית. וְעַל־כֵּן הַקְּלִפָּה הַזּוֹ שֶׁמַּחְטִאת אֶת הָאָדָם נִקְרֵאת עַל שֵׁם יְלָלָה, שֶׁמַּכְנִיסָה בָּאָדָם תָּמִיד יְלָלָה כְּדֵי לְהַחְטִיאוֹ, וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה תַּעֲזֹר לְךָ בֵּין בְּגַשְׁמִיּוּת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוּת, הָעִקָּר אַל תִּתֵּן שֶׁיַּפִּילוּ אוֹתְךָ,

וַאֲפִלּוּ שֶׁתִּשְׁמַע קוֹל מֵהַשָּׁמַיִם, שֶׁאַתָּה לֹא שָׁוֶה לְכָלּוּם, אַתָּה תִּצְחַק וְתִלְעַג מֵהֶם, כִּי אַף אֶחָד אֵינוֹ מְמֻנֶּה לֹא עַל הַגִּיהִנּוֹם וְלֹא עַל הַגַּן־עֵדֶן, וְלָכֵן רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּתֵּן שֶׁיִּשְׁבְּרוּ אוֹתְךָ, וְאִם תִּהְיֶה חָזָק בָּזֶה, אָז תַּעֲבֹר עַל הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּךָ, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל יוֹם, וּבְסוֹף הַשָּׁבוּעַ תִּשְׁלַח אֶת זֶה, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִשְׁתּוֹקֵק אַחֲרֶיךָ, כִּי אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּתְחַזֵּק, וְלֹא תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ, וְשֶׁלֹּא תִּהְיֶה לְךָ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, אַתָּה צָרִיךְ לִזְכֹּר, שֶׁאַף אֶחָד אֵינוֹ מְמֻנֶּה עַל הַגִּיהִנּוֹם וְעַל הַגַּן־עֵדֶן, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן, וּמְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֶרוֹ יָאִיר.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגוֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי אַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שֶׁתַּמְשִׁיךְ לִהְיוֹת גַּבַּאי, אַדַּרַבָּה אֲנִי צָרִיךְ אָדָם חָזָק שֶׁיִּהְיֶה גַּבַּאי, כִּי בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת סֵדֶר, שֶׁלֹּא יִהְיֶה הֶפְקֵר, חַס וְשָׁלוֹם.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צָרוֹת

וְיִסּוּרִים, קַטְנוּת וּמַכְאוֹבִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר. תַּאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיָּקָר! שֶׁאַתָּה לֹא יוֹצֵא מִמַּחֲשַׁבְתִּי, כִּי כּוֹאֵב לִי מְאֹד אֵיךְ שֶׁהַסָּמָ"ךְ־מֵ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ, קִפַּח אֶת פַּרְנָסָתְךָ, וְאֵילּוּ צָרוֹת וְאֵילּוּ יִסּוּרִים וְאֵיזוֹ מְרִירוּת הוּא עוֹשֶׂה לַקְּהִלָּה שֶׁלָּנוּ זֶה שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים, וּמְקַבֵּל גּוּשְׁפַּנְקָא מֵרָשָׁעִים אֲרוּרִים, הַקּוֹרְאִים אֶת עַצְמָם רַבָּנִים, וְזֶה כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ כְּבָר מַפָּלָה, וְיִפֹּל נְפִילָה אַחַר נְפִילָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

אוֹדוֹת הַבָּשָׂר שֶׁאַתָּה שׁוֹחֵט, מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתִּהְיֶה גַּם אֵצֶל הַהַכְשָׁרָה, כִּי לִי הוֹלֵךְ בַּחַיִּים, שֶׁלְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה שׁוֹחֵט פְּרָטִי, וְהָיִיתִי אֲפִלּוּ מְיֻעָץ לָהֶם, שֶׁיִּקְנוּ עוֹפוֹת חַיִּים, וְאַתָּה תִּשְׁחֹט לָהֶם וְתַכְשִׁיר לָהֶם, וַאֲפִלּוּ שֶׁיַּעֲלֶה כַּמָּה שֶׁיַּעֲלֶה, כְּדַאי לִי יוֹתֵר בְּצוּרָה כָּזוֹ, מֵאֲשֶׁר סְתָם לִקְנוֹת בָּשָׂר, כְּשֶׁסְּתָם לֹא יוֹדְעִים מַה וּמִי וּמֵאֵיפֹה, וּבִשְׁבִיל זֶה בָּחַרְתִּי בְּךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְרַחֵב לְךָ בְּפַרְנָסָה, צְרִיכִים לַחֲשֹׁב עֵצָה עַל כָּל הַנַּ"ל.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַאֲנִי רוֹאֶה שֶׁפֹּה בִּיבְנְאֶל יִכָּנְסוּ לָגוּר עוֹד מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת בְּלִי שׁוּם גֻּזְמָא כְּלָל, וְנִצְטָרֵךְ אִטְלִיז מְסֻדָּר עִם פּוֹעֲלִים, וּבְוַדַּאי תִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע גָּדוֹל מְאֹד.

כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מְסַתַּכְּלִים חֲזָרָה בְּאֵיזֶה מַעֲמָד וּמַצָּב הָיִינוּ עַד עַכְשָׁו, בִּשְׁבִיל הָרָשָׁע מֵרָשָׁע הַסָּמָ"ךְ־מֵ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ, וּתְהִלָּה לָאֵל, אֲנַחְנוּ מְסַתַּכְּלִים קָדִימָה כַּמָּה הִתְקַדְּמוּ, זֶה נוֹתֵן לָנוּ חִזּוּק גָּדוֹל מְאֹד, לְהַמְשִׁיךְ וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וְאַף שֶׁהַכֹּל הוֹלֵךְ לְאַט לְאַט, הַכֹּל בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בּוֹחֵר בָּאָדָם שֶׁאֵינוֹ עוֹבֵד עַל עַצְמוֹ, אַדְרַבָּה, מוֹשֵׁךְ אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עָלֶיךָ, שֶׁיִּתְרַחֵב לְךָ בְּפַרְנָסָתְךָ, וְיִהְיֶה לְךָ שֶׁפַע

בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ טוֹבוֹת מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר שְׁלַח, כ״ו סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

זֶה כַּמָּה שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לִכְתֹּב לָכֶם, אַךְ מֵרֹב טִרְדוֹתַי הַמְרֻבּוֹת בְּכָל יוֹם בְּעֵסֶק הָרַבִּים נִתְעַכֵּב.

מָה אֹמַר לָכֶם! אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי זוּג צָעִיר עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמַכְאוֹבִים רַבִּים, וְזֶה אֶחָד מֵהַנִּסְיוֹנוֹת הַכִּי קָשִׁים, וְלָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּרְאוּ לִחְיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד תִּהְיֶה לָכֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וּכְבָר דִּבַּרְתִּי עִם מְנַהֵל הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה, שֶׁיִּקַּח אֶת ... לְאֵיזוֹ עֲבוֹדָה, וּבְוַדַּאי לְבַסּוֹף תִּהְיֶה לָכֶם עֲבוֹדָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לָכֶם שַׁלְוַת הַנֶּפֶשׁ.

הָעִקָּר רְאוּ לָדוּן אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְשָׁשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, כִּי בָּרֶגַע שֶׁתַּדְוֹנוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְלֹא תִּהְיֶינָה בֵּינֵיכֶם מְרִיבוֹת, אֲזַי תִּהְיוּ הֲכִי מַצְלָחִים בַּחַיִּים, וְלָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אַל תָּרִיבוּ בֵּינֵכֶם, אַדְרַבָּה תִּשְׁתַּדְּלוּ לֶאֱהֹב אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, כִּי אַתֶּם זוּג מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עָזַר לִי, שֶׁזָּכִיתִי לִהְיוֹת הַשָּׁלִיחַ נֶאֱמָן וְהַשַּׁדְכָן בֵּינֵכֶם, לָזֹאת הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵכֶם שָׁלוֹם־בַּיִת וְאַהֲבָה וַחֲבָנָה הֲדָדִית, כִּי שְׁנֵיכֶם קְשׁוּרִים וּדְבוּקִים אֶל לִבִּי, וַאֲנִי לֹא מַסִּיחַ דַּעַת מִכֶּם, אֶלָּא תָּמִיד מִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְרַחֵב לָכֶם בְּגַשְׁמִיוּת וּבְרוּחָנִיוּת גַּם יַחַד, אֲבָל הָעִקָּר מַה שֶּׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם,

תִּשְׁמְרוּ אֶת עַצְמְכֶם מִמַּחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת, שֶׁלֹּא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם חִלּוּקֵי דֵּעוֹת וְאִי הֲבָנוֹת, כִּי חֲבָל לַהֲרֹס אֶת הַבְּרִיאוּת וְאֶת הַחַיִּים עִם מַחֲלֹקֶת, אַדְרַבָּה, תִּשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם קָשִׁים וּמָרִים מְאֹד, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחְזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מַה שֶּׁרַק בְּיָכְלְתְּכֶם לֶאֱהֹב אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁהַשְׁכִינָה תִּשְׁרֶה בְּבֵיתְכֶם, וּכְשֶׁהַשְׁכִינָה תִּהְיֶה בַּבַּיִת, אָז לֹא יֶחְסַר לָכֶם שׁוּם דָּבָר, כִּי בְּמָקוֹם הַשְׁכִינָה — שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וַאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ לִכְתֹּב לִי, וְאָז אֶכְתֹּב לָכֶם יוֹתֵר בַּאֲרִיכוּת, הָעִקָּר לֹא לִפֹּל בְּיֵאוּשׁ וּבְדָכָאוֹן, חַס וְשָׁלוֹם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא לָבוֹא לִמְרִיבוֹת וְאִי הֲבָנוֹת בֵּינֵיכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁיַּמְתִּקוּ מִכֶּם כָּל הַדִּינִים, עַל־יְדֵי פֶּלֶא עֶלְיוֹן, וְתָמִיד תְּבַשְּׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר עַל הַכָּבוֹד שֶׁל אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה טוֹב לָכֶם בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר קְרִיאַת, כ״ז סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי כָּתַבְתִּי מַה שֶּׁטּוֹב לְבִנְךָ, אֲבָל אִם אַתֶּם כָּל־כָּךְ מִתְעַקְּשִׁים, וּבִפְרָט שֶׁקְּנִיתֶם כְּבָר כַּרְטִיס, שֶׁיִּהְיֶה כָּךְ כְּמוֹ שֶׁעֲשִׂיתֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ, וַאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר. אֲבָל אֲנִי מֻכְרָח לְהַגִּיד לְךָ, שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה בְּעָיָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר, שֶׁנִּתְגַּבֵּר עַל הַבְּעָיָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְתָמִיד תִּהְיֶה דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְגַלֶּה וּתְפָרְסֵם לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי זוֹ הַשְּׁלִיחוּת שֶׁלָּנוּ בָּזֶה הָעוֹלָם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר קְרַח, כ״ז סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֶרוֹ יָאִיר.

לְאָנְכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לְהָבִין, כִּי זֶה לֹא כָּל־כָּךְ פָּשׁוּט כְּמוֹ שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב לְהוֹצִיא קָרוֹב לְמֵאָה מִשְׁפָּחוֹת לְמִדְבָּר שָׁמֵם, וּלְהַחֲזִיק אוֹתָם וְאֶת כָּל הַבְּעָיוֹת שֶׁלָּהֶם עַל הָרֹאשׁ שִׁלִּי וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְכֵן לְחַנֵּךְ אֶת הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת עַל טָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ וְכוּ׳ וְכוּ׳, זֶה לֹא פָּשׁוּט וְכוּ׳, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמַצָּב כָּזֶה הַמּוּבָא בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֶׂה ג׳ מֵהַחֹגֵר), שֶׁהֶחָכָם לָקַח אֶת אֲנָשָׁיו חוּץ לַיִּשּׁוּב, וְעָשָׂה עִגּוּל סָבִיב, וּבָא הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם, וּמָשַׁךְ אֶת עַצְמוֹ מֵהָאָרֶץ עַד לַשָּׁמַיִם, וּפָתַח אֶת פִּיו, וְאָמַר: אִם אַתֶּם רוֹצִים אֲהִיֶּה בּוֹלֵעַ אֶתְכֶם, אַתֶּם לֹא מְפַחֲדִים מִמֶּנִּי? אֲבָל הֶחָכָם אָמַר: אֲנִי לֹא מְפַחֵד מִמְּךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳. וְאוֹתוֹ סִפּוּר עוֹבֵר עָכְשָׁו עָלַי, הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם בְּעַצְמוֹ לוֹחֵם עִמִּי בְּכָל מִינֵי דְּרָכִים

מְלֶכְלוֹת, וּבָא עִם בַּדַּצ״ים, וּבָא עִם בַּגַּצִי״ם, וּבָא עִם כָּל מִינֵי עַוְלוֹת, וּמוֹצִיא שֵׁם רַע אֵצֶל רַבָּנִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, דְּבָרִים שֶׁלֹּא הָיוּ וְלֹא נִבְרְאוּ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ מַפָּלָה כְּמוֹ קֹרַח וְכוּ׳.

עַד שֶׁמַּחְדִּירִים אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בְּנֶפֶשׁ אַחַת, זֶה כְּבָר לוֹקֵחַ זְמַן, כִּי בַּעַל בְּחִירָה קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד לְהִתְמוֹדֵד אִתּוֹ, כִּי הִנֵּה אַתָּה אוֹמֵר לוֹ כָּךְ, וּמָחָר הַכֹּל מִתְהַפֵּךְ, וְלָכֵן שֶׁלֹּא תִּהְיֶינָה לְךָ אַכְזָבוֹת, שֶׁעַדַיִן אַתָּה לֹא רוֹאֶה קְהִלָּה כְּמוֹ שֶׁרָצִיתָ, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, לְגַבֵּי קְהִלּוֹת אֲחֵרוֹת אֲנַחְנוּ הִצְלַחְנוּ יוֹצֵא מֵהַכְּלָל.

אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, אַף אֶחָד בָּעוֹלָם אֵינוֹ עוֹזֵר לָנוּ, שׂוּם גּוֹף, הֵן מֵהַיָּמִין, וְהֵן מֵהַשְּׂמֹאל, הֵן מֵאִלּוּ שֶׁקּוֹרְאִים אֶת עַצְמָם יַהֲדוּת הַחֲרֵדִית, אַף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לַעֲזֹר לָנוּ, אַדְרַבָּה, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְתִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב, כִּי אַף אֶחָד בָּעוֹלָם אֵינוֹ חָפֵץ לְסַיֵּעַ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנַחְנוּ מַחְזִיקִים מַעֲמָד, וְאֶת הַמְּעַט דִּמְעַט שְׁיָרִים דִּשְׁיָרִים, עֲצָמוֹת קְטַנּוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים וְכוּ׳, זֶה מַמָּשׁ כְּמוֹ מַיִם אַחֲרוֹנִים, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנַחְנוּ מַחְזִיקִים מַעֲמָד, וְלָמָּה לֹא תִּסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב.

הָעִקָּר רְאֵה רַק לְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרָט עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּתְחַזֵּק אוֹתָם וּתְאַמֵּץ אוֹתָם בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר קֹרַח, כ״ז סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם אֶל ... תִּחְיֶה.

פֹּה תְּקַבְּלִי עוֹד שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת: פַּחַד, פְּרִיוֹן — לַסֵּפֶר ״קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל״, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לִי לִגְמֹר אֶת הַסֵּפֶר בְּקָרוֹב מְאֹד, כִּי רַבּוּ הַמְּנִיעוֹת וְהָעִכּוּבִים.

נָא לִכְתֹּב הַאִם כְּבָר תִּקְתַּקְתְּ עַד פֹּה, וְכֵן לְבַקֵּשׁ אֶת ... נֵרוֹ יָאִיר, לְהַכְנִיס מַרְאֶה מְקוֹמוֹת, וּבִכְלָל טוֹב שֶׁיַּכְנִיס מַרְאֶה מְקוֹמוֹת בְּכָל סְפָרֵינוּ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר קְרַח, כ״ז סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם לְ... נֵרוֹ יָאִיר.

רָצִיתִי עַכְשָׁו לְדַבֵּר אִתָּךְ — הַאִם אֶפְשָׁר.

כְּפִי שֶׁאֲנִי רוֹאֶה עִם ... זוֹ סַחֶבֶת גְּדוֹלָה, וְתִהְיֶינָה לָנוּ לְבַסּוֹף בְּעָיוֹת, הָיִיתִי מַעֲדִיף שֶׁ... יִגְמֹר אֶת הָעֲבוֹדָה בְּמְהִירוּת הָאֶפְשָׁרִית, כִּי הָאוּלָם מֻכְרָח לַעֲמֹד בְּט״וּ בְּאָב, וְאִם נֵלֵךְ בַּהֶרֶךְ שֶׁל ... נְחַכֶּה עַד שֶׁנִּרְאֶה פְּרָחִים...

נָא לְהוֹדִיעַ אִם אֶפְשָׁר עַכְשָׁו לְדַבֵּר אִתָּךְ.

הַמְחַכֶּה לִתְשׁוּבָה מְהִירָה...

כו תשעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קְרַח, כ״ח סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם לְ... נֵרוֹ יָאִיר.

אַחַר הַשִּׁעוּר אֶכְתֹּב מִכְתָּב, וְהִנֵּה עַכְשָׁו אֲנִי הוֹלֵךְ לְהַתְחִיל כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים, וּבְיוֹם רְבִיעִי אֶגְמֹר אֶת זֶה, כָּךְ שֶׁלֹּא יֵלֵךְ דִּבּוּרִי לְבַטָּלָה, וְאֵלּוּ הֵם הַקוּנְטְרֵסִים שֶׁאֲדַבֵּר: ״דִּמְיוֹן וּמְצִיאוּת״, ״חִנּוּךְ אֲמִתִּי״,

״תַּפְסִיק לְהִתְאַכְזֵב״, ״דֶּרֶךְ עוֹקֶפֶת״, ״צוֹחֵק אַחֲרוֹן״, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתָּבִין מַה לְּפָנֶיךָ.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם...

כו תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קֹרַח, כ״ח סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם אֵל ... תִּחְיֶה.

לֹא יָצָא לִי לְדַבֵּר מִכָּל מַה שֶּׁרָצִיתִי, אֲזַי רַק יִהְיֶה עַכְשָׁו קוּנְטְרֵס: ״חִנּוּךְ אֱמִתִּי״, ״דִּמְיוֹן וּמְצִיאוּת״, קוּנְטְרֵס ״תַּפְסִיק לְהִתְאַכְזֵב״, קוּנְטְרֵס ״מַעֲמָד בָּטוּחַ״. נָא לְסַדֵּר אֶת זֶה וְלִשְׁלֹחַ, וְכָךְ נוּכַל לִגְמֹר אֶת הַכֹּל.

אֲקַוֶּה שֶׁיֵּצֵא טוֹב, תַּאֲמִינִי לִי, שֶׁאֲצָלִי הַשִּׂמְחָה גְּדוֹלָה שֶׁדִּבּוּרַי אֵינָם הוֹלְכִים לְבַטָּלָה, אֶלָּא נִדְפָּסִים, כִּי ״יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר״ (תְּהִלִּים קמד, ד), וְעוֹד מְעַט אֲנִי יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, לְכָל הַפָּחוֹת שֶׁהִשְׁאַרְתִּי אֵיזֶה מַטְמוֹן וְאוֹצָר גָּדוֹל לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְהָיָה זֶה חֶלְקִי מִכָּל עֲמָלִי.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם...

כו תשפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קֹרַח, כ״ח סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתָּכִין לִי אֶת הָרַמְקוֹל לְיוֹם שְׁלִישִׁי בַּלַּיְלָה, שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֲסֵפַת חֵרוּם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשׁוֹמְעִים בְּכָל

שָׁבוּעַ אֶת הַשָּׁעוּר, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר כַּמָּה עִנְיָנִים מְאֹד נְחוּצִים, וְכֵן רָצִיתִי שֶׁתְּקַשֵּׁר אֶת כָּל הַשּׁוֹמְעִים מִכָּל הָעֲיָרוֹת, כְּגוֹן: אַשְׁדּוֹד וְאַשְׁקְלוֹן, בְּנֵי בְּרַק, יְרוּשָׁלַיִם צָפַת וְכוּ׳ וְכוּ׳, שֶׁיִּהְיוּ קְשׁוּרִים מָחָר בַּלַּיְלָה בְּשָׁעָה תֵּשַׁע, כְּדֵי שֶׁגַּם הֵם יִשְׁמְעוּ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֳפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הָעִקָּר תִּתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֳפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קְרַח, כ״ח סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

פֹּה תְּקַבֵּל מִכְתָּב כְּלָלִי, שֶׁתִּתְלֶה אֶת זֶה עַל לוּחַ הַמּוֹדָעוֹת, כִּי רָצִיתִי שֶׁמָּחָר בַּלַּיְלָה בְּשָׁעָה תֵּשַׁע, שֶׁתִּהְיֶה אֲסֵפַת חֵרוּם — הֵן לִגְבָרִים וְהֵן לְנָשִׁים, יֵשׁ לִי דְּבָרִים מְאֹד נְחוּצִים לְדַבֵּר עִם כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֳפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, הָעִקָּר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא הָאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּצְרִיכִים לְדַבֵּר אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי מֵאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאָז נַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קֹרַח, כ״ח סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבִי תַּלְמִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה לִי חֶסֶד חִנָּם, שֶׁתִּשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹד חָמִיךָ וַחֲמוֹתְךָ, וַאֲפִלּוּ שֶׁיִּהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַל תָּגִיב וְכוּ׳, וְאַל תְּדַבֵּר נֶגְדָּם, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הַיְסוֹד בְּשָׁלוֹם־בַּיִת הוּא לְכַבֵּד אֶת הוֹרֵי הָאִשָּׁה, וְזֶה הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ שָׁלוֹם־בַּיִת, וְשֶׁיִּהְיֶה לְךָ שֵׁם טוֹב.

זְכֹר כַּמָּה מָסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי כְּדֵי לְחַתֵּן אוֹתְךָ בְּגִיל צָעִיר, שֶׁלֹּא תֵּדַע מַה זֶּה חֲטָאִים וַעֲוֹונוֹת וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמִי, וְשֶׁלֹּא יֵצֵא עָלַי שֵׁם רַע, שֶׁתַּלְמִידִי רַב עִם חָמִיו וַחֲמוֹתוֹ, וּמִתְחַצֵּף אֲלֵיהֶם, כִּי אַחַר־כָּךְ אֲנִי סוֹבֵל מִזֶּה, כִּי אוֹמְרִים לִי: ״רְאוּ אֵיזֶה תַּלְמִיד הֵקַמְתֶּם״. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, מִטַּעַם הַזֶּה, שֶׁתִּשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַנְהָגָתְךָ אֵיךְ שֶׁאַתָּה מִתְנַהֵג, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, אֲנִי גֵּאֶה בַּתַּלְמִידִים שֶׁהוֹצֵאתִי מִכָּתְלֵי יְשִׁיבָתֵנוּ, וְאֵינִי מִתְחָרֵט כְּלָל עַל שֶׁחִתַּנְתִּי אוֹתְךָ, אַדְרַבָּה זוֹ שִׂמְחָתִי, וְזֶה כְּבוֹדִי, שֶׁאֲנִי יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵעֲוֹונוֹת וַחֲטָאִים, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גָּדוֹל, וְאַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם אַף אֶחָד, תָּבוֹא לְהִתְפַּלֵּל עֶרֶב וָבֹקֶר בְּמִנְיָן, וְכֵן תִּקְבַּע עִתִּים בְּשִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, כִּי סוֹף כָּל סוֹף מַה יִּשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ? רַק הַתּוֹרָה שֶׁנִּזְכֶּה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם.

רָצִיתִי מְאֹד, שֶׁתָּבוֹא בְּיוֹם שְׁלִישִׁי בַּלַּיְלָה לַאֲסִפַּת חֲרוּם שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה אֲנִי כּוֹתֵב גַּם לַחֲבֵרֶיךָ.

כו תשפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קְרַח, כ״ח סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, חַיָּ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֵה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וַיַּמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּלִי יוֹצֵא מֵהַכְּלָל, הֵן הַגְּבָרִים וְהֵן הַנָּשִׁים, שֶׁיָּבוֹאוּ יַחַד לְהִתְאַסֵּף לַאֲסֵפַת חֲרוּם, שֶׁיִּהְיֶה בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ בְּשָׁעָה תֵּשַׁע בַּלַּיְלָה, וְיֵשׁ לִי דְּבָרִים מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים לוֹמַר לָכֶם, וְאֶהְיֶה לָכֶם אָסִיר תּוֹדָה, אִם תִּשְׁתַּדְּלוּ לָבוֹא, כִּי יֵשׁ דְּבָרִים מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבִים הָעוֹמְדִים עַל הַפֶּרֶק לְדַבֵּר, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּקַיְּמוּ אֶת בַּקָּשָׁתִי, וּבִשְׂכַר זֶה שֶׁתִּשְׁמְעוּ אוֹתִי, יִשְׁמַע אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיַשְׁפַּע עֲלֵיכֶם שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם.

הַכֹּפֶל הַדָּבָר, אִישׁ בַּל יַעֲדֹר, כִּי יֵשׁ לָנוּ דְּבָרִים נְחוּצִים מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר, בְּעִנְיַן עָתִיד קְהִלָּתֵנוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר קְרַח, כ״ח סִיוָן ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, חַיָּ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֵה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּתְאַסְּפוּ בְּיַחַד וְיִשְׁמְעוּ אֶל קוֹל בַּקָּשָׁתִי, כִּי יֵשׁ לָנוּ עִנְיָן דָּחוּף שֶׁמְּאֹד מְאֹד רָצִיתִי לְדַבֵּר עִם כְּלַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", כִּי זֶה צַו הַשָּׁעָה, וְדָבָר נָחוּץ מְאֹד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, בִּזְכוּת שֶׁתִּתְאַסְּפוּ יַחַד, וְתִשְׁמְעוּ מַה יֵּשׁ לִי לְהַגִּיד לָכֶם, יִשְׁמַע אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִתְקַבְּלָנָה תְּפִלּוֹתֵיכֶם לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּהְיוּ בְּקֶשֶׁר בְּיוֹם שְׁלִישִׁי בָּעֶרֶב בְּשָׁעָה תֵּשַׁע.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַ קְרַח, כ"ט סִיוָן ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל כָּתַב (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, פְּסַח, הֲלָכָה ט', אוֹת כא): כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲמֹד בַּנִּסָּיוֹן לִבְלִי לֵילֵךְ אַחַר תַּאֲוֹתָיו בְּהֶתֵּר אוֹ בְּאִסּוּר, חַס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ־כֵן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לַעֲמֹד בַּנִּסָּיוֹן אִם כְּבָר נִכְשַׁל, חַס וְשָׁלוֹם, וְעָבַר עָלָיו מַה שֶּׁעָבַר, לְבַל יִפֹּל עַל־יְדֵי־זֶה לְגַמְרֵי, חַס וְשָׁלוֹם. כִּי מַה שֶּׁנִּמְצָאִים הַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם, שֶׁנּוֹפְלִים בְּדַעְתָּם וְאוֹמְרִים, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָהֶם לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר עוֹד, זֶהוּ רַק מֵחֲמַת תַּאֲוָתָם וְיִצְרָם הָרַע, שֶׁמְּבַקְּשִׁים תּוֹאֲנָה וַעֲלִילָה לִפְרֹשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לֵילֵךְ אַחֲרֵי תַּאֲוֹתֵיהֶם הָרָעוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הַתּוֹאֲנוֹת וְהָעֲלִילוֹת, שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר מוֹצֵא לְכָל אָדָם, רַבּוּ כְּמוֹ שֶׁרַבּוּ לְאֵין מִסְפָּר וְכוּ', וּלְכָל אֶחָד מוֹצֵא עֲלִילוֹת מְיֻחָדוֹת, רֻבָּם עַל־יְדֵי חֶסְרוֹן פַּרְנָסָה וּמְנִיעוֹת הַמּוֹנְעִים וְכוּ', אַף־עַל־פִּי־כֵן כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נַפְשׁוֹ מָרָה לוֹ מְאֹד עַל זֶה, כִּי יוֹדֵעַ,

שֶׁיִּצְטָרֵךְ לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן, וְעַל־כֵּן מִתְגַּבֵּר בּוֹ הַטּוֹב בְּכָל פַּעַם וּמִתְעוֹרֵר לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אַךְ בְּשׁוּם דָּבָר אֵינוֹ מוֹצֵא לְעַצְמוֹ עֲלִילָה וּפְטוֹר כָּל־כָּךְ כְּמוֹ עַל־יְדֵי הַתַּחְבּוּלָה שֶׁל הַבַּעַל־דָּבָר, שֶׁמַּפִּילוֹ בְּדַעְתּוֹ בְּכָל פַּעַם, וּמַרְאֶה לוֹ כְּאִלּוּ אָפְסָה תִּקְוָה, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי רוֹאֶה בְּעֵינָיו, שֶׁכְּבָר חָתַר כַּמָּה פְּעָמִים לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְנָפַל אַחַר־כָּךְ, כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶּׁנָּפַל, וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים בְּלִי מִסְפָּר, וְעַל־כֵּן עוֹזֵב אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְנִכְנָס בְּיֵאוּשׁ גָּמוּר, עַד שֶׁנִּדְמֶה בְּעֵינֵי עַצְמוֹ כִּי אָבַד מָנוֹס וְתִקְוָה, וְלָכֵן הוּא מַפְסִיק מִלַּחְתֹּר עוֹד חֲתִירוֹת לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. אֲבָל בֶּאֱמֶת כָּל הָרַעְיוֹנוֹת וְהַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁל נְפִילוֹת כָּאֵלּוּ, הֵם רַק מַעֲשֵׂה בַּעַל־דָּבָר, שֶׁמּוֹצֵא לוֹ עֲלִילָה לִפְרֹשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא. כִּי בֶּאֱמֶת אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, וְכָל אָדָם צָרִיךְ שֶׁיֵּעָבֵר עָלָיו הַרְבֵּה קֹדֶם שֶׁזּוֹכֶה לְהִכָּנֵס אֶל הַקְּדֻשָּׁה, וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן! אֶלָּא קַח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִרְאֶה שֶׁעֲדַיִן לֹא אָבַד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמְּךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר קֹרַח, ב׳ תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד צַר לִי מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבֵיתְךָ וְכוּ׳, וְכוּ׳, אַתָּה צָרִיךְ לִזְכֹּר מַה שֶּׁמּוּבָא (סֵפֶר מְנוֹרַת הַמָּאוֹר, נֵר ג׳, כְּלָל ו׳, חֵלֶק ד׳, פֶּרֶק א׳): אִם הָאִשָּׁה נוֹהֶגֶת כָּרָאוּי, מְצָוָה עַל בַּעְלָהּ לְכַבְּדָהּ וּלְשַׂמְּחָהּ, וְשֶׁלֹּא יַכְנִיעֶנָּה, וְזֶהוּ טוֹב לוֹ, גַּם יִזָּהֵר שֶׁלֹּא יוֹנֶה אוֹתָהּ בְּאוֹנָאוֹת שֶׁלֹּא

כַּדִּין, אוֹ בְּאוֹנָאַת דְּבָרִים (דִּבְרֵי צַעַר), וְיֵהָא זָהִיר בִּתְבוּאָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְמְרִיבָה עַל זֶה, וְאִם יִתְנַהֵג עִמָּהּ כָּרָאוּי, יִהְיֶה שָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְהַשְׁכִינָה מָגֵן בַּעֲדָם, וְאִם מְכַבְּדָהּ כְּגוּפוֹ, מְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", שֶׁהִיא צֶלַע מִצַּלְעוֹתָיו, וְדַרְכּוֹ לְחַזֵּר אַחֲרֶיהָ בְּכָל דָּבָר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בְּמַסֶּכֶת נְדָה (קִדּוּשִׁין ב.): שָׁאֲלוּ תַּלְמִידָיו אֶת רַבִּי דּוֹסְתַּאי בַּר יַנַּאי, מִפְּנֵי מָה אִישׁ מְחַזֵּר עַל הָאִשָּׁה, וְאֵין הָאִשָּׁה מְחַזֶּרֶת עַל הָאִישׁ? אָמַר לָהֶם: מָשָׁל לְאָדָם שֶׁאָבְדָה לוֹ אֲבֵדָה, מִי מְחַזֵּר עַל מִי? בַּעַל אֲבֵדָה (שֶׁנֶּאֱבַד הַצֶּלַע מֵהָאִישׁ) מְחַזֵּר עַל אֲבֵדָתוֹ, מִפְּנֵי מָה אִישׁ מְקַבֵּל פִּיּוּס, וְאֵין אִשָּׁה מְקַבֶּלֶת פִּיּוּס? זֶה מִמָּקוֹם שֶׁנִּבְרָא (אֲדָמָה רַכָּה סוֹפֶגֶת), וְזוֹ מִמָּקוֹם שֶׁנִּבְרֵאתָ (עֶצֶם קָשָׁה שֶׁל הַצֶּלַע שֶׁאֵינָהּ סוֹפֶגֶת). וְלָכֵן תַּכְנִיס אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ לְתוֹךְ לִבָּךְ, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר חֻקַּת, ד' תַּמּוּז ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁשְּׁלֵמוּת הַהִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא עַל־יְדֵי הִתְבַּטְּלוּת לְגַמְרֵי אֵלָיו.

כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג): הָעִקָּר וְהַיְסוֹד שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בּוֹ, לְקַשֵּׁר עַצְמוֹ לְהַצַּדִּיק שֶׁבַּדּוֹר, וּלְקַבֵּל דְּבָרָיו עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה, דָּבָר קָטָן וְדָבָר גָּדוֹל. וְלִבְלִי לִנְטוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יָמִין וּשְׂמֹאל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים

(סִפְרִי פָּרָשַׁת שׁוֹפְטִים): ״אֲפִלּוּ אוֹמֵר לְךָ עַל יָמִין שְׂמֹאל וְעַל שְׂמֹאל יָמִין — תְּצַיֵּת אוֹתוֹ״, וּלְהַשְׁלִיךְ מֵאִתּוֹ כָּל הַחָכְמוֹת, וּלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׁוּם שֵׂכֶל, בִּלְעֲדֵי אֲשֶׁר יְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שֶׁבַּדּוֹר. וְכָל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ שׁוּם שֵׂכֶל עַצְמוֹ, אֵינוֹ בִּשְׁלֵמוּת, וְאֵינוֹ מְקֻשָּׁר לְהַצַּדִּיק; כִּי הָעִקָּר לְבַטֵּל אֶת שִׂכְלוֹ הַמְּדֻמֶּה וְהַבָּדוּי לְגַמְרֵי, וּלְצַיֵּת אֶת הַצַּדִּיק עַל כָּל אֲשֶׁר אוֹמֵר, וְרַק זוֹ נִקְרֵאת הִתְקָרְבוּת.

וְלָכֵן אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, אַתָּה צָרִיךְ לְקַיֵּם אֶת כָּל זֶה, וְאָז יָאִיר לְךָ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצָּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשפט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר חֻקַּת, ה׳ תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר. וּמוּבָא בְּדִבְרֵי מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, הַרְשָׁאָה, הֲלָכָה ג׳, אוֹת כ׳): כָּל הַחֻסְרוֹנוֹת וְהָעֲנִיּוּת וְהַדַּחֲקוּת שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם, הוּא רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן הַבִּטָּחוֹן, כִּי אִם הָיָה לוֹ בִּטָּחוֹן שָׁלֵם בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֹא הָיָה דּוֹאֵג כְּלָל, וְלֹא הָיָה חָסֵר לוֹ דָּבָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה יז, ז): ״בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּה׳״ וְגוֹ׳, ״וּבְשָׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג״ וְגוֹ׳, וְעִקַּר הַבִּטָּחוֹן הוּא כְּשֶׁזּוֹכֶה לִירְאָה בִּשְׁלֵמוּת, דְּהַיְנוּ שֶׁנִּשְׁמַר מִיִּרְאוֹת הַנְּפוּלוֹת, וְאֵין לוֹ שׁוּם יִרְאָה נְפוּלָה, שֶׁאֵינוֹ מִתְיָרֵא מִשּׁוּם דָּבָר, רַק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָז הוּא בְּוַדַּאי בּוֹטֵחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עִקַּר הַבִּטָּחוֹן, שֶׁלֹּא יִירָא

וְלֹא יִפְחַד מִשּׁוּם דָּבָר, רַק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה יב, כ): "אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד"; וּכְתִיב (תְּהִלִּים נו, יב): "בֵּאלֹקִים בָּטָחְתִּי לֹא אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי", הֵינוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ בִּטָּחוֹן שָׁלֵם בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵין לוֹ שׁוּם יִרְאָה נְפוּלָה וְשׁוּם פַּחַד כְּלָל, וְאֵינוֹ דּוֹאֵג כְּלָל מַה יֹּאכַל לְמָחָר, שֶׁזֶּה בְּחִינַת יִרְאוֹת נְפוּלוֹת, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר הָעֲנִיּוּת — כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ יִרְאוֹת נְפוּלוֹת, שֶׁאָז הוּא בְּרוֹדֵאי עָנִי מַמָּשׁ, אֲפִלּוּ אִם יֵּשׁ לוֹ כָּל הוֹן דְּעַלְמָא, כִּי אֲפִלּוּ אִם הוּא עָשִׁיר גָּדוֹל, הוּא מָלֵא דְּאָגוֹת וְצַעַר וְיִסּוּרִים וּפְחָדִים תָּמִיד, וְכָל יָמָיו כַּעַס וּמַכְאוֹבוֹת, וְאֵין לוֹ שׁוּם נַחַת וּמְנוּחָה וְשׁוּם חִיּוּת כְּלָל, וְהוּא חַי חַיֵּי צַעַר יוֹתֵר מִכָּל הָעֲנִיִּים שֶׁבָּעוֹלָם, מֵחֲמַת שֶׁבְּכָל יוֹם נִתְחַדְּשִׁין לוֹ דְּאָגוֹת וּפְחָדִים חֲדָשִׁים מֵאֲדוֹנִים וְשָׂרִים וְכוּ' וּמִכַּמָּה וְכַמָּה מִינֵי הֶפְסֵדוֹת, הַשְׁכִּיחִים וְשֶׁאֵינָם שְׁכִיחִים, וְגַם מִצְטַעֵר בְּכָל עֵת עַל רִבּוּי הַהוֹצָאָה שֶׁבְּבֵיתוֹ, כִּי נִדְמֶה לוֹ כִּי הַהוֹצָאָה יִתְרָה עַל הָרֶוַח, וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה רַבּוּ מִסְפַּר רִבּוּי הַדְּאָגוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְרָטִיּוּת בִּלְי שִׁעוּר בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, וְאֵין רֶגַע בְּלֹא פֶּגַע, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת פֶּרֶק ב'): "מַרְבֶּה נְכָסִים מַרְבֶּה דְּאָגָה"; וְכָל זֶה מֵחֲמַת יִרְאוֹת הַנְּפוּלוֹת, מֵחֲמַת שֶׁאֵין לוֹ בִּטָּחוֹן שָׁלֵם בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם הָיָה לוֹ בִּטָּחוֹן בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּשְׁלֵמוּת, בְּוַדַּאי לֹא הָיָה מִתְפַּחֵד כְּלָל, כִּי בְּוַדַּאי הַכֹּל בְּיַד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּהְיֶה עָנִי, חַס וְשָׁלוֹם, בְּוַדַּאי לֹא יוּכַל לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ מִזֶּה בְּשׁוּם אֹפֶן, וְכֵן לְהֶפֶךְ, רַק הוּא מְחַיֵּב לַעֲסֹק בְּאֵיזֶה עֵסֶק וּמַשָּׂא וּמַתָּן, וְהַשֵּׁם הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה, וּמֵאֵן דְּיָהֵב חַיֵּי יָהֵב מְזוֹנֵי. נִמְצָא, כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ בִּטָּחוֹן בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ דּוֹאֵג כְּלָל מַה יֹּאכַל לְמָחָר, זֶהוּ עִקַּר הָעֲשִׁירוּת, בִּבְחִינַת (אָבוֹת פֶּרֶק ד'): אֵיזֶהוּ עָשִׁיר הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ; כִּי אֵין לוֹ שׁוּם דְּאָגָה וּפַחַד כְּלָל, כִּי הוּא בָּטוּחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּוַדַּאי לֹא יַעַזְבֵנוּ לְעוֹלָם. הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ — אֶל מַה מִּדַּת הַבִּטָּחוֹן מְבִיאָה אֶת הָאָדָם.

וְלָכֵן כְּלֵךְ לְךָ מִכָּל הַדְּאָגוֹת וְהַטְּרָדוֹת וְהַפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל, שֶׁלֹּא יָבִיאוּ אוֹתְךָ לְשׁוּם דָּבָר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַּת, ו' תַּמּוּז ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, שֶׁכָּךְ כָּתוּב בַּזֹּהַר (מִשְׁפָּטִים צד:): תָּא חֲזֵי, בַּר נַשׁ כַּד אִתְיְלִיד יַהֲבִין לֵיהּ נַפְשָׁא, מִסְטְרָא דִּבְעִירָא מִסְטְרָא דְּדָכְיוּ, מִסְטְרָא דְּאִלֵּין דְּאִתְקְרוּן אוּמַּנֵי הַקֻּדְשׁ, וְכָה יַתִּיר יַהֲבִין לֵיהּ רוּחָא מִסְטְרָא דְּחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְכָה יַתִּיר יַהֲבִין לֵיהּ נִשְׁמָתָא מִסְטְרָא דְּכַרְסַיָּא, וּתְלַת אִלֵּין אִינוּן, אַמָּה, עֶבֶד וְשִׁפְחָה דְּבָרְתָא דְּמַלְכָּא. וְכָה יַתִּיר יַהֲבִין לֵיהּ נַפְשָׁא בְּאַרַח אֲצִילוּת, מִסְטְרָא דְּבַת יְחִידָה, וְאִתְקְרִיאַת אִיהִי בַּת מֶלֶךְ, וְכָה יַתִּיר יַהֲבִין לֵיהּ רוּחָא דַּאֲצִילוּת מִסְטְרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, וְאִקְרֵי בֵּן לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹקֵיכֶם", וְכָה יַתִּיר יַהֲבִין לֵיהּ נִשְׁמָתָא מִסְטְרָא דְּאַבָּא וְאִמָּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, ז): "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים", מַאי חַיִּים? אֶלָּא אִינוּן י"ה, דְּעַלַיְהוּ אִתְמַר (תְּהִלִּים קנ, ו): "כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָ"הּ", וְאִשְׁתַּלִּים בֵּיהּ יהו"ה. וְכָה יַתִּיר יַהֲבִין לֵיהּ יהו"ה בִּשְׁלֵימוּ דְּאַתְוָן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דְּאִיהוּ אָדָ"ם בְּאַרַח אֲצִילוּת דְּעֵילָא, וְאִתְקְרֵי בִּדְיוֹקְנָא דְּמָאנֵיהּ, וַעֲלֵיהּ אִתְמַר (בְּרֵאשִׁית א, כח): "וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם" וְגוֹ', וְהַאי אִיהוּ שֶׁלְטָנוּתֵיהּ בְּכָל רְקִיעִין, וּבְכָל אֲפָנִים וּשְׂרָפִים וְחַיּוֹת, וּבְכָל חַיָּלִין וְתוֹקְפִין דִּלְעֵילָא וְתַתָּא וְכוּ' [בּוֹא וּתְרֶאָה, כַּאֲשֶׁר אָדָם נוֹלָד, נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ, מִצַּד הַבְּהֵמִיּוּת הַטְּהוֹרָה, מִצַּד אֵלּוּ שֶׁנִּקְרָאִים אוּמַּנֵי הַקֹּדֶשׁ, וְכָה יוֹתֵר — נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ, מִצַּד חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְכָה יוֹתֵר נוֹתְנִים לוֹ נְשָׁמָה מִצַּד הַכִּסֵּא, וּשְׁלֹשָׁה אֵלּוּ הֵם אַמָּה, עֶבֶד וְשִׁפְחָה דְּבַת הַמֶּלֶךְ, וְכָה יוֹתֵר, נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוּת, מִצַּד שֶׁל בַּת יְחִידָה, וְהִיא נִקְרֵאת בַּת הַמֶּלֶךְ, וְכָה יוֹתֵר נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ שֶׁל אֲצִילוּת מִצַּד הָעַמּוּד הָאֶמְצָעִי, וְנִקְרָא בֵּן לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹקֵיכֶם",

זָכָה יוֹתֵר, נוֹתְנִים לוֹ נְשָׁמָה מִצַּד אַבָּא וְאִמָּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים, מַה הֵם חַיִּים? אֵלּוּ הֵם י"ה שֶׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר: כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, וְנִשְׁלַם שֵׁם הַוָּיָ"ה, זָכָה יוֹתֵר, נוֹתְנִים לוֹ שֵׁם הַוָּיָ"ה בִּשְׁלֵמוּת הָאוֹתִיּוֹת (מִלּוּי שֵׁם מ"ה) שֶׁזֶּה הוּא (בְּגִימַטְרִיָּה) אָדָ"ם בְּדֶרֶךְ הָאֲצִילוּת הָעֶלְיוֹנָה, וְנִקְרָא בִּדְמוּת אֲדוֹנוֹ, וְעָלָיו נֶאֱמַר: "וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם" וְגוֹ', וְזֶהוּ שִׁלְטוֹנוֹ בְּכָל הָרְקִיעִים, וּבְכָל הָאוֹפַנִּים וְהַשָּׂרָפִים וְהַחַיּוֹת וּבְכָל הַכֹּחוֹת שֶׁל לְמַעְלָה וְשֶׁל לְמַטָּה וְכוּ'; וְלָכֵן אַתָּה צָרִיךְ לָקַחַת אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְלֹא לְבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ מִשּׁוּם דָּבָר, אֶלָּא כָּל הַכִּפּוּפִין וְהָרְצוֹנוֹת שֶׁלְּךָ צְרִיכִים לִהְיוֹת רַק לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִזְכּוֹת לְהִכָּלֵל בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לָזֶה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר חֻקַּת, ז' תַּמּוּז ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! לִבִּי נִשְׁבָּר בְּקִרְבִּי מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת אַתָּה צָרִיךְ לִזְכֹּר מַה שֶּׁבִּפְרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיט), שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם כֻּלָּם מְלֵאִים יִסּוּרִים, אֵין גַּם אֶחָד שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עוֹלָם הַזֶּה, וַאֲפִלּוּ הָעֲשִׁירִים הַגְּדוֹלִים וַאֲפִלּוּ הַשָּׂרִים, אֵין לָהֶם שׁוּם עוֹלָם הַזֶּה כְּלָל, כִּי כָּל יְמֵיהֶם כַּעַס וּמַכְאוֹבוֹת, וְכֻלָּם מְלֵאִים טְרָדוֹת וּדְאָגוֹת וַעֲצָבוּת וְיָגוֹן וַאֲנָחָה תָּמִיד, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִים מְיֻחָדִים, וְאֵין גַּם אֶחָד מִכָּל הָעֲשִׁירִים וְהַשָּׂרִים, שֶׁיִּהְיֶה לוֹ הַכֹּל כְּסֵדֶר כִּרְצוֹנוֹ תָּמִיד, וְכֻלָּם כְּאֶחָד מְלֵאִים יִסּוּרִים וּדְאָגוֹת תָּמִיד, וְזֶה בָּרוּר וְיָדוּעַ לְכָל מִי שֶׁבָּקִי קְצָת בָּהֶם וּבְדַרְכֵיהֶם. וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁנִּדְמֶה עָלָיו, שֶׁיֵּשׁ לוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה בִּשְׁלֵמוּת, וְיֵשׁ לוֹ כָּל הַתַּעֲנוּגִים — עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְהוֹן רַב וְאַרְמוֹנִים גְּדוֹלִים וְכֵלִים נִפְלָאִים

וְתַכְשִׁיטִין וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, אִם יִסְתַּכְּלוּ בּוֹ טוֹב טוֹב, יִרְאוּ שֶׁגַּם הוּא מָלֵא כַּעַס וּמַכְאוֹבוֹת, הַרְבֵּה תָּמִיד בְּכַמָּה מִינֵי אֲפָנִים וְעִנְיָנִים, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ (קֹהֶלֶת ב, כג): ״כִּי כָל יָמָיו מַכְאֹבִים וְכַעַס״, וּכְתִיב (אִיּוֹב יד, א): ״אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע רֹגֶז״, וְזֶה כּוֹלֵל כָּל בְּנֵי־אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל, כִּי כֻּלָּם נוֹלְדוּ לֶעָמָל, וּמְלֵאִים רֹגֶז וְיִסּוּרִין, וְאֵין שׁוּם עֵצָה וְתַחְבּוּלָה לְהִנָּצֵל מֵעֲמַל וָיָגוֹן הַזֶּה, כִּי אִם לִבְרֹחַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה יג, סִימָן ז׳): ״אָדָם לַעֲמַל יוּלַּד״, ׳אַשְׁרֵי מִי שֶׁעָמַל בַּתּוֹרָה׳, הַיְנוּ מֵאַחַר שֶׁכָּל אָדָם נוֹלַד לַעֲמַל, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִמָּלֵט מִזֶּה בְּשׁוּם אֹפֶן, אֲפִלּוּ אִם יִהְיֶה לוֹ כָּל חַלְקֵי דְּעַלְמָא, בְּוַדַּאי יִהְיֶה לוֹ עֲמַל וְיִסּוּרִין וּדְאָגוֹת הַרְבֵּה, עַל־כֵּן הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ, שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הֶעָמָל לַעֲמַל הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר בִּשְׁבִיל זֶה נוֹלַד — שֶׁיַּעֲמֹל בַּתּוֹרָה, וְאָז אַשְׁרֵי לוֹ, כִּי נִצֹּל מֵעֲמַל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזוֹכֶה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

וְלָכֵן חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְיֵשׁ עִנְיָן שֶׁנִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַּת, ח׳ תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד מֵהָרַגַּע שֶׁעוֹשִׂים אֵרוּסִין, שֶׁכְּבָר יִתְכַּנְּנוּ עַל חֲתֻנָּה, הוּא לֹא רָצָה שֶׁיַּעֲשׂוּ הֶפְסֵק גָּדוֹל בֵּין הָאֵרוּסִין לַחֲתֻנָּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁבָּחוּר וּבַחוּרָה לֹא יִסְתּוֹבְבוּ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה זְמַן בְּלִי אֵרוּסִין וּבְלִי

נִשּׂוּאִין, כִּי הַסָּמָ"ךְ־מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהַפְרִיד בֵּין הַזּוּג, וּבִפְרָט כְּשֶׁיֵּשׁ מְשִׂיכָה אֶחָד לְהַשֵּׁנִי, צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁזֶּה בֶּן זוּגִי, אוֹ זֹאת בַּת זוּגִי, וְתֵכֶף־וּמִיָּד לִקְבֹּעַ זְמַן עַל חֲתֻנָּה, וְיִתְחַתְּנוּ וְיִחְיוּ חַיִּים בְּאֹשֶׁר, וְזוֹ הַדֶּרֶךְ הָאֲמִתִּית שֶׁל יְהוּדֵי מַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְכוּ', וּמִתְנַהֵג עַל־פִּי הַתּוֹרָה וְכוּ', אֲבָל מֶה עָשׂוּ אֵלּוּ שֶׁהָלְכוּ וְעָזְבוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְאֶת הַתּוֹרָה וְכוּ', שֶׁהֵם מִסְתּוֹבְבִים כָּכָה כַּמָּה שָׁנִים וְכוּ', וְחַיִּים בְּיַחַד בְּאִסּוּר וְכוּ', וּלְבַסּוֹף נִכְנֶסֶת עַיִן רָעָה בֵּינֵיהֶם וְכוּ', וְנִפְרָדִים וְכוּ', וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה, שֶׁתֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁהַבָּחוּר וְהַבַּחוּרָה נִפְגָּשׁוּ וּמַכִּירִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי וְכוּ', שֶׁכְּבָר יַעֲשׂוּ אֵרוּסִין וִידַבְּרוּ עַל נִשּׂוּאִין, וְיִקְבְּעוּ זְמַן הֲכִי קָצָר לְנִשּׂוּאִין, וְלֹא לְחַכּוֹת עַד שֶׁיִּהְיֶה כֶּסֶף וְכוּ', עַד שֶׁתִּהְיֶה חָכְמָה וְהַשְׂכָּלָה וְתֹאַר וְכוּ', כִּי כְּבָר אָמַר הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם (קֹהֶלֶת א, יח): "כִּי בְּרֹב חָכְמָה רֹב כַּעַס, וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב", וְדָרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קֹהֶלֶת רַבָּה): "בְּרֹב חָכְמָה רֹב כַּעַס", כָּל זְמַן שֶׁאָדָם מַרְבֶּה בְּחָכְמָה — מַרְבֶּה בְּכַעַס, וְכָל זְמַן שֶׁהוּא מַרְבֶּה בְּדַעַת — מַרְבֶּה בְּיִסּוּרִין. אָמַר שְׁלֹמֹה, עַל־יְדֵי שֶׁהִרְבֵּיתִי בְּחָכְמָה הִרְבֵּיתִי בְּכַעַס, וְעַל־יְדֵי שֶׁהִרְבֵּיתִי בְּדַעַת הִרְבֵּיתִי בְּיִסּוּרִין; הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ, אִם אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא חָכָם וּבַר דַּעַת, וּמוֹשֵׁךְ אֶת הַזְּמַן וְכוּ', עַל־יְדֵי־זֶה לְבַסּוֹף מִתְפּוֹצֵץ הַכֹּל וְכוּ', וְנַעֲשֶׂה בֵּינֵיהֶם רִיב וְכַעַס וְנִפְרָדִים, וְלָכֵן אַשְׁרֵי הַבָּחוּר אוֹ הַבַּחוּרָה שֶׁמּוֹצְאִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם מְשִׂיכָה וַהֲבָנָה הֲדָדִית, שֶׁכְּבָר יִרְאוּ לִסְגֹּר אֶת הַכֹּל, וְהַכֹּל הַזֶּה טוֹב לְכָל אֶחָד וְאַחַת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁיְּצַיֵּת, וִיקַיֵּם אֶת כָּל זֶה, וְאָז יִהְיוּ לָהֶם חַיִּים מְאֻשָּׁרִים מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַּת, ח׳ תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד זֹהַר וְתִקּוּנִים, שֶׁזֶּה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן קח): יָדוּעַ, שֶׁלִּמּוּד הַזֹּהַר מְסֻגָּל מְאֹד מְאֹד; וְדַע, שֶׁעַל־יְדֵי לִמּוּד הַזֹּהַר נַעֲשֶׂה חֵשֶׁק לְכָל מִינֵי לִמּוּדִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהַלָּשׁוֹן הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל הַזֹּהַר מְעוֹרֶרֶת מְאֹד לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּהַיְנוּ הַשָּׁבָח שֶׁמְּשַׁבֵּחַ וּמְפָאֵר אֶת הָעוֹבֵד הַשֵּׁם, דְּהַיְנוּ הַלָּשׁוֹן הָרְגִילָה בַּזֹּהַר לוֹמַר זַכָּאָה וְכוּ׳, עַל כָּל מִצְוָה וַעֲבוֹדָה וְכוּ׳, וּלְהֶפֶךְ הַצְּעָקָה שֶׁצּוֹעֵק וַי וְכוּ׳, וַי לֵהּ וַי לְנִשְׁמָתֵהּ עַל הַסָּר מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אֵלּוּ הַלְּשׁוֹנוֹת מְעוֹרְרִים מְאֹד אֶת הָאָדָם לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שָׁם סִימָן קט): רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי קִדֵּשׁ כָּל־כָּךְ אֶת לְשׁוֹן הַתַּרְגּוּם, עַד שֶׁאֲפִלּוּ שְׁאָר דְּבָרִים הַנִּכְתָּבִים בִּלְשׁוֹן תַּרְגּוּם, יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ לְעוֹרֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְהָאֲרִיזַ״ל נָתַן תִּקּוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם חֲמִשָּׁה דַּפִּים זֹהַר וַחֲמִשָּׁה דַּפִּים תִּקּוּנִים.

הַלְוַאי שֶׁתּוּכַל לְקַיֵּם אֶת זֶה, וְאָז תָּבוֹא אֶל זְכוּךְ הַנֶּפֶשׁ שֶׁלֹּא תֵּאָרֵךְ מִיָּמֶיךָ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁלּוֹמֵד בְּכָל יוֹם זֹהַר וְתִקּוּנִים כְּסִדְרָן דַּיְקָא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצד.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּנְחָס, י״ח תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל טְבִילַת מִקְוֶה, וְאָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קכג), שֶׁמִּקְוֶה אֵינָהּ מַזֶּקֶת כְּלָל, וְהַדְּאִקְטוֹר שֶׁיֹּאמַר לוֹ שֶׁמִּקְוֶה מַזֶּקֶת, אֵינוֹ דְּאִקְטוֹר כְּלָל. אַדְרַבָּה, טְבִילַת מִקְוֶה טוֹבָה מְאֹד לִבְרִיאוּת הַגּוּף, כִּי יֵשׁ נְקֻבִים קְטַנִּים הַרְבֵּה בְּגוּפוֹ שֶׁל אָדָם, וְהֵם נִקְבֵי הַזֵּעָה, שֶׁדֶּרֶךְ שָׁם יוֹצֵאת הַזֵּעָה מִן הָאָדָם, וְהֵם צְרִיכִין לְהִפָּתַח, כִּי אִם נִסְתָּמִין נִקְבֵי הַזֵּעָה, יוֹכַל לֵחָלֵשׁ וְלִפֹּל לְחֻלְשָׁה, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל־יְדֵי טְבִילָה בְּמַיִם נִפְתָּחִין נִקְבֵי הַזֵּעָה, וְזֶה טוֹב מְאֹד לִבְרִיאוּת הַגּוּף. רַק שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַמַּיִם קָרִים בְּיוֹתֵר, כִּי אָז מַיָּא מְטַרְשֵׁי לְהַנְּקָבִים, אֲבָל כְּשֶׁאֵין הַמַּיִם קָרִים מְאֹד, אֲזַי הַטְּבִילָה בָּהֶם טוֹבָה מְאֹד; וְאֵין צְרִיכִים רְאָיָה יוֹתֵר טוֹבָה מִזּוֹ, וּבְפָרָט בְּעִנְיַן תִּקּוּן הַכְּלָלִי, רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: הַתִּקּוּן הָרִאשׁוֹן זֶה מִקְוֶה.

וּמוּבָא בְּדִבְרֵי מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, הִכְשֵׁר כֵּלִים, הֲלָכָה ד׳, אוֹת כ׳): עַל־יְדֵי טְבִילוֹת מִקְוֶה נוֹפְלִים כָּל הַשּׁוֹנְאִים, וְנִתְבַּטְּלוֹת כָּל הַצָּרוֹת וְהַמְנִיעוֹת, שְׁמוֹנְעוֹת אֶת הָאָדָם מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל־יְדֵי טְבִילַת מִקְוֶה מְבַטְּלִין עַצְמָן אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבִטּוּל גָּמוּר בְּבְחִינַת מְסִירוּת נֶפֶשׁ, שֶׁזֶּה עִקַּר שְׁלֵמוּת הָרָצוֹן דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הָרָצוֹן חָזָק בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, שֶׁזֶּה סוֹד טְבִילוֹת מִקְוֶה. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁהוּא נִכְנָס וְנִתְעַלֵּם בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמְקַשֵּׁר עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַקֶּף הַחֶשֶׁק וְהָרָצוֹן אֶל הַקְּדֻשָּׁה, וְזֶה עִקַּר כַּוָּנָתוֹ בִּטְבִילָתוֹ, כְּדֵי שֶׁיִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו עַל־יְדֵי־זֶה רוּחַ חֲדָשָׁה דִּקְדֻשָּׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא נִכְלָל בְּשֹׂרֶשׁ הָרוּחַ הָעֶלְיוֹן דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹקִים, הַמְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם (בְּרֵאשִׁית א, ב),

וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא זוֹכֶה לְהוֹצִיא רוּחַ חֲדָשָׁה דִּקְדֻשָּׁה מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, וּכְשֶׁזֶּה קָם זֶה נוֹפֵל, וּמִמֵּילָא נִתְבַּטְּלִים וְנוֹפְלִים כָּל הַשּׂוֹנְאִים וְהַחוֹלְקִים, שֶׁהֵם עִקַּר הַמּוֹנְעִים מִלְּהוֹצִיא הַדְּבָרִים שֶׁבִּקְדֻשָּׁה מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל. וְזֶה מְרֻמָּז בְּמִקְרָא שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה יז, יג): "מְקוֵה יִשְׂרָאֵל ה' כָּל עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ וְסוּרֵי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ, כִּי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים".

וְעַל־כֵּן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן, אֶלָּא תִּהְיֶה זָהִיר בְּכָל יוֹם בִּטְבִילַת מִקְוֶה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר פִּנְחָס, י"ט תַּמּוּז ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וּבָעִנְיַן שֶׁלְּךָ וְכוּ', עָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁמּוּבָא בַּסֵּפֶר "זֹהַר חַי", פֵּרוּשׁ עַל הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ מֵהָרַב הַקָּדוֹשׁ מִקְאמַארְנָה זי"ע, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ (בְּפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ): תֵּדַע, כְּשֶׁמְּסַבֵּב אוֹתְךָ חֲלִילָה כַּמָּה מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְקַטְנוּת וְיִסּוּרִין וְדִין וְהַסְתָּרוֹת פָּנִים, וּמָרָה שְׁחוֹרָה עַל כֻּלָּם, תֵּדַע שֶׁשָּׁם אִתְּךָ אֱלֹהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אַף־עַל־פִּי שֶׁנִּפַּלְתָּ לִשְׁאוֹל תַּחְתִּית, בָּאֱמוּנָה הַזֹּאת תָּקוּם בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז, כִּי אִתְּךָ עִמְּךָ אֱלֹהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי נִקְרֵאת אֲצִילוּת מִתְפַּשֶּׁטֶת עַד הַתְּהוֹם, וְלֹא אִשְׁתַּנִּי בְּכָל אֲתַר, "וְאֵין אֱלֹקִים עִמָּדִי" (דְּבָרִים לב, לט): אֱלֹהִים אֲחֵרִים, חָלִילָה, כִּי לֹא יִשְׁתַּנֶּה וְלֹא יִתְעָרְבוּ בּוֹ, כִּי הֵם בְּטֵלִים בִּלְתִּי מְצִיאוּת, לֵית בְּהוּ שׁוּם מַמָּשׁוּת כְּלָל כְּלָל, וְאוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאִיר עַד נִקְרֵאת הַתְּהוֹם בִּלְתִּי שׁוּם שִׁנּוּי, אֶלָּא שֶׁאַתָּה גָּרַמְתָּ לְךָ בְּמַעֲשֶׂיךָ הָרָעִים שֶׁמַּגִּיעַ לְךָ מְרוּרוֹת, כְּאִלּוּ, כְּבָיכוֹל, יֵשׁ בּוֹ שִׁנּוּי וּפֵרוּד, כִּי הוּא כֹּל יָכוֹל, אֲבָל לָעָתִיד יִתְגַּלֶּה לְעֵין כֹּל, כִּי הַכֹּל הוּא אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְכָל הַצָּרוֹת וְהָרָעוֹת

וְהַגָּלוּת הַמָּרָה וְהַסְּתָרָה, הַכֹּל אֲנִי הוּא לֹא אַחֵר כְּלָל, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְתִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל הוּא הוּא בִּלִי שׁוּם שִׁנּוּי, וּבִידִיעָה זֹאת "יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן" (תְּהִלִּים צב, ד), וְהָרָע גָּמוּר כָּלָה וְאָבַד דְּלֵית בָּהּ מְשׁוּשְׁתָּא כְּלָל כְּלָל, וְדַי בָּזֶה לַמַּאֲמִינִים וּמְחַכִּים לִישׁוּעָה, "צָפִיתָ לִישׁוּעָה" (שַׁבָּת לא.), אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּכְנִיס דְּבָרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לִבּוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, אֲשֶׁר זֶה עִקַּר הַבִּיתִ מָנוֹס שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁבּוֹרֵחַ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר פִּנְחָס, י"ט תַּמּוּז ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁמַּרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת מְאֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לְגַדְלוּת הַמֹּחִין, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י"), שֶׁעַל־יְדֵי שִׂמְחָה נִתְרַחֵב הַמֹּחַ, וְיוֹצֵא לְחֵרוּת.

הָעִקָּר אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן, וּרְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, שֶׁהַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ הֵם כְּנֶגֶד הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וּמִי שֶׁלּוֹמֵד בְּכָל יוֹם אֶת הָאַרְבָּעָה לִמּוּדִים הָאֵלּוּ, מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הֶאָרָה גְּדוֹלָה וְנִפְלָאָה מְאֹד מֵהָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת, כִּי מִקְרָא — הִיא בְּעוֹלַם הָעֲשִׂיָּה, מִשְׁנָה — הִיא בְּעוֹלַם הַיְצִירָה, גְּמָרָא — הִיא בְּעוֹלַם הַבְּרִיאָה, מִדְרָשׁ וְזֹהַר — הֵם בְּעוֹלַם הָאֲצִילוּת, וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁלּוֹמֵד בְּכָל יוֹם אֶת הָאַרְבָּעָה לִמּוּדִים

הָאֵלּוּ, וְאֵינוֹ מַחְסִיר יוֹם אֶחָד, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הֶאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מְאֹד מֵהָעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים, וְאִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם שֶׁקּוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ בְּכָל יוֹם לִלְמֹד אֶת הָאַרְבָּעָה לְמוּדִים הָאֵלּוּ בְּעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וַחֲבָל שֶׁתֶּחְסַר יוֹם אֶחָד מִלְּמוּד הָאַרְבָּעָה לְמוּדִים הָאֵלּוּ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף רַק זֶה מַה שֶּׁיִּשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ, וַאֲפִלּוּ שֶׁתִּלְמַד מִכָּל שִׁעוּר קָצָת, זֶה גַּם־כֵּן דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצָּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פִּנְחָס, כ׳ תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֶרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לֹא צְרִיכִים לְפַחֵד מִשּׁוּם קְלָלוֹת, כִּי כְּבָר אָמַר הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כו, ב): ״כְּצִפּוֹר לָנוּד כִּדְרוֹר לָעוּף כֵּן קְלָלַת חִנָּם לֹא תָּבוֹא״, וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אות קְלָלָה, סִימָן ו׳): סוֹף, שֶׁקְּלָלַת חִנָּם תָּשׁוּב עַל הַמְקַלֵּל; וְלָכֵן אַל תַּעֲשֶׂה עֵסֶק מִכָּל הַקְּלָלוֹת שֶׁמְּקַלְלִים אוֹתְךָ, כִּי אֵין בָּזֶה כְּלוּם וְכוּ׳, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים קי׳): כְּלָלָא דְּמִילְתָא כָּל דְּקָפִיד קַפְּדֵי בַּהֲדֵיהּ, וּדְלָא קָפִיד לֹא קַפְּדֵי בַּהֲדֵיהּ; הַיְנוּ אִם מַכְנִיסִים אֶת עַצְמוֹ בְּפָחָדִים מִכָּל מִינֵי קְלָלוֹת וּלְחָשִׁים וְכוּ׳, אֲזַי יָכוֹל לְהַזִּיק לוֹ וְכוּ׳, אֲבָל אִם לֹא עוֹשִׂים שׁוּם עֵסֶק מִזֶּה, וְאַדְרַבָּה יוֹדְעִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא אֵינוֹ מְפַחֵד

מְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי עַל־יְדֵי תֹּקֶף הָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ בָּאָדָם, לֹא יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דָּבָר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצָּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצח.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פִּנְחָס, כ׳ תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רכח): דַּע, שֶׁכְּשֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִסְתַּכֵּל בַּנְּשָׁמָה, שֶׁתּוּכַל לְהַחֲזִיר בְּנֵי־אָדָם בִּתְשׁוּבָה וְלַעֲשׂוֹת גֵּרִים, אֲזַי הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ, כְּבְיָכוֹל, מְבַקֵּשׁ וְרוֹאֶה שֶׁתִּהְיֶה מַחֲלֹקֶת עָלָיו, כִּי (יְבָמוֹת כד): ׳אֵין מְקַבְּלִין גֵּרִים לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וְלֹא בִּימֵי שְׁלֹמֹה — מִשּׁוּם שֶׁלְּחָן מְלָכִים׳, כִּי אָז אֵינָן מִתְגַּיְּרִין מֵאַהֲבָה, רַק מֵחֲמַת שֶׁרוֹאִין גְּדֻלַּת יִשְׂרָאֵל, וְעִקַּר הַגֵּרִים הוּא כְּשֶׁמִּתְגַּיְּרִין בְּעֵת שֶׁיִּשְׂרָאֵל סְחוּפִים בְּעִנְיֵי וּבְדַחֲק, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה נד, טו): ״מִי גָּר אִתָּךְ [בַּעֲנִיּוּתֵךְ]״ וְגוֹ׳, וְעַל־כֵּן בְּהֶכְרֵחַ שֶׁתִּהְיֶה מַחְלֹקֶת עַל מִי שֶׁמַּחֲזִיר בְּנֵי אָדָם לְמוּטָב, וּמְגַיֵּר גֵּרִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ שׁוּם שַׁלְוָה, כִּי אָז מִי שֶׁמִּתְקָרֵב אֵלָיו — הוּא בֶּאֱמֶת, וַאֲזַי יָכוֹל לְגַיֵּר גֵּרִים בֶּאֱמֶת, לֹא מִשּׁוּם שָׁלוֹם וְנַחַת, וְזֶהוּ ״וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו״, וְאִיתָא בַּמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה פד, סִימָן ד׳): ״מְגוּרֵי אָבִיו״, שֶׁהָיָה מְגַיֵּר גֵּרִים כְּמוֹ אֲבוֹתָיו, כְּמוֹ מְגִיּוּרֵי אָבִיו, וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁם): ״וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב״, ׳בִּקֵּשׁ יַעֲקֹב לֵישֵׁב בְּשַׁלְוָה, מִיָּד קָפַץ עָלָיו רָגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף׳, הַיְנוּ מֵחֲמַת שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה מְגַיֵּר גֵּרִים, בְּחִינַת ״מְגוּרֵי אָבִיו״, עַל־יְדֵי־זֶה לֹא הָיָה יָכוֹל לֵישֵׁב

בְּשַׁלְוָה, כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ הַגֵּרִים בֶּאֱמֶת, וְאִם תִּהְיֶה לוֹ שַׁלְוָה, לֹא יוּכַל לַעֲשׂוֹת גֵּרִים, כִּי אֵין מְקַבְּלִין גֵּרִים לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ.

וְלָכֵן מַה לְּךָ לְהִתְפַּעֵל מִכָּל הַמַּחֲלֹקֶת וְהַקִּטְרוּגִים וְהַלָּשׁוֹן־הָרַע שֶׁעוֹבֵר עָלַי וְכוּ', רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תשצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פִּנְחָס, כ' תַּמּוּז ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב", תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוַ"ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! אָנוּ נִמְצָאִים בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים — שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת בֵּין שִׁבְעָה־עָשָׂר בְּתַמּוּז לְתִשְׁעָה בְּאָב, אֲשֶׁר הֵם יְמֵי אֵבֶל. אַךְ הֵם יִתְהַפְּכוּ לָנוּ לִימֵי שִׂמְחָה. וְיָדוּעַ הַוִּכּוּחַ שֶׁהָיָה בֵּין שְׁתֵּי דֵּעוֹת אֵצֶל חֲסִידִים, כְּתָה אַחַת אָמְרָה: מִשִּׁבְעָה־עָשָׂר בְּתַמּוּז עַד תִּשְׁעָה בְּאָב יִהְיֶה חַג, וְחֹל הַמּוֹעֵד מִתִּשְׁעָה בְּאָב עַד שָׁנָה הַבָּאָה שִׁבְעָה־עָשָׂר בְּתַמּוּז, וְכִתָּה אַחֶרֶת אָמְרָה, שֶׁכְּשֶׁתִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה שִׁבְעָה־עָשָׂר בְּתַמּוּז יִהְיֶה חַג הָרִאשׁוֹן, וְתִשְׁעָה בְּאָב יִהְיֶה חַג הַשֵּׁנִי, וְהַתִּשְׁעָה־עָשָׂר יוֹם בֵּינֵיהֶם יִהְיוּ חֹל הַמּוֹעֵד. עַל־כָּל־פָּנִים יֵשׁ מַמָּשׁ בַּדְּבָרִים, כִּי כְּשֶׁתִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְשִׂמְחָה. וְזֶה מַה שֶּׁאָנוּ צְרִיכִים, וְזֶה מְחַכֶּה לְעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁיָּמִים אֵלּוּ יִתְהַפְּכוּ לִימֵי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה.

וְהִנֵּה מָצִינוּ, שֶׁהַשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה מִשְּׁלֹשׁ הַשַּׁבָּתוֹת שֶׁל בֵּין הַמְּצָרִים, מַתְחִילָה בְּפָרָשַׁת פִּנְחָס, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פִּרְקֵי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מו), פִּנְחָס — זֶה אֵלִיָּהוּ, לְרַמֵּז שֶׁאֵלִיָּהוּ יְבַשֵּׂר לָנוּ אֶת הַגְּאֻלָּה, וְיַעֲשֶׂה אֶת הַשָּׁלוֹם. וְלָכֵן בְּפָרָשַׁת פִּינְחָס מוּבָאִים כָּל חַגֵּי

יִשְׂרָאֵל, וְכֵן כָּל הַקְּרְבָּנוֹת שֶׁמַּקְרִיבִים — כְּתוּבִים בָּהּ. מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל אוֹמֵר, שֶׁהַשָּׁלֹשׁ שַׁבָּתוֹת שֶׁל בֵּין הַמְּצָרִים, הֵן כְּנֶגֶד הַשָּׁלֹשָׁה רְגָלִים: פֶּסַח, שָׁבוּעוֹת וְסֻכּוֹת. וְלָכֵן אָנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד בְּיָמִים אֵלּוּ דַּיְקָא, מִצַּד אֶחָד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים רַבִּים מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּרַחֵם עָלֵינוּ וְיוֹצִיאֵנוּ מֵהַגָּלוּת, וְיִפָּסֵק כְּבָר דַּם יִשְׂרָאֵל לְהִשָּׁפֵךְ כַּמַּיִם, וּכְבָר נִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וּבִגְאֻלָּתָן וּבִישׁוּעָתָן שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲבָל מִצַּד שֵׁנִי, אָנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד וּלְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לִפֹּל בְּיֵאוּשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וַאֲפִלּוּ שֶׁאָנוּ רוֹאִים שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט מְאֹד, אָסוּר לִפֹּל בְּיֵאוּשׁ כְּלָל, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עח): אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, אֵין דָּבָר כָּזֶה לְהִתְיָאֵשׁ. אַדְרַבָּה, עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה מְבִיאָה אֶת הַגְּאֻלָּה.

מִצַּד אֶחָד עָלֵינוּ לָקוּם בַּחֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, וְלִבְכּוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד: ״חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ״ — אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וַחֲצוֹת לַיְלָה זֶהוּ עֵת רָצוֹן מֵאָז שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הַבְּרִיאָה (עֵין שַׁעַר הַגִּלְגּוּלִים, הַקְדָּמָה לח), וְכֵן מָצִינוּ כְּשֶׁהָלַךְ אַבְרָהָם אָבִינוּ לְהִלָּחֵם עִם מַלְכֵי סְדוֹם וַעֲמוֹרָה, כָּתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, טו): ״וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם לַיְלָה״, שֶׁאָז הָיָה חֲצוֹת, כִּי הוּא עֵת רָצוֹן, וְהָיָה זֶה עוֹד הַרְבֵּה לִפְנֵי שֶׁהָיָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְכֵן בְּעֵת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָיָה קָם בַּחֲצוֹת, וּבְיָמָיו עֲדַיִן לֹא נִבְנָה הַבַּיִת, לְמֵדִים מִכָּאן, שֶׁחֲצוֹת לַיְלָה הוּא עֵת רָצוֹן, וְיכוֹלִים לִפְעֹל אֲצִלּוֹ יִתְבָּרַךְ הַכֹּל, וְלָכֵן צְרִיכִים לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה תִּקּוּן חֲצוֹת, וְאֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

יָדוּעַ אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַסִּפּוּר, שֶׁר׳ יִצְחָק, בְּנוֹ שֶׁל מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, גָּר בָּעִיר טוּלְטְשִׁין, וְשָׁם הָיָה יְהוּדִי שֶׁהֶרְאָה מוֹפְתִים גְּדוֹלִים, וּמִי שֶׁהָיָה בָּא אֵלָיו לְהִתְבָּרֵךְ — בִּרְכָתוֹ נִתְקַיְּמָה, וְשָׁאַל אֶת אָבִיו: אֵיךְ יִתָּכֵן, שֶׁיְּהוּדִי פָּשׁוּט מְבָרֵךְ, וּבִרְכוֹתָיו מִתְקַבְּלוֹת? וְעָנָה לוֹ אָבִיו: תַּחֲקֹר לִי כַּמָּה דְּבָרִים, וְאֵדַע אִם זֶה מֻהָקְדָּשָׁה אִם לָאו. וְכָתַב לוֹ בְּנוֹ כַּמָּה עִנְיָנִים, וְאָמַר לוֹ מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל: לָאו, בַּעֲבוּר זֶה עַדַיִן

לֹא מַגִּיעַ שֶׁבִּרְכוֹתָיו תִּתְקַיֵּימְנָה. וְחָקַר עוֹד, וְאָמַר מוֹהַר"תְּ זַ"ל: לָאו, בִּשְׁבִיל דְּבָרִים אֵלּוּ עֲדַיִן לֹא מִתְקַבְּלוֹת הַבְּרָכוֹת. עַד שֶׁאָמַר לוֹ: אַבָּא, רָאִיתִי שֶׁיְּהוּדִי זֶה קָם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת, וּבוֹכֶה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. עָנָה מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל: עַכְשָׁו אֲנִי מֵבִין לָמָּה בִּרְכוֹתָיו מִתְקַבְּלוֹת בַּשָּׁמַיִם.

וְלָכֵן עַתָּה עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים הַלָּלוּ לָקוּם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת. וְרֹב בְּנֵי־אָדָם עֵרִים בְּשָׁעָה שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה, וְלָמָּה לֹא יָקוּמוּ בַּחֲצוֹת, זֶה עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ מַה זֶּה לָקוּם בַּחֲצוֹת, לִבְכּוֹת עַל חֻרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, עַל בִּזָּיוֹן הַצַּדִּיקִים, עַל דַּם יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׁפָּךְ כַּמַּיִם, אֵיזֶה רֹשֶׁם זֶה עוֹשֶׂה בַּשָּׁמַיִם, וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁנּוֹהֵג כָּךְ.

אֲבָל עָלֵינוּ לִרְאוֹת גַּם לִהְיוֹת שְׂמֵחִים, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, יוֹם טוֹב, הֲלָכָה ה', אוֹת יא), שֶׁהַשְּׁלִשָּׁה שָׁבוּעוֹת בֵּין הַמְּצָרִים, הֵם כְּנֶגֶד הַשְּׁלשָׁה רְגָלִים, וְעָלֵינוּ לִרְאוֹת לִשְׂמֹחַ בְּיָמִים אֵלּוּ — מִצַּד אֶחָד, וּמִצַּד שֵׁנִי — לִבְכּוֹת. וּצְרִיכִים אֶת שְׁנֵיהֶם, מִצַּד אֶחָד לִבְכּוֹת עַל צָרוֹתֵינוּ, וּלְמִי אֵין צָרוֹת?! זֶה מֵאִשְׁתּוֹ, זוֹ מִבַּעְלָהּ, וְאֵלּוּ מְשָׁכְנִים, מִידִידִים וּמִקְרוֹבִים, וּמִסְתָּם שָׂטָן שֶׁמֵּסִית וּמַדִּיחַ זֶה נֶגֶד זֶה בִּשְׁנָאַת חִנָּם, אֲשֶׁר מְאֹד מָצוּי, וְעָלֵינוּ לַעֲקֹר אֶת זֹאת דַּיְקָא עַכְשָׁו. עַל־כָּל־פָּנִים אֵיכְשֶׁהוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, וְאַף שֶׁבּוֹכִים וּמִתְפַּלְּלִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בִּתְפִלָּה וּלְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז נִזְכֶּה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, חֲבָל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁהוֹלֵךְ בְּחִנָּם, אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֲמָשׁ וְרַשְׁ"י עִם הַתַּרְגּוּם, שֶׁמֵּבִיא לִירְאַת שָׁמַיִם, וְכֵן לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים זוֹכִים עַל־יְדֵי־זֶה, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (בְּרָכוֹת ח.): לְעוֹלָם יַשְׁלִים אָדָם פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, שֶׁכָּל הַמַּשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, מַשְׁלִימִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו.

וְכֵן לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חַ"י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, שֶׁזֶּה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע, וּמַמְשִׁיךְ לָאָדָם כָּל מִינֵי יְשׁוּעוֹת בָּעוֹלָם, מִשְׁנָה — אוֹתִיּוֹת

נְשָׁמָה, וְיכוֹלִים לְחַלֵּק אֶת הַלִּמּוּד — שִׁשָּׁה פְּרָקִים בַּבֹּקֶר, שִׁשָּׁה בַּצָּהֳרַיִם וְשִׁשָּׁה בָּעֶרֶב, וְאֵין מַרְגִּישִׁים כְּלָל שֶׁחָלַף הַזְּמַן, וְאִם נָתַן רַבֵּנוּ זַ״ל לְמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל וּלְעוֹד כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן קפה), תִּקּוּן לוֹמַר חַ״י פְּרָקִים, לָמָּה אָנוּ לֹא נִהְיֶה בֵּין אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים? וְזֶה כָּל־כָּךְ קַל, וּמֵבִיא לָאָדָם שֶׂמַח וִישׁוּעָה רַבָּה, וּפַרְנָסָה בְּנָקֵל, אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים, תִּתְפְּסוּ בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וְכֵן לִבְנוֹת לְעַצְמוֹ בַּי״ת: בַּבְלִי, יְרוּשַׁלְמִי, תּוֹסֶפְתָּא. בַּיִת בָּעוֹלָם הַבָּא.

כַּמָּה אָדָם מְיַגֵּעַ עַצְמוֹ עַד שֶׁבּוֹנֶה בַּיִת, לוֹקֵחַ מַשְׁכַּנְתָּאוֹת, הַלְוָאוֹת וְכוּ׳, וְהִנֵּה חָלְפוּ לָנוּ הַשִּׁבְעִים שָׁנָה, וְהוֹתַרְנוּ אֶת הַבַּיִת לַיְלָדִים, וְהַגּוּף לִקְבוּרוֹת יוּבַל, וְהַנְּשָׁמָה עוֹלָה לְמַעְלָה, וְרוֹצָה לַעֲלוֹת לְבֵיתָהּ הָעֶלְיוֹן, וְרוֹאָה שֶׁאֵין לָהּ בַּיִת. וְהִנֵּה אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם — הַבַּיִת הַנִּצְחִי הוּא: לְסַיֵּם בַּבְלִי, יְרוּשַׁלְמִי, תּוֹסֶפְתָּא, וְאִם אָדָם זוֹכֶה לָזֶה אֲפִלּוּ פַּעַם אַחַת, אֵין יְכוֹלִים לָקַחַת אֶת זֶה מִמֶּנּוּ בְּשׁוּם אֹפֶן, וְזֶה נוֹתָר לוֹ לָנֶצַח. אֲבָל הַסָּמ״ךְ־מ״ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהַשְׁכִּיחַ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא מֵהָאָדָם, כַּמּוּבָא (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נד), שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִשְׁמֹר עַל הַזִּכָּרוֹן, וְהָעִקָּר לִזְכֹּר בְּעַלְמָא דְּאָתֵי, שֶׁיִּהְיֶה זְמַן, שֶׁנִּצְטָרֵךְ לַעֲזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְאָז אַף אֶחָד לֹא יְרַחֵם עָלֵינוּ.

זִכְרוּ הֵיטֵב אֵין לָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם חֶבֶר טוֹב, מַה כֵּן יְלַוֶּה אוֹתְךָ? אוֹמֵר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יוֹסֵי בֶּן קִסְמָא (אָבוֹת ו, י): אֵין מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת, אֶלָּא תּוֹרָה וּמִצְוֹות, אִם אָדָם זוֹכֶה וּבוֹנֶה לְעַצְמוֹ בַּיִת לְהִכָּנֵס בּוֹ, זֶה נִשְׁאָר לוֹ לָנֶצַח. אֲבָל הַסָּמ״ךְ־מ״ם אֵינוֹ רוֹצֶה בָּזֶה, וּמַשְׁכִּיחַ לָאָדָם אֶת הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא. וְלָכֵן שְׁמוֹ שֶׁל ס״מ נִמְצָא בָּרָאשֵׁי תֵּבוֹת: סִ״יּוּם מַ״סְכְּתָא אֵ״ין לַ״עֲשׂוֹת, וּמְפַתֶּה אוֹתוֹ — מַה פִּתְאֹם עָלֶיךָ לְסַיֵּם מַסֶּכֶת וְכוּ׳, הֲלֹא ר׳ פִּינְחָס אָמַר כָּךְ, ר׳ גִּדְעוֹן אָמַר כָּךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאָז אֲנִי נוֹתָר עֵרֹם בְּחֹסֶר כֹּל, וְהִנֵּה מוּדָעוֹת אֲבֵל: הַלְוָיָה שֶׁל פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי הֲלַךְ לְבֵית עוֹלָמוֹ וְכוּ׳, וְהַנִּפְטָר נוֹתָר לְבַד, אֲבָל אִם תִּהְיוּ פִּקְחִים, אֲזַי כְּמוֹ שֶׁאַתֶּם אוֹכְלִים בְּכָל יוֹם לֶחֶם, וְשׁוֹתִים מַשְׁקֶה וְכוּ׳,

תִּהְיוּ חֲכָמִים וְתֹאכְלוּ בְּכָל יוֹם דַּף אוֹ שְׁנַיִם גְּמָרָא וְכוּ׳, וּבְנֵיתֶם לְעַצְמְכֶם בַּי״ת, וְלֹא תִּצְטָרְכוּ לְטוֹבוֹת מֵאַף אֶחָד, זְכְרוּ הֵיטֵב שָׁם בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן רַק זֶה יִשָּׁאֵר לָכֶם. אַךְ דָּא עֲקָא שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם מַכְנִיס בָּאָדָם יֵאוּשׁ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה אִכְפַּת לוֹ מֵעַלְמָא דְּאָתֵי, אֲבָל מִי שֶׁפִּקֵּחַ וְחָכָם — חוֹשֵׁב עַל עֲתִידוֹ. כְּאוֹתוֹ פּוֹעֵל שֶׁעָמֵל קָשֶׁה, מִי שֶׁחָכָם — נוֹטֵל כַּסְפּוֹ וּמְחַלְּקוֹ לְחֵצִי, חֵצִי מִשְׁתַּמֵּשׁ וְאוֹכֵל בּוֹ, וְהַחֵצִי הַשֵּׁנִי מַפְקִיד לֶעָתִיד, לְעֵת שֶׁלֹּא יוּכַל לַעֲבֹד וְיִהְיֶה זָקֵן, עַל־כֵּן חוֹסֵךְ לְעַצְמוֹ, וְיֵשׁ לוֹ בַּבַּנְק חֶסְכּוֹן גָּדוֹל, שֶׁיָּכוֹל לִחְיוֹת עִמּוֹ עַד הָרֶגַע הָאַחֲרוֹן, וְעוֹד מוֹתִיר יֶרֶשָׁה גְּדוֹלָה לִילָדָיו.

לָמָּה בְּגַשְׁמִיּוּת אָדָם אֵינוֹ מַטְעֶה עַצְמוֹ, וְאוֹכֵל בְּכָל יוֹם וְשׁוֹתֶה מַיִם, אוֹכֵל בָּשָׂר וּשְׂאָר מַעֲדָנִים, וְדוֹאֵג שֶׁיִּהְיֶה לוֹ מִכָּל טוּב, שֶׁזֶּה עוֹלָם עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנִי פֹּה, וְעוֹד מְעַט אֲנִי יוֹצֵא מִפֹּה, וּבְרוּחָנִיּוּת הוּא בַּטְלָן, וְאוֹמֵר: מַה פִּתְאֹם, אֵין זֶה נִקְרָא לִמּוּד וְכוּ׳ וְכוּ׳, הִנֵּה תִּבְנוּ לָכֶם בַּי״ת נִצְחִי: בַּבְלִי יְרוּשַׁלְמִי, תּוֹסֶפְתָּא, תַּלְמוּד בְּכָל יוֹם דַּף שְׁנֵי דַּפִּים וְכוּ׳ — כְּכָל שֶׁתּוּכְלוּ. וְאַף שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם קָשֶׁה מְאֹד בַּהַתְחָלָה, אֲבָל הַנְּשָׁמָה מְבִינָה. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר, שֶׁלָּעָתִיד לָבוֹא מַזְכִּירִים לָאָדָם מַה שֶּׁלֹּא הֵבִין, וְלָכֵן אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! וּבְכָל יוֹם וָיוֹם 'תְּגַנְּבוּ' שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֶחָד קוֹנֶה לְעַצְמוֹ שׁוּלְחָ״ן עָרוּךְ, שֶׁזֶּה רַ״מְבַ״ם ט״וּר וְ״שֻׁ״לְחָן עָרוּךְ. לָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת שׁוּלְחָ״ן עָרוּךְ — לֹא לָזוּז מֵהַהֲלָכָה, לִלְמֹד בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים רַמְבַ״ם, וְכַמָּה סִימָנִים בַּטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ. וְעַל כֻּלָּם — לִלְמֹד בְּכָל יוֹם זֹהַר וְתִקּוּנִים, הָאַרְ״י זַ״ל נָתַן תִּקּוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם חֲמִשָּׁה דַּפֵּי זֹהַר וְתִקּוּנִים, זֶה יַמְשִׁיךְ בָּכֶם אוֹר וְזִיו הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּמוֹ־כֵן אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים, תְּסַיְּמוּ בְּכָל שָׁבוּעַ הַמִּדְרָשׁ מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, זֶה סֵפֶר מוּסָר הָעוֹלֶה עַל הַכֹּל.

וְכֵן לִלְמֹד בְּכָל יוֹם "לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן", וְהַתְּפִלָּה מ״לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת", וּמַרְגִּישִׁים כָּל מִינֵי נֹעַם, וְלָכֵן הִשְׁתַּדְּלוּ וְהִתְאַמְּצוּ דַּיְקָא בְּיָמִים אֵלּוּ יְכוֹלִים לְהַשִּׂיג אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים הִשְׂיגוּהָ, יְכוֹלִים לְהַשִּׂיג רוּחָנִיּוּת אֱלֹקוּת, כִּי אָנוּ נִמְצָאִים בְּמַצָּב כָּזֶה,

שֶׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְאֵין רוֹאִים אוֹר, כְּשֶׁאָדָם נִמְצָא בְּשִׁפַּל הַמַּצָּב יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְכָל הַמַּדְרֵגוֹת שֶׁבָּעוֹלָם.

אֲבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! מַה שֶּׁאַתֶּם 'גּוֹנְבִים' אַתֶּם 'גּוֹנְבִים' לְעַצְמְכֶם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תּוֹסֶפְתָּא בָּבָא קַמָּא, פֶּרֶק ז'): הַמִּתְגַּנֵּב מֵחֲבֵרוֹ, אַף־עַל־פִּי שֶׁגָּנַב — גָּנַב לְעַצְמוֹ; אָסוּר לְגְנֹב דַּעַת הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אִם יֵשׁ פֶּגַע רַע, שֶׁמַּפְרִיעַ לִי לִלְמֹד, מֻתָּר לִגְנֹב דַּעְתּוֹ בְּתוֹאֲנָה: "אֲנִי צָרִיךְ לָלֶכֶת עַכְשָׁו לָרוֹפֵא", אֵיזֶה רוֹפֵא? "דּוֹקְטוֹר לֶרְנֶר (בְּאִידִישׁ לְשׁוֹן לְמוּד), יֵשׁ לִי תּוֹר אֶצְלוֹ". אוֹ כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְהִתְבּוֹדֵד, וְיֵשׁ מִי שֶׁבָּא לְהַפְרִיעוֹ, יֹאמַר: "יֵשׁ לִי תּוֹר אֵצֶל דּוֹקְטוֹר פֶּלְדְמַן" (בְּאִידִישׁ שָׂדֶה), שֶׁהוֹלֵךְ לְהִתְבּוֹדֵד. וְאַף שֶׁגָּנַב דַּעַת הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל גָּנַב לְעַצְמוֹ, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם שֶׁאַף אֶחָד לֹא יְרַחֵם עָלָיו.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים; יֵשׁ בְּכָל הָאָרֶץ הַרְבֵּה מָמוֹן, צְרִיכִים לָצֵאת בַּחוּץ לִזְרֹעַ רוּחָנִיּוּת, וְתִצְמַח גַּשְׁמִיּוּת, תָּפִיצוּ מַה שֶּׁיּוֹתֵר — הֵן קוּנְטְרֵסִים וְהֵן קְמֵיעוֹת, וְזֶה יִהְיֶה בַּעֲבוּרְכֶם תִּקּוּן נִצְחִי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבֶּאֱמֶת מַה שֶּׁדִּבַּרְנוּ עַכְשָׁו, יִכָּנֵס הֵיטֵב בְּלִבְּכֶם, וְנִזְכֶּה כְּבָר לִשְׁמֹעַ אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְקִבּוּץ גָּלֻיּוֹת שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל. הָעִקָּר אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, אַל תִּפְחֲדוּ, תַּרְאוּ נוֹכְחוּת בְּיַבְנְאֵל, תֵּלְכוּ לַמְכוֹלוֹת שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תֵּלְכוּ לְצָרְכָנִית בְּרֶסְלֶב, אַל תִּפְחֲדוּ, פֹּה תִּהְיֶה "עִיר בְּרֶסְלֶב", אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל, וְקוֹנֶה לְעַצְמוֹ דִּירָה, כִּי הַדִּירוֹת עוֹלוֹת, וְיַעֲלֶה יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁעוֹלֶה בִּירוּשָׁלַיִם, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִקְנוֹת דִּירָה וְלֹא יִתְחָרֵט. וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לִרְאוֹת בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תת.

בְּעֻזַּרת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פִּנְחָס, כ״א תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁכָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, הֵם רַק מֵחֲמַת הָעַצְבוּת שֶׁמְּסַבֶּבֶת אוֹתְךָ, וְלָכֵן תִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר שִׂמְחָה הִיא אוֹר כָּל־כָּךְ גָּדוֹל, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת לָזֶה, אֶלָּא עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, וְלָכֵן תִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּה זוֹ בְּכָל יוֹם לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְאֶזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ אֶת הַשִּׂמְחָה בִּרְמַ״ח אֵיבָרַי וְשָׁסָ״ה גִּידַי, עַד שֶׁהַשִּׂמְחָה תַּגִּיעַ לְרַגְלַי, שֶׁאֶזְכֶּה לִרְקֹד בְּכָל יוֹם מֵרֹב שִׂמְחָה עַל גֹּדֶל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, שֶׁנִּבְרֵאתִי מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי יָכוֹל לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתֶיךָ, אָנָּא רַחֵם עָלַי, וְהַרְחֵק מִמֶּנִּי אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, וְזַכֵּנִי לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֲחֵרִים מִשִּׂמְחָה, וְאֶזְכֶּה לְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַּם אֲנִי אֶזְכֶּה לִשְׂמֹחַ. וּבִזְכוּת הַשִּׂמְחָה אֶזְכֶּה לְהִכָּלֵל בְּךָ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁלֹּא אֶרְאֶה לְפָנַי עֵינַי רַק אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ. וְזַכֵּנִי לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת, שֶׁאֶזְכֶּה לָדַעַת בִּידִיעָה בְּרוּרָה, שֶׁאַתָּה נִמְצָא וְאֵין בִּלְעָדֶיךָ נִמְצָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּמְחַל לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי, וְאֶזְכֶּה לְהִכָּלֵל בְּךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן סֶלָה״.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַ פִּנְחָס, כ״ב תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לְבָרֵחַ מִכָּל מִינֵי לֵצִים שֶׁמִּתְלוֹצְצִים מִדִּבַּר רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, סֵפֶר תּוֹרָה, הֲלָכָה ג׳, אוֹת ג׳), שֶׁעִקַּר הַלֵּיצָנוּת הִיא מֵחֲמַת גַּסּוּת הָרוּחַ, שֶׁהוּא גַּבֵּהּ לֵב, וְגָדוֹל בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, עַד שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם הֵם כְּלֹא בְּעֵינָיו, וּמִתְלוֹצֵץ מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, כַּאֲשֶׁר נִמְצָא הַנֶּגַע הָרַע הַזֶּה בְּכַמָּה בְּנֵי אָדָם, שֶׁמִּתְלוֹצְצִים מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, בִּפְרָט מִירֵאִים וּכְשֵׁרִים, וּמוֹצְאִין מוּמִין וְחִסָּרוֹנוֹת בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְכָל זֶה מֵחֲמַת גַּסּוּתוֹ, שֶׁנִּדְמֶה לוֹ, שֶׁאֵין חָכָם מִמֶּנּוּ, וְכָל הָעוֹלָם צָרִיךְ לִלְמֹד מִמֶּנּוּ וּלְהִתְנַהֵג כְּפִי חִיּוּב דַּעְתּוֹ. וְאֵלּוּ הַלֵּיצָנִים מִתְגַּבְּרִים בְּלֵיצָנוּתָם, עַד שֶׁמַּחֲלִישִׁים דַּעַת שֶׁל כַּמָּה כְּשֵׁרִים, וּמַפִּילִים אוֹתָם מֵעֲבוֹדָתָם, עַל־יְדֵי לֵיצָנוּתָם הָרָעָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְכָל זֶה בָּא מֵחֲמַת גַּסּוּתָם הָרָעָה. וְעַל־כֵּן נִקְרֵאת הַלֵּיצָנוּת תּוֹעֵבָה, כְּמוֹ הַגְּאוּת וְהַגַּבְהוּת, שֶׁנִּקְרֵאת גַּם־כֵּן תּוֹעֵבָה.

וְזָכוֹר גַּם זֶכֶר מַה שֶּׁמּוּבָא מֵהָאֲרִיזַ״ל (שַׁעַר מַאֲמְרֵי רַזַ״ל — מַסֶּכֶת סוֹטָה): דַּע, כִּי בְּעוֹלַם הָאֲצִילוּת יֵשׁ חֲמִשָּׁה פַּרְצוּפִים, וְהֵם: אָרִיךְ אַנְפִּין, וְאַבָּא וְאִמָּא, וּזְעֵיר וְנוּקְבָא, וְהִנֵּה כַּת לֵצִים פּוֹגֶמֶת בְּאָרִיךְ אַנְפִּין, וְכַת חֲנֵפִים בְּאַבָּא, וְכַת מְשַׁקְּרִים בְּאִמָּא, וְכַת מְסַפְּרֵי לָשׁוֹן הָרָע בִּזְעֵיר וְנוּקְבָא. וְלָכֵן כָּל כַּת מֵאֵלּוּ ד׳ כִּתּוֹת הַפּוֹגְמוֹת בְּד׳ פַּרְצוּפִין הַנִּזְכָּרִים, אֵינָהּ רוֹאָה פְּנֵי שְׁכִינָה, שֶׁהִיא הַפַּרְצוּף הַחֲמִישִׁי נוּקְבָא דְּזְעֵיר אַנְפִּין, כִּי הֵם עַל־יְדֵי חֶטְאָם פָּגְמוּ בְּאֵלּוּ הָאַרְבָּעָה פַּרְצוּפִין עֶלְיוֹנִים, וְלֹא נִמְשָׁךְ אֵלֶיהָ שֶׁפַע הַצָּרִיךְ לָהּ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם. נִמְצָא, שֶׁכַּת לֵיצָנִים הֵם הַכַּת הֲכִי גְּרוּעָה, שֶׁמַּעֲלִימִים וּמַסְתִּירִים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עֶצֶם אֱלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמֵּאִיר בְּכֶתֶר סוֹד אָרִיךְ אַנְפִּין, כִּי עִם לֵיצָנוּת יְכוֹלִים לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם עַד נוּקְבָא

דִּתְהוֹמָא רַבָּה, וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קלג), שֶׁיְּכוֹלִים לְהַרְאוֹת לְאָדָם עֶצֶם אֱלֹקוּת, אֲבָל עִם הַיָּד הַקְּטַנָּה מַעֲלִימִים וּמַסְתִּירִים אֶת הַכֹּל, וְהַפְּרוּשׁ הוּא — עִם לֵיצָנוּת אַחַת שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַיָּד הַקְּטַנָּה שֶׁלּוֹ וְכוּ׳, יָכוֹל לְהַעֲלִים אֶת הַכֹּל. וְלָכֵן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר מִקְּלִפַּת הַלֵּיצָנוּת, שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל, שֶׁהִיא אֵבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה, וּמוּבָא בְּסִפְרֵי מוּסָר: ״לֵיצָנוּת אַחַת דּוֹחָה מֵאָה תּוֹכָחוֹת״, וְלָכֵן צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר מִלֵּצִים וּמִלֵּיצָנוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצָּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתב.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר מַשּׂוֹת־מַסְעֵי, כ״ה תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְהַזְהֵר בְּכִבּוּד אָב וָאֵם, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קִדּוּשִׁין ל׃): שְׁלֹשָׁה שֻׁתָּפִין יֵשׁ בָּאָדָם — הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָבִיו וְאִמּוֹ; אָבִיו מַזְרִיעַ הַלָּבָן, שֶׁמִּמֶּנּוּ עֲצָמוֹת וְגִידִים וְצִפָּרְנַיִם וּמֹחַ שֶׁבְּראשׁוֹ וְלֹבֶן שֶׁבָּעַיִן, אִמּוֹ מַזְרַעַת אָדֹם, שֶׁמִּמֶּנּוּ עוֹר וּבָשָׂר וּשְׂעָרוֹת וְשָׁחוֹר שֶׁבָּעַיִן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וּנְשָׁמָה וּקְלַסְתֵּר פָּנִים וּרְאִיַּת הָעַיִן וּשְׁמִיעַת הָאֹזֶן וְדִבּוּר פֶּה וְהֲלוּךְ רַגְלַיִם וּבִינָה וְהַשְׂכֵּל, וְכֵינָן שֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ לְהִפָּטֵר מִן הָעוֹלָם, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נוֹטֵל חֶלְקוֹ, וְחֵלֶק אָבִיו וְאִמּוֹ מַנִּיחַ לִפְנֵיהֶם; וְכֵן מוּבָא (תַּנָּא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה): כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאֵין הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְבַקֵּשׁ מֵהָאָדָם רַק שֶׁיְּכַבֵּד אָב וָאֵם; וְאָמְרוּ (פְּסִיקְתָא רַבְּתִי): חֲמוּרָה שֶׁבַּחֲמוּרוֹת — כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ;

וְאָמְרוּ: שְׁלֹשָׁה שֶׁתְּפִין הֵן בָּאָדָם: הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָבִיו וְאִמּוֹ, בִּזְמַן שֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאִלּוּ דָּרְתִּי בֵּינֵיהֶם וְכִבְּדוּנִי; רוֹאִים מִזֶּה, אִם מְכַבְּדִים אַבָּא וְאִמָּא, בָּזֶה מְכַבְּדִים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים (יְרוּשַׁלְמִי פֵּאָה): אִמּוֹ שֶׁל רַבִּי טַרְפוֹן יָרְדָה לְטַיֵּל לְתוֹךְ חֲצֵרָהּ בְּשַׁבָּת, וְהָלַךְ רַבִּי טַרְפוֹן וְהִנִּיחַ שְׁתֵּי יָדָיו תַּחַת פַּרְסוֹתֶיהָ, וְהָיְתָה מְהַלֶּכֶת עֲלֵיהֶן, עַד שֶׁהִגִּיעָה לְמִטָּתָהּ. פַּעַם אַחַת חָלָה, וְנִכְנְסוּ חֲכָמִים לְבַקְּרוֹ, אָמְרָה לָהֶן: הִתְפַּלְּלוּ עַל טַרְפוֹן בְּנִי, שֶׁהוּא נוֹהֵג בִּי כָּבוֹד יוֹתֵר מִדַּאי, אָמְרוּ לָהּ: מַה עָבִיד לָךְ לְהוֹן עוֹבָדָא, אָמְרוּ לָהּ, אֲפִלּוּ עוֹשֶׂה כֵּן אֶלֶף אַלְפִים, עֲדַיִן לַחֲצִי כָּבוֹד שֶׁאָמְרָה הַתּוֹרָה לֹא הִגִּיעַ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתג.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר מַטּוֹת־מַסְעֵי, כ״ו תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁכָּל עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא לְפָתֵחַ אֶת הַלֵּב, שֶׁיַּרְגִּישׁ גַּם אֶת הַזּוּלַת. וְיָדוּעַ מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן שנט): אִיתָא בַּמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה לד, סִימָן כא) עַל פָּסוּק (יְחֶזְקֵאל לו, כו): ״וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר״, אַל תִּקְרֵי בָּשָׂר אֶלָּא בֹּסֶר, שֶׁיִּהְיֶה כָּל אֶחָד בֹּסֶר בְּחֵלֶק שֶׁל חֲבֵרוֹ, לֵב בֹּסֶר אוֹתִיּוֹת בְּרֶסֶל״ב, הַיְנוּ שֶׁכָּל הַצָּרוֹת שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לֵב הָאֶבֶן, שֶׁאֶחָד לֹא מֵבִין אֶת הַשֵּׁנִי, וְלֹא מְעַנְיֵן לְהָבִין אֶת הַשֵּׁנִי, כְּמוֹ שְׁתֵּי אֲבָנִים וְכוּ׳,

וְזֶה מַה שֶּׁאוֹמֵר הַנָּבִיא (שם): "וַהֲסִירוֹתִי מִכֶּם אֶת לֵב הָאֶבֶן, וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר", שֶׁזּוֹ תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, שֶׁאָדָם יִהְיֶה לוֹ לֵב שֶׁל בָּשָׂר, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא מְצִיעָא פד.): אַהֲבָה דּוֹחֶקֶת אֶת הַבָּשָׂר, הָרֶגַע שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם לֵב בָּשָׂר, הוּא יָבִין אֶת הַשֵּׁנִי וְיֹאהַב אֶת הַשֵּׁנִי וְיַעֲזֹר לְהַשֵּׁנִי, וְזֶה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת לֵב בֹּסֶר, כִּי אוֹת ש׳ מִתְחַלֶּפֶת בְּאוֹת ס׳, כִּי אָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד עַל מִדּוֹתָיו לַעֲקֹר מִמֶּנּוּ אֶת הַלֵּב הָאֶבֶן, שֶׁזּוֹ מִדַּת הָאַכְזָרִיּוּת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, מִדַּת הָאֱנוֹכִיּוּת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, וְאָז יַזְכֶּה לְלֵב בָּשָׂר, לֶאֱהֹב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וּלְהַרְגִּישׁ בִּכְאֵב הַזּוּלָת, וְיִשְׁתַּדֵּל לַעֲזֹר, שֶׁזּוֹ כָּל חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב, וְזֶה לֹא שַׁיָּךְ לְזֶרֶם אֶחָד וְכוּ׳, זוֹ מַתָּנָה לְכָלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁלְּאַחֲרוֹנָה מִתְפָּרְסֵם הַלִּמּוּד הֶעָמֹק שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְלֹא רַק נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכוֹת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, מִכָּל הַחוּגִים וּמִכָּל הַחֲסִידֻיּוֹת וּמִכָּל הַשִּׁיטוֹת וְכוּ׳, אֶלָּא אֲפִלּוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם מִתְעַנְיְנִים בְּהַלִּמּוּד הֶעָמֹק שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֵיךְ שֶׁמְּחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת הַנְּפוּלוֹת, וּמְחַזֵּק אֶת כֻּלָּם, וּמַדְרִיךְ אֶת כֻּלָּם בַּדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז יִתְהַפֵּךְ לִבּוֹ לֵב הָאֶבֶן, שֶׁזֶּה הַיֵּצֶר הָרַע הַסָּמ״ךְ־מ״ם, שֶׁעִנְיָנוֹ רַק לַעֲשׂוֹת רַע לַזּוּלַת וְכוּ׳, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה לִבּוֹ לֵב בָּשָׂר, שֶׁזֶּה הַיֵּצֶר טוֹב, שֶׁעִנְיָנוֹ רַק לַעֲשׂוֹת טוֹב לַזּוּלַת וְכוּ׳.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצָּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַטּוֹת־מַסְעֵי, כ״ז תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לִלְמֹד הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, שֶׁזֶּה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֶלְדָּה. וּמוּבָא בַּזֹּהַר (בְּרֵאשִׁית מב.): מָאן דְּאִקְרֵי וְתָנֵי שִׁית סִדְרֵי מִשְׁנָה, דָּא הוּא מָאן דְּיָדַע לְסַדְרָא וּלְקַשְׁרָא קִשׁוּרָא וְיִחוּדָא דְּמָארֵיהּ כְּדְקָא יָאוּת, אֶלָּין אִינּוּן דְּמְקַדְּשִׁין שְׁמָא קַדִּישָׁא דְּמָארֵיהוֹן בְּכָל יוֹמָא תָּדִיר [מִי שֶׁקּוֹרֵא וְשׁוֹנֶה שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, הוּא זֶה שֶׁיּוֹדֵעַ לְסַדֵּר וּלְקַשֵּׁר קֶשֶׁר יִחוּד הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהֵם שֶׁמַּתְמִידִים בְּמִשְׁנָיוֹת, מְקַדְּשִׁים שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם תָּמִיד]; וְכֵן מוּבָא (סִדּוּר רַב עַמְרָם) בְּבִרְכַּת כֹּהֲנִים יֵשׁ שִׁשִּׁים אוֹתִיּוֹת — כְּנֶגֶד שִׁשִּׁים מַסֶּכְתּוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּשִׁשָּׁה סְדָרִים, לוֹמַר שֶׁכָּל הָעוֹסֵק בְּשִׁשִּׁים מַסֶּכְתּוֹת, מִתְבָּרֵךְ בְּבִרְכַּת כֹּהֲנִים.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּהְיֶה נִזְהָר לִגְרֹס בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרַ מַטּוֹת־מַסְעֵי, כ״ח תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן רסג) מֵעִנְיַן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁשָּׁכִיחַ מְאֹד שֶׁנַּעֲשֶׂה קִלְקוּל בֵּינֵיהֶם וּבֵין נְשׁוֹתֵיהֶם, וְנִפְרָדִים זֶה מִזֶּה אֵיזֶה זְמַן, וְלִפְעָמִים נַעֲשֶׂה מִזֶּה פֵּרוּד לְגַמְרֵי, חַס וְשָׁלוֹם. וְאָמַר, שֶׁזֶּה מַעֲשֶׂה בַּעַל־דָּבָר, שֶׁמַּנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ עַל זֶה מְאֹד לְקַלְקֵל הַשָּׁלוֹם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי שֶׁיִּתָּפְסוּ בְּמְצוּדָתוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה, כִּי הוּא אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד לְתָפְסָם בִּנְעוּרֵיהֶם, עַל־יְדֵי קִלְקוּל הַשָּׁלוֹם־בַּיִת, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁגּוֹרֵם בְּעַרְמִימִיּוּתוֹ לְקַלְקֵל הַשָּׁלוֹם שֶׁבֵּינֵיהֶם. וְהֶאֱרִיךְ בְּשִׂיחָה זֹאת, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נָחוּץ לְאַבְרְכִים לָדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם הָאִשָּׁה. כִּי לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, הַיּוֹם יֵשׁ כָּל מִינֵי אֲנָשִׁים פְּגוּמִים וְכוּ׳, שֶׁהֵם אוֹמְרִים שֶׁמִּתְמָחִים בְּעִנְיְנֵי שָׁלוֹם־בַּיִת וְכוּ׳,

וְלוֹקְחִים הַרְבֵּה כֶּסֶף וְכוּ׳, וְנִקְרָאִים מְפֻרְסָמִים לְעָנְיֵנֵי שְׁלוֹם־בַּיִת וְכוּ׳, וּבֶאֱמֶת נִתְקַיֵּם אֶצְלָם מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא), שֶׁיֵּשׁ מְפֻרְסָמִים וּמַנְהִיגִים שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָם, וְאֵיךְ יַנְהִיגוּ אֶת אֲחֵרִים?! וְלָכֵן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר מֵאֲנָשִׁים כָּאֵלּוּ וְכוּ׳, וּכְלָל זֶה יִהְיֶה בְּיָדְךָ, אִם אֶחָד רוֹצֶה כֶּסֶף בַּעֲבוּר לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם־בַּיִת, הוּא כְּבָר שַׁקְרָן גָּדוֹל מְאֹד, וְהוּא לֹא מְעֻנְיָן שֶׁיִּהְיֶה אֶצְלְךָ שְׁלוֹם־בַּיִת, כִּי הוּא יִמְשֹׁךְ אֶת זֶה לְכָל הַפָּחוֹת לַחֲצִי שָׁנָה אוֹ לְשָׁנָה, כִּי הֲרֵי זוֹ הַפְרָנָסָה שֶׁלּוֹ, וְכָכָה אִם הוּא יִגְמֹר עִם זֶה תֵּכֶף וְכוּ׳, לֹא יַחְזְרוּ אֵלָיו, וְלָכֵן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר מֵאֲנָשִׁים כָּאֵלּוּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצָּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מַטּוֹת־מַסְעֵי, כ״ט תַּמּוּז ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת א, טז): ״עֲשֵׂה לְךָ רַב״, וּצְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מִי הוּא הָרַב, כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן ו׳): הַיֵּצֶר הָרַע דּוֹמֶה כְּמִי שֶׁהוֹלֵךְ וְרָץ בֵּין בְּנֵי־אָדָם, וְיָדוֹ סְגוּרָה, וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה בְּתוֹכָהּ. וְהוּא מְרַמֶּה בְּנֵי־אָדָם וְשׁוֹאֵל לְכָל אֶחָד: מַה אֲנִי אוֹחֵז? וּלְכָל אֶחָד נִדְמֶה כְּאִלּוּ הוּא אוֹחֵז מַה שֶּׁהוּא מִתְאַוֶּה. וְעַל־כֵּן הַכֹּל רָצִים אַחֲרָיו, כִּי כָּל אֶחָד סוֹבֵר שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ מַה שֶּׁהוּא חָפֵץ וְכוּ׳. וְאַחַר־כָּךְ הוּא פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ וְאֵין בָּהּ כְּלוּם וְכוּ׳, כְּמוֹ־כֵן מַמָּשׁ הַיֵּצֶר הָרַע, שֶׁהוּא מְרַמֶּה כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְהַכֹּל רָצִים אַחֲרָיו,

וּמְרַמֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, עַד שֶׁנִּזְדַּמֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּאִלּוּ יֵשׁ בְּיָדוֹ מַה שֶּׁהוּא חָפֵץ, כָּל אֶחָד כְּפִי שְׁטוּתוֹ וְתַאֲוָתוֹ, וְאַחַר־כָּךְ לְבַסּוֹף הוּא פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ, וְאֵין בָּהּ כְּלוּם, כִּי אֵין מִי שֶׁיְּמַלֵּא תַּאֲוָתוֹ אֶצְלוֹ; וְכֵן הוּא אֵצֶל רַבָּנִים וְכוּ', אָדָם רָץ אַחַר מִישֶׁהוּ יָמִים וְשָׁנִים וְכוּ', וְהוּא מָכוּר אֵלָיו לְגַמְרֵי וְכוּ', וְנִזְדַּמֶּה לוֹ שֶׁיִּשּׁוּעָתוֹ תְּלוּיָה בְּרַב זֶה וְכוּ', וְהַהוּא עוֹבֵד עָלָיו, וּמוֹרִיק לוֹ אֶת הַכִּיסִים וְכוּ', אוֹ מְהַפְּנֵט אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וּמוֹצִיא לוֹ אֶת הַשֶּׂכֶל מֵהַדַּעַת וְכוּ', וּלְבַסּוֹף הַהוּא פּוֹתֵחַ אֶת הַיָּד, וְרוֹאֶה שֶׁהַכֹּל כְּלוּם וְכוּ', וְסָתָם בִּלְיתִי אֶת הַיָּמִים וְהַשָּׁבוּעוֹת וְהֶחֳדָשִׁים וְהַשָּׁנִים הֲכִי טוֹבוֹת שֶׁלִּי בִּימֵי חַיַּי, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדַי וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל זֶה כְּבָר מֵאֲחַר וְכוּ'. וְלָכֵן כְּשֶׁאָדָם מִתְקָרֵב אֶל אֵיזֶה רַב, יְהֵיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה, צָרִיךְ תָּמִיד לִזְכֹּר מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (שִׂיחוֹת־הָרַ"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מַטְעֶה מְאֹד מְאֹד, אִם לֹא מְקַבְּלִים מֵהָרַב תֵּכֶף־וּמִיָּד מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ וְכוּ', צְרִיכִים לָדַעַת שֶׁהוּא חַי בְּדִמְיוֹן וּבְטָעוּת גְּדוֹלָה וְכוּ', וּמַה צָּרִיךְ אָדָם? שֵׂכֶל וְדַעַת. וְעִקַּר הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל הוּא (דִּבְרִים ד'): "אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת, כִּי יְוָ"ה הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ", שֶׁיַּחְדִּיר בּוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וִילַמֵּד אוֹתוֹ אֵיךְ מְדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזֶּה יֵשׁ לוֹ תֵּכֶף־וּמִיָּד בַּיָּד, "וּמַה שֶּׁבַּיָּד בָּטוּחַ", כִּי לְמַדְתִּי אֵצֶל הַצַּדִּיק הַזֶּה אֵיךְ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלָדַעַת שֶׁאֲנִי עַצְמִי, וְאֵין לִי אַף אֶחָד בָּזֶה הָעוֹלָם — רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יָכוֹל לַעֲזֹר לִי, וְכֵן הָרַב צָרִיךְ לְהַכְנִיס בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לִלְמֹד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלָכֵן צָרִיךְ לִזְכֹּר — "מַה שֶּׁבַּיָּד בָּטוּחַ", אִם אֲנִי הִתְחַלְתִּי לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְכוּ', בִּזְכוּת הָרַב הַזֶּה, וְלֹא הֶחְסַרְתִּי יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְכוּ', אֲזַי עָלַי לָדַעַת "מַה שֶּׁבַּיָּד בָּטוּחַ", וְכֵן אִם הָרַב מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם־בַּיִת בֵּינוֹ לְבֵין אִשְׁתּוֹ, צְרִיכִים לִזְכֹּר "מַה שֶּׁבַּיָּד בָּטוּחַ", וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, לֹא מְקַבְּלִים אֶת זֶה מֵהָרַב, צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁהַכֹּל דִּמְיוֹן גָּדוֹל מְאֹד, וּלְבַסּוֹף יִפְתַּח אֶת הַיָּד, וְיִרְאוּ שֶׁאֵין בַּיָּד שׁוּם דָּבָר, וְסָתָם רַצְתִּי אַחֲרָיו יָמִים וְשָׁנִים, וְאִבַּדְתִּי אֶת שְׁנוֹתַי הַיְקָרוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי

מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ה׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הַיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, הֲוַיְ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׂרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! אָנוּ עוֹמְדִים בְּיוֹם חָשׁוּב וְנִכְבָּד מְאֹד — ה׳ אָב, יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל הָאֲר״י זַ״ל, שֶׁיָּדוּעַ שֶׁמּוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, הַתְּפִלָּה לְלַ״ג בָּעֹמֶר), עַל הַתְּפִלָּה שֶׁל הַתּוֹרָה מֵהַהִתְגַּלּוּת שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי, שֶׁגִּלּוּי הַמָּשִׁיחַ הִתְחִיל מִימוֹת הָאֲר״י זַ״ל, הַיְנוּ הָאֲר״י הַקָּדוֹשׁ הוּא כְּבָר הֵאִיר אֶת הָעוֹלָם עִם הָאוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְכָל הַגִּלּוּיִים שֶׁגִּלָּה לָנוּ פַּרְצוּף כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאֵיךְ שֶׁמְּחַבְּרִים וּמְיַחֲדִים וּמְשַׁלְּבִים מֵעוֹלָם לְעוֹלָם עַד רוּם כָּל הָעוֹלָמוֹת — זֶה גִּלָּה הָאֲר״י הַקָּדוֹשׁ, אֵיךְ שֶׁהַכֹּל מְחֻבָּר לְמַעְלָה, הַיְנוּ לְמַטָּה מְחֻבָּר לְלְמַעְלָה וּלְהֶפֶךְ, וְכָל מַה שֶּׁנַּאֲרַע לְמַטָּה, כָּךְ נַעֲשָׂה לְמַעְלָה.

וְלָכֵן דַּיְקָא מִימוֹת הָאֲר״י זַ״ל הִתְחִיל כְּבָר הַגִּלּוּי שֶׁל מָשִׁיחַ. וְהִנֵּה מָשִׁיחַ יִגַּלֶּה לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלָא מְאֹד, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִזְכֶּה לִרְאוֹת עִם עֵינֵי בָּשָׂר גִּלּוּי אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז הוּא יְדַבֵּר רַק עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אָדָם חוֹשֵׁב בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ חָבֵר — פֹּה עִקַּר טָעוּתוֹ. אֵין לָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם חָבֵר, הֶחָבֵר שֶׁל הָאָדָם זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַבֵּר תָּמִיד רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. זֶה הַגִּלּוּי שֶׁל מָשִׁיחַ. וְזֶה הַגִּלּוּי שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל. רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר פַּעַם (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תקה): מַה שֶּׁיָּךְ יְהוּדִי, אִם הָיוּ יְכוֹלִים לִרְאוֹת אֶת פְּנִימִיּוּתוֹ, הָיוּ רוֹאִים אֵיךְ

שֶׁבְּכָל אֵיבָר וְגִיד מְקֻשָּׁרִים אֲלָפִים וְרִבְבוֹת עוֹלָמוֹת. וְכֵן אָמַר פַּעַם רַבֵּנוּ זַ״ל (שָׁם, סִימָן תקד): אִם אָדָם עוֹשֶׂה כָּכָה עִם הַיָּד, נַעֲשֶׂה כָּךְ בָּעוֹלָמוֹת, וְאִם עוֹשֶׂה כָּךְ, נַעֲשֶׂה כָּךְ בָּעוֹלָמוֹת, הַכֹּל מְחֻבָּר וּמְקֻשָּׁר יַחַד.

הִנֵּה הַיּוֹם אָנוּ נִמְצָאִים בְּיוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל הָאַר״י זַ״ל, אֲשֶׁר מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל אוֹמֵר בַּתְּפִלָּה עַל הַגִּלּוּי שֶׁל רַשְׁבִּ״י, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה, שֶׁמַּשֶּׂה רַבֵּנוּ כְּבָר נִבָּא מִקֹּדֶם וְאָמַר, שֶׁבְּתִקֻּף הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים שֶׁיַּעַבְרוּ עַל עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי׳ לֹא׳ תִּשָּׁכַח׳ מִפִּי׳ זַרְעוֹ׳ — סוֹפֵי תֵּבוֹת: יוֹחָאי. הַיְנוּ כְּשֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בַּגָּלוּת בְּצָרוֹת, רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי הִבְטִיחַ, שֶׁהַתּוֹרָה לֹא תִּשָּׁתַּכַּח, כִּי גִּלָּה אֶת הַזֹּהַר וְהַתִּקּוּנִים, שֶׁמְּגַלִּים אֵיךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת מְקֻשָּׁרִים עַד הָעוֹלָם הָעַשִׂיָּה הַזֶּה. אֲבָל כְּדֵי לְהָבִין אֶת הַזֹּהַר וְהַתִּקּוּנִים, צְרִיכִים לְהַגִּיעַ לַגִּלּוּיִים שֶׁל הָאַר״י זַ״ל, שֶׁהֵם הָ׳עֵץ חַיִּים׳ וְהַ׳פְּרִי עֵץ חַיִּים׳ וְהַשְּׁמוֹנָה שְׁעָרִים וְכוּ׳, וְכֵן שְׁאָר סִפְרֵי ר׳ חַיִּים וִיטָאל וְתַלְמִידָיו. וְכָךְ אוֹמֵר מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל בַּתְּפִלָּה (לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, חֵלֶק ב׳, סִימָן מז): וּכְבָר הִתְחִילָה הִתְנוֹצְצוּת מָשִׁיחַ מִימֵי הָאַר״י זַ״ל, וַעֲמֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁתּוֹקְקִים בְּהִשְׁתּוֹקְקוּת נִפְלָאָה שֶׁלֹּא הָיְתָה כָּזֹאת מִימֵי קֶדֶם; הָאַר״י זַ״ל נִסְתַּלֵּק בִּשְׁנַת של״ג, יוֹתֵר מֵאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁנָה, וְאַחַר־כָּךְ עָבְרוּ עַל עַם יִשְׂרָאֵל צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עַד שֶׁבָּא הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי״ע, שֶׁגִּלָּה וּפֵרֵשׁ אֶת כָּל כְּתְבֵי הָאַר״י זַ״ל, שֶׁעַל־יָדָם יְכוֹלִים לְהָבִין אֶת הַזֹּהַר וְהַתִּקּוּנִים.

וְאַחַר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע שֶׁעָבַר מַה שֶּׁעָבַר, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שָׁלַח לָנוּ אֶת נִשְׁמַת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא נָתַן לָנוּ אֶת כָּל כְּלֵי זֵינוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, שֶׁבְּדַעְתּוֹ יְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, רַבֵּנוּ זַ״ל מְפָרֵשׁ לָנוּ אֶת כָּל כְּתְבֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע וְהָאַר״י זַ״ל וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי, עַד שֶׁאֲנָשִׁים פְּחוּתִים כָּמוֹנוּ, שֶׁכֻּלָּנוּ אֵין פָּנֵינוּ יָפוֹת כְּלָל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן לב), שֶׁעָשִׂינוּ מַה שֶּׁעָשִׂינוּ, וְהִנֵּה אַף־עַל־פִּי־כֵן אָנוּ יְכוֹלִים לְהַרְגִּישׁ בְּתִקֻּף צָרוֹתֵינוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשָׁדוֹת וִיעָרִים וּבָרְחוֹבוֹת וַאֲפִלּוּ בַּבָּתִּים.

אֲבָל יָדוּעַ, שֶׁסִּפֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז׳) מֵהַזְּבוּב

וְהָעַכְבִּישׁ, שֶׁקֹּדֶם שֶׁיָּרְדָה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, הַסָּמֶ"ךְ־מֵ"ם עָשָׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, שֶׁהַנְּשָׁמָה הַזּוֹ לֹא תֵּרֵד, וְאָמְרוּ לוֹ, שֶׁהִיא מֻכְרָחָה לֵירֵד, וּלְבַסּוֹף הָלַךְ וְחָזַר עִם אֵיזֶה זָקֵן צוֹחֵק, וְאָמַר, שֶׁיֵּעָשֶׂה צְחוֹק וּמַחֲלֹקֶת מֵרַבֵּנוּ זַ"ל, כָּךְ שֶׁלֹּא יִרְצוּ לְהִתְקָרֵב אֵלָיו; כִּי הַסָּמֶ"ךְ־מֵ"ם מְפַחֵד מְאֹד מְאֹד שֶׁדְּבַר רַבֵּנוּ זַ"ל יִתְגַּלֶּה בָּעוֹלָם, כִּי רַבֵּנוּ זַ"ל מְגַלֶּה לָנוּ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ הֲכִי גָּרוּעַ וְיָרוּד יָכוֹל גַּם־כֵּן לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הַגִּלּוּי שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל; וְהַסָּמֶ"ךְ־מֵ"ם פּוֹחֵד מִדִּבּוּרִים כָּאֵלּוּ, כִּי כָּל עִנְיָנוֹ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר וּלְרַחֵק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאָדָם יִפֹּל בְּפַחַד שָׁוְא וּבְיֵאוּשׁ.

וּמֵאָז שֶׁאֶחָד רָצָה לְגַלּוֹת אֶת רַבֵּנוּ זַ"ל, עָזַב הַסָּמֶ"ךְ־מֵ"ם אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלָקַח עַצְמוֹ עַל הָאֶחָד הַזֶּה, וּמִי הָיָה הָאֶחָד הַזֶּה? מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל, שֶׁיָּצְאוּ כְּנֶגְדּוֹ בְּכָל מִינֵי רְצִיחוֹת. אֵצֶל מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל הָיָה הַמַּצָּב חָמוּר מְאֹד, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁבָּאָה הַמִּשְׁטָרָה כַּמָּה פְּעָמִים, וְעָצְרָה אוֹתוֹ, וְגֵרְשׁוּהוּ מֵעִיר בְּרֶסְלֶב כַּמָּה פְּעָמִים. וְרֹב רֻבָּם שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עָזְבוּ אֶת מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל, אַף שֶׁרֻבָּם שֶׁבָּאִים לְרַבֵּנוּ זַ"ל, הוֹלְכִים לְצִיּוּנוֹ שֶׁל מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל, אֲבָל בַּחַיִּים חַיּוּתוֹ רֻבָּם הִתְנַגְּדוּ עָלָיו, וְהָיוּ עָלָיו מִתְנַגְּדִים כְּאֵלּוּ, שֶׁלֹּא יֵאָמֵן כִּי יְסֻפַּר, אֲשֶׁר לֹא הָיוּ לָהֶם דְּאָגוֹת אֲחֵרוֹת רַק לְרָדְפוֹ, וּמָה בְּסַךְ הַכֹּל רָצָה, וּמָה הָיָה כָּל עִנְיָנוֹ? רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה וַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם.

וְהָיָה הַמִּתְנַגֵּד הַגָּדוֹל, שֶׁגִּיֵּס אֶת כָּל הַמִּשְׁטָרָה הָרוּסִית, הָעִקָּר לְתָפֵס אֶת ה"לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת" שֶׁל מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁהֶחֱקִים מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל בֵּית דְּפוּס בְּבֵיתוֹ, וּבַיָּמִים דְּאָז לְהָקִים בֵּית דְּפוּס — זוֹ עֲבֵרָה פְּלִילִית, הַיְתָכֵן לֹא לַעֲבֹר דֶּרֶךְ הַצֶּנְזוּרָה הָרוּסִית וְכוּ', וְהָיָה זֶה חָמוּר מְאֹד.

וּמוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל לֹא הִתְפַּעֵל, וְהֵקִים בִּפְרוּטוֹת בֵּית דְּפוּס, וְהוּא וּבְנוֹ ר' שַׁכְנָא וְעוֹד בָּחוּר הִדְפִּיסוּ אֶת ה"לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת", וְהֶחְרִימוּ לוֹ אֶת הַדְּפוּס, אֲבָל קֹדֶם שֶׁבָּאוּ, קִבֵּל מֵידַע שֶׁעוֹמְדִים לְהַגִּיעַ אֵלָיו,

וְהָיָה לוֹ הַכֶּרֶךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁל ה״לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת״, הָיָה זֶה כֶּרֶךְ קָטָן, אֲזַי הֵזִיזוֹ לַקִּיר, שָׁם עַל זֶה נָיָר, וְעַל הַנָּיָר שָׁם טִיחַ וְכוּ׳, וּכְדֵי שֶׁהַטִּיחַ יִתְיַבֵּשׁ, אֲזַי כָּל הַלַּיְלָה הוּא אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו חִמְּמוּ מַיִם וְשָׂמוּ אֶת הַכֵּלִים עִם אֵדִים סָמוּךְ לַקִּיר, וְכָךְ הִתְיַבֵּשׁ הַטִּיחַ, וּלְמָחֳרַת כְּשֶׁבָּאוּ לְחַפֵּשׂ בְּבֵיתוֹ נִתְקַיֵּם אֶצְלָם (יִרְמְיָה ה, כא): ״עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ, אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ״, וְכָךְ נִצַּל הַלִּקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת הָרִאשׁוֹן. וְהַיּוֹם, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, כְּבָר הֻדְפַּס בְּהַרְבֵּה מַהֲדוּרוֹת, וְיכוֹלִים לְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. אֲבָל אָז סָבַל מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל סֵבֶל נוֹרָא מְאֹד, וְכָל כֹּחוֹ הָיָה, שֶׁהָיָה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק בְּכֹחַ זֶה הִתְחַזֵּק וְהֶחֱזִיק מַעֲמָד, עָבְרָה עָלָיו מְרִירוּת דְּמְרִירוּת מִילָדָיו, עֲנִיּוּת וְדַחֲקוּת, מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת מִתּוֹךְ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּרְצִיחָה כָּזוֹ.

וְהִנֵּה חָלְפוּ מֵאתַיִם שָׁנָה, וּמֵהַמִּתְנַגְּד שֶׁלּוֹ לֹא נוֹתָר מְאוּמָה, לֹא יוֹדְעִים הֵיכָן קְבוּר, רַק אֶת שְׁמוֹ הַפָּרָטִי יוֹדְעִים, וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל מְפֻרְסָם בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. לְמֵדִים מִכָּאן מַהוּ הָעִנְיָן שֶׁל לְפַרְסֵם וּלְגַלּוֹת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל. וְכֵן אַחַר־כָּךְ כָּל אֵלּוּ שֶׁפִּרְסְמוּ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, עָבְרוּ עֲלֵיהֶם מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, וְעָבַר עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁעָבַר, וְלָכֵן רֻבָּם נִשְׁבְּרוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפא), כִּי מַחֲלֹקֶת זֶה דָּבָר מְסֻכָּן, וְיכוֹלָה לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם. וְלָכֵן בִּקֵּשׁ יַעֲקֹב אָבִינוּ (בְּרֵאשִׁית מט, ו): ״בְּקָהָלָם אַל תֵּחַד כְּבוֹדִי״, כְּשֶׁיִּדַּבְּרוּ עַל מֹשֶׁה, שֶׁכְּבוֹדִי לֹא יִתְיַחֵד שָׁם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַפִּילוּ אֶת כֹּחַ מֹשֶׁה, אֲבָל כֹּחַ מֹשֶׁה הָיָה גָּדוֹל בְּהַרְבֵּה מִכָּל הַמַּאתַיִם רַבָּנִים שֶׁחָלְקוּ עָלָיו וּמִקֹּרַח וַעֲדָתוֹ.

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מֹשֶׁה טַיטְלְבּוֹיִם זִי״ע, בַּעַל מְחַבֵּר סֵפֶר הַקָּדוֹשׁ ״יִשְׂמַח מֹשֶׁה״, הוּא אָמַר, שֶׁכְּבָר הָיָה בְּזֶה הָעוֹלָם שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּסוֹד הַגִּלְגּוּל, וְעַכְשָׁו הִיא הַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית. בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה הָיָה בְּדוֹר הַמִּדְבָּר, בְּעֵת מַחֲלֹקֶתוֹ שֶׁל קֹרַח עַל מֹשֶׁה, שְׁאָלוֹ נֶכְדּוֹ, הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ בַּעַל סֵפֶר ״יֵיטַב לֵב״: סָבָא, עִם מִי אָחַזְתָּ? (שֶׁהֲלֹא הָיְתָה מַחֲלֹקֶת) עָנָה וְאָמַר: הָיִיתִי נֵטְרָלִי. שְׁאָלוֹ הַנֶּכְד: וּמִי הָלַךְ עִם מֹשֶׁה? וְעָנָה: הֲמוֹן־עַם הַתְּמִימִים. וּמִי הָלַךְ עִם קֹרַח? הַרְבֵּה לוֹמְדִים

עֲצוּמִים, גְּאוֹנִים. וְעִם מִי אַתָּה הָלַכְתָּ? אֲנִי הָלַכְתִּי עִם אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ נֶטְרָלִים, לֹא עִם זֶה וְלֹא עִם זֶה. שְׁאָלוֹ שׁוּב הַנָּכְד: סַבָּא, הֵיתֵכֶן שֶׁלֹּא הָלַכְתָּ עִם מֹשֶׁה? עָנָה וְאָמַר: אִם הָיִיתָ רוֹאֶה אֶת קֹרַח, גְּדֻלָּתוֹ וְלַמְדָנוּתוֹ, וּמָאתַיִם חֲמִשִּׁים רַבָּנִים, לֹא הָיִיתָ שׁוֹאֵל, כִּי הָיָה זֶה נִסָּיוֹן קָשֶׁה... וְאִם מְדֻבָּר מִצַּדִּיק קָדוֹשׁ זֶה — מַה יַּגִּידוּ אֲזוֹבֵי הַקִּיר?! וּבַפַּעַם הַשְּׁנִיָּה הָיָה בְּחֶרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְלָכֵן דִּבֵּר תָּמִיד מֵהַגְּאֻלָּה וּמִסִּבַּת הַחֻרְבָּן, וּבָכָה עַל כָּךְ מְאֹד, וְאָמַר: אֵינָהּ דּוֹמָה רְאִיָּה לִשְׁמִיעָה, אֲנִי רָאִיתִי אֶת הַחֻרְבָּן בְּמוֹ עֵינַי, וּבָכָה עַל כָּךְ תָּמִיד. יֵשׁ אוֹמְרִים מִצַּדִּיקִים, שֶׁהָיָה בְּעַצְמוֹ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא, כִּי לֹא חָדַל לִבְכּוֹת עַל הַחֻרְבָּן, וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ כְּרֶגַע, וּבְיוֹם הָאַחֲרוֹן מִימֵי חַיָּיו אָמַר: אִם הָיִיתִי יוֹדֵעַ שֶׁבִּימֵי חַיַּי לֹא אֶזְכֶּה לִרְאוֹת בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לַעֲבֹר אֶת חַיַּי כְּרֶגַע.

וְאִם צַדִּיק קָדוֹשׁ כָּזֶה דִּבֵּר דִּבּוּרִים כָּאֵלּוּ, מַה נֹּאמַר אָנוּ אֲזוֹבֵי הַקִּיר?! שֶׁכֻּלָּנוּ שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים, וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ מֶה עָבַר עָלָיו, שֶׁסּוֹבֵל יִסּוּרִים מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, וְהָעִקָּר — שֶׁאָנוּ מְאֹד רְחוֹקִים מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְעָלֵינוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

וְהִנֵּה שָׁלַח לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הָאַר״י זַ״ל, שֶׁהַיּוֹם זֶהוּ יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁלּוֹ, וּבְוַדַּאי זֶה יוֹם גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְיכוֹלִים לִפְעֹל אֲצִלּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל אֲשֶׁר רוֹצִים, הָאַר״י הַקָּדוֹשׁ גִּלָּה אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּגִלּוּי רַב וְנוֹרָא מְאֹד, וְכָתַב אֶת זֹאת הַתַּלְמִיד ר׳ חַיִּים וִיטַאל בְּלָשׁוֹן כָּזוֹ, שֶׁעַמְּךָ לֹא הֵבִינוּ אֶת הַכָּתוּב, כִּי כָּל כִּתְבֵי הָאַר״י כְּתוּבִים כָּךְ, שֶׁמִּי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי, אֵינוֹ מֵבִין אֶת הַדְּבָרִים. וְהַסֵּפֶר הַזֶּה אֶצְלוֹ סֵפֶר הַגָּנוּז וְהֶחָתוּם, עַד שֶׁבָּא הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ וְתַלְמִידָיו, וּפִעְנְחוּ אֶת סוֹדוֹת הַתּוֹרָה, וְזֶה גַּם־כֵּן לֹא הָיָה שַׁיָּךְ לַהֲמוֹן־עָם, עַד שֶׁבָּא רַבֵּנוּ זַ״ל, וְגִלָּה לָנוּ גִּלּוּיִים כָּאֵלּוּ, שֶׁהַכִּי רָחוֹק וַהֲכִי שָׁבוּר, הֲכִי מְלֻכְלָךְ וּמְזֹהָם בְּכָל הַחֲטָאִים שֶׁבָּעוֹלָם, יָכוֹל לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, וְזֶה הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל — לִמְצֹא אֵצֶל כָּל יְהוּדִי נְקֻדָּה טוֹבָה, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁאָמַר מוֹהַרַ״ן תְּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, הַשְׂכָּמַת הַבֹּקֶר, הֲלָכָה ה׳), שֶׁכָּךְ יְכֹבֵּשׁ מָשִׁיחַ אֶת הָעוֹלָם, יִמְצָא בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד נְקֻדָּה טוֹבָה, וְכָךְ

יִהְיֶה בִּנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁיִּמְצְאוּ אֵצֶל כָּל אֶחָד נְקֻדָּה טוֹבָה.

וְהִנֵּה אָנוּ עַתָּה סַךְ הַכֹּל שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם תִּשְׁעָה בְּאָב, שֶׁאָנוּ מְקוּוִים וּמְצַפִּים שֶׁזֶּהוּ זֶה, הִגִּיעַ סוֹף הַגָּלוּת, הוֹלֵךְ לְהִבָּנוֹת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אַף אֶחָד בָּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֵיךְ יִהְיֶה בִּנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וּמַה יִּהְיֶה וְאֵיךְ יִהְיֶה. וְהִנֵּה בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בָּאִים לְהַר הַבַּיִת, וּמַשְׁלִיכִים כָּל מִינֵי עַתִּיקוֹת לָאַשְׁפָּה, שֶׁהַחוֹלָנִים רָצוּ אֶת זֶה לְאֵיזוֹ מַטָּרַת מֶחְקָר, וְצוֹעֲקִים וְצוֹוְחִים עַל הָעַתִּיקוֹת שֶׁהֻשְׁלְכוּ, כְּאִלּוּ זוֹ טְרַגֶּדְיָה הֲכִי נוֹרָאָה בְּגָלוּת עַם יִשְׂרָאֵל... שֶׁחוֹפְרִים הָאַרְכִיאוֹלוֹגִים הַחוֹלָנִים קְבָרִים, וּמַשְׁלִיכִים מֵתִים בַּחוּץ — עַל זֶה לֹא צוֹעֲקִים חָמָס, שֶׁחוֹתְכִים גּוּפוֹת מֵתִים וְגוֹנְבִים אֵיבָרִים — עַל זֶה לֹא צוֹוְחִים, שֶׁמְּחַלְּלִים שַׁבָּת וְדוֹרְסִים אוֹתָהּ, וּמְפִיצִים טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת — בְּשַׂר גָּמָל, חֲמוֹר וְשָׂפָן בְּהֶכְשֵׁר הָרַבָּנוּת — זֶה לֹא צוֹעֲקִים חָמָס, שֶׁמְּדַבְּרִים פָּתוּחַ נֶגֶד הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר הַגְּרוּעִים בָּאֻמּוֹת אֵינָם מְעִיזִים — עַל זֶה לֹא צוֹעֲקִים, וְהִנֵּה חוֹפְרִים בְּהַר־הַבַּיִת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל, וְגוֹזְלִים מִשָּׁם עַמּוּדִים עַתִּיקִים — וְזוֹעֲקִים חָמָס, אוֹי וַאֲבוֹי.

הַכֹּל הֶבֶל וָרֵיק! אָנוּ יְהוּדִים מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים, עָבַרְנוּ אַלְפַּיִם שָׁנָה בַּגָּלוּת, גּוֹלָה אַחַר גּוֹלָה גָּלְתָה יְהוּדָה, מֵאָז חָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ עַד עַתָּה כְּמַעַט אַלְפַּיִם שָׁנָה, וְעַם יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל הַכֹּל, בָּנוּ מְקָרְאוֹת בַּסֵּתֶר, בָּנוּ בָּתֵּי כְּנֶסֶת וּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת וְתַלְמוּדֵי תּוֹרָה בַּסֵּתֶר, לָמְדוּ תּוֹרָה עִם הַיְלָדִים בַּסֵּתֶר, קִיְּמוּ מִצְווֹת בַּסֵּתֶר בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה, מִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֵין לְךָ בַּמֶּה לְהִתְבַּיֵּשׁ, יֵשׁ לְךָ עַם כָּל־כָּךְ יָפֶה, יֵשׁ לְךָ בַּמֶּה לְהִתְגָּאוֹת עִם עַם יִשְׂרָאֵל, חָנְקוּ אוֹתָם, הָרְגוּ אוֹתָם, שָׁחֲטוּ וְשָׂרְפוּ אוֹתָם בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנּוֹת, וְעַד הָרֶגַע הָאַחֲרוֹן זָעֲקוּ: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָ"ה אֱלֹקֵינוּ יְהוָ"ה אֶחָד", וְהִנֵּה עַתָּה נְסִיוֹן הֲכִי קָשֶׁה לְעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּלְיוֹן וָחֲצִי יְלָדִים אֵינָם יוֹדְעִים "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל", וְזֶה לֹא כּוֹאֵב לְאַף אֶחָד, מְחַלְּלִים אֶת הַשַּׁבָּת בְּרִישׁ גְּלִי, וְאֵין זֶה כּוֹאֵב לְאִישׁ, עוֹשִׂים לֵיצָנוּת מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בַּר מִינָן, וּמִכָּל הַקָּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵין זֶה כּוֹאֵב לְאַף אֶחָד, וְרַק מִתְפַּעֲלִים

אֵיךְ יִהְיֶה בִּנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ... וְכִי אָנוּ נִבְנֶה אֶת זֹאת? לֹא וָלֹא! תֵּרֵד אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, וְיֵרֵד שָׁלֵם בְּבִנְיָנוּ, וְאֵינֵנוּ יְכוֹלִים לְהָבִין דָּבָר זֶה.

הַרְבֵּה דְּבָרִים לֹא הֵבִינוּ עַד שֶׁקָּרוּ. כְּגוֹן: לִפְנֵי מֵאתַיִם שָׁנָה אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: יִהְיֶה כְּלִי שֶׁיָּעוּף בַּשָּׁמַיִם, וְיוֹלִיךְ אֲנָשִׁים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, אָז חָשְׁבוּ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מְסַפֵּר אֵיזֶה סִפּוּר בְּדֶרֶךְ מָשָׁל, כְּגוֹן: הַסִּפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁלּוֹ, כִּי אָז עוֹד לֹא הָיוּ רַכָּבִים וְרַכָּבוֹת, וּמִי יַחֲלֹם שֶׁיִּהְיֶה פַּעַם אֲוִירוֹן, אָז חָשְׁבוּ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מְסַפֵּר אֵיזֶה סִפּוּר. וְכַיּוֹם כֻּלָּנוּ עֵדִים, שֶׁדָּבָר אֶחָד מִדְּבָרָיו לֹא שָׁב רֵיקָם. הִנֵּה יֵשׁ לָנוּ הַיּוֹם אֲוִירוֹן, שֶׁרֹב הָעוֹלָם מִשְׁתַּמְּשִׁים בּוֹ, וְנוֹסְעִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם מִכָּל חֶלְקֵי הָעוֹלָם, וְאָז הָיָה זֶה כִּשְׁחוֹק, אֵיךְ יִתָּכֵן כַּדָּבָר הַזֶּה — מָטוֹס שֶׁיָּנוּעַ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, וְהִנֵּה כַּיּוֹם זֶה דָּבָר פָּשׁוּט.

עוֹד לִפְנֵי שְׁמוֹנִים שָׁנָה הָיָה יְהוּדִי צַדִּיק קָדוֹשׁ בְּשֵׁם: ר׳ אַבְרָהָם, בְּנוֹ שֶׁל ר׳ נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶעֶר, תַּלְמִיד מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, תַּלְמִיד רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיָשַׁב עִם בַּחוּרִים וְאַבְרֵכִים בְּאוּמַן, וְאָמַר לָהֶם: עוֹד יִהְיֶה זְמַן, שֶׁיּוּכְלוּ לְהִתְפַּלֵּל וָתִיקִין בְּאוּמַן, וְלִנְסֹעַ וְלֶאֱכֹל צָהֳרַיִם בִּירוּשָׁלַיִם; וְחָשְׁבוּ שֶׁאָדָם זֶה יָרַד מִדַּעְתּוֹ, וּמִסְכֵּן בְּרַחֲמֵי מֵחֲמַת רֹב זְקֻנוּתוֹ מְדַבֵּר לְלֹא קֶשֶׁר, לִפְנֵי אַרְבַּע שָׁנִים הָיָה פַּעַם אַחַת, שֶׁהִתְּירוּ לָאֲוִירוֹן לִנְסֹעַ מִשְּׂדֵה תְּעוּפָה עֲטָרוֹת עַד שְׂדֵה הַתְּעוּפָה שֶׁל אוּמַן, וְאָרְכָה כִּשְׁעָתַיִם וָחֲצִי כָּל הַנְּסִיעָה, מְוָתִיקִין עַד אַחַר הַצָּהֳרַיִם זֶה כָּפוּל מִשְּׁעָתַיִם וָחֲצִי וְכוּ׳. רוֹאִים מִזֶּה שֶׁדְּבָרִים שֶׁלִּפְנֵי כַּמָּה דּוֹרוֹת לֹא הֵבִינוּ, וְהַיּוֹם מְבִינִים.

וְכֵן רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן ריח), שֶׁכָּל הַמְּחַקְּרִים אוֹמְרִים, שֶׁיֵּשׁ בַּלְּבָנָה יְשׁוּב, כִּי רוֹאִים שָׁם אִילָנוֹת וּבְרוֹאִים, כִּי בְּכָל הַדּוֹרוֹת אָמְרוּ שֶׁיֵּשׁ בַּלְּבָנָה אֲנָשִׁים בְּרוּרִים וִיצוּרִים וְכוּ׳, רַבֵּנוּ זַ״ל עוֹד לִפְנֵי מֵאתַיִם עֶשְׂרִים שָׁנָה צָחַק מִזֶּה, וְאָמַר שֶׁזֶּה דִּמְיוֹן אֶחָד גָּדוֹל, וְאֵין בַּלְּבָנָה כְּלוּם, אֶלָּא הַלְּבָנָה זֶה גּוּשׁ כִּרְאִי, וְרוֹאִים בָּהּ מַה שֶׁיֵּשׁ בָּאָרֶץ, כִּי אֵין שָׁם כְּלוּם: לֹא הָרִים וְלֹא מַיִם, וּמִמֵּילָא לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת שָׁם שׁוּם נִבְרָא, כִּי בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַיִם, לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת נִבְרָא, וְלִפְנֵי שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה, הַגּוֹיִים שָׁלְחוּ אֶת הָאַסְטְרוֹנָאוֹט אֶל

הַלְּבָנָה, וְהֶעֱמִיד שָׁם אֶת הַדֶּגֶל הָאֲמֵרִיקָאִי, וְהָיָה זֶה הָאָדָם הָרִאשׁוֹן מֵאָז שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הַבְּרִיאָה שֶׁעָלָה לַלְּבָנָה, וְחָזַר וְאָמַר, שֶׁאֵין יְכוֹלִים לִחְיוֹת שָׁם, אֵין שָׁם חֲמָצָן, וְאֵין שָׁם מְאוּמָה, וְרָצוּ לָדַעַת מַה מַּהוּת הַקַּרְקַע שָׁם, וְעָבְרוּ עוֹד כַּמָּה שָׁנִים, וְהִשְׁקִיעוּ בְּלִיוֹנֵי דוֹלָרִים, וְשָׁלְחוּ עוֹד אָדָם עִם טְרַקְטוֹר קָטָן, וְחָפַר שָׁם, וְהֵבִיא עִמּוֹ אֶת חֹמֶר הַקַּרְקַע, וְאָמְרוּ שֶׁאֵין שָׁם כְּלוּם, וַחֲבָל לְבַזְבֵּז אֶת הַזְּמַן וְכוּ׳, וְהִנֵּה מַה שֶּׁגִּלּוּ אָז, רַבֵּנוּ זַ״ל כְּבָר אָמַר זֹאת לִפְנֵי מֵאתַיִם שָׁנָה.

כְּמוֹ־כֵן בִּנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ — שֶׁיֵּרֵד מֵשָׁלָם מִן הַשָּׁמַיִם בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל אֵשׁ וְכוּ׳, אוֹמְרִים לָנוּ זֹאת עַכְשָׁו, וּמְסַתְּכְּלִים עַל הָאָדָם הָאוֹמֵר זֹאת — כְּבִלְתִּי שָׁפוּי, וּבֶאֱמֶת זֶה כֵּן יִקָּרֶה, וּבְלִי שׁוּם סָפֵק שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וּבְלִי שׁוּם סָפֵק יֵרֵד בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בָּנוּי וּמְשֻׁכְלָל, וְעִם חֲפִירוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל יִטָּהֵר הַמָּקוֹם, וְלֹא יִהְיֶה זֵכֶר לַמִּסְגְּדִים שֶׁלָּהֶם, וּמִי יַעֲשֶׂה כָּזֹאת? הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אַף שֶׁלָּנוּ זֶה נִרְאֶה מוּזָר וְכוּ׳, אֵיךְ אֲנָשִׁים נְאוֹרִים יְכוֹלִים לְהַאֲמִין בִּדְבָרִים כָּאֵלּוּ, אַךְ גַּם עַל אֲוִירוֹן וְגַם עַל יֶרַח לֹא חָלְמוּ, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר זֹאת מֵרֹאשׁ. וְזֹאת עָלֵינוּ לִזְכֹּר הֵיטֵב, כַּמּוּבָא (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז): הֶעָבָר אַיִן, כְּבָר נֶחֱרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וּמֶה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת הַיּוֹם? חָלָב שֶׁנִּשְׁפַּךְ לֹא בּוֹכִים עָלָיו, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרַב, וְלָמָּה אִם־כֵּן בּוֹכִים? אֶלָּא עָלֵינוּ לְהוֹזִיל דְּמָעוֹת שָׁלִישׁ, פֶּן אָנוּ אֲשֵׁמִים בְּחָרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, פֶּן אָנוּ אֲשֵׁמִים בָּזֶה שֶׁלֹּא נִבְנָה, כִּי עֲדַיִן יֵשׁ בֵּינֵינוּ שִׂנְאַת חִנָּם.

עַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים מֵהַגּוֹיִים, בְּכָל עִיר וָעִיר בְּכָל כְּרָךְ וּכְרָךְ, בְּכָל יִשּׁוּב וְיִשּׁוּב יֵשׁ כֹּמֶר, וְהוּא מֵסִית וּמַדִּיחַ תּוֹשָׁבֵי הַמָּקוֹם — הַיְּהוּדִים הִרְעִילוּ אֶת הַמַּיִם, הַיְּהוּדִים בְּעֶטְיָם כָּל הַצָּרוֹת, הַכֹּל הַיְּהוּדִים וְהַיְּהוּדִים, וְאָנוּ עַתָּה בִּשְׁנַת אַלְפַּיִם אֵינֶנּוּ מְבִינִים אֶת זֹאת. עַד הַיּוֹם יֵשׁ גּוֹיִים שֶׁמַּאֲמִינִים, שֶׁהַיְּהוּדִים לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר מַכְנִיסִים דָּם בְּתוֹךְ הַמַּצּוֹת, וְקוֹרְאִים לָהֶם לְאוֹתָם גּוֹיִים: בֹּאוּ תִּרְאוּ — הִנֵּה קֶמַח, וְהִנֵּה מַיִם שֶׁלָּנוּ כָּל הַלַּיְלָה, וְלָשִׁים זֹאת בְּצוֹתָא, וּמִלְבָד זֹאת אֵין בַּמַּצּוֹת כְּלוּם רַק קֶמַח וּמַיִם, וְכָל אֶחָד יָכוֹל לִרְאוֹת וּלְהַוְכֵּחַ. וְהִנֵּה יֶשְׁנָם גּוֹיִים בּוּרִים, שֶׁבְּטוּחִים שֶׁיֶּשְׁנוּ חֲלִילָה אֵיזֶה

סוֹד, וּמַכְנִיסִים גַּם דַּם נוֹצְרִים בְּפָנִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, גּוֹיִים מְטֻמְטָמִים יְכוֹלִים לְמַלֵּא רֹאשָׁם בִּשְׁטְיוֹת. אֲבָל אֲנָשִׁים נְאוֹרִים בְּוַדַּאי יִכְּפְרוּ בָּזֶה, הֲלֹא מִי שׁוֹתֶה כּוֹס דָּם?! הֲלֹא זֶה מְעוֹרֵר בְּחִילָה וּשְׁאָט נָפֶשׁ, זוֹ עֲלִילַת דָּם, עֲלִילַת הַכְּמָרִים. וְכָךְ אָנוּ יְכוֹלִים לְהָבִין אֵיךְ מָאתַיִם חֲמִשִּׁים רַבָּנִים הָלְכוּ עִם קֹרַח נֶגֶד מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהֵסִיתוּ אֶת הָעָם נֶגֶד הַצַּדִּיק.

בָּרוּךְ הַשֵּׁם, לָמַדְנוּ בַּחֶדֶר מִגִּיל קָטָן עַד הַבַּר־מִצְוָה, וְאַחַר־כָּךְ יְשִׁיבָה קְטַנָּה וּגְדוֹלָה, הֵקַמְנוּ בַּיִת, לָמַדְנוּ בַּכּוֹלֵל, אֲזַי אַף פַּעַם לֹא חָשַׁבְנוּ עַל מֻשָּׂג כָּזֶה שֶׁל עֲלִילַת דָּם וְכוּ', הָרֹאשׁ הָיָה מֻנָּח אֶצְלֵנוּ בְּמַסֶּכְתּוֹת בַּשַּׁ"ס, לָמַדְנוּ, בֵּרַרְנוּ הֲלָכוֹת כְּפִי שֻׁלְחָנִים בַּיְשִׁיבוֹת, חֲלָקִים גְּדוֹלִים בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט, בָּבָא קַמָּא, בָּבָא מְצִיעָא, בָּבָא בַּתְרָא, חֲלָקִים גְּדוֹלִים מִמּוֹעֵד — שַׁבָּת וּבֵיצָה, סֻכָּה, הָרֹאשׁ שֶׁלָּנוּ הָיָה רַק בְּלִמּוּד, לֹא יָדַעְנוּ מַה קּוֹרֶה בַּחוּץ. הַהֶכְרֵחַ לִי לוֹמַר לָכֶם, עַד שֶׁבָּאתִי לְיַבְנְאֵל, לֹא יָדַעְתִּי מַה קּוֹרֶה פֹּה, לֹא הֶאֱמַנְתִּי שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת גַּם הַיּוֹם כְּמָרִים שֶׁמְּסִיתִים וּמַדִּיחִים אֶת הֲמוֹן־הָעָם, וּמוֹלִיכִים אוֹתוֹ שׁוֹלָל.

אֵלּוּ הֵם הָ'רַע־בָּנִים', הֵם הַכְּמָרִים הַמְסִיתִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְהֵם הֶעֱבִירוּ עַל הַדַּת אֶת כָּל עֲדוּת הַמִּזְרָח, לוּלֵא הֵם, עֲדוּת הַמִּזְרָח חֲזָקִים בֶּאֱמוּנָה, אֲבָל הֵסִיתוּ אוֹתָם, הֶחְדִּירוּ בָּהֶם רַעַל, קְרִירוּת, "אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ", כָּתוּב בַּזֹּהַר: מִי הֵם הָעֵרֶב־רַב? הָעֲמָלֵקִים, שֶׁמְּקָרְרִים אֶת הָאָדָם — זֶה כָּשֵׁר, אַל תִּשְׁאַל שְׁאֵלוֹת, הַמִּקְוֶה כָּשֵׁר, חִנּוּךְ זֶה בְּסֵדֶר, מִי צָרִיךְ פֵּאוֹת, זָקָן וְכוּ' וְכוּ'. אֲשֶׁר הִכֹּל כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת. וְהִנֵּה אָנוּ עֵדִים פֹּה בְּיַבְנְאֵל, עֲלִילָה אַחַר עֲלִילָה, וְאֵין יְכוֹלִים לְהוֹכִיחַ אַחֶרֶת, כָּל הַתּוֹשָׁבִים מוּסָתִים וְכוּ' וְכוּ', נִשְׁתַּרֵךְ לְרֹאשׁ הַמּוֹעֵצָה רְכָבוֹ, וּמַעֲלִילִים אֶת זֹאת עַל הַחֲרֵדִים, לְךָ תְּסַפֵּר לְכֻלָּם, שֶׁהָיָה לוֹ סִכְסוּךְ עִם אֵיזֶה עַרְבִי, שֶׁנָּקַם בּוֹ, וְהִצִּית אֶת הָרֶכֶב, הֲרֵי זֶה בְּדִיּוּק כְּפִי שֶׁהֶעֱלִילוּ פַּעַם, שֶׁהַיְּהוּדִים הִרְעִילוּ אֶת הַמַּיִם, וְאֵין יְכוֹלִים לִפְצוֹת פֶּה וּלְהַכְחִישׁ, לְדַבֵּר וּלְהוֹכִיחַ. יָכְלוּ אָז לִשְׁבֹּר אָדָם שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה, אֲבָל מִי שֶׁהָיְתָה לוֹ אֱמוּנָה — עָבַר עַל הַכֹּל, וְשׁוּם דָּבָר לֹא שָׁבַר אוֹתוֹ.

לָזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ עוֹמְדִים כַּמָּה יָמִים לִפְנֵי תִּשְׁעָה בְּאָב, אָנוּ מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם — אֵינֶנּוּ יְכוֹלִים, לָזֹאת אֲנִי אוֹמֵר לְכָל אֵלּוּ הַשּׁוֹטִים, הֲגַם שֶׁאֵינֶנִּי מְפַחֵד וְיָרֵא לוֹמַר אֶת דְּבָרַי בָּרַבִּים, מַה שֶּׁיֵּשׁ לִי לוֹמַר — אֲנִי אוֹמֵר בְּרֵישׁ גְּלֵי, שֶׁיִּשְׁמְעוּ אֶת זֹאת כֻּלָּם, מַה שֶּׁיֵּשׁ לִי לְהַגִּיד אֲנִי כּוֹתֵב וּמַדְפִּיס בְּמִלְיוֹנֵי עֲתָקִים, וְאֵינֶנִּי מִתְבַּיֵּשׁ, אֲבָל מַה שֶּׁאֵינֶנִּי אוֹמֵר וְאֵינֶנִּי כּוֹתֵב, שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ בִּשְׁמִי דְּבָרִים שְׁקָרִיִּים. כָּל אֵלּוּ שֶׁמִּתְרָאֲיִנִים בִּכְלֵי הַתִּקְשֹׁרֶת — אֵינָם בִּשְׁלִיחוּתִי, וַאֲנִי מוֹחֶה עַל זֹאת, וְהֵם שׁוֹטִים וּכְסִילִים וֶאֱוִילִים גְּדוֹלִים, וַהֲלֹא הַכְּתָבִים הֵם לֵיצָנִים גְּדוֹלִים, נוֹאָפִים וְרֵיקִים, וּמְמֻלָּחִים הַמּוֹשְׁכִים אֶתְכֶם בִּלְשׁוֹנָם, וּמִי שֶׁמַּחֲזִיק כְּלֵי מַשְׁחִית בְּבֵיתוֹ, עוֹבֵר עַל עֲבוֹדָה זָרָה, גִּלּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, וְהַכֹּל נִבּוּל פֶּה, וְאֵיךְ מַחֲזִיקִים אֶת זֶה בַּבַּיִת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהִתְרָאֵין.

הֲלֹא רַבֵּנוּ ז״ל גִּלָּה לָנוּ אֶת עִנְיַן הַהִתְבּוֹדְדוּת, לֵידַע שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעֲדֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּכְשֶׁמּוֹהַרַנ״תְּ ז״ל רָצָה לָרוּץ וּלְגַלּוֹת אֶת הָעִנְיָן, אָחֲזוּ רַבֵּנוּ ז״ל בְּמְעִילוֹ, וְאָמַר: לֹא תִּפְעַל כְּלוּם. וְזֶה הָיָה מוֹהַרַנ״תְּ ז״ל, שֶׁהָיָה צַדִּיק קָדוֹשׁ, וְאֵיךְ כַּמָּה רֵיקִים וּפוֹחֲזִים, שֶׁשִּׁלְשׁוֹם עָשׂוּ כָּל הָעֲבֵרוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְהַיּוֹם שָׁבוּ בִּתְשׁוּבָה, וְהוֹלְכִים וּמִתְרָאֵינִים, וְחוֹשְׁבִים שֶׁבְּכָךְ יוּכְלוּ לְהַשְׁפִּיעַ עַל הַכּוֹפְרִים וְהַלֵּיצָנִים, עֲלֵיהֶם לָדַעַת, שֶׁזֶּה לֹא יַעֲזֹר כְּלוּם! כִּי הֵם אֵינָם רוֹצִים לִלְמֹד וּלְהֵשָׁפַע לְטוֹב, אֶלָּא רַק רוֹצִים לִמְשֹׁךְ אֶתְכֶם בִּלְשׁוֹנָם וְכוּ׳, וְרַק מִי שֶׁחוֹלֶה פִּרְסֶמֶת הוֹלֵךְ וּמִתְרָאֵין בְּגַדֶּל שְׁטוּתוֹ, וְהוֹלֵךְ שׁוֹלָל אַחֲרֵיהֶם.

הֲלֹא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין. מַה הַתַּכְלִית בְּזֶה הָעוֹלָם? לְקַיֵּם מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, לִלְמֹד תּוֹרָה. כֻּלָּנוּ בְּנֵי אָב אֶחָד, כֻּלָּנוּ בְּנֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב. וּלְכוּ תִּגְלוּ לְתִינוֹקוֹת שֶׁנִּשְׁבּוּ, אֲשֶׁר יֵשׁ מִצְוַת צִיצִית תְּפִלִּין וְכוּ׳ וְכוּ׳. סִפֵּר לִי יְהוּדִי זָקֵן, שֶׁעָבַר אֶת הַשּׁוֹאָה, שֶׁנָּטְלוּ אֶת הַיְּהוּדִים כְּצֹאן לַטֶּבַח לַחְפֹּר בּוֹרוֹת וְכוּ׳, שְׁבִילִים אֲרֻכִּים לְאֹרֶךְ כָּל הַחֲזִית וְכוּ׳, וּבֵין אֵלּוּ הַיְּהוּדִים הָיָה יְהוּדִי מִתְבּוֹלֵל, חִילוֹנִי לְגַמְרֵי, וְלֹא הִסְתַּכְּלוּ עַל זֶה כְּלָל, אַתָּה יְהוּדִי

— תִּסְבֹּל כְּמוֹתָם, וְעוֹד הָיָה יְהוּדִי שֶׁהֵבִיא כָּבוֹד לָאֻמָּה הַהוּנְגָרִית, כִּי קִבֵּל אַלִּיפוּת בָּאוֹלִימְפִּיָדָה הַהוּנְגָרִית וְכוּ׳. וְהִנֵּה לֹא הוֹעִיל שׁוּם דָּבָר, וּבְיוֹם זַעַף תָּפְסוּ אוֹתוֹ בְּצַוָּתָא עִם כֻּלָּם, וְהִכּוּהוּ מַכּוֹת רֶצַח, וְצָעַק שֶׁאָבִיו גּוֹי אֲבָל אִמּוֹ יְהוּדִיָּה וְלֹא הִנִּיחוּ לוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהָיוֹת שֶׁהִצְטַיֵּן בְּכֹחַ רַב, נָתְנוּ לוֹ עֲבוֹדַת כְּפִיָּה קָשָׁה מְאֹד, שֶׁשָּׁאַר הָאֲנָשִׁים נָפְלוּ כְּזְבוּבִים. וּבְיוֹם חֹרֶף אֶחָד כִּשְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת מִינוּס, לָקְחוּ אֶת הַבְּרִיּוֹן הַזֶּה, וְצִוּוּהוּ לְהִתְפַּשֵּׁט, וְהִנִּיחוּהוּ עַל הַגַּג שֶׁיִּרְאוּהוּ כֻּלָּם, וְאָמַר: הֲלֹא אֵינֶנִּי יְהוּדִי, אָבִי גּוֹי, וְאָמְרוּ לוֹ: אִמְּךָ יְהוּדִיָּה, וְהֻצְרַךְ לַעֲמֹד עַל הַבְּרָכַיִם, וְהֵבִיאוּ סֶפֶל עִם מַיִם רוֹתְחִים, וְשָׁפְכוּ עָלָיו בְּאַכְזָרִיּוּת גְּדוֹלָה, וְהַמַּיִם נַעֲשׂוּ בִּשְׁנִיּוֹת קֶרַח, וְכָךְ הָיָה צָרִיךְ לְהִשָּׁאֵר, וְכָל גּוּפוֹ נַעֲשָׂה קֶרַח, וְנוֹתַר כְּפֶסֶל קָפוּא, וְהָיוּ בְּטוּחִים שֶׁנָּפַח נִשְׁמָתוֹ, וְהַגּוֹיִים הָרְשָׁעִים הַהוּנְגָרִים, יִמַּח שְׁמָם, רָאוּ שֶׁהֵם בְּצָרוֹת, שֶׁהָרוּסִים עוֹמְדִים לְכָבְשָׁם, אֲזַי הֵחֵלּוּ לְחַסֵּל אֶת הַיְּהוּדִים כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר, וְהִנֵּה רָץ הַיְּהוּדִי הַנַּ״ל, וְסִפֵּר לָרוּסִים, שֶׁיֵּשְׁנוֹ יְהוּדִי קָפוּא עַל גַּג וְכוּ׳, וּבָאוּ הָרוּסִים, וּבְפַטִּישׁ נִסּוּ לְפוֹרֵר אֶת הַקֶּרַח, וְנוֹכְחוּ שֶׁנָּפַח נִשְׁמָתוֹ וְכוּ׳. וְהַמּוּסָר הַמַּשְׂכִּיל, שֶׁהַגּוֹיִים הָרְשָׁעִים אֵינָם מַבְחִינִים בֵּין יְהוּדִי מִתְבּוֹלֵל לִיהוּדִי חֲרֵדִי וְכוּ׳, אֶת כֻּלָּם רוֹצִים בְּנֵי עֵשָׂו וְיִשְׁמָעֵאל, וְאֵינָם בּוֹדְקִים בַּצִּיצִיּוֹת.

שְׁלֹשׁוֹם הֵבִיאוּ לְיַבְנְאֵל פָּרָשִׁים, שׁוֹטְרִים, יְחִידָה מֻבְחֶרֶת שֶׁלּוֹחֶמֶת נֶגֶד טֵרוֹר, וְשׁוּם דָּבָר לֹא הָיָה, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּמִימִים לֹא הֵבִינוּ מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה, כִּי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵם צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים, וְהִנֵּה בְּשָׁעָה שֶׁכָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּצָרָה גְּדוֹלָה, וְאֵין לַמַּסִּית וּמַדִּיחַ מַה לַּעֲשׂוֹת — רַק לְשַׁטּוֹת נֶגֶד יִרְאֵי הַשֵּׁם פֹּה בְּיַבְנְאֵל. אֵין זֹאת אֶלָּא שֶׁהַטֻּמְאָה אֵינָהּ יְכוֹלָה לִרְאוֹת אֵיךְ הַקְּדֻשָּׁה פּוֹרַחַת פֹּה, יֵשׁ כָּאן כּוֹלֵל, שֶׁגָּמְרוּ לִלְמֹד בְּמֶשֶׁךְ הַחֹרֶף הִלְכוֹת שַׁבָּת בְּעִיּוּן רַב, הֲלָכוֹת חֲמוּרוֹת שֶׁל ל״ט אֲבוֹת מְלָאכָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, לָמְדוּ כָּאן בְּעִיּוּן רַב טוּר, בֵּית יוֹסֵף וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, וּמוּכָנִים כָּבָר לְקַבֵּל תְּעֻדַּת הַסְמָכָה. וְהִנֵּה יֵשׁ לָנוּ כָּאן בְּמוֹשָׁבָה נִדַּחַת מִנְיָנִים אַחַר מִנְיָנִים כְּמוֹ בִּבְנֵי־בְּרַק וּבִירוּשָׁלַיִם, אֲשֶׁר בְּכָל הַצָּפוֹן אֵין כַּדָּבָר הַזֶּה — תּוֹרָה וּתְפִלָּה, יִרְאַת שָׁמַיִם וַחֲסִידוּת, זֹאת הַסְּמ״ךְ־מ״ם אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל, אֲבָל אָנוּ לֹא

נַעֲשָׂה שׁוּם דָּבָר, יֵשׁ כָּאן מִישֶׁהוּ שֶׁמְּסִית נֶגְדֵּנוּ, אֲבָל אָנוּ חֲזָקִים בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֹא נִכָּנַע, וְנַמְשִׁיךְ בְּשֶׁלָּנוּ — לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה. וַאֲנִי מַזְהִיר אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁאַף אֶחָד לֹא יַעֲבֹר עַל הַחֹק, כִּי דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא, שֶׁאַף אֶחָד לֹא יִקַּח אֶת הַחֹק לַיָּדַיִם, אֲנִי בָּטוּחַ שֶׁלֹּא יִקָּרֶה כָּזֹאת. אָנוּ יְהוּדִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי נֹעַם וְאַהֲבָה, עַל אַף שֶׁזָּרְקוּ אוֹתָנוּ וְאֶת יְלָדֵינוּ בֵּין בֵּית הַקְּבָרוֹת לְבֵין הַמִּזְבֵּלָה, שֶׁדָּבָר כָּזֶה לֹא הָיָה וְלֹא יִהְיֶה, וְאַף אֶחָד לֹא רוֹצֶה לְהַאֲמִין, אֲבָל אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! זִכְרוּ הֵיטֵב, חָבֵר אֵין לָכֶם! מִי שֶׁיֹּאמַר שֶׁיֵּשׁ לוֹ חָבֵר — הוּא שַׁקְרָן, הֶחָבֵר שֶׁלָּנוּ הוּא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַבֵּר רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, זֶה סוֹד הַצָּלָחָתֵנוּ, שֶׁעָלֵינוּ לְהִתְחַבֵּר יַחַד, וּלְהִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלִהְיוֹת חֲזָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם טֻמְאָה בָּעוֹלָם, וּלְהַקְדִּים שָׁלוֹם לְכָל אָדָם.

אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מַה שֶּׁבִּקֵּשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַכֹּחַ שֶׁלָּנוּ רַק תְּפִלָּה, כֵּן, כֵּן, כֵּן, אֲנִי אוֹמֵר אֶת זֹאת בְּרֵישׁ גְּלִי, בְּכָל יוֹם כְּשֶׁאוֹמְרִים תַּחֲנוּן בַּבֹּקֶר — נוֹפְלִים נְפִילַת אַפַּיִם, גּוֹמְרִים אֶת הַמִּזְמוֹר שָׁם, אֲבַקְּשָׁכֶם שֶׁתִּפְתְּחוּ אֶת אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ, וְתֹאמְרוּ מִזְמוֹר ק״ט, וְכֵן בְּמִנְחָה כְּשֶׁנּוֹפְלִים אַפַּיִם, תִּפְתְּחוּ אֶת אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ, וְתֹאמְרוּ שׁוּב מִזְמוֹר ק״ט, זוֹ הַתְּפִלָּה שֶׁהִתְפַּלֵּל דָּוִד הַמֶּלֶךְ עַל שׁוֹנְאָיו — זֶה בְּיָדֵינוּ, לָנוּ אֵין יְדֵי עֲשׂוֹ, אֵינֶנּוּ מְסִיתִים לִשְׁרֵפוֹת — זוֹ עֲלִילַת דָּם. מַה שֶּׁאָנוּ כֵּן עוֹשִׂים — הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב, וּבָזֶה אֵינֶנִּי מִתְבַּיֵּשׁ, אֲנִי אוֹמֵר וּמְבַקֵּשׁ, שֶׁתַּמְשִׁיכוּ לוֹמַר מִזְמוֹר ק״ט בַּבֹּקֶר אַחַר נְפִילַת אַפַּיִם, וּבְמִנְחָה אַחַר נְפִילַת אַפַּיִם, וְכָךְ אֲנִי נוֹהֵג, וְכָךְ אַנְהִיג בִּישִׁיבָתִי, מֵהַיּוֹם עַד שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִנְקֹם נִקְמָתֵנוּ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְרַק הוּא יִנְקֹם נִקְמָתֵנוּ, אֵינֶנּוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מְאוּמָה, רַק עִקַּר תַּפְקִידֵנוּ: ״הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב״, וְאָז אֵין הַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו; תֵּצְאוּ לָהָר, לַשָּׂדֶה, וְתִתְבּוֹדְדוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק וּלְהַתְמִיד בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, נַעֲשֶׂה חֶסֶד אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: חָבִיב עָלַי

חֶסֶד שֶׁאַתֶּם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַזֶּבַח שֶׁזָּבַח לְפָנַי שְׁלֹמֹה; [זִכְרוּ הֵיטֵב, אֵין לָאָדָם חָבֵר, הֶחָבֵר זֶה רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא], תְּדַבְּרוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, יָבוֹא הַיּוֹם שֶׁתִּשָּׁאֲרוּ לְבַד, וְכָךְ אָמַר אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא: לְפִי שֶׁכָּל הַמַּרְבֶּה בְּשִׂיחוֹת וּתְפִלּוֹת, הֵם הַמְלַוִּים אוֹתוֹ עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; מַה מְּלַוֶּה אֶת הָאָדָם עַד הָרֶגַע הָאַחֲרוֹן? הַדִּבּוּר שֶׁדִּבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵין אֶצְלֵנוּ מֻשָּׂג שֶׁל 'בֵּין הַזְּמַנִּים', 'בֵּין הַזְּמַנִּים' יֵשׁ פַּעַם אַחַת בַּחַיִּים — בֵּין מִיתָה לִקְבוּרָה, כְּשֶׁאָדָם נִפְטָר, מָה עוֹשִׂים עִמּוֹ? מוֹרִידִים אוֹתוֹ עַל הָאָרֶץ, וְאַחַר־כָּךְ בָּאִים חֶבְרָא קַדִּישָׁא וְלוֹקְחִים אוֹתוֹ, וְעוֹשִׂים אִתּוֹ טָהֳרָה, וּמַלְבִּישִׁים תַּכְרִיכִים, וְאֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵין נוֹהֲגִים לוֹמַר הֶסְפֵּד, כִּי אַתֶּם מַכִּירִים כְּבָר אֶת הַפֶּה הַטָּמֵא שֶׁל אֵלּוּ הָ'רַע־בָּנִים', שֶׁבִּשְׁבִיל כֶּסֶף יִנְטֹף פִּיהֶם דְּבַשׁ, וּכְכָל שֶׁתִּתְּנוּ לָהֶם יוֹתֵר כֶּסֶף, יֹאמְרוּ הֶסְפֵּד נִפְלָא, כְּאִלּוּ הַנִּפְטָר צַדִּיק גָּמוּר וְכוּ' וְכוּ', וּבִשְׁבִיל זֶה אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵין מַסְפִּידִים, כִּי אֵין אֱמֶת גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִזּוֹ שֶׁאוֹמְרִים תְּהִלִּים וּמִשְׁנָיוֹת. וְהִנֵּה הַנִּפְטָר מָה עוֹשֶׂה? אִם הִתְבּוֹדֵד כָּל יָמָיו אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲזַי יוֹדֵעַ גַּם עַתָּה אַחַר פְּטִירָתוֹ שֶׁאֵין לוֹ רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וּכְכָל שֶׁנַּכְנִיס בְּדַעְתֵּנוּ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, שֶׁאֵין לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — כָּךְ נַצְלִיחַ. מַה יֵּשׁ לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם? רַק הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ! וְאַף אֶחָד לֹא יַעֲבֹד עֲלֵיכֶם בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, שֶׁיֵּשׁ לוֹ חָבֵר, אֵין לָנוּ רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא!

מְסֻפָּר, אֲשֶׁר לְרַבֵּנוּ זַ"ל הָיוּ תְּפִלִּין, שֶׁנִּכְתְּבוּ עַל־יְדֵי סוֹפֵר צַדִּיק נִסְתָּר בְּשֵׁם ר' אֶפְרַיִם. וְהָיוּ אֵלּוּ תְּפִלִּין מְיֻחָדִים בְּמִינָם, רַבֵּנוּ זַ"ל רָצָה שֶׁכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה לָהֶם תְּפִלִּין מֵהַסּוֹפֵר הַזֶּה, אֲבָל לְבַסּוֹף רַבֵּנוּ זַ"ל לֹא גִּלָּה וּפִרְסֵם מִי הַסּוֹפֵר הַגָּנוּז הַזֶּה. אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, שֶׁמּוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל יָדַע מִי הַסּוֹפֵר, כִּי הוּא הָיָה עַקְשָׁן גָּדוֹל, וְאִם שָׁמַע פַּעַם מֵרַבֵּנוּ זַ"ל דָּבָר כָּזֶה, שֶׁיֵּשׁ סוֹפֵר שֶׁהוּא צַדִּיק גָּנוּז, אֲזַי לֹא עָזַב אֶת רַבֵּנוּ זַ"ל, עַד שֶׁשָּׁמַע מִמֶּנּוּ הֵיכָן נִמְצָא הַסּוֹפֵר הַזֶּה. אֲבָל הֱיוֹת שֶׁפַּעַם נָסַע מוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל עִם רַבֵּנוּ זַ"ל בַּדֶּרֶךְ, וּבְדִיּוּק לֹא הָיָה לְרַבֵּנוּ זַ"ל הַטַּלִּית וְהַתְּפִלִּין שֶׁלּוֹ, אֲזַי שָׁאַל מִמּוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל אֶת שֶׁלּוֹ וְהִתְפַּלֵּל בָּהֶם, אֲזַי עָנָה וְאָמַר מוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל, שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ שׁוּם

תְּפִלִּין אֲחֵרִים, אֶלָּא אִם רַבֵּנוּ זַ״ל הִתְפַּלֵּל בִּתְפִלָּיו, כְּבָר אֵינוֹ צָרִיךְ לַאֲחֵרִים כְּלָל.

וְהָיָה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צַדִּיק קָדוֹשׁ — הַמַּגִּיד מִטִּירְהָוויצָא, שֶׁהָיָה יוֹתֵר מְבֻגָּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה, [וְעוֹד נָתַן הַסְכָּמָה עַל סִדּוּר שֶׁל בַּעַל הַתַּנְיָא וְכוּ׳], וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר לוֹ: אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּקָּנֶה אֶצְלוֹ אֶת הַתְּפִלִּין, וְגִלָּה לוֹ הֵיכָן הוּא גָּר. וְאָמַר לוֹ בְּפֵרוּשׁ: תִּדַּע, שֶׁלֹּא יִרְצֶה אֲפִלּוּ לְדַבֵּר אִתְּךָ, אֲבָל תִּתְעַקֵּשׁ, וּבְכָל מְחִיר תִּקָּנֶה אֶת הַתְּפִלִּין. וְנָסַע אֶל עֲיָרָה קְטַנְטַנָּה, שֶׁרֹב הַתּוֹשָׁבִים הָיוּ סוֹפְרִים, וְהָלַךְ מִסּוֹפֵר לְסוֹפֵר לִשְׁאֹל עַל הַסּוֹפֵר הַזֶּה, וְכֻלָּם אָמְרוּ לוֹ פֶּה אֶחָד: זֶה סַנְדְּלָר, אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ לִכְתֹּב תְּפִלִּין, הוּא קַל, הוּא עַם הָאָרֶץ וְכוּ׳, וְדִבְּרוּ עָלָיו כָּל דָּבָר אָסוּר. אֲבָל הֱיוֹת שֶׁהָיָה תַּלְמִיד רַבֵּנוּ זַ״ל, הִמְשִׁיךְ לְהִתְעַקֵּשׁ, עַד שֶׁאָמְרוּ לוֹ, שֶׁגָּר בְּסוֹף הָעֲיָרָה בְּאֵיזוֹ דִּירָה עֲלוּבָה, תַּחַת לָאֲדָמָה בְּאֵיזֶה מַרְתֵּף, וּכְשֶׁבָּא וְנָקַשׁ עַל הַדֶּלֶת, הִמְתִּין, וְהֵיוֹת שֶׁלֹּא פָּתְחוּ — פָּתַח בְּעַצְמוֹ אֶת הַדֶּלֶת וְנִכְנַס, וְרָאָה שֻׁלְחָן מְקִיר לְקִיר, וְנָקַשׁ עַל הַשֻּׁלְחָן, וְנִכְנַס אָדָם עִם הַגַּב אֵלָיו וְהַפָּנִים לַקִּיר, וּשְׁאָלוֹ: מָה אַתָּה רוֹצֶה? וְעָנָה: אֲנִי רוֹצֶה זוּג תְּפִלִּין. וְאָמַר לוֹ: לָמָּה אַתָּה בָּא אֵלַי? אֶצְלִי זֶה עוֹלֶה הַרְבֵּה כֶּסֶף, הֲלֹא כָּל הָעֲיָרָה מְלֵאָה סוֹפְרִים — לֵךְ לְשָׁם, אֶצְלִי תְּשַׁלֵּם שְׁלֹשָׁה זְהוּבִים, [שֶׁהָיָה זֶה הוֹן עָתָק בַּיָּמִים הָאָז]. וְהִתְעַקֵּשׁ הַמַּגִּיד וְאָמַר שֶׁרוֹצֶה בָּזֶה, וְעָנָה לוֹ הַסּוֹפֵר: תָּשׁוּב בְּעוֹד יוֹמַיִם עִם הַכֶּסֶף, וּתְקַבֵּל אֶת הַתְּפִלִּין. וְהָלַךְ מִמֶּנּוּ הַסּוֹפֵר בְּלֹא שָׁלוֹם וְכוּ׳. וְהָלַךְ הַמַּגִּיד, וְלֹא הָיוּ לוֹ שׁוּם קֻשְׁיוֹת, אַף שֶׁהָיְתָה יְכוֹלָה לִהְיוֹת לוֹ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת — לָמָּה לֹא קִבְּלוֹ בְּסֵבֶר פָּנִים וְכוּ׳ וְכוּ׳. כִּי הָיְתָה לוֹ אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְיָדַע — אִם רַבֵּנוּ זַ״ל שְׁלָחָנִי לְפֹה — אֵין מָה לְהַקְשׁוֹת. וְאַחַר יוֹמַיִם שָׁב הַמַּגִּיד בְּשָׁעָה שֶׁקָּבַע עִמּוֹ בְּאֶמְצַע הַיּוֹם בַּצָּהֳרַיִם, וְשׁוּב נָקַשׁ עַל הַדֶּלֶת, וְאַף אֶחָד לֹא עָנָה לוֹ, וְנִכְנַס וְדָפַק עַל הַשֻּׁלְחָן, וְיָצָא הַסּוֹפֵר בְּפָנָיו לַקִּיר וְגַבּוֹ לַמַּגִּיד, וּבְיָדוֹ הַפָּרָשִׁיּוֹת, וְשָׁם מֵאֲחוֹרָיו עַל הַשֻּׁלְחָן, וְאָמַר: תַּנִּיחַ אֶת הַכֶּסֶף, וְתִקַּח אֶת הַפָּרָשִׁיּוֹת וְלֵךְ, וְכֵן עָשָׂה. וּכְשֶׁבָּא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, תָּפַס רַבֵּנוּ זַ״ל אֶת הַפָּרָשִׁיּוֹת, וְהֵחֵל לְנַשְּׁקָן, וְאָמַר: אֵיזֶה אוֹר יֵשׁ בַּפָּרָשִׁיּוֹת הַלָּלוּ.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רְגִילִים לְסַפֵּר אֶת הַסִּפּוּר הַזֶּה וְאוֹמְרִים, שֶׁלּוֹמְדִים מִכָּאן שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים: א. הַדָּבָר הָעִקָּרִי, יְהוּדִי שֶׁרוֹצֶה בֶּאֱמֶת אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לֹא אִכְפַּת לוֹ מֵאַף אֶחָד בָּעוֹלָם, אֵין לוֹ אַף אֶחָד, וְאֵינוֹ רוֹצֶה כְּלוּם, הוּא רוֹצֶה רַק אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. פָּנָיו אֶל הַקִּיר, גָּר בְּדִירָה עֲלוּבָה, יֵשׁ לוֹ רַק אֶת בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, וְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם אֵינָהּ מְעַנְיֶנֶת אוֹתוֹ, רוֹצִים לִקְנוֹת מִמֶּנּוּ וְכוּ', אוֹמֵר: לָאו, לֵךְ לַאֲחֵרִים.

ב. מִי שֶׁרוֹצֶה אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֵין לוֹ קֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק. הֲלֹא הַסּוֹפֵר הַזֶּה הָיָה צַדִּיק נִסְתָּר, שֶׁצָּעַק עָלָיו וּבְזָהוּ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אִם רוֹצִים אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא מְעַנְיֵן כְּלוּם, אֶת הַצַּדִּיק הַזֶּה לֹא אֶעֱזֹב, אַף שֶׁמַּרְאֶה לִי אֶת גַּבּוֹ, וְאֵינוֹ מֵאִיר לִי פָּנָיו, וְצוֹעֵק עָלַי.

ג. אִם אָדָם חָזָק בְּכָל זֶה, הוּא יִהְיֶה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּל יְמֵי חַיָּיו, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח): סִימָן לְהַדְּבֵקוּת הוּא הַתְּפִלִּין, אָז מֵאִיר עָלָיו אוֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְזֹאת אָנוּ לוֹמְדִים בְּ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", זֶה מַה שֶּׁאָנוּ לוֹמְדִים בַּקְּהִלָּה שֶׁלָּנוּ וְעִם הַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ. וְעַל כֻּלָּם צְרִיכִים עוֹד רַחֲמִים רַבִּים, כִּי עַכְשָׁו הַנִּסָּיוֹן קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כִּי כָּךְ כָּתוּב בַּזֹּהַר (חֵלֶק א', סִימָן כח.): קֹדֶם הַגְּאֻלָּה יִהְיֶה נִסָּיוֹן קָשֶׁה מְאֹד מֵהָעֵרֶב־רַב, הַפְּרִיצוּת תִּהְיֶה גְּדוֹלָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמב), שֶׁאָרִיךְ אַנְפִּין דִּקְלִפָּה יִתְפַּשֵּׁט מְאֹד, הֵיכָן שֶׁאָדָם יִסְתּוֹבֵב יִרְאֶה רַק פְּרִיצוּת. וְלָכֵן צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד עַל הָעֵינַיִם, וּלְדַבֵּר עִם הַיְלָדִים עַל קְדֻשַּׁת הָעֵינַיִם, שֶׁלֹּא יְטַמְּאוּ אוֹתָן, כִּי הָעֵינַיִם הֵם דְּבָרִים גְּדוֹלִים מְאֹד, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנד), וּמְנַסִּים אֶת הָאָדָם שֶׁיִּסְתַּכֵּל עַל שְׁטֻיּוֹת. וְלָכֵן בְּאוּ נַתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל עַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הִנֵּה שְׁלֹשָׁה יָמִים לִפְנֵי בִּנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אִם נִתְאַחֵד יַחַד, וְנֹאהַב אֶת הַזּוּלַת, וְנַעֲזֹר זֶה לָזֶה, מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא בִּזְכוּתֵנוּ תֵּרֵד אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִבָּנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל אִם, חַס וְשָׁלוֹם, תִּשָּׁאֵר עֲדַיִן

שִׂנְאָה וְקִנְאָה בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, תִּהְיוּ בְּטוּחִים שֶׁנִּצְטָרֵךְ לְחַכּוֹת, וְלָמָּה לְחַכּוֹת? מַסְפִּיק עָבְרוּ אַלְפַּיִם שָׁנָה מֵאָז חֻרְבַּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, דַּם יִשְׂרָאֵל נִשְׁפַּךְ כַּמַּיִם, תִּרְאוּ מַה קּוֹרֶה פֹּה — הַסָּתוֹת פְּרוּעוֹת כְּנֶגְדֵּנוּ. מֵהֵיכָן זֶה בָּא וְלָמָּה זֶה בָּא? אֶלָּא כְּדֵי לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ, אִם מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל אוֹמֵר, שֶׁהַגְּאֻלָּה הִתְחִילָה מִימוֹת הָאַר״י זַ״ל, וּמַה גְּלָה הָאַר״י זַ״ל? שֶׁאָנוּ מְקֻשָּׁרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְקֻשָּׁר אֵלֵינוּ, שֶׁזֶּה כָּל הָעוֹלָמוֹת, כָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה עִמָּנוּ זֶה רַק רְמָזִים לְרַמֵּז לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נד), הֵיכָן אָנוּ אוֹחֲזִים בַּמִּדּוֹת שֶׁלָּנוּ, שֶׁנַּתְחִיל לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁקָּמוּ עָלֵינוּ אַנְשֵׁי בְּלִיַּעַל, אֲשֶׁר אָנוּ יוֹדְעִים, שֶׁכָּל הַתּוֹשָׁבִים אֲנָשִׁים טוֹבִים וּתְמִימִים, רַק קֹמֶץ קָטָן מוּסָת עַל־יְדֵי הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם. וּבִמְקוֹם שֶׁהַמִּשְׁטָרָה תָּבוֹא, וְתַעֲשֶׂה כָּאן חִפּוּשִׂים, וְתַחְקֹר כָּאן חֲקִירוֹת, הָיִיתִי מְיַעֵץ לַמִּשְׁטָרָה הַיְקָרָה, שֶׁתֵּלֵךְ אֶל הַ׳כְּמֹר׳, שֶׁהוּא הֵסִית אֶת הַקֹּמֶץ הַקָּטָן, לְבַדֹּק אֶת הַמּוֹסָדוֹת הַפִּיקְטִיבִים שֶׁלּוֹ, וְלָמָּה כָּל־כָּךְ שׁוֹנֵא אוֹתָנוּ? כִּי עַד שֶׁבָּאנוּ לְכָאן, הוּא גָּנַב וְגָזַל כְּסָפִים מֵהַמְּדִינָה, וְעָשָׂה כְּאַוַּת נַפְשׁוֹ, כְּאִלּוּ יֵשׁ לוֹ אַרְבָּעָה כּוֹלְלִים וִישִׁיבוֹת וּמוֹסָדוֹת שֶׁל חֶסֶד, אֲשֶׁר בֶּאֱמֶת לֹא הָיוּ וְלֹא נִבְרְאוּ, וְהוּא מוֹצֵץ בַּעֲבוּר כָּל הַמּוֹסָדוֹת הַדְּמְיוֹנִיִּים הַלָּלוּ תַּקְצִיב מֵהַמְּדִינָה, וְלָכֵן אֲנִי מְיַעֵץ לַחוֹקְרִים, קֹדֶם שֶׁאַתֶּם בָּאִים לַחְקֹר אוֹתָנוּ, תֵּלְכוּ אֶל הַגַּנָּב עַצְמוֹ, תִּרְאוּ מִי הוּא זֶה וְאֵיזֶה הוּא הַמַּעֲלִיל עֲלִילוֹת דָּם כּוֹזְבוֹת, וְהוּא הוּא הָעוֹשֶׂה אֶת הֶעָשָׁן, וּתְגַלּוּ מִי הַגַּנָּב מִסְפַּר אֶחָד שֶׁל הַמְּדִינָה, שֶׁמַּגִּיעַ לוֹ גְּבִיעַ זָהָב וְלֹא שֶׁל כֶּסֶף, עַל אֲשֶׁר גּוֹנֵב וְגוֹזֵל לְאוֹר הַיּוֹם.

וּמֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲנִי מִתְחַנֵּן וּמְבַקֵּשׁ, שֶׁלֹּא יַעֲזוּ לַעֲשׂוֹת דָּבָר, אֵין אָנוּ עוֹשִׂים הַפְגָּנוֹת, אֵין אָנוּ נוֹהֲגִים בְּכֹחַ הַזְּרוֹעַ, אֵין כֹּחֵנוּ אֶלָּא בְּפִינוּ, כָּל הַכֹּחַ שֶׁלָּנוּ רַק תְּפִלָּה, עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר יֵשׁ רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, יַגִּיעַ הַיּוֹם, שֶׁנִּצְטָרֵךְ לַעֲזֹב אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִי יוֹדֵעַ מַה יֵּלֵד יוֹם, וְלָכֵן הַרְגִּילוּ עַצְמְכֶם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם שׁוּם עֵסֶק עִם שׁוּם בֶּן אָדָם, צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מִקְּלָלוֹת וְנִבּוּל פֶּה, אֵין לָנוּ שׁוּם וִכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה, מַה

שֶׁכֵּן אֲנִי חוֹזֵר עַל עַצְמִי, כָּל בֹּקֶר אַחַר נְפִילַת אַפַּיִם וְכֵן אַחַר מִנְחָה אַחַר נְפִילַת אַפַּיִם — תֹּאמְרוּ מִזְמוֹר ק״ט, שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ קִלֵּל אֶת שׂוֹנְאָיו, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דַּי, יֹאמַר לְצָרוֹתֵינוּ דַּי, אָנוּ מוֹסְרִים אֶת הַמִּלְחָמָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הֲוַיָ״ה אִישׁ מִלְחָמָה, אֲנִי מוֹסֵר דִּין לַשָּׁמַיִם, אַף שֶׁחַכָּמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הִקְפִּידוּ לֹא לְמְסֹר דִּין לַשָּׁמַיִם, אֲבָל מַה לַּעֲשׂוֹת? הִגִּיעוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִנְקֹם נִקְמָתֵנוּ, מִי שֶׁשּׁוֹפֵךְ אֶת דָּמֵנוּ, מִי שֶׁמְּבַזֶּה אוֹתָנוּ, וּמְחָרֵף וּמְגַדֵּף אוֹתָנוּ, וּמְדַבֵּר עָלֵינוּ כָּל דָּבָר אָסוּר, וְטוֹפֵל עָלֵינוּ שְׁקָרִים וַעֲלִילוֹת שָׁוְא, שֶׁלֹּא הָיוּ וְלֹא נִבְרְאוּ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ יִטְפֹּל בּוֹ, וְיָבוֹא בַּעַל הַבָּרֶם, וְיֵרֵד וְיַכֶּלֶּה קוֹצִים מִן הַכֶּרֶם, וְנִזְכֶּה בְּיַחַד לִרְאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ, שֶׁתֵּרֵד לָנוּ אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, בֵּית־מִקְדָּשׁ בָּנוּי וְגָמוּר בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ה׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת כָּל מִכְתָּבְיךָ, וְשָׂמַחְתִּי מְאֹד.

בְּעִנְיַן הַטַּעֲנָה שֶׁלְּךָ אַתָּה צוֹדֵק, אֲבָל א. זֶה לִי שִׁלְשָׁה יָמִים שֶׁאֲנִי מִתְפַּתֵּל מִיסּוּרִים, וְקָשָׁה לִי הַהֲלִיכָה, לֹא עָלֵינוּ, וְהַיּוֹם הָיִיתִי אֵצֶל הָרוֹפֵא ב. מֵאָז שֶׁ... גֵּרוֹ יָאִיר, עָזַב, אֵין לִי מִי שֶׁיִּתַּקְתֵּק, רַק מִדֵּי פַּעַם ... וְקָשֶׁה לִי לִכְתֹּב בִּכְתַב־יָד בְּכָל יוֹם עֶשְׂרִים אוֹ שְׁלֹשִׁים מִכְתָּבִים, וְעַל־כֵּן מִתְעַכֵּב, וְאִתְּךָ הַסְּלִיחָה.

רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת לִבִּי הַנִּשְׂבָּר, וְתִכְתֹּב לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת אֵיפֹה אוֹחֲזִים כְּבָר בַּבְּנָיָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שָׂמֵחַ, שֶׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים רָתְמוּ אֶת עַצְמָם,

וְעוֹזְרִים בַּהֲפָצָה מְרֻכָּזֶת, וְנִכְנַס שֶׁפַע, וּמִי יִתֵּן שֶׁאֶפָּטֵר מֵהַטְּשֶׁעקִים וְהַהוֹצָאָה לַפֹּעַל.

אֶשְׁתַּדֵּל בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם, לְהַעֲבִיר לְךָ עוֹד פַּעַם אֶת הַמִּכְתָּב, רַק תִּרְשֹׁם לִי עוֹד אֶת מִסְפָּר הַטֶּלֶפוֹן, כִּי לֹא יָצָא מֵהַפַּקְס, וְכֵן אֶשְׁתַּדֵּל לַעֲנוֹת לְכָל אֵלּוּ שֶׁצְּרִיכִים תְּשׁוּבָה, רַק מֵהַיּוֹם וְהָלְאָה כָּל מִכְתָּב שֶׁצָּרִיךְ תְּשׁוּבָה — תִּכְתֹּב בָּרוּר, וּתְסַמֵּן עִם עִגּוּל: מִכְתָּב זֶה צָרִיךְ תְּשׁוּבָה, כִּי לֹא מַפְסִיקִים לְהַכְנִס אֶצְלִי פַּקְסִים עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת בְּמֶשֶׁךְ הַמֵּצֵת לְעֵת מִכָּל חֶלְקֵי הָעוֹלָם, וְהַשֻּׁלְחָן שֶׁלִּי עֲרֵמָה עִם מִכְתָּבִים, וּמָתַי יִהְיֶה לִי זְמַן לַעֲנוֹת לְכֻלָּם, וְהַזְּמַן אֵינֶנּוּ בְּיָדִי.

מָה אֹמַר לְךָ! אֵין מִלִּים לְהַסְבִּיר לְךָ אֶת גֹּדֶל שִׂמְחָתִי וְאַהֲבָתִי אֵלֶיךָ, שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִי לְבַצֵּעַ אֶת עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, אֲשֶׁר בְּכָתֵף יִשָּׂאוּ עֲבוֹדַת בְּנֵית הַמִּשְׁכָּן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ה׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר לִשְׁמֹעַ שֶׁאַתְּ נִמְצֵאת בְּבֵית־חוֹלִים, לְרַעְתִּי, תֵּצְאִי מִשָּׁם, וְלָלֶכֶת לְהִבָּדֵק אֵצֶל רוֹפֵא מֻמְחֶה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, וְאַל תִּפְחֲדִי, תֵּצְאִי מִזֶּה.

הָעִקָּר — יָפָה תְּפִלַּת הַחוֹלֶה לְעַצְמוֹ, בַּקְּשִׁי מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וּבְוַדַּאי יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתֵךְ, וְתִתְרַפְּאִי לְגַמְרֵי.

הַמְאַחֵל לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה...

כו תתי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ו׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אַתְּ צְרִיכָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מְחִיר, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְאֵין לָךְ מַה לִּדְאֹג, רַק כְּדַאי לָךְ לָלֶכֶת אֶל רוֹפֵא מֻמְחֶה, וּכְדַאי לְהִתְיַעֵץ עִם הָרַב ... מִבְּנֵי בְּרַק, שֶׁהוּא בָּקִי בְּכָל הָרוֹפְאִים הֲכִי טוֹבִים בָּאָרֶץ, הָעִקָּר תֵּצְאִי מִבֵּית־הַחוֹלִים שֶׁאַתְּ נִמְצֵאת שָׁם עַכְשָׁו, שֶׁסְּתָם מַפְחִידִים אוֹתָךְ בִּפְחָדִים שֶׁל שָׁוְא וָשֶׁקֶר, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַהֲפֹךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתִהְיִי בְּרִיאָה וּשְׁלֵמָה, וְתִזְכִּי לְהוֹלִיד בֵּן זָכָר לְמַזָּל טוֹב.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ו׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי עַכְשָׁו אֶת מִכְתַּבְכֶם.

וְהִנֵּה דִּבַּרְתִּי עִם ... בְּעִנְיַן הַשֻּׁלְחָנוֹת וְכוּ׳, וְהוּא אוֹמֵר שֶׁפְּדְיוֹן הַבֵּן יִהְיֶה רַק בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ הֵיכָן מַשִּׂיגִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְלָכֵן אֲנִי רוֹאֶה, שֶׁאִם לֹא נַקַּח אֶת הָעִנְיָנִים בְּיָדֵינוּ לֹא יִהְיֶה, אוּלַי נַקַּח מֵאֵיזֶה גְּמַ״ח עַד שֶׁנַּקֶּנֶּה.

... מְבַקֵּשׁ אוֹתִי, אִם אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לוֹ סְעֻדַּת שֶׁבַע בְּרָכוֹת בְּיוֹם רְבִיעִי פָּרָשַׁת עֵקֶב, אֲנִי מִצִּדִּי מוּכָן, הַשְּׁאֵלָה אִם נוֹכַל לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בָּאוּלָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ז׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה לְתַלְמִידִי יַקִּירִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְדַבֵּר אִתְּךָ. רְאֵה ׳לְגְנֹב׳ עִתִּים לַתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה כְּפִי שֶׁעוֹרַרְתִּי אֶתְכֶם תָּמִיד, כִּי מַה יִּשָּׂאֵר מֵאִתָּנוּ? רַק מַה שֶּׁחוֹטְפִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת הַדִּבּוּרִים שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, שֶׁזּוֹכִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחַז בָּזֶה!

זֶה מִסְפַּר הַטֶּלֶפוֹן שֶׁל ...

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ז׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּעִנְיַן שֶׁאַתֶּם מַתְחִילִים לְפַרְסֵם דָּבָר שִׁקְרִי מִמְּקוֹר פִּלְאִי, וְאַתֶּם נוֹתְנִים תְּקוּנִים לַאֲנָשִׁים, כְּשֶׁאַתֶּם יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל שֶׁקֶר וְכָזָב, וְלֹא כָּךְ לִמַּדְתֶּם אֶצְלִי. לָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתַּפְסִיקוּ מִיָּד עִם הַשֶּׁקֶר הַזֶּה, כִּי יִהְיֶה לִי הַהֶכְרֵחַ לְפַרְסֵם אֶת זֹאת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּסְתּוֹבְבִים רַמָּאִים וּצְבוּעִים וְנוֹכְלִים, שֶׁרַק רוֹצִים לְהוֹצִיא אֶת כַּסְפָּם שֶׁל יְהוּדִים. שֹׁמּוּ שָׁמַיִם, שֶׁדָּבָר כָּזֶה יִסְתּוֹבֵב בֵּינֵינוּ, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מַקְפִּיד עַל דְּבָרִים כְּאֵלּוּ, בָּרַחְתִּי מִכָּל הַשַּׁקְרָנִים וְהַצְּבוּעִים נוֹתְנֵי תְּקוּנִים, שֶׁנִּכְנְסוּ בִּבְרֶסְלֶב, וְהִנֵּה הֵם רָצִים אַחֲרַי עַד יַבְנְאֵל.

לָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתַּפְסִיקוּ כְּבָר מִלְּפַרְסֵם

דְּבָרִים שִׁקְרִיִּים שֶׁל מְקֻוֶּה פְּלְאִי. חַסְדֵי ה׳ יִתְבָּרַךְ הַמְּקֻוֶּה שֶׁל הַנָּשִׁים זוֹ מְקֻוֶּה פְּלְאִית! אֲבָל זֶה שֶׁבָּנוּ בְּחָצֵר מְקֻוֶּה וְכוּ׳, מִי לוֹקֵחַ עַל עַצְמוֹ אַחֲרָיוּת לְהַבְטִיחַ הַבְטָחוֹת שָׁוְא, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוּשָׁה, אֲנָשִׁים שֶׁהֶעָבָר שֶׁלָּהֶם מָלֵא סֵרָחוֹן וְכוּ׳, שֶׁיִּתְּנוּ תְּקוּנִים, בְּשָׁעָה שֶׁעֲדַיִן הֵם בְּעַצְמָם צְרִיכִים תְּקוּנִים.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ לְהַפְסִיק עִם הַשְּׁקָרִים שֶׁגּוֹרְמִים חִלּוּל ה׳, חִלּוּל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וְחִלּוּל שֵׁם יַבְנְאֵל.

הַכּוֹתֵב וְחוֹתֵם בְּצַעַר רַב...

אֲנִי מְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ הַבְטָחָה מִמְּךָ, שֶׁאַתָּה מַפְסִיק, לִפְנֵי שֶׁאֲפַרְסֵם בָּרַבִּים אֶת הַשֶּׁקֶר.

כו תתיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ז׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא טָעֲנוֹת קִבַּלְתִּי, וְאַתָּה צוֹדֵק, אֲבָל כְּשֶׁאֵינִי יָכוֹל לְתַקֵּתֵק, אֵינִי יָכוֹל לָעוּף ... הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְמַלֵּא אֶת חֶסְרוֹנִי, וְגַם זֶה יָבוֹא.

פֹּה תְּקַבֵּל אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁבִּקַּשְׁתָּ, אֲקֻוֶּה שֶׁיִּצָּא טוֹב, שָׁלַחְתִּי לְ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְתִקַּח מִמֶּנּוּ.

בְּעִנְיַן הָאִילָן, לְדַעְתִּי, כָּל מִי שֶׁתּוֹרֵם אֶלֶף שַׁ״ח, זְכוּתוֹ לָשִׂים אֶת הַשֵּׁם שֶׁהוּא רוֹצֶה, אוֹ שֶׁל חַיִּים, אוֹ שֶׁל הַמֵּתִים, כִּי זוֹ זְכוּת גְּדוֹלָה, תְּתָאֵר לְעַצְמְךָ, שֶׁבָּאוּלָם הַזֶּה יִהְיוּ רַק שְׁמָחוֹת, דּוֹר אַחַר דּוֹר, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בָּזֶה!

תִּכְתֹּב לִי אֵיךְ הָיְתָה הַהַצְלָחָה בַּהֲפָצָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ז׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

פֹּה תְּקַבְּלִי אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי, נָא לְתַקֵּן אֶת הַתִּקּוּנִים הַנְּחוּצִים, נָא לְהַגְדִּיל אֶת הַמִּכְתָּב, וְלִשְׁלֹחַ תֵּכֶף־וּמִיָּד אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר, וְכֵן לִשְׁאָר מְקוֹמוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

חַסְדֵי ה׳ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לָךְ לָשׁוֹן כָּל־כָּךְ יָפָה, וְיוֹצְאִים הַדִּבּוּרִים בְּחֵן רַב כָּל־כָּךְ, עַל פְּנֵי הַכְּתָב, מַמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁאָמַרְתִּי, יְזַכֶּה אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תָּמִיד לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סְפָרַי וְחִדּוּשַׁי בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה לִידִידִי אֲהוּבִי, ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּפְסִיקֶנָּה הַדְּרָשׁוֹת לְגַמְרֵי מִכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בֵּין קַבָּלַת שַׁבָּת, כִּי בָּאִים אֹרְחִים וְכוּ׳, וְרִבּוּי הַדְּבָרִים גּוֹרֵם עָגְמַת נֶפֶשׁ בְּחִנָּם.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתֵּצֵא מִכָּל צָרוֹתֶיךָ וְחוֹבוֹתֶיךָ, אֲנִי רוֹצֶה לְתַקֵּן, שְׁמִי שֶׁעוֹשֶׂה שִׂמְחָה בָּאוּלָם, שֶׁיִּהְיֶה רַק מִשְׂחִיטָתְךָ, וַאֲנִי רוֹצֶה שֶׁאַתָּה תַּזְקִא תִּשְׂחַט וְתַכְשִׁיר לְכָל שִׂמְחָה בָּאוּלָם, וְזֶה כְּבָר יַכְנִיס לְךָ שֶׁפַע, וְעוֹד מְעַט מַתְחִילִים לִבְנוֹת בָּתִּים, וְיִצְטָרְפוּ לְקִהְלָתֵנוּ מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת, וְזֶה יָבִיא לְךָ שֶׁפַע בְּפַרְנָסָה.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תַּנְחוּמָא עֵקֶב ו): אֵין הַמְּצָוָה נִקְרֵאת אֶלָּא עַל שֵׁם גּוֹמְרָהּ, כָּל הָאוֹלָם עוֹמֵד עָלֶיךָ, אִם לֹא אַתָּה, לֹא הָיָה זֶה כְּלוּם, רְאֵה אֵיךְ שֶׁכָּל דָּבָר קָטָן הַשַּׁיָּךְ לְ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, בָּא בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ וּבְשִׁפְיכוּת דָּמִים, וַאֲנִי עוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, וְשׂוֹפֵךְ דְּמָעוֹת כַּמַּיִם, שֶׁלֹּא יֵלֵךְ יְגִיעִי לָרִיק, שֶׁהַקָּמְתִּי קְהִלָּה קְדוֹשָׁה כָּזוֹ, חַזַּק וְהִתְחַזֵּק מַמָּשׁ עַכְשָׁו בִּגְמַר הָאוֹלָם, כֵּן יְזַכֵּנוּ לְהַמְשִׁיךְ הָלְאָה בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ.

אֲקַוֶּה שֶׁמָּסַרְתָּ אֶת הַמִּכְתָּב לְ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁתְּקַנְתָּ אֶת לוּחַ הַמּוֹדָעוֹת שֶׁלְּךָ.

כו תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֲהוּבִי, תַּלְמִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד הִצְטַעַרְתִּי בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה, וַאֲנִי כְּבָר שׁוֹלֵחַ לִידִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר, מִכְתָּב, שֶׁיִּטַּפֵּל בָּעִנְיָן שֶׁלְּךָ, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֶפְעַל שֶׁיִּסְגֹּר אֶת הַתִּיק, כִּי אַחֶרֶת

אֲנִי אוֹדִיעַ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא יִקְנוּ אֶצְלוֹ, חַד מַשְׁמָעִית, אִם הוּא הוֹלֵךְ כָּכָה בְּמִדַּת הַדִּין.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

עַכְשָׁו אַתָּה רוֹאֶה, וּמֵבִין עַל בְּשָׂרְךָ אֶת כָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁלִּמַּדְתִּי אֶתְכֶם, בְּעֵת שֶׁהֱיִיתֶם בַּחוּרִים צְעִירִים, שֶׁכְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים וְיֵשׁ לָאָדָם אִשָּׁה וִילָדִים, הָעֹל מְאֹד חָזָק עָלָיו, וּצְרִיכִים לְהַחֲזִיק גַּם אָז מַעֲמָד לֹא לְהִשָּׁבֵר, וּכְשֶׁאַתֶּם הֱיִיתֶם בַּחוּרִים צְעִירִים לֹא הֲבַנְתֶּם אֶת זֶה, לָזֹאת תִּקַּח אֶת הַהַקְדָּמוֹת שֶׁלִּמַּדְתָּ אֶצְלִי, וְתִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי אָסוּר לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי זוֹ גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה בְּתוֹךְ לִבּוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְהַתַּרְגּוּם, וְאִם אֶפְשָׁר גַּם פֵּרוּשׁ רַשִׁ״י, בְּאֹפֶן שֶׁתִּסַּיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ חֲמֵשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁקָּשֶׁה לְךָ, אֲבָל 'תִּגְנֹב' זְמַן לִלְמֹד אֶת הַלִּמּוּד הַנּוֹרָא הַזֶּה, כִּי כָּל מַה שֶּׁאָדָם סוֹבֵל, הוּא מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ מְסַיֵּם פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ בְּכָל שָׁבוּעַ.

וְכֵן רְאֵה 'לִגְנֹב' זְמַן, לִלְמֹד פֶּרֶק אוֹ שְׁנֵי פְּרָקִים, אוֹ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר מִשְׁנָ״ה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ״ה, כִּי מִי שֶׁמַּרְבֶּה בִּלְמוּד מִשְׁנָיוֹת, מְזַכֵּךְ אֶת הַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ.

וְעַל כֻּלָּם — תִּהְיֶה חָזָק בִּלְמוּד גְּמָרָא, לִגְרֹס דַּף, אוֹ שְׁנֵי דַּפִּים, אוֹ שְׁלֹשָׁה דַּפִּים וְכוּ' וְכוּ', וְכָל הַמַּרְבֶּה הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח, וְאָז תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אַפְלוּ חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וְעַל זֶה תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּגַּשׁ אֶל ... בַּעַל הַמַּכֹּלֶת, וְתַעֲצֹר אוֹתוֹ, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה תִּיק נֶגֶד הָאַבְרֵךְ ... נֵרוֹ יָאִיר, בִּשְׁבִיל חוֹב שֶׁל מֵאָה וְעֶשְׂרִים שֶׁקֶל, הוּא מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כְּבָר עַל־יְדֵי הָעוֹרֵךְ דִּין אַרְבַּע־מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה שְׁקָלִים, וְהָעוֹרֵךְ־דִּין מְאַיֵּם עָלָיו בְּכָל מִינֵי אִיּוּמִים, לָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תִּרְאֶה לַעֲצֹר אֶת בַּעַל הַמַּכֹּלֶת, זוֹ לֹא דַּרְכְּךָ, בִּשְׁבִיל סְכוּם פָּעוּט לָרוּץ לְעוֹרֵךְ־דִּין, וְהָעוֹרֵךְ־דִּין כְּבָר מַעֲלֶה כִּפְלַיִם רִבִּית, וּכְבָר מְאַיֵּם בְּמַעֲצָר, אִם לֹא יַפְסִיק עִם הָאִיּוּמִים הָאֵלּוּ, אֲנִי אֲבַקֵּשׁ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיַּפְסִיקוּ לִקְנוֹת אֶצְלוֹ.

אֵין מִלִּים בְּפִי, לְהוֹדוֹת לְךָ עַל שֶׁעָזַרְתָּ לִי לְאַרְגֵּן אֶת שְׁתֵּי הַבְּרִיתוֹת, וְאַף פַּעַם לֹא אֶשְׁכַּח אֶת זֶה, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹד לִשְׂמֹחַ בַּשְּׂמָחוֹת שֶׁלָּכֶם.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ שֶׁאַתָּה מִתְחַזֵּק בְּהַתְמָדַת הַתּוֹרָה.

מָה אֹמַר לְךָ! עַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן הַכִּי יָפֶה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת קנב.): יְנִקוּתָא כְּלִילָא דְּוַרְדָּא [עִקַּר יְפִי הַפֶּרַח כְּשֶׁהוּא

עֲדַיִן בִּצְעִירוּתוֹ], וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): יוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּצְעִירוּתוֹ, שָׁוֶה לְכַמָּה שָׁנִים בְּעֵת זִקְנָתוֹ. וְלָכֵן חֵילְךָ לְאוֹרַיְתָא, וּתְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְּךָ.

הָעִקָּר תַּכְנִיס אֶת כָּל הַמֹּחַ שֶׁלְּךָ עַכְשָׁו בִּשְׁקִידָה רַבָּה בִּגְמָרָא, וְתִלְמַד הַרְבֵּה כְּסִדְרָן, וְתַחֲזֹר עַל לִמּוּדְךָ, עַל כָּל דַּף וְדַף שֶׁאַתָּה לוֹמֵד, תַּחֲזֹר כַּמָּה פְּעָמִים גְּמָרָא וְרַשִׁ״י, וְכָךְ תִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשַּׁ״ס, וְתִהְיֶה לְךָ יְדִיעָה בְּכָל מָקוֹם.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר דַּיְקָא, וּתְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ לֹא לְהִסְתּוֹבֵב בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְדַבֵּר מֵהַתְחָלַת הַתְּפִלָּה עַד סוֹף הַתְּפִלָּה. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סה), שֶׁעִקַּר עֲבוֹדַת בַּר יִשְׂרָאֵל — לַעֲשׂוֹת מִכָּל הַתְּפִלָּה בִּבְחִינַת אֶחָד, שֶׁאַפִלּוּ כְּשֶׁאוֹחֵז בָּאֶמְצַע, עֲדַיִן הוּא מַתְחִיל, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁאוֹחֵז כְּבָר בַּסּוֹף, עֲדַיִן הוּא מַתְחִיל, כִּי הַהַתְחָלָה וְהָאֶמְצַע וְהַסּוֹף — הַכֹּל אֶחָד, וְזֶה: אֱמֶ״ת — רֹאשׁ, תּוֹךְ, סוֹף.

שְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ מְאֹד מֵחֲבֵרִים רָעִים וּמְלִיצָנִים, אֲשֶׁר הֵם יְכוֹלִים לְהוֹלִיךְ אוֹתְךָ לְשָׁאוֹל תַּחְתִּית, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל־כֵּן תְּחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִבְרֹחַ מִכִּתַּת לֵצִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצִּילֵהוּ דַּרְכְּךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבַּת שָׁלוֹם...

כו תתכא.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וְשָׂמַחְתִּי מְאֹד שֶׁתָּרַמְתָּ אֶלֶף שַׁ״ח בַּעֲבוּר בִּנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ,

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּזְכוּת זֶה, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמְּךָ כָּל הַדִּינִים, עַל־יְדֵי פֶּלֶא עֶלְיוֹן.

אוֹדוֹת הַשָּׁלוֹם־בַּיִת שֶׁלְּךָ, אַתָּה צָרִיךְ רַחֲמִים מְרֻבִּים, וְתָלוּי רַק בְּךָ, כְּפִי שֶׁתּוֹרִיד אֶת הָרֹאשׁ, וְאַף שֶׁזֶּה קָשֶׁה מְאֹד, עִם כָּל זֹאת זוֹ הַמְּצִיאוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתכב.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח' מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַחַר חֲצוֹת הַיּוֹם מֻתָּר כְּבָר לָשֶׁבֶת עַל כִּסֵּא, וְלָכֵן מֻתָּר כְּבָר לְתַקְתֵּק, וְאֵין שׁוּם שְׁאֵלָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבִּזְכוּת אֵלּוּ הַסְּפָרִים שֶׁאַתֶּם מַדְפִּיסִים, נִזְכֶּה לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

מָה אֹמַר לְךָ! רְאֵה לְהִזָּדֵרז בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ "קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל", שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה עוֹלֶה עַל הַכֹּל, וְזוֹ מַמָּשׁ הַצָּלַת נְפָשׁוֹת, פְּקוּחַ נֶפֶשׁ, בְּכָל יוֹם מְבַקְּשִׁים וּמְחַפְּשִׂים סֵפֶר עַל תִּקּוּן הַבְּרִית, וְלָכֵן אַשְׁרֵיכֶם אִם תִּזְכּוּ לְהַדְפִּיסוֹ מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתכג.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח' מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ בְּכָל יוֹם, שֶׁתִּהְיֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאַבָּא, וְכֵן אַתְּ תִּזְכִּי לִרְאוֹת נַחַת אֵצֶל יְלָדַיִךְ, וְתִזְכִּי לְחַתֵּן אוֹתָם בְּגִיל צָעִיר, בְּנָקֵל בְּלִי צָרוֹת וּבְעָיוֹת.

הָעִקָּר הַרְגִּילִי עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ח׳ מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַל כָּבוֹד עַצְמִי, וְלֹא לָצֵאת מִגְּדֶרֵי הַצְּנִיעוּת וְהַטָּהֳרָה, כַּיָּאוּת לְבַת יִשְׂרָאֵל הַכְּשֵׁרָה.

שִׁמְרִי שַׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

בְּוַדַּאי אַתְּה לֹא צָרִיךְ לָצֵאת מָחָר לַהֲפָצָה, כִּי אַתָּה לָחוּץ מְאֹד לְהִשָּׁאֵר עִם הַיְלָדִים.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בָּזֶה שֶׁמְּחַנְּכִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל

בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, בִּפְרָט אֶת יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל, אֵין עוֹד לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי אָצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כְּשֶׁזּוֹכִים לְהַחְדִּיר אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר, בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אִם הָיוּ נוֹתְנִים לְךָ עַכְשָׁו תִּקּוּן שֶׁל צוֹמוֹת, הָיִיתָ צָרִיךְ לָצוּם, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה לֹא קַל, וּפֹה סָבִיב הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תִּקּוּן לְנֶפֶשׁ, רוּחַ, וּנְשָׁמָה, חַיָּה יְחִידָה שֶׁלְּךָ, שֶׁתִּהְיֶה אַחֲרַאי עַל תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן. וְלָכֵן רְאֵה לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקְךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם חֶלְקְךָ וְגוֹרָלְךָ, וְתִתְחַזֵּק מְאֹד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף נִרְאֶה כְּבָר לְהַתְחִיל לִבְנוֹת אֶת הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה וְהַבֵּית־סֵפֶר, וְהַגָּן, וְהַפְּעוּטוֹן, וְיִהְיֶה לָנוּ מִבְצָר שֶׁל חִנּוּךְ, וְכֵן יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם, שֶׁיַּתְחִילוּ לִבְנוֹת אֶת הַדִּירוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה תִּכָּנְסָנָה עוֹד מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לָגוּר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קִבַּלְתִּי אֶת הַתָּכְנִית לַקֵּיטַנָּה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד טוֹב וּמְסֻדָּר, וּמִי יִתֵּן, שֶׁנּוּכַל לְבַצַּע אֶת זֶה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף מַה נִּשְׁאָר לָנוּ? רַק זֶה שֶׁאֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אֱמוּנָה בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

כו תתכו.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ

תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! זֶה לִי שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנִים, שֶׁאֲנִי דּוֹרֵשׁ בְּכָל לֵיל רְבִיעִי, וְלָכֵן קָבַעְתִּי גַּם אֶת הַשִּׂיחָה עִמָּכֶם לְלֵיל רְבִיעִי, וְזֶה מְיֻסָּד עַל־פִּי שִׂיחָה שֶׁל מוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל, שֶׁאָמַר: מַה שֶּׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּלֵיל רְבִיעִי אֶחָד, צַדִּיקִים בְּגַן־עֵדֶן לֹא יִזְכּוּ לָזֶה. וְעַל קֹטֶב וּסְמָךְ שִׂיחָה זוֹ, אֲנִי נוֹתֵן שִׁעוּר כְּבָר שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנִים בְּלֵיל רְבִיעִי. וּמִלְבַד שֶׁאָר הַשִּׁעוּרִים שֶׁיֵּשׁ לִי עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וּבֶאֱמֶת עָלֵינוּ לְהִתְבּוֹנֵן מַהוּ הַדִּבּוּר הַזֶּה שֶׁאָמַר מוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל, שֶׁמַּה שֶּׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּלֵיל רְבִיעִי אֶחָד, צַדִּיקִים בְּגַן־עֵדֶן לֹא יִזְכּוּ לָזֶה? אֵיךְ יִתָּכֵן דִּבּוּר כָּזֶה מִמּוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל? אֶלָּא אוֹמֵר מוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קְרִיאַת הַתּוֹרָה, הֲלָכָה ו'), שֶׁאֲפִלּוּ נִכְשָׁל אָדָם בְּכָל הָעֲבֵרוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, צָרִיךְ לִזְכֹּר, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהוּא חַי, יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, אֶת הַמִּצְוֹת שֶׁהוּא צָרִיךְ לְקַיֵּם, וּמַה שֶּׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן, זֶה אַף צַדִּיק שֶׁהָלַךְ מִזֶּה הָעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְתַקֵּן. וּבֶאֱמֶת זֶה מַאֲמַר חֲזַ"ל שֶׁאָמְרוּ: טוֹב כֶּלֶב חַי מֵאַרְיֵה הַמֵּת; טוֹב מַה שֶּׁרְשָׁעִים יְכוֹלִים לְתַקֵּן, אֲשֶׁר צַדִּיקִים שֶׁכְּבָר נִסְתַּלְּקוּ וְיוֹשְׁבִים בְּגַן־עֵדֶן, וּמִשְּׁתַּעְשְׁעִים בְּשַׁעֲשׁוּעַ דְּמַלְכָּא, אֵינָם יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת, אֲבָל אָדָם מִסְכֵּן, שֶׁעָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ, אָדָם שֶׁחָטָא וְהֶחְטִיא אֶת הָרַבִּים, אִם הוּא זוֹכֶה וְחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, וּמֵשִׁיב עוֹד יְהוּדִים בִּתְשׁוּבָה, וְהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית בְּשִׂמְחַת יַהֲדוּתוֹ, הוּא מַעֲלֶה שַׁעֲשׁוּעִים לְמַעְלָה, שֶׁשּׁוּם צַדִּיק בְּגַן־עֵדֶן אֵינוֹ יָכוֹל לְהַרְאוֹת. וּמוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל מְצַטֵּט מֵהַסֵּפֶר "שַׁעֲרֵי צִיּוֹן" מִיּוֹם ו', שֶׁכָּתוּב: "כִּי עָלֶיךָ נָפַל חוֹבַת הַיּוֹם", הַיְנוּ כָּל יְהוּדִי צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה נִבְרָא רַק בִּשְׁבִילִי, וּבֶאֱמֶת אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם לוֹמַר: 'בִּשְׁבִילִי נִבְרָא הָעוֹלָם', וְאִם־כֵּן עָלַי לַעֲסֹק בְּתִקּוּן הָעוֹלָם. וְלָכֵן נוֹפֵל הַחוֹב עַל כֻּלָּנוּ לָשׁוּב עוֹד הַיּוֹם בַּלַּיְלָה בִּתְשׁוּבָה, לְתַפֵּס אֵיזֶה לְמוּד שֶׁאָנוּ יְכוֹלִים לִלְמֹד הַלַּיְלָה דַּיְקָא, לִקְרֹא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה, וְאִם עֲרִים בַּחֲצוֹת — לוֹמַר תִּקּוּן חֲצוֹת, וּלְהִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְנַשֵּׁק אֶת הַמְּזוּזָה, אֶת הַצִּיצִית, אֵיזוֹ מִצְוָה הִיא זוֹ, שֶׁיְּנַשֵּׁק אֶת הַזָּקָן

וְהַפְּאוֹת שֶׁלּוֹ, אֵיזוֹ זְכוּת יֵשׁ לוֹ, שֶׁהוּא יְהוּדִי, יִשְׂמַח עִם נְקֻדַּת יַהֲדוּתוֹ, וְאָז אִם אָדָם מִתְחַזֵּק עִם אֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בְּתָמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אות אֱמוּנָה, סִימָן לג):
עַל־יְדֵי אֱמוּנָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִסְלַח לְךָ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ; וְלָכֵן עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיֶתֶר שְׂאֵת וָעֹז בֶּאֱמוּנָה, לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַוְדִּיעַ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים: שִׁמְעוּ אֵלַי, וְיִשְׁמַע אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אָנוּ זָכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, זוֹ הַזְּכוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִם אֵין לָכֶם בַּמֶּה לִשְׂמֹחַ, תִּשְׂמְחוּ שֶׁזְּכִיתֶם לְהִתְקָרֵב אֵלַי; מַהִי הַשִּׂמְחָה הַזּוֹ? אֶלָּא כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ צָרִיךְ לִזְכֹּר בְּאֵיזֶה מָקוֹם הָיָה, בְּאֵיזֶה חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה הָיָה, וּבָא רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהֶחְדִּיר בּוֹ תִּקְוָה לִחְיוֹת וְלַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, רַבֵּנוּ זַ״ל מְפִיחַ בּוֹ רוּחַ חַיִּים, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ח׳), שֶׁהָרוּחַ חַיִּים מְקַבְּלִים מֵהַצַּדִּיק, הוּא מַחְדִּיר בָּנוּ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, גִּלּוּי אֱלֹקוּת. וְלָכֵן מַה שֶּׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּלֵיל רְבִיעִי, צַדִּיקִים בְּגַן־עֵדֶן לֹא יַשִּׂיגוּ, מַדּוּעַ? כִּי אָנוּ אֻמְלָלִים, חָטָאנוּ, עָוִינוּ וּפָשַׁעְנוּ, לְדַאֲבוֹנֵנוּ הָרַב, וְהִנֵּה אָנוּ עַכְשָׁו חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּלֵב אֱמֶת וְטָהוֹר, בְּרָצוֹן נָכוֹן, זֶה מַה שֶּׁצָּרִיךְ לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתָנוּ, וְלַהֲבִיאֵנוּ לְכָל הַמַּדְרֵגוֹת שֶׁבָּעוֹלָם.

אֲנִי מֻכְרָח עַכְשָׁו לְגַלּוֹת לָכֶם דָּבָר, שֶׁהָיָה סָמוּי מֵהָעַיִן, עָבַרְתִּי תְּקוּפָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה בַּשָּׁבוּעַיִם הָאַחֲרוֹנִים, מַמָּשׁ לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסָּפֵר, אֲבָל אֲבָל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עָזַר לִי, מֵהֶרֶגַע שֶׁהִתְקָרַבְתִּי לְרַבֵּנוּ זַ״ל, הָיִיתִי בְּגִיל חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה וָחֵצִי, לָקַחְתִּי דְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל בְּמִלֹּא הָרְצִינוּת, בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ, שֶׁלֹּא הִכַּרְתִּי אֶת הַזְּקֵנִים וְהַנְּעָרִים, אֶת ר׳ פַּיְבֶל וְר׳ זֶרַח, וְר׳ מֵיכֶל, אֲנִי רַק יָדַעְתִּי מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלָמַדְתִּי רַק סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל יוֹמָם וָלַיְלָה וְלַיְלָה וָיוֹם, שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים, וְזֶה נָתַן לִי הָאֹמֶץ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, אֲבָל מִלֹּאתִי אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַקְמְתִּי תַּלְמִידִים וְתַלְמִידֵי

תַּלְמִידִים, שֶׁגַּם הֵם מְפִיצִים דִּבַּר רַבֵּנוּ זַ״ל, וּתְהִלָּה לָאֵל, הָיוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הָאַחֲרוֹן בְּאוּמַן יוֹתֵר מֵעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ בַּציּוּן, הַחֲלוֹם שֶׁלִּי הוּא לְהָבִיא מִלְיוֹן יְהוּדִים עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, בַּשְּׁבוּעַיִם הָאַחֲרוֹנִים עָבְרוּ עָלַי צָרוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ מַאֲמָרָם זַ״ל: אִם בָּאָה עַל הָאָדָם צָרָה, לֹא יִצְוַח לֹא לְמִיכָאֵל וְלֹא לְגַבְרִיאֵל, אֶלָּא לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, וְזֹאת עָשִׂיתִי! אֲנִי נִמְצָא בְּצָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, הָיִיתִי אָמוּר לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת זוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲנִי חַיָּב רֶבַע מִלְיוֹן שֶׁקֶל, וְאֵינִי יָכוֹל לְהַרְאוֹת פָּנַי וְלָבוֹא בְּלִי הַכֶּסֶף. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — אִם רְצוֹנְכֶם שֶׁאָבוֹא שַׁבָּת הַבָּאָה, "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן", אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: אֵין 'וְהָיָה' אֶלָּא לְשׁוֹן שִׂמְחָה, עֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד, תְּמְכְּרוּ מַה שֶּׁיּוֹתֵר קְמִיעוֹת, אֲשֶׁר זֶה פְּשׁוּט לְהַצָּלַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּנֵי עֵשָׂו וּבְנֵי יִשְׁמָעֵאל מְתַכְנְנִים, הָיֹה לֹא תִהְיֶה, מַה שֶּׁמְּתַכְנְנִים, אֲבָל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא גָּדוֹל מְאֹד, הַצַּדִּיקִים עוֹסְקִים לְהַמְתִּיק הַדִּינִים, וְהִבְטַחְתִּי שֶׁמִּי שֶׁיֵּלֵךְ עִם קָמִיעַ, לֹא יִקְרֶה לוֹ מְאוּמָה בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם. וְעַל זֶה צְרִיכִים אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֱמוּנַת חֲכָמִים, מִי שֶׁזּוֹכֶה — אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא): כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם אֱמוּנַת חֲכָמִים, הוֹלֵךְ עַל דֶּרֶךְ יְשָׁרָה, וְאֵינוֹ נוֹטֶה לֹא לְיָמִין וְלֹא לִשְׂמֹאל, אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנַת חֲכָמִים, יֵשׁ לוֹ צוֹאָה בְּרֹאשׁוֹ, וַעֲשָׂנִים סְרוּחִים עוֹלִים בְּמֹחוֹ; וְלָכֵן מִי שֶׁמִּתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, אֲבַקְּשׁוֹ שֶׁיִּמְכֹּר מַה שֶּׁיּוֹתֵר קְמִיעוֹת, וּלְהַפְקִיד אֶת הַכֶּסֶף בַּעֲמוּתַת בֵּית לַצַּדִּיק, תּוֹךְ כַּמָּה יָמִים אֲלוּ אֲנוּ גּוֹמְרִים אֶת הַפִּתּוּחַ, צָרִיךְ זֶפֶת, מַעֲקוֹת, חַשְׁמַל וְצֶבַע, וּמַתְחִילִים לִגְמֹר אֶת הָאוּלָם, שֶׁזֶּה הַסַּלּוֹן שֶׁלִּי, שֶׁשָּׁם נִשְׁמַח כֻּלָּנוּ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, אָנָּא עִזְרוּ לִי, אֲפִלּוּ בְּהַלְוָאוֹת לְגַיֵּס אֶת הַכֶּסֶף הַזֶּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא אֶסְתַּכֵּךְ עִם חוֹבוֹת וּבַעֲלֵי דִּינִים וְעוֹרְכֵי דִּינִים וְכַדּוֹמֶה, עֲשׂוּ עִמִּי הַחֶסֶד הַגָּדוֹל הַזֶּה, בְּמֶשֶׁךְ כַּמָּה יָמִים אֲלוּ לִמְכֹּר מַה שֶּׁיּוֹתֵר קְמִיעוֹת, כִּי אֲנִי מֻכְרָח לָצֵאת מֵחוֹבוֹת אֵלּוּ, כְּבָר שְׁבוּעַיִם אֵינִי יָשֵׁן לֵילוֹת, חוֹטֵף אֵיזוֹ תְּנוּמָה בַּיּוֹם לִשְׁעָתַיִם שָׁלֹשׁ וְכוּ׳, לְמִי בָּנִיתִי הַכֹּל? מִקְוֶה, כּוֹלְלִים, יְשִׁיבוֹת, בֵּית־סֵפֶר, תַּלְמוּד־תּוֹרָה, גַּנִּים וּפְעוּטוֹן וְכוּ׳, רַק לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ! וּמִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵילּוּ צָרוֹת עָבְרוּ עָלַי בַּשְּׁבוּעַיִם

הָאֵלּוּ, אֵינוֹ יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר מַה זֶּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קְצָת תִּשְׁאֲלוּ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיִבְנְאֵל. וְלָכֵן הַלַּיְלָה נִתְבַּשַּׂרְנוּ דִּידָן נָצַח, וְזוֹ רַק הַתְחָלָה, אֲבָל אֲנִי נִמְצָא עַכְשָׁו בְּצָרָה, הִבְטַחְתִּי לַקַּבְלָן שֶׁבָּט״וּ בְּאָב אֶתֵּן לוֹ אֶת הַכֶּסֶף, וְאֵין בְּיָדִי לְפָרְטָהּ אֲפִלּוּ פְּרוּטָה אַחַת, אֶתְמוֹל גִּיַּסְתִּי עֶשְׂרִים וְאַחַת אֶלֶף שַׁ״ח שֶׁלֹּא יִקְפְּצוּ שֵׁקִים, וְלֹא יִהְיוּ לִי בְּזִיּוֹנוֹת, אַף פַּעַם לֹא עָשִׂיתִי כַּדָּבָר הַזֶּה, אֲנִי אֵצֵא מֵהָעוֹלָם נְקִי כַּפַּיִם, יָעִיד עָלַי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: אֵין בְּיָדִי כֶּסֶף שֶׁל אֲחֵרִים, וְלֹא אֶגַּע בְּכֶסֶף אֲחֵרִים, וְחָקוּק בְּדַעְתִּי הַזְּכָרוֹן בְּעַלְמָא דְּאָתֵי עוֹד מִהְיוֹתִי יֶלֶד בֶּן שְׁמוֹנֶה, כִּי לְכָל לְוָיָה שֶׁשָּׁמַעְתִּי הָיִיתִי הוֹלֵךְ, וְרָאִיתִי אָז טָהֳרָה שֶׁמְּטַהֲרִים מֵת מִצְוָה, כִּי הָיָה יְהוּדִי זָקֵן מֻפְלָג שֶׁנִּפְטַר, וּבְהִיוֹתִי יֶלֶד הִסְתַּקַּרְנְתִּי וְהִתְבּוֹנַנְתִּי דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן, וְרָאִיתִי אֶת הַטָּהֳרָה, וּמֵאָז לֹא נִשְׁכַּח מִמֶּנִּי זִכְרוֹן יוֹם הַמִּיתָה, וּמְמַלֵּא אָדָם שֶׁחוֹשֵׁב מֵהַתַּכְלִית הַנִּצְחִית, שֶׁיָּבוֹא הַיּוֹם שֶׁאֶצְטָרֵךְ לַעֲזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וּמַה הַתַּכְלִית שֶׁלִּי? לְהַחֲזִיק כֶּסֶף בַּבַּנְק?! שֶׁיִּהְיֶה לִי כָּבוֹד?! הֲלֹא הִנֵּה מְבַזִּים אוֹתִי רְשָׁעִים אֲרוּרִים בְּכָל מִינֵי נִבּוּל פֶּה, מוֹצִיאִים לַעַז עָלַי וְכוּ׳, זֶה הַחֲטָאִים שֶׁלִּי, אֲבָל לֹא לִנְגֹּעַ בְּכֶסֶף הַזּוּלַת, זֶה מֵצִיק לִי מְאֹד. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אִם רְצוֹנְכֶם שֶׁאֶהְיֶה עִמָּכֶם בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה, תִּרְאוּ לְהָפִיץ מַה שֶּׁיּוֹתֵר קְמִיעוֹת, וַאֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם, עָלַי לִגְמֹר עִם הַפִּתּוּחַ וְכוּ׳, מַעֲקוֹת וְכוּ׳, שֶׁלֹּא יִהְיֶה, חַס וְשָׁלוֹם, סַכָּנָה לַיְלָדִים, שֶׁזֶּה חִיּוּב מִן הַתּוֹרָה: ״וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ״, וְכֵן זֶפֶת — שֶׁלֹּא יַחֲלִיקוּ. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד, מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָכְלְתּוֹ לְהָפִיץ קְמִיעוֹת, וְיַעֲזְרוּ לִי לָצֵאת מֵהַחוֹבוֹת וְהַצָּרוֹת, אֲזַי אֶהְיֶה עִמָּכֶם בְּשַׁבָּת הַבָּאָה.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים: כָּל הַמִּצְטַעֵר בְּתִחְלָתוֹ, נוֹחַ לוֹ בְּסוֹפוֹ, וְאֵין לְךָ מִצְטַעֵר בְּתִחְלָתוֹ יוֹתֵר מֵאַבְרָהָם, שֶׁהָיָה לוֹ סֵבֶל גָּדוֹל מְאֹד, רָצוּ לְשָׂרְפוֹ בְּאוּר כַּשְׂדִּים, וְהָיָה חָזָק בֶּאֱמוּנָה, וְנִכְנַס לְתוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ, אֵינְכֶם יְכוֹלִים לְתָאֵר אֵילּוּ אִיּוּמִים אִימּוּ עָלַי, אֲבָל אֲנִי מוּכָן לְהִכָּנֵס לְכִבְשַׁן הָאֵשׁ, לְמֹסֶר נַפְשִׁי עַל קִדּוּשׁ ה׳, וְאָבוֹא לָאָרֶץ, אֲבָל לֹא לִגַּע בְּכֶסֶף שֶׁל אַחֵר וְכוּ׳. וְאַף שֶׁזֶּה נֶגֶד טִבְעִי לְבַקֵּשׁ טוֹבוֹת מֵהַזּוּלַת, כָּל יְמֵי עָשִׂיתִי טוֹבוֹת לַזּוּלַת, וּבָרֵגַע שֶׁעָשִׂיתִי טוֹבָה —

קִבַּלְתִּי רָעָה, אֲבָל עַתָּה שֶׁבָּנִיתִי כּוֹלֵל וִישִׁיבָה, וְעוֹמְדִים לִגְמֹר אֶת הַמִּקְוֶה, וְכֵן שְׁאָר דְּבָרִים, לָכֵן אֲבַקְשָׁכֶם מְאֹד, כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁאוֹהֲבִים אוֹתִי, וְרוֹצִים בְּטוֹבָתִי וְלַעֲזוֹר לִי בְּיָמִים אֵלּוּ, תֵּצְאוּ לְהָפִיץ קְמִיעוֹת, וַעֲשׂוּ טוֹבָה לִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּל יְהוּדִי שֶׁיִּשָּׂא אֶצְלוֹ קָמִיעַ — יִרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְלֹא יֵאָרַע לוֹ שׁוּם דָּבָר, וּמַה גַּם שֶׁאַתֶּם עוֹזְרִים לִי לָצֵאת מֵהַצָּרוֹת וְהַחוֹבוֹת.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּעֲשׂוּ רְצוֹנִי, וְתַעְזְרוּ לִי, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בִּישׁוּעָתָן וּבִגְאֻלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הִנֵּה כָּתוּב בְּשֵׁם צַדִּיקִים, וּמוּבָא בַּסֵּפֶר "בְּנֵי יִשָּׂשכָר", אֲשֶׁר מט"ו בְּאָב מַתְחִיל לְהָאִיר כְּבָר הָאוֹר שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בֹּאוּ וְנִקַּבֵּל עַל עַצְמֵנוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה מט"ו בְּאָב, בֹּאוּ נְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ לְהָכִין אֶת פָּנֵינוּ לִרְאוֹת אֶת רַבֵּנוּ זַ"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמַן, כֻּלָּנוּ נוֹסְעִים לְאוּמַן בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, אֲבָל עִזְרוּ לִי לָצֵאת מֵהַחוֹבוֹת שֶׁלִּי, הַחוֹבוֹת שֶׁלִּי הֵן הַחוֹבוֹת שֶׁלָּכֶם, עָשִׂיתִי אֶת זֹאת בִּשְׁבִילְכֶם וּבִשְׁבִיל יַלְדֵיכֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כַּמָּה אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי לְיַלְדֵכֶם, עִזְרוּ לִי לְמִכֹּר מַה שֶּׁיּוֹתֵר קְמִיעוֹת, וַאֲנִי רוֹצֶה שֶׁרִאשׁוֹן יִמְסֹר לַשֵּׁנִי וְהַשֵּׁנִי לַשְּׁלִישִׁי וְכוּ', אִם רְצוֹנְכֶם שֶׁאָבוֹא בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה, אֲזַי קַיְּמוּ רְצוֹנִי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דַּי, יֹאמַר לְצָרוֹתֵינוּ דַּי, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת כְּבָר בַּגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, אָמֵן וְאָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתכז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי י"א מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַשֵּׁמוֹת שֶׁנִּדְבוּ בַּעֲבוּר בִּנְיַן

בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מִמְּךָ וּמִמִּשְׁפַּחְתְּךָ, וְנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׂר תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁלִּהְיוֹת בְּשִׂמְחָה בְּמַצָּבְךָ — קָשֶׁה מְאֹד, עִם כָּל זֹאת רַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁצְּרִיכִים לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לִזְכּוֹת לְהַגִּיעַ לִנְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה.

רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לקוטי־מוהר״ן, חלק ב׳, סימן כד), שֶׁעִקַּר הָרְפוּאָה הוּא עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, וְכָל הַחוֹלִים שֶׁסּוֹבְלִים הֵם רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן הַשִּׂמְחָה. וְעַל־כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׁמַּח תָּמִיד אֶת אִשְׁתְּךָ. כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ראש השנה ו׳): אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ; וְעַל־יְדֵי שִׂמְחָה, שֶׁתִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלָּכֶם, יִהְיוּ רְפוּאוֹת וִישׁוּעוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי עַל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי אֵין זֶה עֵסֶק לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, וְלִהְיוֹת שָׁבוּר וְלָפֹל בְּדַכָּאוֹן, הֵן אֱמֶת, אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב מָה עוֹבֵר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת, אֵין זוֹ עֵצָה לִשְׁבֹּר אֶת עַצְמוֹ, וְלִמְשֹׁךְ אֶת עַצְמוֹ אַחַר הַצַּעַר, כִּי כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו (עין רש״י, מועד קטן כז:); וְעַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה, בְּאֹפֶן שֶׁתּוּכַל לִמְצֹא בְּעַצְמְךָ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וּתְחַזֵּק אֶת

עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף זְכוּת הָרַבִּים תְּלוּיָה בְּךָ, וְזֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד.

נָא וְנָא תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וַאֲפִלּוּ בְּתֹקֶף כָּל הַדַּחֲקוּת וְהַצַּעַר שֶׁלְּךָ, תִּמְצָא אֶת הַהַרְחָבוֹת, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַרְחִיב לְךָ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל פֵּרֵשׁ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה), אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, הַיְנוּ אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ כָּל הַצָּרוֹת, אָדָם צָרִיךְ לִמְצֹא לְעַצְמוֹ הַרְחָבוֹת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִמְצֹא הַרְחָבוֹת בְּכָל צָרוֹתָיו, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

תִּשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּק אֲחֵרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַּם לְךָ תִּהְיֶה הִתְחַזְּקוּת, כִּי כְּשֶׁמְּחַזְּקִים אֶת אֲחֵרִים, גַּם הוּא מִתְחַזֵּק, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפד): כְּשֶׁיֵּשׁ אוֹר יָשָׁר, נַעֲשֶׂה אוֹר חוֹזֵר; הַיְנוּ עַל־יְדֵי שֶׁמְּחַזְּקִים אֶת זוּלָתוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא בְּעַצְמוֹ מִתְחַזֵּק. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: ״אֵין מְחַזְּקִים אֶלָּא לְמְחֻזָּקִים״, הַיְנוּ מִי שֶׁבְּעַצְמוֹ מְחֻזָּק וּמְחַזֵּק אֲחֵרִים, עַל־יְדֵי־זֶה גַּם הוּא בְּעַצְמוֹ מִתְחַזֵּק עוֹד יוֹתֵר וְעוֹד יוֹתֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְכֵן סוֹבֵב חָלִילָה, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק לְחַזֵּק תָּמִיד אֲחֵרִים, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְדַבֵּר עָלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — זוֹ הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסִדְרָה וְאִתְחַנָּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם, שֶׁנִּפַּלְתֶּם בְּפַח כָּזֶה עִם מְכוֹנַת כְּבִיסָה רְעוּעָה, וּבֶאֱמֶת עֲלֵיכֶם לָדַעַת,

אֲשֶׁר עִם הַחֲבֵרוֹת הָאֵלּוּ, אֲשֶׁר גּוֹנְבִים וּמְרַמִּים אֶת הַלָּקוֹחוֹת, מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה לְהִתְמוֹדֵד אִתָּן, וּבִפְרָט לָלֶכֶת אֶל עִתּוֹנַאי, זֶה בְּוַדַּאי לֹא יוֹעִיל.

מַה שֶּׁאֲנִי הָיִיתִי מַצִּיעַ, מֵהַיּוֹם וָהָלְאָה לִקְנוֹת רַק אֶצֶל חֶבְרָה גְּדוֹלָה, וְתֵכֶף־וּמִיָּד לְהוֹצִיא בִּטּוּחַ, וְכָךְ יַעֲזֹר לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּצְלִיחוּ לַעֲבֹר אֶת הַבְּעָיָה הַזּוֹ.

אֲנִי מֵבִין מְאֹד מְאֹד שֶׁזֶּה כּוֹאֵב, וְאֵין עוֹד צַעַר וּכְאֵב יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, שֶׁמַּשְׁקִיעִים כֶּסֶף לִקְנוֹת מְכוֹנָה חֲדָשָׁה, וַאֲחַר־כָּךְ רוֹאִים כְּתָמִים וְכוּ' וְנִשְׁבָּר וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אֹמַר לָכֶם! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תִּקּוּנֵי זֹהַר קמג.): "אִית מַאן דְּפָרַע בְּמָמוֹנֵיהּ, וְאִית מַאן דְּפָרַע בִּגּוּפֵיהּ", אֶחָד מְשַׁלֵּם בְּגוּף, וְאֶחָד מְשַׁלֵּם בְּמָמוֹן, וְאַף שֶׁזּוֹ לֹא נֶחָמָה, עִם כָּל זֹאת שׁוֹמְעִים הַיּוֹם כָּל מִינֵי עֲגָמַת נֶפֶשׁ וְצָרוֹת מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי־אָדָם, יְחִידִים וְרַבִּים וִילָדִים וְכוּ' וְכוּ', אָז כְּדַאי לְנַחֵם אֶת עַצְמוֹ, שֶׁכַּפָּרַת עֲוונוֹת עַל הַכֶּסֶף שֶׁהִפְסִידוּ, מֵאֲשֶׁר הָיוּ צְרִיכִים לְשַׁלֵּם עִם הַגּוּף, חַס וְשָׁלוֹם, עַל־כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לִקְנוֹת מְכוֹנַת כְּבִיסָה מְעֻלָּה, מֵחֶבְרָה טוֹבָה עִם בִּטּוּחַ.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁיֵּשׁ בָּעוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמַּאֲכִיל לְדַ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתל.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסִדְרַ וָאֶתְחַנַּן, י"א מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁיֵּשׁ בָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אַדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַאֲנִי תָּמִיד מִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרְכֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים, וְשָׁלֹא תָּבוֹא לָכֶם, חַס וְחָלִילָה, שׁוּם עָגְמַת נֶפֶשׁ בַּבַּיִת, הָעִקָּר תִּשְׁתַּדְּלוּ שֶׁתִּהְיוּ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלִמְצֹא אֶת הַטּוֹב שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה עִמָּכֶם, וּתְהִלָּה לָאֵל, רְאִיתֶם הַרְבֵּה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, שֶׁעָשָׂה לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כֵּן יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתָּמִיד תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים.

הָעִקָּר רְאוּ לָתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיָּחוּס וִירַחֵם עֲלֵיכֶם, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים, בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז, מִפְּנֵי שֶׁנּוֹתְנִים תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים וְרוֹאִים נִסִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתִּכְתֹּב לִי דו״ח הֵיכָן אוֹחֲזִים, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁלֹּא יִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, כִּי צְרִיכִים רַק הִתְחַזְּקוּת, וְעוֹד פַּעַם הִתְחַזְּקוּת, וְעוֹד פַּעַם הִתְחַזְּקוּת וְכוּ׳, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ, שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִי הִתְחַזְּקוּת אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר כְּרֶגַע, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסִדְרַ וַאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְדַבֵּר אִתְּכֶם כְּשֶׁאֶהְיֶה בְּיִבְנְאֵל, לְעֵת עַתָּה רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל אִפּוּק וְכוּ׳.

צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר לֹא לְהִתְחַצֵּף לַהוֹרִים, כִּי זֶה הוּא עָוֹן חָמוּר מְאֹד, וַאֲפִלּוּ שֶׁאַתֶּם מַרְגִּישִׁים שֶׁהַצֶּדֶק אִתְּכֶם, עִם כָּל זֹאת עֲלֵיכֶם לִזְכֹּר, שֶׁאָסוּר לְהִתְחַצֵּף נֶגֶד הוֹרִים, וְזֶהוּ עָוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתִזְכּוּ לִרְאוֹת נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הָעִקָּר רְאוּ לְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּמַה גַּם שֶׁתַּרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לוֹמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד מְאֹד הִפְלִיג בְּמַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְאָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עג), שֶׁעַל־יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים זוֹכִים לִידֵי תְּשׁוּבָה, וְזוֹכִים לִמְצֹא אֶת הַשַּׁעַר וְהָאוֹת הַשַּׁיֶּכֶת לוֹ בָּעֵת הַזֹּאת, וְלָכֵן הַרְגִּילוּ עַצְמְכֶם שֶׁגַּם לוֹמַר תְּהִלִּים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְלָדוּן אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְזֶה יְסוֹד בְּשָׁלוֹם־בַּיִת, וּבְלִי זֶה אֵין לָאָדָם כְּלוּם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּתְאַפְּקוּ וְאַל תָּרִיבוּ עִם הַהוֹרִים בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי מַה שֶּׁאָדָם עוֹשֶׂה לַהוֹרִים שֶׁלּוֹ, לְבַסּוֹף הוּא מְקַבֵּל אֶת זֶה חֲזָרָה מֵהַיְלָדִים שֶׁלּוֹ, וְעַל־כֵּן זִכְרוּ זֹאת הֵיטֵב.

הַחַיִּים מְאֹד קָשִׁים, וּצְרִיכִים לָדַעַת אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד אִתָּם, אֵין זוֹ

חָכְמָה לְהִתְיָאֵשׁ וּלְהַגְבִּיהַּ יָדַיִם, הַחָכְמָה הִיא לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ זֶה זְמַן רַב, אֲבָל לֹא יָצָא לִי לִכְתֹּב לְךָ.

אַל תִּתְיָאֵשׁ, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לִמְצֹא לְךָ זִוּוּג הָגוּן מִן הַשָּׁמַיִם, רַק תַּמְשִׁיךְ לְהִתְחַזֵּק, וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, תִּרְאֶה נִסִּים גְּלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ, הָעָקָר הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לוֹמַר בְּכָל יוֹם ״יוֹם תְּהִלִּים״, כִּי הַתְּהִלִּים נֶחְלָקִים לְשִׁבְעָה חֲלָקִים כִּימֵי הַשָּׁבוּעַ, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לוֹמַר בְּכָל יוֹם ״יוֹם תְּהִלִּים״, וְאָז מֻבְטָח לוֹ שֶׁיִּרְאֶה נִסִּים גְּלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

תִּזָּהֵר מְאֹד לָבוֹא בָּעֶרֶב וּבַבֹּקֶר לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ לְהִתְפַּלֵּל, כִּי בִּזְכוּת תְּפִלָּה בְּצִבּוּר תִּרְאֶה דְּבָרִים עֶלְיוֹנִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַסֵּפֶר, וְעַיַּנְתִּי בּוֹ, וַאֲנִי שׁוֹלֵחַ לְךָ

אֶת הַסְּכָמָתִי, כִּי הוּא סֵפֶר נִפְלָא, וְאַף שֶׁדַּרְכִּי לִכְתֹּב בְּצוּרָה אַחֶרֶת, עִם כָּל זֹאת כָּל אֶחָד כּוֹתֵב בַּצוּרָה שֶׁלּוֹ, הָעִקָּר שֶׁיֵּצֵא מֵהַסְּפָרִים כְּבוֹד שָׁמַיִם, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא): יֵשׁ סְפָרִים וַעֲתִידִים לִהְיוֹת סְפָרִים, וְכֻלָּם נִצְרָכִים לָעוֹלָם, וְאָסוּר לִלְעֹג עַל שׁוּם סֵפֶר, וּבֶאֱמֶת רַק סֵפֶר הַמְדַבֵּר מֶאֱמוּנָה, מִצְוָה לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת זֶה לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְעַל־כֵּן יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיֵּעָשֶׂה הַסֵּפֶר פְּעֻלּוֹת נִשְׂגָּבוֹת.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

וְכֵן תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ שִׁעוּר כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בִּגְמָרָא וּבְמִדְרָשׁ, אֲשֶׁר אֵלּוּ הַד׳ לְמוּדִים הֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְחַסֵּר יוֹם אֶחָד מֵהָאַרְבָּעָה לְמוּדִים הָאֵלּוּ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תְּבַשְּׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

נָא וְנָא צְרִיכִים לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, כִּי אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, שֶׁתִּזְכּוּ לִרְאוֹת טוֹבָה גְּדוֹלָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּכֶם כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, רַק חִזְקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד לִשְׁמֹחַ עַל הַמַּתָּנוֹת שֶׁנָּתַן לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּבִזְכוּת זֶה תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

הָיָה לְמַרְאֶה עֵינַי הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא ״קְרִיאָה לְחַיִּים״, וְהוּא בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל יְסוֹד אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָדָם יְדַבֵּר אֵל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, הַנִּקְרָא בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל: ״הִתְבּוֹדְדוּת״, אֲשֶׁר מִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מוֹצֵא אֶת עַצְמוֹ, וְהוּא דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מִתְרַפֵּא מִכָּל מִינֵי חֳלָאִים רָעִים שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ, כִּי בָּזֶה שֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא מַדְבִּיק אֶת גּוּפוֹ לְנִשְׁמָתוֹ, וְהַגּוּף מִתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת כְּפֵא לַנְּשָׁמָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִתְרַפֵּא מִכָּל מִינֵי חֳלָאִים רָעִים, אֲשֶׁר מִשָּׁם בָּאִים לִידֵי עַצְבוּת וּמְרִירוּת, שֶׁנֶּחְשָׁךְ מִמֶּנּוּ הָאוֹר הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וּבָזֶה שֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד תָּמִיד אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, נִמְשֶׁכֶת עָלָיו שִׂמְחָה אֲמִתִּית, כִּי אֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּמוֹ הַדְּבֵקוּת בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וְהוּא בְּשָׁלוֹם עִם הַכֹּל, וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ, רְפוּאַת הַגּוּף, אַשְׁרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁחִבֵּר סֵפֶר נִפְלָא כָּזֶה.

הַכּוֹתֵב וְחוֹתֵם לִכְבוֹד הַתּוֹרָה וּלוֹמְדֶיהָ...

כו תתלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שֵׂיחִיו נָצַח.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה וּבַהֲבָנָה הַדָּדִית, וְתַעֲזְרוּ

אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְדַיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה תִּוָּשְׁעוּ בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה, תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד שֶׁלֹּא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם וִיכּוּחִים, וְאֶחָד יַעֲזֹר לַשֵּׁנִי, וְעַל־יְדֵי־זֶה בֶּאֱמֶת תַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלוּ שֶׁבְּבַיִת שֶׁלָּכֶם תָּמִיד תִּשְׂרֶה אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה וְאַהֲבָה וַחֲבָנָה הֲדָדִית, וְעַל־יְדֵי־זֶה בֵּיתְכֶם יִתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת מִשְׁכָּן לִשְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּבַיִת שֶׁיֵּשׁ אַהֲבָה וְשִׂמְחָה, יֵשׁ כְּבָר פַּרְנָסָה וְהַרְחָבַת הַדַּעַת וְגַדְלוּת הַמֹּחִין, לָכֵן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וִימַלֵּא לָכֶם אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבְּכֶם לְטוֹבָה, וַאֲנִי תָּמִיד מִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסִדְרָ וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַף שֶׁאַחַר שֶׁכָּתַבְתָּ לִי אֶת הַמִּכְתָּב אֲנִי רוֹאֶה כְּבָר אַחֶרֶת, כִּי צְרִיכִים לִשְׁמֹעַ אֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים, עִם כָּל זֹאת בִּשְׂכִיל חוֹב קָטָן כָּזֶה, כְּדַאי לַעֲשׂוֹת מַשֶּׁהוּ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְתַּבֵּךְ.

וּבֶאֱמֶת אֲנִי תָּמִיד אוֹמֵר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אַל תִּתְּנוּ שֶׁהַחוֹבוֹת שֶׁלָּכֶם יִגְדְּלוּ, כִּי אַחַר־כָּךְ לֹא תוּכְלוּ לְשַׁלֵּם אֶת זֶה, כְּדַאי לְשַׁלֵּם אֲפִלּוּ קְצָת וְכוּ׳, וְכָךְ מְקַבְּלִים אֶת הָאֱמוּן מֵהַבַּעַל חוֹב, אֲבָל אִם מַנִּיחִים אֶת זֶה עַד שֶׁיִּצְטַמַּח לְחוֹבוֹת גְּדוֹלִים, סְכוּמִים עֲנָקִיִּים, אָז לֹא דַּי שֶׁלֹּא יְכוֹלִים לְשַׁלֵּם, אֶלָּא גַּם מִתְלוֹצְצִים מֵהַבַּעַל חוֹב, שֶׁזּוֹ רִשְׁעוּת שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ.

לְדַעְתִּי, הוּא לָמַד לֶקַח וְכוּ׳, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא,

שֶׁלֹּא יַחְזֹר לְסוּרוֹ, וְכֵן אֲנִי אֲדַבֵּר עִם כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁמִּי שֶׁחַיָּב חוֹבוֹת, שֶׁיְּשַׁלֵּם אֶת זֶה אֲפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, יֵשׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּאֵלּוּ עֲנִיִּים, שֶׁפְּשׁוּט אֵין לָהֶם אֲגוֹרָה אַחַת, וְכָל הַשָּׁלוֹם־בַּיִת שֶׁלָּהֶם מְאֹד רָעוּעַ, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהֶם אֲפִלּוּ פְּרוּטָה אַחַת לְפָרְטָה, וְהוּא מוּכָן לַעֲבֹד וְגַם הִיא מוּכָנָה לַעֲבֹד, אֲבָל לֹא מוֹצְאִים עֲבוֹדָה, וְהִבְטַחְתִּי לָהֶם שֶׁכְּשֶׁאֲנִי אָבוֹא, אֶשְׁתַּדֵּל מְאֹד לִמְצֹא לָהֶם עֲבוֹדָה, מִי יִתֵּן שֶׁאֶזְכֶּה לִמְצוֹא לָהֶם עֲבוֹדָה, הִיא מוּכָנָה לַעֲבֹד אֲפִלּוּ בְּמֶשֶׁק בַּיִת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁיֵּצְאוּ מִצָּרוֹתֵיהֶם וְחוֹבוֹתֵיהֶם, וְיִתְרַחֵב לָהֶם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

זֶה כַּמָּה רָצִיתִי לִכְתֹּב לָכֶם, מֵרֹב תְּשׁוּקַת לִבִּי לִרְאוֹת בְּהַצְלָחַתְכֶם הַגַּשְׁמִית וְהָרוּחָנִית.

מָה אֹמַר לָכֶם! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה יִסּוּרִים וּמְרִירוּת וְהַרְפַּתְקָאוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְעִקַּר הַחִזָּקַת מַעֲמָד הוּא, עַל־יְדֵי שָׁלוֹם־בַּיִת וְאַהֲבָה שֶׁיֵּשׁ בֵּין הַבַּעַל לָאִשָּׁה וּבֵין הָאִשָּׁה לַבַּעַל. לָזֹאת מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתַּחֲזִיקוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לִשְׁמֹעַ אֶצְלְכֶם תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

נָא וְנָא תִּתְחַזְּקוּ, כִּי יֵשׁ לָכֶם יְלָדִים נִפְלָאִים, וְהֵם עוֹד יִגְדְּלוּ

פֵּרוּת גְּדוֹלִים, הָעִקָּר סַכְלָנוּת אִתָּם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי עִם יְלָדִים, צְרִיכִים אֶת הַסַּבְלָנוּת הֲכִי גְּדוֹלָה, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּרְאוּ הַרְבֵּה נַחַת מִבְּנוֹתֵיכֶם, וִיקַבְּלוּ חֲתָנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

בַּלַּיְלָה שָׁלַחְתִּי לְךָ הַרְבֵּה מִכְתָּבִים, (בִּנְךָ ... נֵרוֹ יָאִיר, עָזַר לִי הַרְבֵּה מְאֹד), אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁקִּבַּלְתֶּם, נָא לִמְסֹר אֶת כָּל אֶחָד לְיַעֲדוֹ.

וּפֹה תְּקַבֵּל שְׁנֵי מִכְתָּבִים נְחוּצִים וּדְחוּפִים מְאֹד, לִמְסֹר לְ... נֵרוֹ יָאִיר, תֵּכֶף־וּמִיָּד.

מָה אֹמַר לְךָ! הַנִּסְיוֹנוֹת בַּדּוֹר הַזֶּה קָשֶׁה מִלְּהָבִין, מִבַּחוּץ בּוֹעֶרֶת הַתַּאֲוַת נְאוּף וּמָמוֹן, וּמִבִּפְנִים הַמַּחֲלֹקֶת וְהַמְּרִיבוֹת, וְהָאִי שָׁלוֹם, וְעַם יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת תָּמִיד.

אִם אֶפְשָׁר לְבַקֵּשׁ אֶת ... נֵרוֹ יָאִיר, לְנַקּוֹת אֶת דִּירָתִי, כִּי אֲנִי בָּא בְּיוֹם רְבִיעִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

דִּבַּרְתִּי עִם ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְהוּא סִפֵּר לִי שֶׁהַלַּיְלָה אוֹ מָחָר צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּר־מִצְוָה שֶׁל מִשְׁפַּחַת ... וְשָׁם יִהְיֶה ... אוּלַי תּוּכַל לִהְיוֹת אִתּוֹ בְּקֶשֶׁר וּלְהִתְוַדַּע בְּדִיּוּק, כִּי מְאֹד רָצִיתִי לָדַעַת אוֹ לְכָאן אוֹ לְכָאן, הַאִם הֵם מוּכָנִים לִבְנוֹת אוֹ לֹא.

בְּעִנְיַן הַנְּקֻדּוֹת, דִּבַּרְתִּי עִם ... הוּא הָיָה בְּשַׁבָּת בֶּהָרִים, וְהִבְטִיחַ שֶׁבְּיוֹם שֵׁנִי יִדְאַג לְהָבִיא אֶת זֶה, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁכֵּן יִקַּיֵּם, הַמִּסְפָּר שֶׁלּוֹ אַחֵר מִמַּה שֶׁנָּתַתָּ לִי, וְזֶה הַמִּסְפָּר הַמְדֻיָּק ...

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אוֹדוֹת לִשְׁכּוֹר רֶכֶב — לֹא כְּדַאי, כִּי סַךְ הַכֹּל אֶסַּע שָׁלֹשׁ נְסִיעוֹת, וַחֲבָל עַל הַכֶּסֶף, אֲנִי אֶסַּע עִם ...

כו תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אַל תַּעֲשֵׂי שׁוּם צַעַד פְּזִיזִי לְהִתְגָּרֵשׁ, אַתְּ הוֹרֶגֶת אֶת שְׁלֹשֶׁת הַיְלָדִים שֶׁלָּכֶם, וַחֲבָל מְאֹד.

בַּעְלֵךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר, מוּכָן לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם־בַּיִת בְּכָל מְחִיר, לָמָּה לָךְ לְהִתְעַקֵּשׁ, הֲלֹא ״יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר״ (תְּהִלִּים קמד, ד), וְעוֹד מְעַט כְּבָר יוֹצְאִים מִכָּאן, הַיִּתָּכֵן אֲשֶׁר בִּשְׁבִיל זְמַן כָּל־כָּךְ קָצָר, לְסַבֵּל סֵבֶל רַב כָּזֶה, זֶה כִּמְעַט אַרְבַּע שָׁנִים, שֶׁשְּׁנֵיכֶם סוֹבְלִים יִסּוּרִים מָרִים,

שֶׁאַתֶּם נִפְרָדִים אֶחָד מֵהַשֵּׁנִי, וְלָמָּה לָכֶם לְסַבֵּל כָּל־כָּךְ בְּחִנָּם, תַּעֲשֵׂי שְׁלוֹם־בַּיִת, וַאֲנִי מַבְטִיחַ לָךְ, שֶׁלֹּא יֶחְסַר לָךְ שׁוּם דָּבָר.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

כַּנִּרְאֶה הַפַּקְס שֶׁלִּי מְקַלְקֵל, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל מִכְתָּבִים, בְּעוֹד יוֹם נִתְרָאֶה, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, לְעֵת עַתָּה אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים, כִּי קָשָׁה לִי הַלִּיכָה, רֶגֶל שְׂמֹאל כּוֹאֶבֶת לִי בְּיִסּוּרֵי תִּפֶּת, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֲשֶׁר דָּוֶ״ה יִתְהַפֵּךְ אֶל הוֹ״ד (עֵין הֵיטֵב תְּקוּנֵי זֹהַר עז.), וְנִזְכֶּה כְּבָר לִגְאֻלָּה אֲמִתִּית.

מָה אֹמַר לָךְ! אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ, עַל כָּל מַה שֶּׁאַתָּה עוֹשֶׂה בַּעֲבוּרִי, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֶזְכֶּה לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת יְלָדֶיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וָאֶתְחַנַּן, י״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם תּוּכַל לְהַשִּׂיג לִי מִכְתָּב יָדְךָ הַיְקָא שְׁתֵּי מְזוּזוֹת מֵהֶדָּרוֹת, לָשִׂים בַּכְּנִיסָה הָרִאשִׁית, כִּי אֲנִי רוֹצֶה אֶת כְּתַב יָדְךָ, וְדַעַת לְנָבוֹן לִבְדֹּק קֹדֶם עַל־יְדֵי סוֹפֵר אַחֵר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אִם אֵין טָעוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר בִּזְכוּת מִצְוַת מְזוּזָה, שֶׁתִּזְכֶּה לְדִירָה נָאָה בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, וְיִהְיֶה לְךָ שֶׁפַע דְּקֻדֻּשָׁה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרָה וְאֶתְחַנַּן, ט״ו מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוֹקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ זוֹכִים עוֹד פַּעַם לְדַבֵּר מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָט הַלַּיְלָה הַזֶּה, שֶׁהוּא ט״ו בְּאָב, זוֹ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תַּעֲנִית לא.): מֵחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב וָאֵילָךְ תֻּשַּׁשׁ כֹּחָהּ שֶׁל חַמָּה, וְלֹא הָיוּ כּוֹרְתִים עֵצִים לַמַּעֲרָכָה, לְפִי שֶׁאֵינָם יְבֵשִׁים, אָמַר רַב מְנַשְׁיָה וְקָרָא לֵיהּ יוֹם תִּבַּר מַגָּל; הַיְנוּ בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ קָרְאוּ לַיּוֹם הַזֶּה, יוֹם שֶׁשָּׁבְרוּ בּוֹ אֶת הַמַּגָּל — הַמָּסוֹר שֶׁהָיָה כּוֹרֵת אֶת הָעֵצִים, שֶׁפָּסְקוּ אָז לִכְרוֹת; כִּי עַד חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב הַשֶּׁמֶשׁ בְּתָקְפָּהּ, וְאָז הָעֵצִים הָיוּ יְבֵשִׁים, וּמֵחֲמַת שֶׁהֵצְרְכוּ עֵצִים לָשִׂים עַל הַמִּזְבֵּחַ, אֲזַי כָּל הַקַּיִץ כָּרְתוּ עֵצִים, אַף מֵחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב, הַשֶּׁמֶשׁ מַתְחִילָה לְהִתְקָרֵר, וְאָז הָעֵצִים אֵינָם יְבֵשִׁים דַּיָּם, וְלָכֵן לֹא כָּרְתוּ כְּבָר לַמִּזְבֵּחַ. וְהַגְּמָרָא מַמְשֶׁכֶת וְאוֹמֶרֶת: מִכָּאן וָאֵילָךְ מֵחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב — דְּמוֹסִיף יוֹסִיף; אוֹמֵר רַשִּׁ״י: בְּמוֹסִיף לֵילוֹת עַל הַיָּמִים לִלְמֹד תּוֹרָה — יוֹסִיף חַיִּים עַל חַיָּיו, מִי שֶׁמּוֹסִיף מֵאָז לִלְמֹד תּוֹרָה, יוֹסִיפוּ לוֹ חַיִּים, וּדְלָא מוֹסִיף — וּמִי שֶׁלֹּא יוֹסִיף בַּתּוֹרָה בַּלַּיְלָה — יֶאֱסֹף. תָּנָא ר׳ יוֹסֵף מַה זֶּה יֶאֱסֹף? רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שֶׁיְּמוּת בְּלֹא עִתּוֹ, הַיְנוּ 'תִּקְבְּרֵיהּ אִמֵּיהּ'. כָּל־כָּךְ חָמוּר לַיְלָה אֶחָד

שֶׁלֹּא לוֹמְדִים בּוֹ תּוֹרָה. כִּי כָּךְ כָּתוּב בָּרַמְבַּ״ם (פֶּרֶק ג׳, הֲלָכָה יג), שֶׁאֵין אָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה אֶלָּא בַּלַּיְלָה, וּמִי שֶׁרוֹצֶה לִזְכּוֹת בְּכִתְרָהּ שֶׁל תּוֹרָה, יִזָּהֵר בְּכָל לֵילוֹתָיו, וְלֹא יְאַבֵּד אֲפִלּוּ אַחַת מֵהֶן בְּשֵׁנָה וּבַאֲכִילָה וּבִשְׂחוֹק בְּשִׂיחָה וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם, אֶלָּא בְּדִבְרֵי חָכְמָה וְתַלְמוּד תּוֹרָה, בְּרִית כְּרוּתָה, שֶׁכָּל הַלּוֹמֵד בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת לֹא בְּמְהֵרָה מְשַׁכְּחַ וְכוּ׳, וְכָל הַמַּשְׁמִיעַ קוֹלוֹ בְּשָׁעַת תַּלְמוּדוֹ — מִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ. אֲבָל הַקּוֹרֵא בְּלַחַשׁ — שׁוֹכֵחַ. כָּל הַיּוֹם אָדָם טָרוּד בְּפַרְנָסָה וּבְכָל מִינֵי טְרָדוֹת, אֲבָל בַּלַּיְלָה אֵין לָאָדָם שׁוּם טְרָדוֹת.

וְלָכֵן יֵשׁ שְׁתֵּי דְּרָכִים אֵיךְ לִזְכּוֹת לִלְמֹד תּוֹרָה בַּלַּיְלָה: דֶּרֶךְ אַחַת — שֶׁאָדָם אֵינוֹ הוֹלֵךְ לִישֹׁן עַד שֶׁמְּסַיֵּם כָּךְ וְכָךְ פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, סִימָנִים שֻׁלְחָן עָרוּךְ, דַּפִּים גְּמָרָא, זֹהַר וְתִקּוּנִים וְכוּ׳, כָּל אֶחָד כְּפִי שְׁעוּרָיו. יֵשׁ דֶּרֶךְ נוֹסֶפֶת, שֶׁהוֹלְכִים לִישֹׁן תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר עַרְבִית וְקָמִים בַּחֲצוֹת. כַּמּוּבָן שֶׁהַדֶּרֶךְ הַשְּׁנִיָּה הִיא הַנְּכוֹנָה בְּיוֹתֵר, וְהִיא דֶּרֶךְ רַבֵּנוּ זַ״ל, לֵילֵךְ לִישֹׁן מֻקְדָּם מְאֹד, וְלָקוּם בַּחֲצוֹת וְלָרוּץ לַמִּקְוֶה, וְלוֹמַר תִּקּוּן חֲצוֹת, וְאַחַר־כָּךְ לִלְמֹד עַד וָתִיקִין, וְכָךְ רָצָה רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ, וְכָךְ הָיוּ מִתְנַהֲגִים הֲמוֹן מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

אֲבָל הַמְּצִיאוּת הֵרְאָתָה לָנוּ אַחֶרֶת, שֶׁלִּפְעָמִים אָדָם הוֹלֵךְ לִישֹׁן בְּתְחִלַּת הַלַּיְלָה, וּמֵרֹב דְּכָאוֹן וְיֵאוּשׁ יָשֵׁן עַד לְמָחֳרַת בַּבֹּקֶר, וּמַה הִפְסִיד? כָּל הַלַּיְלָה לֹא לָמַד, לֹא אָמַר חֲצוֹת, לֹא הִתְבּוֹדֵד, וְאַחַר־כָּךְ כָּל הַיּוֹם הוּא שָׁבוּר, שֶׁיָּשַׁן כָּל הַלַּיְלָה. אֲזַי יֶשְׁנָן שְׁתֵּי דְּרָכִים שֶׁל צַדִּיקִים וּשְׁתֵּיהֶן אֱמֶת, הָרִאשׁוֹנָה — לֵילֵךְ לִישֹׁן אַחַר עַרְבִית מֻקְדָּם מְאֹד, וְלָקוּם בַּחֲצוֹת, וְכָךְ נָהֲגוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאוּמָן, תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר עַרְבִית סָגְרוּ אֶת בֵּית־הַכְּנֶסֶת, וְרָצוּ כֻּלָּם הַבַּיְתָה, וְהָלְכוּ לִישֹׁן, וּבְעֵת חֲצוֹת הָיָה אֶחָד מְעִירָם, וְהָלְכוּ לַמִּקְוֶה וְאֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָמְרוּ תִּקּוּן חֲצוֹת, וְהִתְבּוֹדְדוּ בַּשָּׂדוֹת וּבִיעָרוֹת, אַחַר־כָּךְ בָּאוּ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לִלְמֹד, וְאַחַר־כָּךְ הִתְפַּלְּלוּ וָתִיקִין וְכוּ׳.

יֵשׁ דֶּרֶךְ שְׁנִיָּה שֶׁל צַדִּיקִים, שֶׁהוֹלְכִים לִישֹׁן עִם חֶשְׁבּוֹן כָּזֶה: הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁלִּי, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם דָּבָר, אֲנִי הוֹלֵךְ לִישֹׁן, אוֹמֵר אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים לא, ו): ״בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי״, אֲנִי

מַפְקִיד אֶת הַנְּשָׁמָה בְּיָדְךָ יִתְבָּרַךְ, אִם אַקְבָּלָה בַּחֲזָרָה בַּבֹּקֶר — זוֹ מַתָּנָה, וְאִם לָאו, אֲזַי הַנְּשָׁמָה נִשְׁאֶרֶת בַּשָּׁמַיִם. וְזוֹהִי הֲיָתָה דֶּרֶךְ שֶׁל הַרְבֵּה צַדִּיקִים, וְזֶה שֶׁכָּתוּב בַּזֹּהַר (וַיְחִי רכ.): זַכָּאָה קַדְמָאָה הֲוָה מִסְתַּכְּלָא בְּכָל יוֹם כְּאִלּוּ בְּהַאי יוֹמָא הֲיוּ מִסְתַּלְּקָא [הַצַּדִּיקִים הַקַּדְמוֹנִים הָיוּ מִסְתַּכְּלִים בְּכָל יוֹם כְּאִלּוּ בַּיּוֹם הַזֶּה הָיוּ הוֹלְכִים לְהִסְתַּלֵּק], וּמְמֵילָא הִסְתַּכְּלוּ עַל הַיּוֹם בְּצוּרָה אַחֶרֶת. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ערב), כָּתוּב (תְּהִלִּים צה, ז): ״הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִּשְׁמָעוּ״, מִי שֶׁרוֹצֶה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיֵּדַע, שֶׁאֵין לוֹ אֶלָּא הַיּוֹם הַזֶּה. כִּי דֶּרֶךְ שֶׁל בְּנֵי־אָדָם, שֶׁהֵם דּוֹחִים אֶת הַהִתְחָלָה הַטּוֹבָה מִיּוֹם לְיוֹם, וְאוֹמְרִים: ״מָחָר אֶהְיֶה צַדִּיק, מָחָר אֶתְפַּלֵּל, מָחָר אֶלְמַד, מָחָר אֲקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹות בְּשִׂמְחָה, אֲבָל הַיּוֹם אֲנִי שָׁבוּר, הַיּוֹם אֵין לִי מַצָּב רוּחַ טוֹב, הַיּוֹם אֲנִי עָצוּב, אֲנִי רוֹצֶה לָלֶכֶת לְכָאן וּלְשָׁם וְכוּ׳ וְכוּ׳, מָחָר אֲנִי מַבְטִיחַ שֶׁאֶתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה, לְאַט לְאַט, וְאֶלְמַד תּוֹרָה הַרְבֵּה״... וּלְמָחֳרָת אָדָם קָם, וְהוּא שׁוּב בְּמַצָּב רוּחַ לֹא טוֹב, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם הָיָה לוֹ אֵיזֶה וִכּוּחַ עִם מִישֶׁהוּ, כְּבָר נִתְבַּלְבֵּל לוֹ הַמֹּחַ וְהַדַּעַת, אוֹ שֶׁגָּנְבוּ לוֹ אֵיזֶה חֵפֶץ, אוֹ נַעֲשָׂה לוֹ נֶזֶק כָּלְשֶׁהוּ, וְאוֹמֵר: ״הַיּוֹם אֵין זֶה הַיּוֹם שֶׁלִּי, מָחָר אַתְחִיל״ וְכוּ׳, וְכָךְ הוֹלֵךְ מִיּוֹם לְיוֹם, שׁוֹכֵחַ שֶׁלַּסַּ״ךְ־מ״ם יֵשׁ בַּעֲבוּרוֹ כָּל יוֹם תָּכְנִית אַחֶרֶת. אָדָם מְתֻכְנֵן תָּכְנִית לְמָחָר: ״אָקוּם מֻקְדָּם, אֶתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה, לֹא אֲדַבֵּר עִם אִישׁ, אֶלְמַד תּוֹרָה הַרְבֵּה מְאֹד, אֶתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֶהְיֶה שָׂמֵחַ, אֶתְפַּלֵּל מִנְחָה בְּכַוָּנָה, עַרְבִית וְשַׁחֲרִית בְּכַוָּנָה, אֹמַר תִּקּוּן חֲצוֹת, אֲקַיֵּם מִצְוֹות לָרֹב, אֶעֱזֹר לַבְּרִיּוֹת, אֵלֵךְ לְהָפִיץ דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל״ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעוֹד כָּהֵנָּה וְכָהֵנָּה לָרֹב. וְשׁוֹכֵחַ שֶׁבֵּין כָּךְ הַסַּ״ךְ־מ״ם יֵשׁ לוֹ כָּל מִינֵי תַּחְבּוּלוֹת עַל יוֹם הַמָּחָר לְמָנְעוֹ מִכָּל הַחְלָטוֹתָיו הַטּוֹבוֹת: הַשָּׁעוֹן הִתְקַלְקֵל וְלֹא הֵעִירוּ, הִפְרִיעוּ לוֹ בִּשְׁנָתוֹ, הוּא עָיֵף וְאֵינוֹ יָכוֹל לָקוּם, רוֹצֶה לֵילֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, הַשָּׁכֵן מִתְפָּרֵץ וְצוֹעֵק עָלָיו, וְהוּא כְּבָר מְבֻלְבָּל וְכוּ׳, הוֹלֵךְ לַמִּקְוֶה, וּמְבֻלְבָּלִים מֹחוֹ עַל שֶׁלֹּא שִׁלֵּם וְכוּ׳, וְלֹא מַנִּיחִים אוֹתוֹ לְהִכָּנֵס וְכוּ׳, הִשִּׂיג אֶת הַכֶּסֶף שֶׁלּוֹ, טָבַל וְכוּ׳, וּכְבָר בָּא לְהִתְפַּלֵּל, וּפִלּוֹנִי מְקַשְׁקֵשׁ לוֹ אֵיזֶה סִפּוּר: ״לֹא שָׁמַעְתָּ מָה אֵרַע, אֵילּוּ הֲסָתוֹת נַעֲשׂוּ בַּמְּדִינָה״ וְכוּ׳, וּכְבָר אֵין לוֹ מַצַּב־רוּחַ לְהִתְפַּלֵּל, וְחוֹשֵׁב שֶׁיָּשׁוּב לְבֵיתוֹ לֶאֱכֹל, וְאַחַר־כָּךְ יִלְמַד. וּבַבַּיִת מְקַבֵּל

מָנָה — הָלַכְתָּ, וְלֹא הִשְׁאַרְתָּ לִי כֶּסֶף, לֹא הָיָה לִי אֹכֶל לִשְׁלֹחַ לַיְלָדִים לְמוֹסְדוֹת לְמוּדֵיהֶם וְכוּ', וּכְבָר אֵין לוֹ מַצַּב־רוּחַ לִלְמֹד, וְכֵן בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

לָכֵן מִי שֶׁבַּר דַּעַת, עוֹשֶׂה חֶשְׁבּוֹן וְאוֹמֵר: "אֵין לִי רַק הַיּוֹם הַזֶּה", אֲפִלּוּ שֶׁחָלַף רֹב הַיּוֹם, וְנוֹתְרוּ רַק שָׁעָה שְׁעָתַיִם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מוֹעֵד קָטָן יז:): מְקֻצָּת הַיּוֹם כְּכֻלּוֹ, אֲפִלּוּ נוֹתָר לְךָ מְעַט, וְאַתָּה מְנַצֵּלוֹ — חֲרֵי זֶה חָשׁוּב מְאֹד, וְתֹאמַר לְעַצְמְךָ: "הַלַּיְלָה אֲנִי מַתְחִיל לִהְיוֹת צַדִּיק, הַלַּיְלָה אֶתְפַּלֵּל עַרְבִית בְּכַוָּנָה עֲצוּמָה, הַלַּיְלָה אֲבָרֵךְ בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן בְּכַוָּנָה, הַלַּיְלָה אַתְחִיל לִלְמֹד שִׁעוּר בְּמִשְׁנָיוֹת, אֲפִלּוּ מִשְׁנָה אַחַת, אֲפִלּוּ פֶּרֶק אֶחָד, הַלַּיְלָה אֲנִי מַתְחִיל לִלְמֹד גְּמָרָא אֲפִלּוּ כַּמָּה שׁוּרוֹת, וְלֹא אֵלֵךְ לִישֹׁן אִם לֹא אֶלְמַד, אֶזְכֶּה יוֹתֵר — אֶלְמַד עַמּוּד וְכוּ', שְׁנֵי עַמּוּדִים וְיוֹתֵר, הַלַּיְלָה לֹא אֵלֵךְ לִישֹׁן עַד שֶׁאֶלְמַד שֻׁלְחָן עָרוּךְ, וְכֵן עַמּוּד אוֹ שְׁנַיִם זֹהַר וְתִקּוּנִים" וְכוּ', אִם אָדָם הוֹלֵךְ בְּצוּרָה כָּזוֹ, לֹא יֶחְסַר לוֹ יוֹם אֶחָד בְּלִי לִמּוּד תּוֹרָה. אֲפִלּוּ שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הָיָה לוֹ יוֹם קָשֶׁה, כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וּמְרִירוּת, אֲבָל חָטַף טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

וְזֶה מַה שֶּׁכָּתוּב בְּמִלְחֶמֶת עֲמָלֵק (שְׁמוֹת יז, ט): "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ: בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק מָחָר"; תִּלָּחֶם עִם הָעֲמָלֵק הַזֶּה שֶׁאוֹמֵר לְךָ 'מָחָר' — הֵינוּ מָחָר תִּלְמַד, מָחָר תִּתְבּוֹדָד, הַכֹּל תַּעֲשֶׂה מָחָר, רַק לֹא הַיּוֹם, הַיּוֹם אֵינֶנּוּ הַיּוֹם שֶׁלְּךָ — זוֹ קְלִפַּת עֲמָלֵק. כִּי צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁאֵין לָנוּ רַק הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן הַצַּדִּיקִים שֶׁהָיוּ דְּבֵקִים בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עָרְכוּ לְעַצְמָם חֶשְׁבּוֹן: "הֲלֹא זֶה בָּטוּחַ, שֶׁהַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁלִּי, הַלַּיְלָה אֵלֵךְ לִישֹׁן, וּכְבָר אֵינֶנִּי קָם. וּמַה יֵּשׁ לִי לָרוּץ לַמִּטָּה כָּל־כָּךְ מַהֵר?!" וְלָקְחוּ מִשְׁנָיוֹת, חָטְפוּ עוֹד פֶּרֶק וְעוֹד פֶּרֶק, לָקְחוּ גְּמָרָא עוֹד דַּף וְעוֹד דַּף, שֻׁלְחָן עָרוּךְ, עוֹד וָעוֹד סִימָן, עוֹד זֹהַר, עוֹד דַּף תִּקּוּנִים וְכוּ', הֲלֹא יֵשׁ זְמַן לְהִסְתַּלֵּק. וְהִגִּיעָה שְׁעַת חֲצוֹת, וְהֵחֵלּוּ לוֹמַר חֲצוֹת. [כָּתוּב בַּזֹּהַר, שֶׁבְּעֵת חֲצוֹת, אָז הוּא עֵת רָצוֹן בַּשָּׁמַיִם, וְכָל מַה שֶּׁאָדָם מְבַקֵּשׁ אָז — מִתְקַבֵּל בַּשָּׁמַיִם. וְלָכֵן צָרִיךְ לִשְׁמֹר עַל נְקֻדַּת חֲצוֹת. רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר: אִם יֵשׁ פּוֹסֵק אֶחָד, יְכוֹלִים לִסְמֹךְ עָלָיו. וְלָכֵן בִּמְקוֹם לֹא לוֹמַר

בְּכָלָל, עָדִיף לִסְמֹךְ עַל הַפּוֹסֵק שֶׁאוֹמֵר שֶׁשְּׁתֵּים־עֶשְׂרֵה הִיא שְׁעַת חֲצוֹת — בֵּין בַּקִּיץ בֵּין בַּחֹרֶף, וּלְכָל הַפָּחוֹת חוֹטְפִים תִּקּוּן חֲצוֹת]. וְהִמְשִׁיכוּ לִלְמֹד עַד שֶׁחָשׁוּ אֲפִיסַת הַכֹּחוֹת. וְאָז קָרְאוּ שְׁמַע וְאָמְרוּ וִדּוּי, כִּי הֲלֹא הוֹלְכִים לָמוּת, וְכָךְ הָלְכוּ לִישֹׁן, וּבְכַוָּנָה כָּזוֹ שֶׁלֹּא יָקוּמוּ. תְּתָאֲרוּ לַעַצְמְכֶם, מִי שֶׁחוֹשֵׁב כָּךְ, אֵיזֶה יוֹם יֵשׁ לוֹ?! כָּל הַיּוֹם הוּא שָׁמֵחַ, מַה יֵּשׁ לוֹ לְהַפְסִיד?! מַה שֶּׁרַק יַעֲשֶׂה — יִהְיֶה מְצוּוֹת. כִּי בָּרַגַע שֶׁהוּא קָם, שָׁמֵחַ שֶׁהֶחֱזִירוּ לוֹ אֶת הַנְּשָׁמָה, וְאוֹמֵר: "מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם, שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה רַבָּה", וְחוֹזֵר עַל הַמִּלִּים: "בְּחֶמְלָה רַבָּה", אֵיזוֹ חֶמְלָה רַבָּה, מַמָּשׁ תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וּמַרְגִּישׁ אָדָם חָדָשׁ. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, הַשֵּׁנָה — זֶה אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לְמִיתָה, הַיְנוּ הַמִּיתָה הִיא שִׁשִּׁים פַּעַם יוֹתֵר מִשֵּׁנָה. כִּי כְּשֶׁאָדָם יָשֵׁן, יָצְאָה נִשְׁמָתוֹ וְאֵינוֹ מַרְגִּישׁ כְּלוּם. וְאִם מַתְחִיל לְהַרְגִּישׁ, חוֹלֵם כָּל מִינֵי חֲלוֹמוֹת וְדִמְיוֹנוֹת, שֶׁהָלַךְ וְרָץ וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה עוֹלָם הַתֹּהוּ.

כְּשֶׁאָדָם נִפְטָר, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית יא.): בְּשָׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם לְבֵית עוֹלָמוֹ, כָּל מַעֲשָׂיו נִפְרָטִים לְפָנָיו, וְאוֹמְרִים לוֹ: כָּךְ וְכָךְ עָשִׂיתָ בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, בְּיוֹם פְּלוֹנִי, וְהוּא אוֹמֵר: הֵן. וְאוֹמְרִים לוֹ: חֲתֹם, וְחוֹתֵם, שֶׁנֶּאֱמַר (אִיּוֹב לז, ז): "בְּיַד כָּל אָדָם יַחְתֹּם", וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמַּצְדִּיק עָלָיו אֶת הַדִּין וְכוּ'. כִּי בֶּאֱמֶת לֹא יוֹעִיל שׁוּם דָּבָר, אָדָם צָרִיךְ לְהוֹדוֹת עַל כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאֵינֶנּוּ יָכוֹל לְכַסּוֹת וּלְהַחְבִּיא דָּבָר. וְאִם חוֹשֵׁב שֶׁיּוּכַל לְהַסְתִּיר, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית יא.): וְשָׁמָּא יֹאמַר אָדָם: מִי יָעִיד בִּי? אַבְנֵי בֵיתוֹ וְקוֹרוֹת בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם מְעִידִים בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (חֲבַקּוּק ב, יא): "כִּי אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק" וְכוּ', וְכֵן שְׁנֵי מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת הַמְלַוִּים לוֹ, הֵם מְעִידִים בּוֹ וְכוּ', וְכֵן נִשְׁמָתוֹ שֶׁל אָדָם מְעִידָה בּוֹ, וְיֵשׁ אוֹמְרִים: אֵיבָרָיו שֶׁל אָדָם מְעִידִים בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (יְשַׁעְיָה מג, י): "אַתֶּם עֵדַי נְאֻם ה'"; הַיְנוּ אִין יְכוֹלִים לְהִתְחַמֵּק, לִפְנֵי בָּשָׂר וָדָם יְכוֹלִים לְשַׁקֵּר, אֲבָל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֵין יְכוֹלִים לוֹמַר שֶׁקֶר. וְאִם יֹאמַר שֶׁקֶר, הָאֵיבָרִים שֶׁל הָאָדָם יִצְעָקוּ: רָשָׁע, עִם אֵבֶר זֶה עָשִׂיתָ עֲבֵרָה זוֹ וְזוֹ, וְהַגִּידִים יִצְעָקוּ: עִם גִּיד זֶה עָשִׂיתָ כָּךְ וְכָךְ. וְאִם לֹא דַּי בְּכָךְ, הָאֲבָנִים

תִּצְעַקְנָה וְתֹאמַרְנָה: עָשִׂיתָ פֹּה עֲבֵרָה בְּמָקוֹם זֶה, אֵינְךָ מִתְבַּיֵּשׁ? ! וְכֵן הַמַּלְאָכִים הַמְלַוִּים לוֹ, יָעִידוּ שֶׁרָאוּ אֶת הָאָדָם עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה וְכוּ', וְאֵין יְכוֹלִים לְהִתְחַמֵּק.

אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדְדוּת הִיא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה מֵהַכֹּל; אִם אָדָם מַרְגִּיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, אָז מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹונוֹתָיו. כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תּוֹרַת כֹּהֲנִים בְּחֻקֹּתַי): אָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁמִּיָּד שֶׁמִּתְוַדִּים עַל עֲוונוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם. אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ הָעִקָּר הוּא וִדּוּי דְּבָרִים, שֶׁאָדָם מִתְוַדֶּה וְאוֹמֵר אֶת הָאֱמֶת: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כָּזֹאת וְכָזֹאת עָשִׂיתִי וְכוּ'. הָרַמְבַּ"ם אוֹמֵר (הִלְכוֹת תְּשׁוּבָה, פֶּרֶק ה', הֲלָכָה א'), שֶׁעִקַּר הַתְּשׁוּבָה זֶה וִדּוּי דְּבָרִים, וְכָל הַמַּרְבֶּה לְהִתְוַדּוֹת — הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח. וְכָתוּב בַּזֹּהַר (חֵלֶק ג' רכו:): מָאן דְּמְפָרֵשׁ חֲטָאוי לָא יִתְמַסַּר דִּינָא אֶלָּא בְּיָדוי דְּמַלְכָּא [מִי שֶׁמְּפָרֵשׁ חֲטָאָיו, לֹא נִמְסָר דִּינוֹ, אֶלָּא בִּידֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא]; הַיְנוּ לְכָל אָדָם יֵשׁ יֵצֶר הָרָע שֶׁאוֹמֵר לוֹ: הִנֵּה לֵךְ וְתִסְתַּכֵּל עַל תְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה וְכוּ', אוֹ בֹּא תִּשְׁמַע בְּאָזְנֶיךָ לְשׁוֹן־הָרָע עַסִיסִי, אוֹ בֹּא תְּדַבֵּר אֵיזוֹ הוֹצָאַת שֵׁם רַע עַל מִישֶׁהוּ, וְתִגְרֹם מְרִיבָה וְכוּ'. וְהָאַף מוֹשְׁכוֹ לִכְעֹס עַל מִישֶׁהוּ, וְכֵן כָּל אֵבֶר וָאֵבֶר מוֹשֵׁךְ אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת עֲבֵרָה, אֲשֶׁר זֶה הַיֵּצֶר הָרָע. וְאַחַר־כָּךְ הוֹרֵג אֶת הָאָדָם, וְאַחַר־כָּךְ מְקַטְרֵג עָלָיו שֶׁעָשָׂה מַה שֶּׁעָשָׂה, וְזֶהוּ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא בַּתְרָא טז.): הוּא הַיֵּצֶר הָרָע, הוּא הַמַּלְאָךְ הַמָּוֶת, הוּא הַמְקַטְרֵג.

אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מִתְוַדֶּה קֹדֶם הַשָּׁנָה, וְאוֹמֵר: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עָבַרְתִּי עַל זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע, קַמְתִּי מְאֻחָר, אֲנִי מַבְטִיחַ שֶׁלֹּא אֶעֱשֶׂה כָּךְ יוֹתֵר" [כִּי אִם חָלַף זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע, וְקָרָא לְאַחַר תֵּשַׁע בַּבֹּקֶר, אֲזַי לֹא קַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע בְּאוֹתוֹ יוֹם, וּכְמוֹ שֶׁלֹּא קַיֵּם מִצְוַת תְּפִלִּין, אוֹ לוּלָב וְכוּ' וְכוּ'. וְאִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁלִימָהּ. וְאַחַר־כָּךְ יַמְשִׁיךְ: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לֹא הָלַכְתִּי לַמִּקְוֶה, לֹא הִתְפַּלַּלְתִּי בְּכַוָּנָה, לֹא עָנִיתִי 'אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא' וְכוּ', בָּא פְּלוֹנִי וּבִלְבְּלַנִי וְסִפֵּר לִי כָּךְ וְכָךְ, וְעָנִיתִי לוֹ, וְהִפְסַקְתִּי בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה,

בְּשָׁעָה שֶׁאָסוּר לְהַפְסִיק מִ׳בָּרוּךְ שֶׁאָמַר׳ עַד אַחַר שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה, שָׂכַחְתִּי שֶׁמִּתְפַּלְּלִים עַתָּה וַאֲנִי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ. וְכֵן בַּבַּיִת רַבְתִּי עִם אִשְׁתִּי, עִם הַיְלָדִים, לֹא לָמַדְתִּי״, וְכֵן הָלְאָה וָהָלְאָה, נִזְכָּרִים בַּלַּיְלָה מַה שֶּׁעָשׂוּ, וּמִתְוַדִּים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז הוֹלְכִים לִישֹׁן, וּבָאֹפֶן הַזֶּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹונוֹתָיו. כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמִּיָּד שֶׁהֵם מִתְוַדִּים עַל עֲוֹונוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם.

וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר בָּא הַמְקַטְרֵג בַּשָּׁמַיִם, וְאוֹמֵר: אָדָם זֶה עָשָׂה כָּךְ וְכָךְ וְכוּ׳, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְגָרֵשׁ אֶת הַמְקַטְרֵג בְּבִזְיוֹנוֹת: לֵךְ מִכָּאן, אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַכֹּל, הָאָדָם כְּבָר סִפֵּר לִי אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל וִדּוּי דְּבָרִים, שֶׁקֹּדֶם שֶׁהוֹלְכִים לִישֹׁן, אָדָם מַזְכִּיר לְעַצְמוֹ מֶה עָשָׂה, וְאִם עָשָׂה הַיּוֹם אֵיזֶה עָוֹל לְמִישֶׁהוּ, מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ לֵילֵךְ וּלְבַקְּשׁוֹ סְלִיחָה וְכוּ׳, וְכֵן עוֹשֶׂה לְמָחָרָת, וּמְבַקֵּשׁ: ״תִּסְלַח לִי״. כַּמָּה זֶה קָשֶׁה לָגֶשֶׁת לֶחָבֵר וּלְאָמְרוֹ: ״הִנֵּה עָשִׂיתִי לְךָ עַוָּלָה, תָּדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת וְתִמְחֹל לִי״. וְהַהוּא מוֹחֵל, אֲזַי אָדָם נָקִי מֵחֵטְא. וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאָדָם חָטָא לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמִתְוַדֶּה לְפָנָיו, וּמְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ סְלִיחָה. מִי שֶׁחַי בְּצוּרָה כָּזוֹ, כָּל יוֹם הוּא יוֹם אָרֹךְ אֶצְלוֹ.

כִּי מֵהֶרַע שֶׁקָּם — נוֹתֵן תּוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, נוֹטֵל יָדָיו, כִּי אָסוּר לֵילֵךְ ד׳ אַמּוֹת בְּלִי לִטֹּל יָדָיו, וְהַזֹּהַר מַחְמִיר עַל זֶה מְאֹד, וְאוֹמֵר, שֶׁחַיָּב מִיתָה. וְלָכֵן כָּתוּב בַּזֹּהַר (חֵלֶק א׳ י: וַעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף, סִימָן ד׳), שֶׁהַצַּדִּיקִים הָיוּ מְכִינִים כְּלִי עִם נְטָלָה וּמַיִם, וְלֹא הָלְכוּ לִישֹׁן קֹדֶם לָכֵן, כִּי פֶּן וְאוּלַי יִטְלוּ נִשְׁמָתָם, אֲזַי שֶׁיּוּכְלוּ לִטֹּל יְדֵיהֶם. וְאַחַר־כָּךְ אִם יֵשׁ מְקֻוֶּה בַּמָּקוֹם, רָצִים וְטוֹבְלִים בַּמִּקְוֶה, כִּי מוֹהַרַנַ״תְּ זַ״ל אָמַר, שֶׁהַנְּשָׁמָה לֹא חוֹזֶרֶת לָאָדָם, עַד שֶׁטּוֹבְלִים בַּמִּקְוֶה, וְאַחַר־כָּךְ אוֹמְרִים בִּרְכוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן דְּאוֹרַיְתָא, וְלוֹמְדִים פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, כִּי הַחִיּ״א אוֹמֵר, שֶׁאָסוּר לְהַחְסִיר יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִמּוּד מוּסָר, כָּל יוֹם צְרִיכִים לִלְמֹד מוּסָר, הַחַתַ״ם סוֹפֵר זי״ע שֶׁהָיָה גְּאוֹן עוֹלָם, וְהָיְתָה לוֹ יְשִׁיבָה שֶׁל אַרְבַּע־מֵאוֹת בַּחוּרִים, לוֹמְדִים עֲצוּמִים, וְרֹב רֻבָּם הָיוּ רַבָּנִים גְּדוֹלִים, וְהָיָה רַבָּן שֶׁל רֹב בְּנֵי הַגּוֹלָה, וְחִבֵּר

כַּמָּה כְּרָכֵי שׁוּ״ת, וְכֵן דְּרוּשִׁים וּפֵרוּשִׁים עַל הַתּוֹרָה, חִבֵּר פֵּרוּשׁ תּוֹרַת מֹשֶׁה, חִבֵּר חִדּוּשִׁים עַל כָּל הַשַּׁ״ס, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אָמַר: יוֹם אֶחָד שֶׁאֵינִי לוֹמֵד מוּסָר, אֲנִי מַרְגִּישׁ שֶׁזֶּה מַזִּיק לִי. וְלָכֵן כָּל הַצַּדִּיקִים לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם מוּסָר, זֶה לוֹמֵד ״חוֹבַת הַלְּבָבוֹת״, זֶה לוֹמֵד ״רֵאשִׁית חָכְמָה״, זֶה לוֹמֵד ״אָרְחוֹת צַדִּיקִים״, זֶה לוֹמֵד ״חָפֵץ חַיִּים״ הִלְכוֹת לְשׁוֹן הָרָע. וְהַמּוּסָר הֲכִי טוֹב זֶה מוּסָר שֶׁל חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּמַסֶּכֶת אָבוֹת, יֵשׁ בָּהּ שִׁשָּׁה פְּרָקִים סַךְ הַכֹּל, אָז כְּדַאי כָּל יוֹם תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאוֹמְרִים בִּרְכוֹת הַתּוֹרָה — לִלְמֹד פֶּרֶק אֶחָד, יוֹם רִאשׁוֹן — פֶּרֶק רִאשׁוֹן, יוֹם שֵׁנִי — פֶּרֶק שֵׁנִי, יוֹם שְׁלִישִׁי — פֶּרֶק שְׁלִישִׁי, יוֹם רְבִיעִי — פֶּרֶק רְבִיעִי, יוֹם חֲמִישִׁי — פֶּרֶק חֲמִישִׁי, יוֹם שִׁשִּׁי — פֶּרֶק שִׁשִּׁי, וְכָךְ כָּל שָׁבוּעַ מְסַיְּמִים מַסֶּכֶת אָבוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, וְתִסְתַּכְּלוּ בְּכָל יוֹם קְצָת בַּפֵּרוּשׁ: ״חַסְדֵי אָבוֹת״, ״זְכוּת אָבוֹת״, ״מָגֵן אָבוֹת״, וְתִמְצְאוּ שָׁם דְּבָרִים יָפִים, וְתִהְיֶה לָכֶם הִתְחַזְּקוּת עַל כָּל הַיּוֹם.

וְאַחַר־כָּךְ מִתְבּוֹדְדִים לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהוֹלְכִים לְהִתְפַּלֵּל. וּצְרִיכִים לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ, שֶׁמִּתְּחִלַּת הַתְּפִלָּה עַד סוֹפָהּ לֹא מְדַבְּרִים. כִּי אִם לֹא מְדַבְּרִים בְּעֵת הַתְּפִלָּה, מְכַוְּנִים לַאֲשֶׁר מִתְפַּלְּלִים, וְעָדִיף לְהִתְפַּלֵּל מַהֵר וְלֹא לְדַבֵּר בָּאֶמְצַע, מִלְּהִתְפַּלֵּל לְאַט וּלְדַבֵּר עִם פְּלוֹנִי וְאַלְמוֹנִי, חַס וְשָׁלוֹם. וְכֵן לְהִשְׁתַּדֵּל לִלְמֹד כָּל יוֹם חֲמֵשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, אֲפִלּוּ מְעַט, לִלְמֹד כָּל יוֹם מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא — בַּ׳בְלִי, יְ׳רוּשַׁלְמִי, תּ׳וֹסֶפְתָּא, אֲפִלּוּ קְצָת, וְכֵן רַ׳מְבַ״ם, ט׳וּר וְ׳שֻׁ׳לְחָן עָרוּךְ, רָאשֵׁי תֵּבוֹת: שׁוּט״ר, וְכָךְ קוֹנִים לְעַצְמָם שׁוּט״ר. רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן כט), שֶׁכָּל יְהוּדִי מְחֻיָּב לִלְמֹד בְּכָל יוֹם פּוֹסְקִים, כָּךְ אָדָם עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ שִׁעוּר בָּרַמְבַ״ם, וְלוֹמֵד: פֶּרֶק אוֹ שְׁנֵי פְּרָקִים, סִימָן בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, שְׁנֵי סִימָנִים וְכוּ׳. וְכֵן לוֹמְדִים מִדְרָשׁ מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: מִדְרָשׁ רַבָּה וּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא, וּמוֹצְאִים שָׁם מִדְרָשִׁים מְעַנְיְנִים בְּיוֹתֵר, וְכֵן גּוֹרְסִים בַּזֹּהַר וּבְתִקּוּנֵי זֹהַר. וּמוּבָא מֵהָאַר״י זַ״ל: מִי שֶׁרוֹצֶה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם, יִלְמַד חֲמִשָּׁה דַּפֵּי זֹהַר וְתִקּוּנִים. וְכֵיוֹם יֶשְׁנָן מַהֲדוּרוֹת מְאִירוֹת עֵינַיִם מְנֻקָּדוֹת וְכוּ׳. וְכֵן כְּדַאי לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִצְוָה אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם מִתַּרְי״ג מִצְווֹת מִסֵּפֶר

הַחִנּוּךְ, וְכָךְ בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה מְסַיְּמִים אֶת תַּרְי״ג מִצְווֹת וּמַתְחִילִים שׁוּב. וְכֵן יוֹצְאִים בַּחוּץ לַהֲפָצָה, וּמְחַזְּקִים אֲנָשִׁים וּמְאַמְּצִים וּמְעוֹדְדִים וְכוּ׳, וְכָךְ מִתְחַזְּקִים גַּם־כֵּן בְּעַצְמָם וְכוּ׳, וּמְבִיאִים פַּרְנָסָה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: אַל תִּהְיוּ שְׁלֵימַזְלְנִיקִים, אִם יוֹצְאִים לַהֲפָצָה — יֵשׁ כֶּסֶף, הַכִּיס תָּמִיד מָלֵא בִּמְצַלְצְלִים.

לְר׳ נַפְתָּלִי הָיְתָה בְּרָכָה מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֵימָתַי שֶׁיַּכְנִיס יָדוֹ לַכִּיס יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף. וַאֲנִי הִבְטַחְתִּי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁמִּי שֶׁיֵּצֵא בְּכָל יוֹם לַהֲפָצָה, תָּמִיד יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף בַּכִּיס, וְלֹא צָרִיךְ טוֹבוֹת מֵאַף אֶחָד, חָסֵר לוֹ, יֵצֵא יוֹתֵר לַהֲפָצָה וְכוּ׳, וְתִהְיֶה לוֹ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְאֵינֶנּוּ צָרִיךְ טוֹבוֹת מִבָּשָׂר וָדָם, כִּי טוֹבוֹת מִבְּנֵי־אָדָם הִיא הַקְלָלָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר. וְכָךְ שָׁב בָּעֶרֶב וּמִתְפַּלֵּל עַרְבִית. אוֹ אִם יֵשׁ לָאָדָם עֵסֶק, וְשָׁב בַּלַּיְלָה, אֲזַי לוֹמֵד לְמוּדָיו הַקְּדוֹשִׁים, עַל־כָּל־פָּנִים זֶה מַה שֶּׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמֵּחֲמַשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב וָאֵילָךְ תְּשַׁשׁ כֹּחָהּ שֶׁל חַמָּה, וְלֹא כּוֹרְתִים עֵצִים לַמַּעֲרָכָה. בְּכָל יוֹם שָׁמוּ שְׁנֵי גִּזְרֵי עֵצִים עַל הַמִּזְבֵּחַ וּבָעֲרוּ, כִּי הָיְתָה שָׁם אֵשׁ תּוּקַד לַה׳ בְּכָל יוֹם תָּמִיד. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנו), כָּךְ לִבּוֹ שֶׁל אָדָם צָרִיךְ לִבְעֹר תָּמִיד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי אִם הַלֵּב בּוֹעֵר — מְחַמֵּם אֶת עַצְמוֹ, וְאָז יֵשׁ לוֹ דִּבּוּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. לָכֵן חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב זֶהוּ יוֹם שִׂמְחָה. אָדָם צָרִיךְ לֵידַע, שֶׁמַּה שֶּׁהֵכִין עֵצִים כָּל הַקַּיִץ, יִהְיֶה לוֹ בַּעֲבוּר כָּל הַחֹרֶף, וְאָז יֵשׁ לוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת אַחֵר, שֶׁמְּיַשֵּׁב עַצְמוֹ: כָּל אֲשֶׁר הֵכַנְתִּי לַקַּיִץ — יִהְיֶה לִי בַּחֹרֶף. וְעַתָּה עָלַי לִרְאוֹת שֶׁכָּל לַיְלָה וְלַיְלָה לֹא יֵלֵךְ לְאִבּוּד.

וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית לא.): לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב וּכְיוֹם הַכִּפּוּרִים. בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב הָיוּ יוֹצְאִים עִם כְּלֵי לָבָן שְׁאוּלִים. בְּיוֹם כִּפּוּר — מְכַפְּרִים עַל הָעֲווֹנוֹת, וְהוֹלְכִים בִּבְגְדֵי לָבָן כְּמַלְאָכִים. בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב, שׁוֹאֲלִים בְּגָדִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא לְבַיֵּשׁ אֶת מִי שֶׁאֵין לוֹ. וְכָתוּב בַּ״בְּנֵי יִשָּׂשכָר״, שֶׁמְּיוֹם חֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב כְּבָר מַתְחִילִים לְהָרִיחַ רֵיחַ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמַתְחִילִים לְהִתְכּוֹנֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבִפְרָט אֲנַחְנוּ, שֶׁצְּרִיכִים לִהְיוֹת אָז אֵצֶל צִיּוֹן

רַבֵּנוּ זַ״ל בְּאוּמַן, וְדוֹאֲגִים עַל זֶה — אֵין כֶּסֶף, אֵין דַּרְכּוֹן, אֵין וִיזָה וְכוּ׳, כְּבָר מְדַבְּרִים מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמִתְכּוֹנְנִים וְחוֹשְׁבִים מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

הָיָה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהָיָה לוֹמֵד מֵחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב עַד שִׂמְחַת תּוֹרָה אֶת כָּל ה״לְקוּטֵי־הֲלָכוֹת״ וּמְסַיְּמָם. וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אָמְרוּ, מַה שֶּׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר לִגְמֹר בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל כָּל הַתַּנַ״ךְ, הֵחֵלּוּ כְּבָר בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב. וְכָךְ רָאִיתִי אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּל אֶחָד הָיָה לוֹ תַּנַ״ךְ, וְהֵחֵל לִגָּרְסוֹ בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בָּאָב — מִבְּרֵאשִׁית עַד מַלְאָכִי: תּוֹרָה, נְבִיאִים וּכְתוּבִים, וְעַד שִׂמְחַת תּוֹרָה סִיְּמוּ. וְכֵן תִּקְּנוּ־זֹאת הֵחֵלּוּ כְּבָר בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בְּאָב, כְּדֵי שֶׁיִּזְכּוּ לְסַיְּמָם בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. וְעוֹד שִׁעוּרִים: ״עֵין יַעֲקֹב״ וְכוּ׳, כָּל אֶחָד כְּפִי דִּמְשַׂעֵר בְּלִבֵּיהּ. מִי שֶׁהָיָה לוֹ שֵׂכֶל — הֵכִין עַצְמוֹ.

לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אַל תִּהְיוּ בַּטְּלָנִים! הָבָה נַעֲשֶׂה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה מֵהַיּוֹם, לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל אֲחֵרִים כְּלָל, כִּי אֵין לָנוּ עֵסֶק עִמָּהֶם.

וְכֵן אֲבַקֵּשׁ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּקָּשָׁה פְּרָטִית, חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵלּוּ שֶׁזּוֹכִים לָגוּר בִּירֻשָׁלַיִם, בְּוַדַּאי יֵשׁ פֹּה הַסְמ״ךְ־מ״ם בְּעַצְמוֹ. אַתֶּם רוֹאִים אוֹתוֹ מִסְתּוֹבֵב, זֶהוּ זֶה! אִם אַתֶּם רוֹאִים בַּזֹּהַר שֶׁיֵּשׁ סְמ״ךְ־מ״ם, כִּי כָּל הַזֹּהַר מָלֵא מִזֶּה, אֲזַי בְּאוּ תִּרְאוּ בִּירֻשָׁלַיִם אֵיךְ מִסְתּוֹבֵב, כָּךְ הוּא נִרְאֶה! אֲבָל מִצַּד שֶׁנִּי, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים שָׁם, יֵשׁ שָׁם שָׂדוֹת וְהָרִים וְיכוֹלִים לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְעַל כֻּלָּם — אָנוּ מְחַנְּכִים יְלָדֵינוּ עִם אֱמוּנָה, יְלָדִים קְטַנִּים יוֹדְעִים ״מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין״, וּבְפָרָט שֶׁאָנוּ מְחַתְּנִים אוֹתָם סָמוּךְ לְפִרְקָם. רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: אִם הָיִיתִי יָכוֹל לִפְעֹל בָּעוֹלָם, הָיִיתִי עוֹשֶׂה — הַיּוֹם תְּנָאִים וּמָחָר חֻתָּנָה, וּלְהָכִין אֶת הַכַּלָּה שִׁבְעָה יָמִים קֹדֶם. וְהֵיכָן מְקַיְּמִים אֶת זֹאת בָּעוֹלָם כְּמוֹ בִּירֻשָׁלַיִם?! וְלָכֵן אַשְׁרֵי אֵלּוּ הַגָּרִים בִּירֻשָׁלַיִם, וּמְקַיְּמִים דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְתַחְתְּנִים סָמוּךְ לְפִרְקָם, שֶׁהַיְלָדִים לֹא יֵדְעוּ מַה זֶּה רַע. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קיב:): לוֹמֵד תּוֹרָה בְּטָהֳרָה, נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְאַחַר־כָּךְ לוֹמֵד תּוֹרָה; אַשְׁרֵי הַמְצַיְּתִים לָזֶה!

בְּשָׁבוּעַ הַבָּא בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, יִתְחַתְּנוּ שְׁנֵי בַּחוּרִים שֶׁלָּמְדוּ אֶצְלִי שָׁלֹשׁ שָׁנִים. אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁגָּרִים בְּיַבְנְאֵל. וְכֻלָּם עֲנִיִּים, וְזוֹ לֹא בּוּשָׁה לִהְיוֹת עָנִי, זוֹ בּוּשָׁה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת גַּנָּב, גַּזְלָן, אֲשֶׁר אֵין בּוּשָׁה גְּדוֹלָה הֵימֶנָּה. אֲבָל לִהְיוֹת אֶבְיוֹן אֵין זוֹ בּוּשָׁה. אַדְרַבָּה כָּתוּב (תְּהִלִּים קט, לא): "כִּי יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן", הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹמֵד לִימִינוֹ, וְיֵשׁ לוֹ לֵב נִשְׁבָּר, וְהַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁלּוֹ הִיא אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, וְהָעֲנִיִּים נוֹתְנִים צְדָקָה בְּיָד רְחָבָה יוֹתֵר מֵהָעֲשִׁירִים, עָנִי מַרְגִּישׁ מַה זֶּה שֶׁאֵין מַה לֶּאֱכֹל, וְחָשׁ אֶת כְּאֵב הַזּוּלַת. וְאִם־כֵּן יֵשׁ לָנוּ אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁמִּשְׁתַּדְּכוֹת זוֹ עִם זוֹ, וְכֻלָּן עֲנִיּוֹת, רָצִיתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עִזְרוּ לָהֶם בְּהַכְנָסַת כַּלָּה, אֵין לָהֶם כְּלוּם! אֲנִי רוֹצֶה שֶׁבְּיוֹם רִאשׁוֹן תִּהְיֶה חֲתֻנָּה אַחַת בָּאוּלָם, וּבְיוֹם שְׁלִישִׁי תִּהְיֶה חֲתֻנָּה בָּאוּלָם דַּיְקָא. זֶה הָרָצוֹן שֶׁלִּי, כַּמָּה מְבַקְּשִׁים עַל כָּל אִישׁ כְּדֵי לְנַקּוֹת — דּוֹלָר אֶחָד. הֲלֹא צְרִיכִים לְנַקּוֹת אֶת הַמָּקוֹם, לְסַדֵּר אֶת הַשֻּׁלְחָנוֹת וְכוּ', וַהֲרֵי זֶה מְחִיר סְמְלִי מְאֹד מְאֹד. וּמַה שֶּׁאֲנִי מַצִּיעַ לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּכְלָל; הֲלֹא אֲנַחְנוּ גָּרִים פֹּה בְּיַבְנְאֵל, בָּנִיתִי אוּלָם שְׁמָחוֹת בְּכֶסֶף הָעֲנִיִּים, וּבְדֶרֶךְ כְּלָל אֵיךְ הַהִתְנַהֲלוּת בַּעֲרִיכַת שְׂמָחוֹת? הֲרֵי עוֹלֶה דָּגִים, בָּשָׂר — מָמוֹן הַרְבֵּה. וּמַדּוּעַ צְרִיכִים לְבַשֵּׁל לְמָאתַיִם שִׁלֹּשׁ־מֵאוֹת אֲנָשִׁים, וְאַחַר־כָּךְ לִהְיוֹת בַּעַל חוֹב לָחֲדָשִׁים וְלִפְעָמִים לְכַמָּה שָׁנִים, אֲזַי שֶׁיְּבַשְּׁלוּ רַק לַמִּשְׁפָּחוֹת מִצַּד הֶחָתָן: הַהוֹרִים, אַחִים, אֲחָיוֹת, סָבָא סַבְתָּא, דּוֹדִים וּבְנֵי דּוֹדִים וְכוּ', וְכֵן מִצַּד הַכַּלָּה — לְכָל מִשְׁפַּחְתָּהּ וְכוּ', וְזֶה גַּם־כֵּן מִצְטַבֵּר לַחֲמִשִּׁים שִׁשִּׁים וְיוֹתֵר בְּנֵי מִשְׁפָּחָה, וְכָךְ רַק הַמִּשְׁפָּחָה אוֹכֶלֶת. וְקוֹבְעִים שֶׁאַחַר שָׁעָה יָבוֹאוּ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּלְי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל: הַגְּבָרִים, הַנָּשִׁים, וַאֲפִלּוּ הַיְלָדִים, שֶׁיַּעֲשׂוּ שָׁמֵחַ, לְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה. רוֹקְדִים וְשָׁרִים וּשְׂמֵחִים, וְנַעֲשִׂים צְמֵאִים, רְעֵבִים מְעַט, אֲזַי הָיִיתִי מְיַעֵץ, שֶׁכָּל אִשָּׁה מִנְּשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרוֹת בְּיַבְנְאֵל, תֹּאפֶה עֻגָּה, כַּמָּה עוֹלֶה לֶאֱפוֹת? חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים וְכוּ', וְכָל אַחַת תָּבִיא אֶת הָעֻגָּה שֶׁלָּהּ, וְכֵן כָּל אֶחָד יְקַנֶּה אַרְגַּז שְׁתִיָּה, כַּמָּה זֶה עוֹלֶה? עוֹד עֲשָׂרָה שְׁקָלִים וְכוּ', זֶה כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְנַדֵּב: עֻגָּה וְאַרְגַּז שְׁתִיָּה, וּבָזֶה תִּהְיֶה שִׂמְחָה כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, וְאִם תִּשָּׁאֵר שְׁתִיָּה, תִּשָּׁאַרְנָה עֻגּוֹת, יֶשְׁנָהּ יְשִׁיבָה "דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר", תִּתְּנוּ לַבַּחוּרִים, וְהֵם

יֹאכְלוּ וְיִשְׁתּוּ. וְאִם זֶה סָמוּךְ לְשַׁבָּת, תּוֹתִירוּ לְסְעֻדָּה שְׁלִישִׁית, וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִגְמְרוּ אֶת זֹאת. וְכָךְ תִּהְיֶה שִׂמְחָה בֵּיתִית, מִשְׁפַּחְתִּית, לֹא יַעֲלֶה כֶּסֶף, וּתְצַיְּתוּ אוֹתִי וְלֹא תַּפְסִידוּ. מַפְחִידִים אוֹתָנוּ: תָּבוֹא מִשְׁטָרָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲנִי מַבְטִיחָכֶם — לֹא תָּבוֹא מִשְׁטָרָה, עַדַיִן אָנוּ תַּחַת מְסִירוּת הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם, בְּאַחַת־עֶשְׂרֵה נַפְסִיק עִם הַמּוּסִיקָה, אֲבָל עַד אַחַת־עֶשְׂרֵה אֵין מַה לִּפְחֹד, צְרִיכִים לְהִזָּהֵר לֹא לְהַחֲנוֹת בְּאֶמְצַע הַכְּבִישׁ, אֶלָּא לְמַטָּה בַּחֲנָיָה, וְכָךְ הָרְשָׁעִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם פִּתְחוֹן פֶּה. שׁוֹאֲלִים: מַה יֵּשׁ פֹּה? תַּעֲנוּ: שִׂמְחָה. אֵיזוֹ שִׂמְחָה? יְהוּדִים שְׂמֵחִים וְתוּ לֹא, וְאֵין לְדַבֵּר דִּבּוּרִים מְיֻתָּרִים. הֱיוּ פִּקְחִים, יֵשׁ כָּאן שִׂמְחָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁתִּהְיֶינָה שְׂמָחוֹת. אֲנִי חוֹשֵׁב, שֶׁאִם תִּלְכוּ בְּצוּרָה כָּזוֹ, הַהוֹרִים יִהְיוּ שְׂמֵחִים. וְכֵן אִם כָּל אֶחָד אוֹסֵף קְצָת לְהַכְנָסַת חָתָן כַּלָּה, יִהְיֶה לַזּוּג לְקָנוֹת מַקָּרֵר, תַּנּוּר וְכוּ׳, וּמְטוֹת — מַקְפִּידִים כְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים לִקְנוֹת חֲדָשׁוֹת. וּמְצַוַת הַכְנָסַת כַּלָּה הִיא חֲשׁוּבָה מְאֹד. כָּל זֹאת דִּבַּרְתִּי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל.

עַתָּה אֲנִי פּוֹנֶה — הֵן לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל וְהֵן לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל הָאָרֶץ, מִצְוַת הַכְנָסַת כַּלָּה הִיא גְּדוֹלָה מְאֹד, שֶׁאֵין לָהּ שִׁעוּר, אֲנִי פּוֹנֶה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁאַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת עֲנִיִּים עוֹמְדוֹת לְחַתֵּן יַלְדֵיהֶם, וְאֵין לָהֶם פְּרוּטָה. בְּוַדַּאי יָבוֹא הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם וְיֹאמַר: לֹא, לָזֶה יֵשׁ כֶּסֶף, וְהוּא מֵנַח תַּחַת הַמִּזְרָן, לָזֶה יֵשׁ כֶּסֶף, וְזֶה תַּחַת הַמִּרְצֶפֶת וְכוּ׳, תִּדְעוּ לָכֶם שֶׁזּוֹ עֲצַת הַיֵּצֶר. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — תַּעֲשׂוּ חֶסֶד חִנָּם, וּתְקַיְּמוּ מִצְוַת הַכְנָסַת כַּלָּה. אֲנִי הָיִיתִי מְיַעֵץ, יֵשׁ לָנוּ יְהוּדִי חַם, אוֹהֵב לַעֲשׂוֹת מִצְוֹות, וּשְׁמוֹ: ר׳ ... הֵיכָן שֶׁצְּרִיכִים אֵיזוֹ מִצְוָה, הוּא כְּבָר מוּכָן וּמְזֻמָּן, רְאוּ לִתֵּן לוֹ אֶת הַכֶּסֶף לְהַכְנָסַת כַּלָּה, וְהַהֶכְרֵחַ לִי לְסַפֵּר לָכֶם סִפּוּר שֶׁאֵרַע לְפָנַי שָׁנָתַיִם.

לְאַבְרֵךְ אֶחָד נוֹלְדָה בַּת, וַחֲצִי שָׁעָה לִפְנֵי שַׁבָּת צִלְצֵל אֵלַי לְאַרְצוֹת־הַבְּרִית, וְאָמַר לִי שֶׁמְּנַסָּה כַּמָּה שָׁעוֹת לְהַשִּׁיגֵנִי, וְרוֹצָה לָדַעַת אֵיזֶה שֵׁם לָתֵת. וּשְׁאֵלְתִּיו: אַתָּה יוֹדֵעַ, שֶׁאֲצֵלֵנוּ נוֹהֲגִים בְּשַׁבָּת כְּשֶׁנּוֹתְנִים שֵׁם — עוֹשִׂים קִדּוּשׁ. וְעָנָה לִי: מָה אֹמַר לָכֶם, לֹא שֶׁאֵין

לִי מַה לָּתֵת לְקִדּוּשׁ, אֶלָּא לִי בְּעַצְמִי אֵין מַה וְהֵיכָן לֶאֱכֹל בְּשַׁבָּת. אֲזַי אָמַרְתִּי לוֹ: תִּתֵּן אֶת הַשֵּׁם, וּמָחָר יִהְיֶה לְךָ קִדּוּשׁ, וְאַל תִּדְאַג. וְזֶה הָיָה חֲצִי שָׁעָה לִפְנֵי שַׁבָּת, וְעַד שֶׁהִשְׁגִּחְתִּי אֶת ר׳ ... כְּבָר הָיָה רֶבַע שָׁעָה לִפְנֵי כְּנִיסַת שַׁבָּת, וּבִקַּשְׁתִּי אוֹתוֹ: עֲשֵׂה לִי חֶסֶד, קַח וְקַח הַסִּפּוּר, וְהָלַךְ מִבַּיִת לְבַיִת, וּלְמָחֳרַת בַּבֹּקֶר הָיָה קִדּוּשׁ. זֶה נִקְרָא חֶסֶד, וְחֶסֶד שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה לַזּוּלַת, אֵין זֶה אֶלָּא חֶסֶד לְעַצְמוֹ.

יָדוּעַ, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד מְאֹד הִפְלִיג בְּשֶׁבַח הַכְנָסַת אוֹרְחִים, וְהָיָה לְרַבֵּנוּ זַ״ל סֵפֶר הַנִּשְׁרָף, שֶׁהֻכְרַח לְשָׂרְפוֹ, אַחֶרֶת הוּא הָיָה צָרִיךְ לְהִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם, וּבָא אֵלָיו מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל וּמָצָאוֹ בּוֹכֶה, שְׁאָלוֹ: רַבִּי, לָמָּה אַתֶּם בּוֹכִים? וְעָנָה: נִגְזַר עָלַי שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לְהִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם. אֲזַי מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל הִתְבַּהֵל מְאֹד, וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִמְשִׁיךְ לְאָמְרוֹ: יֵשׁ עֵצָה שֶׁאֲנִי יָכוֹל לְהַשָּׁאֵר בְּזֶה הָעוֹלָם, יֵשׁ אֶצְלִי סֵפֶר, שֶׁאִם אֶשְׂרָפֶנּוּ, אֲנִי יָכוֹל עוֹד לִחְיוֹת. עָנָה מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל: רַבִּי, אָז תִּשָּׂרְפוּ אוֹתוֹ. אֲזַי רַבֵּנוּ זַ״ל פָּרַץ יוֹתֵר בִּבְכִי, וְאָמַר: הֲיוֹדֵעַ אַתָּה אֵיזֶה סֵפֶר זֶה? מָסַרְתִּי נַפְשִׁי בַּעֲבוּר הַסֵּפֶר הַזֶּה, מָסַרְתִּי אֶת אִשְׁתִּי בַּעֲבוּרוֹ, יְלָדִים נִפְטְרוּ לִי בְּעֶטְיוֹ שֶׁל הַסֵּפֶר וְכוּ׳, וּמוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל לֹא יָדַע מַה לוֹמַר, אֲבָל אָמַר, שֶׁאִם הַחַיִּים שֶׁלָּכֶם תְּלוּיִים בַּסֵּפֶר, כְּדַאי לְשָׂרְפוֹ וְכוּ׳. וְזֶה נִקְרָא ״סֵפֶר הַנִּשְׁרָף״, וְאַף אֶחָד לֹא קָרָא אֶת הַסֵּפֶר, רַק מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל הֶעְתִּיקוֹ, וְאָמַר, שֶׁמֻּרְכָּב עָמְקוֹ לֹא הֵבִין מְאוּמָה, רַק דָּבָר אֶחָד הוּא זוֹכֵר מִשָּׁם, שֶׁהָיָה כָּתוּב בּוֹ מִגְדֶּלֶת הַכְנָסַת אוֹרְחִים, וּבִפְרָט לְהַצִּיעַ מִטָּה לָאוֹרֵחַ. וּמֵאָז אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְאֹד נִזְהָרִים בְּהַכְנָסַת אוֹרְחִים, וּמַצִּיעִים לָהֶם הַמִּטּוֹת.

וְהָיָה לְמוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל נֶכֶד וּשְׁמוֹ: ר׳ מִכְלִ״י, הַבֵּן שֶׁל ר׳ יִצְחָק. וְכָל יָמָיו הָיָה נִזְהָר בְּהַכְנָסַת אוֹרְחִים, וְהָיָה לוֹ אָרוֹן וּבוֹ מַצָּעִים: שְׁמִיכוֹת, סְדִינִים וְכָרִיוֹת בַּעֲבוּר אוֹרְחִים. וּכְשֶׁבָּא אוֹרֵחַ, הוּא בְּעַצְמוֹ הָיָה מַצִּיעַ לוֹ הַמִּטָּה, וְאַף כְּשֶׁהָיָה זָקֵן מֻפְלָג, הוּא בְּעַצְמוֹ טָרַח בְּהַכְנָסַת הָאוֹרְחִים וּלְהַצִּיעַ מִטָּתָם, וְהַיְלָדִים רָצוּ לַעֲזֹר לוֹ, וְלֹא נָתַן בְּשׁוּם פָּנִים, וְאָמַר: אֲנִי מֵכִין אֶת הַמִּטָּה בִּשְׁבִילִי, אֲנִי מַצִּיעַ מִטָּה לָאוֹרֵחַ בִּשְׁבִילִי, כִּי כְּשֶׁיְּהוּדִי עוֹשֶׂה מִצְוָה — זֶה בַּעֲבוּרוֹ, כִּי רַק

הַמִּצְוֹות תִּשָּׁאַרְנָה לְלַוּותוֹ לָנֶצַח. וְיַגִּיעַ הַיּוֹם שֶׁנִּתְחָרֵט עַל שֶׁיָּכְלְנוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד מִצְוֹות וְלֹא עָשִׂינוּ.

וְלָכֵן בָּזֶה שֶׁנִּתֵּן לְהַכְנָסַת כַּלָּה, אָנוּ עוֹשִׂים לְעַצְמֵנוּ. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ מִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: תִּתְרַמּוּ לְר׳ ... וְהוּא יְחַלֵּק אֶת זֹאת בֵּין שְׁנֵי הַחֲתָנִים וְהַכַּלּוֹת, וְיִרְאֶה מֶה חָסֵר לָהֶם. וַאֲנִי בָּטוּחַ שֶׁר׳ ... לֹא יִהְיֶה עָלַי בְּרֹגֶז וּבְכַעַס שֶׁלֹּא שָׁאַלְתִּי אוֹתוֹ, אֲבָל אֵינֶנִּי יָכוֹל לִשְׁפֹּחַ אֶת הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה אָז עִם הָאַבְרֶךְ בְּעִנְיַן הַקִּדּוּשׁ וְכוּ׳ וְכוּ׳. וְזוֹ עֲבָדָה מְצִיאוּתִית. [וְכָאן הַמָּקוֹם לְעוֹרֵר, אַף פַּעַם לֹא לְהָעִיר לַשֵּׁנִי, אֶלָּא לָדוּנוֹ לְכַף זְכוּת וְכוּ׳, קַל מְאֹד לִשְׁפֹּט אֶת הַזּוּלַת וְלָדוּנוֹ לְחוֹב, בְּמָקוֹם לָדוּנוֹ לִזְכוּת, שֶׁמִּסְכֵּן אֵין לוֹ מַה לֶּאֱכֹל וְכוּ׳. וְעַל־כֵּן אִם רוֹאִים זוּגוֹת צְעִירִים, בְּמָקוֹם לְהָעִיר לָהֶם הֶעָרוֹת, וְלַעֲרֹךְ עֲלֵיהֶם בִּקֹּרֶת וְכוּ׳, תְּנַסּוּ לְהַזְמִינָם לְשַׁבָּת, הֲיוֹדְעִים אַתֶּם שֶׁיֶּשְׁנָם זוּגוֹת, שֶׁאֵין לָהֶם כֶּסֶף לְצָרְכֵי שַׁבָּת?! וְלָכֵן לֹא צָרִיךְ לְהָעִיר לָהֶם וְלָתֵת מוּסָר: לָמָּה בָּאתֶם מֵאָחָר לַתְּפִלָּה וְכוּ׳, לָמָּה כָּךְ וְכָךְ וְכוּ׳, זוּג זֶה הָלַךְ לִישֹׁן, וְלֹא הָיָה לָהֶם מַה לֶּאֱכֹל, זֶה אַף אֶחָד לֹא שָׂם לֵב, זוּג זֶה מִסְכֵּן, מֵרֹב עֲנִיּוּת אֵינָם מִסְתַּדְּרִים].

לָכֵן אֲנִי פּוֹנֶה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל הָאָרֶץ; הִנֵּה יֵשׁ לָכֶם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל הַכְנָסַת כַּלָּה, שְׁנֵי חֲתָנִים, שְׁתֵּי כַּלּוֹת, אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת, אֲנִי מְמַנֶּה אֶת ר׳ ... תִּשְׁלְחוּ לוֹ לְהַכְנָסַת כַּלָּה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּהְיֶינָה שְׂמָחוֹת, זֶה לָנוּ כְּבָר שָׁלֹשׁ חֲתֻנּוֹת, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ הַשָּׁבוּעַ בְּרִית, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּהְיֶה בְּעִתּוֹ וּבִזְמַנּוֹ, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְתִתְרַבֶּינָה שְׂמָחוֹת אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲקַוֶּה שֶׁבְּשַׁבָּת עֵקֶב אָבוֹא לִשְׁמֹחַ אִתְּכֶם וּלְהִתְרָאוֹת עִמָּכֶם. הָעִקָּר אֲבַקֵּשׁ אֶת כֻּלְּכֶם, תִּרְאוּ תָּמִיד לִשְׂמֹחַ, וְיִשְׁמְעוּ מִבֵּית־הַכְּנֶסֶת שֶׁלָּנוּ קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה, תָּמִיד תִּהְיֶה מוּסִיקָה בָּאוּלָם, וְלִרְקֹד אַחַר כָּל תְּפִלָּה. אַל תִּסְתַּכְּלוּ מַה שֶּׁקּוֹרֶה בַּחוּץ, וְיִשְׁמְעוּ תּוֹשָׁבֵי הַמָּקוֹם שֶׁאֲצִלֵּנוּ שָׂמֵחַ, שֶׁאֲצִלֵּנוּ, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, וַאֲנַחְנוּ יֵשׁ לָנוּ עִם מַה לְּשִׂמֹּחַ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבִּי כָּזֶה, צַדִּיק כָּזֶה הַמְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד אוֹתָנוּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁכָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ הַלַּיְלָה, יִכָּנֵס הֵיטֵב הֵיטֵב בְּלִבְּכֶם, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמו.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, כ״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תִּחְיֶה.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהָיִיתִי אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהִתְפַּלַּלְתִּי הַרְבֵּה בַּעֲבוּרְכֶם וּבַעֲבוּר בְּנֵי בֵּיתְכֶם.

שָׁמַעְתִּי שְׁמוּעָה מְצַעֶרֶת מְאֹד, שֶׁבִּתְּכֶם מִתְחַבֶּרֶת עִם אִיזֶה יֶלֶד מֻפְרָע מֵהַחְלוֹנִים וְכוּ׳, עֶצֶם זֶה שֶׁהוּא חִלּוֹנִי זֶה נוֹרָא מְאֹד, אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהַפְקִיר בַּת סְתָם כָּכָה, וְאַתְּ יוֹדַעַת אֶת הַתּוֹצָאוֹת מִזֶּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁכֻּלָּם יוֹדְעִים שֶׁהַיֶּלֶד הַזֶּה מֻפְרָע וּמַרְבִּין לְהוֹרָיו, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְעַל־כֵּן אֵינִי מֵבִין אֵיךְ אַתְּ נוֹתֶנֶת דָּבָר כָּזֶה, אֲנִי מַאֲמִין, שֶׁהַכֹּל שֶׁקֶר, עִם כָּל זֹאת אָמַרְתִּי לָרוּץ אֲלֵיכֶךְ בְּשׂוּרוֹתַיִם אֵלּוּ, כְּדֵי לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר וּלְהַצִּיל אֶת בִּתְּכֶם מֵהַדַּרְדְּרוּת חֲמוּרָה, הַחַיִּים כָּל־כָּךְ קְצָרִים, וַחֲבָל לְאַבֵּד אֶת הַיְלָדִים בַּיָּדַיִם בִּשְׁבִיל תַּאֲוַת הַנְּצָחוֹן.

נָא וְנָא רְאִי לְהִתְחַזֵּק, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הָעִקָּר לֹא לְהִתְיָאֵשׁ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לָרִיב, כִּי הַמְּרִיבוֹת בַּבַּיִת גּוֹרְמוֹת לַעֲנִיּוּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי, שֶׁתִּכְתְּבִי לִי בָּעִנְיָן הַנַּ״ל.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, כ״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

מָה אֹמַר לָכֶם! אַל תַּעֲשׂוּ צַעַד פְּזִיז כָּזֶה וְכוּ׳, אֲנִי מֵבִין הֵיטֵב אֶת הַבְּעָיָה שֶׁלָּכֶם, וְהַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲבוּרְכֶם בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁבְּקָרוֹב תִּרְאוּ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה, עַל־כָּל־פָּנִים לְפָנֵי הַחַגִּים אַל תַּעֲשׂוּ שׁוּם דָּבָר, כִּי הִנֵּה בָּאָה שָׁנָה חֲדָשָׁה, וּמִי יוֹדֵעַ מַה יִּהְיֶה, וְעַל־כֵּן טוֹב לְחַכּוֹת.

מָה אֹמַר לָכֶם! אַתֶּם צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הֶעָתִיד שֶׁל יַלְדֵיכֶם, הִנֵּה הֵם קְטַנִּים, וְעוֹד מְעַט יִגְדְּלוּ, וּבְמָקוֹם אַחֵר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן לֹא תְּקַבְּלוּ חִנּוּךְ כָּזֶה, שֶׁהַיְלָדִים רַק יְדַבְּרוּ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק אֱמוּנָה וּתְפִלָּה. לָזֹאת חִמְלוּ עַל יַלְדֵיכֶם, וְתַעֲשׂוּ רַק לְמַעֲנָם, כִּי חֶבֶל עַל הַהַשְׁקָעָה הַקָּשָׁה שֶׁהִשְׁקִיעוּ בִּילְדֵיכֶם, וַעֲכְשָׁו יֵלֵךְ לָרִיק, כִּי בַּחוּץ אַף פַּעַם לֹא יְקַבְּלוּ חִנּוּךְ כָּזֶה, וּמַה יֵּשׁ לָאָדָם יוֹתֵר חָשׁוּב כְּמוֹ הַיְלָדִים, וּלְמַעֲנָם כְּדַאי לְהַקְרִיב הַכֹּל.

נָא וְנָא תִּרְאוּ לְהִתְחַזֵּק, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים כָּאן בְּיַבְנְאֵל, הֵן בְּעִנְיַן הַשְׁכֵּנִים וְהֵן בְּעִנְיַן הַפַּרְנָסָה, וּבִפְרָטִיּוּת בְּחִנּוּךְ הַיְלָדִים בִּקְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, כ״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם לְ...

פֹּה תְּקַבֵּל כַּמָּה מִכְתָּבִים נְחוּצִים, לְמָסֹר אוֹתָם מִיָּד (אֶת מִכְתָּב ... לְמָסֹר לָהּ דַּיְקָא, וְלֹא לְבַעְלָהּ). תָּמִיד רְאֵה לְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִתְחַזְּקוּת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר, וְהוּא תּוֹלֶה אֶת זֶה בִּשְׁבִיל זֶה אוֹ בִּשְׁבִיל זֶה ... הֵם לֹא יוֹדְעִים, אֲשֶׁר אִם הָיוּ גָּרִים בַּחוּץ, הָיוּ מְאַבְּדִים אֶת הַיְלָדִים לְגַמְרֵי, בְּלִי שׁוּם צֵל שֶׁל סָפֵק. לָזֹאת רְאֵה תָּמִיד לְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲפִלּוּ דִּבּוּר אֶחָד, וּמִזֶּה תֵּצֵא גַּם לְךָ הִתְחַזְּקוּת, וּכְדַאי שֶׁתְּדַבֵּר עִם ... גֵּרוֹ יָאִיר, כִּי עוֹבְרִים עָלָיו הַרְבֵּה מַשְׁבְּרִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, כ״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

זְכֵנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲבוּרְכֶם, חִזְקִי וְאִמְצִי, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְתִּיק מִכֶּם אֶת כָּל הַדִּינִים, הָעִקָּר לִהְיוֹת חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל.

קִבַּלְתִּי אֶת הַמֶּסֶר מִ... גֵּרוֹ יָאִיר, וַאֲנִי כְּבָר מְטַפֵּל בָּזֶה.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּדַבְּרִי דִּבּוּרֵי הִתְחַזְּקוּת עִם ... כִּי הִיא מְאֹד נִשְׁבְּרָה וְכוּ׳, וּבִכְלָל טוֹב לָךְ לְדַבֵּר עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֱמוּנָה

פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, וּבָזֶה שֶׁתְּדַבְּרִי עִם נָשִׁים אֲחֵרוֹת, גַּם לָךְ תִּהְיֶה הִתְחַזְּקוּת, כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפד): אִם מְדַבְּרִים עִם הַזּוֹלֶת, אֲזַי יֵשׁ גַּם לוֹ הִתְחַזְּקוּת, וֶהֱיוֹת שֶׁאַתְּ צְרִיכָה הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת מִבַּיִת וּמִחוּץ, לָזֹאת קְחִי לְעַצְמֵךְ מְשִׁימָה זֹאת לְחַזֵּק אֲחֵרִים, וְכָךְ גַּם אַתְּ תִּהְיִי מְחֻזֶּקֶת.

תַּאֲמִינִי לִי, יֵשׁ לִי צַעַר גָּדוֹל, שֶׁהַבַּר־מִצְוָה שֶׁל בְּנֵךְ נִבְלַע בְּתוֹךְ הַחֲנֻכַּת הַבַּיִת, אֲבָל אֲנִי עוֹד אֲשַׁלֵּם לָךְ חֲזָרָה בְּשִׂמְחַת הַחֲתֻנָּה שֶׁל הַבָּנִים כֻּלָּם.

חִזְקִי וְאִמְצִי מְאֹד, וְתִהְיִי חֲזָקָה, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַ עֵקֶב, כ״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

זְכֵנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲבוּרְכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ לְךָ שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

בִּנְכֶם ... נֵרוֹ יָאִיר, לוֹמֵד טוֹב מְאֹד, וּמַצְלִיחַ וְגָדֵל מְאֹד, וְנַעֲשֶׂה עַצְמַאי. אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתִּרְווּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה, הוּא מְאֹד רוֹצֶה לִהְיוֹת בְּאוּמַן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּכְפִי הַנִּרְאֶה כָּל הַכְּתָה תִּסַּע, וְתִרְאֶה אוֹתוֹ שָׁמָּה.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד, וּתְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כִּי כֻּלָּם צְרִיכִים חִזּוּק עָצוּם, וּבְפָרְטִיּוּת עַכְשָׁו, שֶׁמַּצָּב הַפַּרְנָסָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְאֹד דָּחוּק, וְיֵשׁ הַבְטָלָה גְּדוֹלָה, לָזֹאת כְּדַאי לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לָצֵאת לַהֲפָצָה מְרֻכֶּזֶת, וְכָךְ יִהְיֶה לְכֻלָּם שֶׁפַע.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַ עֵקֶב, כ״א מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּתוֹךְ לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חָזַרְתִּי מִציּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל מָלֵא תִּקְוָה טוֹבָה, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְתִרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲבוּרְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְחַזֵּק אֶת קְהִלָּתֵנוּ, בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז, כִּי הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם, יִמַּח שְׁמוֹ, אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל הִתְפָּרְדוּת קְהִלָּתֵנוּ, וּמְאֹד מְאֹד חָבָל.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁבִּנְךָ ... נֵרוֹ יָאִיר, יִהְיֶה בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמַן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ עֵקֶב, כ״ב מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַצַּעַר וְהָעֶגְמַת נֶפֶשׁ, שֶׁהָיְתָה לִי בִּהְיוֹתְכֶם בְּיַחַד אֶצְלִי, וּמַמָּשׁ נִשְׁפַּךְ דָּמִי בְּקִרְבִּי מִכָּל הַסִּפּוּר.

מָה אֹמַר לְךָ! זָכִיתִי לִהְיוֹת אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּרַחֵם עָלֶיךָ, וְיַרְחִיב לְךָ בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, כִּי כָּל הַצָּרוֹת בָּאוֹת לָאָדָם רַק מֵחֲמַת קְטַנּוּת הַמֹּחִין, כִּי

אִם אָדָם הָיָה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לֹא הָיָה בָּא לִידֵי נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים כָּאֵלּוּ, כְּמוֹ שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר מַה נַּעֲשֶׂה עִם בְּנְךָ ... גָּרוֹ יָאִיר, הוּא מַצְלִיחַ מְאֹד, וְלֹא תַּכִּירוּ אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמַן, וְאָז תִּרְאֶה אוֹתוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, עִקַּר הַתִּקּוּן עַל כָּל הָעֲגְמַת נֶפֶשׁ שֶׁגָּרַמְתָּ לִי, שֶׁתְּדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיֵּשׁ לְךָ הַשְׁפָּעָה עָלָיו — רַק אֱמוּנָה, וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, וּצְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שֶׁאֲתֶם לֹא מְבִינִים, וְלֹא מַשְׂכִּילִים וְכוּ' וְכוּ', וּצְרִיכִים לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַשֵּׂכֶל לְגַמְרֵי, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג); וְרָאוּי לְךָ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם אֶת הַמַּאֲמָר הַזֶּה, וְלוֹמַר עָלָיו אֶת הַתְּפִלָּה בְּלִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, הַשַּׁיֶּכֶת לְהַתּוֹרָה הַזּוֹ, וְהִיא תְּפִלָּה קי"ג, וְאִם תִּהְיֶה חָזָק לִלְמֹד בְּכָל יוֹם אֶת הַמַּאֲמָר הַזֶּה, וְלוֹמַר עָלֶיהָ אֶת הַתְּפִלָּה, אָז הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאֵה לִכְתֹּב לִי כַּמָּה שׁוּרוֹת, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּנִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ עֵקֶב, כ"ב מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גָּרוֹ יָאִיר.

כָּל הָעֵת שֶׁהָיִיתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה רָצִיתִי לְדַבֵּר אִתְּךָ, אֲבָל לֹא יָצָא.

מָה אֹמַר לְךָ! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה

שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר בְּכָל שָׁבוּעַ בָּרַבִּים, וּמְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי זֶה הָיָה רְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְדַבֵּר עִם הַזּוּלַת בַּעֲבוֹדַת ה׳ יִתְבָּרַךְ, וִיאַמֵּץ וְיַחֲזֵק וְיעוֹדֵד וִישַׂמֵּחַ אוֹתוֹ, וְאֵין מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ, וְתַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר וּלְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֵן בֶּאֱמוּנַת צַדִּיקִים, כִּי לוּלֵא זֹאת, מַה יֵּשׁ לָנוּ בַּחַיִּים, כִּי יְמֵי חַיֵּינוּ הֶבֶל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאן וְעוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִפֹּה, וּמַה נִּשְׁאָר מֵהָאָדָם? רַק זֶה שֶׁהוּא דִּבֵּר עִם הַזּוּלַת דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הָיִיתִי עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְכֶם, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַתְּפִלּוֹת תִּתְקַבֵּלְנָה לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתנד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֵקֶב, כ״ב מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַצָּמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

זָכָנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲבוּרְךָ וּבַעֲבוּר כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַתְּפִלּוֹת תִּתְקַבֵּלְנָה לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן־כֹּל.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּהְיֶה שָׁבוּר, וְאַדְרַבָּה, רְאֵה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ דִּבּוּרִים, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר פַּעַם לְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן שח): אֲפִלּוּ קֶרֶשׁ קָטָן וְדַק יָכוֹל לְהַדְלִיק עֵץ גָּדוֹל מְאֹד. וְעַל־כֵּן אַל תִּהְיֶה קָטָן בְּעֵינֶיךָ, אֶלָּא תֵּדַע שֶׁיֵּשׁ לְךָ

דִּבּוּרִים לְדַבֵּר וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל־כֵּן הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד דִּבּוּרִים מֵאֱמוּנָה וְהַשְׂגָּחָה פְּרָטִית בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתנה.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ עֵקֶב, כ״ב מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לָךְ! יֵשׁ לִי צַעַר גָּדוֹל מְאֹד, מַה שֶּׁקּוֹרֶה בְּבֵיתְךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עָלַי לוֹמַר לָךְ, שֶׁאֵין זוֹ תַּכְלִית לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ אֶל הַצַּעַר, כִּי כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו וְכוּ׳ וְכוּ׳ (רַשַׁ״י מוֹעֵד קָטָן כז:), וְעַל־כֵּן מַה יִּהְיֶה אִם בְּכָל פַּעַם תִּטְחֲנִי מַיִם וְכוּ׳, וְעוֹד פַּעַם תְּסַפְּרִי מַה שֶּׁקּוֹרֶה בַּבַּיִת וְכוּ׳, בְּוַדַּאי הַכְּאֵב וְהַצַּעַר מְאֹד מְאֹד גָּדוֹל, וְאֵין שׁוּם בְּרֵרָה אַחֶרֶת, רַק לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין, וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְעַל־כֵּן עָלַי לְיַעֵץ לָךְ, שֶׁתַּכְנִיסִי אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ, לְחַזֵּק אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, וּלְטַפְּטֵף לָהֶן דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה, וְהַשְׂגָּחָה פְּרָטִית וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁכָּל אַחַת וְאַחַת מִנְּשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עוֹבֶר עֲלֵיהֶן מַשְׁבֵּר אַחֵר, וַאֲשֶׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁזּוֹכָה לְהַחְדִּיר אֱמוּנָה וְהִתְחַזְּקוּת בְּרֵעוּתָהּ, אֲשֶׁר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ דָּבָר זֶה מְאֹד חָשׁוּב, וְתַמְשִׁיכִי בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ, וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. וְתִהְיִי חֲזָקָה בָּזֶה, וּבְפָרָט לְדַבֵּר עִם הַנָּשִׁים הַצְּעִירוֹת, וְכֵן אֵלּוּ שֶׁנִּכְנְסוּ זֶה עַתָּה לָגוּר בְּיִבְנְאֵל, אֲשֶׁר הֵן מְאֹד מְאֹד צְרִיכוֹת חִזּוּק, וְאִם הַנָּשִׁים תִּהְיֶינָה חֲזָקוֹת, מִמֵּילָא גַּם הַגְּבָרִים יִהְיוּ חֲזָקִים, וְלָכֵן עָלַיִךְ מֻטֶּלֶת הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ — לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד אֶת

נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבָזֶה שֶׁתְּחַזְּקִי אֶת הַזּוֹלֶת, תִּהְיֶה גַּם לָךְ הִתְחַזְּקוּת.

וְהָעִקָּר עָלַיִךְ לְהִשָּׁלִים עִם הַמְּצִיאוּת, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף הוּא יִשְׁתַּנֶּה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ דָּבָר אֶחָד, שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁאַתְּ נוֹתֶנֶת תְּשׁוּמֶת לֵב לַזּוֹלֶת — הוּא מִתְפּוֹצֵץ וְכוּ', וְיָכוֹל לִהְיוֹת מְאֹד, שֶׁבָּזֶה שֶׁתָּמִיד תְּדַבְּרִי עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּבּוּרֵי הִתְחַזְּקוּת, וְתָמִיד תִּהְיִי עֲסוּקָה עִם נָשִׁים אֲחֵרוֹת, לְדַבֵּר עִמָּהֶן, זֶה יְקָרֵב אֶתְכֶם חֲזָרָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי לוֹ מְאֹד מַפְרִיעַ שֶׁאַתְּ מְדַבֶּרֶת עִם נָשִׁים וְלֹא אִתּוֹ, כָּךְ הוֹלֵךְ הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ וְכוּ' וְכוּ'. אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתּוֹצִיאִי דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר מִתּוֹךְ מִכְתָּבִי זֶה.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ עֵקֶב, כ״ב מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה, מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּעִנְיַן הַבִּטּוּחַ וְכוּ' וְכוּ', אֵין עֵצָה אַחֶרֶת רַק אֱמוּנָה וּתְפִלָּה, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

תְּהִלָּה לָאֵל, בְּנֵךְ ... גָּרוֹ יָאִיר, לוֹמֵד טוֹב וּמִתְנַהֵג טוֹב, וְיִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ, הוּא מְאֹד רוֹצֶה לְנַסֵּעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמִסְתָּמָא כָּל הַבַּחוּרִים יִסְעוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמַן.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְדַבֵּר אִתָּן דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְכֵן אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לָנוּ קְהִלָּה קְדוֹשָׁה, שֶׁאֵין לָנוּ מַה לְהִתְבַּיֵּשׁ אִתָּהּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתנז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר עֵקֶב, כ״ב מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ יְרִדְפוּ אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁיֵּשׁ לָךְ אֶת כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְהַמְשִׁיךְ בְּנַהוּל בֵּית־הַסֵּפֶר, רַק הַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם שׁוֹבֵר אוֹתָךְ, וּמַחְלִישׁ אֶת דַּעְתֵּךְ, כְּדֵי שֶׁתַּגְבִּיהִי יָדַיִם, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְפּוֹרֵר, חַס וְשָׁלוֹם, כָּל בֵּית־הַסֵּפֶר, תְּהִלָּה לָאֵל, כָּל הַשָּׁנָה הֶחְזַקְתְּ אֶת בֵּית־הַסֵּפֶר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

אַתְּ צְרִיכָה לָדַעַת, שֶׁאָסוּר לָךְ לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צִבּוּר, הוּא צָרִיךְ הִתְחַזְּקוּת יוֹצֵאת מִן הַכְּלָל, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אַדְרַבָּה בָּזֶה שֶׁיֵּשׁ לָךְ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, וּבָזֶה שֶׁנִּדְמֶה לָךְ שֶׁאָבַד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמֵּךְ, בָּזֶה בְּעַצְמוֹ עָלַיִךְ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבֶּאֱמֶת תּוּכְלִי לְהַמְשִׁיךְ בְּיֶתֶר שְׁאֵת וּבְיֶתֶר עֹז, בְּכֹחוֹת חֲדָשִׁים, כִּי כָּל הַמּוֹרוֹת כְּאַחַת כּוֹתְבוֹת לִי, שֶׁהֵן אוֹהֲבוֹת אוֹתָךְ, וּמְאֹד נָעִים וְטוֹב לָהֵן לַעֲבֹד אִתָּךְ יַחַד, לָכֵן אַל תַּגְבִּיהִי יָדַיִם, וְאַל תִּבְרְחִי, אַדְרַבָּה, עָלַיִךְ לִזְכֹּר, שֶׁתַּעֲבִרְנָה הַשָּׁנִים, וּתְחַתְּנִי אֶת הַבָּנִים שֶׁלָּךְ, וְתִהְיֶינָה לָךְ כַּלּוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, אָז תָּבִינִי מַה זֶּה נִקְרָא קָשֶׁה וְכוּ׳ וְכוּ׳, הַחַיִּים בְּכָלָל לֹא קַלִּים, וַאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַעֲסֹק בְּעֵסֶק קָדוֹשׁ וְנוֹרָא כָּזֶה, לְחַנֵּךְ אֶת בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן רְאִי לְהַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ, לִהְיוֹת מְנַהֶלֶת בֵּית־סֵפֶר, וְאַל תַּעַזְבִי אוֹתָנוּ, אִם יֵשׁ אִשָּׁה אַחַת שֶׁמַּגְבִּיהָה אֶת הַקּוֹל — מַה בְּכָךְ?! זֶה חֵלֶק מֵהַחַיִּים,

וְזֶה חֵלֶק מֵעֲבוֹדַת הַצִּבּוּר, לָכֵן אַל תִּשְׁבְּרִי מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתנח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֵקֶב, כ״ב מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

פֹּה תְּקַבֵּל אֶת הֶמְשֵׁךְ הַסְּלִיחוֹת, וּלְדַעְתִּי בָּזֶה נִגְמַר הַסְּלִיחוֹת, וְאַתָּה כְּבָר יָכוֹל לְהַדְפִּיס אֶת זֶה בְּשָׁבוּעַ זֶה, בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן בְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל.

שָׁלְחוּ לְךָ אֶת זֶה גַּם דֶּרֶךְ דֹּאר אֶלֶקְטְרוֹנִי, וּכְדַאי שֶׁתִּבְדֹּק, וּבָזֶה אֲנִי חוֹסֵךְ לָכֶם תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה אָחוּז מֵהָעֲבוֹדָה.

רְאֵה לְנַקֵּד אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הָאַחֲרוֹנִים, וְתַעֲשֶׂה רְשִׁימָה אֵילוּ קוּנְטְרֵסִים נִגְמְרוּ עַד הַסּוֹף, וְאֵילוּ קוּנְטְרֵסִים זֶה רַק חֲצִי אוֹ רֶבַע, כִּי אִם לֹא תַּעֲשֶׂה אֶת הַחֶשְׁבּוֹן הַזֶּה נִתְבַּלְבֵּל לְגַמְרֵי, וְלֹא נֵדַע אֵיפֹה אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים.

הָעִקָּר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֶת הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה, אַף אֶחָד בָּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת, אַשְׁרֶיךָ וְאַשְׁרֵי חֶלְקֶךָ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתנט.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר עֵקֶב, כ״ב מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תַּלְמִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה בִּנְךָ ... נֵרוֹ יָאִיר, הִגִּיעַ, וְהִשְׁתַּלֵּב טוֹב עִם כָּל הַתַּלְמִידִים, וְלוֹמֵד טוֹב, וּלְדַעְתִּי יִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא לְגַמְרֵי אַחֵר מֵהָאָח הַגָּדוֹל שֶׁלּוֹ, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיַּצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד אֶצְלֵנוּ, הָעִקָּר מַה שֶּׁאֲנִי צָרִיךְ עַכְשָׁו דָּחוּף מְאֹד, שֶׁתִּשְׁלַח עִם ... נֵרוֹ יָאִיר, סֵט זֹהַר שֶׁנִּדְפְּסוּ עִם נְקֻדּוֹת, וְזֶה מְאֹד מְאֹד מֻכְרָח, כִּי כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד אֶצְלֵנוּ יֵשׁ לוֹ סֵט זֹהַר, כִּי תִּקּוּנֵי זֹהַר כָּל אֶחָד גּוֹרֵס לְעַצְמוֹ, וְסִדֶּר בַּזֹּהַר אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים בְּיַחַד, וְלָכֵן רְאֵה לְהַשִּׂיג לוֹ כְּבָר אֶת הַסֵּט זֹהַר, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ.

וְכֵן אִם תּוּכַל לִשְׁלֹחַ עִמּוֹ כֶּסֶף שֶׁקִּנִּיתִי לוֹ סְפָרִים אֵלּוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ לוֹמְדִים: תַּנ״ךְ, מִשְׁנָיוֹת, רַמְבַּ״ם, מִשְׁנָה בְּרוּרָה, וּמִנְחַת חִנּוּךְ, אֶת הַסְּכוּם תִּשְׁלַח עִם ... נֵרוֹ יָאִיר, הוּא נִמְצָא עַכְשָׁו בְּקִרְיַת סֵפֶר אֵצֶל חָמִיו, אַתָּה יָכוֹל לְהִתְוַדַּע אֵצֶל ... אֶת הַמִּסְפָּר טֶלֶפוֹן.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִם יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר, אֲשֶׁר זוֹ מַמָּשׁ הַצָּלַת נְפָשׁוֹת לְכָל הַדּוֹר, וּבְוַדַּאי לֹא בְּחִנָּם עוֹבֵד עָלֵינוּ הַסָּמ״ךְ־מ״ם כָּל־כָּךְ לַעֲשׂוֹת בֵּינֵינוּ פֵּרוּדִים וּמַחֲלוֹקוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּמַשְׁלִיךְ אוֹתָנוּ בְּחוֹבוֹת וְצָרוֹת, כִּי מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה לוֹ דָּבָר זֶה. וְלָכֵן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לַעֲזֹר לוֹ, וְכֵן תְּעוֹרֵר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיְּקַחוּ אֶת הַסְּפָרִים לַהֲפָצָה, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְמַלֵּא אֶת כָּל אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בְּאוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְהָבִיא מִלְיוֹן יְהוּדִים מֵאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרַדִּים אֶל

צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּכְבָר כְּדַאי לְהַדְפִּיס בְּשָׁבוּעַ זֶה אֶת סֵדֶר הַסְּלִיחוֹת, וְלַהֲפִיצָם בְּכָל שְׁכֻבוֹת הָעָם.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֵקֶב, כ״ג מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֶרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הַבֵּן שֶׁל ... נֶרוֹ יָאִיר, יֵשׁ בָּזֶה סִפּוּר, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹתוֹ עַל הַכְּתָב, וּבְוַדַּאי לֹא עָשִׂיתִי שׁוּם אַפְלָיוֹת כְּמוֹ שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב, כִּי בֶּאֱמֶת קִבַּלְתִּי עָלַי לֹא לָקַחַת בַּחוּרִים עַד אַחַר סֵכּוֹת, וְגַם אָז רַק מִיַּבְנְאֵל, וּפֹה יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, וְעַל־כֵּן תָּדוּן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָדוּן אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת.

פֹּה תְּקַבֵּל אֶת הָרְשִׁימָה שֶׁל הַסְּפָרִים שֶׁכָּתַבְתָּ, אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַמְצִיא לִי אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר — יִהְיֶה טוֹב מְאֹד, וּבְפָרָט אֶת כָּל הַסֵּט ״פַּחַד יִצְחָק״, שֶׁהוּא סֵפֶר קָדוֹם, אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַשִּׂיג לִי אֶת זֶה עַד יוֹם שְׁלִישִׁי שֶׁנּוֹסְעִ ... נֶרוֹ יָאִיר, חֲזָרָה, לִשְׁלֹחַ אִתּוֹ — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, וְכֵן יֶתֶר הַסְּפָרִים, הוּא נִמְצָא בְּקִרְיַת סֵפֶר, וְאֶהְיֶה לְךָ אָסִיר תּוֹדָה.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתִרְוֶה הַרְבֵּה נַחַת מִילָדֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמַה מְּאֹד נִזְדַּעְזַעְתִּי לִשְׁמֹעַ מַה שֶּׁעוֹבֵר בֵּינֵיכֶם וְכוּ׳ וְכוּ׳.

אַתֶּם מְאֹד צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַל אִסּוּר נִדָּה, שֶׁזֶּה חָמוּר מְאֹד מְאֹד, וְזֶה בְּכְרִיתוּת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וּמִזֶּה סוֹבְלִים אַחַר־כָּךְ אֶת הַסֵּבֶל הַגָּדוֹל שֶׁאַתֶּם סוֹבְלִים, וְלָכֵן תִּרְאוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם תָּמִיד שָׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי בֶּאֱמֶת הַתַּכְלִית בְּזֶה הָעוֹלָם לָגוּר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבַהֲבָנָה הֲדָדִית, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חֲזַק. לָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּרְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אֶתְכֶם, רַק תִּחְיוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבַהֲבָנָה הֲדָדִית.

... נֵרוֹ יָאִיר! רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעַצְמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם, הֵן בְּמִקְרָא, הֵן בְּמִשְׁנָה, הֵן בִּגְמָרָא, הֵן בְּמִדְרָשׁ, וְהֵן בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ, מִכָּל לְמוּד וְלִמּוּד תִּלְמַד אֲפִלּוּ קְצָת קְצָת, הָעִקָּר שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלֶיךָ יוֹם אֶחָד בְּלִי לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהַתּוֹרָה הִיא הַמָּזוֹן שֶׁל הַנְּשָׁמָה, וְאַשְׁרֵי הָאִישׁ שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה מְעַשֶּׁרֶת אֶת הָאָדָם גַּם בְּגַשְׁמִיּוּת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּרוּחָנִיּוּת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצָלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ, שֶׁאַתְּ מִתְחַזֶּקֶת, וְכֵן אַתְּ מְחַזֶּקֶת אֲחֵרִים.

מָה אֹמַר לָךְ! אֵין דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִלְּדַבֵּר בָּרַבִּים, שֶׁבָּזֶה אַתְּ זוֹכָה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֲשֶׁר זְכוּת הָרַבִּים תְּלוּיָה בָּךְ. וְלָכֵן רְאִי לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, דִּבּוּרֵי חִזּוּק כְּפִי שֶׁקִּבַּלְתְּ אֶצְלֵנוּ, וְאַל תִּפְחֲדִי בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, אַדְרַבָּה תִּתְחַזְּקִי בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר אֹמֶץ, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת שְׁאָר נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתְּחַזְּקֶנָּה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּה צַו הַשָּׁעָה, אַשְׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁזּוֹכָה עַכְשָׁו לְהִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה, וּלְעוֹרֵר אֶת אֲחֵרוֹת בִּתְשׁוּבָה, וְאָז הַשָּׂכָר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

מְאֹד רָצִיתִי, שֶׁתְּחַזְּקִי אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתָמִיד תִּשְׁתַּדְּלִי לְדַבֵּר עִם נָשִׁים אֲחֵרוֹת בְּעִנְיַן אֱמוּנָה וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁזֶּה מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ, כִּי עוֹבֵר עַל אֲנָשִׁים מַה שֶּׁעוֹבֵר — הַרְבֵּה מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

בְּעִנְיַן הַחַיִּים הַפְּרָטִיִּים שֶׁלָּךְ, אַתְּ צְרִיכָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וּכְמוֹ שֶׁדִּבַּרְנוּ אֵין עֵצָה אַחֶרֶת, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט, וּלְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הַמַּדָּל שֶׁלּוֹ, וְהוּא צָרִיךְ לַהֲפֹךְ אֶת זֶה, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל: אֵין מַזָּל לְיִשְׂרָאֵל, וּפֵרְשׁוּ הַצַּדִּיקִים: ״אֵין״ — הַיְנוּ אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, הוּא הַמַּזָּל שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּצְרִיכִים לְדַבֵּק עַצְמוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְהַפֵּךְ הַמַּזָּל לְטוֹבָה.

מְאֹד רָצִיתִי שֶׁגְּבֶרֶת ... תִּחְיֶה, תְּמַלֵּא מְקוֹמֵךְ, בְּעֵת שֶׁתֵּצְאִי לְחֻפָּשַׁת לֵדָה, בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמֻצְלַחַת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. הָעִקָּר תִּתְחַזְּקִי מְאֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לָךְ שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדַיִךְ, וְתַעֲזְרִי לָנוּ לִבְנוֹת אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְהָאוּלָם שְׁמָחוֹת.

הַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתַּמְשִׁיכִי לִהְיוֹת מוֹרָה, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכְּשֶׁ... תְּחַיֶּה תֵּצֵא לְחֻפְשַׁת לֵדָה, אַתְּ תְּקַחִי אֶת הַכִּתָּה הַזּוֹ.

הָעִקָּר תִּתְחַזְּקִי מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי זֶה הַיְסוֹד, וּכְכָל שֶׁתִּתְחַזְּקִי בֶּאֱמוּנָה — כֵּן תַּעַבְרִי אֶת הַכֹּל, כִּי

עַל־יְדֵי אֱמוּנָה עוֹבְרִים עַל הַכֹּל. הָעִקָּר לֹא לְפַחֵד מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְאָז תִּרְאֵי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ בַּחַיִּים.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתַּרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאַל תִּפְחֲדִי מֵאַף אֶחָד, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה נָשִׁים, שֶׁהֵן מְלֵאוֹת סְפֵקוֹת וּבִלְבּוּלִים וְכוּ' וְכוּ', וְהֵן שְׁבוּרוֹת וּצְרִיכוֹת חִזּוּק, וּבָזֶה שֶׁאַתְּ תְּחַזְּקִי אֶת אֲחֵרוֹת, גַּם לָךְ יִהְיֶה חִזּוּק, וְאַל יֵקַל דָּבָר זֶה בְּעֵינַיִךְ, כִּי אָז תִּרְאֵי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לִשְׁמֹעַ אֶצְלֵךְ בְּקָרוֹב מְאֹד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הֱיוֹת שֶׁאַתְּ הוֹלֶכֶת לְחַנֵּךְ אֶת בְּנוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מִי שֶׁמְּחַנֵּךְ אֶת בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת מְאֹד מְאֹד חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לוֹ תִּרוּץ עַל הַכֹּל, כִּי מִי שֶׁחָזָק בֶּאֱמוּנָה, יֵשׁ לוֹ תִּרוּץ עַל כָּל הַקֻּשְׁיוֹת וְהַסְּפֵקוֹת שֶׁרַק שׁוֹאֲלִים, כִּי הָאֱמוּנָה זוֹ בְּרָכָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי כח, כ): ״אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת״, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה, וּבִפְרָט מִי שֶׁמְּחַזֵּק אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת מְאֹד מְאֹד חָזָק בֶּאֱמוּנָה.

נָא וְנָא רְאִי לְחַזֵּק אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עִם מִי שֶׁאַתְּ רַק מְדַבֶּרֶת, תְּדַבְּרִי דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁתַּצְלִיחִי, וְזֶה דָּבָר מְאֹד מְאֹד חִיּוּבִי לְדַבֵּר עִם הַנָּשִׁים רַק דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ, וְתָמִיד תְּבַשְּׂרִי לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיֶּה.

מַה מְּאֹד נִכְנְסָה בְּלִבִּי שִׂמְחָה, שֶׁתַּמְשִׁיכִי גַּם הַשָּׁנָה הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה לְחַנֵּךְ אֶת בְּנוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, זוֹ אֶצְלִי שִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, כִּי, תְּהִלָּה לָאֵל, הִצְלַחְתְּ מְאֹד מְאֹד עִם הַבָּנוֹת, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּמְשִׁיכִי לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת בְּנוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְחַנְּךָ אוֹתָן בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הָעִקָּר הוּא אֱמוּנָה, כִּי כָּךְ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן לג), אֲשֶׁר אֵצֶל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, אֲבָל אֶצְלִי הָעִקָּר הוּא אֱמוּנָה, וְלָכֵן תִּתְחַזְּקִי מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

נָא וְנָא רְאִי לְהִתְחַזֵּק, וּלְחַזֵּק גַּם אֶת שְׁאָר נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְדַבֵּר אִתָּן תָּמִיד דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בָּזֶה שֶׁתְּחַזְּקִי וּתְעוֹדְדִי אֶת שְׁאָר הַנָּשִׁים, תִּהְיֶה לָךְ מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל מִינֵי סְפֵקוֹת וּבִלְבּוּלִים, וַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, וְקַטְנוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּכְשֶׁמְּחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים אֶת הַזּוּלַת בֶּאֱמוּנָה, בָּזֶה מַצְלִיחִים מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוּב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד בַּיְּהֲדוּת, כָּל מִי שֶׁשָּׂמֵחַ יוֹתֵר מַצְלִיחַ יוֹתֵר, וְאַתָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כד): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, הוּא יָכוֹל לַעֲלוֹת עִם הַשִּׂמְחָה לְמַעְלָה מִן נַפְשִׁין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וּלְהַגִּיעַ אֶל מַדְרֵגַת מָטֵי וְלֹא מָטֵי, הַיְנוּ לְהַשִּׂיג אֶת הַשָּׂגַת הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא מֵעוֹלָם הָאֲצִילוּת. וְלָכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׁמַּח אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק גַּם אֲחֵרִים, וּכְפִי שֶׁהָאָדָם מְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים, כֵּן תִּהְיֶה לוֹ הִתְחַזְּקוּת. וְעַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים, וְזוֹ הַמִּצְוָה הֲכִי גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קו) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים לב, א): ״אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל״, אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁמַּכְנִיס שֵׂכֶל בַּדָּל, כִּי צְרִיכִים לְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלֹא לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

נָא וְנָא תְּדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תְּצַיֵּר, אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הוּא אֵין סוֹף, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר הַזֶּה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל דְּבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר כָּל לִמּוּד וְלִמּוּד שֶׁלּוֹמְדִים מֵאֵלּוּ הַד׳ לִמּוּדִים — הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ד מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיֶּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוֹד בְּהַרְחָבַת הַדַּעַת, וּבִפְרָט כְּשֶׁאַתְּ הוֹלֶכֶת עַכְשָׁו לְחַנֵּךְ אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, עָלַיִךְ לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוֹד בַּיַּהֲדוּת וּבְקִיּוּם הָאָדָם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וֶהְיוֹת שֶׁאַתְּ נוֹתֶנֶת הַרְצָאָה בָּרַבִּים, עָלַיִךְ מְאֹד לִהְיוֹת שְׂמֵחָה, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל הַשּׁוֹמְעוֹת, וְאֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ, כְּמוֹ לְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמַכְאוֹבִים גְּדוֹלִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת שְׁאַר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אַתְּ יְכוֹלָה לְחַזֵּק אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעִם כָּל מִי שֶׁאַתְּ יְכוֹלָה לְדַבֵּר, תְּדַבְּרִי דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהִתְחַזְּקוּת וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה נָשִׁים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהֵן נֶחְלָשׁוֹת מֵרֹב הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם, וּבִפְרָט הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים שֶׁחָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וְנִכְנְסוּ לָגוּר בִּיבְנְאֵל, טוֹב מְאֹד שֶׁתִּתְקַשְּׁרִי אִתָּם קֶשֶׁר, וְזוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֶהְיֶה לָךְ אַסִּיר תּוֹדָה בַּעֲבוּר זֶה.

נָא וְנָא הַדְבִּיקִי אֶת עַצְמֵךְ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תְּצַיְּרִי

בְּדַעְתֵּךְ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתַּחְדִּירִי בַּבָּנוֹת אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחִי כָּל יְמֵי חַיַּיִךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתסט.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֶּר רְאֵה, כ״ד מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֵיךְ אַתְּ מִתְחַזֶּקֶת וּמִתְכּוֹנֶנֶת לְחַזֵּק אֶת בְּנוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לַשָּׁנָה הַבָּאָה, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּהְיוּ לָךְ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בִּלְתִּי רְגִילִים לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הַבָּנוֹת, כִּי בֶּאֱמֶת כֻּלָּן הֵן יְהֲלוֹמִים, וּצְרִיכִים לְלַטֵּשׁ אוֹתָן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לִרְאוֹת אֶצְלָן רַק טוֹב.

נָא וְנָא רְאִי לְדַבֵּר עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּתְחַזְּקִי אוֹתָן בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תְּהִי שְׁבוּרָה בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַבֵּן שֶׁלָּךְ יִגְדַּל תַּלְמִיד חָכָם גָּדוֹל, רַק לֹא לְדָאֹג, וּלְהִשְׁתַּדֵּל לֹא לְדַחֵק אוֹתוֹ, וְלֹא לְהַלְחִיצוֹ אוֹ לְהַפְעִיל עָלָיו לַחַץ, חַס וְשָׁלוֹם, רַק בְּסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ, שֶׁתַּצְלִיחִי דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתע.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֶּר רְאֵה, כ״ו מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ.

קֹדֶם בְּעִנְיַן שֶׁהִכּוּ אֶת בְּנֶךָ ... נֶרוֹ יָאִיר, מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר עַל זֶה, וַאֲנִי אֲעַמִּיד אֶת הַמַּכָּה עַל מְקוֹמוֹ, אֲנִי כְּבָר הוֹלֵךְ לְדַבֵּר עִם ... נֶרוֹ יָאִיר, לֹא יִתָּכֵן שֶׁמְּלַמֵּד אוֹ עוֹזֵר לְמְלַמֵּד יַכֶּה אֶת הַיְלָדִים, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מַקְפִּיד עַל דָּבָר זֶה, כִּי אָסוּר לְהַרְבִּיץ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וּמִי שֶׁמַּכֶּה אֵינוֹ מְלַמֵּד. תַּגִּידִי לְבָנְךָ ... נֶרוֹ יָאִיר, שֶׁאַחַר סְכוֹת הוּא יָבוֹא לְלִמּוּד אֶצְלִי, וְשֶׁלֹּא תֵּחָלֵשׁ דַּעְתּוֹ כְּלָל, כִּי אֶצְלִי יִהְיֶה לוֹ רַק טוֹב כְּמוֹ לְ... נֶרוֹ יָאִיר.

אוֹדוֹת הַמָּעוֹן — תַּחֲזִיקִי אֶת זֶה חָזָק, וְאַל תִּתְפַּעֲלִי בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן מִשּׁוּם בְּרִיָּה, אִי אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיק מוֹסָד עִם חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְכוּ׳ וְעִם רְגִישׁוּת וְכוּ׳, צְרִיכִים לָלֶכֶת בְּיָד חֲזָקָה בְּמָקוֹם שֶׁצְּרִיכִים, וְדַי לְחַכִּימָא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכֵּךְ. בְּעִנְיַן מַה שֶּׁקָּרָה עִם הַבַּת שֶׁל ... זֶה לֹא בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתְּ וְכוּ׳, תָּמִיד צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל בְּעַיִן טוֹבָה, וְלָדוּן לְכַף זְכוּת, וְלֹא מַה שֶּׁרוֹאִים בָּעַיִן מְבִינִים תֵּכֶף־וּמִיָּד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָךְ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכִּי לְבָנִים צַדִּיקִים יוֹצְאִים מִן הַכְּלָל, רַק חִזְקִי וְאִמְצִי מְאֹד, וְתִרְאִי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

אֶת זֶה אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁאַל תַּאֲמִינִי לְאַף אֶחָד שֶׁמְּדַבֵּר בִּשְׁמִי.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ו מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

נָא לִמְסֹר אֶת הַמִּכְתָּב תֵּכֶף־וּמִיָּד בְּיַד ... תִּחְיֶה, כִּי זֶה מְאֹד נָחוּץ.

רְאֵה לְדַוֵּחַ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת הֵן מֵעַצְמֵךְ וְהֵן מֵהַקְּהִלָּה.

רַק חֲזַק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִם תִּהְיֶה חָזָק בֶּאֱמוּנָה, תִּרְאֶה בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, כִּי ״אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת״ (מִשְׁלֵי כח, כ).

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ מִמֵּךְ...

כו תתעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר רְאֵה, כ״ז מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בְּלִי אֱמוּנָה הַחַיִּים אֵינָם שָׁוִים כְּלוּם, כִּי הָעִקָּר הוּא הָאֱמוּנָה, וּצְרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעַצְמוֹ אֵיפֹה אוֹחֲזִים בֶּאֱמוּנָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ה׳); וְיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁסּוֹבְלִים חֳלָאִים רָעִים וְכוּ׳, שֶׁזּוֹ מַחֲלַת הָעֲצָבִים, רַק עַל־יְדֵי חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, כִּי הַדִּמְיוֹן זֶה נֶגֶד הָאֱמוּנָה, כֵּן בּוֹרֵחַ וְנִתְגָּרֵשׁ מֵהָאָדָם כָּל הַשְׁטָיוֹת וְהַדִּמְיוֹנוֹת. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: ״וְהָסֵר מִמְּךָ כָּל חֹלִי״ (דְּבָרִים ז, טו) — זֶה הָרַעְיוֹן (יְרוּשַׁלְמִי שַׁבָּת עט.); כִּי הַדִּמְיוֹנוֹת, זֶה מַה שֶּׁמַּכְנִיס אֶת הָאָדָם בִּלְחָצִים, וְעַל־כֵּן הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה. וּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כא), שֶׁהָאֱמוּנָה

צְרִיכָה לְהִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָאֵיבָרִים שֶׁל אָדָם, עַיִן שָׁם; וּבָזֶה נָבִין לָמָּה כָּתוּב בִּלְשׁוֹן רַבִּים דַּיְקָא (מִשְׁלֵי כח, כ): "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת", כִּי צְרִיכִים אֱמוּנָה בְּכָל פְּרָט וּפְרָט מֵהַחַיִּים, כּוֹאֶבֶת לִי הָרֶגֶל מְאֹד, אֲנִי צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁזֶּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכַוָּנָה עֶלְיוֹנָה, יֵשׁ לִי צַעַר וְיִסּוּרִים מִבְּנֵי אָדָם — זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הִסְתַּבַּכְתִּי בִּתְלָאוֹת וּבְחוֹבוֹת — זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה "אִישׁ אֱמוּנוֹת" — שֶׁצְּרִיכִים אֱמוּנָה בְּכָל פְּרָט וּפְרָט מֵהַחַיִּים, וְאָז עַל־יְדֵי אֱמוּנָה, נִמְשֶׁכֶת בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי הָאָדָם, אַשְׁרֵנוּ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כָּזֶה!

הִנֵּה פֹּה תְּקַבֵּל מִכְתָּב שֶׁכָּתַב אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁרוֹצֶה לַעֲזֹר לָתֵת תְּנוּפָה לַמּוֹסָדוֹת, וְלָכֵן תִּתְלֶה אֶת הַמִּכְתָּב בְּלוּחַ הַמּוֹדָעוֹת, אַף שֶׁרַק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּטַחְתִּי, וַאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁכָּל יְשׁוּעָתִי תִּלּוּיָה רַק בִּידֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֹא בִּידֵי בָּשָׂר וָדָם, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאָדָם בָּא וְרוֹצֶה לַעֲזֹר, וּמַשְׁקִיעַ כַּמָּה אַלְפֵי דוֹלָרִים, מְשַׁלֵּם כַּרְטִיס לִבְנִי, וּמֵבִיא צֶוֶת צַלָּמִים לְצַלֵּם אֶת הַמּוֹסָדוֹת וְכוּ', צָרִיךְ לְעוֹדֵד אוֹתוֹ. מִי יִתֵּן, שֶׁיִּהְיֶה שָׁלִיחַ טוֹב, כִּי הַרְבֵּה שְׁלִיחִים לַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא, סוּס מוּכָן לַמִּלְחָמָה וְלַה' הַתְּשׁוּעָה (מִשְׁלֵי כא, לא), וְנִרְאֶה מַה חֲלוֹמוֹתָיו, וְאֵיךְ אָמַר הַתָּם: "אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַכֹּל יָכוֹל לִהְיוֹת".

רְאֵה לִמְסֹר אֶת מִכְתַּב הַמּוֹרוֹת אֶל ... כִּי זֶה מְאֹד נָחוּץ, וְכֵן אֶת שְׁנֵי הַמִּכְתָּבִים לְ... נְרוֹ יָאִיר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ח מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי הַיּוֹם אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, זֶה מַמָּשׁ פְּאֵר, וְזֶה יִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם, וַאֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ, כִּי אִם לֹא הָיוּ מַלְחִיצִים אוֹתִי לְדַבֵּר בָּרַבִּים, לֹא הָיוּ יוֹצְאִים קוּנְטְרֵסִים כָּאֵלּוּ, כִּי כָּל סִבָּתִי

לְדַבֵּר בָּרַבִּים, זֶה רַק כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ נַעֲשִׂים קוּנְטְרֵסִים חֲדָשִׁים, וּתְהִלָּה לָאֵל, זֶה יוֹצֵא בְּקֶצֶב מָהִיר מְאֹד, וּצְרִיכִים לְסַדֵּר הַכֹּל, כְּדֵי שֶׁלֹּא נִשְׁכַּח מַה כֵּן עָשִׂינוּ וּמַה לֹּא עָשִׂינוּ...

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה עַל הַיָּד, וְלִי עַל הָרֶגֶל וְכוּ׳.

נָא וְנָא לְהִתְחַזֵּק, כִּי הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁאַתֶּם מוֹצִיאִים לָאוֹר, עוֹשִׂים מַהֻפָּכָה בָּעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר בָּעִתִּים הַלָּלוּ מַה שֶּׁעוֹבֵר, וְהַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים מְחַיִּים אוֹתָם מְאֹד, וְלָכֵן חִזְקוּ וְאִמְצוּ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם וְלַה׳ הַתְּשׁוּעָה.

פֹּה תְּקַבֵּל חֲזָרָה אֶת הַמִּכְתָּבִים שֶׁהִגַּהְתִּי, וְזֶה מְאֹד מְאֹד יָפֶה, וְכֵן רָצִיתִי שֶׁתִּשְׁלְחוּ אֵלַי תֵּכֶף־וּמִיָּד אֶת הַקּוּנְטְרֵס "יְמֵי אֱלוּל", כְּדֵי לְהַגִּיהַּ, וַאֲנִי כְּבָר אֶשְׁלַח לָכֶם אֶת זֶה חֲזָרָה, בְּאֹפֶן שֶׁבְּיוֹם רִאשׁוֹן תּוּכְלוּ לְהַכְנִיס אֶת הַסְּלִיחוֹת לְתוֹךְ הַדְּפוּס, אֲקַוֶּה שֶׁהַכֹּל יִכָּנֵס, וְאִם לֹא, נַקְטִין אֶת ה׳תִּקּוּן הַכְּלָלִי׳, וְכֵן אֶת הַמִּכְתָּבִים.

וְכֵן אֶת יֶתֶר הַדְּבוּרִים שֶׁתִּקְתַּקְתְּ מֵהַשָּׁעוּר, אֲסַדֵּר אֶת זֶה לְמִכְתָּבִים, נָא לִשְׁלֹחַ כְּמוֹ שֶׁתִּקְתַּקְתְּ, וַאֲנִי אֲסַדֵּר אֶת זֶה בְּצוּרַת מִכְתָּבִים, וְיֻדְפַּס בַּ"אֲשֶׁר בַּנַּחַל".

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲקַוֶּה שֶׁשְּׁלַחְתֶּם אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי לְיַבְנְאֵל.

כו תתעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרָא רַאֲה, כ״ח מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ, עַל אֲשֶׁר אַתָּה מִתְאַמֵּץ לְהַגִּיהַּ אֶת הַסְּפָרִים, וּמַכְנִיס מַרְאֵי מְקוֹמוֹת, כִּי זֶה יוֹצֵא כָּל־כָּךְ יָפֶה, וְסֵפֶר שֶׁיֵּשׁ

בּוֹ מַרְאֵי מְקוֹמוֹת, יֵשׁ בָּזֶה חֵן אַחֵר לְגַמְרֵי, וְעַל־כֵּן תַּמְשִׁיךְ לְהַכְנִיס בְּכָל סֵפֶר וְקוּנְטְרֵס מַרְאֵי מְקוֹמוֹת, אֲפִלּוּ אֵיזוֹ מֵימְרָא אוֹ דִּבּוּר שֶׁכָּתַבְתִּי, יֵשׁ לָזֶה מָקוֹר בַּגְּמָרָא וּבַמִּדְרָשִׁים וְזֹהַר הַקָּדוֹשׁ וְכִתְבֵי הָאֲרִיזַ״ל וְהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע וְתַלְמִידָיו, וּבִפְרָטִיּוּת בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה, הָעִקָּר שֶׁיִּהְיוּ הָרְבֵּה מְקוֹמוֹת, וְזֶה חִדּוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְבָרֵךְ אוֹתְךָ בְּפַרְנָסָה בְּנָקֵל, שֶׁתּוּכַל לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּהַרְחָבַת הַדַּעַת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָה רְאֵה, כ״ט אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַצַּעַר וְהָעָגְמַת נֶפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁאַתָּה כָּל־כָּךְ שָׁבוּר בְּעַצְמְךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳. מָה אֹמַר לְךָ! אַתָּה צָרִיךְ לִזְכֹּר אֶת הַפָּסוּק (שְׁמוּאֵל־א׳ טו, יז): ״אִם קָטָן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה״, אַל תִּשְׁבֹּר אֶת עַצְמְךָ יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁאַתָּה שָׁבוּר בְּעַצְמְךָ, רְאֵה לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל כָּל מַה שֶּׁפָּעַלְתָּ בְּקִהְלָתֵנוּ, וְתֵדַע נֶאֱמָנָה, אִם לֹא אַתָּה, מִי יוֹדֵעַ אִם הָיִינוּ מַגִּיעִים לְמַה שֶּׁהִגַּעְנוּ, וְלָכֵן תִּקַּח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתַתְחִיל לְחַזֵּק אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּהַרְחָבָה וּבְגַדְלוּת הַמֹּחִין וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי כָּךְ גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קו): עֵצָה לָבוֹא לְגַדְלוּת הַמֹּחִין הוּא — לְהַשְׂכִּיל אֶת אֲחֵרִים, בָּזֶה שֶׁמְּחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׂמְּחִים אֶת אֲחֵרִים, יֵשׁ לוֹ בְּעַצְמוֹ הִתְחַזְּקוּת, וְעַל־כֵּן תִּקַּח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתַעֲלֶה

מַעְלָה מַעְלָה. הָעִקָּר אַל תִּהְיֶה שָׁבוּר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אַתָּה צָרִיךְ לִזְכֹּר, שֶׁגַּם בָּא לָאָדָם פִּתְאֹם, וַאֲנִי בָּטוּחַ, שֶׁיַּעֲשֶׂה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עִמְּךָ נִסִּים, שֶׁתִּזְכֶּה לִמְכֹּר אֶת הַבִּנְיָן, וְתִקָּנֶה דִּירָה סָמוּךְ לְ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ".

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה שָׁבוּר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, אֶלָּא תִּמְצָא בְּעַצְמְךָ תָּמִיד נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְהָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ קְבִיעוּת בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן בְּשׁוּ"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", וּמִשָּׁם תְּקַבֵּל חִיּוּת, כִּי הֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וּמוֹהַרַנ"תְ זַ"ל, שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמֶשֶׁךְ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁעַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים כָּל מִינֵי מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, רַק חֲזַק וֶאֱמַץ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'): כַּד חַם גַּבָּהּ אִתְהַפַּךְ, כְּשֶׁיִּכְמְרוּ רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ, תִּתְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הָרַחֲמִים, וַאֲנִי בָּטוּחַ בְּמִלְיוֹן אָחוּז, שֶׁכָּךְ יִקְרֶה אֶצְלְךָ. וְרַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מח), אֲשֶׁר יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא כָּל־כָּךְ סָמוּךְ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, סָמוּךְ אֶל הַדֶּלֶת וּלְבַסּוֹף בּוֹרֵחַ, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתעו.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָה רְאֵה, כ"ט מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לָנָכוֹן קִבַּלְנוּ אֶת הַתְּרוּמָה הַצְּנוּעָה בַּעֲבוּר אוּלַם הַשְּׂמָחוֹת, יַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בִּזְכוּת גְּדֶל הַמִּצְוָה הַזּוֹ, שֶׁתָּמִיד יִהְיוּ שְׂמָחוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

טוֹב מְאֹד שֶׁתִּבְדְּקוּ אֶת הַמְּזוּזוֹת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ לָכֶם בְּרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ רְאֵה, כ״ט מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! עָבַר עָלַי שָׁבוּעַ שֶׁל יְסוּרֵי תֹּפֶת, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּרְבּוּ יוֹתֵר בִּתְפִלָּה, כִּי הַתְּפִלּוֹת שֶׁאֲנַשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְפַּלְּלִים, וַדַּאי עוֹזְרוֹת יוֹתֵר מֵרוֹפְאִים, שֶׁהֵם סְתָם רוֹצְחֵי נְפָשׁוֹת, רוֹפֵא אֱלִיל וְכוּ׳.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ, עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי בִּבְנַיַּת אוּלַם הַשְּׂמָחוֹת, וּמְאֹד מְאֹד רָצִיתִי לַעֲשׂוֹת אֶת הַהִלּוּלָא שֶׁל הָאִמָּא, עָלֶיהָ הַשָּׁלוֹם, בְּח׳ חֶשְׁוָן בְּאוּלַם הַשְּׂמָחוֹת, שֶׁיִּהְיֶה לְטוּשׁ וְכוּ׳, וְצֶבַע וְכוּ׳, שֻׁלְחָנוֹת וְכִסְאוֹת וְכוּ׳, וּמְחִיצוֹת וְכוּ׳, וְאוּלַי גַּם מַזְגָּנִים וְכוּ׳, אֲצָל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַכֹּל יָכוֹל לִהְיוֹת. הֵן אֱמֶת שֶׁיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה לְשַׁלֵּם, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְרַחֵב לָנוּ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

בְּתְחִלָּה עָלָה לִי בְּמַחְשָׁבָה לִנְסֹעַ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דֶּרֶךְ אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְלִשְׁבּוֹת עוֹד שַׁבָּת בִּיבְנְאֵל, אֲבָל בְּמַחֲשָׁבָה שְׁנִיָּה נִכְנַס לִי, אִם זוֹ לֹא מַלְכֻדֶּת בִּשְׁבִילִי, שֶׁפִּתְאֹם הַגּוּי הַטָּמֵא ... שְׁחִיק טַמְיָא,

יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לִי צַו עִכּוּב בָּרֶגַע הָאַחֲרוֹן, וְאֶשָּׁאֵר מְחוּץ, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁלֹּא אֶהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמַן, וְעַל־כֵּן אֲנִי דּוֹחֶה אֶת הַתָּכְנִית, וַאֲנִי נוֹסֵעַ מִפֹּה.

רְאֵה לְכְתֹּב לִי מַה הַחֲדָשׁוֹת, וְאֵיךְ הַתָּכְנִיּוֹת הָלְאָה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ בָּזֶה שֶׁכָּתַבְתָּ, שֶׁאַתָּה מַכְנִיס צֶמֶר גֶּפֶן בָּאָזְנַיִם, וְאֵינְךָ שׁוֹמֵעַ מַה שֶּׁדּוֹקְרִים אוֹתְךָ וְכוּ׳, עָלֶיךָ לִזְכֹּר, שֶׁכָּל גַּבַּאי צְדָקָה עוֹבֵר אֶת הַנִּסָּיוֹן הַקָּשֶׁה הַזֶּה. וְעַל־כֵּן אַל תִּתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בִּרְיָה שֶׁבָּעוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתַּעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לְךָ וּלְאִשְׁתְּךָ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְתִזְכּוּ לִהְיוֹת שְׁלִיחִים נֶאֱמָנִים, לִבְנוֹת אֶת אוּלָם הַשִּׁמְחוֹת, וְאַחַר־כָּךְ נוּכַל לְהִתְמַקֵּד עַל בִּנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ רְאֵה, כ״ט מְנַחֵם־אָב ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיֶּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ.

מָה אֹמַר לָךְ! הַחִנּוּךְ אֶצְלֵנוּ צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק מְאֹד, וְזֶה תָּלוּי בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעַצְמָם, כְּפִי שֶׁיֵּצְאוּ לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה עִם הַמְלַמְּדִים וְעִם הַמּוֹרוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, תִּרְאִי בְּעַצְמֵךְ מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל הַבָּנִים שֶׁלָּךְ, וְיֵשׁ לָךְ טְעָנוֹת וּמְעָנוֹת, כְּמוֹ־כֵן יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַהוֹרִים טְעָנוֹת עַל אֵיזֶה מְלַמֵּד אוֹ עַל אֵיזוֹ מוֹרָה, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְסַדֵּר שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְזֶה תָּלוּי כְּפִי הַהַשְׁקָעָה שֶׁנַּשְׁקִיעַ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תִּרְאִי לְהַחְדִּיר בַּבָּנוֹת יִרְאַת שָׁמַיִם, וּתְחַזְּקִי אֶת ... תְּחִיֶּה, וְאֶת ... תְּחִיֶּה, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתָן וּלְדַבֵּר עַל לִבָּן, שֶׁלֹּא

תִּצְאֶנָה, חַס וְשָׁלוֹם, לְחַרְבּוּת רָעָה, כִּי צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים בָּעִתִּים הַלָּלוּ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְרַחֵק אוֹתָם בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן.

הַגְּבֶרֶת ... תִּחְיֶה מְאֹד נִפְגָּעָה שֶׁאֵין לָהּ כְּתָה, אֲנִי יָצָתִי, שֶׁכְּשֶׁאַתְּ יוֹצֵאת לְחֻפְשַׁת לַדָּה, הִיא תִּקַּח אֶת הַכְּתָה, וְעַל־כֵּן הָיִיתִי אוֹמֵר לָךְ, כְּדַאי לָךְ לְהַשְׁלִים אִתָּהּ, כִּי עַד מָתַי יִהְיוּ, חַס וְשָׁלוֹם, פְּרוּדִים אֶצְלֵנוּ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר, שֶׁבְּמַחֲנֵנוּ יִהְיֶה רַק שָׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחְדוּת, וּבְזְכוּת זֶה תִּרְאֵי נִסִּים נִגְלִים, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּעַבְרִי אֶת הַהוֹלָדָה בְּנָקֵל, כִּי אֵינוֹ דוֹמֶה כְּשֶׁמַּשְׁלִימִים לְעֵמַת שֶׁסּוֹחֲבִים שְׁנָאָה אֶחָד עַל הַשֵּׁנִי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שֶׁתַּצְלִיחִי בְּחַיֵּיךְ.

אֶכְפֹּל בְּבַקָּשָׁתִי, אִם אַתְּ יְכוֹלָה לְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִם ... תִּחְיֶה, כִּי תִּהְיֶה לִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי אֲנִי לֹא יָכוֹל לִסְבֹּל מַחֲלֹקֶת.

רְאִי לִכְתֹּב לִי.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבַּת שָׁלוֹם...

כו תתעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוֹקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הִנֵּה נִכְנַס לָנוּ חֹדֶשׁ הָרַחֲמִים, חֹדֶשׁ הַסְּלִיחוֹת, חֹדֶשׁ אֱלוּל, שֶׁזֶּהוּ הַחֹדֶשׁ הָאַחֲרוֹן שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וְעָלֵינוּ

לְהִתְבּוֹנֵן כֵּיצַד עָבְרָה כָּל הַשָּׁנָה, אַחַד־עָשָׂר חֳדָשִׁים עָבְרוּ מֵאָז שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, הַאִם בְּאַחַד־עָשָׂר חֳדָשִׁים הַלָּלוּ לֹא הֶחֱסַרְנוּ יוֹם אֶחָד, מִבְּלִי לְהִתְבּוֹדֵד וּלְדַבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא?! הַאִם כָּל הָאַחַד־עָשָׂר חֳדָשִׁים מֵאָז שֶׁהָיִינוּ אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, לֹא הֶחֱסַרְנוּ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִלְמֹד שֻׁלְחָן עָרוּךְ?! הֲלֹא שְׁנֵי יְסוֹדוֹת אֵלּוּ: הִתְבּוֹדְדוּת וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, הָיוּ יְסוֹדוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהִזְהִיר מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּלְמְדוּ בְּכָל יוֹם שֻׁלְחָן עָרוּךְ, וְאָמַר בְּפֵרוּשׁ (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן כט), שֶׁלֹּא יֶחְסַר לָנוּ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי שֶׁנִּלְמַד שֻׁלְחָן עָרוּךְ וּפוֹסְקִים. כִּי אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל הָיְתָה הַהֲלָכָה יְסוֹד גָּדוֹל מְאֹד. יֶשְׁנָן כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה הֲלָכוֹת חֲמוּרוֹת שֶׁאָדָם נִכְשָׁל בָּהֶן, כְּגוֹן: שַׁבָּת, כַּמָּה שֶׁמַּחְזְרוּ עַל הִלְכוֹת שַׁבָּת, אֵין דַּי בָּזֶה, כִּי בְּנָקֵל לְהִכָּשֵׁל בְּאִסּוּר שַׁבָּת הֶחָמוּר, שֶׁהוּא בִּסְקִילָה. וְהָיוּ צַדִּיקִים שֶׁחָזְרוּ בְּכָל שַׁבָּת עַל כָּל הִלְכוֹת שַׁבָּת, שֶׁזֶּה דָּבָר בִּלְתִּי יֵאָמֵן כִּי יִסָּפֵר, בְּשַׁבָּת אַחַת לַחֲזֹר עַל כָּל הִלְכוֹת שַׁבָּת, אֲבָל הֵם נָהֲגוּ כָּךְ; וְאִם בָּאָרְזִים נָפְלָה שַׁלְהֶבֶת, מַה יֹּאמְרוּ אֲזוֹבֵי הַקִּיר?! אִם הַצַּדִּיקִים הָצְרְכוּ לַחֲזֹר כָּל שַׁבָּת הִלְכוֹת שַׁבָּת, עַד שֶׁהָיוּ בְּקִיאִים בָּזֶה בְּעַל־פֶּה, מַה נֹּאמַר אָנוּ?! אֲשֶׁר בְּוַדַּאי פְּחוּתִים כָּמֹנוּ צְרִיכִים לְשַׁנֵּן אֶת הַהֲלָכוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא נִכָּשֵׁל בְּאִסּוּרִים חֲמוּרִים, חַס וְשָׁלוֹם, וְהִנֵּה בְּקֹשִׁי אָנוּ פּוֹתְחִים אֶת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ. כְּמוֹ־כֵן לְגַבֵּי הִלְכוֹת נִדָּה, שֶׁאֵלּוּ הֲלָכוֹת מְאֹד חֲמוּרוֹת, עַד שֶׁיְּכוֹלִים לְהִכָּשֵׁל בִּכְרִיתוּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, עַד שֶׁמְּסַפְּרִים עַל הַצַּדִּיק רַבִּי אוּרִי מִסְּטְרֶלִיסְק זי״ע, שֶׁהָיָה קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, וְחָזַר אֶלֶף פְּעָמִים עַל הִלְכוֹת נִדָּה, וְאִם צַדִּיק קָדוֹשׁ כָּזֶה חָזַר פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר עַל הֲלָכוֹת אֵלּוּ, מַה נֹּאמַר אָנוּ?! שֶׁבְּקֹשִׁי אָנוּ פּוֹתְחִים אֶת הַקִּצּוּר, וְנִדְמֶה לָנוּ שֶׁכְּבָר אָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַהֲלָכוֹת, בְּשָׁעָה שֶׁאָנוּ עַמֵּי־הָאֲרָצוֹת גְּדוֹלִים. וְכֵן יֶשְׁנָן הַמּוֹן הֲלָכוֹת בְּעִנְיַן כַּשְׁרוּת, לֵידַע מָה אָנוּ אוֹכְלִים, כַּשְׁרוּת הַבָּשָׂר, הֲנִדְמֶה לָכֶם שֶׁפָּשׁוּט הַדָּבָר?! הַיּוֹם מַזְרִיקִים זְרִיקוֹת לַבְּהֵמוֹת וְלָעוֹפוֹת, וְאִם הַזְּרִיקוֹת נִכְנָסוֹת לִמְקוֹמוֹת מְסֻיָּמִים, זֶה מַטְרִיף אֶת הַבְּהֵמָה, וְאַף שֶׁיִּהְיֶה הַשּׁוֹחֵט יְרֵא שָׁמַיִם, הוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּקִי בָּזֶה, וְכֵן צָרִיךְ לֵידַע מִי הַמַּכְשִׁיר, וְכֵן בִּשְׁמָחוֹת יֵשׁ לֵידַע מִי הַמַּשְׁגִּיחַ בְּאוּלָם הַשְּׁמָחוֹת, כִּי בְּנָקֵל יְכוֹלִים לְהִכָּשֵׁל בַּאֲכִילַת תּוֹלָעִים, שֶׁלֹּא בּוֹדְקִים הֵיטֵב אֶת

הַיָּרָקוֹת, הַכְּרוּב וְהָאֹרֶז וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲשֶׁר עוֹבְרִים בָּזֶה עַל חֲמִשָּׁה לָאוִין, וְעַל־כֵּן כֵּיצַד אֶפְשָׁר לֶאֱכֹל בְּמָקוֹם שֶׁאֵין יוֹדְעִים מִי הַמַּשְׁגִּיחַ?! וְכֵן יֶשְׁנָן הַלָּכוֹת רַבּוֹת הַנִּצְרָכוֹת לְחַיֵּי הַיּוֹם־יוֹם.

וְעַל כֻּלָּם — חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, עַל הַנְהָגַת הַהִתְבּוֹדְדוּת, לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּרְאֶה אֵיךְ אֲנִי מְבַלֶּה יָמַי בְּהֶבֶל וָרִיק, וְאִם הָיִיתִי בְּהֶבֶל וָרִיק — חֲצִי צָרָה, אֶבֶל, רַחֲמָנָא לִצְלָן, אֲנִי חוֹטֵא, מְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרָע, רְכִילוּת וְלֵיצָנוּת, אֲנִי מִתְעָרֵב בְּמַחֲלֹקֶת״ וְכוּ׳, זְקֵנִים טִפְּשִׁים מִתְאַסְּפִים וּמְדַבְּרִים עַל זֶה וְעַל זֶה, בְּשָׁעָה שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים, שֶׁעוֹד מְעַט קַט יָבוֹא הַמַּלְאַךְ הַמָּוֶת עִם הַסַּכִּין, וְלֹא יְרַחֵם עֲלֵיהֶם.

הָיָה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִישׁ צַדִּיק בְּשֵׁם: ר׳ אַבְרָהָם שְׁטֶרִינְהַרְץ זַ״ל, שֶׁהָיָה נֶכֶד מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל וְנֶכֶד הָרַב מִטְּשֶׁהְרִין זַ״ל. וְיָדַע אֶת ה״לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן״ בְּעַל־פֶּה, אַף־עַל־פִּי־כֵן הָיוּ לוֹ שׁוֹנְאִים רַבִּים, וְדִבְּרוּ עָלָיו כָּל דָּבָר אָסוּר, אַךְ הוּא לֹא הִתְפַּעֵל מִזֶּה, וְכָל יוֹם וָיוֹם דִּבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְעִם כָּל מִי שֶׁבָּא לְבֵיתוֹ דִּבֵּר עִמּוֹ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְהָיָה כְּבָר זָקֵן בֶּן תִּשְׁעִים וָמַעְלָה, וְדִבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אַף שֶׁהָיָה חָלוּשׁ כֹּחַ. וּפַעַם שְׁאָלוּהוּ: ר׳ אַבְרָהָם, מַדּוּעַ אַתֶּם מַכְנִיסִים אֶת כָּל כֹּחוֹתֵיכֶם לְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, הֲלֹא אָזַל כֹּחֲכֶם?! וְעָנָה וְאָמַר: אֲדַבֵּר עַד הָרֶגַע הָאַחֲרוֹן מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמַה יִּהְיֶה? יָבוֹא הַמַּלְאַךְ הַמָּוֶת, וּבְאֶמְצַע הַדִּבּוּר יִקַּח אוֹתִי, אֲזַי לְכָל הַפָּחוֹת יִקָּחֵנִי בְּאֶמְצַע הַדִּבּוּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל... זֶה צַדִּיק וְיִרְא שָׁמַיִם אֲמִתִּי, וְלֹא כְּפִי שֶׁרוֹאִים הַיּוֹם, שֶׁאֲנָשִׁים מְנַסִּים לְרַחֵק אֶת זֶה אוֹ אֶת הַהוּא, וְקוֹרְאִים לְעַצְמָם חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, וְכֵן מִתְאַסְּפִים אֲנָשִׁים הַקּוֹרְאִים עַצְמָם יִרְאֵי שָׁמַיִם, וְרוֹצִים לְגָרֵשׁ אֶת פְּלוֹנִי אוֹ אֶת אַלְמוֹנִי, מַה זֶּה צָרִיךְ לִהְיוֹת?! הֲאֵינָם רוֹאִים מִיּוֹם הַדִּין הַקָּרֵב וּבָא, אֲשֶׁר בְּרֶגַע יְכוֹלִים לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם, וּמַה יֹּאמְרוּ לְשׁוֹלְחָם דָּבָר?! וְלָכֵן עַתָּה מְשֻׁקָּרֵב וּבָא חֹדֶשׁ אֱלוּל, חֹדֶשׁ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, חֹדֶשׁ שֶׁל יְשׁוּב הַדַּעַת, חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, הָבָה נַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה עַל פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, עַל שֶׁלֹּא לָמַדְנוּ בְּכָל יוֹם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אִם הָיִינוּ לוֹמְדִים סִפְרָיו זַ״ל, כָּל הַהִתְקָרְבוּת הָיְתָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, הָיִינוּ מִתְבּוֹדְדִים בְּכָל יוֹם

לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמְבַקְּשִׁים מִמֶּנּוּ כָּל צָרְכֵינוּ, הָיִינוּ לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם שֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּחַבְרוּתוֹת — עִם פִּלּוּנֵי הִלְכוֹת שַׁבָּת, עִם אַלְמוֹנֵי הִלְכוֹת נִדָּה, וּשְׁאָר הֲלָכוֹת הַנִּצְרָכוֹת מְאֹד מְאֹד.

וְהִנֵּה חֹדֶשׁ אֱלוּל נִכְנָס וְעוֹמֵד בַּפֶּתַח; אִמּוֹ שֶׁל ר׳ אַבְרָהָם שְׁטֶרִינְהַרְץ זַ״ל, שָׁמְעָה מֵאָבִיהָ ר׳ יוֹסֵף יוֹנָה זַ״ל, שֶׁהָיָה בֵּן מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, שֶׁמַּגִּיעִים יְמֵי אֱלוּל, אֲזַי בּוֹעֲרִים בּוֹעֲרִים בּוֹעֲרִים, וְאֵין עוֹשִׂים כְּלוּם, הַיְנוּ הַלֵּב בּוֹעֵר, אֱלוּל בָּא, אֱלוּל בָּא, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת וְשׁוּב לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף אֵין עוֹשִׂים מְאוּמָה. מֵאַיִן בָּא דָּבָר כָּזֶה, שֶׁנִּכְנֶסֶת לָאָדָם הִתְלַהֲבוּת לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף אֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם? אֶלָּא יֵשׁ דִּבּוּר מֻרְבֶּנוּ זַ״ל, שֶׁאָמַר לְמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל: ״מְעַט גַּם־כֵּן טוֹב״. בְּדֶרֶךְ כְּלָל אָדָם רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה עֲבוֹדוֹת, וְרוֹאֶה שֶׁאֵין בִּיכָלְתּוֹ, לְבַסּוֹף אֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם. אֲבָל אִם אָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁבִּרְכַּת־הַמָּזוֹן שֶׁמְּבָרֵךְ מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר מִלָּה בְּמִלָּה בְּכַוָּנָה, אֵיזוֹ חֲשִׁיבוּת יֵשׁ לָזֶה בַּשָּׁמַיִם — הָיָה נִזְהָר בָּזֶה מְאֹד. אַף הָאָדָם מִזַּלְזֵל בָּזֶה, וְנִדְמֶה לוֹ — מַה שָּׁוֶה כְּבָר הַבְּרָכָה שֶׁלּוֹ?! אוֹ אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ מַהִי מַעֲלַת קְרִיאַת שְׁמַע מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר, וְכֵן הַוִּדּוּי דְּבָרִים שֶׁמִּתְוַדֶּה, שֶׁהָאַר״י זַ״ל אָמַר, מִי שֶׁקּוֹרֵא סֵדֶר קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁתִּתְקַן עִם הַוִּדּוּי, אֵינוֹ זָז מִשָּׁם עַד שֶׁמּוֹחֲלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְכֵן מֵבִיא מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה, הֲלָכָה ב׳), וְזֶה אוֹרֵךְ כְּעֶשֶׂר דַּקּוֹת בְּלֹבָד, וּמוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל הָעֲוֹנוֹת שֶׁעָשָׂה כָּל הַיּוֹם, וְכֵן מַה שֶּׁעָשָׂה וְעָבַר כָּל הַחַיִּים. כְּמוֹ־כֵן לֵילֵךְ לַמִּקְוֶה בְּכָל יוֹם וְלִטְבֹּל, הִבְטִיחַ מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, שְׁמִי שֶׁיֵּלֵךְ בְּכָל יוֹם לִטְבֹּל בַּמִּקְוֶה בְּשָׁבִיל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר חָטָא. כְּמוֹ־כֵן לֵילֵךְ בְּכָל יוֹם לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן שֶׁל שֵׁשׁ תְּפִלּוֹת: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית, זֶה עוֹשֶׂה רֹשֶׁם בַּשָּׁמַיִם. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת ו׳): כָּל הַקּוֹבֵעַ מָקוֹם לִתְפִלָּתוֹ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם בְּעֶזְרוֹ. אָדָם צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בֵּית־הַכְּנֶסֶת קָבוּעַ, וּמָקוֹם קָבוּעַ שֶׁשָּׁם מִתְפַּלֵּל וְיוֹשֵׁב, וְלֹא יִסְתּוֹבֵב בְּעֵת הַתְּפִלָּה, וְלֹא יְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים, אֲשֶׁר זֶה עָוֹן חָמוּר מְאֹד. לָכֵן עָלֵינוּ לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂינוּ כְּיצַד עָבְרוּ עָלֵינוּ אַחַד־עָשָׂר חֳדָשִׁים, אֲבָל אַל לָנוּ לְהִתְיָאֵשׁ, כִּי נְתָנָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חֹדֶשׁ

אַחֲרוֹן, וּבוֹ אָנוּ יְכוֹלִים לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ, וְאִם נְתַקֵּן — יְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר חָטָאנוּ בְּאַחַד־עָשָׂר חֳדָשִׁים.

כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ צָרִיךְ לְהִתְיַשֵּׁב הֵיטֵב בִּישׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, אֵיךְ עָבְרוּ עָלָיו כָּל חַיָּיו, שֶׁנִּפְגַּם בְּכָל מִינֵי פְּגָמִים, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וְאֵיךְ יָכוֹל לְתַקְּנָם עַתָּה? יֵשׁ עֵצָה אַחַת — וּמַהִי? גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תמז): אִם אָדָם זוֹכֶה וּמְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְרַבֵּנוּ זַ״ל מֵבִיא מָשָׁל לְעָשִׁיר גָּדוֹל, שֶׁהִלְוָה כְּסָפִים לַאֲלָפִים וּלְרִבְבוֹת בְּנֵי־אָדָם, וּבֵינֵיהֶם הָיָה עָנִי אֶחָד, וְעָבַר זְמַן, וְאַף אֶחָד לֹא בָּא לְשַׁלֵּם לֶעָשִׁיר חוֹבוֹ, בָּא הֶעָנִי לֶעָשִׁיר, וְאָמַר לוֹ, שֶׁרוֹצֶה לְהָשִׁיב אֶת הַסְּכוּם הַפָּעוּט שֶׁלָּוָה, אַךְ הִתְנַצֵּל שֶׁאֵין בְּיָדוֹ, חַיֵּךְ הֶעָשִׁיר וְאָמַר: מַה שָּׁוֶה הַסְּכוּם הַפָּעוּט שֶׁלְּךָ, בְּשָׁעָה שֶׁהִלְוֵיתִי מִלְיוֹנִים לְאַלְפֵי וְרִבְבוֹת אֲנָשִׁים, אֶלָּא זֹאת עֲשֵׂה, לֵךְ וְתִגְבֶּה חוֹבוֹתַי אֵצֶל אֲחֵרִים, וְאָז אֶמְחֹל גַּם אֶת הַחוֹב שֶׁלְּךָ. סִיֵּם רַבֵּנוּ זַ״ל: הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹזֵר לְכֻלָּם, וְכֻלָּנוּ בַּעֲלֵי חוֹב לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אוֹמֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: לֵךְ תִּגְבֶּה חוֹבוֹתַי אֵצֶל אֲחֵרִים, אָזַי אֶמְחֹל גַּם חוֹבְךָ, בָּזֶה שֶׁאָנוּ מְקָרְבִים יְהוּדִים לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בָּזֶה יִמְחֹל לָנוּ עַל כָּל חַטָּאֵינוּ.

וְלָכֵן עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הָאַחֲרוֹן הַזֶּה, לְהָפִיץ מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַחֲזוֹרִים, סְלִיחוֹת, קוּנְטְרֵסִים: ״יְמֵי הַתְּשׁוּבָה״, ״יְמֵי אֱלוּל״, ״יְמֵי הַסְּלִיחוֹת״, ״הִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים״, ״חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב״, ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, ״סֵפֶר הַמִּדּוֹת״, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה מְאֹד, שֶׁיְּפֻזַּר בְּתוֹךְ עַם יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ הַצְּדָקָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, שֶׁאָנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת בְּשָׁבִיל טוֹבַת נַפְשֵׁנוּ, בְּשָׁבִיל לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעִם זֶה נָבוֹא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, הָבָה נִקַּח עַצְמֵנוּ בְּיָדֵינוּ, בֹּאוּ נַתְחִיל לְהָפִיץ הַחֹדֶשׁ הָאַחֲרוֹן הַזֶּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר הֵפַצְנוּ כָּל הַשָּׁנָה, בֹּאוּ נִקָּרֵב יְהוּדִים אֶל דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, בֹּאוּ נָפִיץ לָהֶם ״אוֹצַר־רֹאשׁ־הַשָּׁנָה״, שֶׁיֵּדְעוּ מַה זֶּה רֹאשׁ הַשָּׁנָה,

שֶׁיָּבוֹאוּ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בֹּאוּ נָפִיץ קַלֶּטוֹת הַמְדַבְּרוֹת מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה, מִמַּעֲלַת הָאָדָם שֶׁבָּא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמַן, כִּי הֲרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בִּקְּשָׁנוּ מְאֹד, שֶׁנָּבוֹא אֵלָיו לְאוּמַן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָמַר: כָּל מִי שֶׁמַּאֲמִין בִּי, שֶׁיַּעֲשֶׂה כְּרוּז, לָבוֹא אֵצְלוֹ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה; לָכֵן מֻנָּח עָלֵינוּ בְּעַצְמֵנוּ הַחוֹב לָבוֹא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאַף שֶׁזֶּה בָּא קָשֶׁה מִצַּד הָאִשָּׁה, מִצַּד הַיְלָדִים וְהַמִּשְׁפָּחָה, וּמִצַּד הַמָּקוֹם שֶׁחוֹזְרִים חוֹלִים, וְאֵין הֵיכָן לֶאֱכֹל וְלִישֵׁן, אֲבָל עָלֵינוּ לְקַיֵּם בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. רַבֵּנוּ זַ״ל יָרַד לַמְקוֹמוֹת הַמְּטֻנָּפִים שֶׁאָנוּ נִמְצָאִים שָׁם, לָמָּה לֹא נַחֲזִיר לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְנָבוֹא אֵלָיו לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת הַתִּקּוּן, אֵינֶנּוּ יוֹדְעִים כְּלוּם, אָנוּ רַק יוֹדְעִים שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה שֶׁנָּבוֹא אֵלָיו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְתַעֲמוּלָה זוֹ עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת עַל־יְדֵי הַפָּצַת הַקַּלֶּטוֹת שֶׁל מַעֲלַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַל־יְדֵי הַקּוּנְטְרֵסִים הַמְדַבְּרִים מִמַּעֲלַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל־יְדֵי הַסֵּפֶר ״אוֹצַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה״, וְזֶה יַעֲשֶׂה אֶת הַפְּעֻלָּה הַנִּצְרֶכֶת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה, שָׁנָה שֶׁנִּזְכֶּה לִפְעֹל אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּמְחֹל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹונוֹתֵינוּ, שָׁנָה שֶׁנִּזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁלֵמָה, וְנִזְכֶּה לְהַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ עוֹמְדִים עַכְשָׁו בִּתְקוּפַת חֹדֶשׁ אֱלוּל, חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, וְעָלֵינוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד שֶׁהִגַּעְנוּ לְחֹדֶשׁ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת. אֲשֶׁר אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה הָיָה חֹדֶשׁ

מָלֵא הִתְעוֹרְרוּת. רַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה שֶׁנִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל סֵפֶר הַתַּנַ״ךְ בְּיָמִים אֵלּוּ, מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל עַד שִׂמְחַת תּוֹרָה, לְהַתְחִיל מִבְּרֵאשִׁית וּלְסַיֵּם עַד מַלְאָכִי: תּוֹרָה, נְבִיאִים וּכְתוּבִים. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר עַל הַתַּנַ״ךְ, שֶׁהוּא הַסֵּפֶר מוּסָר שֶׁלּוֹ. וְכֵן אָמַר (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן קכז), שֶׁבִּימֵי אֱלוּל נִשְׁאָרִים בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת יוֹתֵר מֵאָחָר, וְאוֹמְרִים הַרְבֵּה תִּקּוּנֵי זֹהַר, וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה שַׁעֲשׁוּעִים וְיִחוּדִים גְּדוֹלִים לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם.

כִּי חֹדֶשׁ אֱלוּל הוּא חֹדֶשׁ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹונוֹתֵינוּ, אִם אָנוּ מְקַבְּלִים עַל עַצְמֵנוּ לְשַׁנּוֹת אֶת מַעֲשֵׂינוּ. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קמא): אֱלוּ״ל רָאשֵׁי תֵּבוֹת: ״אֶ׳ת לְ׳בָבְךָ וְ׳אֶת לְ׳בַב זַרְעֶךָ״, אִם אָדָם פָּגַם בַּבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן, הוּא גּוֹרֵם שֶׁנִּבְרָא מִכָּל חֵטְא וְעָוֹן קְלִפּוֹת וּמַשְׁחִיתִים, שֶׁהֵם נוֹקְמִים בּוֹ, אֲבָל אִם אָדָם חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה אֲמִתִּית, אֲזַי לֹא רַק אֶת הַלֵּב שֶׁלּוֹ הוּא מָל, אֶלָּא אַפִלּוּ הַלֵּב שֶׁל זַרְעוֹ — שֶׁהֵם יְלָדָיו שֶׁנּוֹלְדוּ לוֹ, גַּם הֵם נִתְעוֹרְרִים בִּתְשׁוּבָה, וְכֵן הַזֶּרַע שֶׁהוֹצִיא לְבַטָּלָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, גַּם שָׁם נַעֲשֵׂית הִתְעוֹרְרוּת וְחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה, שֶׁזֶּה פֵּרוּשׁ הַפָּסוּק (דְּבָרִים ל, ו): ״וּמָל הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ בְּכָל נַפְשְׁךָ״.

עָלֵינוּ לָדַעַת, כִּי עִקַּר הַתַּכְלִית בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַגִּיעַ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה, לֶאֱהֹב אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְלִפְחֹד מִמֶּנּוּ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן יז), אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה, אֶלָּא עַל־יְדֵי הִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק; וְלָכֵן עָלֵינוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁבַּדּוֹר הַזֶּה, אֲבָל עָלֵינוּ לְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁלֹּא נַטְעֶה עַצְמֵנוּ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מַטְעֶה מְאֹד, יְכוֹלִים לְהִסְתּוֹבֵב בִּדְמְיוֹנוֹת, וְלַחֲשֹׁב שֶׁמִּקָּרֵב אֶל הַצַּדִּיק, וּלְבַסּוֹף בְּכָלָל אֵין לוֹ שַׂיָּכוּת אֶל הַצַּדִּיק. וּכְלָל זֶה תִּקְחוּ בִּידֵיכֶם: רַבֵּנוּ זַ״ל אֵינֶנּוּ מְצֻמְצָם בְּשׁוּם מָקוֹם, רַבֵּנוּ זַ״ל מַתָּנָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל! אֵין יְכוֹלִים לְהַגְדִּיר אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁנִּמְצָא רַק בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, כִּי שָׁם הוּא בְּוַדַּאי לֹא נִמְצָא! כִּי בָּרֵעַ שֶׁעוֹשִׂים מְצִיאוּת מְדֻבָּר רוּחָנִי, וְעוֹשִׂים מִמֶּנּוּ גַּשְׁמִי, זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה! אֲצַל אַנְשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ תָּמִיד הָיָה הָעִקָּר הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה נִמְצָא רַק בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנָיו, שִׂכְלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁלּוֹמֵד יוֹתֵר אֶת ה״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, וְ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וּבָקִי בָּהֶם בְּעַל־פֶּה מַמָּשׁ, אֶצְלוֹ מֵאִיר אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲבָל אִם הוּא מַסְבִּיר, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל נִמְצָא בְּמָקוֹם מְסֻיָּם דַּיְקָא, הוּא בַּעַל דִּמְיוֹן גָּדוֹל, וְרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עָלָיו. וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רנה): כְּשֶׁאָדָם מַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּבַצַּדִּיק, אָז הוּא אַף פַּעַם לֹא יִפֹּל מֵאֱמוּנָה. בַּצַּדִּיק צְרִיכִים לְהַאֲמִין עִם דַּעַת עַשֵּׂכֶל, הַיְנוּ עָלֵינוּ לָדַעַת, שֶׁכָּל הָעִנְיָן שֶׁל הַצַּדִּיק — לְקָרְבֵנוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. לֹא לַעֲשׂוֹת מֵהָעִקָּר טָפֵל וּמֵהַטָּפֵל עִקָּר, כִּי מִזֶּה נַעֲשֶׂה אַחַר־כָּךְ אֱמוּנוֹת כּוֹזְבִיּוֹת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן. מַה מַּחֲזִיק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּבָר מֵאתַיִם שָׁנָה? כִּי אֶצְלֵנוּ הָעִקָּר הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל. שֶׁאֲנַחְנוּ מִתְנַהֲגִים כְּפִי שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל לִמְּדָנוּ בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים.

וְלָכֵן עַתָּה אָנוּ יְכוֹלִים לָמוּל וְלִפְתֹּחַ אֶת עָרְלַת לְבָבֵנוּ, וְכֵן אֶת עָרְלַת לֵבַב זַרְעֵנוּ. וְאִם נָשׁוּב אָנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, גַּם יְלָדֵינוּ יָשׁוּבוּ בִּתְשׁוּבָה. וְזֶה הַסִּימָן אִם שָׁבְנוּ בִּתְשׁוּבָה, אִם גַּם יְלָדֵינוּ — נִתְעוֹרֵר לְבָבָם לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. כִּי לֹא יִתָּכֵן שֶׁאַבָּא גּוֹנֵב וְגוֹזֵל, וְעוֹשֶׂה הֶבֶל וָרִיק, וְנוֹטֵל סַמִּים, אוֹ סוֹחֵר בְּסַמִּים, אוֹ עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה, שֶׁבְּנוֹ יִהְיֶה מֻצְלָח, כִּי הַבֵּן הוֹלֵךְ אַחַר הָאַבָּא. כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲרָיוֹת ב, ט): הָאָב מְזַכֶּה אֶת בְּנוֹ: בְּנוֹ בְּכוֹחַ, בְּעֹשֶׁר, בְּכָבוֹד, בְּחָכְמָה, בִּזְקָנָה, בְּשֵׂיבָה; כְּפִי שֶׁהָאָדָם מִתְנַהֵג — כָּךְ בְּנוֹ יִנְהַג. אִם הָאָב אֵינוֹ הוֹלֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, מַה הוּא רוֹצֶה, שֶׁבְּנוֹ כֵּן יֵלֵךְ לְמִנְיָן?! אִם הָאָב אַף פַּעַם אֵינוֹ פּוֹתֵחַ חֻמָּשׁ לִלְמֹד, מַה הוּא רוֹצֶה — שֶׁהַבֵּן כֵּן יִלְמַד חֻמָּשׁ?! אוֹ אִם הָאָב אַף פַּעַם אֵינוֹ לוֹמֵד מִשְׁנָיוֹת אוֹ גְּמָרָא, מַה הוּא רוֹצֶה, שֶׁהַבֵּן יַעֲשֶׂה כֵּן?! אִם הָאָב אַף פַּעַם אֵינוֹ לוֹמֵד שֻׁלְחָן עָרוּךְ, וְכִי רוֹצֶה שֶׁהַבֵּן יִלְמַד שֻׁלְחָן עָרוּךְ?! וְכֵן הָלְאָה, הַבֵּן מְחַקֶּה אֶת אָבִיו! וְדָבָר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ אֵצֶל פָּעוֹט. אִם הָאָב יוֹשֵׁב בַּחֲדַר סְפָרִים, וְלוֹמֵד תָּמִיד, רוֹאִים שֶׁהַיֶּלֶד מְחַקֶּה אֲבִיו וּמְשַׂחֵק בַּסְּפָרִים וּפוֹתֵחַ וּמִתְנוֹעֵעַ. וְאִם הָאָב

נַגָּר, אַזַי הַיֶּלֶד הַקָּטָן מְחַקֵּהוּ, וְנוֹטֵל פַּטִּישׁ וְדוֹפֵק עַל קְרָשִׁים וְכוּ׳. כִּי מַה שֶּׁהָאָב עוֹשֶׂה — בְּנוֹ מְחַקֶּה אוֹתוֹ.

וְלָכֵן עַכְשָׁו, שֶׁנִּכְנָסִים יְמֵי אֱלוּל, הָבָה נַעֲשֶׂה חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, אֵיךְ עָבְרָה עָלֵינוּ כָּל הַשָּׁנָה, כַּמָּה יָמִים הֶחְסַרְנוּ וְלֹא הִתְפַּלַּלְנוּ בְּמִנְיָן, וַעֲתָה יֵשׁ לָנוּ טְעָנוֹת עַל יְלָדֵינוּ, לָמָּה אֵינָם רוֹצִים לְהִכָּנֵס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, הֲלֹא הָאָב לֹא נִכְנָס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְלָמָּה הַבֵּן יַעֲשֶׂה כֵּן?! לָמָּה הַבֵּן עַצְבָּנִי, וּמוֹצִיא כַּעֲסוֹ עַל חֲבֵרָיו? כִּי רָאָה בַּבַּיִת שֶׁהָאָב הוֹצִיא עַצְבָּיו עַל הָאֵם. אוֹ עַל יִתְפַּלֵּא אָב שֶׁמְּנַבֵּל פִּיו, שֶׁאַחַר־כָּךְ בְּנוֹ מְדַבֵּר דִּבּוּרֵי נִבּוּל פֶּה וְכוּ׳. וְלָכֵן עַתָּה בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים צְרִיכִים לְקַיֵּם "אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ" — רָאשֵׁי־תֵּבוֹת אֱלוּ"ל, לָמוּל אֶת לְבָבֵינוּ וְאֶת לְבַב זַרְעֵנוּ — שֶׁיִּהְיֶה מְמִילָא.

וְכֵן עַתָּה בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִלְמֹד תִּקּוּנֵי זֹהַר, שֶׁמְּזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּצְרִיכִים עַתָּה לְהַתְחִיל וּלְסַיֵּם עַד שִׁמְחַת תּוֹרָה. מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל אָמַר, שֶׁגַּם לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל: "לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן", "סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", לְסַיְּמָם בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל — זֶה זְכוּךְ הַנֶּפֶשׁ, כַּאֲמִירַת זֹהַר וְתִקּוּנִים, וְלָכֵן אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה מֵהַתְחָלַת חֹדֶשׁ אֱלוּל עַד שִׁמְחַת תּוֹרָה לְסַיֵּם כָּל ה"לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן", כָּל ה"סִּפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" וְ"סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וְאֵין זֶה קָשֶׁה כְּלָל, אִם נִלְמַד בְּכָל יוֹם עוֹד מְעַט וְעוֹד מְעַט וְכוּ׳. וּלְבַל נַטְעֶה עַצְמֵנוּ, כְּאִלּוּ חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב תְּלוּיָה בְּדָבָר אַחֵר, אֲנוּ צְרִיכִים רַק אֶת רַבֵּנוּ זַ"ל, וְרַבֵּנוּ זַ"ל נִמְצָא בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כִּי הוּא נִשְׁלַח לְדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ — לְהַצִּיל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ"ל, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם. בְּוַדַּאי גַּם בְּתוֹךְ חַדְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל יֵשׁ לֵיצָנִים, בּוּרִים רֵיקִים וְעַמֵּי הָאָרֶץ, שֶׁאַף פַּעַם לֹא פָּתְחוּ לֹא חֻמָּשׁ, לֹא מִשְׁנָה, לֹא גְּמָרָא וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, וְלֹא סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, וְאֵינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לִשְׂמֹאלָם, רַק מַכִּירִים אֶת ר׳ מֵיכֶל, ר׳ זֶרַח, ר׳ בְּעֶרִישׁ, וּבָזֶה מַחֲזִיקִים עַצְמָם לַחֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב. אוֹי לָהֶם הַמַּטְעִים עַצְמָם, הֲלֹא רַבֵּנוּ מְעוֹרְרֵנוּ מֵהַשָּׁנָה, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳), שֶׁהַצַּדִּיק מְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מֵהַשָּׁנָה, וְכֵן אוֹמֵר, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁצָּעַק חוֹנִי הַמְּעֻגָּל: מִי אִיכָּא דְּנַיְים שִׁבְעִים שְׁנִין?! אֵיךְ

יְכוֹלִים לִישֹׁן שִׁבְעִים שָׁנָה; רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם מְבַלִּים יְמֵיהֶם בִּשְׁטֻיּוֹת, עוֹבֵר יוֹם אַחַר יוֹם, לֹא מִתְפַּלְּלִים שַׁחֲרִית, מִנְחָה וְעַרְבִית בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת ח.): אֵימָתַי עֵת רָצוֹן? בְּשָׁעָה שֶׁהַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִים; וְכֵן אוֹמְרִים: כָּל הָרָגִיל לָבוֹא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וְלֹא בָּא, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַשְׁאִיל בּוֹ — הֵיכָן הוּא. לְמֵדִים מִכָּאן, אִם אָדָם נִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּצִבּוּר, וּבָא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, אֲזַי יֵשׁ עָלָיו הַשְׁגָּחָה מְיֻחֶדֶת מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אִם יוֹם אֶחָד הוּא חָסֵר, כִּי, חַס וְשָׁלוֹם, חָלָה אוֹ אֵינוֹ חָשׁ בְּטוֹב, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּא לְבַקְּרוֹ, וְשׁוֹאֵל: מַדּוּעַ לֹא בָּא? וְרוֹאֶה שֶׁאָדָם זֶה מִסְכֵּן חוֹלֶה, אֲזַי תֵּכֶף־וּמִיָּד שׁוֹלֵחַ לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה. אוֹ אִם אָדָם מִסְכֵּן, נָפַל בְּפַח שֶׁל חוֹבוֹת, וְצָרִיךְ לָרוּץ וּלְהִתְרוֹצֵץ לְשַׁלֵּם חוֹבוֹתָיו, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹאֶה שֶׁבַּעֲבוּר זֶה לֹא בָּא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, אֲזַי עוֹזְרוֹ תֵּכֶף־וּמִיָּד וְשׁוֹלֵחַ לוֹ שֶׁפַע, כִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל מִנְיָן — יֵשׁ לוֹ דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן, וְיֵשׁ שֶׁפַע פַּרְנָסָה.

לָזֹאת, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב", אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! לָמָּה דְּבַר רַבֵּנוּ זַ"ל נִמְשָׁךְ מָאתַיִם שָׁנָה, כִּי אָנוּ חַיִּים עִם רַבֵּנוּ זַ"ל, עִם תּוֹרַת רַבֵּנוּ זַ"ל, רַבֵּנוּ זַ"ל חַי בֵּינֵינוּ, וְאֵיךְ? עַל־יְדֵי שֶׁאָנוּ מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ, מַזְכִּירִים תּוֹרוֹתָיו, חוֹזְרִים עַל דִּבּוּרָיו, וְלָכֵן הֵיכָן נִמְצָא רַבֵּנוּ זַ"ל? רַק בְּמָקוֹם שֶׁמְּדַבְּרִים מִמֶּנּוּ, אֲבָל הֵיכָן שֶׁיֵּשׁ לֵיצָנוּת — שָׁם רַבֵּנוּ זַ"ל אֵינוֹ נִמְצָא, כִּי רַבֵּנוּ זַ"ל נִמְצָא רַק בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ יְהוּדִים תְּמִימִים.

וְלָכֵן אֲנִי מֻכְרָח לוֹמַר צַעֲרֵי רַבִּים, דִּבְּרוּ שֶׁהַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה בְּשָׁנָה זוֹ, אַךְ מִפְּנֵי שֶׁקָּם אֵיזֶה רֵיק וּפוֹחֵז, וְהִכְרִיז רַבִּים, שֶׁאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרַדִּים אֵין לָהֶם שַׂיָּכוּת לְרַבֵּנוּ זַ"ל, וְאָסוּר לָהֶם לְהִכָּנֵס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְהַדָּם שֶׁל הַסְּפָרַדִּים הוּא דַּם אַחֵר, וְלָהֶם יֵשׁ גֵּיהִנּוֹם — אוֹי לוֹ לְנַפְשׁוֹ הַטְּמֵאָה, תִּפַּח רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, שֶׁגָּרַם קִטְרוּג גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְזֶה מַה שֶּׁקּוֹרֶה לְצַעֲרֵנוּ בֵּין כְּלַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. אִם אֵין אַהֲבָה בֵּינֵיהֶם, מָה רוֹצִים שֶׁתִּהְיֶה אַחַר־כָּךְ אַחְדוּת בֵּין יְהוּדִים הַחֲרֵדִים לִדְבַר ה', וְאִם אֵין אַחְדוּת בֵּין יְהוּדִים הַחֲרֵדִים לִדְבַר ה', מָה רוֹצִים שֶׁיְּהוּדִים הָרְחוֹקִים עֲדַיִן מֵהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, שֶׁלֹּא יִהְיוּ

בֵּינֵיהֶם פְּרוּדִים?! וְאִם יֵשׁ רַחֲמָנָא לְצָלָן, פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מְסַלְּקִים אֶת הַשְּׁכִינָה מִן הָעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ אִם זֶה לֹא הָיָה עִכּוּב הַגְּאֻלָּה.

וְכָאן הַמָּקוֹם לְהָעִיר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב", תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", כַּמָּה שֶׁאֲנִי מִתְיַגֵּעַ וּמִתְחַנֵּן וּמְבַקֵּשׁ — תַּחְזִיקוּ עַצְמְכֶם בְּיַחַד, כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל בְּשָׁעָה שֶׁעָזַב אֶת עִיר בְּרֶסְלֶב, וְעָמַד אֵצֶל הַמְּזוּזָה (חַיֵּי־מוֹהַר"ן, סִימָן קפז): "אִם אַתֶּם תַּחְזִיקוּ עַצְמְכֶם בְּיַחַד, תּוּכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹתִי חֲזָרָה אֲלֵיכֶם", וְרַבֵּנוּ זַ"ל יָדַע שֶׁהוֹלֵךְ לְנִסְעַ לְהִסְתַּלֵּק. לְמִדִּים מִכָּאן — אִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יַחֲזִיקוּ עַצְמָם בְּיַחַד — נַמְשִׁיךְ אֲלֵינוּ אֶת רַבֵּנוּ זַ"ל. וְהִנֵּה מַה קּוֹרֶה? מִדֵּי פַּעַם בְּפַעַם קָם אֵיזֶה פּוֹחֵז, אֵיזֶה רוֹכֵל, וּמְרַכֵּל מִזֶּה עַל זֶה וְכוּ', וּלְצַעֲרִי הָרַב, גַּם בְּמַחֲנֵנוּ יֵשׁ לְעִתִּים קוֹצִים וְדַרְדָּרִים, הָאוֹהֲבִים לָלֶכֶת רָכִיל, כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, וְאָדָם צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מַה שֶּׁמְּדַבֵּר, כִּי דִּבּוּרָיו יֵצְאוּ אַחַר־כָּךְ בַּחוּץ, וְיִתְגַּלֶּה וְיִתְפָּרְסֵם מַה שֶּׁעָשָׂה.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ אוֹחֲזִים עַתָּה בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל. אֱלוּ"ל רָאשֵׁי תֵּבוֹת (שְׁמוֹת יא, ב): "רְ'יִשָּׂאֲלוּ אִ'ישׁ לְ'רֵעֵהוּ לְ'שָׁלוֹם", בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ, וְהַדָּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁצְּרִיכִים לְתַקֵּן, בַּעֲוֹונוֹתֵינוּ הָרַבִּים, וְלִבְדֹּק הֵיטֵב אִם לֹא בִּיַּשְׁנוּ אֶת חֲבֵרֵינוּ, אִם לֹא שָׂפַכְנוּ דַּם חֲבֵרֵינוּ, אִם לֹא עָשִׁינוּ עָוֶל לַחֲבֵרֵינוּ, אִם לֹא גָּזַלְנוּ וְגָנַבְנוּ מֵחֲבֵרֵינוּ, אֵין תֵּרוּץ שֶׁמֻּתָּר לִגְנֹב וְלִגְזֹל, כִּי גַּנָּב מְשַׁלֵּם כְּפָלַיִם, וְלִפְעָמִים אַרְבַּע וְחָמֵשׁ פְּעָמִים, רַחֲמָנָא לְצָלָן. אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פה:): עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ; וְלֹא יוֹעִיל שֶׁיִּתְעַטְּפוּ בִּלְבָנִים, וְיָצוּמוּ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְיִכְפּוּ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ, וְכֵן יִסְעוּ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבֵּנוּ זַ"ל, אִם אָדָם, רַחֲמָנָא לְצָלָן, מְצַעֵר אֶת הַשֵּׁנִי, לֹא מוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה, עַד שֶׁהוּא יֵלֵךְ וִיפַיֵּס אֶת חֲבֵרוֹ. בְּוַדַּאי רַבֵּנוּ זַ"ל רָצָה שֶׁנָּבוֹא אֵלָיו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָמַר, שֶׁהוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחֲטָאִים וְהָעֲוֹונוֹת, אֲבָל בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (אֹרַח חַיִּים, סִימָן תרו), מוּבְאת הֲלָכָה מְפֹרֶשֶׁת: עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים

מְכַפֵּר, עַד שֶׁיְּכַפְּרֵנוּ, וַאֲפִלּוּ לֹא הִקְנִיטוֹ אֶלָּא בִּדְבָרִים — צָרִיךְ לְפַיְּסוֹ, וְאִם לֹא יִתְפַּיֵּס פַּעַם רִאשׁוֹנָה, יֵלֵךְ שְׁנִיָּה וּשְׁלִישִׁית, וְיַקֵּח עִמּוֹ בְּכָל פַּעַם עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים וְכוּ', וְאִם הוּא רַבּוֹ, צָרִיךְ לֵילֵךְ כַּמָּה פְּעָמִים עַד שֶׁיִּתְפַּיֵּס, וְאִם הוֹצִיא עָלָיו שֵׁם רַע — אֵינוֹ צָרִיךְ לִמְחֹל לוֹ. כָּל־כָּךְ חָמוּר עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ. בְּוַדַּאי כְּשֶׁאָדָם נוֹסֵעַ לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, רַבֵּנוּ זַ״ל כְּבָר מְרַכֵּךְ אֶת לִבּוֹ הָאֶבֶן, וְשׁוֹבֵר אֶת הָאֶבֶן לִרְסִיסִים, עַד שֶׁאָדָם מַתְחִיל לְהִתְחָרֵט, וְעוֹרֵךְ לְעַצְמוֹ חֶשְׁבּוֹן־הַנֶּפֶשׁ — מֶה עָשִׂיתִי לַחֲבֵרִי, אֵיזֶה עָוֶל גָּרַמְתִּי לוֹ, וְאָז נִשְׁבֶּרֶת הַגַּאוּת וְהַגַּאֲוָה שֶׁלּוֹ, וְהוֹלֵךְ לְפַיְּסוֹ. וְלָכֵן אִם הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל לָבוֹא אֵלָיו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה — אֵין דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל יִשְׁטֹף וְיַדִּיחַ אוֹתָנוּ הֵיטֵב הֵיטֵב, וְיִשְׁבֹּר אֶת לֵב הָאֶבֶן שֶׁלָּנוּ, וְנִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְלֵב בָּשָׂר, עַד שֶׁבַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה תִּכָּנֵס בָּנוּ חֲרָטָה גְּדוֹלָה מֶה עָשִׂינוּ, וְנָבוֹא לִפְנֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים, וּנְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה.

וְלָכֵן בֹּאוּ נְקִיִּים עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל, לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה, אִם פִּלּוּנִי פָּגַם בְּזוּלָתוֹ, וְאִם גָּנַב מִמֶּנּוּ כֶּסֶף, יִרְאֶה לְשַׁלֵּם אֶת זֹאת תֵּכֶף־וּמִיָּד. וְלָכֵן ״רְ׳נַתַּתִּי אֶ׳ת לִ׳בִּי לִ׳דְרֹשׁ״ — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: אֱלוּ״ל. בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל עָלֵינוּ לָשִׂים לֵב לִדְרֹשׁ בְּעַצְמֵנוּ, אִם גָּזַלְנוּ אֶת מִישֶׁהוּ, וְלֹא גָּנַבְנוּ מֵאַף אֶחָד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שֶׁחַיָּב חוֹבוֹת, וְנָדַר נְדָרִים לְבֵית־הַכְּנֶסֶת אוֹ לִשְׁאָר דְּבָרִים שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, שֶׁיְּשַׁלֵּם מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, כִּי עָוֹן נְדָרִים חָמוּר מְאֹד. וְלָכֵן נוֹהֲגִים שֶׁבְּחֹדֶשׁ אֱלוּל עוֹשִׂים הַתָּרַת נְדָרִים, וְיֵשׁ נוֹהֲגִים לַעֲשׂוֹת הַתָּרַת נְדָרִים בְּעֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל, בְּעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, כָּל־כָּךְ חָמוּר עָוֹן זֶה. אָסוּר לִנְדֹּר סְתָם, לְקָנוֹת עֲלִיּוֹת בְּכֶסֶף מָלֵא וְלֹא לְשַׁלְּמָם, זֶה גָּזֵל — שֶׁעוֹבֵר עַל נִדְרוֹ. וּבַעָוֹן נְדָרִים בָּנִים מֵתִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן. בַּעָוֹן נְדָרִים אִשְׁתּוֹ מֵתָה, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן (שַׁבָּת לב:). לָכֵן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזָּהֵר בִּדְבָרִים כָּאֵלּוּ, וְלֹא לְקַחְתָּם בְּנָקֵל.

הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִכְנָסִים בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל, מִנְהַג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְהַתְחִיל לוֹמַר בְּעֶרֶב רֹאשׁ־חֹדֶשׁ יוֹם כִּפּוּר קָטָן, מִתְפַּלְּלִים מִנְחָה, וְאַחַר־כָּךְ אוֹמְרִים מִזְמוֹר כ״ז: ״לְדָוִד ה׳ אוֹרִי וְיִשְׁעִי״, וְאוֹמְרִים אֶת זֶה בְּשַׁחֲרִית אַחַר שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה, וְאוֹמְרִים קַדִּישׁ יָתוֹם, וְכָךְ עוֹשִׂים עַד

אַחַר שְׁמַחַת תּוֹרָה, וּבְמִנְחָה אוֹמְרִים תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה לִפְנֵי תַּחֲנוּן וְלִפְנֵי קַדִּישׁ שָׁלֵם, זֶה הָיָה מִנְהַג רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכָךְ נָהֲגוּ בְּבֵית מִדְרָשׁוֹ. וְכֵן נוֹהֲגִים לִתְקֹעַ בַּשּׁוֹפָר לִפְנֵי ״עָלֵינוּ״, וְתוֹקְעִים: תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה, תְּקִיעָה; תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּקִיעָה; תְּקִיעָה, תְּרוּעָה, תְּקִיעָה — בְּכָל יוֹם, וְזֶה לֹא סְתָם שֶׁתּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר, אֶלָּא לְעוֹרֵרֵנוּ מֵהַשֵּׁנָה, הָאַר״י הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר, אֲשֶׁר שׁוֹפ״ר הוּא רָאשֵׁי תֵּבוֹת: שִׁ׳רֵשׁ פּ׳וֹרֶה רֹ׳אשׁ וְ׳לַעֲנָה (דְּבָרִים כט, יז), אוֹמֵר רַשִׁ״י: שֹׁרֶשׁ — מְגַדֵּל עֶשֶׂב מָר כְּגִידִים שֶׁהֵם מָרִים, כְּלוֹמַר מַפְרֶה וּמַרְבֶּה רֶשַׁע בְּקִרְבְּכֶם; טֶבַע שֶׁל הָאָדָם שֶׁהוּא רָשָׁע, רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת רְשָׁעוּת לַזּוּלַת, וְלָמָּה? כִּי יֵשׁ בּוֹ טֶבַע שֶׁל חַיָּה, כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ז׳), שֶׁמִּי שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא חַיָּה בְּדִמּוּת אָדָם, וְאִי אֶפְשָׁר לִחְיוֹת אִתּוֹ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת קיב:): אֵין אָדָם דָּר עִם נָחָשׁ בִּכְפִיפָה אַחַת. וְכֵן אוֹמְרִים: לֹא יִגְדֹּל אָדָם כֶּלֶב רָע בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, כִּי יִנְשְׁכֶנּוּ; מִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁיִּקַּח נָמֵר, דֹּב, זְאֵב בַּבַּיִת, לֹא יַשְׁאִיר מִמֶּנּוּ שָׂרִיד וּפָלִיט, כִּי הֵן חַיּוֹת רָעוֹת טוֹרְפוֹת. וְלָכֵן אָדָם שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא גַּם־כֵּן חַיָּה בִּדְמוּת אָדָם. טֶבַע שֶׁל אָדָם לַעֲשׂוֹת רְשָׁעוּת, מַרְבֶּה רֶשַׁע. וְלָכֵן אוֹמֵר הָאַר״י זַ״ל, אֲשֶׁר שׁ׳רֶשׁ פּ׳וֹרֶה רֹ׳אשׁ וְ׳לַעֲנָה — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: שׁוֹפ״ר, כִּי הַשּׁוֹפָר צָרִיךְ לְנַקּוֹת מֵאִתָּנוּ אֶת הָרְשָׁעוּת שֶׁחָדְרָה בְּלִבֵּנוּ כָּל הַשָּׁנָה. רוֹאִים בְּנֵי אָדָם צוֹחֲקִים כְּשֶׁאָדָם אַחֵר נָפַל וְנִכְשַׁל, אוֹ בְּנֵי־אָדָם עוֹשִׂים רְשָׁעוּת לַזּוּלַת לְהַכְשִׁילוֹ, לָמָּה צָרִיךְ לִשְׁמֹחַ לְאֵיד?! לָמָּה צָרִיךְ לְהַלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ (בָּבָא מְצִיעָא נח:): כָּל הַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים — אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא; וְלָכֵן עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל, עָלֵינוּ לְתַקֵּן אֶת זֹאת, וְלֹא לִפְחֹד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וּלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מְחִילָה וְכַפָּרָה מִמִּי שֶׁחָטָאנוּ כְּלַפָּיו, וְאָז גַּם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחַל לָנוּ. וַאֲנִי רָגִיל לוֹמַר תָּמִיד לְכָל הַתַּלְמִידִים: אַתֶּם תִּרְאוּ שֶׁמִּצִּדְכֶם לֹא תִּסְתַּכְסְכוּ עִם אַף אֶחָד, מִצִּדְכֶם לֹא יֵצֵא רַע לַזּוּלַת, וּמִמֵּילָא לֹא תִּצְטָרְכוּ לָבוֹא בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּרוֹכֵל: תִּסְלַח לִי, תִּמְחַל לִי וְכוּ׳, אָדָם צָרִיךְ לֵידַע, אֲנִי לֹא גָּזַלְתִּי מֵאַף אֶחָד, וְלֹא עָשִׂיתִי עָוֶל לְאַף אֶחָד, וּמִמֵּילָא אֵינֶנִּי צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה. מַה יֵּשׁ לִי עִם אַחֵר?! אֲנִי צָרִיךְ לִרְאוֹת מַה שֶּׁטּוֹב

לְעַצְמִי, וְרַבֵּנוּ זַ״ל פֵּרֵשׁ אֶת הַפָּסוּק (יְחֶזְקֵאל כד, לג): ״אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם״, אַבְרָהָם אָבִינוּ עָבַד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּחִינַת ׳אֶחָד׳, שֶׁלֹּא הִסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד, וְזוֹ הַצְלָחַת הָאָדָם שֶׁאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מֵאַף אֶחָד, וּמִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזּוֹ הַמַּתָּנָה הֲכִי יָפָה שֶׁקִּבְּלוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְרַק בָּזֶה אָנוּ מְקֻרָבִים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל. כָּל מִי שֶׁמִּתְבּוֹדֵד יוֹתֵר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא יוֹתֵר מְקֻרָב אֵלָיו זַ״ל, וּמַדּוּעַ? כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳) עַל הַמִּשְׁנָה (תְּרוּמוֹת): סְתָם חֵרֵשׁ — אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר, מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹל הַצַּדִּיק, אֵינֶנּוּ מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהוּא בְּחִינַת אִלֵּם. נִמְצָא, שֶׁכָּל מִי שֶׁלּוֹמֵד יוֹתֵר סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, יֵשׁ לוֹ הַרְבֵּה יוֹתֵר דִּבּוּרִים לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק בָּזֶה תְּלוּיָה חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב, וְזִכְרוּ דָּבָר זֶה הֵיטֵב — לִהְיוֹת מְקֻרָב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, לֹא נִצְרָךְ שֶׁאָדָם יִכָּנֵס לְמָקוֹם פְּלוֹנִי, אוֹ דַּיְקָא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת אַלְמוֹנִי, זֶה סְתָם דִּמְיוֹן, אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל נִמְצָא בְּכָל מָקוֹם בָּעוֹלָם הֵיכָן שֶׁמְּדַבְּרִים מִמֶּנּוּ, וְהֵיכָן שֶׁלֹּא מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ — שָׁם אֵינוֹ נִמְצָא!

לָכֵן אַבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! פִּתְחוּ אֶת הָעֵינַיִם וְהַלֵּב, וּרְאוּ לְקַיֵּם עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל וּלְצַיְּתוֹ, רְאוּ לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז יִכָּנֵס בָּכֶם אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, כַּמּוּבָא (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כב): מִי שֶׁזּוֹכֶה לְשַׁמֵּשׁ אֶת הַצַּדִּיק, עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק נִכְנָס בּוֹ; וְאֵיךְ מְשַׁמְּשִׁים אֶת הַצַּדִּיק? עַל־יְדֵי הֲפָצַת אוֹר הַצַּדִּיק וּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אָנוּ צְרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל, שֶׁכַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר הַרְבֵּה אֲנָשִׁים יָבוֹאוּ אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמִכָּל הָעֵדוֹת וּמִכָּל הַפְּלָגִים, לֹא מְשַׁנֶּה מִיהוּ וּמַהוּ, עָלֵינוּ לְהָבִיא בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז מַה שֶּׁיּוֹתֵר אֲנָשִׁים וּבִפְרָט מֵעֵדוֹת הַמִּזְרָח, שֶׁהַקְּמָץ הַקָּטָן הַמִּתְנַגְּדִים יִהְיוּ בְּטֵלִים וּמְבֻטָּלִים לֹא בְּאֶלֶף אֶלָּא בְּמֵאוֹת אֲלָפִים, וְלָכֵן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה לָבוֹא אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה חוֹב גָּדוֹל מֻנָּח עָלֵינוּ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְרַחֵם עָלֵינוּ, שֶׁנִּזְכֶּה בֶּאֱמֶת לִפְעֹל, שֶׁבְּדֵי אֲמוֹתֵינוּ שָׁם תִּהְיֶה בֶּאֱמֶת אַהֲבָה וְאַחְדוּת, שֶׁלֹּא יָבוֹא בְּכָל פַּעַם אֵיזֶה רִיק וּפוֹחֵז, וְיַעֲשֶׂה בֵּינֵינוּ פְּרוּדִים. אָנוּ סוֹבְלִים מִסְּפִיק מֵהַסַּמ״ךְ־מֵ״ם, שֶׁאֵינֶנּוּ עוֹזֵב אוֹתָנוּ,

יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ. מָה אָנוּ צְרִיכִים עוֹד, שֶׁגַּם בִּפְנִים תִּהְיֶינָה מְרִיבוֹת, אֵינָנוּ מְעֻנְיָנִים בַּאֲנָשִׁים רוֹכְלִים, שׁוֹחֲטִים, שֶׁשּׁוֹחֲטִים אֶת הַזּוֹלַת, כִּי בָּזֶה שֶׁמְּדַבְּרִים עַל הַזּוֹלַת שׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ, וְזֶה שֶׁמְּרַכְּלִים עַל בְּנֵי־אָדָם — הוֹרְגִים אוֹתָם, הַאִם לֹא דַּי בַּסָּמ״ךְ־מֵ״ם הָרָשָׁע, שֶׁהוּא ׳מוֹסֵר׳, וּמוֹסֵר עַל יָמִין וּשְׂמֹאל, שֶׁעָלָיו אָנוּ מִתְפַּלְּלִים בְּכָל יוֹם: ״וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה״, שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ תִּקְוָה לְהַזִּיק לָנוּ. וּמָה אָנוּ צְרִיכִים מִבַּחוּץ שֶׁיָּבוֹאוּ אֲנָשִׁים לִפְנִים, וְיַהַרְסוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּנִינוּ.

וְלָכֵן אֲנִי פּוֹנֶה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהִתְאַחֵד יַחַד, וּלְהוֹצִיא אֶת הָרִשְׁעוּת שֶׁלָּנוּ, אָחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֵדוֹת הַמִּזְרָח מַתְחִילִים לוֹמַר סְלִיחוֹת בְּכָל יוֹם מֵחֹדֶשׁ אֱלוּל, וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מִי שֶׁיָּכוֹל לָקוּם קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם וְלוֹמַר אָז סְלִיחוֹת, וְאַחַר־כָּךְ לְהִתְפַּלֵּל וָתִיקִין, אֵין דָּבָר גָּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה, אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לָקוּם בַּבֹּקֶר מֵאֵיזוֹ סִבָּה שֶׁלֹּא תִּהְיֶה, עַל־כָּל־פָּנִים יֹאמַר סְלִיחוֹת בְּאֶמְצַע הַיּוֹם, כָּל יוֹם וָיוֹם מֻכְרָחִים לוֹמַר סְלִיחוֹת, כִּי רַק זֶה הַחֶרֶב שֶׁלָּנוּ, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (מִדְרָשׁ תְּהִלִּים קמט): פִּיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל — חַרְבָּם. שֶׁעַל יָדוֹ אָנוּ כּוֹבְשִׁים אֶת הַמִּלְחָמָה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (חֵלֶק א׳, סִימָן ב׳), אֲשֶׁר הַחֶרֶב שֶׁל מָשִׁיחַ תִּהְיֶה תְּפִלָּה, מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יַכְנִיס אֶת עִנְיַן הַתְּפִלָּה אֵצֶל עַם יִשְׂרָאֵל. וְאִם אָנוּ רוֹצִים לְקָרֵב אֶת הַגְּאֻלָּה, עָלֵינוּ לְהוֹדִיעַ וּלְפָרְסֵם לְכֻלָּם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהִיא תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת!

רַבֵּנוּ זַ״ל מְסַפֵּר לָנוּ (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג, מִיּוֹם א׳), שֶׁבָּא הַנָּשֶׁר הַגָּדוֹל וְדָפַק עַל הַמִּגְדָּל וְצָעַק: תַּפְסִיקוּ לִהְיוֹת עֲנִיִּים, תַּתְחִילוּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצָרוֹת שֶׁלָּכֶם. מַה הַפְּרוֹשׁ בָּזֶה? יֵשׁ לָנוּ אוֹצָרוֹת מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אוֹצָרוֹת שֶׁל יִרְאַת שָׁמַיִם, לָמָּה לֹא נַתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצָרוֹת הָאֵלּוּ?! בֹּאוּ נִתְאַחֵד יַחַד, וְנַעֲזֹר זֶה לָזֶה, לָמָּה לָנוּ לְהִסְתַּכֵּל בִּמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים?! כָּל אֶחָד יָכוֹל לֵילֵךְ בַּדֶּרֶךְ שֶׁלּוֹ, אֶל הָרַב שֶׁלּוֹ, אֶל הַקִּבּוּצָה שֶׁלּוֹ, הַבְּחִירָה חָפְשִׁית, כָּל אֶחָד יַעֲשֶׂה מַה שֶּׁרוֹצֶה, אֲבָל בְּדֹ׳ אַמּוֹת שֶׁלָּנוּ אֵינֶנִּי רוֹצֶה שֶׁיִּמָּצֵא אֵיזֶה רוֹכֵל וּמְחַרְחֵר רִיב, אֵין לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת בֵּינֵינוּ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, מִי שֶׁהוֹלֵךְ

רָכִיל בַּחוּץ, אֵינֶנִּי צָרִיךְ אוֹתוֹ, מִי שֶׁאֵינוֹ בָּא לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, אֵינֶנִּי צָרִיךְ אוֹתוֹ, מִי שֶׁאֵינוֹ מְרַחֵם עַל עַצְמוֹ, אָסוּר לְרַחֵם עָלָיו, כִּי הוּא בְּכְלַל שׁוֹטֶה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין צב.): אָסוּר לְרַחֵם עָלָיו.

לָכֵן הָבָה נַתְחִיל לְפַקֵּחַ אֶת הָעֵינַיִם, חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לְיַדֵּעַ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְפִיצִים אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, סוֹפְגִים בְּזִיּוֹנוֹת וְעֶלְבּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, וְאֵינָנוּ מִתְפַּעֲלִים מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, נָטַלְנוּ עַל עַצְמֵנוּ מְשִׂימָה אַחַת — לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וּלְהָבִיא מַה שֶּׁיּוֹתֵר אֲנָשִׁים אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזוֹ הַמְּשִׂימָה שֶׁלָּנוּ! וְאַל נָא נִתְפַּעֵל מֵאַף אֶחָד, אַל תִּתְלַהֲבוּ מֵאַף מְשֻׁגָּע וּמְטֹרָף, בְּנֵי־אָדָם מְאֹד מִתְפַּעֲלִים מִדָּבָר קִיצוֹנִי, רוֹאִים אֶחָד צוֹהֵל וְקוֹפֵץ, הַזּוֹרֵק עַצְמוֹ, חוֹשְׁבִים מִי יוֹדֵעַ מִי הוּא. אֲבָל מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְבּוֹדְדוּת, מֵחוֹ מַתְחִיל לִהְיוֹת מְיֻשָּׁב, וּמַתְחִיל לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל, אֲשֶׁר הַתַּכְלִית בְּזֶה הָעוֹלָם אֵינֶנָּה לְהִשְׁתַּגֵּעַ, לֹא לַעֲשׂוֹת תְּנוּעוֹת מְשֻׁנּוֹת וַהֲוָיוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֶלָּא לְהַכִּיר אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו, לִחְיוֹת עִמּוֹ, שֶׁנִּהְיֶה יִרְאֵי שָׁמַיִם, לְפָחֹד רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתָמִיד לִזְכֹּר שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה אִתָּנוּ עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ, וְהוּא מְסַתֵּכֵּל עָלֵינוּ, וְנִלְמַד בְּכָל יוֹם חֻמָּשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, בְּאֹפֶן שֶׁנִּזְכֶּה לְסַיֵּם כָּל שָׁבוּעַ פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם עִם פֵּרוּשׁ רַשִׁ״י, שֶׁזּוֹ סְגֻלָּה לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (בְּרָכוֹת ח.): לְעוֹלָם יַשְׁלִים אָדָם פָּרָשִׁיּוֹת עִם הַצִּבּוּר, שֶׁכָּל הַמַּשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹת עִם הַצִּבּוּר מַאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו.

וְכֵן בְּכָל יוֹם וָיוֹם נִלְמַד פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת אוֹ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה, כִּי מִשְׁנָ״ה אוֹתִיּוֹת נְשָׁמָ״ה. וְכָתוּב בְּמִדְרָשׁ תַּלְפִּיּוֹת, שֶׁאָשֵׁר בֶּן יַעֲקֹב עוֹמֵד עַל פִּתְחוֹ שֶׁל גֵּיהִנּוֹם, וּמִי שֶׁלּוֹמֵד מִשְׁנָיוֹת, אַפְלוּ מַלְאֲכֵי חַבָּלָה תּוֹפְסִים אוֹתוֹ וְרוֹצִים לְהַשְׁלִיכוֹ לָאֵשׁ, אָשֵׁר בֶּן יַעֲקֹב עוֹצְרָם וְאֵינוֹ נוֹתְנָם, וּמַצִּיל אֶת הָאָדָם מִן הַגֵּיהִנּוֹם, כִּי מַעֲלַת לִמּוּד מִשְׁנָיוֹת — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם פֶּרֶק אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה וְכוּ׳ מִשְׁנָיוֹת, אוֹ כַּמָּה שֶׁיָּכוֹל. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָא רַבְּתִי טז): אֵין הַגְּלֻיּוֹת מִתְקַבְּצוֹת

אֶלָּא בִּזְכוּת מִשְׁנָיוֹת; אִם הָיָה אָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַמִּשְׁנָה, הָיָה לוֹמֵד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת. הֲוָיָ״ה הֶ׳עֱלִיתָ מִ׳ן שְׁ׳אוֹל נַ׳פְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי בוֹר״ (תְּהִלִּים ל) — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: מִשְׁנָ״ה, עַל־יְדֵי מִשְׁנָ״ה אָדָם יוֹצֵא מִן הַבּוֹר וְהַשְּׁאוֹל שֶׁנָּפַל אֵלָיו.

וְלָכֵן אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן כג): אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לֶאֱכֹל בְּכָל יוֹם כַּמָּה פִּרְקֵי מִשְׁנָיוֹת, וְשׁוֹתֶה תְּהִלִּים, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּמִצְווֹת, וְזֶה אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ, וְזֶה דִּבּוּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֶצְלֵנוּ צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל דִּבּוּר שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל מַה שֶּׁר׳ בֵּרְל, וְר׳ פַּיבְל, וְר׳ שְׁמֶרְל אוֹמְרִים, אֶצְלֵנוּ לֹא קוֹבֵעַ שׁוּם דָּבָר, אֶלָּא מַה שֶּׁרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר, וְלָכֵן אָמַר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן קכג), שֶׁהָרַחֲמָנוּת בָּעוֹלָם הַזֶּה מְאֹד גְּדוֹלָה, רוֹאִים אָדָם שֶׁאֵין לוֹ לֶאֱכֹל — רָצִים לְהָבִיא לוֹ אֹכֶל, אֲבָל בָּעוֹלָם הַבָּא יוֹשְׁבוֹת נְשָׁמוֹת רְעֵבוֹת וּצְמֵאוֹת וַעֲרֻמּוֹת, וְצוֹעֲקוֹת: ״תְּנוּ לָנוּ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ״, וְרוֹצִים לִתֵּן לָהֶם, אֲזַי אוֹמְרוֹת: לֹא, אָנוּ צְרִיכוֹת מִצְווֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְעַל־כֵּן, סִיֵּם רַבֵּנוּ זַ״ל: אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לֶאֱכֹל בְּכָל יוֹם פִּרְקֵי מִשְׁנָיוֹת, וְלִשְׁתּוֹת תְּהִלִּים, וּלְהִתְלַבֵּשׁ בְּמִצְווֹת. וְזוֹ דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל! מִי שֶׁזּוֹכֶה לְסַיֵּם בְּכָל חֹדֶשׁ שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה — אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ בָּזֶה וּבַבָּא! אִם אָדָם לוֹמֵד בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע. בְּנֵי הַנְּעוּרִים יְכוֹלִים לְקַיֵּם זֹאת בְּנָקֵל, וְאִם יִהְיוּ חֲזָקִים בָּזֶה — יַהַרְגוּ יֵצֶר הָרָע שֶׁלָּהֶם, וְאִם אָדָם הִתְחַתֵּן, וְצָרִיךְ לִדְאֹג לְפַרְנָסָה, צָרִיךְ לְהִזָּהֵר שֶׁלֹּא יַעֲבֹר לוֹ יוֹם אֶחָד בְּלִי לִמּוּד מִשְׁנָיוֹת. וְכֵן לִמּוּד גְּמָרָא, שֶׁמַּמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שְׁמִירָה מֵאַרְבָּעָה מַלְאָכִים: גַּ׳בְרִיאֵל, מִ׳יכָאֵל, רְ׳פָאֵל, א׳וֹרִיאֵל — רָאשֵׁי תֵּבוֹת גְּמָרָ״א. וְכֵן אַשְׁרֵי הַלּוֹמֵד מִדְרָשׁ מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁזֶּה סֵפֶר מוּסָר, וְתוֹךְ כַּמָּה שָׁנִים יְכוֹלִים לִהְיוֹת בְּקִיאִים בְּכָל הַמִּדְרָשִׁים, וְאֵין זֶה קָשֶׁה כָּל־כָּךְ, וְעַל כֻּלָּם — רָצָה רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁנִּלְמַד הֲלָכָה, וְאָמַר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן כט), שֶׁכָּל יְהוּדִי מְחֻיָּב לִלְמֹד בְּכָל יוֹם הֲלָכָה, וְלָכֵן אַשְׁרֵי הָאָדָם הָעוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ שִׁעוּר בַּהֲלָכָה בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן, בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה לִלְמֹד מְחַבֵּר רַמָּ״א, אֲשֶׁר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע אָמַר לְתַלְמִידָיו, שֶׁהַמְחַבֵּר וְהָרַמָּ״א נִתְחַבְּרוּ בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, וְלָכֵן אִם

לוֹמְדִים הַרְבֵּה מְחַבֵּר רַמ״א מַמְשִׁיכִים עַל עַצְמָם יִרְאָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז״ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת פּוֹסֵק): עַל־יְדֵי לְמוּד פּוֹסְקִים, זוֹכִים לְיִרְאָה, יִרְאַת שָׁמַיִם. וְכֵן אוֹמֵר: לְמוּד הַפּוֹסְקִים מְבַטֵּל הִרְהוּרֵי עֲבוֹדָה זָרָה. אַשְׁרֵי הָאָדָם הַמְקַיֵּם דִּבְרֵי רַבֵּנוּ ז״ל.

הָעִקָּר, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! בָּאִים עַתָּה יְמֵי אֱלוּל, כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֹאמַר סְלִיחוֹת בְּכָל יוֹם, מִי שֶׁיָּכוֹל לָקוּם קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם — אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל — יֹאמְרָם בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם, וְאַל יִתְחַמֵּק מִזֶּה. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזְרֵנוּ, שֶׁבִּזְכוּת אֲמִירַת סְלִיחוֹת שֶׁנֹּאמַר בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ, וּבִזְכוּת תְּקִיעַת שׁוֹפָר שֶׁנִּשְׁמַע בְּכָל יוֹם, נִזְכֶּה לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְעִקַּר הַתְּשׁוּבָה — שֶׁאִם יֵשׁ בְּיָדֵינוּ כֶּסֶף גְּזֵלָה, שֶׁלָּוִינוּ וְלֹא שִׁלַּמְנוּ, נְשַׁלֵּם מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, וְנִזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה, וְנַגִּיעַ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז״ל.

אַקְוֶוה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ דְּבָרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב, יִהְיוּ נִכְנָסִים אֶל הַלֵּב, כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע, שֶׁתַּכְלִית הַדִּבּוּר שֶׁצָּרִיךְ לָצֵאת מִן הַלֵּב, וְצָרִיךְ לַחֲזֹר אֶל הַלֵּב, הַיְנוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי הוֹצֵאתִי מִלִּבִּי, כְּדֵי שֶׁיִּכָּנֵס חֲזָרָה לְלִבְּכֶם, שֶׁהַדְּבָרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב יִכָּנְסוּ לַלֵּב, כִּי אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפד): יֵשׁ אוֹר יָשָׁר וְאוֹר חוֹזֵר, כְּשֶׁמְּדַבְּרִים עִם מִישֶׁהוּ, אֲפִלּוּ שֶׁהַהוּא לֹא הִתְעוֹרֵר, עַל־כָּל־פָּנִים זֶה שֶׁדִּבֵּר יִתְעוֹרֵר. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר, שֶׁאֶזְכֶּה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, וַיַּמְתִּיק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִמֶּנִּי כָּל הַדִּינִים וּמֵעַל כְּלַל יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֵלּוּ שֶׁצְּרִיכִים רְפוּאָה שְׁלֵמָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָהֶם רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, וְכָל אֵלּוּ שֶׁצְּרִיכִים זִוּוּגִים, יַעְזְרֵם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְמָצְאָם, כִּי עַתָּה הַזְּמַן לְמְצֹא זִוּוּג הָגוּן, כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פז): אֱלוּ״ל — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: ״וְאִם לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ״, וְכֵן מִי שֶׁהִתְחַתֵּן, וְאֵין לוֹ שָׁלוֹם־בַּיִת, עַל־יְדֵי חֹדֶשׁ אֱלוּל הָאִשָּׁה תַּשְׁלִים עִמּוֹ, וְיַעְזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה בֶּאֱמֶת לְקַבֵּל אֶת הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְנִזְכֶּה לַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה, אֲשֶׁר בּוֹא יָבוֹא וְלֹא יְאַחֵר, וְנִזְכֶּה שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ יִבְנֶה

לָנוּ אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְנִזְכֶּה לַחֲזוֹת בִּנְעַם הַוָיָ״ה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל תַּלְמִידִי, אֲהוּבִי ... גֵּרוּ יָאִיר.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתַּעֲזֹר לִבְנִי ... גֵּרוּ יָאִיר, לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל שְׁלִיחוּתוֹ, וְיַצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ הַפַּעַם.

גַּם בְּעִנְיַן הַהֲפָצָה הַמְרֻכָּזֶת, צְרִיכִים עֲצוּת אֵיךְ לְחַדֵּשׁ אֶת הָרָצוֹן בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּרְצוּ לָצֵאת בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז, כִּי יֵשׁ עוֹד הַמּוֹן דְּבָרִים שֶׁצְּרִיכִים לִגְמֹר בְּאוּלַם הַשִּׂמְחוֹת.

חֲזַק וֶאֱמַץ לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם דַּפִּים גְּמָרָא וּפְרָקִים מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר רַק זֶה מַה שֶּׁנִּשְׁאָר מֵהָאָדָם, וְאַף שֶׁזֶּה בָּא קָשֶׁה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁשּׁוֹבֵר אֶת הַטֶּבַע שֶׁלּוֹ, וְגוֹרֵס בְּכָל יוֹם כַּמָּה דַּפִּים גְּמָרָא וְכַמָּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת. וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן דַּיְקָא אֶת הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלּוֹת, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי וְתַלְמִידִי ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי, שֶׁלָּמַדְתָּ שִׁבְעִים דַּפִּים גְּמָרָא, רְאֵה לְהַתְמִיד

יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשַּׁ״ס, וְעָלַי לוֹמַר לְךָ, אֲשֶׁר לִמּוּד גְּמָרָא מְבָעֵר מֵהָאָדָם אֶת כָּל הַקְּלִפּוֹת, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ריד); וְהַתְמֵד מְאֹד בִּלְמּוּד ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לִהְיוֹת בָּחוּר רְצִינִי, וַאֲנִי מַבְטִיחַ לְךָ, שֶׁתִּתְחַתֵּן מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁבְּחֹדֶשׁ חֶשְׁוָן, אַתָּה כְּבָר יָכוֹל לִקְנוֹת בְּגָדִים, רַק תְּקַיֵּם מַה שֶּׁאָמַרְתִּי לְךָ בְּעִנְיַן הַמִּשְׁקָל וְכוּ׳. וַחֲזַק וֶאֱמַץ בִּירֻאַת שָׁמַיִם תָּמִיד, כִּי אֵין לָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלוּם בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתִּהְיֶה בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְשָׁם תַּעֲזֹר לִי, וְתִהְיֶה אָדָם הַשָּׁלֵם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר, אֵיךְ שֶׁאַתֶּם מִתְנַהֲגִים עִם הַהוֹרִים, זוֹ פֶּשׁוּט בּוּשָׁה וְחֶרְפָּה, שֶׁאַתֶּם כָּל־כָּךְ שׁוֹפְכִים אֶת דָּמָם, אַחֲרֵי שֶׁהֵם מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, לָתֵת לָכֶם דִּירָה וְכוּ׳, אֹכֶל וּבְגוּד וְכוּ׳, וּלְבַסּוֹף אַתֶּם מְשַׁלְּמִים רָעָה תַּחַת טוֹבָה, וְלָזֹאת רְאוּ לְשַׁנּוֹת אֶת דַּרְכְּכֶם, כִּי אֵין זוֹ דֶּרֶךְ לְהִתְנַהֵג כָּךְ, וְזִכְרוּ הֵיטֵב — כְּפִי שֶׁמִּתְנַהֲגִים אֶל הַהוֹרִים, כָּךְ מְקַבְּלִים אַחַר־כָּךְ חֲזָרָה. אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתִּרְאוּ לְשַׁנּוֹת אֶת מַעֲשֵׂיכֶם, וּתְבַקְּשׁוּ סְלִיחָה מֵהָאִמָּא, אֵיךְ אַתֶּם שׁוֹפְכִים אֶת דָּמָהּ, וְאַף שֶׁיֵּשׁ לָכֶם טָעֲנוֹת וּמְעָנוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֵין זֶה תֵּרוּץ לְצַעֵר אֶת הָאִמָּא, כִּי זוֹ עֲבֵרָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי

מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָכֶם, שֶׁתַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּבְפָרָט עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֲקַוֶּה שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר אֶצְלְךָ עַל הַצַּד הֲכִי טוֹב.

בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד, לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה, וּבְפָרָט אַתָּה, שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ בַּחַיִּים כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וְנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד, וְעַד שֶׁזָּכִיתִי לִהְיוֹת הַשָּׁלִיחַ הַטּוֹב לְשַׁדֵּךְ לְךָ בַּחוּרָה טוֹבָה, רְאֵה לֹא לְקַלְקֵל אֶת זֶה עַל־יְדֵי הַכַּעַס וְהָרְצִיחָה וְהַמְּרִיבוֹת, כִּי חָבָל מְאֹד שֶׁתִּבְרַח לְךָ, כִּי לִבִּי אוֹמֵר לִי, שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיכֶם אֵילּוּ פְּרוּדִים, לָזֹאת רְאֵה לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֶׂיךָ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה יְגִיעֵי לָרִיק.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּתְחִיל לַעֲשׂוֹת לְעַצְמְךָ סֵדֶר בִּלְמוּד גְּמָרָא בְּכָל יוֹם, וְתִגְרֹס כַּמָּה דַּפִּים, וְתַתְחִיל מֵהַתְחָלַת בְּרָכוֹת, וְכָךְ תְּסַיֵּם אֶת כָּל הַמַּסֶּכֶת, אַחַר־כָּךְ תַּתְחִיל מַסֶּכֶת שַׁבָּת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשַּׁ״ס כֻּלּוֹ, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ צֶלֶם אֱלֹקִים, רַק עַל־יְדֵי לִמּוּד גְּמָרָא.

וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֶת הַתְּפִלּוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּצִבּוּר, וְכֵן תִּתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לְךָ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הַגָּרִים בְּ״יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב״, הֲוַיְ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יַעַן שֶׁיֵּשׁ אֶחָד שֶׁמּוּכָן לְהַשְׁקִיעַ לְפַתֵּחַ אֶת הַמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ, וְהוּא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת תְּמוּנוֹת מִכָּל הַמּוֹסָדוֹת, וְשָׁלַח אֶת בְּנֵי ... גֵּרוֹ יָאִיר, לְמַעַן זֶה לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה לְכַמָּה יָמִים, וְלָכֵן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּלַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּשְׁתַּתְּפוּ בְּיַחַד פְּעֻלָּה, כִּי חֲבָל עַל כָּל הַהוֹצָאוֹת הַמְּרֻבּוֹת הַכְּרוּכוֹת בָּזֶה, שֶׁלֹּא יֵלֵךְ הַכֹּל לְטִמְיוֹן, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לָצֵאת פַּעַם וּלְתָמִיד מֵהַקְּטָנוּת וְהַמֻּצָּר וְכוּ׳ וְכוּ׳, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת שֶׁלָּנוּ, וּבְוַדַּאי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ שֶׁנַּצְלִיחַ.

גַּם רָצִיתִי מְאֹד, שֶׁהַבָּנוֹת תָּבֹאנָה בְּיוֹם שְׁלִישִׁי לְבֵית־סֵפֶר, וְזֶה רְצוֹנִי, כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְהַשְׁלִים אֶת כָּל הַמּוֹסָדוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֶּר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשֶׁה מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מֵהַיְלָדִים וְכוּ׳.

הָעִקָּר אַל תָּשִׂים לֵב, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיֵּצְאוּ, כִּי

הֵם לֹא יָבִינוּ, אֶלָּא עַל־יְדֵי שֶׁיִּסְבְּלוּ וְכוּ׳, כִּי כָּךְ טֶבַע שֶׁל יְלָדִים, עַד שֶׁהֵם לֹא סוֹבְלִים, הֵם לֹא מְבִינִים, אִם זֶה חֻפְצָם וּרְצוֹנָם, שֶׁיַּעֲשׂוּ מַה שֶּׁיִּרְצוּ.

הָעִקָּר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַף שֶׁזּוֹ עֲגְמַת נֶפֶשׁ מְאֹד גְּדוֹלָה, עִם כָּל זֹאת הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּתְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם.

אִם אֶפְשָׁר לְבַקֵּשׁ אֶת ... לְנַקּוֹת אֶת הַבַּיִת — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, כִּי בְּנֵי ... גֵּרוֹ יָאִיר, מַגִּיעַ הַלַּיְלָה לְבִקּוּר שֶׁל כַּמָּה יָמִים, כִּי הוּא בָּא בִּשְׁלִיחוּת לְצַלֵּם אֶת כָּל הַמּוֹסָדוֹת, וּמִי יִתֵּן, שֶׁנִּזְכֶּה כְּבָר לָצֵאת מֵהַקָּטְנוּת וְהַדַּחֲקוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁאַתָּה לוֹקֵחַ אֶת הַכִּתָּה הַגְּדוֹלָה שֶׁהֵם צְרִיכִים לָבוֹא אֵלַי, וּכְפִי הַנִּרְאֶה לִפְנֵי חֲנֻכָּה הֵם לֹא יָבוֹאוּ לְכָאן, וְלָכֵן רְאֵה לְהַחְדִּיר בָּהֶם חֵשֶׁק הַתּוֹרָה, וְלִלְמֹד אִתָּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, חֲמָשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, תִּתֵּן לָהֶם לְהַגִּיד, וְאַחַר־כָּךְ תַּסְבִּיר לָהֶם.

תַּעֲמֹד מְאֹד חָזָק, שֶׁיִּלְמְדוּ בְּכָל יוֹם ח״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת בְּגִרְסָא, וְכֵן עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה דַּפִּים גְּמָרָא בְּגִרְסָא, וְזֶה יַחְדִּיר בָּהֶם יִרְאַת שָׁמַיִם וְחֵשֶׁק לִלְמֹד, וּמְאֹד רָצִיתִי, שֶׁיִּרְשְׁמוּ בְּכָל יוֹם אִם לָמְדוּ, וַאֲנִי שׁוֹלֵחַ לְךָ פֹּה אֶת הַסֵּדֶר שֶׁיִּמַּלְאוּ בְּכָל שָׁבוּעַ, תַּעֲשֶׂה מִזֶּה הֶעְתֵּקִים בְּמִשְׂרַד הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה, וְכָךְ יִהְיֶה לְךָ בְּכָל שָׁבוּעַ שֶׁיִּמַּלְאוּ אֶת זֶה.

רָצִיתִי שֶׁתִּלְמַד אִתָּם פֶּרֶק אֶחָד בְּעִיּוּן, אִם אֶפְשָׁר פֶּרֶק "בַּמֶּה מַדְלִיקִין" — הָיָה טוֹב מְאֹד, כִּי חֲרֵי הֵם רְגִילִים לוֹמַר בְּכָל עֶרֶב שַׁבָּת אֶת הַפֶּרֶק הַזֶּה, אָז מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים לִלְמֹד אֶת פֶּרֶק "בַּמֶּה מַדְלִיקִין" רַשִׁ"י תּוֹסְפוֹת, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם הֲלָכָה בְּרוּרָה.

וְכֵן כְּדַאי לִלְמֹד אִתָּם הַרְבֵּה הֲלָכוֹת, וְעַל כֻּלָּם — לְהַחְדִּיר בָּהֶם יִרְאַת שָׁמַיִם.

אִם יִהְיֶה לְךָ סָפֵק אוֹ סְפֵק סְפֵקָא — רְאֵה לִכְתֹּב וּנְדַבֵּר יַחַד.

הָעִקָּר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְאַל תִּפְחַד, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָה רְאֵה, א׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי וְתַלְמִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַזְּמַן הֶחָדָשׁ מַתְחִיל בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמֻצְלַחַת, רְאֵה לְחַזֵּק אֶת ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר, שֶׁלֹּא יִפְחַד, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁיַּצְלִיחַ עִם הַכְּתָבָה, הָעִקָּר שֶׁיִּתֵּן לָהֶם גַּם הַרְבֵּה זְמַן לְגִרְסָא, וְזֶה יוֹעִיל לָהֶם מְאֹד.

וְכֵן אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.

וְתִרְאֶה לְדַוֵּחַ אֵיךְ הוֹלֵךְ הֵן בַּכְּתָבָה שֶׁלְּךָ, וְכֵן בַּכְּתָבָה שֶׁל ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר, רַק תְּחַזֵּק אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִשָּׁבֵר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מִכֹּל ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לָנֶצַח.

זֶה שֶׁאָמוּר לָבוֹא בְּיוֹם שְׁלִישִׁי הוּא רַק צָלָם מִקְצוֹעִי, שֶׁבְּנִי ... גֵּרוֹ יָאִיר, בָּא אִתּוֹ, לְפַקֵּחַ שֶׁהַכֹּל יֵלֵךְ עַל נָכוֹן, וּמֵהַתְּמוּנוֹת יַעֲשׂוּ פְּרוֹסְפֶּקְטִים לְכָל הַמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ, שֶׁמְּאֹד מְאֹד נָחוּץ, וְכָל אֶחָד יִתְרֹם לְהֵיכָן שֶׁהוּא רוֹצֶה: אוֹ לַתַּלְמוּד־תּוֹרָה, אוֹ לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ, אוֹ לַכּוֹלֵל, אוֹ לְכָאן.

הַאִם אֲנִי צָרִיךְ לִשְׁלֹחַ קַבָּלוֹת לְאֵלּוּ אֲנָשִׁים שֶׁשָּׁלַחְתָּ אֶת מִכְתְּבֵיהֶם?

הַיּוֹם בָּעֶרֶב בַּשִּׁעוּר הִזְכַּרְתִּי הַרְבֵּה אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְאוּלַם הַשְּׂמָחוֹת, וַאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁיִּתְקַשְּׁרוּ אֵלֶיךָ.

תַּאֲמִין לִי, שֶׁהַכֹּל גֵּס אֶחָד גָּדוֹל, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲנִי כְּבָר רָץ עַל הַמִּפְרָט, כִּי יָכוֹל מְאֹד לִהְיוֹת שֶׁ... יַחְתֹּם עַל זֶה, כִּי הוּא צָרִיךְ אוֹתָנוּ, וְנִרְאֶה מַה יִּהְיֶה רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רַק תִּתְחַזֵּק, וְתִרְאֶה יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת וְנִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ לֹא חוֹלְמִים.

תַּרְאֶה לִבְנִי ... גֵּרוֹ יָאִיר, אֶת אוּלַם הַשְּׂמָחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצ.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַחֲזִיק רַק בְּצַד אִשְׁתְּךָ, וְאַל תִּתֵּן שֶׁיִּשְׁבְּרוּ לְךָ אֶת הַבַּיִת, חַס וְשָׁלוֹם, אֲנִי חוֹשֵׁב, שֶׁאִם תֵּלֵךְ עִמָּהֶם הַפַּעַם בְּיָד קָשָׁה, הֵם יָבִינוּ שֶׁהֵם לֹא יְכוֹלִים לְקַפֵּץ לָכֶם עַל הָרֹאשׁ.

בְּעִנְיַן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, צְרִיכִים רַק לְחַזֵּק אוֹתָם בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁיֵּדְעוּ בְּאֵיזוֹ מְסִירוּת נֶפֶשׁ אֲנִי מַכְנִיס עַצְמִי, זֶה אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ תַּחַת הַקְלָעִים, וַאֲנִי פּוֹעֵל הַכֹּל מִפֹּה דֶּרֶךְ הַטֶּלֶפוֹן.

אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁל הָרַב ... תִּתְלֶה עוֹד פַּעַם עַל יַד הַמִּכְתָּב כְּלָלִי, כִּי מְאֹד רָצִיתִי שֶׁיַּצְלִיחַ, וְכֵן תִּמְסֹר אֶת הַמִּכְתָּבִים הָאֵלּוּ לְיַעֲדָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצא.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אַף שֶׁכְּבָר דִּבַּרְתִּי אִתְּךָ, וְעוֹרַרְתִּי אוֹתְךָ אוֹדוֹת ... שֶׁיָּכִין אֶת הַמִּפְרָט, וּלְזָרֵז אוֹתוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת זֶה בִּזְרִיזוּת, וְכֵן אֶת ... עִם כָּל זֹאת אָמַרְתִּי עוֹד פַּעַם לְזָרֵז אוֹתְךָ, וַאֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁהַכֹּל יָבוֹא עַל נָכוֹן, כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בַּעַל־הַבַּיִת, וְהוּא מַנְהִיג אֶת

עוֹלָמוֹ בְּהַשְׂגָּחָה פְּרָטִית, וְאָצְלוֹ הַכֹּל יָכוֹל לִהְיוֹת, צְרִיכִים רַק לְסַלֵּק אֶת הַדַּעַת וְהַחָכְמָה וְהַשֵּׂכֶל, וְאָז מַצְלִיחִים, כְּמוֹ הַתָּם הַקָּדוֹשׁ.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תַּנִּיחַ עַצְמְךָ לִפֹּל, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל שֶׁנִּגַּשְׁתְּ אֶל ... תִּחְיֶה, כִּי אֲנִי שׁוֹנֵא מַחֲלֹקֶת, וּבִפְרָטִיּוּת בִּקְהִלָּתֵנוּ, וְתַעֲשִׂי כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים שֶׁיִּהְיֶה רַק שָׁלוֹם בֵּין נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, צְרִיכִים לִהְיוֹת וַתְּרָן בַּחַיִּים, וְרַק כָּךְ מַצְלִיחִים.

רָצִיתִי מְאֹד, שֶׁתַּעֲשִׂי הִתְעוֹרְרוּת בֵּין הַמּוֹרוֹת וּבֵין הַתַּלְמִידוֹת, שֶׁיַּגִּיעוּ בְּיוֹם שְׁלִישִׁי לְבֵית־הַסֵּפֶר, אֲשֶׁר בָּא צַלָּם מְקַצּוֹעִי לְצַלֵּם אֶת כָּל הַמּוֹסָדוֹת, אֲשֶׁר בִּשְׁבִיל זֶה נָסַע בְּנִי ... נֵרוֹ יָאִיר לְשָׁם, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיִּהְיֶה בְּהַצְלָחָה מְרֻבָּה עַד מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתָּכִינִי אֶת כָּל הַמְּטַפְּלוֹת וְאֶת כָּל הַמָּעוֹן, כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת צִלּוּמִים וּתְמוּנוֹת מֵהַמָּעוֹן שֶׁלָּנוּ, כִּי יֵשׁ אֶחָד

שֶׁמַּשְׁקִיעַ הוֹן תּוֹעֲפוֹת, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה הַצָּלָחָה, הֵם צְרִיכִים לְהַגִּיעַ בְּיוֹם שְׁלִישִׁי.

הָעִקָּר אַתְּ תִּרְאִי לְהִתְחַזֵּק, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹלִיךְ אוֹתָךְ עַל הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

עַכְשָׁו שָׁלְחוּ לְךָ דֶּרֶךְ הַדּוֹאַר אֶלֶקְטְרוֹנִי קוּנְטֶרֶס ״כֹּחַ הַבְּחִירָה״, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתּוּכְלוּ לְהַעְתִּיקוֹ מִשָּׁם, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּצְטָרְכוּ לַעֲבֹד פַּעֲמַיִם, נָא לְכְתֹּב הַאִם זֶה כְּבָר עוֹבֵר, וְאִם לֹא אֶשְׁתַּדֵּל לְאַתֵּר הַיּוֹם אֶת ... שֶׁיְּסַדֵּר לְךָ, כִּי חֶבֶל לַעֲבֹד פַּעֲמַיִם.

מַה עִם הַסְּפָמָה, בָּרֶגַע שֶׁיַּגִּיעַ אֵלֶיךָ שְׁלַח אֶת זֶה אֵלַי לִרְאוֹת.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: ״יֵשׁ עִנְיָן שֶׁהַכֹּל מִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה״, אַף שֶׁלֹּא יוֹדְעִים וְלֹא רוֹאִים.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

... גֵּרוֹ יָאִיר, שָׁלַח לִי פַּעַם רְשִׁימָה עַל שַׁבָּת, וַאֲנִי לֹא מוֹצֵא אֶת זֶה, אוּלַי יֵשׁ לוֹ הֶעְתֵּק.

כו תתצה.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... וְ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַחֶסֶד שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים עִמָּדִי, וּמְנַדְּבִים אֶת הַבָּשָׂר לְשַׁבֶּת לְבֵיתִי וְלָאוֹרְחִים, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְרַחֵב לָכֶם.

הִנֵּה מְאֹד מְאֹד אֲנִי מַקְפִּיד, שֶׁלֹּא יִמָּצֵא אֶצְלְכֶם אֵיזֶה סוּס אוֹ חֲמוֹר אֲפִלּוּ קְטַנִּים, כִּי הַיְלָדִים שֶׁל הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה נִמְשָׁכִים אַחַר שְׁטֻיּוֹת כָּאֵלּוּ, וְזֶה שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַמִּשְׁמַעַת וְהַסֵּדֶר שֶׁלָּנוּ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מַקְפִּיד עַל זֶה, מַסְפִּיק שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עֵסֶק עִם חֲמוֹרִים וְסוּסִים הוֹלְכֵי שְׁתֵּי רַגְלַיִם, שְׁלִיחֵי הַסָּמ״ךְ־מ״ם, וּמָה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים עוֹד אֶת הַצָּרָה הַזֹּאת?! וְעַל־כֵּן תִּמְכְּרוּ אוֹתָם, וְתִהְיֶה לָכֶם הַצָּלָחָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצו.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הָאַבְרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַלְוֹות לִי שְׁלֹשִׁים אֶלֶף שַׁ״ח בַּעֲבוּר הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה לְמֶשֶׁךְ שְׁלֹשָׁה תַּשְׁלוּמִים, הַתַּשְׁלוּם הָרִאשׁוֹן הוּא מֵחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְמִסְפָּרָם, כִּי אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לַמְלַמְּדִים וְלַמּוֹרוֹת עַל הַקַּיִץ, וְהֵם מִסְכְּנִים עֲבֻדוּ קָשֶׁה.

אַתָּה יָכוֹל לְמָסֵר אֶת הַהַלְוָאָה לִידֵי יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר, מְנַהֵל הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה וְהַבֵּית־סֵפֶר.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר שֶׁהִכְנִיסוּ אוֹתְךָ בְּבֵית־סֹהַר, רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם אֲפִלּוּ עַד מְסִירוּת נֶפֶשׁ, וּתְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ לֹא לְהִתְעַסֵּק עִם שׁוּם בְּרִיָּה, רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה תִּהְיֶה כָּל מְגַמָּתְךָ, וּתְדַבֵּק עַצְמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר נִמְצָא אִתְּךָ, וּמֵהַיּוֹם תַּעֲזֹב אֶת קְלִפַּת ״כִּחִי וְעֹצֶם יָדִי״ (דְּבָרִים ח, יז), אֲשֶׁר זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה גְּמוּרָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, יְהוּדִי צָרִיךְ לְמְסֹר עַצְמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָסוּר שֶׁתִּהְיֶה לוֹ שׁוּם שַׂיָּכוּת אֶל עֲבוֹדָה זָרָה, עַדַיִן אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּגָלוּת מָרָה וְנִמְהֶרֶת, עַד עֵת בֹּא דְּבָרָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִגְאָלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם (עַיֵּן סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים, סִימָן ב׳), וְתַעֲמִיק בְּדְבָרִים אֵלּוּ, יְהוּדִי אֵין לוֹ רַק הַתּוֹרָה וְהַמִּצְווֹת, עָלֵינוּ לִבְרֹחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ בֵּית־הַסֹּהַר, וּמִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף הַצַּדִּיק בְּבֵית הָאֲסוּרִים, הוּא יַעֲנֶה גַּם לְךָ, וְיוֹצִיא אוֹתְךָ מֵהַצָּרָה שֶׁבָּהּ נִקְלַעְתָּ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעַצְמְךָ קְבִיעוּת חֲזָקָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם ״יוֹם תְּהִלִּים״, בְּאֹפֶן שֶׁתְּסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וְתַרְבֶּה בִּבְכִיָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְזֹכוּת זֶה תִּזְכֶּה לָצֵאת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַכֹּל יָכוֹל לְהִיוֹת.

מָה אֹמַר לְךָ! חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּשָּׁבֵר בְּרוּחֲךָ, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, הָעִקָּר תַּחְזִיק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר עִם כָּל הָאַסִירִים רַק מֵאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק וּלְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי לְעֵת עַתָּה בַּמַּצָּב שֶׁנּוֹצַר עִם בַּעְלֵךְ אֵין עֵצָה רַק תְּפִלָּה, וְהָיָה טוֹב אִם תִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, וַאֲנִי תְּפִלָּה, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּדִיוֹן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ו׳): לִפְעָמִים עַל־יְדֵי תְּפִיסָה נְצוּל מִכְּלָיוֹן בָּנִים; וְעַל־כֵּן מָה אַתְּ יְכוֹלָה לָדַעַת דַּרְכּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹצִיא אֶת בַּעְלֵךְ בָּרִיא וְשָׁלֵם, וְאַתְּ רַק תַּמְשִׁיכִי לְהִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם.

הַמְאַחֵל לְךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

פֹּה תְּקַבְּלִי שְׁלֹשָׁה קוּנְטְרֵסִים שֶׁהִגַּהְתִּי, וְאֵלּוּ הֵם: ״עַדַיִן לֹא מְאֻחָר״, ״הַצְּדָקָה מְשֻׁתַּלֶּמֶת״, ״בִּרְכַּת הַשַּׁבָּת״, וְאֶת הַמַּרְאֵי מְקוֹמוֹת שֶׁיַּכְנִיס ... נֶרוֹ יָאִיר, לְדַעְתִּי, כְּדַאי לִגְמֹר כְּבָר עִם הַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ, שֶׁהֵם גְּמוּרִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא נִתְבַּלְבֵּל אַחַר־כָּךְ, אֶת הַקּוּנְטְרֵס ״אַל תַּלְחִין אוֹתִי״ לֹא רָאִיתִי בִּכְלָל, רְאִי לִשְׁלֹחַ אֵלַי.

מָה אֹמַר לָךְ! הַקּוּנְטְרֵסִים הֵם זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת, וְהֵם יְכַבְּשׁוּ אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאַת שְׁלֵמָה עַל הַיָּד, וְתִזְכִּי כָּל יְמֵי חַיַּיִךְ לְתַקְתֵּק וּלְהַדְפִּיס אֶת הָאוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, גִּלּוּי אֱלֹקוּת הַיּוֹצְאִים מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתק.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם לְ... וְזוּגָתוֹ ... שֶׁיִּחְיוּ.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת כָּל הַחֲמִשָּׁה קוּנְטְרֵסִים, וּמִסְתָּמָא אֲדַבֵּר הַיּוֹם מִכָּל אֵלּוּ הַחֲמִשָּׁה נוֹשְׂאִים, וְעַל־כֵּן תִּהְיוּ מוּכָנִים לַעֲרֹךְ אֶת זֶה.

מָה אֹמַר לָכֶם! זוֹ זְכוּת הָרַבִּים נוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד, וְזֶה יוֹצֵא כָּל־כָּךְ יָפֶה, מַמָּשׁ לְהַפְלִיא, פְּלָאֵי פְּלָאוֹת.

קִבַּלְתִּי אֶת הַהַסְכָּמָה, אֲבָל מַה עִם חֲתִימָה, וְהַאִם עוֹד הִסְפַּקְתָּ לְהַכְנִיסוֹ לַדְּפוּס, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְקָרֵב מִלְיוֹן יְהוּדִים מֵאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמִּזְרָח אֶל דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה רְצוֹנִי וְחֶשְׁקִי וְכִסּוּפִי.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ...

כו תתקא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ג׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מָה אֹמַר לְךָ! אִם מִצַּד אֶחָד גָּבְרוּ יִסּוּרַי מְאֹד מְאֹד, אַךְ מִצַּד שֵׁנִי אַתָּה מְחַיֶּה אוֹתִי בָּזֶה שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִי בְּבִנְיַן הָאוּלָם שְׂמָחוֹת, וְאֵין מִלִּים לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּשַׁלֵּם לְךָ חֲזָרָה מַשְׂכֻּרְתְּךָ שְׁלֵמָה.

מָה אֹמַר לְךָ! טוֹב מְאֹד עָשִׂיתָ, שֶׁפָּרַעְתָּ אֶת הַחוֹב שֶׁל ... בְּטְשֶׁעקִים, כָּךְ לֹא יִהְיֶה עָלַי עֹל וְכוּ', וּמִי יִתֵּן, שֶׁיִּכָּנֵס שֶׁפַּע, שֶׁנּוּכַל לְהִפָּטֵר מִכָּל הַחוֹבוֹת בְּפַעַם אַחַת.

הַאִם אֲנָשִׁים מִתְקַשְּׁרִים אֵלֶיךָ?! כִּי בְּכָל שִׂיחָה אֲנִי מַזְכִּיר אֶת מִסְפְּרֵי הַטֶּלֶפוֹן שֶׁלְּךָ, וּמְעוֹרֵר אוֹתָם לְנַדֵּב לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ וְאוּלַם־הַשִּׂמְחוֹת.

תַּאֲמִין לִי, שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה הָיִיתִי עוֹשֶׂה בִּלְעָדֶיךָ כְּלָל, תְּשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל הַכֹּל.

אוֹדוֹת שֶׁשָּׁאַלְתָּ מִי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, רָאִיתִי בַּסֵּפֶר "בֵּית יַעֲקֹב", וְהוּא מִתַּלְמִידֵי הַ"חוֹזֶה דַּעַת" זְצַ"ל, שֶׁפֵּרֵשׁ בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (דְּבָרִים טז, יח): "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ, אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לָךְ", שֶׁשָּׁאֲלוּ פַּעַם אֶת צַדִּיק אֶחָד, יַעַן שֶׁגָּרִים בְּעִיר גְּדוֹלָה, וְרוֹצִים לְמַנּוֹת לְעַצְמָם מַנְהִיג, אֶת מִי יְמַנּוּ? עָנָה וְאָמַר לָהֶם: "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ", שֶׁתְּקַחוּ מַנְהִיג כָּזֶה, "אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לָךְ", הַיְנוּ שֶׁיָּכוֹל לְהַחְדִּיר בְּךָ אֱלֹקוּת, וְזֶה נִקְרָא מַנְהִיג אֱמֶת — מִי שֶׁיָּכוֹל לְהָאִיר אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הָאָדָם הַגַּשְׁמִי וְהַחָמְרִי, הַמָּלֵא תַּאֲוֹוֹת רָעוֹת וְכוּ', וְהָבֵן.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵינִי מִתְעָרֵב, וְלֹא אָמַרְתִּי עַל אַף אֶחָד שָׁבָחִים כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ, אֲנִי לֹא מַגְבִּיהַּ אֶת הָאָדָם ... כְּדֵי שֶׁלֹּא אֶצְטָרֵךְ לְהַשְׁפִּילוֹ יוֹתֵר מִדַּאי ... כַּנָּהוּג בָּעִתִּים הַלָּלוּ.

פֹּה תְּקַבֵּל מִכְתָּב כְּלָלִי הַמְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לָצֵאת לַהֲפָצָה, וְתַכְנִיסוּ גַּם בְּלוּחַ מוֹדָעוֹת שֶׁלְּךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקב.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ג׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

מָה אֹמַר לָךְ! בְּעִנְיַן הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים, אַתְּ צְרִיכָה לְהָבִין, כִּי מַה דְּהָוָה — הָוָה, עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ מַשְׁקִיעִים הַרְבֵּה יוֹתֵר בְּאֵין עֵרֶךְ בַּצְּעִירִים, יוֹתֵר מִמַּה שֶׁעָשִׂינוּ קֹדֶם, כִּי לֹא תִּאַרְנוּ לְעַצְמֵנוּ, שֶׁזֶּה יֵלֵךְ כָּל־כָּךְ מַהֵר, לִי אִישִׁית מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה לְטַפֵּל בַּתַּלְמִידִים, וּבִפְרָט עַכְשָׁו, שֶׁאֲנִי מִתְפַּתֵּל מִיסּוּרִים, לֹא עָלֵינוּ, עִם כָּל זֹאת הַרְבֵּה יְגִיעוֹת וּטְרָחוֹת אֲנִי מִתְיַגֵּעַ וְטוֹרֵחַ עִמָּהֶם, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁגַּם הַגְּבֶרֶת ... תִּחְיֶה, תַּשְׁקִיעַ בַּשָּׁנָה הַבָּאָה בַּבָּנוֹת, וְכָךְ יָקוּם דּוֹר חָדָשׁ, שֶׁאוֹהֲבוֹת לִלְמֹד, וְרוֹצוֹת בַּעַל תַּלְמִיד־חָכָם.

הַהֶכְרֵחַ לָדוּן אֶת הַכֹּל לִזְכוּת, וּבִפְרָט אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקג.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ג׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, הֲוַיְ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֵין בְּפִי מִלִּים לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גֹּדֶל הַחֶסֶד שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים אִתִּי, שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַהֲפָצָה מְאֹרְגֶּנֶת, וּבָזֶה אַתֶּם עוֹזְרִים לְהִתְקָרֵב עִם אוּלַם הַשְּׁמָחוֹת, וְכֵן לְשַׁלֵּם אֶת הַחוֹבוֹת שֶׁלִּי.

מָה אֹמַר לָכֶם! כְּמַעַט שֶׁאֵין אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁאֲנִי לֹא

חַיָּב לוֹ כֶּסֶף, וַאֲנִי מְאֹד מִתְבַּיֵּשׁ, לָזֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאַחַת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים — הֵן הַגְּבָרִים וְהֵן הַנָּשִׁים, מִי שֶׁרַק יָכוֹל לָלֶכֶת בְּיוֹם שֵׁנִי וּבְיוֹם חֲמִישִׁי לַהֲפָצָה מְאֻרְגֶּנֶת, תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה, וְיִתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן, וַאֲשַׁלֵּם לָהֶם חֲזָרָה חֲטִיבָה מוּל חֲטִיבָה, וּבְוַדַּאי לֹא אֶשְׁאֵר לָכֶם חַיָּב אֲפִלּוּ אֲגוֹרָה אַחַת.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אִם אַתֶּם יְכוֹלִים לְבַקֵּשׁ בַּעֲדִי, כִּי יֵשׁ לִי יִסּוּרֵי תִּקְפָּת, וַאֲנִי מַרְגִּישׁ כְּאֵבִים עֲצוּמִים, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּמַתְּקוּ מִמֶּנִּי אֶת כָּל הַדִּינִים, וְיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לְפָנֵי אֲדוֹן כֹּל.

וְכֵן אֲנִי רוֹצֶה לָתֵת תּוֹדָה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁעָזְרוּ לִבְנִי, נֵרוֹ יָאִיר, שֶׁנּוּכַל לְבַצֵּעַ אֶת הַצִּלּוּמִים בְּעִנְיַן הַמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לָצֵאת מִן הַקַּטְנוּת וְהַצִּמְצוּמִים, וְנָבוֹא לְהַרְחָבָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

עֲלֵיכֶם לִזְכֹּר, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וַאֲנַחְנוּ חַיִּים רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה מַה שֶּׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי דְּבָרִים אֲחֵרִים לֹא מְעַנְיְנִין אוֹתָנוּ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תַּחְזִיקוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה כְּמוֹ מִשְׁפָּחָה אַחַת, וְתוֹצִיאוּ מִכֶּם אֶת הַקִּנְאָה וְהַשִּׂנְאָה.

זִכְרוּ הֵיטֵב, כִּי עַכְשָׁו הֵם יְמֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים, יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְעָלֵינוּ לִסְלֹחַ אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה שֶׁגַּם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִסְלַח לָנוּ, כִּי בְּדֶרֶךְ שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ — בָּהּ מוֹלִיכִים אוֹתוֹ, כִּי בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — מוֹדְדִין עִמּוֹ, וְעַל־כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִמְחֹל אֶחָד לְהַשֵּׁנִי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בְּמָקוֹם לְחַפֵּשׂ מוּמִים אֵצֶל הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים, רְאוּ לַעֲזֹר לָהֶם בְּמַה שֶּׁאַתֶּם יְכוֹלִים, הֵן בַּעֲבוֹדָה וְכוּ׳, וְהֵן בְּדִבּוּר טוֹב וְכוּ׳, תַּאֲמִינוּ לִי, שֶׁאֲנִי לֹא מִתְחָרֵט שֶׁחִתַּנְתִּי אוֹתָם סָמוּךְ לְפִרְקָם, כִּי אִם הֱיִיתֶם יוֹדְעִים אֵיךְ הַדּוֹר פָּרוּץ בְּשִׁקּוּץ, תִּעוּב, נְאוּף וְזִהוּם וְכוּ׳ וְכוּ׳, הֱיִיתֶם יוֹדְעִים שֶׁאֲנִי צוֹדֵק,

וְעַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ לַעֲזֹר לַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים, וְלֹא לְחַפֵּשׂ אֶצְלָם מוּמִים וְחֶסְרוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', זִכְרוּ הֵיטֵב אֵיךְ אַתֶּם נִרְאֵיתֶם כְּשֶׁהֱיִיתֶם בַּגִּיל שֶׁלָּהֶם, וְדַי לְחַכִּימָא. וְלָכֵן לָמָּה צְרִיכִין לְהָצִיק לָהֶם, אַדְרַבָּה רְאוּ לַעֲזֹר לָהֶם, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבִּזְכוּת זֶה תִּתְבָּרְכוּ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן.

נָא וְנָא אֲנִי מְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מִי שֶׁרַק יָכוֹל לָצֵאת לַהַפָּצָה מְאֹרְגֶּנֶת, שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל לָצֵאת, וּבָזֶה יַעֲזֹר לִי לָצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחוֹבוֹת שֶׁבָּהֶם נִקְלַעְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ג' אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

הִנֵּה עַכְשָׁו בָּא אֵלַי ... גֵּרוּ יָאִיר, וְסִדֵּר לִי נְסִיעָה בְּיוֹם רְבִיעִי, חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֵינִי צָרִיךְ לִנְסֹעַ עִם חֶבְרָה גֶּרְמָנִית, יִמַּח שְׁמָם, וּבַחֲזָרָה אֲנִי נוֹסֵעַ דֶּרֶךְ שְׁוַיצַרְיָה בְּיוֹם רְבִיעִי הַבָּא (אֲנִי אַסְבִּיר לְךָ יוֹתֵר מְאֻחָר אֶת סֵדֶר הַנְּסִיעָה).

רְאֵה לִגְבוֹת מִ... אֶת הָאַלְפַּיִם דּוֹלָר, וּלְהָבִיא אֶת זֶה לְ... גֵּרוּ יָאִיר, כִּי עָדִיף לִי שֶׁהוּא יִמְסֹר אֶת זֶה לְ... גֵּרוּ יָאִיר, רַק תִּקַּח קַבָּלָה מִמֶּנּוּ, הָעִקָּר תְּזָרְזֵנוּ, כִּי הַזְּמַן קָצָר, וַאֲנִי תִּקְוָה, שֶׁיּוּכַל לְסַדֵּר אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ שֶׁלָּנוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רַק תַּלְחִין אוֹתוֹ.

וְכֵן אִם תּוּכַל לְדַבֵּר עִם ... וְתִהְיֶה חָכָם אֵיךְ לְסַבֵּב אוֹתוֹ.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ...

שָׁמַעְתִּי שֶׁ... רוֹצֶה לְהִתְגָּרֵשׁ מֵאִשְׁתּוֹ, כְּדַאי לְדַבֵּר אִתּוֹ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה פְּזִיזִי כָּזֶה.

כו תתקה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ג׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מָה אֹמַר לְךָ! אֲנִי מֵבִין אֶת צַעַרְךָ הַקָּשֶׁה וְכוּ׳, מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִבִּנְךָ, גֵּרוֹ יָאִיר, הוּא יֶלֶד בִּכְלָל לֹא קַל, וְיָדַעְתִּי מֵרֹאשׁ מַה יִּהְיֶה בַּסּוֹף, כִּי לִי עָשָׂה פֹּה צָרוֹת צְרוּרוֹת בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים שֶׁהָיָה אֶצְלִי.

עִם כָּל זֹאת יֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים, שֶׁאַתֶּם שְׁנֵיכֶם צְרִיכִים לְהַעֲלִים עַיִן וְכוּ׳, וְתַעֲשׂוּ לְעַצְמְכֶם חֶשְׁבּוֹן מַה הֱיִיתֶם עוֹשִׂים, אִם הָיָה, חַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, פּוֹרֵק עֹל וְכוּ׳, וּבוֹרֵחַ עִם חֲבֵרִים רָעִים, וְלוֹקֵחַ סַמִּים וְכוּ׳, כַּאֲשֶׁר מָצוּי בָּעִתִּים הַלָּלוּ אֲפִלּוּ מֵהַבָּתִּים הֲכִי טוֹבִים, וְלָכֵן רָאוּי לָכֶם לְהִתְנַחֵם, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, הִתְחַתֵּן, וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה אַבָּא, וְיִהְיֶה עָלָיו עֹל הַפַּרְנָסָה בְּיוֹתֵר.

נָא וְנָא רְאוּ לָדוּן אוֹתָם לְכַף זְכוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תְּקַבֵּל כַּמָּה מִכְתָּבִים מְאֹד דְּחוּפִים לְמָסֹר תֵּכֶף לְיַעֲדָם.

כו תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ג׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

שָׁמַעְתִּי שִׁמּוּעָה לֹא טוֹבָה, שֶׁיֵּשׁ בְּמַחְשַׁבְתְּךָ לְהִתְגָּרֵשׁ מֵאִשְׁתְּךָ וְכוּ׳, וְאַף שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ אִם זֶה נָכוֹן, אֲבָל אָמַרְתִּי לָרוּץ שׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ לְפָנֶיךָ, חַס וְשָׁלוֹם, אַל תַּעֲשֶׂה צַעַד פְּזִיזִי כָּזֶה, וְאַף שֶׁיֵּשׁ לְךָ טְעָנוֹת וּמְעָנוֹת עָלֶיהָ, רְאֵה לָדוּן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, כִּי מַה לְּךָ לְהִתְגָּרֵשׁ כְּבָר בַּפַּעַם הַשְּׁנִיָּה, וּמִי יוֹדֵעַ כַּמָּה תִּצְטָרֵךְ לְחַכּוֹת פְּלַג גּוּף עַד שֶׁתִּמְצָא בַּת זוּג אַחֶרֶת, וּבֵין כָּךְ תַּעֲבֹר עָלֶיךָ מְרִירוּת דְּמְרִירוּת, פְּגַם הַבְּרִית וְכוּ׳ וְכוּ׳.

לָכֵן, לְדַעְתִּי, כַּלֵּךְ מִצַּעַד פְּזִיזִי כָּזֶה, וּבְוַדַּאי לֹא יֵעָזֵב אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. עָלֶיךָ לִזְכּוֹר, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וּבִפְרָט שֶׁמְּהַפֵּךְ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת אֶל עֲלִיּוֹת גְּדוֹלוֹת.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאַל תַּעֲשֶׂה שׁוּם מַעֲשֶׂה פְּזִיזִי, עַד שֶׁתְּדַבֵּר עִמִּי, אוֹ עַל־כָּל־פָּנִים תִּכְתֹּב לִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ד׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן עֲמוּתָה אַתָּה צוֹדֵק, וְתַעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ וְכוּ׳.

וּבְעִנְיַן הַצַּו הוֹצָאָה לַפֹּעַל וְכוּ׳, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה ... עוֹשֶׂה, אֲנִי נִכְנָס מִפֶּתַח אֶל פֶּתַח, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹצִיא אוֹתִי מֵהַפֶּתַח הַזֶּה, כִּי פֹּה אֲנַחְנוּ נִלְחָמִים עַל כָּל שֶׁקֶל, וּפֹה הוֹלֵךְ לְבִזְבּוּז כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה כֶּסֶף מָמוֹן יִשְׂרָאֵל.

מָה אֹמַר לְךָ! עוֹד פַּעַם אֲנִי חוֹזֵר וְאוֹמֵר לְךָ, שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה

הָיִיתִי עוֹשֶׂה בִּלְעָדֶיךָ, כָּל־כָּךְ צַר וּמָר לִי מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַי בְּעִנְיַן הַבְּנִיָּה, מַמָּשׁ מְסִירוּת נֶפֶשׁ וּשְׁפִיכוּת דָּמִים תַּרְתֵּי מַשְׁמַע.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דַּי, יֹאמַר לְצָרוֹתַי דַּי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ד׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל הַצְּדָקָה שֶׁעָשִׂית, וּכְדָאִית מִצְוַת הַצְּדָקָה שֶׁתָּגֵן עָלַיִךְ, וּבִזְכוּתָהּ תִּתְרַפְּאִי, אָנָּא תַּרְבִּי בִּצְדָקָה.

עַוֹן נִדָּה מְאֹד מְאֹד חָמוּר, וּצְרִיכִים לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל זֶה, וּכְתִיב (דְּנִיֵּאל ד, כד): ״וַחֲטָיָךְ בְּצִדְקָה פָּרֻק״.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ד׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

פֹּה תְּקַבֵּל עוֹד קוּנְטְרֵס מַגָּה: ״אַל תַּלְחִין אוֹתִי״. מָה אֹמַר לָךְ! זֶה יוֹצֵא כָּל־כָּךְ יָפֶה, וְזוֹ זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכּוּ לִילָדִים מֻצְלָחִים בְּתוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה.

אוֹדוֹת הַנְּסִיעָה לְאוּמַן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲנִי נוֹסֵעַ לְבַד רַק עִם שְׁנֵי בָּנַי בְּיוֹם רְבִיעִי דֶּרֶךְ וִינָה, וְהִסְבַּרְתִּי אֶת זֶה לְ... גֵּרוֹ יָאִיר, שֶׁיֹּאמַר לָךְ.

וּבְעִנְיַן וְיָזֶה, אֵינִי עוֹשֶׂה שֶׁל קְבוּצָה — רַק לְבַד, וְזֶה יוֹצֵא בְּדִיּוּק כְּמוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לִשְׁלֹחַ כְּבָר אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי לְיַבְנְאֵל וְכוּ', אַחַר הַתִּקּוּן וְהַגָּהָה.

כו תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ד' אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַצַּעַר וְהָעָגְמַת נֶפֶשׁ שֶׁאַתֶּם גּוֹרְמִים לִי עִם כָּל הִתְנַהֲגוּתְכֶם הַפְּרָאִית וְכוּ', אַף שֶׁכְּתַבְתֶּם לִי מִכְתְּבֵי הֶסְבֵּר וְכוּ', אֲבָל הַכֹּל הֶבֶל הֲבָלִים, אֵינִי מֵבִין הַאִם אֵינְכֶם יְכוֹלִים לְהִתְאַפֵּק?! שִׁמּוּ שָׁמַיִם, אֵיפֹה מְצַוַּת כִּבּוּד אָב וָאֵם?! מַה קּוֹרֶה אִתְּכֶם?! אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַחְלִיף דִּירָה, תַּעֲשׂוּ אֶת זֶה מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, אֲבָל לָמָּה לָכֶם לְהַכְפִּישׁ אֶת שֵׁם הַהוֹרִים?! וּמִי סוֹבֵל מִכָּל זֶה? רַק אֲנִי, כִּי כֻּלָּם טוֹעֲנִים — רְאוּ גְּדוֹלִים שֶׁגִּדַּלְתֶּם, הַזֹּאת נַעֲמִי?! בִּשְׁבִיל זֶה הֲצַרְכְתִּי לְחַתֵּן אֶתְכֶם, וּלְמָסֹר אֶת נַפְשִׁי וּשְׁמִי בִּשְׁבִילְכֶם?!

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שֶׁתַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, בִּפְרָט עַכְשָׁו בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל, חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, וּתְבַקְּשׁוּ סְלִיחָה מֵהַהוֹרִים, כִּי זֶה עָוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד לְצַעֵר הוֹרִים, וּלְהַשְׁפִּיל אוֹתָם בְּצוּרָה כָּזוֹ, אִם הֱיִיתֶם יוֹדְעִים אֶת צַעֲרִי וְעָגְמַת נַפְשִׁי מִכָּל הַסִּפּוּר, לֹא הֱיִיתֶם מִתְנַהֲגִים בְּצוּרָה פְּרָאִית כְּמוֹ שֶׁאַתֶּם מִתְנַהֲגִים, מַמָּשׁ רִשְׁעוּת לְשֵׁם רִשְׁעוּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

אַגַּב בְּנִי, נֵרוֹ יָאִיר, סִפֵּר לִי, שֶׁהוּא שׁוֹהֶה עַכְשָׁו שָׁם, שֶׁאַתֶּם גּוֹרְמִים חִלּוּל שֵׁם הַצַּדִּיק בְּצוּרָה מַחְפִּירָה מְאֹד בְּהִתְנַהֲגוּתְכֶם, בַּר

מִינָן, וּמַה גַּם שֶׁנַּעֲשֵׂיתֶם כְּבָר שִׂיחָה בְּפִי כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אוֹי לִי שֶׁאַתֶּם מִתְנַהֲגִים כָּךְ.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ, שֶׁתַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּתְבַקְּשׁוּ סְלִיחָה וּמְחִילָה מֵהַהוֹרִים, וַאֲנִי בָּטוּחַ שֶׁיִּמְחֲלוּ לָכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתּוֹרִידוּ אֶת הָרֹאשׁ וְכוּ', וְתִשְׁבְּרוּ אֶת הַגַּאוּת הַסְּרוּחָה, וּתְבַקְּשׁוּ סְלִיחָה, וְשָׁב וְרָפָא לָכֶם.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת דְּבָרַי...

כו תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה' אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, ר' ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֲנִי מַבְרִיא יוֹתֵר, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֶחֱזֹר אֶל הַכֹּחוֹת, וְאֶהְיֶה בָּרִיא לְגַמְרֵי.

נָא וְנָא אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל, תַּאֲמִין לִי, שֶׁלִּי יֵשׁ צַעַר גָּדוֹל מְאֹד, שֶׁזֶּה כַּמָּה שָׁנִים שֶׁהָרָשָׁע מֵרֶשֶׁת הַסָּמָ"ךְ־מֵ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ, הוֹרֵס לְךָ אֶת הַפַּרְנָסָה, אֲבָל תֵּדַע לְךָ, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּרְאֶה שֶׁפַּע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֶׂה יָדֶיךָ, כִּי פֹּה בְּיִבְנְאֵל תִּהְיֶה מַהְפֵּכָה גְּדוֹלָה מְאֹד, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי תְּכָנְסָנָה לָגוּר פֹּה מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת, וְלֹא תֶּחְסַר לְךָ פַּרְנָסָה, וְנוּכַל לַעֲשׂוֹת רֶשֶׁת שׁוּוק בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק, כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם קְטָנוּת — צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק. וְעַל־כֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים, צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּצְרִיכִים לִזְכּוֹר, שֶׁכָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הִיא הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו בְּכָל יוֹם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַצְלִיחַ אֶת דַּרְכֵּנוּ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּחֲזִיק אֶת הַקְּהִלָּה בַּיָּדַיִם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה הֶפְקֵרוּת, וְאַדְרַבָּה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקיב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה' אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

זֶה כַּמָּה שֶׁאֲנִי מְחַפֵּשׂ אֶת מִסְפַּר הַטֶּלֶפוֹן שֶׁלְּךָ, וְלֹא הִשַּׂגְתִּי, וּמְאֹד הִצְטַעַרְתִּי, שֶׁבְּאֶמְצַע הַשִּׂיחָה נֻתְּקָה הַשִּׂיחָה, כִּי נֶכְדִּי, נֵרוֹ יָאִיר, הִפְרִיד אֶת הַחוּטִים, וְלָקַח לִי שָׁעוֹת לְתַקֵּן אֶת זֶה, וְכַנִּרְאֶה שֶׁהַסֶּמֶ"ף־מֵ"ם מְאֹד מְפַחֵד שֶׁנִּהְיֶה בְּקֶשֶׁר.

בְּעִנְיַן שֶׁדִּבַּרְתָּ וְכוּ', יֵשׁ לָנוּ מְתַכְנֵן יְהוּדִי, שֶׁכְּבָר בָּנָה כַּמָּה בָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל יְסֵדֵר עַל הַצַּד הֲכִי טוֹב, וְלָקַחְתִּי אֶת זֶה בַּחֶשְׁבּוֹן מַה שֶּׁאָמַרְתָּ לִי.

הָעִקָּר עַכְשָׁו אֶת יְמֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים צְרִיכִים לְנַצֵּל בִּדְבָרִים טוֹבִים וְלִלְמֹד הַרְבֵּה, וְלִשְׁפֹּךְ שִׂיחָה וּתְפִלָּה הַרְבֵּה, וְדַיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה.

נָא וְנָא תְּקַבַּע עִתִּים לַתּוֹרָה, כִּי מַה יִּשָּׁאֵר מֵהָאָדָם? רַק מַה שֶּׁזּוֹכֶה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם דַּף גְּמָרָא בַּבְלִי וְדַף גְּמָרָא יְרוּשַׁלְמִי, וּפֶרֶק תּוֹסֶפְתָּא, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה הוּא בּוֹנֶה

לְעַצְמוֹ בַּיִת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַצַּעַר וְהַעָגְמַת נֶפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי מִמַּה שֶׁקּוֹרֶה בֵּינֵיכֶם וּבֵין הַזּוּג הַצָּעִיר וְכוּ׳ וְכוּ׳, לְדַעְתִּי, אַתֶּם צְרִיכִים לָתֵת לָהֶם לָרוּץ לְבַד וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַל תָּשִׂימוּ לֵב אֲלֵיהֶם כְּלָל וּכְלָל, וְאַתָּה צָרִיךְ לְהַזְהִיר אֶת אִשְׁתְּךָ, שֶׁלֹּא תִּקַּח אֶת זֶה לַלֵּב, אַף שֶׁזֶּה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד אֵיךְ שֶׁיְּלָדִים מִתְחַצְּפִים לַהוֹרִים, אַךְ מַה לַּעֲשׂוֹת? בַּעֲוֹונוֹתֵינוּ הָרַבִּים, כָּךְ הַדּוֹר, וַאֲנִי חוֹזֵר וּמַדְגִּישׁ, שֶׁאַתֶּם צְרִיכִים לִהְיוֹת שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים שֶׁחִתַּנְתֶּם אוֹתוֹ, כִּי אִם הוּא לֹא הָיָה מִתְחַתֵּן, הָיָה מִתְדַּרְדֵּר, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וְאָז בֶּאֱמֶת הָיָה לָכֶם צַר וּמָר, וְעַל־כֵּן עֲצָתִי לְהַעֲלִים עַיִן מֵהֶם, וְלֹא כְּדַאי לַהָרֹס אֶת הַבְּרִיאוּת בִּשְׁבִיל זֶה.

אֲקַוֶּה שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁכָּתַבְתִּי לוֹ בַּאֲרִיכוּת, וּמְסַרְתֶּם לוֹ אֶת זֶה, כִּי אִם לֹא, אֶשְׁלַח אֶת זֶה דֶּרֶךְ ... נֵרוֹ יָאִיר.

הָעוֹלָם הַזֶּה מָלֵא נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחְזִיק מַעֲמָד, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאַל תִּשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁכּוֹאֵב לְךָ מְאֹד, כִּי זֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד גָּדוֹל, עִם כָּל זֹאת הַכֹּל יַעֲבֹר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, ״תַּלְמִידֵי הַיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוַי״ה יִשְׁרֶה עֲלֵיהֶם שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁתִּתְפַּלְּלוּ עָלַי, שֶׁאֶזְכֶּה לָצֵאת מֵהַפַּח הַזֶּה שֶׁנָּפַלְתִּי אֵלָיו, עוֹד פַּעַם הִגִּיעַ עָלַי צַו הַתְּרָאָה מֵהָרָשָׁע אָרוּר טָמֵא, מָה אֹמַר! עֲוֹונוֹתַי הִטּוּ אֵלֶּה עָלַי, וַאֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים, שֶׁאֶזְכֶּה כְּבָר לָצֵאת מֵהַצָּרָה הַמָּרָה הַזּוֹ, שֶׁחוֹנֶקֶת אוֹתִי עִם הַטְּשָׁעקִים שֶׁהוֹצִיא מִמֶּנִּי, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מֵעָלַי וּמֵעַל כָּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

בָּאתִי לְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מִי שֶׁרַק רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אִתִּי חֶסֶד חִנָּם, שֶׁיֵּצֵא לַהֲפָצָה מְרֻכֶּזֶת, בְּאֹפֶן שֶׁנּוּכַל לִגְמֹר כְּבָר אֶת בִּנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, וְיכוֹלִים לִפְעֹל הַרְבֵּה מְאֹד.

לָזֹאת מַה שֶּׁחָסֵר עַכְשָׁו הוּא דְּחִיפָה שֶׁל כֶּסֶף, שֶׁנּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ לִגְמֹר אֶת אוּלַם־הַשְּׁמָחוֹת, וְתֶכֶף־וּמִיָּד אַחַר זֶה לְהַתְחִיל לִבְנוֹת אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הֶכְפֵּל הַדָּבָר, אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּצֵא בְּכָל שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי לַהֲפָצָה מְרֻכֶּזֶת, וְיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּבִנְיַן־בֵּית־הַמִּדְרָשׁ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמוֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם תּוּכְלִי לְחַזֵּק אֶת גְּבֶרֶת ... תִּחְיֶה, תַּעֲשִׂי חֶסֶד עִמָּהּ, וְכֵן חֶסֶד עִמִּי, כִּי הִיא אִשָּׁה יְקָרָה מְאֹד, וְאַחַר הַלֵּדָה יֵשׁ לָהּ הֲמוֹן חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן תְּאַרְגְּנִי שֶׁנַּשִּׂים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תָּבאנָה לְחַזֵּק אוֹתָהּ, כִּי חֲבָל לְאַבֵּד מִשְׁפָּחָה יְקָרָה כָּזוֹ, וּבִכְלָל אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתַּעֲשִׂי מִבְצַע בֵּין הַנָּשִׁים, שֶׁתִּתְחַבְּרָנָה אַחַת לַשְּׁנִיָּה, וְתִלַּכְנָה לְבַקֵּר אַחַת אֶת הַשְּׁנִיָּה וְתַעֲזֹרְנָה זוֹ לָזוֹ, וְהַזְּכוּת הַזּוֹ תָּגֵן עָלַיִךְ, שֶׁתּוֹלִידִי בְּקַלּוּת, וְהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם.

נָא וְנָא רְאִי לְדַבֵּק אֶת עַצְמֵךְ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תַּחְשְׁבִי מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְכֵן תְּדַבְּרִי תָּמִיד מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׂר תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֵיךְ שֶׁהַפְּעוּטוֹן הִתְחִיל לְהִכָּנֵס לְמַסְלוּל חָדָשׁ וּלְעִידָן חָדָשׁ, עִם כָּל זֹאת רָצִיתִי לְשַׁפֵּר אֶת כָּל הַמַּעֲרֶכֶת שֶׁל הַכַּשְׁרוּת, הֵן בַּפְּעוּטוֹן וְהֵן בְּבֵית־סֵפֶר וְהֵן

בַּתַּלְמוּד־תּוֹרָה, וְלוּאת הָיִיתִי מַצִּיעַ לָקַחַת בְּתוֹר מַשְׁגִּיחָה, אֶת גְּבֶרֶת ... תִּחְיֶה, שֶׁהִיא עָבְדָה בָּזֶה כְּבָר בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, לִבְדֹּק אֶת הָאוֹרֶז וְאֶת הַקִּטְנִיּוֹת, וְהַחוּמוּס וְכוּ׳ וְכוּ׳, שֶׁלֹּא יִהְיוּ בָּהֶם תּוֹלָעִים, חַס וְשָׁלוֹם, וְכֵן בְּעִנְיַן מַעֲשְׂרוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲשֶׁר אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שֶׁהַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ יִהְיוּ נִזְהָרִים בְּתַכְלִית הַזְּהִירוּת מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, וְלוּאת הָיִיתִי מַצִּיעַ, אִם אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִם ר׳ ... גֵּרוֹ יָאִיר, לָקַחַת אוֹתָהּ לְמִפְקַחַת עַל הַכַּשְׁרוּת.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּבְעוֹד כַּמָּה חֲדָשִׁים אֲנִי כְּבָר לוֹקֵחַ אֶת בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר, לִלְמֹד אֶצְלִי, וְיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת מֵהַיְלָדִים שֶׁלָּךְ, לֹא יַקַּח הַרְבֵּה זְמַן, שֶׁתִּרְאִי בַּחֲתֻנַּת בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת זֶה אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכִּי לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקיז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ר׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּנִיק וְחַכְּים ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְקַבֵּל אֶת מִכְתָּבְךְ.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁהִתְחַלְתָּ לִגְרֹס גְּמָרָא כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר זֶה יִפְתַּח לְךָ אֶת הַמֹּחַ, כִּי בָּזֶה שֶׁבָּחוּר צָעִיר גּוֹרֵס הַרְבֵּה גְּמָרָא, נִפְתָּח לוֹ הַמֹּחַ, כִּי גִּרְסָא בַּגְּמָרָא מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּבְנֵי־אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מִזֶּה, כִּי מְקֻבָּל אֵצֶל הָעוֹלָם, כִּי רַק גִּרְסָא בַּזֹּהַר מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ, אֲבָל בֶּאֱמֶת הַגִּרְסָא בַּגְּמָרָא מְזַכֶּכֶת מְאֹד מְאֹד אֶת נֶפֶשׁ הָאָדָם, וּבִפְרָט כְּשֶׁמַּתְחִילִים לִגְרֹס בְּגִיל צָעִיר, עַל־יְדֵי־זֶה יִקְלֹט אֶת הַלִּמּוּדִים בְּקַלּוּת, מִלְּבַד זֹאת כְּדַאי

לִלְמֹד שִׁעוּר עִיּוּן, וְזֶה יִהְיֶה הַשִּׁעוּר שֶׁל הַיְשִׁיבָה, וְעַל זֶה תַּחֲזֹר פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר עִם הַמְפָרְשִׁים, כָּךְ שֶׁתִּקָּלֵט מַסֶּכְתָּא בְּעִיּוּן.

אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁאַתָּה גּוֹרֵס בְּכָל יוֹם חֵ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, תַּמְשִׁיךְ בָּזֶה, וְתִרְאֶה נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת, כִּי מִשְׁנָ״ה אוֹתִיּוֹת נְשָׁמָ״ה.

אוֹדוֹת כַּוָּנַת הַתְּפִלָּה וְכוּ׳, תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לָלֶכֶת בְּכָל יוֹם לַמְּקוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, וְזֶה יַצִּילְךָ מִמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, וְכֵן תִּתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלּוֹת הַקְּבוּעוֹת: שַׁחֲרִית, מִנְחָה וּמַעֲרִיב — מִתּוֹךְ סִדּוּר דַּיְקָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּכָּנֵס בְּךָ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְהִתְפַּלֵּל בְּלִי מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ שֶׁתַּצְלִיחַ, וְתִהְיֶה תַּלְמִיד חָכָם גָּדוֹל וְצַדִּיק נִפְלָא, וְאֶזְכֶּה לִרְאוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ו׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי כָּל הַמַּצָּב מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת בָּאתִי לְנַחֲמְךָ. עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם אֵינָם קַלִּים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁלּוֹ, וְעִקַּר גְּבוּרַת בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁיָּכוֹל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר, וַאֲפִלּוּ שֶׁעָבְרוּ עָלָיו בַּחַיִּים כָּל מִינֵי מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, סוֹד הַצְּלָחַת הַחַיִּים הוּא — לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם רָצוֹן אַחֵר מִבַּלְעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר

(לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קעז), שֶׁעִקַּר שְׁלֵמוּת עֲלִיַּת הַמַּלְכוּת — לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם רָצוֹן אַחֵר מִבִּלְעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָז יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהּ רַבָּה, מִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה נִקְרָא עֲלִיַּת הַמַּלְכוּת בִּלְשׁוֹן קַבָּלָה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא לְגַמְרֵי, וְאָז נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו.

לָזֹאת, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ, שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְחַתֵּן, וְיֵשׁ לְךָ יְלָדִים, וּכְבָר זָכִיתָ לְחַתֵּן בַּת, וְעוֹד מְעַט הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁשְּׁאָר הַיְלָדִים יִתְחַתְּנוּ, חַסְדֵי ה׳ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיֵּשׁ לְךָ בֵּן נִפְלָא מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר, שֶׁעוֹשֶׂה חַיִל בַּלִּמּוּדִים וּבְדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְלָזֹאת אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְלֹא לִהְיוֹת שָׁבוּר, וּבִפְרָט בְּעַצְבוּת וּבְדַכָּאוֹן. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קו): עֵצָה לָבוֹא לְגַדְלוּת הוּא לְהַשְׂכִּיל אֲחֵרִים, לְהַכְנִיס שֵׂכֶל בַּאֲחֵרִים. וְלָכֵן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְעוֹדֵד אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּלְכָל אֶחָד תִּהְיֶה לְךָ מִלָּה טוֹבָה, וּבָזֶה שֶׁתְּחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, בָּזֶה גַּם אַתָּה תִּתְחַזֵּק. כִּי זֶה עִקַּר הָעֵצָה — לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה אוֹר יָשָׁר וְאוֹר חוֹזֵר, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפד), שֶׁעַל־יְדֵי שֶׁמְּדַבְּרִים עִם בֶּן אָדָם, נַעֲשֶׂה מִזֶּה אוֹר יָשָׁר וְאוֹר חוֹזֵר, אֲנִי מְעוֹרֵר אוֹתוֹ, וְהוּא מְעוֹרֵר אוֹתִי, שֶׁזֶּה סוֹד כַּוָּנַת אֱלוּל ״אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי״.

וּבְשִׁבְיל זֶה חֹדֶשׁ אֱלוּל מְאֹד מְסֻגָּל לְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יח, ו): ״וְיִשְׁאַלוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם״ — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: אֱ׳ל׳וּ׳ל׳, כִּי בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל הוּא הַזְּמַן לְהַשְׁלִים אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי, וְאֵיךְ מַשְׁלִימִים בֵּין יְהוּדִי לַשֵּׁנִי? עַל־יְדֵי שֶׁמְּחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׂמְּחִים אוֹתוֹ, וּמְדַבְּרִים עִמּוֹ דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית. וְעַל־כֵּן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן! אֶלָּא תִּתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הָעִקָּר תַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא אַל תְּשַׁבֵּר מִשּׁוּם דָּבָר בָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הָיִיתִי מְיַעֵץ לְךָ, אִם אַתָּה יָכוֹל לָגֶשֶׁת לְרוֹפֵא, וְהוּא יִתֵּן לְךָ כַּדּוּרֵי הַרְגָּעָה וְכוּ', אָז הָיִיתָ מַרְגִּישׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי, וְזֶה לֹא בְּזָיוֹן, כִּי הַיּוֹם כְּמַעַט כָּל אֶחָד לוֹקֵחַ אֶת זֶה מֵרֹב הַמֶּתַח שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ו' אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבָּחוּר ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

תַּמְשִׁיךְ לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת קנב.): יָנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוַרְדָּא, עִקַּר יְפִי הַפֶּרַח כְּשֶׁהוּא עֲדַיִן בְּצָעִירוּתוֹ. וְרַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הָעֲבוֹדָה שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אֶת ה' יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עֶרְכּוֹ יָקָר מִשָּׁנִים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוֹדָה לְעֵת זִקְנָתוֹ; לָזֹאת רְאֵה עַכְשָׁו בִּימֵי נְעוּרוֹתְךָ לְהַתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה 'לִגְנֹב' פֹּה וָשָׁם חֲמֵשׁ דַּקּוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת כְּלָל, אֶלָּא תְּקַיֵּם מַה שֶּׁכָּתוּב בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (דְּבָרִים יח, יג): "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ", וּפֵרֵשׁ רַשִׁ"י: הִתְהַלֵּךְ לְפָנָיו

בְּתָמִימוּת, וְלֹא תַּחְקֹר אַחַר עֲתִידוֹת, וְזֶה הַיְסוֹד אֶצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל — תְּמִימוּת, לֹא לִהְיוֹת חָכָם בְּעֵינָיו, וְכָךְ יְכוֹלִים לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ יִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה.

תַּמְשִׁיךְ לִכְתֹּב לִי, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּנִי, וּמִפַּעַם לְפַעַם אֶרְאֶה לִכְתֹּב לְךָ עוֹד, אֲבָל לְעֵת עַתָּה רְאֵה לְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, שֶׁהֵם מִכְתָּבִים שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁנִים לִבְנֵי הַנְּעוּרִים.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי — עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ו׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

זֶה זְמַן רַב, שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי מִמְּךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפְנַיִם שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאַל תָּגִיב לְשׁוּם בֶּן אָדָם שֶׁעוֹשֶׂה עָלֶיךָ בִּקֹּרֶת וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי זֶה כְּלָל גָּדוֹל מְאֹד — עַל מִי שֶׁעוֹשִׂים בִּקֹּרֶת, סִימָן שֶׁמְּקַנְּאִים בּוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת שָׂמֵחַ, שֶׁיֵּשׁ לְךָ מַשֶּׁהוּ שֶׁמְּקַנְּאִים בְּךָ וְכוּ׳, כִּי עַל מִי שֶׁאֵין בִּקֹּרֶת — אֵין בּוֹ כְּלוּם, וְעַל־כֵּן אֵין מְקַנְּאִים בּוֹ ... לָזֹאת רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְתֵדַע לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! שֶׁצְּרִיכִים לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לֵידַע לְהוֹדִיעַ וּלְהַוָּדַע, שֶׁאֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל הַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וּצְרִיכִים רַק לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְזֶה עִקַּר הַחַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִזְכּוֹת לָהֶם בְּזֶה הָעוֹלָם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

הַתְּמִימִים, שֶׁרוֹצִים לִשְׁמַע אֶת דִּבּוּרְךָ, כִּי "זַכָּאָה מָאן דְּמָלִיל עַל אוּדְנֵיהּ דְּשָׁמַע" [אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּדַבֵּר עַל אֹזֶן שֶׁשּׁוֹמַעַת], וְיֵשׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּמִימִים, שֶׁהֵם מוּכָנִים לִשְׁמוֹעַ דִּבְרֵי חִזּוּק מִפִּךָ, וְעַל־כֵּן רָאֲה לְחַזֵּק אוֹתָם, כִּי עָלֶיךָ נָפְלָה הַמְּצָוָה הַזֹּאת, כִּי מְסֻבָּנִים, עוֹבֵר עֲלֵיהֶם כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְעַל־כֵּן רָאֲה לְחַזֵּק אוֹתָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בָּזֶה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ו׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיֶּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמַע הַטּוֹב מִמְּךָ.

מָה אֹמַר לָךְ! אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה — מִלְּחַנֵּךְ אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר אִתָּן תָּמִיד רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּמֵהָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, לְהַחְדִּיר בָּהֶן גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּמַדְרֵגָה עֶלְיוֹנָה מְאֹד, אָז כּוֹלֵי הַאי וְאוּלַי יִשָּׁאֵר בָּהֶן אֵיזֶה קְצָת אוֹר, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְהַחְדִּיר בַּתַּלְמִידוֹת אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל אָדָם הוּא כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הָאוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְמַלֵּא אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אִם תְּשׁוּקַת זִיו אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִתְעַלֶּה בַּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה.

נָא וְנָא אַל תִּסְתַּכְּלִי עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אֶלָּא תַּחְדִּירִי בָּהֶן אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְתִרְאִי אֵיךְ שֶׁתַּצְלִיחִי הַשָּׁנָה בְּאֹפֶן יוֹצֵא מֵהַכְּלָל, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה תִּהְיֶה לָנוּ שָׁנָה

נִפְלָאָה מְאֹד מְאֹד, עַל אַף שֶׁעֲדַיִן קָצַת קָשֶׁה לָנוּ, אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְחַזֵּק אוֹתָךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכב.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי ר׳ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מִתְקָרֵב וּבָא, לָזֹאת בָּאתִי לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אוֹתָךְ, שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים לְהַגִּיעַ גַּם הַשָּׁנָה אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בָּעִיר אוּמַן, כִּי אֲנִי בָּטוּחַ בְּוַדַּאי וּבְוַדַּאי, כָּל זְמַן שֶׁתִּהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, לֹא יִקָּרֶה לְךָ כָּל הַשָּׁנָה כְּלוּם, כָּל מְשַׁנְאֶיךָ וּמִתְנַגְּדֶיךָ לֹא יוּכְלוּ לְךָ כְּלָל, וְיִקַּיֵּם אֶצְלְךָ (יְשַׁעְיָה יד, נז): ״כָּל כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח״, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא עוֹרֵךְ־דִּין הֲכִי גָּדוֹל, וּבְפָרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תג): מִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלוֹ, רָאוּי לוֹ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, אִכְלוּ מַעֲדַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים, כִּי חֶדְוַת הַוָ״ה הִיא מָעֻזְּכֶם (נְחֶמְיָה ח, י), וְזֶה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

זְכֹר אֶת כָּל הַחֲסָדִים וְהָרַחֲמִים גְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַד עַכְשָׁו, כִּי הָיִיתָ וְאַתָּה עֲדַיִן בְּחִינַת כִּבְשָׂה בֵּין שִׁבְעִים זְאֵבִים, שֶׁרָצוּ וְרוֹצִים לִטְרֹף אוֹתְךָ, כִּי מְאֹד מְאֹד מְפֻחָדִים מִמְּךָ, שֶׁאַתָּה תַּעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, וְזֶה בָּרוּר, לָזֹאת הֵם מוּכָנִים אֲפִלּוּ לְהַכְנִיס לְכָאן מֵאוֹת אַלְפֵי גּוֹיִים וְגוֹיוֹת וְכוּ׳ מֵחֶבֶר הָעַמִּים, וְכֵן אַלְפֵי אַלָּפִים עוֹבְדִים זָרִים וְכוּ׳, הָעִקָּר לְמַעֵט אֶת הַכֹּחַ שֶׁל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמִּזְרָח, שֶׁזֶּה רַק עוֹלֶה וְעוֹלֶה, כֵּן יִרְבּוּ, וַאֲנִי רוֹאֶה

אֶת זֶה בְּחוּשׁ בְּיַבְנְאֵל, וְלָכֵן בָּאתִי לְחַזֵּק אוֹתְךָ, שֶׁתַּמְשִׁיךְ בִּפְעֻלָּתְךָ לְמַעַן אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעִדּוֹת הַמִּזְרָח, כִּי זֶה פָּשׁוּט הַצָּלַת נְפָשׁוֹת, וְיַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּזְכוּת זֶה, שֶׁתַּעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, וְעוֹד תִּרְאֶה נִפְלָאוֹת רַבּוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, דְּבָרִים נִפְלָאִים אֲשֶׁר אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל.

גַּם אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, אִם אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִם ... בְּעִנְיַן הַמִּפְרָט לְמַעַן הֲקָמַת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, רֹאשׁ הַמּוֹעֲצָה הַמְקוֹמִית כְּבָר מוּכָן לַחְתֹּם, שֶׁהוּא מַסְכִּים שֶׁיִּהְיֶה בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, אֲבָל צְרִיכִין לְזָרֵז אֶת ... שֶׁיַּעֲבִיר אֶת זֶה בַּוַּעֲדָה מְחוֹזִית, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתּוּכַל לַעֲזֹר לִי בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ, שֶׁבְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר תֵּצֵא מִזֶּה רַק טוֹבָה גַּם לָכֶם.

חָבָל מְאֹד, שֶׁעִנְיַן הַבִּנְיָה נֶעֱצָר מִפְּנֵי טְעָמִים פּוֹלִיטִיִּים שֶׁיֵּשׁ לִ... כִּי אֵין עוֹד מָקוֹם בָּאָרֶץ כַּיּוֹם, שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ כְּמוֹ יַבְנְאֵל, הַלְוַאי שֶׁהָיוּ שָׂרֵי הַמִּמְשָׁל יוֹדְעִים אֶת זֹאת, כִּי הֲרֵי הֵם מְזַמְּנִים מְעַנְיְנִים לְיַהֵד אֶת הַגָּלִיל, וְעַכְשָׁו יֵשׁ לָהֶם הִזְדַּמְּנוּת פָּז, כִּי רוֹצִים לְהַכְנֵס גֶּזְמָאוֹת מִשְׁפָּחוֹת לָגוּר בְּיַבְנְאֵל, שֶׁנֶּעְשְׂתָה מְפֻרְסֶמֶת בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי כַּמָּה דִּירוֹת שָׁרַק יֵשׁ בְּיַבְנְאֵל, כֻּלָּן נִשְׁכְּרוּ עַל־יְדֵי "חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב", וְכַמָּה דִּירוֹת שָׁרַק יִבְנוּ, תֵּכֶף יִהְיוּ עַל זֶה קוֹפְצִים, כִּי רוֹצִים לְהַכְנֵס לְפֹה מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת, וְהַמֵּאוֹת יָבִיאוּ אַחַר־כָּךְ לְמִסְפָּר יוֹתֵר גָּדוֹל. כְּשֶׁבָּאנוּ לְיַבְנְאֵל הָיְתָה הַשְּׂכִירוּת שֶׁל דִּירָה עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה דוֹלָר, וְלִקְנוֹת בַּיִת הָיָה בִּסְבִיבוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף דוֹלָר, וְהַיּוֹם תּוֹשָׁבֵי הַמָּקוֹם מַשְׂכִּירִים דִּירוֹת לְאַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים דוֹלָר מְמֻצָּע, וּמוֹכְרִים דִּירוֹת שֶׁמַּגִּיעַ כְּבָר לְסָכוּם שֶׁל מֵאָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף דוֹלָר, וַאֲנָשִׁים מְשַׁלְמִים, וַאֲפִלּוּ עִם כֶּסֶף אֵין דִּירוֹת לְהַשִּׂיג, וּלְדַעְתִּי, יַבְנְאֵל יְכוֹלָה לִהְיוֹת לָכֶם מִבְצָר גָּדוֹל בַּגָּלִיל, וְלָכֵן הָיִיתִי מְאֹד מְעֻנְיָן אִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲזֹר לִי בְּכָל הַנ"ל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ, וּתְבֻשַּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת, אֲקַוֶּה לִרְאוֹתְךָ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמַן אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכג.

בְּעֻוָּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הַגָּרִים בְּ״יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב״, הַוַיְ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁתַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁתִּשְׂרֶה בֵּינֵינוּ אַהֲבָה וְאַחְדוּת, כִּי רַק בָּזֶה תְּלוּיָה כָּל הַצְלָחַת קְהִלָּתֵנוּ, כִּי לְהַפּוּךְ — כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הַסָּמְ״ךְ־מֵ״ם הוּא פֵּרוּדִים, וְלָכֵן עָלֵינוּ לַחְגֹּר מָתְנֵנוּ, שֶׁתִּהְיֶה שְׂרוּיָה אַהֲבָה גְּדוֹלָה בֵּינֵינוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵקַיֵּם אֶצְלֵנוּ (יְשַׁעְיָה יד, נז): ״כָּל כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח״.

אֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הָעֶזְרָה שֶׁאַתֶּם עוֹזְרִים לִי לְהִתְקָרֵב בְּשֻׁלּוּם הַחוֹבוֹת הַמְּעִיקִים עָלַי מְאֹד, וְכֵן לִגְמֹר אֶת אוּלַם־הַשְּׂמָחוֹת ״אַרְמוֹנוֹת בְּרֶסְלֶב״, עַל־יְדֵי שֶׁאַתֶּם יוֹצְאִים בְּיַחַד לַהֲפָצָה מְאֻרְגֶּנֶת, אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים אִתִּי.

אֲנִי מַבְטִיחַ לְכֻלְּכֶם, שֶׁבִּזְכוּת זֶה שֶׁאַתֶּם עוֹזְרִים לִי לִגְמֹר אֶת אוּלַם־הַשְּׂמָחוֹת, תִּזְכּוּ לִרְאוֹת בְּשִׂמְחַת יַלְדֵיכֶם, וְלִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחָתָם בְּתוֹךְ הָאוּלָם הַזֶּה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁאָזְכֶּה גַּם־כֵּן לְהִשְׂתַּתֵּף בַּשְּׂמָחוֹת שֶׁלָּכֶם, וְזֶה תָּלוּי כְּפִי הַתְּפִלּוֹת שֶׁלָּכֶם, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים מְרֻבִּים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ — תַּשְׂכִּילוּ וְתַצְלִיחוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדְרַ כִּי תֵצֵא, ט׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר, שֶׁעוֹד פַּעַם נִתְהַוָּה רִיב בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ בִּשְׁבִיל הַנְּסִיעוֹת, לָזֹאת תִּרְאֶה לִתְלוֹת אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי הַזֶּה בְּלוּחַ הַמּוֹדָעוֹת, בְּצַד אֶחָד שֶׁיִּהְיֶה תָּלוּי שָׁם עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁהַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם רוֹצָה לַעֲשׂוֹת רַק פֵּרוּדִים אֶצְלֵנוּ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה שֶׁיִּסְתַּדֵּר אֶצְלְכֶם בְּעִנְיַן הַיְלָדִים, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדְרַ כִּי תֵצֵא, ט׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״ הַגָּרִים בְּ״יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב״, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הִגֵּה אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים שְׁבוּעַיִם וָחֲצִי לִפְנֵי יוֹם הַדִּין וְהַנּוֹרָא, שֶׁבּוֹ דָּנִין אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמֵּתִים, וְכֵן כּוֹתְבִים לָאָדָם אֶת עֲתִידוֹ מֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁנָה, וְאֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָיוּ ״יְמֵי אֱלוּל״ מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד, כִּי כָּל אֶחָד כְּפִי דִּמְשַׁעֵר בְּלִבּוֹ מִגְּדֻלַּת רַבֵּנוּ זַ״ל, הֵבִין מֵרָחוֹק לְפִי קְצַר דַּעְתּוֹ וְשִׂכְלוֹ הַמְצֻמְצָם, וְהֶאֱמִין בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁגִּלָּה לָנוּ מִמַּעֲלַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלּוֹ, וְלָכֵן מֵרֹב בּוּשָׁה, בְּאֵילּוּ פָּנִים נָבוֹא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה?! הַאִם קִיַּמְנוּ אֶת עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת: חֲצוֹת, הִתְבּוֹדְדוּת, שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, שֶׁלְחָן עָרוּךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳?! וּבִשְׁבִיל זֶה הַחֹדֶשׁ הָאַחֲרוֹן חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה הָיָה

אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי, וּמֶה עָשָׂה הַסָּמ״ךְ־מ״ם? עַד שֶׁלֹּא נִפְתְּחוּ הַגְּבוּלוֹת לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל אַרְבָּעִים שָׁנָה, הָיָה כָּל חֹדֶשׁ אֱלוּל חֹדֶשׁ שֶׁל מְרִיבוֹת — הַאִם הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא בְּמֵרוֹן? אוֹ הַאִם הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא בִּירוּשָׁלַיִם? וּבָזֶה בִּלּוּ כָּל הַחֹדֶשׁ, וְרָבוּ זֶה עִם זֶה וְכוּ׳, וְתָלוּ כְּתָבֵי פְּלַסְתֵּר זֶה עַל זֶה וְכוּ׳, הַקִּצּוּר שֶׁהָיָה שָׁמֵחַ כָּל הַחֹדֶשׁ, הָעִקָּר לֹא לַחֲשֹׁב בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם — אֵיךְ עָבְרָה עָלֵינוּ כָּל הַשָּׁנָה.

וְהִנֵּה מֵאָז שֶׁזָּכִינוּ שֶׁנִּפְתְּחוּ הַגְּבוּלוֹת, אֲשֶׁר כֻּלָּם מוֹדִים, שֶׁעִקַּר הַקִּבּוּץ הוּא רַק בְּאוּמַן וְלֹא בְּמָקוֹם אַחֵר (מִלְבַד בְּאֹנֶס גָּדוֹל, בְּכָל מָקוֹם שֶׁרַק מִתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִתְפַּלְלִים בְּהִתְקַשְׁרוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, גַּם שָׁם נִקְרָא קִבּוּץ), חָשַׁבְנוּ שֶׁכְּבָר לֹא יִהְיוּ יוֹתֵר וִכּוּחִים, וְתִהְיֶה אַחְדוּת גְּדוֹלָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מֶה עָשָׂה הַסָּמ״ךְ־מ״ם? מָצָא לְעַצְמוֹ עֵצָה, הֵקִים שׁוּעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלֵי כְּרָמִים וְכוּ׳, בְּשֵׁם ״וַעַד״, וְרָצוּ לְהִשְׁתַּלֵּט עַל הַצִּיּוּן כְּאִלּוּ זֶה שַׁיָּךְ לָהֶם פְּרָטִי... וּכְשֶׁרָאָה הַסָּמ״ךְ־מ״ם שֶׁלֹּא הוֹלֵךְ לוֹ, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, בָּאִים אַלְפֵי אֲנָשִׁים מִכָּל קְצְוֵי תֵּבֵל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמְמַלְּאִים כָּל ״הַוַּעַד״ הוּא חוֹכָא וּטְלוֹלָא, כִּי הֵם לֹא יְכוֹלִים לְהִשְׁתַּלֵּט עַל קָהָל כָּל־כָּךְ גָּדוֹל, עִם כָּל זֹאת מָצָא הַסָּמ״ךְ־מ״ם מָקוֹם לְהִתְגַּדֵּר בּוֹ, שֶׁבְּכָל שָׁנָה לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה מַתְחִילוֹת מְרִיבוֹת, שֶׁכָּל הֶדְיוֹט קוֹפֵץ בָּרֹאשׁ, וְרוֹצֶה לִהְיוֹת סוֹכֵן נְסִיעוֹת, וּבַעֲבוּר בֶּצַע כֶּסֶף שֶׁמְּסַנְוֵר אֶת הָעֵינַיִם (שֶׁהוּא אַגַּב כֶּסֶף קָטָן בְּרֶוַח כַּרְטִיס אוֹ שְׁנֵי כַּרְטִיסִים בְּחִנָּם), הוּא יוֹצֵא לָרִיב עִם הַזּוּלַת, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק שֶׁאֶצְלוֹ יְכוֹלִים לְקָנוֹת כַּרְטִיס יוֹתֵר זוֹל וּבְתְנָאִים יוֹתֵר נוֹחִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְכָל אֶחָד מַבְטִיחַ הַבְטָחוֹת, וּבֵין כָּךְ נַעֲשֵׂית מִזֶּה שִׂיחָה בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, וְיוֹצְאוֹת מִזֶּה מְרִיבוֹת קְנָאָה וְשִׂנְאָה עַל כָּל הַשָּׁנָה, מִלְּבַד שֶׁהֶעָבָר לִמֵּד אוֹתָנוּ, שֶׁכָּל הָעִנְיָן תָּלוּי גַּם בִּגְנֵבָה וּבִגְזֵלָה, שֶׁגּוֹנְבִים מִבְּנֵי־אָדָם כְּסָפִים, וְלֹא מְשַׁלְּמִים לָהֶם, וּבְכָל מִינֵי תּוֹאֲנוֹת וּטְעָנוֹת, שֶׁזּוֹ הָיְתָה טִיסַת צַ׳ארְטֶר וְכוּ׳, וְיַעַן שֶׁפִּסְפַּסְתָּ אֶת הַמָּטוֹס שֶׁלְּךָ, אַתָּה לֹא מְקַבֵּל חֲזָרָה אֶת הַכֶּסֶף... וְכַדּוֹמֶה כָּל מִינֵי תַּרְגִּילִים מְתֻחְכָּמִים עוֹשִׂים עִם בְּנֵי־אָדָם,

הָעִקָּר בִּשְׁבִיל בֶּצַע כֶּסֶף, אֲשֶׁר כָּל הָרֶוַח מִכָּל הַכְּאֵב רֹאשׁ הוּא מַמָּשׁ כְּלוּם, כַּיָּדוּעַ לַיּוֹדְעִים. עִם כָּל זֹאת כְּדַאי לַסָּמ״ךְ־מ״ם לַעֲשׂוֹת בִּלְבּוּל בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, עַד שֶׁיְּבַטְּלוּ עֲנַיַּת קְדֻשָּׁה, ׳אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא׳ וְכוּ׳, וִידַבְּרוּ בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה וְכוּ׳, עַד שֶׁיָּבוֹאוּ לְמַחְלֹקֶת וּמְרִיבוֹת בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר חֹמֶר הֶעָוֹן — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

לָזֹאת אֲנִי מַכְרִיז וּמוֹדִיעַ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תֵּדְעוּ לָכֶם, שֶׁכָּל אִלּוּ הַסִּכְסוּכִים וְהַמַּחְלֹקֶת וְהַמְּרִיבוֹת שֶׁל הַסּוֹכְנֵי נְסִיעוֹת וְכוּ׳, הֵם שְׁלוּחֵי הַסָּמ״ךְ־מ״ם, שֶׁרוֹצָה שֶׁנִּשְׁכַּח מַה זֶּה חֹדֶשׁ אֱלוּל? וּמַה זֶּה רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל? וְאִם כְּבָר יָצָאָה מִזֶּה מַחְלֹקֶת בָּרַבִּים, עָלַי לְהוֹדִיעַ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, תִּפְתְּחוּ אֶת הָעֵינַיִם, וְתִרְאוּ אֶל אֵיזֶה פֵּח יָקוּשׁ רוֹצִים לִזְרֹק אֶתְכֶם, אֲנִי אִישִׁית מַמְלִיץ לִנְסֹעַ רַק דֶּרֶךְ נְסִיעָה סְדִירָה, שֶׁמְּקַבְּלִים כְּבָר אֶת הַפְּרִטִים מֵהַחֶבְרָה יְשִׁירוֹת, וּמִי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ מֵאֵילּוּ סִבּוֹת וְכוּ׳ אוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְקָנוֹת בְּתַשְׁלוּמִין, אֲנִי מַמְלִיץ לִנְסֹעַ רַק דֶּרֶךְ ... שֶׁהֵם כְּבָר בָּעֵסֶק הַזֶּה כַּמָּה שָׁנִים, וְהֵם אֲנָשִׁים אֲמִינִים, וְהַכֹּל הוֹלֵךְ אֶצְלָם מְסֻדָּר כַּיָּדוּעַ לַיּוֹדְעִים. וְאַף שֶׁבְּדֶרֶךְ כְּלָל אֵינִי מִתְעָרֵב אֶצֶל מִי נוֹסְעִים, אַדְרַבָּה, לְדַעְתִּי שֶׁיִּתְרַבּוּ סוֹכְנֵי הַנְּסִיעוֹת, אֲבָל אִם אֲנִי רוֹאֶה שֶׁזֶּה כְּבָר חוֹזֵר עַל עַצְמוֹ כָּל שָׁנָה, וְנַעֲשֵׂית מַחְלֹקֶת וּמְרִיבוֹת בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ בִּשְׁבִיל זֶה, וּמְבַטְּלִין תַּלְמוּד תּוֹרָה דְּרַבִּים, וְכֵן מְבַטְּלִין עֲנַיַּת ׳אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא׳, קְדֻשָּׁה וּבָרְכוּ וְכוּ׳ וְכוּ׳, אָמַרְתִּי לְפָרְסֵם לָכֶם, שֶׁהַכֹּל מַעֲשֵׂה הַסָּמ״ךְ־מ״ם, כְּדֵי שֶׁנִּשְׁכַּח בְּחֹדֶשׁ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, חֹדֶשׁ אֱלוּל, מֶה עָשִׂינוּ כָּל הַשָּׁנָה? וּבְאֵילּוּ פָּנִים נָבוֹא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה?!

וְלָכֵן רְאוּ מַה לִּפְנֵיכֶם! קוּמוּ נָא וְהִתְעוֹרְרוּ מִשְּׁנָתְכֶם הָעֲמֻקָּה, וְאַל תִּתְּנוּ שֶׁתִּהְיֶינָה מְרִיבוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי עִקַּר הַצְּלָחָתֵנוּ וְהַצְלָחַת יְלָדֵינוּ הוּא רַק אִם נַחֲזִיק אֶת עַצְמֵנוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת, וְנֹאהַב אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

וְאָמַרְתִּי לְהַעְתִּיק לָכֶם מִסֵּפֶר "נְוֵי הָעַמּוּדִים" עַמּוּד הָעֲבוֹדָה,

פֶּרֶק עֲשִׂירִי. וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: שֶׁלֹּא לְדַבֵּר שִׂיחָה בְּטֵלָה בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, אַף שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה, קַל וָחֹמֶר בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה וּקְרִיאַת הַתּוֹרָה, וְנִרְאֶה שֶׁהַיְשִׁיבָה בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת לְמִצְוָה תֵּחָשֵׁב, וְהַמְדַבֵּר שִׂיחָה בְּטֵלָה, עֲבֵרָה מְכַבָּה מִצְוָה, וּמִזֶּה יִלְמַד כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה שֶׁיּוֹשְׁבִים בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, אַף שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה, שֶׁאֵין לְדַבֵּר שׁוּם שִׂיחָה בְּטֵלָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה אוֹ קְרִיאַת הַתּוֹרָה, שֶׁלֹּא לְדַבֵּר דָּבָר שֶׁל חֻלִּין, וּבַעֲווֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עַד מָתַי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ, שֶׁבְּכָל עִיר וָעִיר אֵין יְכוֹלִין לִמְחוֹת לְהָעָם, וְנַעֲשֶׂה לָהֶם כְּהֶתֵּר, בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, וַי לָהֶם, וַי לְנִשְׁמוֹתֵיהֶם, וְאֵיךְ תַּעֲלֶה תְּפִלּוֹתֵיהֶם לְמַעְלָה, וְהִיא מְלֻכְלֶכֶת בְּמִינֵי חֲטָאִים, וְאֵין קַטֵּגוֹר נַעֲשֶׂה סַנֵּגוֹר, עַל־כֵּן מִן הָרָאוּי שֶׁכָּל קְהִלָּה וּקְהִלָּה, מָקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר הַמֶּלֶךְ מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְדָתוֹ מַגִּיעַ, יַעַמְדוּ אֲנָשִׁים עַל זֶה, אֲשֶׁר יַשְׁגִּיחוּ בְּאִיּוּמִים רַבִּים עַל הַמְדַבְּרִים, וִיבַיְּשׁוּ אוֹתָם בָּרַבִּים, וּבָזֶה נַרְאֶה כְּבוֹד הַשֵּׁם בָּאָרֶץ, וְכָל הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִירָאוּ, וְלֹא יְזִידוּן עוֹד, וְיִתְּנוּ בְּמֶתֶג וָרֶסֶן עֶדְיָם לִבְלֹם אֶת פִּיהֶם בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, לְדַבֵּר דָּבָר שֶׁל חֹל וְשִׂיחָה בְּטֵלָה.

עוֹד שָׁם: גַּם בָּזֶה רָגִיל אֲנִי לִמְחוֹת לְאוֹתָן אֲנָשִׁים הַמִּתְפַּלְּלִים תְּחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת, בְּעֵת שֶׁהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר חוֹזֵר וּמִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת י״ח, כִּי בְּוַדַּאי מַה שֶּׁבִּקְּשׁוּ לֹא נִתָּן לָהֶם, וּמַה שֶּׁבְּיָדָם נִטְּלָה מֵהֶם, רְצוֹנִי לוֹמַר, כִּי הַמֻּסְכָּם מִכָּל הַפּוֹסְקִים, כְּשֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר חוֹזֵר וּמִתְפַּלֵּל י״ח, יֵשׁ לְהַקָּהָל לִשְׁתֹּק וְלַעֲנוֹת אָמֵן, וּלְכַוֵּן לַבְּרָכוֹת שֶׁמְּבָרֵךְ הַחַזָּן, וּמִי שֶׁאֵינוֹ נִזְהָר בָּזֶה, מַה שֶּׁבְּיָדוֹ נִטְּלָה הֵימֶנּוּ, וּמַה שֶּׁבִּקֵּשׁ בִּשְׁאָר תְּחִנּוֹת, לֹא נִתָּן לוֹ, כִּי בָּא זֶה וְאִבֵּד אֶת זֶה, עַיֵּן שָׁם.

וּמִי שֶׁרוֹאֶה דְּבָרִים אֵלּוּ, יִרְאָה וָפַחַד יִכָּנְסוּ בּוֹ, אֵיךְ יֵשׁ זְמַן בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, שֶׁהוּא מִשְׁכַּן הַשְּׁכִינָה לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים: לְשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוּת וּמַחֲלֹקֶת, עַד שֶׁמַּגְבִּיהִים יָדַיִם, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וּמְחָרְפִין וּמְבַזִּין אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל זֹאת! וּבְאֵילוּ פָּנִים נָבוֹא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לִפְנֵי כִּסֵּא הַכָּבוֹד?! הֲלֹא הַמְרִיבוֹת וְהַמַּחֲלֹקֶת בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ חֲמוּרוֹת מְאֹד מְאֹד. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, רְאוּ לָקַחַת אֶת עַצְמְכֶם בִּידֵיכֶם, וְתַתְחִילוּ לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ חָמֵשׁ דַּקּוֹת, אֲשֶׁר

כָּל דִּבּוּר דִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל. וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קיא), שֶׁאִם הָיוּ מַנִּיחִין מֵת לָעוֹלָם הַזֶּה לְהִתְפַּלֵּל, בְּוַדַּאי הָיָה מִתְפַּלֵּל יָפֶה יָפֶה בְּכָל כֹּחוֹ, כִּי הוּא כְּבָר נִפְטָר מִזֶּה הָעוֹלָם הַגַּשְׁמִי וְהַחָמְרִי, וְנִתְפַּשֵּׁט מִגּוּפוֹ הָעָב וְהַגַּס, וְהוּא רוֹאֶה מַה מַּעֲלַת הַתְּפִלָּה בַּשָּׁמַיִם, אֲבָל אַחַר הַמָּוֶת כְּבָר מְאֻחָר. וְלָכֵן רְאוּ לִהְיוֹת פִּקְחִים, וּתְנַצְּלוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁעֲדַיִן בְּיֵדְכֶם, וּתְדַבְּרוּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתָמִימוּת וּבְפִשְׁיטוּת גְּמוּרָה, וְתַזְכִּירוּ אֶת עַצְמְכֶם אֶת מֵהֶעָבָר שֶׁלָּכֶם מִיּוֹם הֱיוֹתְכֶם עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה, בְּאֹפֶן שֶׁתִּזְכּוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִלְמֹד בְּכָל יוֹם קְצָת מִקְרָא, קְצָת מִשְׁנָה, קְצָת גְּמָרָא, קְצָת מִדְרָשׁ, קְצָת שֻׁלְחָן עָרוּךְ, קְצָת זֹהַר וְתִקּוּנִים וְכוּ׳ וְכוּ׳ כְּסִדְרָן, דַּיְקָא, אֲשֶׁר כָּל מַה שֶּׁלּוֹמְדִים בְּכָל יוֹם — זוֹ הַצְלָחָה נִצְחִית, מַמָּשׁ מוֹצֵא שָׂלָל רַב, אֲשֶׁר לֹא יְכִילֻהוּ הָרַעְיוֹן, וּכְמוֹ בְּגַשְׁמִיּוּת, אִם הָאָדָם אֵינוֹ אוֹכֵל יוֹם אֶחָד, בַּיּוֹם הַזֶּה גּוּפוֹ נֶחְלָשׁ, כְּמוֹ־כֵן וְיוֹתֵר מִכֵּן בְּרוּחָנִיּוּת, יוֹם אֶחָד שֶׁאָדָם אֵינוֹ לוֹמֵד קְצָת תּוֹרָה, נִשְׁמָתוֹ נֶחְלֶשֶׁת מְאֹד. וְלָזֹאת אַל תַּטְעוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם, שֶׁנִּצְטָרֵךְ לָמוּת, וְלָצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם בְּלִי שׁוּם רַחֲמָנוּת כְּלָל, וְלֹא יִשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ כְּלוּם, רַק אֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁזָּכִינוּ לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם.

וּכְבָר אָמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יוֹסִי בֶּן קִסְמָא (אָבוֹת ו, ו): ׳אֵין מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת, אֶלָּא תּוֹרָה וּמִצְוֹות וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבָד׳; וְכֵן אָמַר אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא (תַּנָּא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ, פֶּרֶק טו): לְפִי שֶׁכָּל הַמַּרְבֶּה שִׂיחוֹת וּתְפִלּוֹת, הֵם הַמְלַוִּין אוֹתוֹ עַד שֶׁמַּגִּיעַ אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ; אַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם דְּבָרִים אֵלּוּ לְתוֹךְ לִבּוֹ, וְאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְלֹא לָרִיב בֵּינֵיכֶם.

עֲלֵיכֶם לִזְכֹּר, כִּי הַחַיִּים כָּל־כָּךְ קְצָרִים וְכוּ׳, וְלָכֵן לָמָּה לָרִיב, יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְלֹא כְּדַאי לְבַלּוֹת אֶת הַיָּמִים הַטּוֹבִים שֶׁנָּתַן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּמְרִיבוֹת וְכוּ׳.

הַבַּעַל מֻכְרָח לִלְמֹד תּוֹרָה, אֲבָל הָאִשָּׁה פְּטוּרָה מִלִּמּוּד, וְיֵשׁ לָהּ מִצְוֹות אֲחֵרוֹת שֶׁתְּלוּיוֹת בָּהּ, כְּגוֹן: תְּפִלָּה, צְדָקָה, וְלָכֵן טוֹב מְאֹד שֶׁ... תִּחְיֶה תֵּצֵא בַּעֲבוּר צְדָקָה לְמַעַן בְּנִין־בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְאוּלַם־הַשִּׂמְחוֹת, וְזֶה יוֹעִיל לָהּ לְהַכֹּל, כִּי מִצְוַת צְדָקָה מְגֻנָּה מְאֹד לָצֵאת מִכָּל הַדִּמְיוֹנוֹת וְכוּ׳. אֲקַוֶּה שֶׁתְּצֵיתוּ, וְאָז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! אֶת גֹּדֶל הָעָגְמַת נֶפֶשׁ וְהַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לִי, זֶה אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל, מָר לִי מִכָּל הַצְּדָדִים, אֲנִי כָּל כָּךְ הַרְבֵּה מִתְיַגֵּעַ, שֶׁתִּשְׂרֶה הָאַהֲבָה וְהָאַחְדוּת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְכָל פַּעַם מִתְעָרֵב הַסָּמ״ךְ־מ״ם, וְגוֹרֵם מַה שֶּׁגּוֹרֵם וְכוּ׳, מַמָּשׁ דָּמִי נִשְׁפָּךְ כַּמַּיִם, וְאֵין

לִי עֲצָה רַק לִבְרֹחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, נוֹסָף עַל כְּאֵבֵי הָעֲצוּמִים שֶׁיֵּשׁ לִי בִּרְגָלַי, עוֹד אֲנִי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה וְכוּ׳ בַּמַּחֲנָה. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דַּי, יֹאמַר לְצָרוֹתַי דַּי, כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ.

הַמְצַפֶּה לְדַבֵּר אִתְּךָ יוֹתֵר מֵאֲחַר...

כו תתקכח.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

נָא וְנָא אַל תָּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם, רְאוּ לִחְיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, כִּי אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶם (סוֹטָה יז.), וּבְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ הַשְׁרָאַת הַשְׁכִינָה — שָׁם כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיוֹת; וְלָכֵן בָּזֶה שֶׁתְּכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, תָּבוֹא עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְשֶׂפַע בְּפַרְנָסָה. זִכְרוּ הֵיטֵב אֶת גֹּדֶל הַנִּסִּים שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבָּאתֶם לָגוּר כָּאן בְּיַבְנְאֵל, וְיֵשׁ לָכֶם דִּירָה מְסֻדֶּרֶת, חַסְדֵי ה׳ יִתְבָּרַךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם תָּמִיד, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם אַךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקכט.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַתֵּן עִם הַבְּחוּרָה לְשֵׁם שָׁמַיִם, וּתְקַבְּלוּ עַל עַצְמְכֶם עֹל תּוֹרָה וּמִצְוֹות, וְהַבַּיִת יַצְלִיחַ, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

זֶה כַּמָּה שֶׁקִּבַּלְתִּי מִכְתָּבֶיךָ, אַךְ מֵרֹב יִסּוּרֵי שֶׁעוֹבְרִים עָלַי בָּעִתִּים הַלָּלוּ, שֶׁכּוֹאֲבוֹת לִי רַגְלַי, לֹא עָלֵינוּ, קָשֶׁה לִי לִכְתֹּב.

מָה אֹמַר לְךָ! בְּתוֹךְ כָּל הַצָּרוֹת צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְזֶה מַה שֶּׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל — לִמְצֹא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה), וְלִמְצֹא בְּעַצְמוֹ תָּמִיד נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת.

אֲנִי תָּמִיד מִתְפַּלֵּל עַל כָּל מִשְׁפַּחְתְּכֶם, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדִּינִים, עַל־יְדֵי פֶּלֶא עֶלְיוֹן, וְיִרְוַח לָכֶם בְּכָל עִנְיְנֵיכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנְכוֹן קִבַּלְתִּי אֶתְמוֹל אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁלְּךָ, וְכֵן שָׁמַעְתִּי מֵהַבְּחוּרִים שֶׁחִפַּשְׂתָּ אוֹתִי, אֲבָל בָּעִתִּים הַלָּלוּ אֲנִי מְאֹד טָרוּד, וּבִפְרָט שֶׁאֲנִי סוֹבֵל יִסּוּרִים עַל רַגְלַי, לֹא עָלֵינוּ, יִשְׁלַח לִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, הֱיוֹת שֻׁמְתְגּוֹרֵר תַּחַת הַבִּנְיָן שֶׁלְּךָ בָּחוּר בְּשֵׁם ... מ... וְאֶתְמוֹל הִתְנַפֵּל עַל ... וְיָרַק לוֹ בַּפָּנִים, וְנִבֵּל אֶת פִּיו וְכוּ׳, בָּחוּר כָּזֶה אֲנִי לֹא רוֹצֶה שֶׁיִּסְתּוֹבֵב בֵּינֵינוּ, בִּכְלָל רְאֵה לְהוֹצִיאוֹ, וּבִפְרָט שֶׁהָיָה לָנוּ אִתּוֹ כְּבָר סִפּוּר בְּעֵת שֶׁקָּרָה אָסוֹן וְכוּ׳, שֶׁאָז קִבֵּל שֶׁבֶר עֲצַבִּים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, מִי צָרִיךְ בָּחוּר כָּזֶה שֶׁיִּסְתּוֹבֵב בֵּבִינֵינוּ, אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ חַד מַשְׁמָעִית לְסַלְּקוֹ תֵּכֶף־וּמִיָּד.

הַמְקַוֶּה שֶׁתִּצַּיֵּת אוֹתִי...

כו תתקלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הַהֶפְצָה, בְּוַדַּאי אֵין דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה, אַךְ אִשָּׁה צְרִיכָה לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד מֵאִסּוּר יִחוּד, שֶׁהוּא אִסּוּר חָמוּר מְאֹד, וְעַל־כֵּן אָסוּר לְהִכָּנֵס לְתוֹךְ הַבָּתִּים.

בְּקֶשֶׁר לְהַבֵּן שֶׁלְּךָ ... נֵרוֹ יָאִיר, אָסוּר לִדְחֹק עָלָיו, וּכְבָר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל לֹא לִדְחֹק עַל יְלָדִים, וְרַק כָּכָה הֵם יַצְלִיחוּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי, שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁתִּתְבָּרְכוּ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם.

מְאֹד כּוֹאֵב לִי לִשְׁמֹעַ, שֶׁאֵין בַּכְּתָה שֶׁל ... בִּנְכֶם אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה, כְּפִי מֵיטַב יְדִיעָתִי, אַתֶּם מִתְעַסְּקִים עִם חֲמוֹר וְעִם סוּסִים וְכוּ', וְזֶה גּוֹרֵם שֶׁכָּל הַכְּתָה נִמְשֶׁכֶת אַחֲרֵיהֶם, עָלַי לוֹמַר לָכֶם חַד מַשְׁמָעִית, כָּל עֲבוֹדָתֵנוּ הִיא לְהִתְעַלּוֹת מִנֶּפֶשׁ הַבַּהֲמִית לְהַגִּיעַ אֶל נֶפֶשׁ הָאֱלֹקִית, וְלֹא לְהִתְעַסֵּק עִם סוּסִים וַחֲמוֹרִים... וְלָכֵן אִם אַתֶּם רוֹצִים שֶׁבִּנְכֶם יַמְשִׁיךְ לִלְמֹד אֶצְלֵנוּ, עֲלֵיכֶם כְּבָר לְהַפְסִיר מֵהַחֲמוֹר וְהַסּוּסִים, אַחֶרֶת נִשְׁלַח אֶת בִּנְכֶם הַבַּיְתָה.

בְּעִנְיַן הַצְּלָחָה בְּפַרְנָסָה, הַהֶכְרֵחַ לְבָרֵךְ אֶת הַתְּפִלִּין, וּלְדַקְדֵּק עַל טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה וּשְׁמִירַת שַׁבָּת, וְאָז הַכֹּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י' אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים.

הָאֱמֶת אַגִּיד לָכֶם, שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לִכְתֹּב קוּנְטְרֵס "כַּלָּה וַחֲמוֹתָהּ", אוּלַי יִהְיֶה לָכֶם מֶשֶׁג מַה זֶּה, הַהֶכְרֵחַ לוֹמַר לָכֶם, שֶׁיֵּשׁ לָכֶם גִּישָׁה לֹא נְכוֹנָה, בִּכְלָל כַּלָּה וַחֲמוֹתָהּ אַף פַּעַם לֹא תִּשְׁתַּוְּינָה, כְּמוֹ שֶׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הִגְדִּירוּ (שַׁבָּת כו.), וְלֹא יְכוֹלִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַטֶּבַע, וְזֶה אֵצֶל כָּל אֶחָד כָּמָה, רַק רֹב בְּנֵי־אָדָם מְקַבְּלִים אֶת זֶה, שֶׁכַּלָּה קָמָה נֶגֶד חֲמוֹתָהּ, וְיוֹדְעִים אֵיךְ לְשַׂחֵק אֶת הַמִּשְׂחָק הַכָּאוֹב הַזֶּה, וְ... תִּהְיֶה, אֵינָהּ יְכוֹלָה לְשַׂחֵק אֶת הַמִּשְׂחָק, וְזֶה כְּבָר עוֹבֵר עַל כָּל הַגְּדָרִים, וְגוֹרֵם צַעַר לִשְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנֶּהְדָּרוֹת, הֵן מִשְׁפַּחְתְּכֶם וְהֵן מִשְׁפַּחַת ... וְכֻלָּם סוֹבְלִים רַק צַעַר וְעָגְמַת נֶפֶשׁ וּשְׁפִיכוּת דָּמִים מִכָּל הַסִּפּוּר, וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — אֶל מִי נִכְנָסִים כָּל הַחִצִּים? רַק בִּי... כִּי כָּל אֶחָד רוֹצֶה לְהַרְאוֹת אֶת צִדְקָתוֹ... בְּשָׁעָה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַמְּצִיאוּת,

שֶׁהִצַּלְתִּי אֶת בְּנֵכֶם מִלָּצֵאת לְתַרְבּוּת רָעָה, אֲשֶׁר הָיְתָה לוֹ נְטִיָּה גְּדוֹלָה לָזֶה מְאֹד מְאֹד, הוּא הָיָה מִסְתַּבֵּךְ עִם כְּסָפִים לְרִבָּבוֹת וְכוּ׳, וְהָיָה נִכְנָס לְמַעֲצָר וְכוּ׳, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְהִיִּיתֶם אוֹכְלִים עַצְמְכֶם, וּמוֹכְרִים כָּל הַבָּא בְּיֶדְכֶם, כְּדֵי לְהוֹצִיאוֹ פַּעַם פַּעֲמַיִם, וְכַמָּה פְּעָמִים יְכוֹלִים לְבַזְבֵּז וְכוּ׳, וְהָיָה נַעֲשֶׂה עִמּוֹ מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ, וּתְהִלָּה לָאֵל, הָיִיתִי שָׁלִיחַ לְהַצִּילוֹ מִכָּל זֶה וּלְחַתְּנוֹ, וְיֵשׁ פִּתְגָּם אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁמְּקוֹרוֹ עוֹד מִמּוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל: ״כְּשֶׁאֵין רוֹצִים לִסְבֹּל מְעַט — סוֹבְלִים הַרְבֵּה״; הַיְנוּ כִּי הַהֶכְרֵחַ לִסְבֹּל בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִם אֵין לָאָדָם שֶׁכֶל, הוּא מִסְתַּבֵּךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְסוֹבֵל יוֹתֵר, אַל תַּחְשְׁבוּ כְּרֶגַע שֶׁאֲנִי מַצְדִּיק אֶת הַיְלָדִים וְכוּ׳, אֶלָּא הַדֶּרֶךְ שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים — אֵין זוֹ דֶּרֶךְ, זֶה רַק גּוֹרֵם שִׂנְאָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה וּבְזִיּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים לְכָל הַמִּשְׁפָּחָה, וְדָבָר כָּזֶה יוּכַל לְהָבִיא גַּם לְגֵרוּשִׁין, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וּתְתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם ... גָּרוּשׁ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לִרְאוֹת אֶת הַבֵּן אוֹ הַבַּת שֶׁלּוֹ כְּפִי צַו בֵּית־הַמִּשְׁפָּט, מַה תַּעֲשׂוּ אָז? כְּלוּם, וְעוֹד פַּעַם כְּלוּם! וְעַל־יְדֵי שֶׁשּׁוֹתְקִים, וְנוֹשְׂכִים אֶת הַשְּׂפָתַיִם וְלֹא מְדַבְּרִים, יְכוֹלִים לִמְנֹעַ אֶת הַכְּאֵב וְהָעֶגְמַת נֶפֶשׁ הַזּוֹ, רַק אֵין לָאָדָם שֶׁכֶל, וְרַק רוֹצֶה לְנַצֵּחַ, וְלָכֵן סוֹבֵל.

עֲלֵיכֶם לְהָבִין, כִּי כַּלָּה וַחֲמוֹתָהּ לְעוֹלָם לֹא תִּשְׁתַּוֵּינָה, וּצְרִיכִים לְהִתְנַהֵג עִם חָכְמָה, וְאַף שֶׁזֶּה כּוֹאֵב מְאֹד, מַה לַּעֲשׂוֹת? כָּל הַחַיִּים זֶה כְּאֵב אֶחָד גָּדוֹל, וְהַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מָלֵא נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד, וּצְרִיכִים לִזְכּוֹר אֶת הַכְּלָל הַזֶּה: ״לֹא כָּל מַה שֶּׁרוֹצִים מְקַבְּלִים, וְלֹא כָּל מַה שֶּׁמְּקַבְּלִים רוֹצִים״; וְאִם חוֹזְרִים עַל הַכְּלָל הַזֶּה, יְכוֹלִים לַעֲבֹר אֶת הַחַיִּים בְּטוּב וּבַנְּעִימִים.

עוֹד פַּעַם אֶחָזֹר לָכֶם, אֲנִי מֵבִין אֶת הַכְּאֵב, הֵן אֱמֶת — זֶה כּוֹאֵב, עוֹשִׂים כָּל־כָּךְ בִּשְׁבִיל הַיְלָדִים, וְהֵם יוֹרְקִים בִּפְנֵי הַהוֹרִים, אֲבָל בּוֹאוּ וְנַעֲשֶׂה חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ — הַאִם אֲנַחְנוּ לֹא עָשִׂינוּ אֶת זֶה לַהוֹרִים, וְהֵם אָכְלוּ אֶת לִבָּם, וַאֲנַחְנוּ לֹא הִרְגַּשְׁנוּ אֶת כְּאֵבָם, וְעַכְשָׁו אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים אֶת זֶה חֲזָרָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזוֹר לָנוּ לַחֲזוֹר עַכְשָׁו בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים, וְיִהְיֶה לָנוּ כָּל זֶה לְכַפָּרַת עֲוונוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקלה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

בְּעִנְיַן הַדַּרְכּוֹנִים וּנְסִיעַת הַבַּחוּרִים, ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר מְטַפֵּל בָּזֶה, וְלָכֵן אִם אֶפְשָׁר לִמְצֹא דֶּרֶךְ אֵיךְ שֶׁהַהוֹרִים יַעֲבִירוּ אֶת הַכֶּסֶף לְכָאן עַד יוֹם שֵׁנִי הַכִּי מְאֻחָר.

בְּעִנְיַן הַבַּיִת וְכוּ׳, רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן עז): כָּל הָעוֹלָם מָלֵא מַחְלוֹקוֹת וְכוּ׳, וְזֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר, אַשְׁרֵי מִי שֶׁבּוֹלֵם אֶת פִּיו בְּעֵת הַמַּחְלֹקֶת, וְלֹא צָרִיךְ לַעֲנוֹת, אָסוּר לִהְיוֹת צוֹדֵק, צְרִיכִים לִהְיוֹת פְּקֵחַ.

בְּעִנְיַן ... נֵרוֹ יָאִיר, תֹּאמַר לוֹ שֶׁיִּשְׁתֹּק, וְלֹא חָסֵר לַעֲשׂוֹת מַחְלֹקֶת בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, כִּי זֶה חָמוּר מְאֹד.

חָכְמַת הַחַיִּים הִיא רַק אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, אַף שֶׁמְּאֹד מָר מִכָּל הַצְּדָדִים, תְּהִלָּה לָאֵל, אֲנַחְנוּ מְקֻרָבִים אֶל רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ כְּלָל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּזְכֶּה לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָז לֹא יַפְסִיד — לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא בָּעוֹלָם הַבָּא.

רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד מִכָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ, וּתְקַיֵּם אֶת מַה שֶּׁהִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל עַל חֹדֶשׁ אֱלוּל — שֶׁהוּא דֹּם, לִדֹּם וְלִשְׁתֹּק, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מַכְנִיעִים אֶת הַדְּמִים הָרָעִים, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל

(לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ו׳); אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁהַשָּׁנָה יִהְיֶה לָנוּ מָקוֹם מֶרְוָח יוֹתֵר אֵיפֹה לְהִתְפַּלֵּל.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת אֶת מִכְתָּבְךָ.

עוֹד אֶתְמוֹל שָׁלַחְתִּי פַּקְס ל... שֶׁיּוֹצִיאוּ מִיַּבְנְאֵל, וַאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁנִּתְפַּשֵּׁר מִמֶּנּוּ.

מָה אֹמַר לָךְ! כָּל הַזְּכוּת שֶׁל הַבְּנִיָּה שַׁיֶּכֶת אַךְ וְרַק לָךְ, כִּי בִּלְעָדַיִךְ לֹא הָיָה ... יָכוֹל לְבַצֵּעַ אֶת זֶה, וְאֵיךְ הוֹלֵךְ הַפִּתְגָּם? מֵאֲחוֹרֵי כָּל אִישׁ מַצְלִיחַ — עוֹמֶדֶת אִשָּׁה חֲזָקָה ... יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּרְאוּ תָּמִיד שְׂמָחוֹת וְהַרְחָבוֹת בְּבֵיתְכֶם.

וּמֵחֲמַת רֹב כְּאֵבֵי עַכְשָׁו אֲקַצֵּר.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה מְּאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ, שֶׁהַכֹּל כְּבָר הִסְתַּדֵּר בֵּינֵיכֶם וּבֵין הַזּוּג.

מָה אֹמַר לָכֶם! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים סַבְלָנוּת כָּל הַחַיִּים,

וּבְפָרָטִיּוּת עִם יְלָדִים, וְיֵשׁ דִּבּוּר מֵהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע: אִם הָאָדָם פָּגַם בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ עַל־יְדֵי הִרְהוּרִים רָעִים — סוֹבֵל מִילָדָיו, אִם הָאָדָם פָּגַם בְּדִבּוּרוֹ — הוּא סוֹבֵל מֵאִשְׁתּוֹ, אִם הָאָדָם פָּגַם בְּמַעֲשִׂים רָעִים — סוֹבֵל מֵאֲנָשִׁים, וּלְפִי זֶה הָאָדָם יָכוֹל לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

רַק חָזָק וֶאֱמַץ מְאֹד, שֶׁשּׁוּם דָּבָר בָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ בַּאֲרִיכוּת. תַּאֲמִין לִי, שֶׁבָּעִתִּים הַלָּלוּ כָּל דָּבָר קָטָן בָּא לִי בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, וְלוּלֵא שֶׁהָיִיתִי יוֹדֵעַ שֶׁגְּבֶרֶת ... תִּחְיֶה מִתַּקְתֶּקֶת, וְעוֹשָׂה מִכָּל הַשְּׁעוּרִים קוּנְטְרֵסִים, לֹא הָיִיתִי מְדַבֵּר, כִּי אֲנִי נִמְצָא בִּלְחָצִים גְּדוֹלִים מֵרֹב הַכְּאֵבִים, לֹא עָלֵינוּ.

הַאִם אֲנָשִׁים מִתְקַשְּׁרִים? בְּיוֹם רִאשׁוֹן בָּעֶרֶב הֵם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת עֶרֶב הַתְרָמָה, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁנּוּכַל לְגַיֵּס כַּמָּה אֲנָשִׁים שֶׁיַּעַזְרוּ לָנוּ.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ...

כו תתקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

פֹּה תִּקַּבֵּל רָצוּף כַּמָּה מִכְתָּבִים לַעֲשׂוֹת הֶעְתֵּק מִמִּכְתָּב לִנְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִמְסֹר לְכֻלָּם, וְאֶהְיֶה לְךָ אָסִיר תּוֹדָה, כִּי צְרִיכִים

כָּל־כָּךְ לִשְׁמֹר עַל הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה וְהַאַחְדוּת, וְזֶה כָּל־כָּךְ נָחוּץ בְּקְהִלָּתֵנוּ לִשְׁמֹר שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁט שׂוּם אֵשׁ שֶׁל קִנְאָה וְשִׂנְאָה וּמַחֲלֹקֶת, חַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הַסָּמ״ךְ־מ״ם אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הֵכְפֵּל הַדָּבָר, נָא לִמְסֹר לַנָּשִׁים אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁלָּהֶן.

כו תתקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְעֻמָּתָם קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אַךְ מֵרֹב יִסּוּרֵי עַל הָרֶגֶל לֹא יָכֹלְתִּי לְהָשִׁיבְךָ תֵּכֶף־וּמִיָּד.

אוֹדוֹת הַכְּתָבָה וְכוּ׳. מָה אֹמַר לְךָ! זֶה בִּכְלָל לֹא קַל, גַּם אֵלּוּ שֶׁלּוֹמְדִים אֶצְלִי מְאֹד קָשֶׁה אִתָּם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵלּוּ שֶׁעֲדַיִן שָׁם, שָׁמַעְתִּי שֶׁהֵם פְּרָאיִים וְכוּ׳, אֲבָל אַתָּה שׁוֹכֵחַ מִי הַהוֹרִים שֶׁלָּהֶם וְכוּ׳, וּמַה הֵם רוֹאִים בַּבַּיִת הַגְּמָא, וְעַל־כֵּן אֵיךְ אַתָּה רוֹצֶה שֶׁיִּגְדְּלוּ 'לוֹמְדִים'?! הַלְוַאי שֶׁיִּהְיוּ אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים, וְיִתְפַּלְּלוּ בְּכָל יוֹם בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וַאֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁלְּבַסּוֹף יִתְהַפְּכוּ גַּם הֵם לְעוֹבְדֵי ה׳, צְרִיכִים סַבְלָנוּת, וּבְלִי סַבְלָנוּת אִי אֶפְשָׁר בְּשׂוּם פָּנִים לִהְיוֹת מְלַמֵּד, צְרִיכִים לְהוֹרִיד עַצְמוֹ אֲלֵיהֶם, וְאִם לֹא יְכוֹלִים, אֲזַי זוֹ בֶּאֱמֶת בְּעָיָה רְצִינִית, כִּי זֶה עִקַּר הָעֲבוֹדָה עִמָּהֶם.

וּמֵחֲמַת טִרְדוֹתַי עַכְשָׁו אֲקַצֵּר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְעַיֵּן בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן בְּשׁוּ״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְתִהְיֶה לְךָ הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, ״כִּי שֶׁבַע׳ יִפֹּל׳ צַדִּיק׳ וְקָם׳״ (מִשְׁלֵי כד, טז), וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן יט) — שֶׁהוּא סוֹפֵי תֵּבוֹת: עֲמָלֵ״ק, הַיְנוּ שֶׁעֲמָלֵק מַכְנִיס קְרִירוּת וּסְפֵקוֹת בָּאָדָם: ״הַיֵּשׁ הָוָי״ה אִם אַיִן״ (שְׁמוֹת יז, ז), וְרוֹאִים שֶׁכָּתוּב: ״כִּי שֶׁבַע יִפֹּל צַדִּיק״, הַצַּדִּיק מַפִּילִים אוֹתוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים, אֲבָל הִתְחַזְּקוּת בִּבְחִינַת ׳וְקָם׳ — זֶה רַק פַּעַם אַחַת; וְזֶה עִקַּר הַנִּסָּיוֹן — שֶׁמִּתְחַזֵּק תָּמִיד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה — בֵּין בַּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַתַּלְמִידִים הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ר׳ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת הַדּוּ״חַ, שֶׁאַתֶּם זוֹכִים לְסַיֵּם מַסֶּכֶת אַחַר מַסֶּכֶת.

מָה אֹמַר לָכֶם! זֶה עִקַּר הַנַּחַת־רוּחַ שֶׁלִּי, וַאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתְּחַזְּקוּ עַצְמְכֶם בַּיָּדַיִם, וְתַתְמִידוּ גַּם בְּ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן הַיְסוֹד שֶׁל הָאָדָם, וּבְמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ, וְעַל־כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד לְהַתְמִיד בְּ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וְזֶה הַיְסוֹד אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל — לִקְנוֹת לְעַצְמוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת, וַאֲנִי מְאֹד

מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתְּתַקְּנוּ אֶת הַמִּדּוֹת שֶׁלָּכֶם, וּתְצַיְּתוּ אֶת הַמְלַמֵּד שֶׁלָּכֶם עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר לָכֶם כִּי הוּא זֶה תַּעֲשׂוּ.

וּמְאֹד אֶשְׂמַח אִם אֲקַבֵּל דוּ״חַ מִמֶּנּוּ, שֶׁאַתֶּם בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל בָּעֶרֶב וּבַבֹּקֶר בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ וּבְמִנְיָן דַּיְקָא, וְזֶה יִהְיֶה לִי נַחַת־רוּחַ גָּדוֹל מְאֹד.

מִלְּבַד הַשִּׁעוּרִים שֶׁאַתֶּם לוֹמְדִים בַּכִּתָּה, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּגְרְסוּ הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת בְּכָל יוֹם, וְהַרְבֵּה דַּפִּים גְּמָרָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּקְנוּ לְעַצְמְכֶם יִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ בַּלִּמּוּדִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל תַּלְמִידֵי כְּתַת מְתִיבְתָא, הַלּוֹמְדִים עַכְשָׁו אֵצֶל ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אִם אַתֶּם רוֹצִים לָבֹא לִלְמֹד אֶצְלִי בְּחוּץ־לָאָרֶץ, וּלְהַצְלִיחַ כְּמוֹ שֶׁחַבְרֵיכֶם מַצְלִיחִים, אַתֶּם צְרִיכִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַמִּדּוֹת שֶׁלָּכֶם.

דָּבָר רִאשׁוֹן, רָצִיתִי מְאֹד שֶׁתִּשְׁקְדוּ בְּ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד, שֶׁנַּחֲזִיק אֶת סֵפֶר זֶה, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עִקַּר הָאָדָם, וְאֶצְלוֹ זַ״ל הָיָה הַיְסוֹד — לִקְנוֹת לְעַצְמוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת.

דָּבָר שֵׁנִי, אֲנִי מְאֹד מַקְפִּיד, שֶׁכָּל אֵלּוּ שֶׁנַּעֲשׂוּ בַּר־מִצְוָה וּמַנִּיחִים תְּפִלִּין, שֶׁיִּהְיוּ נִזְהָרִים לָלֶכֶת קֹדֶם לַמִּקְוֶה, וְזוֹ סְגֻלָּה לְיִרְאַת שָׁמַיִם, וּלְהִתְפַּלֵּל בְּלִי מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת.

דָּבָר שְׁלִישִׁי, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּתְפַּלְלוּ בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב בְּמִנְיָן דַּיְקָא וּבְבֵית־הַמִּדְרָשׁ, וְתֵשְׁבוּ כֻּלְּכֶם בְּמָקוֹם אֶחָד.

דָּבָר רְבִיעִי, רְאוּ לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בִּגְרֵסַת פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת וְדַפִּים גְּמָרָא, אִם אֶפְשָׁר כָּל יוֹם ח״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת וְכ״ח דַּפִּים גְּמָרָא בְּגִרְסָא, תְּגָרְמוּ לִי נַחַת־רוּחַ גָּדוֹל מְאֹד, כִּי חַבְרֵיכֶם זוֹכִים לְסַיֵּם אֶת זֶה בְּכָל יוֹם.

דָּבָר חֲמִישִׁי, אֲנִי מְאֹד רוֹצֶה שֶׁתִּקְחוּ עַצְמְכֶם בִּידֵיכֶם, וְתַתְחִילוּ לִהְיוֹת בַּחוּרִים רְצִינִיִּים, כִּי בָּרֵגַע שֶׁאָדָם נַעֲשֶׂה בַּר־מִצְוָה, הוּא כְּבָר נִקְרָא גָּדוֹל, וְלָכֵן תִּקְחוּ עַצְמְכֶם בִּידֵיכֶם, וְתִהְיוּ יִרְאֵי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל כָּל הַמּוֹרוֹת הַמְחַנְּכוֹת בְּבֵית־סֵפֶר ״בֵּית פֵּיגֶא״, הַנָּ״ה עֲלֵיהֶן יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הִנְנִי מְבָרֵךְ אֶתְכֶן לִקְרַאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, שֶׁתַּצְלַחְנָה מְאֹד הַשָּׁנָה עִם הַתַּלְמִידוֹת הַיְקָרוֹת, לְהַחְדִּיר בָּהֶן יִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה וֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁאֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם אַף אֶחָד — רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְכָל מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִין עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְהַחְדִּיר בָּהֶן אֱמוּנַת חֲכָמִים שְׁלֵמָה וְאַהֲבַת הַתּוֹרָה, בְּאֹפֶן שֶׁתִּרְצֶינָה, שֶׁבַּעֲלֵיהֶן יִלְמְדוּ תּוֹרָה וְיִהְיוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, וְכֵן תַּחְדִּרְנָה בָּהֶן מִדּוֹת טוֹבוֹת, אֲשֶׁר הַמִּדּוֹת הֵם הַיְסוֹד שֶׁל הָאָדָם, כִּי בְּלִי מִדּוֹת הָאָדָם הוּא כְּמוֹ חַיָּה טוֹרֶפֶת, רַחֲמָנָא לִצְלָן. וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לִלְמֹד בְּ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עִקַּר הָאָדָם,

וְלָכֵן הָיִיתִי מְאֹד שָׂמֵחַ, אִם תַּעֲשֶׂינָה דָּגֵשׁ בְּכָל הַכְּתוֹת לִלְמֹד "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וְכֵן לִלְמֹד עִמָּהֶן כָּל הַהֲלָכוֹת הַשַּׁיָּכוֹת לָבָנוֹת מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, כְּגוֹן: נְטִילַת יָדַיִם שַׁחֲרִית וְכוּ', וּבִרְכוֹת הַנֶּהֱנִין וְכוּ', שַׁבָּת וְחַגִּים וְכוּ', וּצְרִיכִין לְהַתְחִיל עוֹד מִגִּיל קַטְנוּת, בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה בְּדָמָן מִגִּיל צָעִיר.

אֵין מִלִּים לְהַסְבִּיר לָכֶן אֶת מַעֲלַת עֲבוֹדַתְכֶן עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ — חִנּוּךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הַזְּכוּת הַזּוּ עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכֻיּוֹת, וְאֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, כְּשֶׁמְּחַנְּכִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמוּנָה וּבְקִיּוּם מִצְווֹת מַעֲשִׂיּוֹת, אַשְׁרֵיכֶן וְאַשְׁרֵי חֶלְקְכֶן, וַאֲנִי מִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּר כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שֶׁתַּצְלַחְנָה בְּמִשִּׁימַתְכֶן הַקְּדוֹשָׁה, וְתַעֲלֶינָה מַעְלָה מַעְלָה בַּעֲבוֹדַתְכֶן עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְיִהְיוּ לָכֶן כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְהוֹצִיא אֶת שְׁלִיחוּתְכֶן בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶן, שֶׁתַּצְלַחְנָה בַּעֲבוֹדַתְכֶן.

הַמְאַחֵל לָכֶן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י"א אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל "עִיר בְּרֶסְלֶב", הֲוָי"ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁמְרוּ עַל הַשָּׁלוֹם וְעַל הָאַהֲבָה בֵּינֵיכֶם, כִּי זֶה סוֹד הַצְלָחָתֵנוּ, כִּי קְהִלּוֹת רַבּוֹת וּשְׁלֵמוֹת נֶהֶרְסוּ בִּשְׁבִיל מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת וְאִי הֲבָנוֹת וְכוּ' וְכוּ', תַּעֲשׂוּ לְעַצְמְכֶם חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ — בִּשְׁבִיל מַה יָּצָאתֶם פֹּה לְמִדְבָּר שָׁמֵם, אִם לֹא כְּדֵי לִשְׁמֹר אֶת יַלְדֵיכֶם, שֶׁלֹּא יִרְאוּ אֶת הַזֶּבֶל מֵהָעֲיָרוֹת הַגְּדוֹלוֹת וְכוּ', אֲבָל אוֹי וַאֲבוֹי אִם הַיְלָדִים רוֹאִים אֵיךְ שֶׁהָאַבָּא מְדַבֵּר בְּאֶמְצַע

הַתְּפִלָּה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, אוֹ שֶׁמְּנַבֵּל אֶת פִּיו, וְרַב עִם זוּלָתוֹ וּבְפָרָט בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, אוֹ שֶׁרוֹאֶה שֶׁהָאַבָּא גּוֹנֵב וְגוֹזֵל וְעוֹשֶׂה עָוֶל לְזוּלָתוֹ, בַּר מִינָן, אֲזַי מָה אַתֶּם מְצַפִּים מִן הַיְלָדִים?! וְלָכֵן עִקַּר הַחִנּוּךְ מַתְחִיל עִם הָאַבָּא, שֶׁיִּשָּׁמֵר מְאֹד עַל כְּבוֹד בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, וְאַף פַּעַם לֹא יְדַבֵּר בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא יָרִיב בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, כִּי הוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת דֻּגְמָא חַיָּה לְהַיְלָדִים שֶׁלּוֹ, וְאָז דַּיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה נַצְלִיחַ פֹּה בְּמִדְבָּר שָׁמֵם, אֲשֶׁר בְּקֶרוֹב מְאֹד יִהְיֶה נַעֲשֶׂה יִשּׁוּב גָּדוֹל.

הִנֵּה עַכְשָׁו הֵבִיאוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים קַלֶּטוֹת נְפָלָאוֹת: "קוּנְטְרֵס רֹאשׁ הַשָּׁנָה", מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, שֶׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יָפִיצוּ אֶת זֶה בִּשְׁבוּעַיִם אֵלּוּ, כִּי זוֹ זְכוּת הָרַבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי רָצִיתִי מַה שֶּׁיּוֹתֵר אֲנָשִׁים שֶׁיִּזְכּוּ לְהַגִּיעַ הַשָּׁנָה אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל, כְּדֵי שֶׁיִּבָּנֶה הַבָּתִּים לְאֵין עֵרֶךְ וּמִסְפָּר, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'); גַּם אֲבַקֵּשׁ שֶׁתַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים לָצֵאת לַהֲפָצָה מְאֻרְגֶּנֶת בְּכָל יוֹם שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי, וְזֶה עוֹזֵר מְאֹד לִבְנְיַת הָאוּלַם־שְׁמָחוֹת, וּמֵעַל זֶה בֵּית־הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיָּכוֹל לִמְכֹּר הַגְּרָלוֹת, כִּי זְכוּת הָרַבִּים תְּלוּיָה בּוֹ.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים לִלְמֹד הַרְבֵּה "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל הָיָה דָּבָר זֶה יְסוֹד גָּדוֹל מְאֹד, וְרָצָה שֶׁכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה בָּקִי בְּעַל־פֶּה בְּ"סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוֹד הָאָדָם, וּבְמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ, וּצְרִיכִין לִשְׁמֹר מְאֹד לֹא לְנַבֵּל אֶת הַפֶּה, אֲשֶׁר אָמְרוּ חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת לג.): כָּל הַמְּנַבֵּל פִּיו, אֲפִלּוּ חוֹתְמִין עָלָיו גְּזַר דִּין שֶׁל שִׁבְעִים שָׁנָה לְטוֹבָה — הוֹפְכִין עָלָיו לְרָעָה; וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): כָּל הַמְּנַבֵּל אֶת פִּיו, מַעֲמִיקִין לוֹ גֵּיהִנּוֹם; וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): בַּעֲוֹן נִבּוּל פֶּה צָרוֹת רַבּוֹת וּגְזֵרוֹת קָשׁוֹת מִתְחַדְּשׁוֹת, וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל מֵתִים, יְתוֹמִים וְאַלְמָנוֹת צוֹעֲקִין וְאֵינָן נַעֲנִין; וְכֵן אָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה כד, סִימָן ז'): "וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֶרְוַת דָּבָר", 'עֶרְוַת דִּבּוּר' — זֶה נִבּוּל הַפֶּה, כָּל־כָּךְ הֶחְמִירוּ חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל הַמְּנַבֵּל פִּיו, וְרַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת נִבּוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי שֶׁמְּדַבֵּר נִבּוּל פֶּה,

בְּיָדוֹעַ שֶׁלִּבּוֹ חוֹשֵׁב מַחְשָׁבוֹת אָוֶן; וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁנִּזְהָר עַל דִּבּוּר פִּיו, וּמְדַבֵּר תָּמִיד רַק דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמַקְדִּים שָׁלוֹם לְכָל אָדָם, וּמְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁאָז יִתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל כָּל הַמִּטַּפְּלוֹת בְּמָעוֹן ״בִּרְכַּת ה׳״, הַוַּיָ״ה עֲלֵיהֶן יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֵין אַתֶּן יְכוֹלוֹת לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁהִתְחַלְתֶּן אֶת הַשָּׁנָה בְּאַהֲבָה וּבְאַחְדוּת גְּדוֹלָה, מַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים אַתֶּן נוֹפְחוֹת בִּי, כִּי אֲנִי לֹא יָכוֹל לִסְבֹּל מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת וְאִי הֲבָנוֹת, וְיֵשׁ דִּבּוּר מְמוֹהָרַנ״תְּ זַ״ל: ״כְּשֶׁשְּׁנֵי סַכָּלִים רָבִים בֵּינֵיהֶם, דּוֹקֵר לִי בַּצְּדָדִים״; כָּל־כָּךְ לֹא הָיָה יָכוֹל לִסְבֹּל מַחֲלֹקֶת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בֵּין מְטַפְּלוֹת וּמְחַנְּכוֹת, צְרִיכִין לִשְׁמֹר מְאֹד שֶׁלֹּא יִהְיוּ אֵילּוּ אִי הֲבָנוֹת אוֹ וְכוּחִים, אוֹ לְהַגְבִּיהַּ אֶת הַקּוֹל, חַס וְשָׁלוֹם.

אֲנִי מְבָרֵךְ אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שֶׁיִּתֵּן לָכֶן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְתַצְלַחְנָה בְּמִשִׁימַתְכֶן הַקְּדוֹשָׁה, וְיָבוֹא לָכֶן הַכֹּל בְּקַלּוּת, וְתִתְבָּרְכְנָה מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן.

הַמְאַחֵל לָכֶן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, הַוַּיָ״ה עֲלֵיהֶן יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שֶׁתַּחֲזִקְנָה אֶת עַצְמְכֶן בְּיַחַד, וְתִשְׁתַּדְּלְנָה לְהִתְאַסֵּף עַל־כָּל־פָּנִים לַיְלָה אֶחָד בְּשָׁבוּעַ כֻּלְּכֶן — לַעֲשׂוֹת לֵיל שִׁמְחָה, וּתְחַזְּקְנָה וּתְעוֹדְדְנָה וּתְשַׂמַּחְנָה אַחַת אֶת הַשְּׁנִיָּה, בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם קֶרוּב לְבָבוֹת, כִּי רַק בָּזֹאת תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה, כַּיָּדוּעַ הַסִּפּוּר מֵהָאֲרִיז״ל, שֶׁרָצָה לְהָבִיא אֶת הַגְּאֻלָּה, וְרַק עַל־יְדֵי שֶׁהָיוּ מְרִיבוֹת בֵּין נְשׁוֹת תַּלְמִידָיו, נִתְבַּטֵּל כָּל הָעִנְיָן. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, תִּרְאֶינָה לְחַזֵּק אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, וְיֵשׁ נָשִׁים שֶׁקָּשֶׁה לָהֶן לָבוֹא וְכוּ׳, וּלְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה וְכוּ׳, רְאֶינָה לְהִתְחַבֵּר קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת, וְלַעֲזֹר לָהֶן בְּכָל מַה שֶּׁאַתֶּן רַק יְכוֹלוֹת בְּדִבְרֵי חִזּוּק וְעִדּוּד, וְזֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ.

גַּם אֲבַקֵּשׁ מְאֹד, שֶׁתִּתְקַבְּצְנָה בְּכָל יוֹם אֵצֶל אַחֶרֶת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְסַיֵּם שָׁם בְּיַחַד אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר דָּבָר מֻבְיָא יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד, כִּי מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְהוּא מְסֻגָּל לִתְשׁוּבָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עג), וְאַשְׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁמִּצְטָרֶפֶת לַאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלְנָה מְאֹד הַשָּׁנָה, שֶׁיִּסְעוּ בַּעֲלֵיכֶן אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה לָכֶן, שֶׁאַתֶּן נִשְׁאָרוֹת לְבַד עִם הַיְלָדִים, אֲבָל אֲנִי מַכְרָח לְהַגִּיד לָכֶן, שֶׁמַּה שֶּׁפּוֹעֲלִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְאֵין מִלִּים לְהַסְבִּיר אֶת הַדָּבָר, כִּי עֲלֵיכֶן לִזְכֹּר, שֶׁבְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין, שֶׁדָּנִין אֶת הָאָדָם וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת הַיְלָדִים — מַה יִּקָּרֶה עִמָּהֶם כָּל הַשָּׁנָה, וְכֵן כּוֹתְבִים לָאָדָם אֶת הַתַּקְצִיב עַל כָּל הַשָּׁנָה, וַחֲבָל לְפַסְפֵּס אֶת יוֹם הַדִּין לִהְיוֹת אֵצֶל הָעוֹרֵךְ־דִּין הֲכִי גָּדוֹל — שֶׁהוּא רַבֵּנוּ זַ״ל. וְלָכֵן רְאֶינָה לַעֲזֹר לְבַעֲלֵיכֶן, שֶׁיּוּכְלוּ לִנְסֹעַ לְאוּמָן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבִפְרָט הַשָּׁנָה יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנִים, כִּי הַשָּׁנָה צְרִיכִין לִפְעֹל בַּעֲבוּר כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד, וְאַשְׁרֵי הָאִשָּׁה הַמְגָרֶשֶׁת אֶת בַּעְלָהּ מִן הַבַּיִת לִנְסֹעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל דַּיְקָא הַשָּׁנָה יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנִים, וַאֲזַי בְּוַדַּאי יִהְיֶה לָכֶן חֵלֶק בְּכָל הַתִּקּוּנִים שֶׁיִּהְיוּ נַעֲשִׂים בַּשָּׁנָה הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה.

מְאֹד מְאֹד אֶשְׁמַח אִם תּוּכַלְנָה לָצֵאת עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ עִם הַחֲפָצָה הַמְאֻרֶגֶּנֶת, וְתִמְכֹּרְנָה הַגְּרָלוֹת לְצֹרֶךְ בִּנְיַן אוּלַם הַשִּׂמָחוֹת וּבִנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, וּבְוַדַּאי יָבִיא לָכֶן דָּבָר זֶה גַּם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּפַרְנָסָה, כִּי חֲצִי אַתֶּן יְכוֹלוֹת לָקַחַת בַּעֲבוּר פַּרְנָסַת בֵּיתְכֶן, וְאֶת גְּדֶל הַזְּכוּת לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶן חֵלֶק בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְאוּלַם הַשִּׂמָחוֹת — זֶה אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הֶכְפֵּל הַדָּבָר, מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתִּקְשְׁרָנָה קֶשֶׁר עִם כָּל אִשָּׁה מִנְּשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִהְיֶינָה אִתָּן בְּקֶשֶׁר חָזָק וּבְאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְאִשָּׁה תַּעֲזֹר לְרֵעוּתָהּ, וּשְׂכַרְכֶן יְכֻפַּל מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לָכֶן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, אִישׁ חַי רַב פְּעָלִים הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

הִנֵּה אַךְ יָצָא הַיּוֹם סִדְרַ סְלִיחוֹת בְּנֻסַּח עֵדוֹת הַמִּזְרָח, וְקִבַּלְתִּי הַסְכָּמָה מִמָּרָן הַ... שְׁלִיטָ״א עַל הַפְּרוּשׁ ״עֵת רָצוֹן״, וְלָכֵן אָמַרְתִּי לְמָסֹר לְךָ אֶת זֶה בִּימֵי הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת הָאֵלּוּ, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן יצ״ו.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתֵּלֵךְ בְּיוֹם רִאשׁוֹן בָּעֶרֶב אֶל ... וְתִהְיֶה שָׁם, וְאִם אֶפְשָׁר לָקַחַת עוֹד שְׁנַיִם שְׁלִשָּׁה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ הַצְלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

הָעִקָּר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אַדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתַאֲמִין לִי, שֶׁכָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לָנוּ — זֶה גַּם אֶחָד גָּדוֹל, וַאֲנַחְנוּ שְׁרוּיִים בְּנִסִּים, נִסֵּי נִסִּים, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי צְרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה בְּכָל יוֹם וָיוֹם מֵחָדָשׁ, וְאַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרוֹת אוֹתָן בְּעָיוֹת — זֶה בְּכֹה וְזֶה בְּכֹה, הָעִקָּר אֵיךְ שֶׁמִּתְחַזְּקִים — זֶה סוֹד הַחַיִּים. וְלָכֵן אֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁשּׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתַצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּךָ מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִשְׁבְּרוּ אוֹתְךָ, וְזֶה תָּלוּי בְּךָ בְּעַצְמְךָ, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאִם תַּחֲזִיק מַעֲמָד — תַּצְלִיחַ, בֵּין בְּגַשְׁמִיּוּת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוּת.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי הֵן אֱמֶת אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִחְיוֹת עִם

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְנַשֵּׁם אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְכוּ׳ וְכוּ׳, לִרְאוֹת אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְזֶה כָּל חַיֵּינוּ.

אֲנִי מְקַוֶּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר, וְעוֹד תִּהְיֶה רַב בְּקִהְלָתֵנוּ, וְעוֹד דְּבָרִים גְּדוֹלִים יִתְרַחֲשׁוּ אֶצְלֵנוּ, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁפֹּה הוֹלֶכֶת לִהְיוֹת עִיר וָאֵם בְּיִשְׂרָאֵל, אַף שֶׁזֶּה כַּחֲלוֹם, תַּאֲמִין לִי שֶׁזֶּה עוֹד יִתְגַּשֵּׁם.

מֻחָמַת טִרְדוֹת הַשַּׁבָּת — הַהֶכְרֵחַ לְקַצֵּר.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְעֻמַּת קַבָּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ שֶׁהִשְׁלַמְתָּ עִמּוֹ, תַּאֲמִין לִי, שֶׁאֲנִי לֹא יָכוֹל לִסְבֹּל מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת, אֲשֶׁר הוֹרְסוֹת לִי לְגַמְרֵי אֶת הַבְּרִיאוּת. וְיֵשׁ דִּבּוּר מִמּוֹהַרַנ״תְ זַ״ל שֶׁאָמַר: כְּשֶׁרוֹאֶה שְׁנֵי סַבָּלִים, הַיְנוּ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים שֶׁרָבִים, כְּבָר דּוֹקֵר לוֹ הַצְּדָדִים; וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֶצְלֵנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר, שֶׁלֹּא יִהְיוּ מַחֲלוֹקוֹת וּמְרִיבוֹת, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה בְּשָׁלוֹם עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאָז תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה בְּקִהְלָתֵנוּ, כִּי זֶה סוֹד קִיּוּמֵנוּ.

עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים, רְאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — זֶה הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים מַה זֶּה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הָיוּ מְדַבְּרִים כָּל הַיּוֹם,

אַךְ מֻחָמַת שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים מִגֹּדֶל הָעִנְיָן, בִּשְׁבִיל זֶה הֵם מְדַבְּרִים שְׁטֻיּוֹת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְדַבֵּר רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנב.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

עַכְשָׁו קִבַּלְתִּי אֶת הַמַּחֲזוֹר וְהַסְּלִיחוֹת, וְתַאֲמִין לִי, עוֹד לֹא נִרְאָה כַּבֹּשֶׁם הַזֶּה, מַמָּשׁ לְהַפְלִיא פְּלָאֵי פְּלָאִים, וְזֶה יִכְבֹּשׁ אֶת כָּל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֵדוֹת הַמִּזְרָח, וִיבִיאֵם אֶל צִיּוֹן רַבָּנוּ זַ״ל, בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְרָאוּי לְךָ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרָלְךָ, שֶׁזָּכִיתָ לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל דָּבָר קָדוֹשׁ כָּזֶה, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס מִלְיוֹן מַחֲזוֹרִים וּמִלְיוֹן סִלִּיחוֹת, וּכְבָר נִכְנְסָה בִּי תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לִגְמֹר אֶת הַסִּדּוּר, כָּכָה שֶׁנַּדְפִּיס מִלְיוֹן סִדּוּרִים — הֵן לָאַשְׁכְּנַזִּים וְהֵן לַסְּפָרַדִּים, וְזֶה יִהְיֶה דָּבָר נִפְלָא מְאֹד מְאֹד.

תְּבָרֵר לִי מַה בְּעִנְיַן הַכֶּסֶף, ... נֵרוֹ יָאִיר, כָּתַב לִי רִשְׁמָה שֶׁל סַךְ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, אֲבָל קִבַּלְתִּי מֵאֲבִיךָ סַךְ שְׁלוֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמוֹנָה מֵאוֹת דּוֹלָר, מַה הוּא הַהֶפְרֵשׁ.

מֻחָמַת טִרְדוֹת הַשַּׁבָּת — הַהֶכְרֵחַ לְקַצֵּר, וְעוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּנִיק וְחַכִּים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שְׁאַתָּה מְצַיֵּת וּמַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

עָלֶיךָ לִזְכֹּר, כִּי עַכְשָׁו בִּימֵי הַנְּעוּרִים יְכוֹלִים לְהַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד בַּלִּמּוּדִים, אִם רַק לוֹקְחִים אֶת עַצְמוֹ בַּיָּדַיִם, רְאֵה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן שֶׁלְּךָ לִלְמֹד הַרְבֵּה תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּהַתְמָדָה גְּדוֹלָה וּבִשְׁקִידָה נִפְלָאָה.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל — תִּתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלּוֹת: שַׁחֲרִית, מִנְחָה וּמַעֲרִיב — מִתּוֹךְ הִסְּדוּר הַיְקָא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ יִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְתִהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכַּתָּבָה בְּעִנְיַן יַבְנְאֵל וְכוּ׳. מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! מִי חַיָּב בָּזֶה? רַק הָרַב הַמְּקוֹמִי, יִמַּח שְׁמוֹ, כִּי הוּא הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת הָרִאשׁוֹן לָצֵאת בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית נֶגֶד רֹאשׁ הַמּוּעֵצָה, אֶלָּא לֹא בְּחִנָּם הָלַךְ הַזַּרְזִיר אֲצֶל הָעוֹרֵב... כִּי הוּא מִינוֹ, כִּי הֵם שְׁנֵיהֶם טְמֵאִים וּמְטַמְּאִים, כִּי הֵיכָן רָאִינוּ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁרַב מְקוֹמִי לֹא יֵצֵא לְהִתְנַגֵּד נֶגֶד אֵרוּחַ שֶׁל מְסִיוֹן?! וְעַל־כֵּן אֲנַחְנוּ

צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה כְּבָר לְהִתְפַּטֵּר מִשְּׁתֵּי הַטֻּמְאוֹת הָאֵלּוּ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּבִפְרָט עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים, עָלֵינוּ רַק לְמַשֵּׁךְ אֶת עַצְמֵנוּ אֲלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים — בֵּין בְּגַשְׁמִיּוּת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוּת עָלֵינוּ לְשָׁפְּךְ שִׂיחַ וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ תָּמִיד.

נָא וְנָא תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ וִילָדֶיךָ, אַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוּת, עִם כָּל זֹאת תֵּדַע, שֶׁצְּרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הַצַּד הַטּוֹב וְהָאוֹר שֶׁיֵּשׁ בַּחַיִּים, וְלֹא לְהַמְשֵׁךְ אֶל צַד הַחֹשֶׁךְ שֶׁיֵּשׁ בַּחַיִּים, כִּי כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א, ה): "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד", כָּל יוֹם כָּלוּל מֵעֶרֶב וּמִבֹּקֶר, יוֹם וְלַיְלָה, אוֹר וְחֹשֶׁךְ, וּצְרִיכִים תָּמִיד לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ אוֹר, וְזֶה עִקַּר עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאַף שֶׁזֶּה מְאֹד קָשֶׁה, עִם כָּל זֹאת אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שֶׁכְּשֶׁבְּנֵי־אָדָם רוֹצִים שֶׁיָּאִיר לָהֶם הַלַּיְלָה, הֵם מַדְלִיקִים פָּנָס, וְלָכֵן גַּם אָדָם צָרִיךְ לְהַדְלִיק אוֹר בְּתוֹךְ חַיָּיו, וְהַפָּנָס זֶה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא מֵאִיר לְכָל אֲנָשָׁיו, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת מְקֻשָּׁר אֶל הַצַּדִּיק, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י"ג אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, ר' ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְהָבִין, שֶׁכָּל הָעִנְיָן שֶׁל הָרָאשׁוּת, זֶה רַק תַּחְבּוּלָה וְכוּ׳, צַד זֶה אוֹ צַד זֶה וְכוּ׳, וּלְעֵת עַתָּה לֹא יְכוֹלִים לַחְתֹּךְ אֶת הַקְּשָׁרִים וְכוּ׳, וְכָךְ הוּא חוֹשֵׁב שֶׁאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ אִתּוֹ, אָז אִם הוּא יִהְיֶה פִּקֵּחַ, וְיַחְתֹּם בַּעֲבוּר בְּנִיַּת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ תּוֹךְ שָׁבוּעַ, יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁנֵּלֵךְ אִתּוֹ, אֲבָל אִם יִהְיֶה טִפֵּשׁ כְּמוֹ עַד עַכְשָׁו, לֹא נוּכַל לִהְיוֹת לְצִדּוֹ, אֲבָל עַל־כָּל־פָּנִים תֵּדַע לְךָ, שֶׁכָּל הָעִנְיָן שֶׁל הָרָאשׁוּת, זֶה רַק תַּרְגִּיל לְטַשְׁטֵשׁ אֶת הַתּוֹשָׁבִים, וּבְוַדַּאי יִהְיוּ דְּבָרִים גְּדוֹלִים מְאֹד.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! צְרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, לְהִתְחַזֵּק עַל כָּל שַׁעַל וּפְסִיעָה, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי הוֹלֵךְ לְכָל אֶחָד מְאֹד קָשֶׁה הַחַיִּים — חוֹבוֹת וְכוּ׳, מַכְאוֹבִים וְכוּ׳, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

הַרְבֵּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְלוֹנְנִים בְּעִנְיַן הַמְּלִיחָה, שֶׁמִּשְׁפַּחַת ... שֶׁיִּחְיוּ, לֹא פּוֹתְחִים אֶת הָעוֹף לְגַמְרֵי, רַק עוֹשִׂים חוֹר, וְזוֹרְקִים שָׁמָּה אֶת הַמֶּלַח, אֲשֶׁר זֶה רַק בְּדִיעֶבֶד שֶׁבְּדִיעֶבֶד, וְלָכֵן תְּבָרֵר אִם זֶה כָּךְ, כִּי כֻּלָּם בָּאִים אֵלַי בִּטְעָנוֹת, וְתַאֲמִין לִי, שֶׁעוֹבְרִים עָלַי הַרְבֵּה מַכְאוֹבִים, שֶׁאֵין לִי פָּשׁוּט כֹּחַ לְכָל הַתְּלוּנוֹת, אֲקַוֶּה שֶׁתְּבָרֵר מַה קּוֹרֶה בְּדִיּוּק בְּעִנְיַן הַמְּלִיחָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ תָּמִיד, שֶׁתִּזְכֶּה לִרְאוֹת נַחַת מִילָדֶיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

פֹּה תְּקַבֵּל אֶת הָרְשִׁימָה שֶׁרָצִיתָ בְּעִנְיַן הַבַּנְק, וְזֶה מִסְפַּר הַחֶשְׁבּוֹן, וְהַמִּסְפָּר שֶׁבִּקַּשְׁתָּ כְּדֵי לִשְׁלֹחַ אֶת הַכֶּסֶף.

שָׁלַחְתָּ לִי רְשִׁימָה מֵהוֹרִים שֶׁשִּׁלְמוּ כֶּסֶף, וְזֶה עוֹלֶה סַךְ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, וּלְמַעֲשֶׂה קִבַּלְתִּי שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמוֹנָה־מֵאוֹת דּוֹלָר, מַהוּ הַהֶפְרֵשׁ שֶׁל הַשְּׁמוֹנָה־מֵאוֹת דּוֹלָר, אֲנִי לֹא צָרִיךְ כֶּסֶף שֶׁל אֲחֵרִים לְהַחְזִיק אֶצְלִי, וְלָכֵן תֵּכֶף־וּמִיָּד תּוֹדִיעַ לִי.

וְכֵן תּוֹדִיעַ לְכָל הַהוֹרִים, אִם הֵם רוֹצִים שֶׁבְּנֵיהֶם יִסְּעוּ לְאוּמַן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁתֵּכֶף־וּמִיָּד יְזָדָרְזוּ בְּיוֹם רִאשׁוֹן לִשְׁלֹחַ אֶת הַכֶּסֶף דַּרְכְּךָ, וְתַעֲשֶׂה חֶסֶד, תִּשְׁלַח אֶת זֶה דֶּרֶךְ יְרוּשָׁלַיִם שֶׁיָּבוֹא לְפֹה.

אִם אֶפְשָׁר גַּם לִשְׁלֹחַ כִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה סְלִיחוֹת בַּעֲבוּר הַבַּחוּרִים פֹּה, יִהְיֶה חֶסֶד גָּדוֹל, כִּי הֵם אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם סְלִיחוֹת, וְזוֹ תִּהְיֶה לָהֶם מַתָּנָה יָפָה.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים, שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בְּבֵיתְךָ, וְלִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ מַמָּשׁ בַּעֲבוּר זֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקנז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אַךְ מֵרֹב טִרְדוֹתַי לֹא הָיָה לִי פְּנַאי לְהָשִׁיבְךָ.

אוֹדוֹת הַקֶּטַע שֶׁל דִּבְרֵי תוֹרָה שֶׁכָּתַבְתָּ, צְרִיכִים רַק לְתַקֵּן קְצָת אֶת הַלָּשׁוֹן, וְלֹא לִכְתֹּב פַּעֲמַיִם אֶת שְׁמִי, וְזֶה יֵצֵא דָּבָר יָפֶה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלִי לְדַבֵּר עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְחַזֵּק אוֹתָן וּלְעוֹדְדָן וּלְשַׂמְּחָן, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוּת וּמַכְאוֹבִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת זוּלָתוֹ, שֶׁאֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ, וְזוֹ זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבַּת שָׁלוֹם...

כו תתקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַן, ט״ו אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפְנִימִיּוּת לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה מְּאֹד גָּדְלָה שִׂמְחָתִי, כִּי זֶה כַּמָּה לֹא שָׁמַעְתִּי מִמְּךָ, וְלֹא רָאִיתִי אוֹתְךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַל־כָּל־פָּנִים אֲנִי זוֹכֶה לִרְאוֹת אֶת כְּתַב יָדְךָ, זֶה הִכְנִיס בִּי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

אוֹדוֹת הַשִּׁדּוּךְ וְכוּ׳, טוֹב לִבְדֹּק הֵיטֵב אֶת מִדּוֹת הַבָּחוּר וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּהְיֶה לִבְתְּךָ הַצָּלָחָה גְּדוֹלָה, אֲבָל רְאֵה לְחַתֵּן אוֹתָהּ מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, כִּי זוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

אוֹדוֹת צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, מָה אֹמַר לְךָ! רַק תְּפִלָּה וְעוֹד פַּעַם תְּפִלָּה וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, אֶלָּא עַל־יְדֵי הִשְׁתּוֹקְקוּת וּתְפִלָּה, וּמַעֲלַת הַזְּוֹכֶה לִהְיוֹת אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עוֹשָׂה רֹשֶׁם לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם, וְאַשְׁרֵי אָדָם שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּכָל יוֹם, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי, שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַן, ט״ו אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְרַחֵב לְךָ בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

נָא וְנָא אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל, אֶלָּא תִּהְיֶה דָּבוּק בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תַּמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי בֶּאֱמֶת אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק מַה שֶּׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַמְדַבֵּר וּמַשִּׂיחַ אֶת לִבָּם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הָיוּ עוֹסְקִים בָּזֶה תָּמִיד. וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן! אֶלָּא תְּדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְכֵן תְּחַזֵּק אֶת יְלָדֶיךָ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא תִּצְטָרֵךְ תְּשׁוּמֶת לֵב מֵאַף אֶחָד, אַדְרַבָּה תִּתֵּן אַתָּה תְּשׁוּמֶת־לֵב לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְזֶה יַגְדִּיל לְךָ דַּעְתְּךָ וּמֹחֲךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִפְלָאִים, שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים רָאוּי לְךָ לִלְמֹד הַרְבֵּה תִּקּוּנֵי זֹהַר, שֶׁזֶּה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְסַיֵּם בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים אֶת כָּל הַתִּקּוּנֵי זֹהַר, אֲשֶׁר רַק הָאֲמִירָה בְּעַצְמָהּ מוֹעֶלֶת מְאֹד מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ט״ו אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הָעִקָּר רַק תִּהְיֶה דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּסְתַּכֵּל רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי יְשׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ בּוֹא תָבוֹא. אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי, שֶׁתִּכְתֹּב לִי מַה בְּעִנְיַן הַבָּשָׂר וְכוּ׳, הַאִם זֶה נָכוֹן שֶׁהֵם עוֹשִׂים רַק חוֹר, וְכָךְ מַכְנִיסִים אֶת הַמֶּלַח, כִּי זֶה רַק בִּדְיֵעֲבֵד, לְכַתְּחִלָּה צְרִיכִים לִפְתֹּחַ אֶת הָעוֹפוֹת וְלִבְדֹּק, וְלָכֵן הָיִיתִי מְאֹד מְעֻנְיָן לִשְׁמֹעַ מַה קּוֹרֶה, כִּי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כּוֹתֵב לִי פַּקְסִים וּמְצַלְצֵל אֵלַי, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל הִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, כִּי אֲנִי רוֹאֶה עָתִיד גָּדוֹל בִּיבְנְאֵל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לָצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁלָּנוּ, וְיִהְיֶה לָנוּ אַךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסא.

בְּעֻזַּרְתּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ט״ו אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, וּמַמָּשׁ אֲנִי מִתְחַזֵּק מִכָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי.

הָעִקָּר רְאֵה לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ וְלִשְׁכֹּחַ אֶת כָּל הֶעָבָר שֶׁלּוֹ, וְזֶה עִקַּר הַהַצְלָחָה שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא שׁוֹכֵחַ אֶת כָּל הֶעָבָר, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ, לָזֹאת רְאֵה לִשְׁכֹּחַ אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתַתְחִיל בְּכָל פַּעַם הַתְחָלָה חֲדָשָׁה. הָעִקָּר רְאֵה לִהְיוֹת דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה אֶת גֹּדֶל הַהַצְלָחָה שֶׁתִּהְיֶה לְךָ.

נָא וְנָא לֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְאִם תִּהְיֶה חָזָק בָּזֶה, תִּזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסב.

בְּעֻזַּרְתּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ט״ו אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! אֲנִי מְאֹד מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי אֶת כָּל אֶחָד מְנַסִּים בְּנִסְיוֹנוֹת אֲחֵרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד בַּנִּסָּיוֹן הַקָּשֶׁה שֶׁמְּנַסִּים אוֹתוֹ.

אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וּבִפְרָט שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם עֲנִיּוּת וְדַחֲקוּת, וְאֵין לוֹ פַּרְנָסָה, וּמְאֹד מְאֹד קָשֶׁה לוֹ, אָז הָיִיתָ מִתְחַזֵּק מְאֹד לְדַבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְלָכֵן עִקַּר הָעֵצָה — לִבְרֹחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ.

עַכְשָׁו בָּאָה שָׁנָה חֲדָשָׁה, וְכוֹתְבִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶת הַתַּקְצִיב שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וּבִשְׁבִיל זֶה רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבֹא, ט״ו אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתַּעֲבְרִי אֶת הַהֶרְיוֹן בְּקַלּוּת, וְתֵלְדִי בְּנָקֵל, וּתְבַשְּׂרִי לִי תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הָעִקָּר בְּעֵת הַצִּירִים לוֹמַר שְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים כָּל מַה שֶּׁאַתְּ זוֹכֶרֶת בְּעַל־פֶּה: אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, מֹשֶׁה, אַהֲרֹן, יוֹסֵף, דָּוִד וּשְׁלֹמֹה וְכוּ׳, וְזֶה מְאֹד מְסֻגָּל לִהְיוֹת שָׁמוּר מִכָּל מִינֵי מַרְעִין בִּישִׁין, וּבִפְרָטִיּוּת אִם מְצַיְּרִין בַּמַּחֲשָׁבָה עֲבוֹדַת כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק בִּנְפָרָד — מֶה עָשָׂה וּפָעַל בָּעוֹלָם, הַזְּכוּת הַזּוֹ מְאֹד מְגֻנָּה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתְּבַשְּׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָךְ לֵדָה קַלָּה...

כו תתקסד.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבֹא, ט״ו אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה עַכְשָׁו שָׁלַחְנוּ לְךָ דֶּרֶךְ הַדּאַר אֶלֶקְטְרוֹנִי ״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ חֲנֻכָּה וּפוּרִים, אֲבָל הִבְחַנּוּ, שֶׁבְּחֵלֶק פּוּרִים חָסֵר הַרְבֵּה כְּמוֹ שֶׁאֶצְלְךָ חָסֵר, פָּשׁוּט אָדָם עָשָׂה צְבִיעוּת וְרַמָּאוּת.

בָּרוּךְ הַשֵּׁם, הִתְחַלְתִּי עַכְשָׁו אֶת הַשְּׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה מֵהַסִּדּוּר, כִּי אַחֲרֵי שֶׁרָאִיתִי אֵיךְ יָצָא הַמַּחְזוֹר כָּל־כָּךְ יָפֶה, אָמַרְתִּי שֶׁמְּכָרְחִים לִגְמֹר אֶת הַסִּדּוּר (פֹּה תְּקַבֵּל דַּף, וּכְדַאי לֶאֱגֹר אֶת זֶה בְּמָקוֹם נִפְרָד, וּלְאַט לְאַט אֶגְמֹר אֶת הַכֹּל).

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכֵּנוּ, וְאַף שֶׁלֹּא רוֹאִים בְּדָבָר רַבֵּנוּ זַ״ל רַק אֶת הַפְּסִיעָה הָרִאשׁוֹנָה — כְּמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, עִם כָּל זֹאת נִצְעַד פְּסִיעָה אַחַר פְּסִיעָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסה.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, י״ז אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ.

פֹּה תְּקַבְּלוּ עוֹד שְׁלֹשָׁה עַמּוּדִים, הֶמְשֵׁךְ שֶׁל הַשְּׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה, תְּתַקְּתְּקוּ אֶת זֶה כְּבָר שֶׁלֹּא יֹאבַד, חַס וְשָׁלוֹם, וְכָךְ יִהְיֶה מֻנָּח בְּמַאֲגָר, וּלְאַט לְאַט אֶגְמֹר אֶת כָּל הַסִּדּוּר, שֶׁזֶּה יִהְיֶה דָּבָר חָדוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים.

אֵין מִלִּים לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל כָּל הַדְּבָרִים הַנִּפְלָאִים שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים בִּזְכוּת הָרַבִּים, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי הַזְּכוּת הַזּוֹ תָּגֵן בַּעַדְכֶם תָּמִיד, וְיִהְיֶה לָכֶם אַךְ וְרַק טוֹב בְּהַחַיִּים, וְתִרְווּ רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַשְׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם. מָה אֹמַר לָכֶם! זְכוּת רַבֵּנוּ זַ״ל בְּוַדַּאי תָּגֵן עֲלֵיכֶם תָּמִיד.

מִי שֶׁרַק רָאָה אֶת הַמַּחֲזוֹר, הוּא מִתְפַּעֵל מְאֹד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

מָה אֹמַר לָךְ! אֵין הַזְּמַן בְּיָדִי, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, וְאַף שֶׁאֲנִי מְאֹד רוֹצֶה לִכְתֹּב, אַךְ טְרֻדוֹתַי רַבּוּ כְּמוֹ שֶׁרַבּוּ, וְאַף שֶׁרָאוּי לִכְתֹּב לָךְ בְּכָל יוֹם כְּפִי הַמְּסִירוּת נֶפֶשׁ שֶׁאַתְּ מוֹסֶרֶת נַפְשֵׁךְ בַּעֲבוּרִי וּבַעֲבוּר בְּנְיַן־בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְאוּלַם־הַשִּׂמְחוֹת, מַמָּשׁ אֲנִי מְקַנֵּא בָּךְ בְּהַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה שֶׁאַתְּ עוֹשָׂה — לְהַתְּרִים אֲנָשִׁים, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ — לְזַכּוֹת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בִּצְדָקָה כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, עִם כָּל זֹאת הַזְּמַן אֵינֶנּוּ בְּיָדִי, וְהָיִיתִי מְיַעֵץ לָךְ לְעַיֵּן הַרְבֵּה בְּשׁוּ״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, אֲשֶׁר תִּמְצְאִי שָׁם כַּמָּה אַלְפֵי מִכְתָּבִים, אֲשֶׁר יִהְיֶה לָךְ חִזּוּק לְכָל יְמֵי חַיַּיִךְ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מַעֲרִיךְ מַה שֶּׁאַתְּ עוֹשָׂה בִּשְׁבִילִי, וַאֲנִי מְבָרֵךְ אוֹתָךְ בִּזְכוּת כָּל זֶה, שֶׁיִּהְיֶה לָךְ נַחַת מֵהַיְלָדִים, וְיִגְדְּלוּ צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת, וְתִרְוֶה אַתְּ וּבַעְלֵךְ רֹב נַחַת דְּקְדֻשָּׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְאַתְּ תִּהְיִי בְּרִיאָה. הָעִקָּר תַּפְסִיקִי לִדְאֹג, כִּי מַה דַּהֲוָה הֲוָה, רַק תַּחְשְׁבִי מֶה הָלְאָה וְכוּ׳, אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל אֲחוֹרַנִּית, וַדַּיְקָא עַל־יְדֵי־זֶה תִּלְמְדִי לִחְיוֹת בְּכָל פַּעַם חַיִּים חֲדָשִׁים. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁאֶצְלוֹ הָעִקָּר לִשְׂכֹּחַ אֶת מַה שֶּׁעָבַר, וְזוֹ הַמַּעֲלָה הֲכִי גְּדוֹלָה. וְלָכֵן הַרְגִּילִי

עַצְמֶךָ לִשְׁכֹּחַ תָּמִיד אֶת הֶעָבָר, וְעַל־יְדֵי־זֶה תּוּכְלִי לְהִתְקַדֵּם בַּחַיִּים וּלְהַרְגִּישׁ טוֹב.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

רְאִי לַעֲזֹר הַרְבֵּה לְמַעַן בְּנֵין אוּלַם־הַשִּׂמְחוֹת, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּמְצְאִי אֶת בֶּן זוּגֵךְ, וְתִתְחַתְּנִי בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב, וְאַל תִּפְחֲדִי פְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל, כִּי הַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

חַסְדֵי ה׳ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ הַרְבֵּה בַּחוּרִים טוֹבִים וּמֻצְלָחִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּ לֹא צְרִיכָה לְחַכּוֹת לְבָחוּר מִחוּץ לָאָרֶץ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֲהוּבִי, תַּלְמִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לָנֶצַח.

דִּבַּרְתִּי עִם ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר, וְהוּא מַסְכִּים, וְכֵן רוֹצֶה שֶׁתִּכָּנֵס לָדוּר בַּדִּירָה שֶׁלּוֹ, וְהוּא מְבַקֵּשׁ סַךְ ... דּוֹלָר לַחֹדֶשׁ, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁיִּתְרַחֵב לְךָ, וְיִהְיֶה לְךָ לְשַׂלֵּם, וַאֲנִי מְאֹד מַמְלִיץ שֶׁתִּכָּנֵס לָגוּר שָׁם, כִּי יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

נָא לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת חָמִיךָ וַחֲמוֹתֵךְ, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מְבֻגָּרִים,

וְלָהֶם מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ תְּשׁוּמֶת־לֵב מֵהַיְלָדִים, וּבֶאֱמֶת זֶה מַגִּיעַ לָהֶם, וְלֹא תַּפְסִיד בַּעֲבוּר זֶה, וְדַי לְחַכִּימָא.

הָעִקָּר רְאֵה לְחַזֵּק עַצְמְךָ מְאֹד, אַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה נִמְצָא עַכְשָׁו בְּמַצָּב קָשֶׁה מְאֹד בְּפַרְנָסָה, אֲבָל עוֹד מְעַט תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, בְּדֶרֶךְ כְּלָל בַּשָּׁנָה רִאשׁוֹנָה עוֹבֵר עַל אַבְרֵךְ הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת, וְיֵשׁ דִּבּוּר מִמּוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל, שֶׁחִבֵּר אֶת ה"לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת" שֶׁלּוֹ לְאַבְרֵךְ בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה, וְיֵשׁ אוֹמְרִים בִּשְׁמוֹ, שֶׁהִתְבַּטֵּא: בִּשְׁבִיל אַבְרֵךְ בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה, הָיִיתִי צָרִיךְ לְחַבֵּר עוֹד "לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת" שָׁלֵם, רַק בְּעִנְיַן דְּבָרִים הַנּוֹגְעִים בֵּינָה לְבֵינוֹ. עַל־כָּל־פָּנִים, לְדַעְתִּי, כְּבָר שָׁמַעְתָּ אֶצְלִי הַרְבֵּה, רַק תִּתְנַהֵג כְּפִי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ מִמֶּנִּי וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים. רַק תִּשְׁמֹר שֶׁזָּר לֹא יִתְעָרֵב לְךָ בְּחַיֵּי נִשּׂוּאֵיכֶם, וְדַי לְחַכִּימָא.

רְאֵה לִגְנֹב זְמַן לִלְמֹד בְּכָל יוֹם קְצָת חֻמָּשׁ וְתַרְגּוּם מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת וְדַף גְּמָרָא לְיוֹם, וּקְצָת שֻׁלְחָן עָרוּךְ, וְכָל דָּבָר הַקָּשֶׁה אַל תִּתְבַּיֵּשׁ לִשְׁאֹל אֶת ... אִם יֵשׁ לְךָ אֵיזוֹ שְׁאֵלָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר, שֶׁתִּזְכֶּה אֶת הַדִּירָה, וְיִהְיוּ לְךָ רַק שְׂמָחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח"י אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, מְאוֹר עֵינַי ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

שָׁמַעְתִּי שֶׁאַתָּה מַתְרִים אֲנָשִׁים בִּשְׁבִילִי, לְמַעַן שֶׁאֶסַּע לְאוּמַן,

חֲדַל מִזֶּה, כִּי אֵין זֶה רְצוֹנִי וְדַרְכִּי, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי, אֲנִי כְּבָר מְלֻמָּד בְּנִסִּים, וּבְוַדַּאי גַּם הַפַּעַם יִהְיוּ, רַק עַכְשָׁו מְנַסִּים אוֹתִי בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים — בַּעֲנִיּוּת וּבְדַחְקוּת, בְּיִסּוּרֵי הַגּוּף וְהַנֶּפֶשׁ, וְהַכֹּל לְמַעַן כַּפָּרַת עֲוֹנוֹת.

תַּאֲמִין לִי, שֶׁהַכֹּל נֵס וְחֶסֶד גָּדוֹל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּמְסֹר אֶת הַמִּכְתָּבִים לְיַעֲדָם. לְדַעְתִּי, הַבַּחוּרָה מִסְכֶּנָה, וּצְרִיכָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְלֹא שַׁיָּךְ לְדַבֵּר בְּשִׁדּוּכִין לְעֵת עַתָּה, וְדַי לְחַכִּימָא.

כו תתקע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

כָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה אִתְּךָ וְכוּ׳, בְּעִנְיַן הַתְּאֻנּוֹת וְכוּ׳, עָלֶיךָ לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין, כִּי הַמַּנִּיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֶה לַחַיִּים, וְיָכוֹל מְאֹד לִהְיוֹת, שֶׁאֵין לְךָ תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה.

בְּעִנְיַן שַׁבָּת וְכוּ׳, תַּעֲמֹד עַל זֶה בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, וּבִזְכוּת שְׁמִירַת שַׁבָּת בִּשְׁלֵמוּת — תִּזְכֶּה לַעֲשִׁירוּת, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (יְרוּשַׁלְמִי בְּרָכוֹת, פֶּרֶק ב׳, הֲלָכָה ה׳): ״בִּרְכַּת ה׳ הִיא תַּעֲשִׁיר״ — זוֹ בִּרְכַּת שַׁבָּת.

בְּעִנְיַן יַבְנְאֵל וְכוּ׳, עָלֶיךָ לִזְכֹּר מַאֲמָרָם זַ״ל (בְּרָכוֹת ה׳): אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִקְנֵית בְּיִסּוּרִים, וְלֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לַעֲבֹר אֶת הַנִּסָּיוֹן הַקָּשֶׁה הַזֶּה, וְדַי לְחַכִּימָא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֶּר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ, וּמְאֹד נָגַע אֶל לִבִּי סִפּוּר חַיֶּיךָ.

עָלַי לְהַקְדִּים לְךָ מַאֲמָרָם זַ״ל (יְבָמוֹת כב.): גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר כְּקָטָן שֶׁנּוֹלַד דָּמִי, וְעַל־כֵּן עָלֶיךָ לִשְׁכֹּחַ אֶת הֶעָבָר שֶׁלְּךָ, וְתָמִיד לְצַיֵּר בְּדַעְתְּךָ שֶׁעַכְשָׁו נוֹלַדְתָּ, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל בְּנֵי־אָדָם, זֶה רַק מֵחֲמַת שֶׁתָּמִיד חוֹשְׁבִים עַל הֶעָבָר, וְזוֹ אַחַת מֵהַבְּעָיוֹת הַכִּי עִקָּרִיּוֹת שֶׁלְּךָ, שֶׁאַתְּ תָּמִיד חוֹשֶׁבֶת מֵהֶעָבָר וְכוּ׳, וּפֶן וְאוּלַי אַתְּ לֹא יוֹצֵאת יְדֵי חוֹבָתֵךְ מַסְפִּיק וְכוּ׳, וּבֶאֱמֶת זוֹ טָעוּת, כִּי אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּל נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁרַק עוֹשִׂים בְּשִׁבִילוֹ, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב.

אוֹדוֹת הַבְּזָיוֹן שֶׁהָיָה לְךָ בְּאֵיזֶה בַּיִת וְכוּ׳, אָסוּר לְךָ לָשִׂים לֵב לַעֲקִיצוֹת וְכוּ׳, וְהַשְׁפָּלוֹת וְכוּ׳ מִבְּנֵי־אָדָם, כִּי לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, לֹא כָּל אֶחָד מְנֻמָּס, וְאֵין לוֹ הַרְגָּשָׁה לַזּוּלַת, וְלָכֵן אָסוּר לְךָ לְהִשָּׁבֵר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאִם יֵשׁ לְךָ אֵיזֶה נִסָּיוֹן לֹא טוֹב עִם בְּנֵי־אָדָם, אָסוּר לְךָ לִזְרֹק אֶת הַיַּהֲדוּת וְכוּ׳, וְאֶת הַמִּצְוֹת וְכוּ׳, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הִתְגַּיַּרְתְּ רַק בִּשְׁבִיל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלֹא בִּשְׁבִיל בָּשָׂר וָדָם, וְאֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב גֵּר צֶדֶק, וּמַעֲלָתוֹ גְּדוֹלָה בַּשָּׁמַיִם, כִּי תַּכְלִית הַבְּרִיאָה כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְהַכִּיר אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְכָל שֶׁאָדָם יוֹתֵר רָחוֹק, וּמִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר, מַעֲלָתוֹ וַחֲשִׁיבוּתוֹ לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

עִקַּר הָעֵצָה לְהִנָּצֵל מִכָּל מִינֵי דְּמְיוֹנוֹת וּפְחָדִים יְתֵרִים וְכוּ׳, הוּא רַק לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּשִׂפַת הָאֵם שֶׁלּוֹ, שֶׁדָּבָר זֶה מַכְנִיס בָּאָדָם בִּטָּחוֹן עַצְמִי, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּתְבַּטְּלָנָה מִמֶּנּוּ כָּל הַיִּרְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, וּכְבָר לֹא אִכְפַּת לוֹ מַה שֶּׁהַזּוּלַת יַחְשֹׁב עָלָיו,

אוֹ יְדַבֵּר עָלָיו, כִּי כְּבָר אֵין לוֹ שׁוּם רָצוֹן אֶל שׁוּם בְּרִיָּה, אֶלָּא אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּקַיְּמִי אֶת כָּל זֹאת, וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה אֲצָלֵךְ כָּל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁתַּעֲשִׂי לְמַעֲנוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְפָרָט לָלֶכֶת בִּצְנִיעוּת וְכוּ', וּבְכִסּוּי רֹאשׁ וְכוּ'.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ, שֶׁיִּהְיֶה לָךְ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד, שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם־בַּיִת אֲמִתִּי וְאַהֲבָה וַהֲבָנָה הֲדָדִית.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֵיךְ אַתָּה מִתְעַנְיֵן בְּעִנְיַן חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב. עָלַיִךְ לְהַתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשֵׁךְ, כִּי פָּנָיו, שִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל נִמְצָאִים בְּתוֹךְ סְפָרָיו, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצב); וְעַל־כֵּן מִי שֶׁיּוֹתֵר מַתְמִיד וְשׁוֹקֵד בִּדְבָרָיו זַ״ל, הוּא מְקַבֵּל דַּעְתּוֹ בִּשְׁלֵמוּת.

הַיְסוֹד אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּשִׂפַת הָאֵם שֶׁלּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לָצֵאת מִגָּלוּתוֹ הַפְּרָטִית, וְיִזְכֶּה לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי

מְבַקֵּשׁ בַּעֲדְךָ וּבְעַד אִשְׁתְּךָ וּבְעַד כָּל יְלָדֶיךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, הַרְחָבָה בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת גַּם יַחַד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ לְדַעְתִּי בְּעִנְיַן פֵּרוּשׁ הַסֵּלָם עַל הַזֹּהַר.

הִנֵּה יָדוּעַ, שֶׁהַמְחַבֵּר הָיָה אָדָם גָּדוֹל מְאֹד וּמַעֲמִיק בַּקַּבָּלָה, אַךְ אֶת סֵפֶר הַזֹּהַר פֵּרֵשׁ עִם הַקְדָּמָה אַחַת, וְהוּא טוֹב מְאֹד לַמַּתְחִילִים לְהִכָּנֵס בְּחָכְמָה זוֹ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּתְמִיד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר בְּכָל יוֹם, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְקָרֵב אֶת גְּאֻלָּתֵנוּ. וְיָדוּעַ, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה נִפְלָאוֹת מְמַעֲלַת לִמּוּד הַזֹּהַר, וְאֵיךְ שֶׁרַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי הִבְטִיחַ, שֶׁעַל יָדוֹ לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי הוּא יַשְׁאִיר לְכָל הָעוֹלָם סְפָרִים כָּאֵלֶּה עִם גִּלּוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים בְּגִלּוּי אֱלֻקוּת, שֶׁעַל יָדוֹ לֹא תּוּכַל לְהִשְׁתַּכֵּחַ הַתּוֹרָה. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁשּׁוֹקֵד עַל דַּלְתֵי הַזֹּהַר, וְאָז יַזְהִיר עַל נִשְׁמָתוֹ אוֹר וְזִיו וְחִיּוּת וּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ח״י אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ.

עָלֶיךָ לִזְכֹּר, אִם יֵשׁ לְךָ תְּשׁוּקָה כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה לִלְמֹד חָכְמַת הַקַּבָּלָה, סִימָן שֶׁיֵּשׁ לְךָ נְשָׁמָה גְּבוֹהָה, כַּמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל

(שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן מ׳), אֲשֶׁר מִי שֶׁאֵינוֹ נִמְשָׁךְ אַחַר סְפָרִים קְדוֹשִׁים וְנוֹרָאִים מְאֹד, כְּגוֹן סִפְרֵי הַזֹּהַר וְסִפְרֵי הָאֲרִיזַ״ל, הַמְּאִירִים עֵינַיִם וְהַמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְכוּ׳, וְהוּא נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי סִפְרֵי חֲקִירוֹת בְּכְפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, זֶה מֵחֲמַת מִזְגּוֹ שֶׁהוּא מֶזֶג רַע מִן הַתּוֹלָדָה, שֶׁנּוֹלַד בְּמֶזֶג רַע שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִסְבֹּל אֶת הַדָּבָר הַקָּדוֹשׁ. וְעַל־כֵּן יַעַן שֶׁאַתָּה נִמְשָׁךְ אַחַר דְּבָרִים רוּחָנִיִּים, סִימָן שֶׁיֵּשׁ לְךָ מֶזֶג טוֹב וּנְשָׁמָה קְדוֹשָׁה, וְעָלֶיךָ לִשְׂמֹחַ מְאֹד, וְתָמִיד תִּמְצָא בְּעַצְמְךָ אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְתֵדַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאֹד, וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְךָ קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת עָלָיו, כְּבָר מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן נב), שֶׁהַהֶכְרֵחַ שֶׁהָאָדָם שֶׁהוּא מְצֻמְצָם בְּדַעְתּוֹ, שֶׁיַּעֲלוּ לוֹ קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, אַךְ סִיּוּם: אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ.

לְדַעְתִּי, מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ עַכְשָׁו לַעֲשׂוֹת הוּא לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בַּיִת, וּתְהִלָּה לָאֵל, לֹא חָסֵר שִׁדּוּכִים, רַק צְרִיכִים לִשְׁבֹּר אֶת הַיְּשׁוּת וְהַגַּאוּת, וּלְקַיֵּם (יְבָמוֹת סג): נְחוֹת דַּרְגָּא וּנְסִיב אִתְּתָא, וְתֵכֶף שֶׁתִּתְחַתֵּן תִּהְיֶה אָדָם הַשָּׁלֵם, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֶצְלְךָ.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא חָכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְכָל שֶׁאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בָּהּ, נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְזִיו וְחִיּוּת וּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה רְפוּאָה לַכֹּל, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כד), וְכָל מַה שֶּׁאָדָם סוֹבֵל זֶה רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן הַשִּׂמְחָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקעה.

בְּעָזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הוּא רַק עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, וְאַף שֶׁזֶּה בָּא לְךָ מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לִזְכֹּר, שֶׁאֵין אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁאֵין לוֹ אֵיזוֹ דְּאָגָה וְאֵיזוֹ מְרִירוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַךְ רֹב בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים אֵיךְ לְהִתְגַּבֵּר עַל הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּרִירוּת שֶׁמִּתְגַּבֶּרֶת עֲלֵיהֶם, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, הוּא נִכְנָס בִּבְעָיוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּבֶאֱמֶת רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ריא), שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בַּמַּחֲשָׁבָה, וּבִשְׁבִיל זֶה נוֹסְעִים לַצַּדִּיק עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּדֵי לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, כִּי כְּלָא בְּמַחֲשָׁבָה אִתְבָּרִירוּ, הַכֹּל תָּלוּי לְפִי הַמַּחֲשָׁבָה, אִם אָדָם רַק חוֹשֵׁב מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְחוֹשֵׁב שֶׁיִּהְיֶה רַק טוֹב, אָז מִמֵּילָא יִהְיֶה לוֹ טוֹב, וְנַעֲשֶׂה לוֹ טוֹב וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲבָל אִם אָדָם תָּמִיד נִמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר, וְתָמִיד חוֹשֵׁב מֵהֶעָבָר וְכוּ׳ וְכוּ׳, אָז מָרִים וְרָעִים לוֹ הַחַיִּים, וְהוּא סוֹבֵל סֵבֶל גָּדוֹל וְכוּ׳. לָזֹאת רְאֵה לִשְׁכֹּחַ אֶת הֶעָבָר שֶׁלְּךָ, וְרַק תִּסְתַּכֵּל עִם פָּנֶיךָ קְדִימָה, וְאָז לֹא תִּצְטָרֵךְ כָּל־כָּךְ לִחְיוֹת בִּמְרִירוּת וּבְדָכָאוֹן וְלִהְיוֹת שָׁבוּר, כִּי הַדְּאָגוֹת הוֹרְסוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְזוֹ מַחֲלַת עֲצָבִים, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן. וְעַל־כֵּן מַה לְּךָ לִדְאֹג וְכוּ׳, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק אֶת כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת אֵין זוֹ עֵצָה לְהַמְשִׁיךְ עַצְמוֹ כָּל־כָּךְ לְתוֹךְ הַצָּרָה. וְיֵשׁ מַאֲמַר הֶחָכָם: ״אִם תַּפְקִיד בְּיַד הָאֱלֹקִים כָּל עִנְיָנֶיךָ, תַּגִּיעַ אֶל נְתִיב הַטּוֹבָה״; זֹאת אוֹמֶרֶת אָדָם צָרִיךְ לְמָסֹר אֶת כָּל עִנְיָנָיו בִּידֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לֵידַע שֶׁכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן — זֶה רַק בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן; וּכְשֶׁאָדָם מַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ

יְדִיעוֹת אֵלּוּ, אָז נִצֹּל מִכָּל צָרוֹתָיו. וְלָכֵן רְאֵה לִמְסֹר אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז תִּנָּצֵל מִכָּל צָרוֹתֶיךָ וּמְרִירוּתְךָ, וּבְפָרָט אִם תְּדַבֵּר תָּמִיד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּתְחַזֵּק אוֹתָם וּתְעוֹדֵד אוֹתָם וּתְשַׂמֵּחַ אוֹתָם, תִּהְיֶה הֲכִי מְאֻשָּׁר בְּחַיֶּיךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין מִלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁאַתָּה עוֹשֶׂה לִי.

יֵשׁ מַאֲמַר הֶחָכָם: ״הַגָּדוֹל שֶׁבַּיְחוּסִים — הַשֵּׁם הַטּוֹב״, וְלָכֵן הַמְשֻׁךְ לַעֲשׂוֹת רַק דְּבָרִים טוֹבִים, וְזֶה הַיִּחוּס הֲכִי יָפֶה שֶׁל הָאָדָם, וּבְוַדַּאי בְּנֵי אָדָם מְקֻנָּאִים בְּאֶחָד שֶׁעוֹשֶׂה דְּבָרִים יָפִים, וְעַל־כֵּן תִּהְיֶה רָגִיל לָזֶה, וְאַל תָּשִׂים לֵב לְכָל זֶה, וְאִם לֹא תָּשִׂים לֵב, אָז תִּחְיֶה חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, וְלֹא תִּצְטָרֵךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַף אֶחָד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וּבְעַד אִשְׁתְּךָ וִילָדֶיךָ, שֻׁכֻּלָּם יִהְיוּ בְּרִיאִים, וּבִזְכוּת הָרַבִּים שֶׁאַתָּה עוֹסֵק, שֶׁיִּהְיוּ לְךָ בָּנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, וּבָנוֹת צַדְקָנִיּוֹת, וְתִרְוֶה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ רֹב נַחַת מִכָּל יְלָדֶיךָ.

רַק חָזָק וֶאֱמַץ, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אָל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי עַכְשָׁו הוֹדָעָה מֵהַבַּנְק, שֶׁהֶעֱבִירוּ אֶת הַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, תִּכְתֹּב לִי מַה לַּעֲשׂוֹת עִם הַכֶּסֶף הַזֶּה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד, שֶׁכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, יִקַּח קֻפְסָה שֶׁל סְפָרִים לְהָפִיץ בְּאוּמָן, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נָחוּץ לָנוּ.

תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד בְּעִנְיַן שְׁלוֹם־בַּיִת שֶׁלְּךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאֵין זֶה תֵּרוּץ לְהִתְחַמֵּק וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתָּבִין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר וְכוּ׳ וְכוּ׳.

רְאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֲפִלּוּ חָמֵשׁ דַּקּוֹת, כִּי אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב בְּחַיֵּי הָאָדָם כְּמוֹ הַדִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

אַךְ אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁלֹּא תִּתְחָרְטִי, חַס וְשָׁלוֹם, וּצְרִיכִים לַחְשֹׁב פַּעֲמַיִם לִפְנֵי שֶׁעוֹשִׂים דָּבָר זֶה שֶׁדִּבַּרְנוּ וְכוּ׳, יָכוֹל

לִהְיוֹת גַּם תְּפִירָה יוֹעִיל לָךְ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת תַּחְשְׁבִי פַּעֲמַיִם, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּתְחָרְטִי, חַס וְשָׁלוֹם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָךְ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ, שֶׁתַּכְנִיסִי אֶת עַצְמֵךְ בַּעֲבוֹדַת הַכְּלָל, וְלַעֲזֹר לְנְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אַתְּ צְרִיכָה לִהְיוֹת חֲזָקָה מְאֹד בְּנֶפֶשׁ וְרוּחַ, לֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר בָּעוֹלָם, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחְזִיק מַעֲמָד וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר, וְזֶה עִקַּר גְּדֻלּוּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁיָּכוֹל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וְלָכֵן רְאִי לְהִתְחַזֵּק, וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקַלּוּת, וּתְבַשְּׂרִי לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ, וּבְפָרָט שֶׁבֵּרַרְתְּ בְּעִנְיַן הַמִּשְׁפָּחָה — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, שֶׁתִּרְאֶה אַחַר בְּדִיקָה טוֹבָה בְּעִנְיַן הַבָּחוּר וְכוּ׳, לְגָמֵר אֶת הַשִּׁדּוּךְ בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב, כִּי אֵין עוֹד דָּבָר בָּרִיא בַּדּוֹר הַזֶּה כְּמוֹ לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, וְכָךְ יִהְיוּ שְׁמוּרִים מֵחֵטְא — הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, וְאִלְמָלֵא לֹא בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם אֶלָּא לְקַבֵּל אֶת הַדַּעַת הַזּוֹ, כְּבָר הָיָה כְּדַאי כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הֲמוֹן אֲנָשִׁים מְאַבְּדִים אֶת

יַלְדֵיהֶם, עַל־יְדֵי הַטִּפְּשׁוּת שֶׁלָּהֶם, שֶׁהֵם אֵינָם רוֹצִים לְחַתֵּן אֶת יַלְדֵיהֶם בְּגִיל צָעִיר.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתִהְיֶה דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תַּחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַחֲשַׁבְתְּךָ צְרִיכָה לִהְיוֹת רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְזֶה עִקַּר הַצְּלָחַת בַּר יִשְׂרָאֵל — כְּשֶׁמּוֹצִיא מִמַּחֲשַׁבְתּוֹ כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל, וְרַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאַף שֶׁבַּהַתְחָלָה זוֹ עֲבוֹדָה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, שֶׁאָדָם יִהְיֶה בָּטֵל וּמְבֻטָּל בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, עִם כָּל זֹאת אֵין עֵצָה אַחֶרֶת לָתֵת לִבְנֵי אָדָם, רַק עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁגִּלָּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כא): כְּדֵי לִזְכּוֹת לְקִדֻּשַׁת וְטָהֳרַת הַמֹּחַ־מַחֲשָׁבָה עַד רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, שֶׁיִּהְיֶה בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי לָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, זֶה עַל־יְדֵי קְדֻשַּׁת שְׁבָעַת הַנְּרוֹת, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה וּמְקַדֵּשׁ אֶת שְׁבָעַת הַנֵּרוֹת, אָז הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ מֵאִיר בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי. וְזֶה מַה שֶּׁכָּתוּב בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (דִּבְרִים כח): ״יִתֵּן הֲוָ״ה אֶת אוֹיְבֶיךָ הַקָּמִים עָלֶיךָ נִגָּפִים לְפָנֶיךָ, בְּדֶרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ, וּבְשִׁבְעָה דְּרָכִים יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ ״ וְגוֹ׳, הַיְנוּ הָאוֹיְבִים שֶׁל הָאָדָם הֵם חַטָּאָיו, כִּי עַל־יְדֵי כָּל חֵטְא וְעָוֹן שֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, בּוֹרֵא קְלִפּוֹת וּמַשְׁחִיתִים, וְהֵם רוֹצִים רַק לְהִתְאַחֵז בָּאָדָם, אֲבָל אִם אָדָם זוֹכֶה וּמְקַדֵּשׁ אֶת הַשִּׁבְעָה נֵרוֹת שֶׁלּוֹ, אָז נִתְקָנִים אֵצְלוֹ: בְּשִׁבְעָה דְּרָכִים יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ, וּלְהֶפֶךְ, חַס וְשָׁלוֹם, אִם אָדָם אֵינוֹ מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת הַשִּׁבְעָה נֵרוֹת שֶׁלּוֹ, אֶלָּא מְלַכְלֵךְ אֶת הָעֵינַיִם שֶׁלּוֹ, וּמְדַבֵּר כָּל דָּבָר רַע, וְהוּא בְּכַעַס, וְאֵין לוֹ אֱמוּנַת חֲכָמִים, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה בְּדִיּוּק הַהֶפֶךְ, וְנִתְקָנִים אֵצְלוֹ (שָׁם כה): ״וּבְשִׁבְעָה דְּרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו״ וְגוֹ׳, שֶׁזֶּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, קְלָלָה מֵהַתּוֹרָה, וְרוֹאִים שֶׁבְּנֵי־אָדָם סוֹבְלִים כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה סֵבֶל, וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ לָהֶם, מִפְּנֵי שֶׁאֵינָם מְקַדְּשִׁים וּמְטַהֲרִים אֶת הַשִּׁבְעָה נֵרוֹת, כִּי בָּרֵגַע שֶׁאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת הַשִּׁבְעָה נֵרוֹת, הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ נָקִי לְגַמְרֵי, וְנַעֲשֶׂה כְּלִי לָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל־כָּל־פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל

מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לֹא לְהִשָּׁבֵר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי מַעֲלַת בַּר יִשְׂרָאֵל — שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקפ.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַן, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לִנְסֹעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל כְּמוֹ שֶׁדִּבַּרְנוּ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאַל תִּפְחַד מִשּׁוּם דָּבָר, רַק תִּהְיֶה חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵלֵךְ בְּגָאוֹן וּבְקוֹמָה זְקוּפָה, וְאַתָּה לֹא צָרִיךְ לְפַחֵד מִכְּלוּם, וְדַי לְחַכִּימָא.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, אִם הָאָדָם חָזָק בָּזֶה, יִרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקפא.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַן, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

בָּאתִי לְאַחֵל לָכֶם בִּרְכַּת ״מַזָּל טוֹב״ חַמָּה וּלְבָבִית עַל הַבַּר־מִצְוָה שֶׁל בְּנֶכֶם, נֵרוֹ יָאִיר, יְהִי רָצוֹן שֶׁתִּרְווּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת דְּקֻדֻּשָּׁה, וְכֵן מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁ... גֵּרוֹ יָאִיר, תִּהְיֶה אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִפְעַל שָׁם מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נוֹתְנִים מַתָּנוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁבָּא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְקַבֵּל שָׁם מַתָּנָה מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁזֶּה הַמְתָּקַת הַדִּינִים לְכָל הַשָּׁנָה.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְאַרְגֵּן שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִקַּח קֻפְסָה סְפָרִים לְאוּמַן לַהֲפָצָה, וְזֶה הֶכְרֵחִי, כִּי עָלֵינוּ לְהָבִיא שָׁמָּה כַּמָּה אַלְפֵי סְפָרִים, וּלְהָפִיץ אוֹתָם שָׁם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר בְּעִנְיַן הַבַּרְטִיסִים, וּמְכָרְתֶּם אֶת כָּל מְקוֹמוֹת הַיְשִׁיבָה.

אֲנִי מְאַחֵל לְךָ וּלְאִשְׁתְּךָ "מַזָּל טוֹב" חַמָּה וּלְבָבִית עַל הַבַּר־מִצְוָה שֶׁל בְּנְכֶם, גֵּרוֹ יָאִיר, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּרְווּ מִמֶּנּוּ רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת אֶצְלְכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

הִנֵּה רֹאשׁ הַשָּׁנָה נִכְנָס וּבָהּ, וּבְוַדַּאי נִפְעַל אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל מַה שֶּׁצְּרִיכִים לִפְעֹל, וַאֲנִי בְּוַדַּאי אֲבַקֵּשׁ עָלַיִךְ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן, וְיִהְיֶה לָךְ כָּל טוּב הַשָּׁנָה.

תְּשׁוּאוֹת חֵן עַל הָעֵזֶר שֶׁאַתְּ עוֹזֶרֶת לִבְנוֹת אֶת אוּלַם הַשִּׂמְחוֹת וְאֶת בֵּית־הַכְּנֶסֶת.

הַמְאַחֵל לָךְ שַׁבַּת שָׁלוֹם...

כו תתקפד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּמְשֹׁךְ אֶת עַצְמֵךְ אֶל הַצַּעַר וְהַעָגְמַת נֶפֶשׁ, אַדְרַבָּה, רְאֵה לִמְצֹא בְּעַצְמֵךְ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, שֶׁאַתְּ גַּם־כֵּן חָשׁוּב אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּתְעַלֶּה בַּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתָךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְאִם בְּנֵי־אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת הַדִּבּוּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לֹא הָיוּ מְבַלִּים אֶת הַזְּמַן, אֶלָּא תָּמִיד הָיוּ מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחַ דַּרְכֵּךְ תָּמִיד.

הִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹסְעִים אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן עַל רֹאשׁ

הַשָּׁנָה, וְרָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֶךָ, וּבְוַדַּאי תִּפְעַל שָׁם מַה שֶּׁתִּצְטָרֵךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁשִּׁקַּבַּלְתָּ אֶת כָּל הַכֶּסֶף בַּעֲבוּר הַנְּסִיעָה לְאוּמָן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאַתָּה צָרִיךְ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לִהְיוֹת בְּצַוָּתָא חַדָּא עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּבְוַדַּאי תִּהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, וְתִפְעַל שָׁם אֶצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ, הָעִקָּר תִּתְחַזֵּק לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתָדוּן אֶת עַצְמְךָ לְכַף זְכוּת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה. וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמְצֹא בְּעַצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב).

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ׳ אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, שֶׁאַתָּה תָּבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּדֶרֶךְ גֵּס.

אַתָּה צָרִיךְ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה אִתְּךָ, אֲנִי מְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֵצֶל בִּתְּךָ וְאֵצֶל חֲתָנְךָ.

הִנֵּה רֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא נִכְנָס וּבָא, וְעָלֵינוּ לְהָכִין אֶת עַצְמֵנוּ אֶל הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת הַתְּקוּנִים אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל.

הָעִקָּר תִּרְאֶה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וַאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם...

כו תתקפז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּנִיק וְחַבְרָיו ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁאַתָּה יֶלֶד פִּקֵּחַ, וּמַתְמִיד בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, מַה שֶּׁלּוֹמְדִים בִּימֵי הַבַּחֲרוּת — זֶה אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, מַה שֶּׁזֶּה מוֹעִיל עַל כָּל הַחַיִּים, כִּי בְּדֶרֶךְ כְּלָל אַחַר־כָּךְ קָשֶׁה מְאֹד לְצַמְצֵם אֶת מֹחוֹ וְלִלְמֹד, וְאִם מַרְגִּילִים אֶת עַצְמוֹ כְּשֶׁהוּא עֲדַיִן בְּגִיל צָעִיר, אָז מַצְלִיחִים מְאֹד בַּחַיִּים.

הָעִקָּר תִּשְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ לֹא לְהִתְחַבֵּר עִם חֲבֵרִים רָעִים, רַק תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים לִשְׁקֹד עַל דַּלְתוֹת הַתּוֹרָה, וְכֵן תִּתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְקַבֵּל אֶת מִכְתָּבְךָ, וְלִשְׁמֹעַ בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת אֵיךְ שֶׁאַתָּה מַתְמִיד בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, תַּמְשִׁיךְ כָּךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּעֲלֶה בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה, וּמְאֹד מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתִּהְיֶה בָּקִי בְּשַׁ״ס וּבְפוֹסְקִים, וְאַחַר־כָּךְ תּוּכַל לְהִכָּנֵס בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז בְּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה וְכוּ׳ וְכוּ׳.

הָעִקָּר תִּשְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ מֵחֲבֵרִים רָעִים וּבְפָרָט מִלֵּיצָנִים, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְךָ שׁוּם עֵסֶק אִתָּם, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

תִּתְפַּלֵּל וְתִהְיֶה בָּחוּר רְצִינִי וְתִשְׁקֹד עַל דַּלְתֵי ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּקָּנֶה לְעַצְמְךָ מִדּוֹת טוֹבוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הַגָּרִים בְּיִבְנְאֵל, ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, הַוַ״ל עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁאַתֶּם מִתְחַזְּקִים יַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת, אֲשֶׁר זֶה כָּל חֶלְקִי

מִכָּל עֲמָלִי, סוֹף כָּל סוֹף עַד שֶׁזָּכִינוּ לְהָקִים קְהִלָּה נִפְלָאָה כָּזוֹ מְסֻדֶּרֶת וּמְיֻשֶּׁבֶת וְכוּ' וְכוּ', עַל אַף שֶׁהַסָּמ"ךְ־מ"ם הָרָשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ, עָשָׂה וַעֲדַיִן עוֹשֶׂה מַה שֶּׁעוֹשֶׂה וְכוּ', חוֹתֵר וְאֵיךְ שֶׁהוּא חוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', לְרָאוֹת בְּכִשְׁלוֹן קְהִלָּתֵנוּ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת לֹא יַצְלִיחַ, זֶה רַק הוֹדוֹת הָאַחְדוּת שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כַּמָּה יָמִים לִפְנֵי הַנְּסִיעָה הַקְּדוֹשָׁה לְאוּמָן, שֶׁבְּוַדַּאי נִפְעַל אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִפְעֹל, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, רְאוּ לְהִתְאַחֵד בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז בְּאַחְדוּת, וְשֶׁכָּל אֶחָד יִקַּח עִמּוֹ חֲבִילָה שֶׁל סְפָרִים, כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לַעֲסֹק שָׁמָּה בַּהֲפָצָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וַאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנַּצְלִיחַ הַשָּׁנָה לִפְעֹל אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִפְעֹל.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אִם נִשְׁאָר מִנְיָן, שֶׁיַּעֲשׂוּ מִנְיָן בְּ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" דַּיְקָא, לְמַעַן שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת תּוּכְלֶנָה לִשְׁמֹעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ"א אֱלוּל ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֶּךָּ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וּצְרִיכִים לִהְיוֹת חֲזָקִים וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, אַדְרַבָּה צְרִיכִים לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְעַל־יְדֵי־זֶה מַצְלִיחִים בַּחַיִּים מְאֹד.

הָעִקָּר זֶה הַהִתְחַזְּקוּת וְהַדְּבֵקוּת בְּחַי בַּחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד

בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּשָּׁמַע וְתִתְקַבֵּל תְּפִלָּתְכֶם לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי נִרְאֶה עוֹד נִסִּים גְּלוּיִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ״א אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

הִנְנִי נוֹסֵעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ זַ״ל, וּבְוַדַּאי אַזְכִּיר אֶתְכֶם לְטוֹבָה, וְכֵן אֶת כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּשָּׁמַעְנָה תְּפִלּוֹתֵינוּ לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתֵּלְכִי לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ לִשְׁמֹעַ קוֹל שׁוֹפָר, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְתִּיק מֵאִתָּנוּ אֶת כָּל הַדִּינִים, וְנִזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, כ״א בֶּאֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלְיוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הַוְיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים שׁוּב בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִתְקַבֵּץ יַחַד וּלְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אַף שֶׁזֶּה בָּא כָּל־כָּךְ קָשֶׁה, וְיֵשׁ מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט הַשַּׁיָּךְ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַסָּמ״ךְ־מ״ם עוֹמֵד לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ לִמְנֹעַ וּלְעַכֵּב.

יָדוּעַ, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל תָּמִיד קָם בַּחֲצוֹת, וְהָיָה עֵר עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר וְהִתְפַּלֵּל בַּגַּץ, וְנִשְׁאָר עָטוּף בְּטַלִּית עַד מְאֻחָר אַחַר הַתְּפִלָּה, וְהָלַךְ אַחַר־כָּךְ לִישֹׁן, וּכְשֶׁקָּם הֵחֵל לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

פַּעַם סִפֵּר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן כד): אֲנִי אַחַר הַגַּץ אָכַלְתִּי וְהָלַכְתִּי לִישֹׁן, קַמְתִּי וְהִתְחַלְתִּי לְבְכּוֹת הַרְבֵּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לָמָּה כָּל דָּבָר קָטָן שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת, בָּא לִי בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הַכִּי גְּדוֹלָה. וְזֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ, יָכוֹל לִהְיוֹת דָּבָר הַכִּי גָּדוֹל אֵצֶל מִישֶׁהוּ אַחֵר, וְאוֹרֶךְ זְמַן מוּעָט בְּיוֹתֵר בִּלֹּא בְּעָיוֹת, וְהַדָּבָר הַכִּי קָטָן שֶׁרַק תָּלוּי בְּרַבֵּנוּ זַ״ל — עַל זֶה עוֹמְדִים מוֹנְעִים וּמְעַכְּבִים, חוֹמוֹת בְּצוּרוֹת, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּירָם בְּשׁוּם אֹפֶן, וְדָבָר זֶה פֶּלֶא עַל גַּבֵּי פֶּלֶא.

וּבֶאֱמֶת אָמַר לִי פַּעַם הָרַב הֶחָסִיד: ר׳ אֵלְיָהוּ חַיִּים רוּזִין זַ״ל, שֶׁהָיָה תַּלְמִיד שֶׁל ר׳ אַבְרָהָם בְּר׳ נַחְמָן זַ״ל, וְשָׁמַע מִמֶּנּוּ שֶׁאָמַר בְּשֵׁם אָבִיו, שֶׁאָמַר בְּשֵׁם מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל: מֵאַיִן יוֹדְעִים בִּדְבַר רַבֵּנוּ זַ״ל, אִם זֶה מֵהַקְּדֻשָּׁה אוֹ חַס וְשָׁלוֹם לָאו? כִּי הַרְבֵּה פְּעָמִים יְכוֹלִים לַחֲשֹׁב, שֶׁאֲנִי מְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וַאֲנִי מְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיֵשׁ לִי קֶשֶׁר לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וּבֶאֱמֶת הַכֹּל דִּמְיוֹן, אֵין לְךָ שׁוּם שַׂיְכוּת וְשׁוּם קֶשֶׁר לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמַה בִּכְלַל אַתָּה נִקְרָא עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל? אֲבָל אִם אָנוּ רוֹאִים, שֶׁכָּל דָּבָר קָטָן שֶׁאָנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת בִּשְׁבִיל רַבֵּנוּ זַ״ל, בָּא בְּקֻשָּׁיִים גְּדוֹלִים כָּל־כָּךְ, זֶה הַסִּימָן שֶׁזֶּהוּ דְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל, אַחֶרֶת לֹא הָיָה הוֹלֵךְ כָּל־כָּךְ כָּבֵד. וְזֹאת רוֹאִים גַּם בְּתוֹךְ בְּרֶסְלֶב, יֶשְׁנָם מְקוֹמוֹת שֶׁהוֹלֵךְ אֶצְלָם הַכֹּל בְּנֵקֶל, כִּי הַסָּמ״ךְ־מ״ם אֵינוֹ מְפַחֵד מֵהֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם עוֹד מִבְנֶה, שֶׁיִּהְיוּ עוֹד אֲנָשִׁים שֶׁיִּתְוַסְּפוּ וְכוּ׳, אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁכָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה הוֹלֶכֶת שָׁם בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הַכִּי גְּדוֹלָה, רוֹאִים שֶׁזֶּה

לְמַעְלָה מֵהַטֶּבַע, וְלֹא יְכוֹלִים לְהָבִין דָּבָר זֶה בְּשׂוּם פָּנִים וָאֹפֶן. אֲבָל כָּךְ הוֹלֵךְ דִּבּוּר רַבֵּנוּ זַ״ל!

יָדוּעַ, שֶׁמּוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל אַף פַּעַם לֹא רָצָה לִשְׁמֹעַ חֲלוֹמוֹת, כְּשֶׁבָּאוּ לְסַפֵּר לוֹ חֲלוֹם אָמַר: תְּסַפֵּר לִי יוֹתֵר טוֹב מַה שֶּׁקּוֹרֶה עִמְּךָ בְּהָקִיץ וְלֹא בַּחֲלוֹם. רַק אֶת הַחֲלוֹמוֹת שֶׁל בַּת רַבֵּנוּ זַ״ל — אָדֵל, שָׁמַע. פַּעַם בָּאָה אֵלָיו, וְהָיְתָה מְפֻחֶדֶת וְנִרְגֶּשֶׁת מְאֹד, וְנִכְנְסָה לְחַדְרוֹ שֶׁל מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, וְהִבְחִין תֵּכֶף־וּמִיָּד שֶׁמַּשֶּׁהוּ מַפְרִיעַ לָהּ, וְלִשְׁאֵלָתוֹ מַה קָּרָה? עָנְתָה וְאָמְרָה: רָאִיתִי בַּחֲלוֹם, שֶׁכָּל בֵּית־הַכְּנֶסֶת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הָיָה מָלֵא אֲנָשִׁים, וְכֻלָּם קָשְׁרוּ קֶשֶׁר וְאָמְרוּ: אֲנַחְנוּ לֹא נִתֵּן לְרַבֵּנוּ זַ״ל לְהִכָּנֵס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת הַזֶּה. וְהֶחֱלוּ לְיַשֵּׁר עַצְמָם בְּשׁוּרוֹת, הַגְּבוֹרִים עָמְדוּ בַּשּׁוּרָה הָרִאשׁוֹנָה לְיַד הַדֶּלֶת, לְכָל הָאֹרֶךְ וְהָרֹחַב מִקִּיר לְקִיר נֶעֱמְדָה שׁוּרַת אֲנָשִׁים, יְדֵיהֶם שְׁלוּבוֹת זוֹ בְּתוֹךְ זוֹ, וְהִוּוּ חוֹמָה בְּצוּרָה לֹא לְהַפְרִיד אֶת הַשְּׁלוּב יָדַיִם, וְלֹא לִתֵּן, חַס וְשָׁלוֹם, לְרַבֵּנוּ זַ״ל לְהִכָּנֵס. וְאַחֲרֶיהָ עָמְדָה עוֹד שׁוּרָה, גַּם־כֵּן מִקִּיר לְקִיר שְׁלוּבֵי יָד, וְאָמְרוּ אִם רַבֵּנוּ זַ״ל יִשְׁבֹּר חוֹמָה רִאשׁוֹנָה, לֹא נִתֵּן אֲנַחְנוּ לְהִכָּנֵס, וְכֵן שׁוּרָה שְׁלִישִׁית וּרְבִיעִית, מִמַּעֲרָב — מֵהַפֶּתַח, עַד הַמִּזְרָח — מְקוֹם רַבֵּנוּ זַ״ל, עָמְדוּ שׁוּרוֹת אֲנָשִׁים שְׁלוּבֵי יָד מִקִּיר לְקִיר, וְכָל שׁוּרָה אָמְרָה: אִם רַבֵּנוּ זַ״ל יִשְׁבֹּר שׁוּרָה לְפָנֵינוּ, אֲנַחְנוּ לֹא נִתֵּן לוֹ לַעֲבֹר וְכוּ׳ וְכוּ׳. וּפִתְאֹם מַבְחִינִים מֵרָחוֹק שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל בָּא, הֵחֵלָּה הַשּׁוּרָה הָרִאשׁוֹנָה לוֹמַר זֶה לָזֶה: נִהְיֶה חֲזָקִים וְנַחֲזִיק שְׁלוּבֵי יָד, לֹא נִתֵּן לְרַבֵּנוּ זַ״ל לְהִכָּנֵס, וְכֵן אָמְרוּ שׁוּרָה שְׁנִיָּה וּשְׁלִישִׁית וְכוּ׳. וְהִנֵּה רַבֵּנוּ זַ״ל פּוֹסֵעַ עוֹד פְּסִיעָה וְעוֹד פְּסִיעָה, הִגִּיעַ לַדֶּלֶת, נָשַׁק לַמְּזוּזָה, וְהַשּׁוּרָה הָרִאשׁוֹנָה עָזְבוּ יְדֵיהֶם, וְזָזוּ הַצִּידָה, רַבֵּנוּ זַ״ל הוֹלֵךְ עוֹד פְּסִיעָה, וְהַשּׁוּרָה הַשְּׁנִיָּה גַּם־כֵּן פָּתְחָה אֶת שַׁרְשֶׁרֶת הַיָּדַיִם, וְעָבַר בָּהּ רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכֵן הָיָה עִם שׁוּרָה שְׁלִישִׁית, רְבִיעִית וַחֲמִישִׁית וְכוּ׳, עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמְּזוּזָה, וּפָתַח אֶת הַסִּדּוּר וְהֵחֵל לְהִתְפַּלֵּל. וּבַת רַבֵּנוּ זַ״ל, מֹרֶב הִתְרַגְּשׁוּת הִתְעוֹרְרָה, וְהֵחֵלָּה לְהִתְפַּחֵד מְאֹד. וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל שָׁמַע אֶת הַחֲלוֹם הַזֶּה, הִתְלַהֵב וְאָמַר: כֵּן, כֵּן, כָּךְ הוֹלֵךְ דִּבּוּר רַבֵּנוּ זַ״ל, הַפְּסִיעָה הָרִאשׁוֹנָה רוֹאִים וְלֹא יוֹתֵר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עָזַר לִי בְּחֶסֶד חִנָּם, שֶׁזָּכִיתִי לִי יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים

וְאַרְבַּע שָׁנִים, שֶׁזָּכִיתִי לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל. דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים צ, י): ״יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה״. וְעַל הַשִּׁבְעִים שָׁנָה צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים; כִּי לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, אָנוּ עֲדִים, שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם נִפְטָרִים אֲנָשִׁים צְעִירִים, וּמַה שֶּׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּיוֹם אֶחָד, אָדָם נוֹרְמַלִי הָיָה יָכוֹל מִזְּמַן לָצֵאת מִדַּעְתּוֹ, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, יְלָדִים צְעִירִים נִדְבְּקוּ בַּמַּחֲלָה הַמַּמְאֶרֶת, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר, בָּנִים, בָּנוֹת, אַבְרֵכִים צְעִירִים, נָשִׁים צְעִירוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, מַה שֶּׁקּוֹרֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמַה שֶּׁכָּל יוֹם מְצַלְצְלִים אֵלַי וּמְבַקְּשִׁים רַחֲמִים רַבִּים לְהִתְפַּלֵּל עַל שְׁמוֹת אֲנָשִׁים הַסּוֹבְלִים מֵהַמַּחֲלָה הַזּוֹ, אָז לְהַגִּיעַ לַשִּׁבְעִים שָׁנָה — צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, וּלְבַקֵּשׁ הָרִבּוֹ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּלָנוּ נִהְיֶה בְּרִיאִים מֶשֶׁךְ הַשִּׁבְעִים שָׁנָה. אֲבָל מֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים הָאֵלּוּ שֶׁזָּכִיתִי לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, רָאִיתִי דְּבָרִים רַבִּים, אַרְבָּעִים וְאַרְבַּע שָׁנִים זֶה כְּמַעַט שְׁנֵי־שְׁלִישׁ מֵהַחַיִּים.

עַל מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל הָיְתָה מַחֲלֹקֶת גְּדוֹלָה, מֵאָז שֶׁהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעָבַר סֵבֶל נוֹרָא וְאֵימִים בִּבְזִיּוֹנוֹת גְּדוֹלִים וְכוּ׳. וְלִפְנֵי שֶׁהִתְקָרֵב, הָיוּ מִתְפָּאָרִים עִמּוֹ וּמִשְׁתַּבְּחִים בּוֹ מְאֹד, וְגוֹמְרִים עָלָיו אֶת הַהַלֵּל שֶׁהוּא כְּלִי יָקָר, וְדִבְּרוּ בִּשְׁבָחָיו וְכוּ׳, כִּי יָדַע אֶת כָּל הַתּוֹסְפוֹת בַּשַּׁ״ס, זֶה הָיָה תַּחְבִּיבוֹ — מַה הַתּוֹסְפוֹת שׁוֹאֵל וּמַה עוֹנֶה, וְכֵן חָזַר הָלְאָה וְהָלְאָה עַל כָּל הַשַּׁ״ס, וּשְׁמוֹ הָלַךְ לְפָנָיו. וְחָמִיו הָיָה אָדָם גָּדוֹל, שֶׁקְּרָאוּהוּ: דֶּער גְּרוֹיסֶע ר׳ דָּוִד צְבִי — ר׳ דָּוִד צְבִי הַגָּדוֹל, לָקַח אוֹתוֹ לֶחָתָן, וְהֵעִיד עַל ר׳ דָּוִד צְבִי הַזֶּה, הָרַבִּי ר׳ בָּרוּךְ מִמֶּעזְ׳בּוּזְ׳ זי״ע, דּוֹד רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֶת יְהוּדִי זֶה אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא מְלַוֶּה תָּמִיד. וְכָךְ הִתְפָּאֵר חָמִיו עַל חֲתָנוֹ מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל: הִצִּיעוּ לְבִתִּי הָרִבּוֹ חֲתָנִים, אֲבָל לֹא רָאִיתִי חָתָן כָּזֶה, שֶׁיֵּשׁ לוֹ צָוָאר וּשְׁכֶם כָּזֶה, וְהֵחֵל לְלַטֵּף אֶת הַצַּוָּאר וְהַשְּׁכֶם שֶׁל עַצְמוֹ, וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית מט, טו): ״וַיַּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל, וַיַּרְא מְנֻחָה כִּי טוֹב״, שֶׁפָּסוּק זֶה נֶאֱמַר עַל חֲתָנִי ר׳ נָתָן. וְהָיָה פֶּלֶא לָמָּה אָמַר עָלָיו פָּסוּק זֶה? אֶלָּא מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל מְגִיל צָעִיר הָיָה מַתְמִיד עָצוּם. וְכַיָּדוּעַ בַּיָּמִים הָהֵם הִתְחַתְּנוּ בְּגִיל שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה, ר׳ נָתָן נוֹלַד בְּט״ו בִּשְׁבָט תק״מ, וְהִתְחַתֵּן בִּשְׁנַת תקנ״ג, וּבְגִיל שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה אָמַר עָלָיו חָמִיו, שֶׁהִצִּיעוּ לְבִתּוֹ הָרִבּוֹ חֲתָנִים, אֲבָל

הֶחָתָן הַזֶּה, יֵשׁ לוֹ צַוָּאר וּשְׁכֶם יָשָׁר. תְּתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם יֶלֶד בְּגִיל שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה, לוֹמֵד כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה תּוֹרָה, מַתְמִיד, וְהִתְחַתֵּן וְלָמַד בְּהַתְמָדָה כָּזוֹ, בִּלְתִּי נִתָּן לְשַׁעֵר, וְלֹא יַאֲמִן כִּי יְסַפֵּר, לָמַד בִּתְשׁוּקָה עַזָּה. וְכַיּוֹם יֶלֶד בֶּן שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה הוּא יֶלֶד, עֲדַיִן מִשְׁתּוֹבֵב וּמְשַׂחֵק וְכוּ׳. וּצְרִיכִים זְכוּת שֶׁיֶּלֶד הַמַּגִּיעַ לִשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה לֹא יִהְיֶה פָּגוּם, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְכָאן מְדֻבָּר מִיֶּלֶד שֶׁלָּמַד הַרְבֵּה תּוֹרָה וְיָדַע לִלְמֹד, וְאַחַר־כָּךְ כְּשֶׁהִתְחַתֵּן, הִתְחִיל לִלְמֹד בְּיֶתֶר שְׁאֵת, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (פְּסָחִים קיב.): לוֹמֵד תּוֹרָה בְּטָהֳרָה — נוֹשֵׂא אִשָּׁה, וְאַחַר־כָּךְ לוֹמֵד תּוֹרָה.

וְכָךְ הִמְשִׁיךְ מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל עַד גִּיל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם, לֹא הָיוּ לוֹ יְלָדִים, אִשְׁתּוֹ הָיְתָה מַפֶּלֶת, וּבְגִיל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם, כַּמָּה יָמִים לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁנַת תקס״ב, מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל נִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְהִתְקָרֵב אֵלָיו, וּבָא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בַּשָּׁבוּעַ שֶׁל הַסְּלִיחוֹת, וְכֵיוָן שֶׁשָּׁמַע שֶׁכָּל עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נִסְבַּם בְּדַעְתּוֹ לַחֲזֹר לְבֵיתוֹ וְלָשׁוּב לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַל אַף כָּל הַמְנִיעוֹת שֶׁיִּהְיוּ לוֹ — לֹא אִכְפַּת לוֹ, וְכֵן הָיָה שֶׁחָזַר לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. תֵּכֶף כְּשֶׁנִּתְקָרֵב, אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל אָז תּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ה׳, וְאָמַר מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, שֶׁלֹּא הֵבִין כְּלוּם מִמַּה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, אֶלָּא דָּבָר אֶחָד: ״אֹזֶן שׁוֹמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים, בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין״, פָּסוּק זֶה שֶׁאוֹמְרוֹ הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם בְּמִשְׁלֵי (טו, לא); הַיְנוּ שֶׁאִם שׁוֹמְעִים מַחֲלֹקֶת עַל צַדִּיקִים, צְרִיכִים לֵידַע, שֶׁמַּשְׁמִיעִים אוֹתוֹ תּוֹכָחָה עַל שֶׁפָּגַם וְכוּ׳. וְאָמַר מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל שֶׁהַדִּבּוּר הַזֶּה תְּפָסוֹ. אִם אֹזֶן שׁוֹמַעַת מַחֲלֹקֶת בְּקֶרֶב חֲכָמִים, תֵּדַע לְךָ שֶׁזֶּה בִּשְׁבִילְךָ, שֶׁאַתָּה פָּגוּם, וְאֵינְךָ רָאוּי לִהְיוֹת מְקֹרָב לַצַּדִּיק הַזֶּה, לָכֵן אַתָּה שׁוֹמֵעַ לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרָע, רְכִילוּת וְלֵיצָנוּת עָלָיו, וְאָז אַתָּה בּוֹרֵחַ. וְאוֹמֵר מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, הִלְכוֹת תְּפִלִּין, הֲלָכָה ד׳), שֶׁזֶּה הַנִּסָּיוֹן הֲכִי קָשֶׁה, שֶׁאָדָם שׁוֹבֵר כְּבָר אֶת כָּל הַמְנִיעוֹת, עַד שֶׁבָּא אֶל הַצַּדִּיק, כִּי עַל הַהִתְקָרְבוּת לַצַּדִּיק יֶשְׁנָן, כַּיָּדוּעַ, מְנִיעוֹת רַבּוֹת: מְנִיעוֹת הַמֹּחַ — הַאִם זֶה בֶּאֱמֶת צַדִּיק, הַאִם בֶּאֱמֶת יַעֲזֹר לִי, הַאִם זֶה כָּךְ אוֹ אַחֶרֶת וְכוּ׳ וְכוּ׳. וְיֵשׁ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה הַמְדַבְּרִים רַע עַל הַצַּדִּיק, אֲבָל אִם אָדָם מְרַחֵם עַל עַצְמוֹ וְיוֹדֵעַ: ״אֲנִי פָּגַמְתִּי כָּל־כָּךְ

הַרְבֵּה, וְעָשִׂיתִי כָּל מִינֵי תּוֹעֵבוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְהִנֵּה בָּא אִישׁ צַדִּיק שֶׁיָּכוֹל לְהַחֲיוֹת אוֹתִי, יֵשׁ לוֹ דִּבּוּרִים הַיְכוֹלִים לְהַחֲיוֹת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ", וּמִתְיַשֵּׁב בָּזֶה, יֵשׁ לוֹ כֹּבֶד הִתְחַזְּקוּת, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְהַרְחִיקוֹ מִצַּדִּיק זֶה.

מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹן שֶׁהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ"ל בִּשְׁנַת תקס"ב, כְּשֶׁהָיָה אָז בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, נִשְׁאָר אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל. וּבַעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, רָצָה מְאֹד מְאֹד לְהִכָּנֵס אֶל רַבֵּנוּ זַ"ל וּלְדַבֵּר עִמּוֹ. וְרַבֵּנוּ זַ"ל הָיָה סָגוּר בְּחַדְרוֹ, וְלֹא הָיוּ יְכוֹלִים לְדַבֵּר עִמּוֹ רֹב הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה, רַק בְּשַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית נִפְתְּחָה הַדֶּלֶת, וּמִי שֶׁרָצָה נִכְנַס, וְהֶצְרֵךְ לְקַצֵּר מְאֹד, כִּי לְרַבֵּנוּ זַ"ל לֹא הָיָה זְמַן, וְהָיָה פַּחַד גָּדוֹל אֶצְלוֹ, מֵחֲמַת רֹב קְדֻשָּׁתוֹ. אֲזַי אַחַר הַתְּפִלָּה בַּבֹּקֶר, בְּאַחַד מִימֵי עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, תֵּכֶף כְּשֶׁסִּיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וּמוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל חִכָּה כְּבָר כַּמָּה יָמִים, מֵחֲמַת שֶׁהִשְׁתּוֹקֵק לְדַבֵּר עִם רַבֵּנוּ זַ"ל, וְלִפְרֹשׂ לְפָנָיו אֶת סִפְקוֹתָיו וּשְׁאֵלוֹתָיו, כִּי עָבְרוּ עָלָיו מַשְׁבְּרִים רַבִּים בַּחַיִּים, אִשְׁתּוֹ הַפִּילָה כַּמָּה פְּעָמִים וְכוּ', וְחָמִיו הָיָה מִתְנַגֵּד בְּכָל עַל חֲסִידִים.

כִּי קֹדֶם שֶׁהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ"ל, הָלַךְ אֶל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי לֵוִי יִצְחָק מִבַּרְדִּיטְשׁוֹב וְכוּ', וְחָמִיו אַף שֶׁהָיָה קָדֵשׁ קְדָשִׁים, וְהָלַךְ עִם גִּלּוּי אֵלְיָהוּ, חָלַק עַל תַּלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם וְתַלְמִידֵי הַמַּגִּיד, כִּי קֹדֶם לָכֵן נָסַע חָמִיו לְרַבִּי פִּינְחָס מִקּוֹרִיץ זִי"ע, וּמְאֹד הִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ, כִּי הַקְּדֻשָּׁה שֶׁהָיְתָה שׁוֹרָה אֶצֶל תַּלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם וְהַמַּגִּיד — אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר, כָּל תַּלְמִיד הָיָה חִדּוּשׁ נִפְלָא. אֵין לָנוּ שׁוּם מֻשָּׂג מַה זֶּה לִהְיוֹת תַּלְמִיד מֵהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע, אוֹ תַּלְמִיד מֵהַמַּגִּיד מִמֶּזְרִיטְשׁ זִי"ע.

וְעַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁמְּסַפְּרִים, שֶׁהָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ'ענְסְק זִי"ע, פַּעַם בְּלֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, נִכְנַס לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ שֶׁלּוֹ, וּמָצָא אַבְרֶךְ קוֹרֵא סֵפֶר דְּבָרִים מִשְׁנֶה תּוֹרָה כַּנָּהוּג, וְתֵכֶף כְּשֶׁהָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ נִכְנַס, הָאַבְרֶךְ הֶחֱזִיק בַּפָּסוּק: "כִּי אִם לְיִרְאָה אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ", אָמַר לוֹ הָרַבִּי: אַתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶּה יִרְאָה?! וְנָתַן צְעָקָה. וְהָאַבְרֶךְ הַזֶּה הֵחֵל לִירֹא וְלִפְחֹד כָּל־כָּךְ, וְשִׁנָּיו דָּא לְדָא נַקְשָׁן, עַד שֶׁנָּפַל עַל הָאָרֶץ

מֵחֲמַת רֹב פַּחַד. וְכֵן עָבְרוּ שָׁעוֹת, וְהַבֵּן שֶׁל הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ רָאָה, שֶׁהָאַבְרֶךְ רוֹעֵד וְחוֹשֵׁשׁ מִפַּחַד, כְּאִלּוּ מִישֶׁהוּ רוֹצֶה לְהָרְגוֹ, וְנִכְנַס לְאָבִיו וַאֲמָרוֹ, שֶׁרַחֲמָנוּת עַל אַבְרֶךְ זֶה. יָצָא הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ, וְהִבָּה בּוֹ בְּמִטְפַּחַת עַל פָּנָיו, וְחָדַל לִפְחֹד. תְּתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם מֶה הָיוּ תַּלְמִידֵי הַמַּגִּיד וְהַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע.

וְחָמִיו הָלַךְ בַּהַתְחָלָה אֶל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי פִּינְחָס מִקּוֹרִיץ זי״ע, אֲבָל כֵּיוָן שֶׁרָאָה שֶׁהַחֲסִידִים מְדַבְּרִים עַל רַבִּי מִיכְל מִזְלוֹטְשׁוֹב זי״ע, אֲזַי הִתְיַשֵּׁב — אִם כָּל־כָּךְ נִרְאֶה לִי הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי פִּינְחָס מִקּוֹרִיץ זי״ע, בְּמֻכְרָח הוּא שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מִיכְל מִזְלוֹטְשׁוֹב זי״ע מְיֻחָד בְּמִינוֹ, וְנִתְיַשֵּׁב לִנְסֹעַ גַּם אֵלָיו, וּבָא אֵלָיו, וְאָצְלוֹ הָיָה בְּטוּל הַבְּחִירָה מַמָּשׁ, וּמְאֹד הִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ, רַק שֶׁשָּׁמַע, שֶׁאֲנָשָׁיו שֶׁל רַבִּי מִיכְל מִזְלוֹטְשׁוֹב זי״ע מְדַבְּרִים נֶגֶד רַבִּי פִּינְחָס מִקּוֹרִיץ זי״ע, תֵּכֶף שֶׁשָּׁמַע שֶׁזֶּה מְדַבֵּר עַל זֶה וְזֶה עַל זֶה, אָמַר, שֶׁשְּׁנֵיהֶם אֵינָם אֱמֶת, וּבְכָל יוֹם וָיוֹם דִּבֵּר נֶגֶד תַּלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע, וְאָמַר כֵּן וְשָׂח אֶת הִתְנַגְּדוּתוֹ לְמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל. וְהָיָה קָשֶׁה לְמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, שֶׁרָאָה אֶת רַבִּי לֵוִי יִצְחָק מִבַּרְדִּיטְשׁוֹב זי״ע, צַדִּיק הַדּוֹר, וְאֶת רַבִּי מָרְדְּכַי מִקְּרֶעמְנִיץ זי״ע, צַדִּיק הַדּוֹר, וְאֶת רַבִּי זוּשָׁא זי״ע, צַדִּיק הַדּוֹר, וְחָמִיו אוֹמֵר שֶׁלֹּא כְּדַאי לְהִתְקָרֵב אֲלֵיהֶם, אָז הָיוּ לוֹ קֻשְׁיוֹת, כֵּיוָן שֶׁנִּתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְשָׁמַע אֶת הַפָּסוּק הָרִאשׁוֹן, שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: ״אֹזֶן שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים, בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין״, מִי שֶׁשּׁוֹמֵעַ מַחֲלֹקֶת בֵּין צַדִּיקִים, יֵדַע שֶׁזֶּה בִּשְׁבִילוֹ, שֶׁרוֹצִים לְרַחֲקוֹ. אֲזַי נִתְיַשְּׁבָה קֻשְׁיָתוֹ שֶׁל מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל, וְיָדַע, שֶׁזֶּה הַנִּסָּיוֹן הֲכִי גָּדוֹל לָאָדָם, הֵינוּ שֶׁעוֹבֵר הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים עַד שֶׁמִּתְקָרֵב לַצַּדִּיק, וּמָרִים לוֹ מְאֹד הַחַיִּים, וּכְשֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק, מַרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בַּחַיִּים, אֲבָל הִנֵּה שׁוֹמֵעַ מַחֲלֹקֶת, וְהַמַּחֲלֹקֶת הוֹרֶסֶת אֶת הַכֹּל, אֲזַי רָצָה מְאֹד לְדַבֵּר עִם רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכָךְ עָבְרוּ כַּמָּה יָמִים בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה. וְיוֹם אֶחָד אַחַר הַתְּפִלָּה, תֵּכֶף כְּשֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה לָצֵאת מִבֵּית־הַכְּנֶסֶת, רָמַז לְמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל לָבוֹא אַחֲרָיו, וּמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל רָץ תֵּכֶף־וּמִיָּד, וְרַבֵּנוּ זַ״ל הֵחֵל לְטַיֵּל עִמּוֹ בַּחוּץ, וְכָךְ הָלְכוּ, וּמוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל הֵחֵל לִבְכּוֹת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְסִפֵּר לוֹ הַכֹּל, כָּל אֲשֶׁר עָבַר

עָלָיו וְעוֹבֵר עָלָיו, וּמַה שֶּׁחָמִיו מִתְנַגֵּד עַל הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע וְתַלְמִידָיו, וְהַמַּגִּיד מִמֶּזְרִיטְשׁ זי״ע וְתַלְמִידָיו. אֲזַי רַבֵּנוּ זַ״ל כָּרַךְ זְרוֹעוֹ סְבִיב הַכָּתֵף, וְאָמַר לוֹ בְּאִידִישׁ, וְהַתַּרְגּוּם כָּךְ: כַּמָּה טוֹב כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְאָז שָׁמַע מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה מֵעִנְיָן שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת. אָדָם יָכוֹל לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא?! הָיָה לוֹ פֶּלֶא גָּדוֹל. וְגִלָּה לוֹ רַבֵּנוּ זַ״ל כָּל הָעִנְיָן שֶׁל שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְנִסְכָּם תֵּכֶף־וּמִיָּד אֵצֶל מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל לִהְיוֹת צַדִּיק, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתוֹ, כָּל צָרָכָיו יְבַקֵּשׁ תֵּכֶף־וּמִיָּד מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְנִסְכָּם בְּדַעְתּוֹ לְהִשָּׁאֵר אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, לֹא צָרִיךְ אִשָּׁה, אַבָּא וְאִמָּא, אֲנִי לֹא עוֹזֵב אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל. בְּשַׁבָּת תְּשׁוּבָה נִשְׁאַר אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְרַבֵּנוּ זַ״ל דִּבֵּר מֵהַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ו׳, שֶׁשָּׁם מְדַבֵּר, שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת בָּקִי בְּרָצוֹא וּבָקִי בְּשׁוּב, הַגַּם שֶׁאָדָם מִתְלַהֵב לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲבָל צָרִיךְ לֵידַע אֵיךְ לָרֶדֶת, וְאַחַר הַשַּׁבָּת אָמַר לוֹ רַבֵּנוּ זַ״ל: עַד כֹּה הָיִיתָ בָּקִי בְּרָצוֹא, וְעַתָּה אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לִהְיוֹת בָּקִי בְּשׁוּב.

וְזוֹ הָיְתָה הִתְקָרְבוּת מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל. וְזֶה אָנוּ רוֹאִים, לָמָּה הָיָה מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל יוֹתֵר מִכָּל הַתַּלְמִידִים? כִּי הָיָה בָּקִי בְּשׁוּב. כָּל חַיָּיו עָבְרוּ עָלָיו מַחֲלֹקֶת וְיִסּוּרִים עַל לֹא דָּבָר, אֲפִלּוּ מִתַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁדִּבְּרוּ עָלָיו, אֲבָל מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל הָיָה בָּקִי בְּשׁוּב, הוֹתִיר לָנוּ סְפָרִים כָּאֵלּוּ, שֶׁמְּחַזְּקִים וּמְשַׂמְּחִים וּמְחַיִּים וּמְעוֹדְדִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל עַד כֹּה, אֲבָל סָבַל אַרְבָּעִים שָׁנָה מַחֲלֹקֶת עֲצוּמָה — הֵן מִבִּפְנִים וְהֵן מִבַּחוּץ. פַּעַם הִתְבַּטֵּא וְאָמַר: תַּאֲמִינוּ לִי, שֶׁהַמַּחֲלֹקֶת מִבִּפְנִים יוֹתֵר כּוֹאֶבֶת לִי מֵהַמַּחֲלֹקֶת שֶׁמִּבַּחוּץ, וְלֹא הֵבִינוּ. וְהִנֵּה עָבְרוּ כְּמַעַט מֵאתַיִם שָׁנָה מֵאָז הִסְתַּלְּקוּת רַבֵּנוּ זַ״ל, מֵאָה שְׁמוֹנִים וָתֵשַׁע שָׁנִים, וַאֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל הִתְקַיְּמוּ בִּמְלֹא מוּבָן הַמִּלָּה, שֶׁאָמַר, שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְהִשָּׁאֵר אִתְּכֶם, וַאֲנִי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם, בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ דְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל מִתְפָּרְסֵם בָּעוֹלָם.

כְּשֶׁאֲנִי הִתְקָרַבְתִּי, הָיִיתִי בֶּן חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה וָחֲצִי שָׁנִים, וְכֵיצַד? עַל־יְדֵי סֵפֶר אֶחָד. קֹדֶם לָכֵן לֹא יָדַעְתִּי שֵׁשׁ חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב, בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית לֹא יָדְעוּ כְּלָל מֵחֲסִידוּת זוֹ, וּמִשְּׁמָהּ. לָמַדְתִּי אֵצֶל

רֹאשׁ יְשִׁיבָה, שֶׁלֹּא יָדַע אֲפִלּוּ אֵיךְ לְבַטֵּא אֶת הַמִּלָּה בְּרֶסֶלֶב, כָּל־כָּךְ נֶעֱלָם וְנִסְתָּר הָיָה רַבֵּנוּ זַ״ל. אֲבָל עַל־יְדֵי סֵפֶר אֶחָד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, זָכִיתִי לְהִתְהַפֵּךְ, וְנִכְנַס לִי חֵשֶׁק חָזָק לִלְמֹד תּוֹרָה וּלְהִשְׁתַּנּוֹת מֵהַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה, וְאָז נִסְכַּם בְּדַעְתִּי, אִם סֵפֶר קָטָן יָכוֹל לַהֲפֹךְ אֶת הָאָדָם מֵהַהֵפֶךְ אֶל הַהֵפֶךְ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לִי אֶת הַחַיִּים וְאֶזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן, וְאַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וַאֲמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבַקַּשְׁתִּי עַל זֶה שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים.

וְתֵכֶף־וּמִיָּד אַחַר הַחֲתֻנָּה, לֹא הָיָה לִי אֲפִלּוּ מַה לֶּאֱכֹל, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, הַיְנוּ אֲפִלּוּ חֲתִיכַת לֶחֶם לֹא הָיָה כֶּסֶף לִקְנוֹת. אֲבָל בָּרוּךְ הַשֵּׁם, הָיוּ לִי יְמֵי הַנְּעוּרִים מְאֹד יָפִים, כִּי בִּלִּיתִי אֶת הַזְּמַן עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלֹא הִטְעִיתִי עַצְמִי, כִּי תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁנִּתְקָרַבְתִּי לְרַבֵּנוּ זַ״ל הִתְלַהַבְתִּי וְחָזַרְתִּי פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר עַל ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, ״שִׂיחוֹת־הָר״ן״, וְעַל כֻּלָּם — ״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״, שֶׁכַּמָּה שֶׁאֲסַפֵּר לָכֶם לֹא תַּאֲמִינוּ, אֲבָל כְּלַפֵּי שְׁמַיָּא זֶה גַּלְיָא, וְהָיְתָה תְּקוּפָה שֶׁל כִּשְׁנָתַיִם וָחֲצִי, שֶׁסִּיַּמְתִּי בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת כָּל ה״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״, שְׁלֹשִׁים פַּעַם בְּבַת אַחַת, וְלֹא נֶחֱסַר לִי חֹדֶשׁ אֶחָד. וְהָיְתָה תְּקוּפָה אֲרֻכָּה, שֶׁסִּיַּמְתִּי כָּל שָׁבוּעַ אֶת ״שִׂיחוֹת־הָר״ן״ וְ״חַיֵּי־מוֹהֲר״ן״, הָיוּ תְּקוּפוֹת שֶׁגָּמַרְתִּי אֶת כָּל ה״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״ בְּכָל יוֹם, כָּל־כָּךְ שָׁקַדְתִּי עַל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה מַה שֶּׁנּוֹתֵן אֶת לִי הַכֹּחַ עַל שֶׁאַרְבָּעִים וְאַרְבַּע שָׁנָה קָמוּ עָלַי מִי שֶׁקָּמוּ.

וּמוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל פַּעַם בְּעֵת הַמַּחֲלֹקֶת, עָמַד כָּל הַלַּיְלָה אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְצָעַק (יוֹנָה ב, ד): ״כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ״, וְלֹא הִפְסִיק, ״כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ״, וְזֶה הָיָה בְּתֹקֶף הַמַּחֲלֹקֶת עָלָיו, שֶׁרָדְפוּהוּ עַד חָרְמָה, וְרָצוּ לְמָחֳקוֹ מֵהָעוֹלָם. וְכָךְ עָבַר מוֹהֲרַנ״תְּ בְּחַיָּיו, וְהִדְפִּיס סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכָתַב דְּבָרִים חֲדָשִׁים, חִדֵּשׁ בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל כְּפִי הַדּוֹר, שֶׁזֶּה כָּל ה״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״, שֶׁאָרַךְ לוֹ לְכָתְבָם אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְהִשְׁאִיר לָנוּ הַשְּׁאָרָה כָּזוֹ, שֶׁעַד הַיּוֹם אָנוּ נֶהֱנִים מִזֶּה. וְהָיָה חִדּוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים, וּבִלְעָדָיו לֹא הָיָה נִשְׁאָר כְּלוּם מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: אִם לֹא מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל, לֹא הָיָה נִשְׁאָר מִמֶּנִּי

עֲלֵה אֶחָד. מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל הֵבִין יוֹתֵר מִכָּל הַתַּלְמִידִים, שֶׁעִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל אֵינוֹ רַק לְדוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, אֶלָּא עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת.

שְׁנַת תקעא — רֹאשׁ הַשָּׁנָה הָאַחֲרוֹן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהָיָה חָלָשׁ מְאֹד, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לֵילֵךְ עַל רַגְלָיו, וְסָבַל מִשַּׁחֶפֶת, אֲשֶׁר בְּיָמִים דְּאָז הָיְתָה זוֹ מַחֲלָה חֲשׁוּבַת מַרְפֵּא, וְאָז דִּבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל הַרְבֵּה עַל עִנְיַן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁצְּרִיכִים לָבוֹא אֵלָיו וְזֶה כָּל עִנְיָנוֹ, וַאֲפִלּוּ אַחַר הַהִסְתַּלְקוּת יָבוֹאוּ לְצִיּוּנוֹ.

וְהִנֵּה אָנוּ עוֹמְדִים בְּדִיּוּק שָׁבוּעַ לִפְנֵי ״זְכֹר בְּרִית״, תְּתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם, שָׁבוּעַ הַבָּא בְּשָׁעָה זוֹ, רֹב רֻבָּם שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיוּ בְּאוּמַן, וּמְכִינִים עַצְמָם לְלֵיל שִׁשִּׁי לִ״זְכֹר בְּרִית״, שֶׁזֶּה עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּצְרִיכִים לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, מָה, מִי וְאֵיךְ עָבְרָה הַשָּׁנָה.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תָּמִיד הֵבִיאוּ ׳מַתָּנוֹת׳ לְרַבֵּנוּ זַ״ל; הַיְנוּ זֶה זָכָה לְסַיֵּם שַׁ״ס, זֶה זָכָה לְסַיֵּם שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, זֶה זָכָה לְסַיֵּם זֹהַר, זֶה זָכָה לְסַיֵּם טוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳. עַתָּה אָנוּ בָּאִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְעוֹשִׂים חֶשְׁבּוֹן — אֵיזוֹ מַתָּנָה נָבִיא לְרַבֵּנוּ זַ״ל, מֶה עָשִׂינוּ כָּל הַשָּׁנָה?! וְנִכְנָס קְצָת פַּחַד, סוֹף כָּל סוֹף תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין, וְדָנִים אֶת הָאָדָם עַל כָּל הַשָּׁנָה. תְּתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם כַּמָּה אֲנָשִׁים נֶהֱרְגוּ הַשָּׁנָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן?! כַּמָּה אֲנָשִׁים נִשְׂרְפוּ הַשָּׁנָה?! כַּמָּה אֲנָשִׁים נֶחְנְקוּ הַשָּׁנָה בְּמִיתוֹת מְשֻׁנּוֹת, בִּתְאֻנוֹת דְּרָכִים, בְּמַחֲלוֹת וַחֲלָאִים רָעִים, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר וְיַצִּיל, חֲלִי הַיְלָדִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, גְּנֵבוֹת וְהֶפְסֵדִים, וְהַכֹּל נִכְתָּב בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהִנֵּה אָנוּ עוֹמְדִים לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוֹלְכִים לָדוּן אוֹתָנוּ עַל כָּל הַשָּׁנָה, וּבִפְרָט בְּשָׁנָה זוֹ, שֶׁעוֹמְדִים לִהְיוֹת דְּבָרִים נוֹרָאִים בָּעוֹלָם, לֵב מִי לֹא יֵחָרֵד וְלֹא יִירָא?! אֲבָל מִי שׁוֹמֵעַ אוֹתִי עַתָּה? תַּלְמִידֵי ״הַיכַל־הַקֹּדֶשׁ״.

אֲנִי מֻכְרָח לוֹמַר לָכֶם, אָנוּ סָבַלְנוּ הַשָּׁנָה וְכֵן כָּל הַשָּׁנִים יוֹתֵר מִכָּל חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב. הָבָה נַעֲשֶׂה חֶשְׁבּוֹן עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט וּנְבָרְרוּ. כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁרַק רָצִינוּ לַעֲשׂוֹת, עָמַד הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם בְּעַצְמוֹ, וְהִפְרִיעַ וּמָנַע בַּעֲדֵינוּ, הֵצַר כָּל צַעַד וְשַׁעַל שָׁלָנוּ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא הִתְפַּעַלְנוּ, וְצָעַדְנוּ עָקֵב בְּצַד אֲגַדְּל, וְאָנוּ אוֹחֲזִים הֵיכָן שֶׁאוֹחֲזִים.

מָה עָשִׂינוּ הַשָּׁנָה? בָּרוּךְ הַשֵּׁם, כָּל תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל הֵפִיצוּ הַשָּׁנָה אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, אֲשֶׁר שְׁאָר חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב אֵינָם עוֹשִׂים אֶת זֹאת. וּמַה זֶּה לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל? שֶׁאֲנִי רוֹצֶה, שֶׁעוֹד יְהוּדִי יֵדַע מֵרַבֵּנוּ זַ"ל! וְעַתָּה פֶּלֶא — לָמָּה הַסָּמ"ךְ־מ"ם לוֹקֵחַ עַצְמוֹ רַק עַל תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", וְשׁוֹנֵא אוֹתָנוּ?! וְלָמָּה כָּל חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב שׂוֹנְאִים אוֹתָנוּ וּמְדַבְּרִים עָלֵינוּ?! וּמְקַנְטְרִים: אַתֶּם אֵינְכֶם חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, אֵינְכֶם מְקָרְבִים לְרַבֵּנוּ זַ"ל. וְיֵשׁ לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, מֵאֵלּוּ הַ'מְדַבְּרִים' לְמִינֵיהֶם, כְּאֵלּוּ זַלְמָן, זֶרַח, שְׁמֶרֶל, בֶּרֶל, הֵם כֵּן יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ"ל, וְתַלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" 'אֵינָם' מְקָרְבִים לְרַבֵּנוּ זַ"ל. אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ שֵׂכֶל, וְהוּא מִקְּטַנֵּי הַדַּעַת, אוֹמֵר: שְׁמֶעלְקֶא אָמַר, שְׁמֶרֶל דִּבֵּר, בֶּרֶל אָמַר, אֲזַי מַשֶּׁהוּ מֻכְרָח לִהְיוֹת כָּאן, וּבוֹרֵחַ. אֲבָל מִי שֶׁבַּר דַּעַת הוּא, חוֹשֵׁב: "מִי אַתֶּם בִּכְלָל?! מַה יֵּשׁ לִי שַׂיָּכוּת אִתְּכֶם?! מָה עֲשִׂיתֶם כָּל הַשָּׁנָה בִּשְׁבִיל רַבֵּנוּ זַ"ל?! מָה עֲשִׂיתֶם כָּל הַשָּׁנָה, עַל מְנַת שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל יִתְפָּרְסֵם בָּעוֹלָם?! אֵינִי שָׂם לֵב אֲלֵיכֶם!" וּמַחֲזִיק עַצְמוֹ חָזָק בְּ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ".

הַשָּׁנָה הִדְפַּסְנוּ חֲמִשָּׁה מִלְיוֹן קוּנְטְרֵסִים, וְאֵין זֶה סִפּוּר בְּעַלְמָא, אֶלָּא מְצִיאוּת קַיֶּמֶת, וְרֹב רֻבָּם שֶׁל הַקוּנְטְרֵסִים מוּפָצִים, וְהֵיכָן? בְּכָל חֶלְקֵי הָעוֹלָם, וְזֶה אֲשֶׁר יָבִיא הַשָּׁנָה אַלְפֵי אֲנָשִׁים לְאוּמַן, אֲשֶׁר אָנוּ מְקַוִּים וּמְצַפִּים שֶׁיִּהְיוּ לְכָל הַפָּחוֹת עֶשֶׂר אֲלָפִי אִישׁ, וּמִי יְבִיאֵם? אֵלּוּ הַקוּנְטְרֵסִים וְהַחוֹבְרוֹת שֶׁעוֹשִׂים לְיָצְנוּת מֵהֶם, חַס וְשָׁלוֹם. אַתֶּם יוֹדְעִים מַה זֶּה לָבוֹא לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבֵּנוּ זַ"ל?! רַבֵּנוּ זַ"ל יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת הַכִּי גָּרוּעַ!

הַיּוֹם סִפֵּר לִי יְהוּדִי אֶחָד, עַד הֵיכָן רַבֵּנוּ זַ"ל מַגִּיעַ. הִנֵּה בְּהוֹדוּ, בַּמִּזְרָח הָרָחוֹק, יֵשׁ שָׁם, רַחֲמָנָא לִצְלָן, עֲבוֹדָה זָרָה, טֻמְאָה נוֹרָאָה כָּזוֹ, שֶׁכָּל אֵלּוּ שֶׁגָּמְרוּ אֶת בַּחֲרוּתָם, מִסְכְּנִים הִשְׁפִּילוּ אוֹתָם, בְּזוּ אוֹתָם, הִכּוּ אוֹתָם, נָעֲנְשׁוּ בָּעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמָרִים, בְּיִוּדְעִין וּבְלֹא יוֹדְעִין, כִּי הַהִתְעַלְּלוּת בַּחַיָּלִים, זֶה אָיֹם וְנוֹרָא, עַד שֶׁחַיָּלִים מִתְאַבְּדִים, כִּי אֵינָם יְכוֹלִים לְקַבֵּל עֶלְבּוֹנוֹת כָּאֵלּוּ. חַיָּל עָבַר שָׁלֹשׁ שָׁנִים בְּגֵיהִנּוֹם כָּזֶה, וְאַחַר־כָּךְ זוֹרֵק הַכֹּל מֵעָלָיו, וּבוֹרֵחַ לַמִּזְרָח

הָרָחוֹק, וְנִכְנָס שָׁם בַּעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל בּוּדַאִיזִם, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְאֵין לוֹ מַה לֶּאֱכֹל, וְהוֹלֵךְ קָרוּעַ וּבָלוּי, וּמִסְתַּבֵּךְ עִם סַמִּים. אָמַר לִי אוֹתוֹ יְהוּדִי, שֶׁגַּם שָׁם מַגִּיעַ רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֵיךְ? עַל־יְדֵי הַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ, שֶׁהֶחֱזִירוּ בִּתְשׁוּבָה מֵאוֹת וְאַלְפֵי אֲנָשִׁים, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאַיִן זֶה בָּא, אֲבָל זוֹ הַזְּכוּת שֶׁלָּכֶם, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְעִם זֶה אַתֶּם צְרִיכִים לָבוֹא לְרַבֵּנוּ זַ״ל בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, עִם גֵּאוּת וְגָאוֹן, לְהִתְגָּאוֹת, שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם, הַשָּׁנָה זְכִיתֶם לְפַרְסֵם אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, זוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת לָכֶם הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה, שֶׁזְּכִיתֶם לִשְׁרֹת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל וּלְשַׁמְּשׁוֹ, אֵיזוֹ זְכוּת זוֹ?! וּבִפְרָט אִלּוּ הַגָּרִים בִּיבְנְאֵל, לָהֶם יֵשׁ זְכוּת מְיֻחֶדֶת.

וַאֲנִי אוֹמֵר עַכְשָׁו לְכָל שׁוֹמְעֵי דְּבָרַי: אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּירוּשָׁלַיִם, בְּבְנֵי־בְּרַק, בְּאַשְׁדּוֹד, בְּאַשְׁקְלוֹן, בְּרִאשׁוֹן לְצִיּוֹן, בְּחוֹלוֹן, בְּבַת־יָם, בִּנְתִיבוֹת, בִּבְאֵר שֶׁבַע, בְּאֵילַת, בִּצְפַת, בְּקִרְיַת שְׁמוֹנָה, כָּל הַשּׁוֹמְעִים אוֹתִי עַתָּה, תֵּדְעוּ לָכֶם! עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים — עֲלֵיכֶם לִשְׁמֹחַ בָּהּ, וְאַף שֶׁאַתֶּם מְקַבְּלִים בְּזִיּוֹנוֹת וְעֶלְבּוֹנוֹת, שֶׁאוֹמְרִים שֶׁאֵינְכֶם בְּרֶסֶלֶב וְכוּ׳, אַל תִּתְפַּעֲלוּ, הַבְּחִירָה בְּיֶדְכֶם — לְהִשָּׁאֵר אוֹ לָאו! אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ קְצָת שֵׂכֶל — יִשָּׁאֵר.

כְּשֶׁאֲנִי הִתְקָרַבְתִּי לְרַבֵּנוּ זַ״ל, הִכּוּנִי מַכּוֹת רָצַח, שֶׁאֶעֱזֹב אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, לָקְחוּ אוֹתִי לְצַדִּיקִים מְפֻרְסָמִים, עִם אַלְפֵי חֲסִידִים, שֶׁאֶעֱזֹב אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָמַרְתִּי: בְּשׁוּם אֹפֶן, וְהוֹסַפְתִּי: ״אֲפִלּוּ תָּבִיאוּ מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, חֲתִיכוֹת אֵשׁ, שֶׁיְּצַעֲקוּ שֶׁאֶעֱזֹב אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל — לֹא אֶעֱזֹב״. וְאֵילּוּ מַכּוֹת הִכּוּנִי שֶׁאֶעֱזֹב אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, סִלְּקוּ אוֹתִי מֵהַיְשִׁיבָה, אַף שֶׁהָיִיתִי מַתְמִיד גָּדוֹל, בְּהַתְמָדָה בִּלְתִּי רְגִילָה הָיִיתִי לוֹמֵד וְלוֹמֵד, וְלֹא פָּסַקְתִּי לִלְמֹד, כָּל הַיּוֹם גָּרַסְתִּי הַרְבֵּה גְּמָרָא וְחַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת וְעוֹד לְמוּדִים, כְּשֶׁבַּחוּרִים אֲחֵרִים סְתָם רָכְלוּ וְדִבְּרוּ, וּפִטְפְּטוּ וּפִצְחוּ גַּרְעִינִים, לָהֶם לֹא עָשָׂה הָרֹאשׁ יְשִׁיבָה כְּלוּם, וְלִי, מֻחֲמֶת שֶׁאֲנִי לוֹמֵד בְּשִׁיטָה אַחֶרֶת — סִלֵּק אוֹתִי. עַד שֶׁעָזַרְנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהָלַכְתִּי לִלְמֹד אֵצֶל הַגָּאוֹן רַבִּי מֹשֶׁה פֵּיינְשְׁטֵין זי״ע, וְלָמַדְתִּי אֶצְלוֹ חָמֵשׁ שָׁנִים, גָּאוֹן לִיטָאִי זֶה, שֶׁתּוֹרָתוֹ אֱמָנוּתוֹ. וְגָדְלָה אַהֲבָתוֹ אֵלַי, בְּרֹאותוֹ אוֹתִי מַתְמִיד כֹּה גָּדוֹל, וְקֵרְבַנִי בְּחִבָּה.

הַלְוַאי שֶׁיַּלְדֵיכֶם יֵדְעוּ אֵיךְ לְבַלּוֹת יְמֵי הַנְּעוּרִים שֶׁלָּהֶם בְּטוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, אֲבָל יֵשׁ פִּתְגָם: 'הַתַּפּוּחַ אֵינוֹ נוֹפֵל רָחוֹק מֵהָעֵץ', אִם לֹא תְּתַקְּנוּ מַעֲשֵׂיכֶם, יַלְדֵיכֶם לֹא יִשְׁתַּנּוּ, הַיְלָדִים הֵם בְּדִיּוּק כְּמוֹ הַהוֹרִים. אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר עַל כָּל בָּחוּר הַלּוֹמֵד אֶצְלִי אֶת הַהַנְהָגָה שֶׁל אָבִיו. כִּי נִדְמֶה בְּדִיּוּק כְּמוֹ אָבִיו, לָכֵן אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (סַנְהֶדְרִין נו:): שׁוּתָא דִּינוּקָא בְּשׁוּקָא אוֹ דְּאָבוּהּ אוֹ דְּאִמֵּיהּ; מַה שֶּׁהַתִּינוֹק מְדַבֵּר, זֶה כְּפִי הַנְהָגַת הַהוֹרִים. הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתַּעֲשׂוּ לְעַצְמְכֶם חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, אִם לֹא תִּשְׁתַּנּוּ, יַלְדֵיכֶם לֹא יִשְׁתַּנּוּ, חִנּוּךְ מַתְחִיל בַּבַּיִת, לְחַנֵּךְ אֶת עַצְמוֹ, וְאַחַר־כָּךְ לְחַנֵּךְ אֶת הַיְלָדִים. וְגַם אַחַר־כָּךְ צָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים שֶׁיַּצְלִיחוּ.

אֲבָל אַתֶּם זְכִיתֶם, שֶׁאַתֶּם גָּרִים בִּיבְנְאֵל. וְהִנֵּה הוֹלְכִים לִבְנוֹת דִּירוֹת פֹּה, וְכָל אֶחָד יָכוֹל לְהֶרָשֵׁם לִרְכִישַׁת דִּירָה, וְזוֹ הַשְׁקָעָה כְּדַאִית אֲפִלּוּ בְּגַשְׁמִיּוּת, שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם דִּירַת פְּאֵר, כְּדַאי לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשּׁוֹמְעִים אוֹתִי לְהֶרָשֵׁם לִקְנוֹת דִּירָה לְעַצְמוֹ אוֹ לִילָדָיו, כִּי שָׁם תִּהְיֶה עִיר גְּדוֹלָה, הַמְּדִינָה תִּבְנֶה כָּאן עִיר גְּדוֹלָה, וְיַשְׁקִיעוּ הוֹן תּוֹעֲפוֹת לְהַגְדִּילָהּ, אֲבָל אֵינָם יוֹדְעִים שֶׁתִּהְיֶה זוֹ "עִיר בְּרֶסְלֶב", וְאַף שֶׁצּוֹחֲקִים מִזֶּה עַתָּה, אֲבָל יִתְגַּשֵּׁם הַחֲלוֹם, וְתִזָּכְחוּ בַּאֲמִתּוּת הַדְּבָרִים — הַיּוֹם חֹדֶשׁ אֱלוּל תשנ"ח, וַהֲלֹא יֶדְפַּס הַכֹּל.

כְּשֶׁהִדְפַּסְתִּי בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה אֶת הַסֵּפֶר "פְּעֻלַּת הַצַּדִּיק", בִּשְׁנַת תשל"ח, הַקֶּטַע הָאַחֲרוֹן שֶׁל הַסֵּפֶר מִסְתַּיֵּם בַּמִּלִּים: "עוֹד תִּפָּתַח הַדֶּרֶךְ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל, וְיָבוֹאוּ לְשָׁם אֲלָפִים וְרִבְבוֹת אֲנָשִׁים". אַתֶּם יוֹדְעִים אֵיזֶה צְחוֹק וְלַעַג עָשׂוּ מִמֶּנִּי?! וּבְגָלָל דְּבָרִים אֵלּוּ, הָיְתָה עָלַי מַחְלֹקֶת. וְצָעֲקוּ עָלַי: מָה אַתָּה כּוֹתֵב דְּבָרִים אֵלּוּ וְכוּ'?! וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אַתֶּם רוֹאִים, שֶׁנִּתְקַיְּמִים כְּפִי שֶׁכָּתַבְתִּי, וְהַיּוֹם פָּתוּחַ הַצִּיּוּן. הִתְבּוֹנְנוּ וְתִזָּכְחוּ שָׁם בַּסֵּפֶר בַּקֶּטַע הָאַחֲרוֹן, שֶׁאָז הָיָה הַצִּיּוּן סָגוּר וּמְסֻגָּר, וְלֹא תֵּאָרוּ כְּלָל שֶׁיִּפָּתַח אִי פַּעַם. כְּמוֹ־כֵן אֲנִי אוֹמֵר עַתָּה, פֹּה בִּיבְנְאֵל תִּהְיֶה "עִיר בְּרֶסְלֶב" עַל אַפָּם וַחֲמָתָם שֶׁל הַסַּמ"ךְ־מ"ם וְכָל גִּנְדָּא דִּילֵהּ, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם דָּבָר! הִנֵּה הַיּוֹם אִשְּׁרוּ לָנוּ אֶת הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, אַחַר מִלְחָמָה שֶׁל שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים, הַיּוֹם חֹדֶשׁ אֱלוּל — אִשְּׁרוּ לָנוּ. וְשָׁם תִּהְא לָנוּ יְשִׁיבָה "דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר" לְבַחוּרִים.

וְהִבְטַחְתִּי לָהֶם, שֶׁמִּי שֶׁיָּבוֹא לִלְמֹד אֶצְלִי — יִמְצָא שִׂדּוּךְ, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם מִתְגַּשֵּׁם, אֲנִי בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם מְקַוֶּה, שֶׁיִּהְיוּ פֹּה שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אַרְבַּע־מֵאוֹת בַּחוּרִים, וּבֵינְתַיִם לוֹמְדִים שְׁלֹשִׁים בַּחוּרִים, וּמִתּוֹכָם חֲמִשָּׁה־עָשָׂר כְּבָר מָצְאוּ שִׂדּוּךְ.

וְהִנֵּה הַיְשִׁיבָה אֶצְלִי בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית, אֵינִי מְסַפֵּר לָכֶם מַה שֶּׁאֲנִי סוֹבֵל וְסוֹבֵל מֵהַיְלָדִים סֵבֶל גָּדוֹל מְאֹד, וְלֵילוֹת אֵינִי יָכוֹל לִישֹׁן בִּגְלָלָם, לִי יֵשׁ הַחֶשְׁבּוֹן שֶׁלִּי — לָמָּה אֲנִי מַחֲזִיק אוֹתָם, אֲנִי עוֹשֶׂה בָּזֶה מִצְוָה, אַךְ אֵין מִזֶּה שׁוּם רֶוַח בַּגַּשְׁמִיּוּת, אֲשֶׁר אֵין לִי פְּרוּטָה לְשַׁלֵּם לִצָּרְכֵי הַגַּשְׁמִיִּים, וּמָה אֹמַר לָכֶם, הַהֶפְסֵד שֶׁיֵּשׁ לִי בְּרוּחָנִיּוּת, כִּי בַּזְּמַן הַזֶּה יָכֹלְתִּי לְהַסְפִּיק לְחַבֵּר סְפָרִים כָּאֵלּוּ, שֶׁלֹּא שִׁעַרְתֶּם כְּלָל, אֲשֶׁר בְּכֹחָם לְהַצִּיל אֶת כָּל הַנֹּעַר לַאֲלָפִים וּרְבָבוֹת. כִּי לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, מַה שֶּׁעוֹבֵר הַיּוֹם עַל הַנֹּעַר. בָּא אֵלַי הָרַב ... וְאָמַר לִי: ״אַתֶּם מֻכְרָחִים לָבוֹא לָאָרֶץ, אַתֶּם מַצִּילִים אֶת הַנֹּעַר! כִּי מַה שֶּׁקּוֹרֶה הַיּוֹם בִּירוּשָׁלַיִם, בְּאַשְׁדּוֹד וְכוּ׳, וּבְשְׁאָר עֲיָרוֹת הַגְּדוֹלוֹת, שֶׁהַנֹּעַר הַחֲרֵדִי נוֹשֵׂר וְקוֹרְאִים אוֹתָם ׳שַׁבַּבְנִיקִים׳, אֲזַי אַתֶּם מֻכְרָחִים לָבוֹא לָאָרֶץ, וּלְהַצִּיל אֶת הַנֹּעַר״, וְלֹא עָזָבַנִי הָרַב הַנַּ״ל שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת...

בָּרוּךְ הַשֵּׁם, הַסְּפָרִים הוֹלְכִים מִמֵּילָא בְּכָל הָעוֹלָם. בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ, אָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ, עַל־כֵּן עַתָּה בָּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עָלֵינוּ לָדַעַת עִם מָה אָנוּ בָּאִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל! בָּרוּךְ הַשֵּׁם, זְכִיתֶם לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל כָּל הַשָּׁנָה, וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה. כָּל אֵלּוּ שֶׁעָזְרוּ לָנוּ לִבְנוֹת אֶת הַיְסוֹדוֹת שֶׁל בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְהָאוּלָם שְׂמָחוֹת, אֲשֶׁר עַל זֶה עוֹמֵד לְהִבָּנוֹת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ — זוֹ לָהֶם מַתָּנָה בַּעֲבוּר רַבֵּנוּ זַ״ל. רָצִיתִי שֶׁכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְחַדְּשׁוּ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרֵיהֶם, וְיֵלְכוּ לְכָל אָרְכָּהּ וְרָחְבָּהּ שֶׁל הָאָרֶץ בַּעֲבוּר הַבֵּית־מִדְרָשׁ, וְאֶת הַצְּדָקוֹת לְמֹסֹר לְרֹ׳ ... נֵרוֹ יָאִיר, וְכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמַצִּים בַּעֲבוּר הַמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁלֹּא יִסָּגְרוּ: פְּעוּטוֹן, גַּנִּים, תַּלְמוּד־תּוֹרָה, בֵּית־סֵפֶר, יְשִׁיבָה קְטַנָּה וּגְדוֹלָה, וּמַה שֶּׁאַתֶּם אוֹסְפִים תִּמְסְרוּ לְרֹ׳ ... נֵרוֹ יָאִיר.

וַאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁעָשִׂיתֶם מְסִירוּת נֶפֶשׁ

שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, וְכֵן הַנָּשִׁים בְּיוֹם רִאשׁוֹן, שֶׁהָלְכוּ בַּעֲבוּר הַמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מַעֲרִיךְ אֶת זֹאת, אֵין בְּפִי מִלִּים לְהַסְבִּיר אֶת הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָכֶם, פָּשׁוּט הִצַּלְתֶּם אֶת מַצַּב הַמּוֹסָדוֹת שֶׁעָמְדוּ לִקְרֹס, כִּי לֹא הָיוּ לָנוּ מַשְׁפּוּרוֹת לִתֵּן לַמְלַמְּדִים וְלַמּוֹרוֹת. וּמָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אֵיזוֹ מַשְׁכֹּרֶת הֵם כְּבָר מְקַבְּלִים? בּוּשָׁה וְחֶרְפָּה לְסַפֵּר! אֶלֶף וּמָאתַיִם שֶׁקֶל! כְּשֶׁבִּמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים מְקַבְּלִים: אַרְבַּעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים שֶׁקֶל וְכוּ', וְלָנוּ אֵין לְשַׁלֵּם אֲפִלּוּ אֶלֶף וּמָאתַיִם שֶׁקֶל, אֵיזוֹ בּוּשָׁה וְחֶרְפָּה! אֲבָל הִצַּלְתֶּם אוֹתָנוּ! וַאֲנִי מַעֲרִיךְ וּמַעֲרִיץ אֶתְכֶם עַל זֶה. וַאֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם, שֶׁיְּמַשְׁכּוּ לְהַתִּרִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בַּעֲבוּר הַמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ, יֵשׁ קַבָּלוֹת, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא בַּתְרָא ט.): גָּדוֹל הַמְעַשֶּׂה יוֹתֵר מִן הָעוֹשֶׂה; הַיְנוּ כְּשֶׁאָדָם מַתְרִים אֶת אֲחֵרִים, זֶה הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר הוּא עַצְמוֹ תּוֹרֵם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אָנוּ כֻּלָּנוּ עֲנִיִּים, אֵין לָנוּ מֵהֵיכָן לְשַׁלֵּם, אֲבָל בָּזֶה שֶׁאָנוּ מְזַכִּים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם זְכוּת לְהַחֲזִיק תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, וְלֹא סְתָם, אֶלָּא תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, שֶׁיַּעֲמִידוּ דּוֹרוֹת יְשָׁרִים.

בָּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי גֵּאֶה עִם הָאַבְרֵכִים שֶׁהִתְחַתְּנוּ אֶצְלֵנוּ, הֵקִימוּ בָּתִּים, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם, הַהוֹרִים גֵּאִים בָּהֶם. אֲבָל הַהַשְׁקָעָה שֶׁהִשְׁקַעְתִּי אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ, הַמְּסִירוּת נֶפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי, וּבִפְרָט אֵלּוּ הַבַּחוּרִים שֶׁיֵּשׁ לִי עַתָּה, אֵיזוֹ מְסִירוּת נֶפֶשׁ וּשְׁפִיכוּת דָּמִים יֵשׁ לִי מֵהֶם, רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ, וּמִבַּמָּה יֵשׁ לִי צָרוֹת צְרוּרוֹת וְכוּ', אֲבָל אַחַר־כָּךְ הַהוֹרִים יִרְאוּ יַלְדֵיהֶם, וְלֹא יַאֲמִינוּ אֵיזוֹ הַשְׁקָעָה יֵשׁ בָּהֶם! וְלָכֵן אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִתְמֹךְ בַּמּוֹסָדוֹת שֶׁלָּנוּ, וְלִמְסֹר אֶת הַכֶּסֶף לְרַ' ... גֵּרוֹ יָאִיר.

וְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מִי שֶׁיָּכוֹל לְהָבִיא חֲבִילָה אַחַת שֶׁל סְפָרִים, כָּל אֶחָד שֶׁנּוֹסֵעַ מֵ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל, יִשָּׂא עִמּוֹ חֲבִילַת סְפָרִים, וּבַחֲבִילָה זוֹ יְכוֹלִים לִהְיוֹת מֵאָה סְלִיחוֹת, אוֹ חֲמִשִּׁים סְלִיחוֹת, אוֹ מָאתַיִם קוּנְטְרֵסִים, אוֹ עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה מַחֲזוֹרִים וְכוּ', וְאַשְׁרֵיכֶם וְאַשְׁרֵי חֶלְקְכֶם! עַל־יְדֵי כַּמָּה קִילּוּ

בִּלְבָד תִּזְכּוּ לְזַכּוֹת עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ שֶׁיָּבוֹאוּ מִכָּל חֶלְקֵי הָעוֹלָם, זֶה יִהְיֶה הַשִּׂיא בְּשָׁנָה זוֹ, שֶׁל אֵלּוּ שֶׁיָּבוֹאוּ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. לָזֹאת, אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן מְאֹד מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁאַף אֶחָד לֹא יִתְחַמֵּק, וְיִקַּח חֲבִילָה, וְיָבִיא אֶת זֹאת לְבֵית־הַכְּנֶסֶת שֶׁלָּנוּ לְ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ בְּאוּמָן, וְיַנִּיחֶהָ שָׁם. וְשׁוּב — אֵינֶנִּי מְבַקֵּשׁ לָשֵׂאת בַּעֲבוּרִי מִזְוָדָה כְּבֵדָה, אֶלָּא חֲבִילָה קְטַנָּה וּבָהּ מֵאָה קוּנְטְרֵסִים, אוֹ עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה מַחֲזוֹרִים, אוֹ עֶשְׂרִים סְלִיחוֹת וְכוּ׳, וּבָזֶה שֶׁאַתֶּם תַּעֲשׂוּ אֶת רְצוֹנִי, תְּקָרְבוּ עוֹד מֵאוֹת וְאַלְפֵי אֲנָשִׁים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל; כִּי הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, זוֹ הִתְקָרְבוּת אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז): כְּשֶׁיִּתְגַּדֵּל שֵׁם הַצַּדִּיק בָּעוֹלָם, שֶׁהוּא הַחֵן וְהַפְּאֵר וְהַיֹּפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, אָז יִתְגַּלֶּה שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא; כִּי כָּל עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל — רַק לְגַלּוֹת אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ בָּעוֹלָם.

לָכֵן הֵכְפֵּל הַדָּבָר — אֲבַקֵּשׁ אֶת כֻּלְּכֶם, תַּעֲשׂוּ עִמָּדִי אֶת הַחֶסֶד הַזֶּה, וְתַעֲשׂוּ לְרַבֵּנוּ זַ״ל אֶת הַחֶסֶד הַזֶּה, וְתַעֲשׂוּ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הַחֶסֶד הַזֶּה, וְתָבִיאוּ אִתְּכֶם חֲבִילָה קְטַנָּה, וְאֵלּוּ שֶׁאוֹרְזִים אֶת הַחֲבִילוֹת, יֶאֱרְזוּ בַּחֲבִילוֹת קְטַנּוֹת. וְאַגַּב, מִי שֶׁתִּהְיֶה לוֹ זְכוּת — יָפִיץ אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַל תִּתְבַּיְּשׁוּ מֵאַף אֶחָד, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, לוֹקְחִים אֶת הַסְּפָרִים בְּכָבוֹד הֲכִי גָּדוֹל, וְזֶה הָרֹב הַמַּכְרִיעַ שֶׁל הָאֲלָפִים הָרַבִּים שֶׁבָּאִים לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וַאֲנִי אוֹמֵר, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל הוּא מַתָּנָה לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְאֵין בָּאִים לְשׁוּם מְנִיָן, לְשׁוּם צִבּוּר, רַק לְרַבֵּנוּ זַ״ל! וְאַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! תָּבוֹאוּ רַק לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל. שָׁם תֹּאמְרוּ עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים, תִּתְבּוֹדְדוּ, וּמִי שֶׁרוֹצֶה לְהִתְפַּלֵּל שָׁם — אַשְׁרֵי לוֹ! אֵינֶנִּי מִתְעָרֵב. כָּל הָרוֹצֶה לֵילֵךְ בְּאֵיזֶה מִנְיָן — שֶׁיֵּלֵךְ, לִי יֵשׁ מִנְיָן נִפְרָד מִכַּמָּה טָעָמִים הַכְּמוּסִים, אֵינִי מִתְעָרֵב וְאֵינִי רָב עִם אַף אֶחָד. אֲבָל תֵּדְעוּ לָכֶם, הָעִקָּר לִהְיוֹת אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהַתִּקּוּן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל — רַק לִהְיוֹת בְּצִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ. וְזֶה לֹא תָּלוּי לִהְיוֹת בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל אוֹ הַקָּטָן אוֹ הַבֵּינוֹנִי, אוֹ בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת הַמֻּרְכָּזִי, אוֹ הָאֶמְצָעִי, אוֹ הָאֲחוֹרִי וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֵילּוּ שֵׁמוֹת שֶׁקּוֹרְאִים אוֹתָם, הַכֹּל דִּמְיוֹן אֶחָד גָּדוֹל, וְהַכֹּל סוֹבֵב עַל קֹטֶב שֶׁל כֶּסֶף וְשׁוּב כֶּסֶף, מֵאָה

דּוֹלָר פֹּה וָשָׁם, הַכֹּל רַק רוֹצִים כֶּסֶף, אֲבָל אֲנַחְנוּ נוֹסְעִים לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה רַק לְרַבֵּנוּ זַ״ל! וְאֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל נְקַבֵּל אֶת הַתִּקּוּנִים.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן מִכֻּלְּכֶם, אַל תִּכָּנְסוּ בְּפוֹלִיטִיקָה וּוִכּוּחִים, אֵין לָנוּ זְמַן בַּעֲבוּר שְׂטֵיוֹת, הַנְּסִיעָה בָּאָה לָנוּ קָשֶׁה, אֵין לָנוּ כֶּסֶף, כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ לוֶה כְּסָפִים לְהַגִּיעַ לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, לֹא חֲסֵרוֹת צָרוֹת וְיִסּוּרִים, אַף־עַל־פִּי־כֵן אָנוּ בָּאִים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְרַק אֵלָיו! שָׁשָׁם הוּא הַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ. וְהוּא הָעוֹרֵךְ־דִּין הַכִּי גָּדוֹל, כֻּלָּנוּ עוֹמְדִים לִפְנֵי מִשְׁפָּט גָּדוֹל — מָה יִהְיֶה אִתָּנוּ כָּל הַשָּׁנָה. שׁוֹפְטִים אֶת כָּל אֶחָד בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת — מַה יִּהְיֶה אִתּוֹ, עִם אִשְׁתּוֹ וְעִם יְלָדָיו, וְצָרִיךְ עוֹרֵךְ־דִּין גָּדוֹל מְאֹד. וְהֵיכָן יֵשׁ עוֹרֵךְ־דִּין גָּדוֹל יוֹתֵר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל?! צְרִיכִים רוֹפֵא גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד שֶׁיְּרַפֵּא אוֹתָנוּ, וְהֵיכָן יֵשׁ רוֹפֵא גָּדוֹל יוֹתֵר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל?! וְלָכֵן אַל תִּחְיוּ בְּאַשְׁלָיוֹת, וְאַל תֵּלְכוּ שׁוֹלָל מַה שֶּׁפְּלוֹנִי אוֹמֵר אוֹ מַה שֶּׁאַלְמוֹנִי כּוֹתֵב, כְּאִלּוּ רַק בֵּית־הַכְּנֶסֶת זֶה קַיָּם, וְאִם לֹא תִּתְפַּלֵּל שָׁם אוֹ עִם צִבּוּר זֶה אוֹ אַחֵר — הַתִּקּוּנִים לֹא יִפְעֲלוּ עָלֶיךָ. מִי אַתָּה שֶׁמְּדַבֵּר?! אַתָּה בָּא לוֹמַר — הֵיכָן רַבֵּנוּ זַ״ל וּמָה רַבֵּנוּ זַ״ל?!

יָדוּעַ, שֶׁהָרַב מִטְשֶׁהְרִין, הָיָה אִישׁ קָדוֹשׁ מְאֹד, בַּעַל מַדְרֵגָה וּבַעַל הַשָּׂגָה, וְהָיָה בִּזְמַנּוֹ אֵיזֶה יְהוּדִי בְּשֵׁם: מֹשֶׁה וֶועלְוול, וְרָגְנוּ אַחֲרָיו, שֶׁעוֹבֵר עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, וּבָא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לַקִּבּוּץ, נִגַּשׁ אֵלָיו הָרַב מִטְשֶׁהְרִין וְאָמַר לוֹ: מֹשֶׁה וֶועלְוול, אַתָּה בִּזְיוֹן לְרַבֵּנוּ זַ״ל! וְיוֹתֵר לֹא בָּא. נִגְּשׁוּ אֶל הָרַב מִטְשֶׁהְרִין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאָמְרוּ לוֹ: כְּבוֹדְכֶם בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח, אֲבָל אָדָם זֶה לֹא בָּא אֲלֵיכֶם, אֶלָּא לְרַבֵּנוּ זַ״ל! וְרַבֵּנוּ זַ״ל יָכוֹל לְתַקְּנוֹ גַּם־כֵּן [וּבֶאֱמֶת שָׁב אַחַר־כָּךְ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה]. וְסִפֵּר אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיָּצָא לוֹ פַּעַם לִהְיוֹת בַּעֲיָרָה שֶׁמִּשֶּׁה זְאֵב גָּר, וְרָאָה אוֹתוֹ לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה בְּאֶמְצַע הַשָּׁנָה, וְשָׁפַךְ דְּמָעוֹת כַּמַּיִם בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה. בָּזֶה רוֹאִים אֶת הַכֹּחַ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל!

לָכֵן אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! אַתֶּם נוֹסְעִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְלֹא לְשׁוּם בְּרִיָּה בָּעוֹלָם, וְזֶה הַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ! וּבְוַדַּאי בִּזְכוּת רַבֵּנוּ זַ״ל נִזְכֶּה לִכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, וְנַמְתִּיק מֵאִתָּנוּ אֶת הַדִּינִים, נַמְתִּיק מֵהַנְּשִׁים

שֶׁלָּנוּ אֶת הַדִּינִים, נַמְתִּיק מֵהַיְלָדִים אֶת הַדִּינִים, וְכֵן נַמְתִּיק מִכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אֶת הַדִּינִים, וּבְפָרָט מֵעַם יִשְׂרָאֵל. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְרַחֵם עָלֵינוּ, וְיִגְאָלֵנוּ מִכָּל צָרוֹתֵינוּ, וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בִּישׁוּעָתָן שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל.

אֲנִי חוֹזֵר וּמְבַקֵּשׁ מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, וְאֶחָד יֹאמַר לַחֲבֵרוֹ, שֶׁכָּל אֶחָד יִקַּח אִתּוֹ חֲבִילָה שֶׁל סְפָרִים, וְתָבִיאוּ אֶת זֹאת אֵלַי שָׁם בְּאוּמָן, וַאֲנִי מַבְטִיחַ לָכֶם, שֶׁהַכֹּל יוּפַץ, אַתֶּם תָּבִיאוּ רַק חֲבִילָה קְטַנָּה, כְּמוֹ שֶׁאַתֶּם נוֹשְׂאִים אֹכֶל, תְּקָחוּ עוֹד חֲבִילָה קְטַנָּה שֶׁל אֹכֶל רוּחָנִי, כְּדֵי לָתֵת לַאֲנָשִׁים שֶׁבָּאִים מִכָּל חֶלְקֵי הָעוֹלָם, וּבִזְכוּת זֶה תַּחְזְרוּ עִם חֲבִילָה שֶׁל יְשׁוּעוֹת מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ב אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֶרוֹ יָאִיר.

נָא לִמְסֹר אֶת הַמִּכְתָּבִים הַלָּלוּ לְיַעֲדָם תֵּכֶף־וּמִיָּד, כִּי מְאֹד נִחוּצִים.

וּצְרִיכִים לְתַכְּס עֲצָה עִם ... וְעִם ... נֶרוֹ יָאִיר, כַּדָּת מַה לַּעֲשׂוֹת, וַאֲנִי מוּכָן אֲפִלּוּ לְשַׁלֵּם, כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמְרוּ עַל הַיְלָדִים שָׁבוּעַ יָמִים.

עַל־כָּל־פָּנִים רְאֵה לִמְסֹר אֶת הַמִּכְתָּבִים, כִּי נִחוּצִים מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ב אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה לִידִידִי ... נֶרוֹ יָאִיר.

עַדַיִן אֲנִי הָמוּם מִכָּל הַשְׁחִיתוּת וְכוּ', וַאֲנִי לֹא יָכוֹל לְהָבִין אֵיךְ יִתָּכֵן דָּבָר כָּזֶה וְכוּ', זֹאת אֲנִי אוֹמֵר לְךָ, אִם לֹא יִתְקַן הָעָוֶל, אֶאֱסֹר לְהַבָּא לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לִנְסֹעַ בְּדַרְכְּךָ כָּזוֹ וְכוּ', נָא רְאֵה לְתַקֵּן הַמְּעָוָת.

בְּעִנְיַן הָאוֹטוֹבּוּס לֹא תִּהְיֶה בְּעָיָה, כִּי אָז נוֹחָתִים כַּמָּה מְטוֹסִים, וְנוּכַל לְמַלֵּא אֶת הָאוֹטוֹבּוּס, אַךְ בִּשְׁבִילִי תָּבִיא אֶת הָעֶרֶל, כִּי לִי קָשֶׁה מְאֹד לָלֶכֶת עַכְשָׁו מֵרֹב כְּאֵב הָרֶגֶל, וּבִפְרָט שֶׁהוּא נוֹסֵעַ עַד בֵּיתוֹ וְכוּ', וְאֵין זֶה טֹרַח כָּל־כָּךְ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁהוּא עוֹבֵד שָׁמָּה, וְאִם תִּהְיֶה, אֲזַי תְּזָרֵז אוֹתוֹ לִגְמֹר עַד שֶׁאֲנִי בָּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשָׂבִים, כ״ב אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֵין מִלִּים לְבָאֵר לְךָ אֶת גֹּדֶל זְכוּתְךָ בִּזְכוּת הָרַבִּים, בָּזֶה שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִי לְגַלּוֹת אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף בַּמֶּה אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַחֲזִיר לְרַבֵּנוּ זַ״ל אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבַּלְנוּ מִמֶּנּוּ? הֲלֹא אֵין שׁוּם כֶּסֶף וְזָהָב שֶׁיְּכוֹלִים לְשַׁלֵּם בְּעַד זֶה, אֶלָּא בַּמֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נַעֲזֹר לְגַלּוֹת אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה לְכָלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכֵן לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, בָּזֶה אֲנַחְנוּ מַרְאִים הַכָּרַת הַטּוֹב לְרַבֵּנוּ זַ״ל.

וְעַל־כֵּן חֵילְךָ לְאוֹרְיָתָא, וְתִשְׂמַח מְאֹד מְאֹד עַל גֹּדֶל הַזְּכוּת שֶׁנִּפְלָה בְּחֶלְקְךָ, וּרְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַזְּכוּת הַזּוֹ תָּגֵן בַּעַדְךָ תָּמִיד.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְזַכֵּנִי לְהִתְרָאוֹת עִמְּךָ פַּעַם אַחַר פַּעַם בְּאוּמָן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כו תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ב אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה אֵינִי יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מַה קָּרָה, אֲבָל כְּפִי שֶׁשָּׁמַעְתִּי לָקַחְתָּ מִ... גֵּרוֹ יָאִיר, יוֹתֵר כֶּסֶף, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי מְאֹד מַקְפִּיד עַל דְּבָרִים כָּאֵלּוּ, וְעַל־כֵּן תְּקַיֵּם ׳וְהֵשִׁיב׳ וְכוּ׳.

אֲנִי מְאֹד מִתְבַּיֵּשׁ, שֶׁגַּם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקְרֶה דָּבָר כָּזֶה, הַהֶכְרֵחַ יִהְיֶה לִי לְבַטֵּל אֶת הַנְּסִיעוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַאֲנִי אוֹדִיעַ שֶׁיִּסְּעוּ רַק עִם ... אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתְּקַיֵּם ׳וְהֵשִׁיב׳ וְכוּ׳.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז אֲלָפִים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ב אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי, שֶׁתְּאַרְגֵּן מְנְיָן בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, פָּשׁוּט כָּל הַנָּשִׁים צְרִיכוֹת לִשְׁמֹעַ קוֹל שׁוֹפָר, וְכֵן הַיְלָדִים, וְעַל־כֵּן יִהְיֶה לִי וּלְכָל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ טוֹבָה גְּדוֹלָה מִזֶּה.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁאַתָּה וְ... גֵּרוֹ יָאִיר, יוּכְלוּ לְאַרְגֵּן מְנְיָן.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בִּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ בַּעַדְכֶם, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקַלּוּת, וּתְבַשְּׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת בְּקָרוֹב מְאֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ב אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

שָׁמַעְתִּי שֶׁהַשָּׁנָה אַתָּה לֹא נוֹסֵעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, לָזֹאת מְאֹד מְאֹד הָיִיתִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יָכוֹל לְאַרְגֵּן מִנְיָן בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְכֵן לְתַפֵּשׂ אֶת הַיְלָדִים, וְנִתֵּן לָהֶם מַמְתַּקִּים לָרֹב כָּל מִי שֶׁיְּצַיֵּת, וְזוֹ זְכוּת גְּדוֹלָה, זְכוּת הָרַבִּים נוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד, וּבְוַדַּאי בִּזְכוּת זֶה תִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא רַק בִּשְׁבִיל זֶה הֶצְרַכְתָּ לְהִשָּׁאֵר.

אֲנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר אִתְּךָ לִפְנוֹת עֶרֶב, רַק תִּשְׁלַח לִי פַּקְס אֵיפֹה אוֹכַל לְהַשִּׂיג אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיוּ נֶצַח.

אֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לְבֵנְכֶם ... נֵרוֹ יָאִיר, שֶׁנּוֹסֵעַ עִם כָּל הַחֲבֵרִים לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וַאֲנִי מְאֹד מְאֹד שָׂמֵחַ, שֶׁסּוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר כָּךְ יָצָא, סוֹף כָּל סוֹף הַיֶּלֶד מִתְבַּגֵּר, הוּא יֶלֶד פִּקֵּחַ, הוּא יֶלֶד יְרֵא שָׁמַיִם, וְתַלְמִיד מְצֻיָּן, וּבַעַל מִדּוֹת טוֹבוֹת, וּמַתְמִיד בַּתּוֹרָה, אָז מַגִּיעָה לוֹ נְסִיעָה בָּזוֹ.

אַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה מְאֹד קָשֶׁה לָכֶם מִבְּחִינָה כַּסְפִּית, אֲבָל תַּאֲמִינוּ לִי, שֶׁבַּחַיִּים צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בִּשְׁבִיל לְהוֹצִיא, וְלָכֵן אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁכָּךְ נִתְגַּלְגֵּל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּרְאוּ לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תַּחְשְׁבוּ רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז תִּרְאוּ חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים רוּחָנִיִּים, אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם מֵאִיר בְּאוֹר שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי לְהֶפֶךְ — כְּשֶׁהָאָדָם שׁוֹכֵחַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אָז מַתְחִיל לְהִכָּנֵס בְּדִמְיוֹנוֹת, כְּאִלּוּ זֶה רוֹדֵף אוֹתוֹ וְכוּ', אוֹ זֶה מְדַבֵּר נֶגְדּוֹ וְכוּ', אוֹ זֶה מֵצִיק לוֹ וְכוּ', אַף בּוֹ בָּרֶגַע שֶׁהָאָדָם מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דָּבָר רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אָז הוּא מַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ.

וְלָכֵן שְׁנֵיכֶם הִנְכֶם כֹּחוֹת אַדִּירִים לְגַלּוֹת אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, רְאוּ לְנַצֵּל אֶת הַכֹּחוֹת שֶׁלָּכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ רַק לְדַבֵּר כָּל אֶחָד דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְהִתְחַזְּקוּת, אַל תַּחְשְׁבוּ מֵהֶעָבָר, תִּשְׁכְּחוּ לְגַמְרֵי מִמַּה שֶׁעָבַר, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּקְנוּ לְעַצְמְכֶם אוֹהֲבִים בְּקַלּוּת, וַאֲנִי מְדַבֵּר אֶת זֶה מִפְּנִימִיּוּת לִבִּי, כִּי נַפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁכֶם זֶה יָמִים וְשָׁנִים — לִפְנֵי שֶׁכָּל אֵלּוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיִבְנְאֵל בָּאוּ, הַקֶּשֶׁר שֶׁלִּי אִתְּכֶם זֶה כְּבָר קָרוֹב לִשְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְלָכֵן רְאוּ שֶׁבַּל יִנָּתֵק הַקֶּשֶׁר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ תָּמִיד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי אִלּוּ הַנִּסְיוֹנוֹת הֲכִי קָשִׁים לָאָדָם — שֶׁיִּתְחַזֵּיק מַעֲמָד וְלֹא יִשָּׁבֵר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה שֶׁיִּהְיֶה רַק נַחַת מֵהַיְלָדִים, וְשֶׁיִּפְסְקוּ לְךָ כָּל הַצָּרוֹת בַּבַּיִת.

צְרִיכִים הַרְבֵּה סַבְלָנוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִם תְּקַנֶּה לְעַצְמְךָ אֶת מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, תִּהְיֶה הֲכִי מַצְלַח בְּחַיֶּיךָ.

פֹּה תְּקַבֵּל מִכְתָּב מְאֹד דָּחוּף לְמָסֹר אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר, וּתְבַקְּשׁוֹ תֵּכֶף־וּמִיָּד שֶׁיָּבוֹא לָקַחַת אֶת זֶה, וְלִמְסֹר אֶת זֶה לְאָחִיו.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה שֶׁל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, שֶׁפַּע רוּחָנִי, שֶׁפַע גַּשְׁמִי, וְשֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר אֵצֶל אִשְׁתְּךָ בְּקַלּוּת, וְתִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּנִיק וְחַכִּים ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, תִּשָּׁאֵר לִלְמֹד בְּ... כִּי אִם תִּתְרוֹצֵץ מִישִׁיבָה לִישִׁיבָה, לֹא יִהְיֶה לְךָ כְּלוּם, וְעַל־כֵּן תִּשָּׁאֵר שָׁם לִלְמֹד, וְתַצְלִיחַ בַּלִּמּוּדִים, וְהָעִקָּר תִּשְׁתַּדֵּל לֹא לְהִתְקוֹטֵט עִם אַף אֶחָד, וְאָז תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְזִוּגָתוֹ תִּחְיֶה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁאַל תָּרִיבוּ, רַק שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם שָׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחְוָה גְּדוֹלָה.

וּמְאֹד מְאֹד רָצִיתִי, שֶׁאַתָּה תִּסַּע אֶצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְתִפְעַל שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה לְכָל הַמִּשְׁפָּחָה, כִּי אַתֶּם צְרִיכִים לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים מֵעַל הַבַּיִת שֶׁלָּכֶם, וְלָזֹאת לֹא כְּדַאי לָכֶם לָרִיב בְּשָׁבִיל דָּבָר קָדוֹשׁ וְעֶלְיוֹן כָּזֶה — לִהְיוֹת אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמַן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְאֵין שׁוּם תַּחְלִיף בָּעוֹלָם לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלָכֵן כְּדַאי שֶׁתִּסָּעוּ וְתַצְלִיחוּ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דַּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הַשְּׁמוֹת שֶׁל פְּדְיוֹן נֶפֶשׁ, תָּבִיא אֶת הַכֹּל בְּשַׂקִּית אַחַת, וְנַזְכִּירֵם לְטוֹבָה אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל.

אוֹדוֹת הַלְוָאָה, הַלְוַאי הָיָה לִי מֵהֵיכָן לִלְווֹת, אֲנִי נִכְנָס בְּלַחַץ זֶה הַדְּחַק בְּצוּרָה כָּזוֹ, שֶׁמֵּאָז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי לֹא הָיָה לִי לַחַץ וְדחַק כָּזֶה, מַמָּשׁ בָּאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ, וְנוֹסָף עַל כָּל צָרוֹתַי, טִרְדוֹת הָרַבִּים עָלַי, וְאֵינִי רוֹאֶה שׁוּם מוֹצָא וּפֶתַח אֵיךְ לָצֵאת מִכָּל זֶה, וְלַה׳ הַתִּשׁוּעָה, כִּי כְּבָר רָאִיתִי בְּחַיַּי הַרְבֵּה נִסִּים נִגְלִים, כֵּן יַמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת עִמִּי נִסִּים וַחֲסָדִים וְרַחֲמִים מְרֻבִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

שָׁמַעְתִּי שֶׁאַתָּה רוֹצֶה לְהַלְווֹת לְבִנְיַן אוּלַם הַשִּׂמְחוֹת עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שַׂ״ח. מָה אֹמַר לְךָ! הַזְּכוּת הַזּוֹ תַּעֲמֹד לְךָ לִקְרַאת יוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל, אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמַצָּב קָשֶׁה מְאֹד, וְאַף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ מִזֶּה, רַק הַגַּבַּאי צְדָקָה ... נֵרוֹ יָאִיר, וְלָכֵן אַשְׁרֶיךָ, וַיַּעְזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתֵּצֵא כְּבָר מֵהַצָּרוֹת שֶׁלְּךָ, וְתִתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תִּחְיֶה.

פֹּה תְּקַבְּלִי כַּמָּה מִכְתָּבִים לְמָסֹר לְ... שֶׁיְּמַסֵּר אֶת זֶה לְיַעֲדָם, וּרְאִי לְהִתְקַשֵּׁר אֵלָיו שֶׁיָּבוֹא לָקַחַת אֶת זֶה.

וְכֵן אֲנִי שׁוֹלֵחַ לָךְ אֶת הַמִּכְתָּבִים שֶׁתִּקְתֵּק וְכוּ׳, וְזֶה יוֹצֵא כָּל־כָּךְ יָפֶה, וְתַכְנִיסִי אֶת זֶה בַּכֶּרֶךְ הַבָּא בַּפָּרָשִׁיוֹת שֶׁלִּפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בִּשְׁנַת תשל״ז, וְכֵן הוֹסַפְתִּי כְּתַב־יָד וְכוּ׳, וַאֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁתּוּכְלִי לְסַדֵּר בֵּין כָּךְ עוֹד כֻּלָּךְ.

בַּעְלֵךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר, בְּקֹשׁ לְהַזְכִּיר לָךְ לִשְׁמֹר עַל הַבְּרִיאוּת, לְבַשֵּׁל לְכָבוֹד הֶחָג וְלֶאֱכֹל וְלִשְׂמֹחַ וְכוּ׳, וּבֶאֱמֶת מִי צָרִיךְ עוֹד כָּל־כָּךְ לִשְׂמֹחַ כָּמוֹךְ? ! עַל גֹּדֶל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, כִּי הַקּוּנְטְרֵסִים יוֹצְאִים כָּל־כָּךְ יָפֶה, מַמָּשׁ לְהַפְלִיא, וְלוּלֵא שֶׁהָיִית מְתַקְתֶּקֶת אֶת זֶה, לֹא הָיָה נִשְׁאָר. וְעַל־כֵּן זֶה יָקָר אֵצְלִי מְאֹד.

וּמֻחֲמֶמֶת שֶׁטְּרְדוֹתַי רַבּוּ כְּמוֹ שֶׁרַבּוּ — אֲקַצֵּר.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם אֶל יְדִידִי הַצָּמוּד בְּפְנִימִיּוּת לְבָבִי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

שָׁמַעְתִּי מַה קָּרָה אֶתְמוֹל בַּלַּיְלָה, שֶׁצִּעֲרוּ אוֹתָךְ בָּאוֹטוֹבּוּס, אֵיזֶה מְחֻצָּף וְכוּ׳, אֲנִי אֶשְׁתַּדֵּל שֶׁדָּבָר זֶה לֹא יִקָּרֶה עוֹד, כִּי לֹא יִמָּלֵט שֶׁצָּעִיר פּוֹחֵז יָבוֹא מְבֻגָּרִים.

מָה אֹמַר לָךְ! כַּנִּרְאֶה שֶׁהָעֲגָמַת נֶפֶשׁ הַזּוֹ הָיְתָה עוֹד נִצְרֶכֶת לָךְ לְהַשְׁלִים אֶת הַסְּאָה שֶׁל שָׁנָה הָעוֹבֶרֶת, וְיִקַּיֵּם אֶצְלָךְ: ״תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ וְתָחוֹל שָׁנָה עִם בִּרְכוֹתֶיהָ״.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד, כִּי גַּם אֲנִי סוֹבֵל בְּזִיּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, וַאֲנִי מְקַבֵּל אֶת זֶה מְאֹד קָשֶׁה, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה תִּקּוּנִי לִפְנֵי הַיּוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז י.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

הֱיוֹת שֶׁאַתָּה נִשְׁאָר הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, הָיִיתִי מְאֹד רוֹצֶה שֶׁתִּשָּׁאֵר עִם ... וּתְאַרְגְּנוּ מִנְיָן לַנָּשִׁים וְלַיְלָדִים, וְיַעַן שֶׁאַתָּה יָכוֹל לְתָקֵעַ, תִּזְכֶּה לִהְיוֹת בַּעַל תּוֹקֵעַ, וְתוֹצִיא אֶת הָרַבִּים, וְזוֹ זְכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֶהְיֶה לְךָ אָסִיר תּוֹדָה בַּעֲבוּר זֶה, וּפָשׁוּט תַּצִּיל לָנוּ אֶת הַמַּצָּב.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה שֶׁתַּעֲשֶׂה רְצוֹנִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז יא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחָיֶה.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה מְּאֹד שָׂמַחְתִּי, שֶׁאַתְּ מְקֻבֶּלֶת עַל עַצְמֵךְ לִהְיוֹת בַּת יִשְׂרָאֵל צְנוּעָה וְכוּ׳, סוֹף כָּל סוֹף אַתְּ מִתְבַּגֶּרֶת, וְעוֹד מְעַט אֶצְטָרֵךְ לְשַׁדֵּךְ אוֹתָךְ וְכוּ׳, וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם יִהְיֶה לָךְ שֵׁם טוֹב, וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם מִכָּל הָאָדָם (קֹהֶלֶת ז, א): ׳טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב׳, כִּי הַשֵּׁם הוֹלֵךְ בְּכָל מָקוֹם.

וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּצַיְּתִי אֶת הַמּוֹרָה, שֶׁהִיא בַּעֲלַת יִרְאַת שָׁמַיִם גְּדוֹלָה, וְהַשְׁלִיכִי מֵעָצְמֵךְ אֶת מִדַּת הַזִּלְזוּל וְהַלֵּיצָנוּת, וְאָז תַּצְלִיחִי בְּחַיֵּיךְ.

אֲנִי אֶתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרְךָ בִּפְרָטִיּוּת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁאֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ שָׁנָה טוֹבָה...

כז יב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזָּרַח.

מְאֹד מְאֹד הִצְטַעַרְתִּי לִשְׁמֹעַ מַה שֶּׁקָּרָה בְּבֵיתְכֶם, וְהַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת, וּתְהִלָּה לָאֵל, אָחִיךָ ... נֵרוֹ יָאִיר, בִּשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הֵן אֱמֶת אֵינִי יוֹדֵעַ מַה קּוֹרֶה וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עָצָתִי לְיִלֵּךְ עִמּוֹ רַק בְּדֶרֶךְ יָד רַכָּה, וְלֹא בְּאַלִּימוּת וְכוּ׳, כִּי בָּעִתִּים הַלָּלוּ רַק כָּךְ צְרִיכִים לָלֶכֶת עִם הַנַּעַר, וְאִם הוֹלְכִים אִתָּם בְּיָד תַּקִּיפָה — מְאַבְּדִים אוֹתָם, וַאֲנִי רוֹאֶה אֵצֶל אָח שֶׁלְּךָ, אִם לֹא הָיִיתִי תּוֹפֵס אֶת בְּנוֹ בַּזְּמַן, מִזְּמַן הָיָה מְאַבֵּד אוֹתוֹ, וְכָךְ תְּהִלָּה לָאֵל, חִפַּנְתִּי אוֹתוֹ, וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה אַבָּא בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב, וְאַף שֶׁאָז הִתְנַגְּדוּ אֵלַי הַרְבֵּה מֵהַמִּשְׁפָּחָה, וּבְפָרָט אִמּוֹ, אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעַכְשָׁו הִיא מוֹדָה לִי, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת, וְלֹא תֵּדַע יוֹתֵר מִצָּרוֹת, אַדְרַבָּה, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מִילָדֶיךָ, וַאֲנִי מְבָרֵךְ אוֹתְךָ, שֶׁיָּאִיר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת גַּם יַחַד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

בָּאתִי לְהַזְכִּירְךָ, שֶׁתַּכְנִיס אֶת הָרִשִׁימָה כְּבָר עַכְשָׁו בַּבֹּקֶר כְּפִי שֶׁדִּבַּרְנוּ, וְכֵן תֶּאֱסֹף אֶת הַיְלָדִים בְּיַחַד, וְתֹאמַר לָהֶם שֶׁ ... מְמַנֶּה בְּשָׁבוּעַ זֶה, וּמִי שֶׁיִּתְנַהֵג יָפֶה יְקַבֵּל פְּרָס וְכוּ׳, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשָׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יִסְתּוֹבְבוּ בְּהֶפְקֵר, חַס וְשָׁלוֹם, וּבִפְרָטִיּוּת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ.

מַה לַּעֲשׂוֹת? כָּךְ רָצָה רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁנִּהְיֶה אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאֵין לְהַרְהֵר אַחַר הַמֶּלֶךְ, אֲפִלּוּ שֶׁזֶּה בָּא קָשֶׁה, עָלֵינוּ לְקַיֵּם אֶת רְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּתָמִימוּת וּבְפָשִׁיטוּת גְּמוּרָה.

הַמְאַחֵל לְךָ הַצְלָחָה בְּכָל עִנְיָנֶיךָ...

כז יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁתִּתַּקֵּחַ אֶת עִנְיַן הַיְלָדִים בְּיָדֶיךָ, בְּוַדַּאי כָּל הַתִּקּוּנִים שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל יָבוֹאוּ עָלֶיךָ בִּזְכוּת זֶה גַּם בְּיִבְנְאֵל, וְאִם נִסְתַּבֵּב כָּךְ הַשָּׁנָה, שֶׁאַתָּה לֹא יָכוֹל לִנְסֹעַ, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּבְוַדַּאי זֶה לְטוֹבָה גְּדוֹלָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְבָרֵךְ אוֹתְךָ וְאֶת אִשְׁתְּךָ הַיְקָרָה בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וְתִרְוֶה רֹב נַחַת מֵהַיְלָדִים, אַתֶּם לֹא יְכוֹלִים לְתָאֵר אֵיזֶה נַחַת

מְצַפֶּה לָכֶם, רַק תָּגוּרוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת, וְאָז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

וּבְוַדַּאי אֶתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם בְּאוּמַן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל.

כז טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

מַה גְּדוֹלָה שִׂמְחָתִי, שֶׁאַתְּ רוֹצָה לִהְיוֹת יַלְדָּה רְצִינִית וְכוּ׳, זִכְרִי הֵיטֵב, כִּי אַתְּ מִתְבַּגֶּרֶת, וְאַתְּ צְרִיכָה לִקְנוֹת לְעַצְמֵךְ שֵׁם טוֹב.

נָא וָנָא רְאִי לְצַיֵּת אֶת הַמּוֹרָה ... תְּחִיָּה, שֶׁהִיא בַּעֲלַת יִרְאַת שָׁמַיִם גְּדוֹלָה, וְכָל מַעֲשֶׂיהָ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וּבִזְכוּת כִּבּוּד הוֹרִים וּמוֹרִים, תִּזְכִּי לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי אֱלֹקִים וְאָדָם.

אֲנִי אֶתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרֵךְ אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל, שֶׁתִּזְכִּי לְהִתְעַלּוֹת בְּמִדּוֹת, יִרְאַת שָׁמַיִם, וְדֶרֶךְ אֶרֶץ כְּלַפֵּי הַהוֹרִים שֶׁלָּךְ.

הַמְאַחֵל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

כז טז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים, כ״ד אֱלוּל ה׳תשנ״ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזוֹר, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וּתְקַבְּלוּ וִיזוֹת לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן קְדֶשׁ הַקְּדָשִׁים בָּעִיר אוּמַן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

מָה אֹמַר לְךָ! אֵין מִלִּים לְהוֹדוֹת לְךָ עַל זֶה שֶׁצִּלְצַלְתָּ אֲלַי אֶתְמוֹל, וְשָׁמַעְתִּי אֶת הַסִּפּוּר שֶׁלְּךָ, סִפַּרְתִּי אֶת זֶה לְ... גֵּרוֹ יָאִיר, וַאֲנַחְנוּ הֲמוּמִים, אֵיךְ בֶּן אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת כְּפוּי טוֹבָה.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ עַל דֶּרֶךְ הָאֱמֶת, וְתַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

כז יז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּלֶךְ, שַׁבַּת שׁוּבָה, ד׳ תִּשְׁרֵי ה׳תשנ״ט.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, חַוָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת לָנוּ הַשִּׂמְחָה שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (חַיֵּי־מוֹהַר״ן קכו): מִי שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת אֶצְלִי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, רָאוּי לוֹ לִשְׂמֹחַ כָּל הַשָּׁנָה.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לָדַעַת, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מֵרַבֵּנוּ זַ״ל בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, רַק דֶּרֶךְ הַתְּמִימוּת וְהַפְּשִׁיטוּת. כִּי אִם אָדָם חַכְמוֹלוֹג — לֹא יְקַבֵּל מֵרַבֵּנוּ זַ״ל כְּלוּם. מַה נִּקְרֵאת תְּמִימוּת? שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ. וּכְכָל שֶׁאֲנִי מִתְקָרֵב יוֹתֵר אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, עַל־יְדֵי־זֶה

שֶׁאֲנִי לוֹמֵד סִפְרוֹ "לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן", וְחוֹזֵר עָלָיו שׁוּב וָשׁוּב, וְלוֹמֵד "סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" שׁוּב וָשׁוּב, לוֹמֵד "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וְחוֹזֵר עַל זֶה שׁוּב וָשׁוּב, וְלוֹמֵד שִׂיחוֹת רַבֵּנוּ זַ"ל בְּ"חַיֵּי־מוֹהַר"ן" וּבְ"שִׂיחוֹת־הָר"ן" שׁוּב וָשׁוּב, כִּי רַק זוֹ נִקְרֵאת הִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ"ל, כַּמּוּבָא בִּדְבָרָיו זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), שֶׁבְּתוֹךְ תּוֹרַת הַצַּדִּיקִים — שָׁם נִמְצָא פָּנָיו, שִׂכְלוֹ, חָכְמָתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ; וְלָכֵן כְּכָל שֶׁלּוֹמְדִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, יוֹתֵר מֵאִיר בּוֹ אוֹר רַבֵּנוּ זַ"ל, כְּכָל שֶׁחוֹזְרִים וְחוֹזְרִים פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹר רַבֵּנוּ זַ"ל. עִם כָּל זֹאת עָלֵינוּ לָדַעַת שֶׁאֵיֶנּוּ יוֹדְעִים כְּלוּם, וְאָז תָּמִיד נַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, וְזוֹ נִקְרֵאת תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת: אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ, וְאָז מְקַבְּלִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה מֵרַבֵּנוּ זַ"ל. כְּדֶגְמַת כְּלִי מָלֵא בְּנוֹזְלִים, לֹא שַׁיָּךְ שֶׁיְּמַלְּאוּ אוֹתוֹ יוֹתֵר, כִּי הוּא גָּדוּשׁ כְּבָר, אֲבָל אִם הַכְּלִי רֵיק, תָּמִיד יְכוֹלִים לְמַלְּאוֹתוֹ. כְּמוֹ־כֵן אִם אָדָם מַחֲזִיק שֶׁהוּא כְּבָר יוֹדֵעַ מַשֶּׁהוּ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, אֲזַי אֵיֶנּוּ יוֹדֵעַ כְּלוּם, כִּי אִם מַחֲזִיק עַצְמוֹ שֶׁהוּא מָלֵא, לֹא יְקַבֵּל וְלֹא יִלְמַד עוֹד! וּפֹה מְדַבְּרִים מֵאָדָם שֶׁבָּקִי בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ בְּעַל־פֶּה, אַף־עַל־פִּי־כֵן מַחֲזִיק עַצְמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ, וּכְמַאֲמָרָם זַ"ל (בְּרָכוֹת ד.): לַמֵּד לְשׁוֹנְךָ לוֹמַר אֵיֶנֶּנִּי יוֹדֵעַ. אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ שֶׁאֵיֶנּוּ יוֹדֵעַ כְּלוּם! וְלָכֵן הַהִתְקָרְבוּת שֶׁלּוֹ תִּהְיֶה תָּמִיד בְּהִתְחַדְּשׁוּת. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שֶׁעִקַּר הַהִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק צְרִיכָה לִהְיוֹת תָּמִיד בְּהִתְחַדְּשׁוּת חֲדָשָׁה, כְּאִלּוּ עֲדַיִן לֹא הִתְקָרֵב. וּבֶאֱמֶת כְּפִי גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, בֶּאֱמֶת עֲדַיִן לֹא הִתְחַלְנוּ לְהִתְקָרֵב, אֶלָּא מַהִי הַמַּעֲלָה שֶׁלָּנוּ? שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים שֶׁאֵיֶנּוּ יוֹדְעִים כְּלוּם, וְכָךְ אָנוּ מְחַפְּשִׂים וּמְחַפְּשִׂים אַחַר רַבֵּנוּ זַ"ל, וּכְפִי שֶׁמְּחַפְּשִׂים וּמְבַקְּשִׂים — כָּךְ מוֹצְאִים. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהַתּוֹרָה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל בִּשְׁנַת תקע"א הָיְתָה (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁשָּׁם רַבֵּנוּ זַ"ל מְדַבֵּר, שֶׁצְּרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הָרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק. וְהָאֲרִיךְ עַל זֶה מוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, שְׁלוּחִין, הֲלָכָה ה'), שֶׁצְּרִיכִים תָּמִיד לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק, וְלֹא דַּי שֶׁלָּמַדְתִּי פַּעַם אַחַת אֶת הַסֵּפֶר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁיִּהְיֶה אֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁרַבֵּנוּ זַ"ל רוֹצֶה, שֶׁאָז הוּא בֶּאֱמֶת אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם, אֶלָּא תָּמִיד לִלְמֹד וּלְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ, וְאָז תָּמִיד

נִרְאֶה דְּבָרִים יָפִים, וְנִתְקָרֵב אֵלָיו בְּהִתְקָרְבוּת אֲמִתִּית.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מֵאַחַר שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עִם הִתְחַדְּשׁוּת חֲדָשָׁה, עָלֵינוּ לְהַתְחִיל שָׁנָה חֲדָשָׁה עִם הִתְחַדְּשׁוּת חֲדָשָׁה. אָנוּ נִמְצָאִים עַתָּה בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְעַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן שֶׁיְּכוֹלִים לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כָּתְבוּ לָאָדָם אֶת תַּקְצִיבוֹ כַּמָּה יִהְיֶה לוֹ לְכָל הַשָּׁנָה, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כָּתְבוּ לוֹ מַה יֵּאֵרַע עִמּוֹ כָּל הַשָּׁנָה — אִם יִחְיֶה, אִם יָמוּת, אִם יֵעָנִי אִם יֵעָשִׁיר וְכוּ׳, כָּל פְּרָט וּפְרָט נִגְזַר עָלָיו כְּבָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲבָל נָתְנוּ לָנוּ שִׁבְעָה יָמִים בֵּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכִּפּוּרִים, לְתַקֵּן אֶת הַמַּעֲשִׂים, וְאִם עַכְשָׁו בְּיָמִים אֵלּוּ נַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אָז אֲפִלּוּ אִם, חַס וְשָׁלוֹם, כָּתְבוּ עָלֵינוּ דְּבָרִים בְּלִתְּי רְצוּיִים, נְבַטֵּל אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת שֶׁנִּגְזְרוּ עָלֵינוּ, חַס וְשָׁלוֹם. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (ראש השנה כו:): בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כַּמָּה דְּכַייָךְ אִינַשׁ דַּעְתֵּיהּ טָפֵי מַעֲלֵי, וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים כַּמָּה דְּפָשְׁיט אִינַשׁ דַּעְתֵּיהּ טָפֵי מַעֲלֵי; הַיְנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כָּל מַה שֶּׁאָדָם כּוֹפֵף אֶת עַצְמוֹ יוֹתֵר, מַעֲלָתוֹ יוֹתֵר גְּדוֹלָה, אֲבָל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים כָּל מַה שֶּׁאָדָם יוֹתֵר פָּשׁוּט, זוֹ יוֹתֵר מַעֲלָה. כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אָנוּ צְרִיכִים לִשְׁבֹּר אֶת לִבֵּנוּ, כִּי צְרִיכִים לִפְחֹד, בַּאֲשֶׁר סִפְרֵי הַמֵּתִים וְסִפְרֵי הַחַיִּים פְּתוּחִים, וְלֹא יוֹדְעִים מָה עוֹמְדִים לִגְזֹר עָלֵינוּ, אֲזַי אָדָם צָרִיךְ לִכְפֹּף רֹאשׁוֹ וְלִהְיוֹת בְּפַחַד, אֲבָל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים צְרִיכִים פְּשִׁיטוּת בְּלִי חָכְמוֹת, עַכְשָׁו זֶה אַחַר גְּזַר־דִּין, וּבִמְקוֹם שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַחְתֹּם לִי עַל הַגְּזֵרוֹת רָעוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁיִּקְרַע לִי כָּל אֲשֶׁר גָּזְרוּ עָלַי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְזֶה אֵין יְכוֹלִים אֶלָּא בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה סה): עֵשָׂו הָרָשָׁע מִתְלַכְלֵךְ בַּעֲוֹונוֹת כָּל הַשָּׁנָה וְאֵין לוֹ בַּמֶּה לְכַפֵּר, אֲבָל יַעֲקֹב מִתְלַכְלֵךְ בַּעֲוֹונוֹת, וּבָא יוֹם הַכִּפּוּרִים וְיֵשׁ לוֹ בַּמֶּה לְכַפֵּר. יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַל כָּל הָעֲוֹונוֹת לְמִי שֶׁמַּאֲמִין בּוֹ.

וְלָכֵן אָנוּ עַכְשָׁו צְרִיכִים לִירֹא וְלִפְחֹד מַה נִּגְזַר עָלֵינוּ, הֲלֹא כָּתְבוּ לָנוּ אֶת הַתַּקְצִיב וְכוּ׳, וְאָנוּ יְרֵאִים מַה כָּתְבוּ, וְאֵין אִישׁ בָּטוּחַ — לֹא עִם עַצְמוֹ, לֹא עִם אִשְׁתּוֹ, לֹא עִם יְלָדָיו, אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִי וּמַה וְאֵימָת. אֲבָל יֵשׁ עוֹד הִזְדַּמְּנוּת לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא

יִקְרַע אֶת הַגְּזַר־דִּין, וְלֹא יַחְתֹּם עָלָיו. כִּי עִקַּר הַחֲתִימָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים.

וְהִנֵּה יֶשְׁנוֹ דָּבָר חָשׁוּב מְאֹד, שֶׁצְּרִיכִים לִזְכֹּר הֵיטֵב מַאֲמָרָם זַ״ל (יוֹמָא פו:): עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר, וַעֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ; אִם אָדָם חָטָא כְּלַפֵּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בַּר מִינָן, יָכוֹל לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֲבָל אִם חָטָא לַשֵּׁנִי, לֹא יִתְכַּפֵּר לוֹ, עַד שֶׁיְּפַיֵּס אֶת חֲבֵרוֹ. וְאַף שֶׁיִּבְקֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֵין הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה לְשָׁמְעוֹ. כִּי בִּזְיֹת אֵיזֶה אָדָם, אָז עַד שֶׁלֹּא תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ סְלִיחָה, לֹא יוֹעִיל לְךָ דָּבָר, וְלֹא תּוּכַל לְתַקֵּן, עַד שֶׁתְּבַקֵּשׁ סְלִיחַת הֶחָבֵר.

וַאֲסַפֵּר לָכֶם סִפּוּר מְעַנְיֵן, אֲשֶׁר בִּלְתִּי נִתָּן לְהַאֲמִין, אֲבָל רְאִיתִיו בְּמוֹ עֵינַי. נָסַעְתִּי מִפֹּה לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּיוֹם רְבִיעִי קֹדֶם רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהִנֵּה אָנוּ נוֹסְעִים בְּמָטוֹס עָמוּס עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבֵינֵיהֶם הָיָה זוּג צָעִיר שֶׁרַק עַתָּה הִתְחַתְּנוּ, וְנָסְעוּ מֵאַרְצוֹת־הַבְּרִית לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבְדַעְתָּם לְהַחֲלִיף מָטוֹס בְּאֵירוֹפָּה וְלִנְסֹעַ מִשָּׁם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. לָאַבְרֵךְ שֶׁהִתְחַתֵּן הָיוּ חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר בְּכִיסוֹ. לֹא חָלְפוּ דַּקּוֹת סְפוּרוֹת, וְהֵחֵל לִצְעֹק בִּבְהָלָה, שֶׁחָסַר לוֹ הַכֶּסֶף. וּלְצִדּוֹ הָאֶחָד יָשְׁבָה אִשְׁתּוֹ, וּלְצִדּוֹ הָאַחֵר יָשַׁב אַבְרֵךְ סְפָרַדִּי אֶחָד, וּבְרַדַאי שֶׁהִשְׁלִיךְ תֵּכֶף־וּמִיָּד אֶת הָאַשְׁמָה עַל הָאַבְרֵךְ הַסְּפָרַדִּי הַזֶּה. וְהָאִישׁ שֶׁאִרְגֵּן אֶת הַטִּיסָה, תֵּכֶף כְּשֶׁשָּׁמַע אֶת הַדָּבָר, לָקַח אֶת הָאַבְרֵךְ הַסְּפָרַדִּי, וּבְזָהוּ בְּכָל מִינֵי בְּזָיוֹנוֹת, וְהֵבִיא אֶת הַדַּיָּל הָרָאשִׁי, וּלְקָחוּהוּ וְאֶת תִּיקוֹ, וְחִפְּשׂוּ בְּבִגְדָיו וּבְמִכְנָסָיו וְכוּ׳ וְכוּ׳, מַמָּשׁ שָׁפְכוּ אֶת דָּמוֹ. וְהוּא בְּאַחַת: לֹא נָטַלְתִּי אֶת הַכֶּסֶף וְכוּ׳. וְהַדַּיָּל הָרָאשִׁי אָמַר בְּאֵין בְּרֵירָה, כְּשֶׁהָאֲוִירוֹן יִנְחַת יִקְחוּהוּ בַּאֲזִיקִים לְבֵית־סֹהַר עַל שֶׁגָּנַב חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר. וּמְאַרְגֵּן הַטִּיסָה הָיָה רֹאשׁ הַמְדַבְּרִים, וְאָמַר: אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהָאַבְרֵךְ הַסְּפָרַדִּי הַזֶּה גָּנַב וְכוּ׳. וְהִנֵּה הָאַבְרֵךְ הֶחָשׁוּד בָּא לְפָנַי בְּשִׁבְרוֹן לֵב, וְאָמַר: אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ מַה טָּפְלוּ עָלַי וְלָמָּה חוֹשְׁדִים בִּי וְכוּ׳. וַאֲנִי מְחַזְּקוֹ וְאוֹמֵר לוֹ: אִם אַתָּה אוֹמֵר וְיוֹדֵעַ בְּבִטָּחוֹן מָלֵא, שֶׁלֹּא נָטַלְתָּ אֶת הַכֶּסֶף, הֲלֹא תֵּדַע שֶׁבְּצִיּוֹן הוּא חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וּמְשַׁלְּמִים עַל זֶה הוֹן רַב. וְחִזַּקְתִּי אוֹתוֹ מְאֹד, שֶׁאִם אַתָּה חַף מִפֶּשַׁע אֲנִי מְקַנֵּא

בַּבְּזָיוֹן שֶׁלְּךָ וְכוּ׳. וְלֹא חָלְפָה מַחֲצִית הַשָּׁעָה, וְהָאַבְרֶךְ הַזֶּה שֶׁאָמַר שֶׁגָּנְבוּ לוֹ חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, מָצָא אֶת הָאַרְנַק בְּאֵיזֶה תִּיק מִתִּיקָיו וְכוּ׳, וְהָלַךְ לְאַבְרֶךְ הַסְּפָרַדִּי וְהִתְנַצֵּל, וְאָמַר לוֹ: אֲנִי נוֹתֵן לְךָ מָאתַיִם דּוֹלָר עַל שֶׁחָשַׁדְתִּי בְּךָ בְּחִנָּם וְכוּ׳. וְעָנָה וְאָמַר אוֹתוֹ אַבְרֶךְ הֶחָשׁוּד: אֶת הַבְּזָיוֹן הַזֶּה אֵינֶנִּי מוֹכֵר בְּמָאתַיִם דּוֹלָר, וְאַף לֹא בְּמִלְיוֹן דּוֹלָר וְכוּ׳, שֶׁזֶּה יִהְיֶה לִי לְכַפָּרַת עֲוונוֹת. וְתַם הַסִּפּוּר וְנִשְׁלַם.

בֵּינְתַיִם הִגִּיעָנוּ לְאֵירוֹפָּה, וְהָאַבְרֶךְ הַנַּ״ל נָסַע עִם אִשְׁתּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ גַּם נָטַלְנוּ מָטוֹס עַד קִיֵּב, וּמִשָּׁם נָסַעְנוּ בָּאוֹטוֹבּוּס כַּיָּדוּעַ לְאוּמַן וְכוּ׳, וְהָיִינוּ אֶצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהָיְתָה שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד וְכוּ׳, וּבַדֶּרֶךְ חֲזָרָה, אֲנִי כְּבָר יוֹשֵׁב בַּמָּטוֹס וּמְעַיֵּן בְּסֵפֶר, וְכָל הַנּוֹסְעִים נִכְנְסוּ אַף הֵם, וְהִנֵּה נִגַּשׁ אֵלַי הָאַבְרֶךְ שֶׁאִרְגֵּן אֶת כָּל הַנְּסִיעָה, וּמְסַפֵּר לִי בְּשִׂבְרוֹן לֵב: אַל תִּשְׁאֲלוּ מֶה הָיָה לִי עַתָּה בְּקִיֵּב, הָיוּ לִי חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, כֶּסֶף לֹא שֶׁלִּי, אֶלָּא שֶׁל הַנּוֹסְעִים שֶׁגָּבִיתִי בְּאוּמַן שֶׁהָיוּ חַיָּבִים לִי, וְהָיָה עָלַי לְתִתָּם לַחֶבְרָה, בָּאתִי לַגְּבוּל, וּשְׁאָלוּנִי כַּמָּה כֶּסֶף יֵשׁ לְךָ בַּכִּיס? וְאָמַרְתִּי: שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת דּוֹלָר, עָמַד שָׁם שׁוֹטֵר, וְאָמַר: תַּרְאֶה לִי וְכוּ׳, וּבָדַק בְּכִיסַי וּמָצָא אֶצְלִי חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, וְהִנִּיחַ אֶת כָּל הַכֶּסֶף עַל הַשֻּׁלְחָן (שֶׁהָיָה בִּשְׁטָרוֹת קְטַנִּים וְכוּ׳) וְסָפְרוּ כָּל הַשּׁוֹטְרִים אֶת הַסְּכוּם, וְעָשׂוּ לוֹ בּוּשׁוֹת וַחֲרָפוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳ לְעֵינֵי כָּל הַמְּנָהָל שָׁם, וְהֶחֱרִימוּ אֶת כָּל כַּסְפּוֹ. וְהוּא בְּצַעַר גָּדוֹל מְאֹד. וְתֵכֶף כְּשֶׁסִּפֵּר לִי, עָלָה בְּרַעְיוֹנִי — שְׁמוּ שָׁמַיִם! כָּל־כָּךְ מַהֵר הָאָדָם הַזֶּה קִבֵּל אֶת עָנְשׁוֹ, וּבְדִיּוּק חֲמֶשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, שֶׁחָשַׁד בָּהֶם בָּאַבְרֶךְ הַסְּפָרַדִּי הַהוּא, וּבְזֶה בָּרַבִּים וְכוּ׳, וְשָׁפַךְ אֶת דָּמוֹ וְכוּ׳. וְהִנֵּה מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה נָטְלוּ מִמֶּנּוּ אֶת הַחֲמֶשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר וּבְבִזָּיוֹן גָּדוֹל. וְאָמַרְתִּי לוֹ: הֲלֹא כָּתוּב (וַיִּקְרָא א, ב): ״אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן״, מִכֶּ״ם רָאשֵׁי תֵּבוֹת: מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה. לְפָעָמִים אָדָם צָרִיךְ לְשַׁלֵּם קָרְבָּן מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה. לְמֵדִים מִכָּאן מַה זֶּה לִנְגֹּעַ בַּזּוּלַת. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁעֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר, לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשַׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים, תְּבַקְּשׁוּ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה, וְרַק אָז יִמְחֹל לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וַעֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם, תִּתְוַדּוּ

לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְתֹאמְרוּ לְפָנָיו מָה עֲשִׂיתָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחַל לָכֶם. כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (יַלְקוּט בָּלָק תשעא): מַה הַנָּהָר שׁוֹטֵף אֶת הַסִּירוֹת, אַף יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עֲוונוֹתֵיהֶם. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פִּרְקֵי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מה): רָאָה סַמָּאֵל שֶׁלֹּא נִמְצָא בָּהֶם חֵטְא בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, אָמַר לְפָנָיו: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לְךָ עַם אֶחָד בָּאָרֶץ כְּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, בַּשָּׁמַיִם, מַה מַּלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת יְחֻפֵּי רֶגֶל, כָּךְ יִשְׂרָאֵל. בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים עַם יִשְׂרָאֵל עוֹלִים לְמַדְרֵגָה גְּבוֹהָה כְּמַלְאָכִים, בְּלִי שׁוּם חֵטְא. וְלָכֵן דַּיְקָא עַתָּה בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה עָלֵינוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (פְּסִיקְתָּא דְּרַב כַּהֲנָא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי): אִם עֲשִׂיתֶם תְּשׁוּבָה בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה וְאַתֶּם בָּאִים לְפָנַי בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, אֲפִלּוּ יֵשׁ עֲוונוֹת מִן הָאָרֶץ עַד הַשָּׁמַיִם, אֲנִי מַלְבִּינָם כַּשֶּׁלֶג; כָּל־כָּךְ חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֶׁזֶּהוּ יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, שֶׁבּוֹ מְכַפֵּר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הָעֲוונוֹת.

וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים; זָכִינוּ לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, קִבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל אֶת כָּל הַתִּקּוּנִים, אֲבָל בְּכָל זֹאת, מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא נִכְנַס בָּנוּ אֵיזֶה הִרְהוּר רַע, אֵיזוֹ הִסְתַּכְּלוּת רָעָה, אֵיזֶה כַּעַס וּרְצִיחָה, אֵיזֶה דִּבּוּר רַע, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אֲנוּ בְּנֵי־אָדָם בַּעֲלֵי בְּחִירָה. הָיָה צוֹם גְּדַלְיָה, צָמִים, אָדָם נִכְנָס בַּעֲצַבִּים, מִתְרַגֵּז וּמִתְכַּעֵס עַל זוּלָתוֹ, עַל אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו, אוֹ חַס וְשָׁלוֹם, קִלְקֵל בְּרִאיוֹת אֲסוּרוֹת, לֹא חָסֵר פְּרִיצוּת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, שֶׁהִסְתַּכְּלוּת אַחַת פּוֹגֶמֶת בַּנְּשָׁמָה, אוֹ הִרְהַרְנוּ הִרְהוּרִים רָעִים, שָׁכַחְנוּ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בַּר מִינָן. לָזֹאת, עַתָּה הוּא הַזְּמַן לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, שֶׁיִּמְחַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר עָשִׂינוּ. וְאִם נָשׁוּב עַתָּה בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִסְלַח לָנוּ, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה א׳): כָּךְ יִשְׂרָאֵל, אַף־עַל־פִּי שֶׁמִּתְלַכְלְכִים בַּעֲוונוֹת כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה, יוֹם הַכִּפּוּרִים בָּא וּמְכַפֵּר עֲלֵיהֶם. יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לְעַם יִשְׂרָאֵל. וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה כא): בִּימוֹת הַחַמָּה יֵשׁ שס״ה יוֹם, הַשָּׂטָן גִּימַטְרִיָּה שס״ד, שֶׁכָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים אֵין לוֹ כֹּחַ לְקַטְרֵג.

וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אַל תִּהְיוּ בַּטָּלָנִים! תַּחְזְרוּ עַכְשָׁו בִּתְשׁוּבָה, וּבְפָרָט בְּשַׁבָּת זוֹ שֶׁנִּקְרֵאת "שַׁבָּת שׁוּבָה", כִּי קוֹרְאִים אֶת הַהַפְטָרָה "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד הַוָי"ה אֱלֹקֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ" (הוֹשֵׁעַ יד); הַשַּׁבָּת הַזּוֹ הִיא הַשַּׁבָּת הַכִּי חֲשׁוּבָה מִכָּל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה וְעוֹלָה עַל כָּל הַשַּׁבָּתוֹת, כִּי אֶפְשָׁר בָּהּ לְתַקֵּן הַכֹּל. וְלָכֵן, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! נוֹתְרוּ לָנוּ עוֹד כַּמָּה יָמִים, הָבָה נַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְעִקַּר הַתְּשׁוּבָה — אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁלָּקַח כֶּסֶף מֵהַזּוּלַת — יְשַׁלֵּם אֶת זֹאת, אִם אָדָם לָקַח כֶּסֶף מֵרַבֵּנוּ זַ"ל, מֵהַדָּפָסָה — יְשַׁלֵּם עַל זֶה, כִּי אֵין עַל כָּךְ מְחִילָה, אִם חַיָּב אָדָם אֵיזֶה גֵּדֶר — יְשַׁלְּמוּ. כִּי עַל גֶּזֶל — יוֹם הַכִּפּוּרִים אֵינֶנּוּ מְכַפֵּר, יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם, אֲבָל עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ יוֹם הַכִּפּוּרִים אֵינֶנּוּ מְכַפֵּר. וְלָכֵן אֲבַקְשָׁכֶם מְאֹד מְאֹד, אַל תִּהְיוּ בַּטָּלָנִים! הָבָה נָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה!

וְעִקַּר הַחֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה זֶהוּ וִדּוּי דְּבָרִים, לְהִתְוַדּוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַמַּרְבֶּה לְהִתְוַדּוֹת, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בַּשָּׁמַיִם, שֶׁכָּל זֶה עִנְיַן הִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל לִמְּדָנוּ שֶׁנִּתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְנִסַּפֵּר לוֹ כָּל הַמֵּעִיק לָנוּ. וּכְמַאֲמָרָם זַ"ל (תּוֹרַת כֹּהֲנִים בְּחֻקֹּתַי כו): מִיָּד שֶׁהֵם מִתְוַדִּים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם; וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוֹחַר טוֹב מִשְׁלֵי יח): מִי גָּרַם לְדָוִד שֶׁבָּא לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא? פִּיו שֶׁאָמַר חָטָאתִי; דָּוִד הַמֶּלֶךְ בָּא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְאָמַר: חָטָאתִי. דָּוִד הַמֶּלֶךְ לֹא הִתְבַּיֵּשׁ לְהִתְוַדּוֹת, וְאִם דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר כָּךְ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אָנוּ, פְּחוּתֵי עֵרֶךְ כָּמֹנוּ, אֵינֶנּוּ צְרִיכִים לְהִתְבַּיֵּשׁ וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל אֲשֶׁר מַעֲלֵנוּ, וּבְוַדַּאי לֹא לְסַפֵּר אֶת זֹאת לִבְנֵי־אָדָם, אֶלָּא לְהִתְוַדּוֹת בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ. כְּמַאֲמָרָם זַ"ל: חָשִׁיב עָלַי מַאן דְּמְסַפֵּר חֶטְאוֹי, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים לב, א): "אַשְׁרֵי נְשׂוּי פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה"; וְלָכֵן לֹא צָרִיךְ לְסַפֵּר לְאִישׁ מֶה עָשָׂה, כִּי זֶה רַק בֵּינוֹ לְבֵין הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲבָל חֲטָאִים שֶׁעָבַר בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ.

וְלָכֵן בֹּאוּ נְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁלֹּא נַטְעֶה אֶת עַצְמֵנוּ, כִּי זֶהוּ דִּבּוּר

מֹרֵנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מַטְעֶה מְאֹד; אָנוּ יְכוֹלִים לְחִיוֹת בְּטָעוּת גְּדוֹלָה, לַחֲשֹׁב שֶׁאָנוּ מְקֹרָבִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְבַסּוֹף רַחֲמָנָא לִצְלָן, אָנוּ גַּנָּבִים, נוֹאֲפִים וְכוּ׳.

זִכְרוּ הֵיטֵב! בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ אָנוּ לוֹמְדִים אֵיךְ לִהְיוֹת מְקֹרָבִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, כָּל הַהִתְקָרְבוּת שֶׁלָּנוּ הִיא עִם אֱמֶת. לָמָּה נָסַעְנוּ לְאוּמַן? לְרַבֵּנוּ זַ״ל! אֵין לָנוּ שׁוּם קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת לָמָּה בִּזְבַזְנוּ כֶּסֶף, וְלֹא רָאִינוּ אוֹרוֹת וְזִקּוּקִים וְכוּ׳, אֶלָּא בָּאנוּ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת לְקַיֵּם רְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְוַדַּאי אִלּוּ שֶׁבָּאוּ כָּךְ — הֵרְגִּישׁוּ אוֹרוֹת וְזִקּוּקִים, וְחָשׁוּ נֹעַם וַעֲרֵבוּת וְשִׂמְחָה עֲצוּמָה לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, מַמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁמַּרְגִּישִׁים שֶׁנִּמְצָאִים בָּעוֹלָם הַבָּא. וְלָכֵן אִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים כָּל־כָּךְ הִקְפִּידוּ לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה, בְּאוּ וְלֹא נַטְעֶה עַצְמֵנוּ. תִּרְאוּ מַה קּוֹרֶה עַכְשָׁו בָּאָרֶץ, הַטִּפֵּשׁ הִתְפָּאֵר שֶׁיַּעֲשֶׂה מַהְפֵּכָה חִילוֹנִית, שֶׁיִּהְיוּ גְּזֵרוֹת שְׁמַד, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וּמֶה עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא? מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה, עָשָׂה מַהְפֵּכָה עֲרָבִית, שֶׁכָּלְנוּ שְׁרוּיִים בְּפַחַד, וְלֹא יוֹדְעִים מַה מְּחַכֶּה וּלְאָן זֶה יוֹבִיל, אֲשֶׁר זֶה מִשְׂחָק עִם אֵשׁ, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ בָּטוּחַ מַה תִּהְיֶינָה הַתּוֹצָאוֹת, וּמִי עָלוּל לִהְיוֹת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, הַקָּרְבָּן. וְאִם לֹא דַּי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲזַי הִתְפָּרְעוּ הָעֲרָבִים גַּם בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית, וְהָרְגוּ יְהוּדִי אֶחָד וְעוֹד כַּמָּה פְּצוּעִים. וְעַכְשָׁו הִתְעָרְבָה הַמִּשְׁטָרָה, וּמִי יוֹדֵעַ לְאָן זֶה יוֹבִיל. וּמֵאָז שֶׁחָזַרְתִּי מִצִּיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, הַטֶּלֶפוֹן אֵינוֹ פּוֹסֵק מִלְּצַלְצֵל, אֲסוֹנוֹת, תְּאֻנוֹת דְּרָכִים, מַחֲלוֹת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וְהִנֵּה נִמְצָאִים בֵּינֵינוּ אֲנָשִׁים טִפְּשִׁים, וּבִמְקוֹם לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה, וְלַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, עוֹד פּוֹנִים עֹרֶף, וּמְדַבְּרִים בְּעַזּוּת מֵצַח וּבְחֻצְפָּה, בְּשָׁעָה שֶׁהַחֶרֶב מְנַפְנֶפֶת עַל כֻּלָּנוּ, וַאֲנַחְנוּ אֵינֶנּוּ חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה. אַיֵּה וְהֵיכָן שִׂכְלֵנוּ וְדַעְתֵּנוּ?!

לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! הָבָה נַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל אֲשֶׁר עָשִׂינוּ, וּנְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיִּסְלַח לָנוּ, וּנְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה, וְאַל תִּקְחוּ אֶת זֹאת בְּנָקֵל, כִּי שָׁלֵם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִיר אֶת הַבְּעֵרָה.

וּלְסִיּוּם — אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ; הַכְּפִירוּת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת בּוֹעֲרוֹת עַכְשָׁו מְאֹד מְאֹד בָּעוֹלָם, הַכּוֹפְרִים הִשְׁתַּגְּעוּ לְגַמְרֵי, וְתוֹפְסִים אֶת הַנַּעַר, וְאֵיךְ? עַל־יְדֵי נְאוּף, עַד שֶׁהַפְּרִיצוּת עוֹשָׂה פְּרָצוֹת בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַגְּוִיּוֹת מִסְתּוֹבְבוֹת נוֹרָא וְאָיְם, וּמַה יֵּעָשֶׂה הַבֵּן שֶׁלֹּא יֵחֶטָא?! כָּל הוֹרֶה מֻכְרָח לִשְׁמֹר עַל יְלָדָיו! וְאִם לֹא — דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ! וַאֲשְׁרֵי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל, וּמְחַתֵּן יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, וְאוֹי לָאָדָם שֶׁמַּזְנִיחַ אֶת יְלָדָיו! חִנּוּךְ מַתְחִיל בַּבַּיִת; הַיְלָדִים מִסְתַּכְּלִים עַל הָאִמָּא, אִם הָאִמָּא הוֹלֶכֶת בְּבִגְדֵי פְּרִיצוּת, גַּם הַבַּת תֵּלֵךְ כָּךְ, וְלֹא יוֹעִיל דָּבָר! אִם הָאָב גּוֹנֵב וְגוֹזֵל וְעוֹשֶׂה עַוְלוֹת, גַּם הַבֵּן יִנְהַג כָּךְ. הַתַּפּוּחַ אֵינוֹ נוֹפֵל רָחוֹק מֵהָעֵץ. וְאַל תִּהְיוּ נָאִיבִיִּים. בְּוַדַּאי אֲנִי עוֹשֶׂה כְּכָל יְכָלְתִּי וּלְמַעְלָה מִכֹּחוֹתַי, נִכְנַסְתִּי בְּחוֹבוֹת שֶׁל אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבְבוֹת רִבְבוֹת דּוֹלָרִים, אֲנִי מֵפִיץ בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וּמְגַלֶּה וּמְפָרְסֵם אֶת כָּל אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר, וְשׁוֹמְעִים אוֹתִי בָּרַבִּים, הַשּׁוֹמֵעַ — יִשְׁמַע, וְהֶחָדֵל — יֶחְדַּל, אֲבָל עַל־כָּל־פָּנִים בְּדֹ׳ אַמּוֹת שֶׁלִּי, אֲנִי מְחֻיָּב לִצְעֹק וְלִזְעֹק: תִּשְׁמְרוּ עַל הַיְלָדִים שֶׁלָּכֶם! אַל תִּתְּנוּ לָהֶם לִנְסֹעַ לְבַד בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן! כִּי עַל־יְדֵי־זֶה אַתֶּם שׁוֹרְפִים אוֹתָם, וְאַתֶּם תִּהְיוּ חַיָּבִים בַּדָּבָר! וְלֹא תּוּכְלוּ לְהִתְחַמֵּק מֵהָעֹנֶשׁ. וְהָעֹנֶשׁ הַכִּי קָשֶׁה — כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁיְּלָדִים יוֹצְאִים לְתַרְבּוּת רָעָה — הֵן הַבֵּן וְהֵן הַבַּת, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וְזֶה הַכְּאֵב הֲכִי גָּדוֹל.

לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כָּל אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר — תִּשְׁמְעוּ אֶת זֹאת, וַתַּחְזְרוּ לִשְׁמֹעַ אֶת זֹאת, וְתִקְרְאוּ אֶת זֹאת, וַתַּחְזְרוּ לִקְרֹא אֶת זֹאת, וְרָצִיתִי שֶׁכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יִהְיֶה לוֹ הֶעְתֵּק מֵהַדִּבּוּרִים הַלָּלוּ, כִּי זֶה יִהְיֶה נִצְרָךְ לָכֶם עַל כָּל הַשָּׁנָה. וְאִם חַס וְשָׁלוֹם, אֶחָד יִפֹּל בְּצָרָה, שֶׁלֹּא יָבוֹא אַחַר־כָּךְ בְּטַעֲנָה אֵלַי, כִּי הִזְהַרְתִּי אֶתְכֶם עַכְשָׁו בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁעַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן הַכֹּל, עַכְשָׁו לִפְנֵי שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חוֹתֵם עַל הַפֶּתֶק — יְכוֹלִים לְקָרְעוֹ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַחְתֹּם. כִּי אַחַר הַחֲתִימָה, שֶׁלֹּא יִהְיוּ לָכֶם טְעָנוֹת.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים! יֵשׁ עַכְשָׁו

עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמָרִים, וְלֹא יוֹדְעִים מִי יִהְיֶה הַקָּרְבָּן הַבָּא. מְצוּדָה פְּרוּסָה עַל כָּל הַחַיִּים, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִי יִפֹּל בַּמְצוּדָה הַזּוֹ, וְלָכֵן בֹּאוּ וְנַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וּמַהִי הַתְּשׁוּבָה? לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו, לוֹמַר לְפָנָיו: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מְקַבֵּל עַל עַצְמִי מֵהַיּוֹם לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֹא אֶעֱשֶׂה יוֹתֵר אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי, וּמַה? כָּזֹאת וְכָזֹאת, וְיִפָּרֵשׂ שִׂיחָתוֹ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא דַּיְקָא, וְיִגָּלֶה לוֹ מֶה עָשָׂה. וְאֵין לְךָ תְּשׁוּבָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ!

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכֻּלְּכֶם תִּשְׁמְעוּ אֶל אֲשֶׁר אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם! וְכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הֱיוֹת שֶׁתְּבָנֵס שַׁבַּת שׁוּבָה, וּבְשָׁבוּעַ הַבָּא זֶהוּ יוֹם הַכִּפּוּרִים, אֲזַי בְּיוֹם רִאשׁוֹן בְּשָׁעָה שְׁמוֹנָה בְּדִיּוּק, תִּתְאַסְּפְנָה כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר אִתָּן דְּבָרִים שֶׁנִּצְרָכִים לְדַבֵּר, וְזֶהוּ חַד פַּעֲמִי, כִּי תַּחֲלֹף שָׁנָה שְׁלֵמָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ שׁוּב יוֹם הַכִּפּוּרִים. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כֻּלְּכֶם לִהְיוֹת בְּקֶשֶׁר וְלָבוֹא לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ, וְהַגְּבָרִים יַעֲלוּ לְמַעְלָה, וְאִשָּׁה אַחַת לֹא תֵּעָדֵר, יֵשׁ לִי מַה לְדַבֵּר לִפְנֵיכֶם, וְזוֹ תִּהְיֶה כְּבָר הַדְּרָשָׁה שֶׁל שַׁבַּת שׁוּבָה וְשֶׁל "כָּל נִדְרֵי". וְאַל תִּקְחוּ אֶת זֹאת בְּנָקֵל, כִּי יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהָאִשָּׁה חַיֶּבֶת, וְהִיא צְרִיכָה לְתַקֵּן. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַנָּשִׁים, שֶׁתַּעֲשֶׂינָה כָּל הַמַּאֲמַצִּים בָּעוֹלָם לָבוֹא, וְלֹא לוֹמַר: אֲנִי עֲסוּקָה וְכוּ', אֶלָּא בְּיוֹם רִאשׁוֹן, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, בְּשָׁעָה שְׁמוֹנָה בְּדִיּוּק, יִהְיוּ כֻּלָּם בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת. וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁכָּל הַדִּבּוּרִים שֶׁדִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם יִכָּנְסוּ בְּתוֹךְ לִבְּכֶם, וְנִזְכֶּה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה וְלַחֲתִימָה טוֹבָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה, וְנִזְכֶּה לִבְשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת...

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שֶׁזִּכָּנוּ לְסַיֵּם אֶת כָּל הַחִבּוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כֶּרֶךְ קי"ד יְזַכֵּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסַדֵּר עַכְשָׁו לְדָפוּס אֶת כֶּרֶךְ קט"ו לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאְדִּירָהּ.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְלִיחָה נָא.

❖ ❖ ❖

תִּכֶּן הָעִנְיָנִים
חֵלֶק קי״ד

פֶּתַח דָּבָר ..... ג

הַקְדָּמָה ..... ה

כו תשלא ..... יא

מִכְתָּב לִנְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יְבַקֵּשֶׁן לִמְכֹּר מַה שֶּׁיּוֹתֵר הַגְּרָלוֹת, כְּדֵי לְזָרֵז אֶת גְּמַר הַבִּנְיָה, וְיעוֹרְרָן לֵילֵךְ בִּצְנִיעוּת כָּרָאוּי לְבַת יִשְׂרָאֵל, וּלְדַבֵּר עִם הַיְלָדִים דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לִילָדִים מֻצְלָחִים.

כו תשלב ..... יב

יְפָרֵט לַנִּמְעָן הֶחָפֵץ לַעֲזֹר לִבְנִיַּת אוּלָם הַשִּׂמָחוֹת אֶת כָּל הִתְפַּתְּחוּת הַקְּהִלָּה וּמוֹסְדוֹתֶיהָ.

כו תשלג ..... יג

יְזָרֵז אֶת הַנִּמְעָן לְשַׁלֵּם אֶת הָאַגְרָה לְבֵית־מִשְׁפָּט, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְתַּבְּכוּ יוֹתֵר.

כו תשלד ..... יד

יְבָאֵר, אֲשֶׁר מִי שֶׁטָּרַח בַּעֲבוּרוֹ, יִזְכְּרֵנוּ תָּמִיד, וְיָשִׁיב לוֹ גְּמוּלוֹ הַטּוֹב בָּזֶה וּבַבָּא.

כו תשלה ..... יד

יְבָאֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם אָסוּר לְאַבֵּד עֲשָׁתוֹנוֹת, אֶלָּא לְהִתְחַזֵּק בְּיֶתֶר שְׂאֵת וָעֹז, וְיעוֹרֵר לִלְמֹד בְּכָל יוֹם קוּנְטְרֵס, וּלְעַיֵּן בְּכַמָּה מִכְתָּבִים מֵ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְשָׁם יִמְצָא מַרְגּוֹעַ לַנֶּפֶשׁ, וְכֵן לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת וְלִמּוּד מִשְׁנָה.

כו תשלו ..... טו

יְעוֹרֵר לִשְׁמֹר עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וּבְפָרָט בְּבָשָׂר לְהַקְפִּיד מְאֹד, כִּי זֶהוּ עָוֹן חָמוּר מְאֹד, וּמַעֲכִיר אֶת הַדָּם וּמְקַלְקֵל אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְיִתֵּן כַּמָּה עֵצוֹת בְּחִנּוּךְ הַיְלָדִים.

כו תשלז ..... יז

יְעוֹרֵר אֶת הַבַּעַל עַל הַתְמָדָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאֶת הָאִשָּׁה יְחַזֵּק

לְהִתְקַבֵּץ יַחַד עִם כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְלוֹמַר תְּהִלִּים, וּלְבַקֵּשׁ עָלָיו רַחֲמִים.

כו תשלח . . . . . **יח**
יוֹרֶה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהוֹדוֹת וּלְשַׁבֵּחַ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם.

כו תשלט . . . . . **יט**
יְחַזֵּק עַל שְׁלוֹם־בַּיִת, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וְלִקְבֹּעַ שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלָאֲשָׁה יוֹרֶה לְהַחְדִּיר בַּתַּלְמִידוֹת אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

כו תשמ . . . . . **כ**
יְעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם־בַּיִת וְכָבוֹד הַדָּדִי, וְלִקְנוֹת אֶת מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, אֲשֶׁר הִיא חֲשׁוּבָה מְאֹד, וּבִפְרָט עִם יְלָדִים.

כו תשמא . . . . . **כא**
יוֹרֶה לִמְסֹר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּר נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לַכֹּל, וְכֵן לְהִתְחַזֵּק בְּלִמּוּד שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן.

כו תשמב . . . . . **כב**
יוֹדֶה לַמַּדְפִּיסִים עַל עֶזְרָתָם בְּהַדְפָּסַת הַסְּפָרִים, שֶׁהֵם גִּלּוּי אֱלוֹקוּת בְּמַדְרֵגָה עֶלְיוֹנָה מְאֹד, וְזוֹ הַצָּלַת נְפָשׁוֹת לַדּוֹר כֻּלּוֹ.

כו תשמג . . . . . **כג**
יְבַקֵּשׁ לִשְׁלֹחַ אֶת הַדְּרָשָׁה מְחֻקְּקֶת, שֶׁיּוּכְלוּ לְתַלּוֹתָהּ עַל לוּחַ הַמּוֹדָעוֹת.

כו תשדמ . . . . . **כג**
יוֹרֶה לְהוֹרִיד מִלּוּחַ הַמּוֹדָעוֹת אֶת כָּל הַשִּׂיחוֹת הַיְשָׁנוֹת, וְלִתְלוֹת אֶת הַדְּרָשָׁה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁהָיְתָה.

כו תשמה . . . . . **כד**
יוֹרֶה בְּעִנְיַן אֲכִילַת בָּשָׂר — רַק אִם מַכִּירִים אֶת הַשּׁוֹחֵט שֶׁהוּא יְרֵא שָׁמַיִם וְכוּ׳, וְיעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם־בַּיִת וְכָבוֹד הַדָּדִי.

כו תשמו . . . . . **כה**
יַרְגִּיל עַל לִמּוּד חֻמָּשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם בְּכָל יוֹם, וְכֵן לִמּוּד מִשְׁנָיוֹת בְּגִרְסָה, וְלִשְׁמֹחַ וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים, וּתְפִלָּה בְּמִנְיָן וּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

כו תשמז . . . . . כו
יְחַזֵּק עַל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת וְסַבָּלָנוּת וּבְפָרָט עִם הַתַּלְמִידִים, כִּי אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְקָרֵב אֲפִלּוּ נֶפֶשׁ אַחַת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת מַאֲרִיךְ אַף כְּלַפֵּיהֶם, וּלְהַזְהֵר שֶׁלֹּא לִפְגֹּעַ בָּהֶם.

כו תשמח . . . . . כז
יִשְׂמַח מְאֹד בְּפְרִיחַת הַכּוֹלֵל וּבְשִׂגְשׂוּגוֹ, וְיַקֵּוֶּה לְהִתְפַּתְּחוּתוֹ הָלְאָה וָהָלְאָה, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִלְּמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

כו תשמט . . . . . כח
יְעוֹרֵר שֶׁלֹּא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וְעוֹד יִזְכֶּה לְנִסִּים נִגְלִים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמּוֹ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

כו תשנ . . . . . כח
יְשַׁבֵּח הַנִּמְצָן שֶׁזּוֹכֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְגַלּוֹת לָהֶם אֶמְתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִסַּפֵּר אוֹדוֹת הַבְּנֵי נְעוּרִים הַלּוֹמְדִים אֶצְלוֹ, שֶׁהֵם שְׁמוּרִים מֵחֵטְא, וְיֵיעַץ אוֹדוֹת כַּשְׁרוּת הַבָּשָׂר וְכוּ'.

כו תשנא . . . . . ל
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַשִּׂמְחָה וּבְפָרָט בְּשַׁבָּת, אֲשֶׁר בִּזְכוּת זֶה זוֹכִים לְשֶׁפַע כָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ.

כו תשנב . . . . . לא
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת כִּבּוּד אָב וָאֵם, וּלְהַזְהֵר בָּזֶה מְאֹד, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הָאִמָּא.

כו תשנג . . . . . לא
יְעוֹרֵר לְהִתְנַהֵג בִּקְדֻשָּׁה וּבְצְנִיעוּת, וְלִהְיוֹת סַבְלָן, וּלְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיֹאכַל עַל פְּרִי בִּטְנָן.

כו תשנד . . . . . לב
יִשְׂמַח לִשְׁמֹעַ מֵהַמְּכִירִים לַדְּפוּס, שֶׁהֵם מִתְקַדְּמִים בַּהַדָּפָסָה, וְיִתְחַזֵּק וְיֹאמַץ.

כו תשנה . . . . . לג
יָבֹאר תַּכְלִית הַנְּשָׁמָה שֶׁיָּרְדָה לָזֶה הָעוֹלָם, לְתוֹךְ גּוּף גַּשְׁמִי, כְּדֵי שֶׁתִּסְגֹּל לְעַצְמָהּ פֹּה מִצְווֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַנִּסְיוֹנוֹת, וּלְמַלֵּא תַּכְלִיתוֹ הַנִּצְחִית.

כו תשנו . . . . . לה
יְשַׁבַּח הַמְלַמֵּד, שֶׁמַּעֲמִיד תַּלְמִידִים רְאוּיִים עִם תְּשׁוּקָה לִלְמֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְחֵשֶׁק לְסַיֵּם שַׁ"ס וְכוּ', כִּי אָצְלוֹ הֵם מַמְשִׁיכִים הָלְאָה לְגַדֵּל וְלִפְרֹחַ בְּתוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

כו תשנז . . . . . לז
יְחַזֵּק עַל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי "כָּל מִצְווֹתֶיךָ אֱמוּנָה".

כו תשנח . . . . . לח
יִצְטַעֵר עַל שֶׁהַנִּמְעָן עָזַב אֶת הַמָּקוֹם, וְיִקַּוֶּה שֶׁבְּרִבּוֹת הַיָּמִים יָשׁוּב, כְּשֶׁכְּבָר יַבְנְאֵל תִּהְיֶה עִיר גְּדוֹלָה.

כו תשנט . . . . . לח
יְיַעֵץ בְּעִנְיַן נִתּוּחַ לַבֵּן, וְיַאֲחֵל בְּרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה.

כו תשס . . . . . לט
יְבָאֵר, כִּי הַמְצָוָה הֲכִי גְּדוֹלָה בְּיָמִים אֵלּוּ — לְהָפִיץ אֶת אוֹר הָאֱמוּנָה בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיַחֲזֵק עַל הַפָּצָה, וְעַל הַתְמָדָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְעַל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

כו תשסא . . . . . מ
יְאַחֵל בִּרְכַּת "מַזָּל טוֹב" עַל הִכָּנֵס הַבֵּן בְּעֹל מִצְווֹת, וְיִשַּׁבַּח הִתְקַדְּמוּתוֹ בַּלִּמּוּדִים.

כו תשסב . . . . . מא
יְאַחֵל בִּרְכַּת "מַזָּל טוֹב" לַבַּר־מִצְוָה שֶׁל הַבֵּן, וְיַיְעֵץ שֶׁיַּמְשִׁיךְ לִלְמֹד בְּיַבְנְאֵל, עַד שֶׁיִּתְבַּגֵּר.

כו תשסג . . . . . מב
יוֹדֶה לַנִּמְעָן שֶׁנִּכְנָס בָּעֲבִי הַקּוֹרָה לַעֲזֹר בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, וְיַחֲזְקוֹ וְיעוֹדְדוֹ.

כו תשסד . . . . . מג
יְבָאֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְלֹא לָשִׂים לֵב לְכָל הַבְּזָיונוֹת וְהָעֶלְבּוֹנוֹת, אֶלָּא לִבְרֹחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

כו תשסה . . . . . מד
יְבָרֵךְ אֶת הַנִּמְעָן בִּזְכוּת שֶׁעָזָרוֹ, שֶׁיִּזְכֶּה לְקַשֵּׁר אֶת הַנְּשָׁמָה הָרוּחָנִית אֶל הַגּוּף הַגַּשְׁמִי, וְיָאִיר בּוֹ אוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

כו תשסו . . . . . מה
יוֹרֶה לְמִצְא הַטּוֹב בְּתוֹךְ הַצָּרָה, כְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל עַל הַפָּסוּק: ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״.

כו תשסז . . . . . מו
יָבֹאר, אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאַת הָאָדָם, כְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִתְאַמֵּץ מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלָדוּן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וּלְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

כו תשסח . . . . . מח
יְעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה ״כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ״, וְעַל־יְדֵי הִתְחַזְּקוּת בֶּאֱמוּנָה זוֹכִים לְבָנִים.

כו תשסט . . . . . מח
יָבֹאר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, וְהָעִקָּר בֶּאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֶת הַלִּמּוּד הַזֶּה לְהַחְדִּיר גַּם בְּתַלְמִידָיו.

כו תשע . . . . . מט
יִמְסֹר דְּרִישַׁת שָׁלוֹם מֵהַבֵּן שְׁלוֹמֵד כָּרָאוּי, וְיוֹרֶה לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּרֵי אֱמוּנָה עִם הַזּוּלַת, וְכֵן עִם הַתַּלְמִידוֹת, וּלְחַזְּקָן בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים.

כו תשעא . . . . . נ
יָבֹאר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר, וּבִפְרָט עִם הַתַּלְמִידוֹת צְרִיכִים סַבְלָנוּת גְּדוֹלָה, כְּדֵי לְחַנְּכָן לֶאֱמוּנָה וּלְמִדּוֹת וּלְיִרְאַת שָׁמַיִם.

כו תשעב . . . . . נב
יוֹרֶה לַחֲזֹר מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת עַל מַסֶּכֶת סֻכָּה, כְּדֵי לְהַנְצֵל מִתַּאֲוַת נְאוּף, וּלְהִסָּתֵר בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִחַזֵּק לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלֵידַע אֲשֶׁר בָּזֶה שֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל תַּאֲוֹתָיו, גּוֹרֵם נַחַת רוּחַ לַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

כו תשעג . . . . . נג
יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְהַמְשִׁיךְ לִהְיוֹת גַּבַּאי, וְלֹא לַחְדֹּל מִזֶּה, וְיִתְחַזְּקוּ, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

כו תשעד . . . . . נה
יְחַזֵּק זוּג צָעִיר לְחָיוֹת בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְיאַחֵל לָהֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְהָעִקָּר לָדוּן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁלֹּא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָם.

כו תשעה . . . . . נו
יְתַמֵּהַּ מַדּוּעַ לֹא צִיְּתוּ לוֹ, אַךְ עִם כָּל זֹאת יְקַוֶּה לְהִתְגַּבֵּר עַל הַבְּעָיָה שֶׁנּוֹצְרָה, וְיעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק וְלִהְיוֹת דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

כו תשעו . . . . . נז
יְבָאֵר, אֲשֶׁר זֶה לֹא פָּשׁוּט כְּלָל לִבְנוֹת קְהִלָּה קְדוֹשָׁה עַל טָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ, וּלְהַחֲזִיק אֶת כָּל הַבְּעָיוֹת עַל רֹאשׁוֹ וְכוּ׳, וּבִפְרָט שֶׁהַסָּמ״ךְ־מֵ״ם לוֹחֲם מִלְחֶמֶת חָרְמָה עַל מְנַת לְבַטֵּל אֶת הַקְּדֻשָּׁה, אַךְ בָּרוּךְ הַשֵּׁם, הִצְלַחְנוּ מְאֹד, וְזוֹכִים לְפֵרוֹת נִפְלָאִים.

כו תשעז . . . . . נח
יִשְׁלַח עוֹד שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת לַסֵּפֶר ״קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל״, וְיקַוֶּה לְגָמְרוֹ בְּקָרוֹב.

כו תשעח . . . . . נט
יְבָאֵר, אֲשֶׁר הָאוּלַם־שְׁמָחוֹת מֻכְרָח לַעֲמֹד כְּבָר בְּט״ו בְּאָב, וְלָכֵן יֵשׁ לְזָרֵז אֶת הָעֲבוֹדָה.

כו תשעט . . . . . נט
יְבָאֵר לַמַּדְפִּיס אֵילוּ קוּנְטְרֵסִים עוֹמֵד לְהָכִין, וְיִהְיֶה צָרֵךְ לְהַדְפִּיסָם.

כו תשפ . . . . . ס
יוֹרֶה לְסַדֵּר לְדָפוּס כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים שֶׁהִסְפִּיק לְדַבֵּר מֵהֶם, וְיבָאֵר, שֶׁעִקַּר שִׂמְחָתוֹ, שֶׁדִּבּוּרָיו אֵינָם הוֹלְכִים לְבַטָּלָה, אֶלָּא נִדְפָּסִים, וְיִשָּׁאֵר לָעוֹלָם מַטְמוֹן וְאוֹצָר גָּדוֹל.

כו תשפא . . . . . ס
יוֹרֶה לְהוֹדִיעַ עַל אֲסֵפַת חֵרוּם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בַּאֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ כַּמָּה עִנְיָנִים נְחוּצִים, וְיחַזֵּק מְאֹד.

כו תשפב . . . . . סא
יְחַזֵּק וְיעוֹדֵד, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה, וּלְדַבֵּר עִם זוּלָתוֹ בֶּאֱמוּנָה.

כו תשפג . . . . . סב
יוֹרֶה לְכַבֵּד אֶת חָמְיוֹ וַחֲמוֹתוֹ, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוֹד בְּשָׁלוֹם־בַּיִת, וּלְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ־אֶרֶץ גָּדוֹל, וּלְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בָּרַבִּים, וְשֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל.

כו תשפד . . . . . **סג**
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיִבְנְאֵל, בּוֹ יְבַקְּשָׁם לְהִתְאַסֵּף לַאֲסֵפַת חֵרוּם, כִּי יֵשׁ לוֹ דְּבָרִים נְחוּצִים לְדַבֵּר בְּעִנְיַן עֲתִיד הַקְּהִלָּה.

כו תשפה . . . . . **סג**
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְבַקְּשָׁם לִהְיוֹת בַּאֲסֵפַת חֵרוּם, וְלִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרָיו הַנִּחוּצִים וְהַחֲשׁוּבִים.

כו תשפו . . . . . **סד**
יְבָאֵר דִּבְרֵי מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל שֶׁאָמַר בְּלִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, פֶּסַח, הֲלָכָה ט׳, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לַעֲמֹד בַּנִּסָּיוֹן שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ׳, וְקֹדֶם שֶׁזּוֹכִים לְהִכָּנֵס אֶל הַקְּדֻשָּׁה, בְּהֶכְרֵחַ שֶׁיַּעֲבֹר עַל הָאָדָם, וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא לְהִתְיָאֵשׁ וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

כו תשפז . . . . . **סה**
יְחַזֵּק מְאֹד עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה וּלְכַבְּדָהּ כָּרָאוּי, וְלֹא לְצַעֲרָהּ, חַס וְשָׁלוֹם, וְאָז יִזְכֶּה לְהַצְלָחָה מְרֻבָּה.

כו תשפח . . . . . **סו**
יְבָאֵר, אֲשֶׁר הָעִקָּר וְהַיְסוֹד שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בּוֹ — לְקַשֵּׁר עַצְמוֹ לְהַצַּדִּיק שֶׁבַּדּוֹר, וּלְקַבֵּל דְּבָרָיו וְכוּ׳, וּלְסַלֵּק אֶת שִׂכְלוֹ וְדַעְתּוֹ מִלְּפָנָיו.

כו תשפט . . . . . **סז**
יְבָאֵר, אֲשֶׁר כָּל הַחֶסְרוֹנוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, הֵם מֵחֲמַת חֶסְרוֹן הַבִּטָּחוֹן, כִּי ״בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּהַשֵּׁם״, כְּשֶׁאָדָם בּוֹטֵחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָזַי אֵינוֹ מְפַחֵד שׁוּם פַּחַד, כִּי ״אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחַד״.

כו תשצ . . . . . **סט**
יְעוֹרֵר לָקַחַת עַצְמוֹ בְּיָדָיו, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דָּבָר, אֶלָּא כָּל הָרְצוֹנוֹת שֶׁלּוֹ יִהְיוּ רַק לַחֲזֹר בְּתְשׁוּבָה, וְלִזְכּוֹת לְהִכָּלֵל בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

כו תשצא . . . . . **ע**
יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַנִּמְעָן, וְיָבִאֲרוֹ שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם מְלֵאִים יִסּוּרִים, וְאֵין גַּם אֶחָד מִכָּל הָעֲשִׁירִים וְהַשָּׂרִים, שֶׁיִּהְיֶה לוֹ הַכֹּל כְּסִדְרוֹ כִּרְצוֹנוֹ וְכוּ׳, וְהֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ, שֶׁיַּהֲפֹךְ אֶת הֶעָמֶל לֶעָמֶל שֶׁל תּוֹרָה, כִּי אָז נִצּוֹל מֵעֲמַל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזוֹכֶה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

כו תשצב . . . . . **עא**
יְבָאֵר חֲשִׁיבוּת הָעִנְיָן, שֶׁתְּכַף־וּמִיָּד כְּשֶׁיֵּשׁ הַצָּעַת שִׂדּוּךְ, וְנִפְגָּשִׁים הַבָּחוּר

וְהַבַּחוּרָה, וּמַחְלִיטִים שֶׁמַּתְאִימִים זֶה לָזוֹ, שֶׁיִּרְאוּ כְּבָר לִקְבֹּעַ זְמַן לְנִשּׂוּאִין, וְלֹא יִסְתּוֹבְבוּ זְמַן רַב בְּלֹא לְהָקִים בַּיִת, כִּי זֶה מְסֻכָּן מְאֹד.

כו תשצג . . . . . **עג**

יְעוֹרֵר עַל לְמוּד זֹהַר וְתִקּוּנִים, אֲשֶׁר הַלָּשׁוֹן שָׁם מְעוֹרֶרֶת לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהָאֲרִ״י זַ״ל נָתַן תִּקּוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם חֲמִשָּׁה דַּפִּים זֹהַר וְתִקּוּנִים.

כו תשצד . . . . . **עד**

יַפְלִיג בְּמַעֲלַת טְבִילַת הַמִּקְוֶה, אֲשֶׁר הִיא טוֹבָה גַּם בְּנַשְׁמִיּוּת, מִלְּבַד אֲשֶׁר בְּרוּחָנִיּוּת אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: הַתִּקּוּן הָרִאשׁוֹן הוּא מִקְוֶה.

כו תשצה . . . . . **עה**

יְבָאֵר לָאָדָם, שֶׁכַּאֲשֶׁר מְסַבְּבִים אוֹתוֹ יִסּוּרִים וּמָרָה שְׁחוֹרָה וְכוּ׳, יֵדַע, שֶׁשָּׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כו תשצו . . . . . **עו**

יוֹרֶה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה שֶׁמַּרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת מְאֹד, וּלְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

כו תשצז . . . . . **עז**

יְבָאֵר, שֶׁאֵין צְרִיכִים לִפְחֹד מִקְּלָלוֹת, כִּי קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבוֹא.

כו תשצח . . . . . **עח**

יְבָאֵר, אֲשֶׁר בְּהֶכְרֵחַ שֶׁתִּהְיֶה מַחֲלֹקֶת עַל מִי שֶׁמַּחֲזִיר בְּנֵי־אָדָם לְמוּטָב וּמְגַיֵּר גֵּרִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ שַׁלְוָה, וְאָז מִי שֶׁמִּתְקָרֵב אֵלָיו — הוּא בֶּאֱמֶת מִתְקָרֵב.

כו תשצט . . . . . **עט**

מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְבָאֵר הָעִנְיָן, שֶׁיְּמֵי בֵּין הַמְּצָרִים מִי״ז בְּתַמּוּז עַד תִּשְׁעָה בְּאָב, יִתְהַפְּכוּ לִימֵי שִׂמְחָה, וְהַמַּחֲלֹקֶת בָּזֶה מַה בְּדִיּוּק יִהְיֶה בְּעֵת הַגְּאֻלָּה, וְיַבְהִיר שֶׁמִּצַּד אֶחָד צְרִיכִים בְּיָמִים אֵלּוּ לְהִתְאַבֵּל וּלְבַקֵּשׁ מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ רַחֲמִים, שֶׁיּוֹצִיאֵנוּ מֵהַגָּלוּת, אַךְ מִצַּד שֵׁנִי, צְרִיכִים לִשְׂמֹחַ וּלְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפֹּל בְּיֵאוּשׁ, כִּי הַשִּׂמְחָה זֶה הַחֵלֶק שֶׁל הַגְּאֻלָּה, וְיעוֹרֵר מְאֹד עַל קִיַּמַת חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה, וְעַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, וְלִבְנוֹת בַּיִת נִצְחִי, וּלְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְזֶהוּ תִּקּוּן נִצְחִי.

כו תת . . . . . **פה**
יְבָאֵר, אֲשֶׁר כָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים הֵם מֵחֲמַת הָעַצְבוּת, וְלָכֵן צָרִיךְ לִמְסֹר הַנֶּפֶשׁ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא אוֹר גָּדוֹל מְאֹד.

כו תתא . . . . . **פו**
יוֹרֶה לִבְרֹחַ מִכָּל מִינֵי לְצִים, אֲשֶׁר עִקָּרָם מֵחֲמַת גַּסּוּת הָרוּחַ, וְהַלִּיצָנוּת הִיא תּוֹעֵבָה, וְהִיא הַכַּת הַגְּרוּעָה בְּיוֹתֵר, שֶׁמַּעֲלִימִים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

כו תתב . . . . . **פז**
יַפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת כִּבּוּד אָב וָאֵם, אֲשֶׁר הִיא חָמוּר שֶׁבַּחֲמוּרוֹת, וַאֲפִלּוּ רַבִּי טַרְפוֹן, שֶׁהָיָה מֵנִיחַ כַּפּוֹת יָדָיו תַּחַת פַּרְסוֹת אִמּוֹ וּמְבִיאָהּ לְמִטָּתָהּ, עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ לַחֲצִי כָּבוֹד שֶׁאָמְרָה הַתּוֹרָה.

כו תתג . . . . . **פח**
יַבְהִיר, אֲשֶׁר עִקַּר עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל — לִפְתֹּחַ אֶת הַלֵּב, שֶׁיַּרְגִּישׁ אֶת הַזּוּלַת, שֶׁיִּהְיֶה כָּל אֶחָד בִּסֵּר בְּחֶלֶק חֲבֵרוֹ, וְיָבִין אֶת הַשֵּׁנִי, וְזוֹ תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, כִּי עִקַּר הַסֵּבֶל שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבֵל, זֶה מִפְּנֵי לֵב הָאֶבֶן שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם עֲדַיִן.

כו תתד . . . . . **פט**
יוֹרֶה לִלְמֹד הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

כו תתה . . . . . **צ**
יְבָאֵר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁאָמַר, שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם אוֹרֵב עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְקַלְקֵל הַשְּׁלוֹם־בַּיִת שֶׁלָּהֶם, כְּדֵי לְהַפִּילָם בִּמְצוּדָתוֹ, וְיַזְהִיר שֶׁלֹּא לֵילֵךְ לְיוֹעֲצֵי נְשׁוּאִין, שֶׁכָּל מְגַמָּתָם רַק כֶּסֶף וּמָמוֹן, וְאֵין בְּכַוָּנָתָם לַעֲזֹר כְּלָל.

כו תתו . . . . . **צא**
יַזְהִיר מְאֹד לְאֵיזֶה רַב הוֹלְכִים, שֶׁלֹּא יָרוּץ הָאָדָם אַחַר מִישֶׁהוּ זְמַן הַרְבֵּה, וּלְבַסּוֹף יִפְתַּח יָדוֹ, וְיִרְאֶה שֶׁאֵין בָּהּ מְאוּמָה, וּבְטֵל יָמָיו בְּהֶבֶל וָרִיק.

כו תתז . . . . . **צג**
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְבָאֲרֵם מִמַּעֲלַת הַיּוֹם הַגָּדוֹל — יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל הָאַר״י הַקָּדוֹשׁ, אֲשֶׁר גִּלּוּי הַמָּשִׁיחַ הִתְחִיל מִמֶּנּוּ, וְיַפְלִיג בְּמַעֲלָתוֹ הַגְּדוֹלָה, וְיָבֵאר, שֶׁרַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי גִּלָּה אֶת הַזֹּהַר וְהַתִּקּוּנִים, אַךְ כְּדֵי לַהֲבִינָם צְרִיכִים אֶת הַגִּלּוּיִים שֶׁל הָאַר״י זַ״ל, וְאַחֲרָיו עָבְרוּ עַל עַם יִשְׂרָאֵל צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עַד שֶׁבָּא הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע, שֶׁהוּא גִּלָּה וּפֵרֵשׁ אֶת כָּל כִּתְבֵי הָאַר״י זַ״ל וְתַלְמִידָיו, וְאַחַר־כָּךְ שָׁלַח לָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת נִשְׁמַת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ אֶת

כָּל כְּתְבֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע וְהָאַר״י זַ״ל וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי, עַד שֶׁאֲנָשִׁים פְּחוּתִים כָּמונוּ, גַּם־כֵּן נוּכַל לְהַרְגִּישׁ בְּתֹקֶף הַצָּרוֹת אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּלְדַבֵּר אֵלָיו כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, וְלָכֵן עָמַד הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם בְּתֹקֶף, שֶׁלֹּא תֵּרֵד נִשְׁמַת רַבֵּנוּ זַ״ל לָעוֹלָם, אַף לֹא עָלָה בְּיָדוֹ. וּמֵאָז שֶׁאֶחָד רָצָה לְגַלּוֹת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בְּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, עָזַב הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלָקַח עַצְמוֹ עַל הָאֶחָד הַזֶּה, וּמִיהוּ? מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל.

כו תתח . . . . . **קט**
יַבְהִיר, שֶׁקָּשָׁה לוֹ הַכְּתִיבָה מִכַּמָּה סִבּוֹת, וְצָרִיךְ לָדוּנוֹ לְכַף זְכוּת, וְיִשְׁמַח מְאֹד עַל הִתְקַדְּמוּת הַבְּנִיָּה, וְעַל עֶזְרַת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּעֲבוּר זֶה.

כו תתט . . . . . **קי**
יֵיעַץ בְּעִנְיַן רְפוּאַי, וְיאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְהָעִקָּר — יָפָה תְּפִלַּת הַחוֹלֶה עַל עַצְמוֹ.

כו תתי . . . . . **קיא**
יוֹרֶה לַיֶּלֶךְ אֶל רוֹפֵא מֻמְחֶה, וּלְהִתְיַעֵץ עִם הָרַב ... וְיאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

כו תתיא . . . . . **קיא**
יוֹרֶה בְּעִנְיַן הַשַּׁלְחָנוֹת לָאוּלָם, מַה לַּעֲשׂוֹת, וְיקַוֶּה לַעֲשׂוֹת סְעֻדַּת שֶׁבַע בְּרָכוֹת בָּאוּלָם.

כו תתיב . . . . . **קיב**
יְעוֹרֵר עַל קְבִיעַת עִתִּים לַתּוֹרָה וְעַל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, כִּי זֶה נִשְׁאָר לָנֶצַח.

כו תתיג . . . . . **קיב**
יִגְעַר בְּאֵילוּ נוֹתְנֵי תְּקוּנִים שֶׁל הֶבֶל, שֶׁיַּחְדְּלוּ מִנּוֹכְלוּתָם, כִּי אַחֶרֶת יְפַרְסֵם אֶת הַדְּבָרִים בָּרַבִּים.

כו תתיד . . . . . **קיג**
יְבָאֵר בְּעִנְיַן אֵילַן הַשָּׁמוֹת, שֶׁכָּל מִי שֶׁתּוֹרֵם, יָכוֹל לָשִׂים אֵיזֶה שֵׁם שֶׁרוֹצֶה — שֶׁל חַיִּים אוֹ מֵתִים וְכוּ׳, וִיבַקֵּשׁ לְדַעַת חֲדָשׁוֹת מֵהַפָּצָה.

כו תתטו . . . . . **קיד**
יְשַׁבֵּחַ אֶת הַמְכִינִים לְדָפוּס, וְיאַחֵל, שֶׁיִּזְכּוּ תָּמִיד לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סְפָרָיו וְחִדּוּשָׁיו.

כו תתטז . . . . . קיד
יָבֹא לַנִּמְעָן, שֶׁחָפֵץ לְתַקֵּן תַּקָּנָה, שְׁמִי שֶׁעוֹשֶׂה שִׂמְחָה בָּאוּלָם, שֶׁיִּקַּח אֶת הַבָּשָׂר רַק מִשְּׁחִיטָתוֹ שֶׁל הַנִּמְעָן, וִיבָרְכוֹ בְּשֶׁפַע בְּפַרְנָסָה.

כו תתיז . . . . . קטו
יָבֹא לַנִּמְעָן, אֲשֶׁר כָּל הָאוּלָם עוֹמֵד עָלָיו, כִּי אֵין הַמְּצָוָה נִקְרֵאת אֶלָּא עַל שֵׁם גּוֹמְרָהּ, וּבְכֻלָּל כָּל דָּבָר הַשַּׁיָּךְ לְ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" בָּא בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה.

כו תתיח . . . . . קטו
יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַנִּמְעָן, וִיבָאֲרוֹ, שֶׁבַּאֲשֶׁר מִתְחַתְּנִים, הָעֹל גָּדוֹל לְהַחֲזִיק אִשָּׁה וִילָדִים, וְהָעִקָּר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וִיעוֹרֵר עַל לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

כו תתיט . . . . . קיז
יְשִׁתּוֹמֵם עַל בַּעַל מַכְלֶת, שֶׁבִּשְׁבִיל חוֹב פָּעוּט כְּבָר רָץ לְעוֹרֵךְ־דִּין וְכוּ', וִיבַקְּשׁוֹ לַחְדֹּל מֵהָאֵימִים הַלָּלוּ.

כו תתכ . . . . . קיז
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבִפְרָט בִּימֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר עִקַּר יְפִי הַפָּרַח כְּשֶׁהוּא עֲדַיִן בְּצִעְירוּתוֹ.

כו תתכא . . . . . קיח
יְאַחֵל הַמְתָּקַת הַדִּינִים, בִּזְכוּת הַצְּדָקָה לִבְנַיִן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, וִישַׁדֵּל לִהְיוֹת כָּנוּעַ, וְאָז יַצְלִיחַ בְּשָׁלוֹם־בַּיִת.

כו תתכב . . . . . קיט
יוֹרֶה הֶתֵּר אַחַר חֲצוֹת הַיּוֹם לְתַקְתֵּק אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר בִּזְכוּתָם נִזְכֶּה לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

כו תתכג . . . . . קיט
יְאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לָאַבָּא, וְנַחַת מִכָּל הַיְלָדִים.

כו תתכד . . . . . קכ
יוֹרֶה לִשְׁמֹר עַל הַצְּנִיעוּת וְעַל שַׁבָּת.

כו תתכה . . . . . קכ
יָבֹא, אֲשֶׁר אֵין מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מֵחִנּוּךְ יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וִיקַוֵּה שֶׁיַּתְחִילוּ לִבְנוֹת כְּבָר אֶת הַמִּבְנִים לְמוֹסְדוֹת הַחִנּוּךְ, וְהַכֹּל יִשְׂגְּשֵׂג וְיִפְרַח.

כו תתכו . . . . . קכא
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יָבֹאר הַדִּבּוּר שֶׁל מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל: מַה שֶּׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּלֵיל רְבִיעִי אֶחָד, צַדִּיקִים בְּגַן־עֵדֶן לֹא יִזְכּוּ, הַיְנוּ כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חַי, יָכוֹל לְתַקֵּן הַכֹּל, וְאִלּוּ צַדִּיק שֶׁעָזַב אֶת זֶה הָעוֹלָם, כְּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לְתַקֵּן. וְיעוֹרֵר לְשָׁמֹחַ עַל נֵעַם חֶלְקֵנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הוּא מַחְדִּיר בָּנוּ תִּקְוָה לְחַיּוֹת, וְלַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וּמֵפִיחַ בָּנוּ רוּחַ חַיִּים, אַשְׁרֵינוּ.

כו תתכז . . . . . קכו
יְחַזֵּק עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְלִמְסֹר הַנֶּפֶשׁ בַּעֲבוּרָהּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכּוּ לְכָל הַיְשׁוּעוֹת.

כו תתכח . . . . . קכז
יְעוֹדֵד לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמַּצָּבִים, וְלֹא לִפֹּל בְּדַכָּאוֹן, וְלִמְצֹא הַרְחָבוֹת שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַרְחִיב לוֹ בְּתֹקֶף כָּל הַצַּעַר.

כו תתכט . . . . . קכח
יֵיעָץ לְקָנוֹת מוּצָרִים רַק אֵצֶל חֶבְרָה גְּדוֹלָה וּמְפֻרְסֶמֶת וְכוּ', וְיעוֹדֵד, שֶׁלְּעִתִּים הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פּוֹרֵעַ בְּמָמוֹן בִּמְקוֹם לִפְרֹעַ בְּנֶפֶשׁ, וְלָכֵן צְרִיכִים לוֹמַר ״כַּפָּרַת עֲוֹנוֹת״ עַל הַכֶּסֶף שֶׁהָלַךְ לְאִבּוּד, וּלְהִתְחַזֵּק מְאֹד.

כו תתל . . . . . קכט
יְעוֹרֵר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִרְאוֹת אֶת הַטּוֹב שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּהֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְהוֹדוֹת לְפָנָיו תָּמִיד, וְאָז זוֹכִים וְרוֹאִים נִסִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם.

כו תתלא . . . . . קל
יָבֹאר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים רַק הִתְחַזְּקוּת וְשׁוּב הִתְחַזְּקוּת וְשׁוּב הִתְחַזְּקוּת, וְרַק כָּךְ יְכוֹלִים לְעָבְרוֹ בְּשָׁלוֹם.

כו תתלב . . . . . קלא
יְעוֹדֵד שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וְיִזְכּוּ לִרְאוֹת נִסִּים נִגְלִים מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָעִקָּר לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים, וְלֹא לְהִתְחַצֵּף אֲלֵיהֶם, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי זֶהוּ עָוֹן חָמוּר.

כו תתלג . . . . . קלב
יְעוֹדֵד הַנִּמְצָאן, שֶׁיִּמְצָא לוֹ בְּקָרוֹב זִוּוּג טוֹב, הָעִקָּר שֶׁיַּרְגִּיל עַצְמוֹ לוֹמַר בְּכָל יוֹם ״יוֹם תְּהִלִּים״, וּבְוַדַּאי יַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ נִסִּים נִגְלִים.

כו תתלד . . . . . קלב
יִשְׁלַח הַסְכָּמָה לַסֵּפֶר שֶׁל הַנִּמְעָן, וְיֹאחֵל שֶׁיַּעֲשֶׂה הַסֵּפֶר פְּעֻלּוֹת נִשְׂגָּבוֹת, וְיַרְגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְלִקְבֹּעַ שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

כו תתלה . . . . . קלג
יְאַמֵּץ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, כִּי אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וְהָעִקָּר לְשַׂמֵּחַ עַל הַמַּתָּנוֹת שֶׁנָּתַן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּבְזוֹת זֶה יִרְאוּ יְשׁוּעוֹת.

כו תתלו . . . . . קלד
יְשַׁבַּח מְחַבֵּר הַסֵּפֶר: "קְרִיאַת לְחַיִּים", הַמְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְדִבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּקְרָא אָצֶל רַבֵּנוּ ז"ל: הִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁעַל יָדָהּ נִמְשֶׁכֶת עַל הָאָדָם שִׂמְחָה אֲמִתִּית וְכוּ'.

כו תתלז . . . . . קלד
יְעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם־בַּיִת, וְהַבָּנָה הֲדָדִית, וַאֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה שֶׁתִּהְיֶה שְׁרוּיָה בַּבַּיִת, וְאָז בְּוַדַּאי יִמָּלֵא הַשֶּׁם מִשְׁאֲלוֹת לִבָּם לְטוֹבָה.

כו תתלח . . . . . קלה
יוֹרֶה בְּעִנְיַן חוֹבוֹת, שֶׁתָּמִיד לִרְאוֹת לְשַׁלֵּם אֲפִלּוּ מְעַט, וְאָז מְקַבְּלִים אֶת אֱמוּן בַּעַל הַחוֹב, אֲבָל אִם מַנִּיחִים שֶׁהַחוֹב יִצְטַבֵּר, אַזַּי אֵין רִשְׁעוּת גְּדוֹלָה מִזּוֹ.

כו תתלט . . . . . קלו
יְעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם־בַּיִת וְאַהֲבָה וַהֲבָנָה הֲדָדִית בֵּינֵיהֶם, וְרַק עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל הַיִּסּוּרִים וְהַמְרִירוּת שֶׁעוֹבְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם.

כו תתמ . . . . . קלז
יוֹרֶה לְמִסֹּר הַמִּכְתָּבִים לְיַעֲדָם, וְיָבֹאוּ, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל זָקוּק לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה, בַּאֲשֶׁר מִבַּחוּץ בּוֹעֶרֶת אֵשׁ הַתַּאֲוּוֹת, וּמִבִּפְנִים הַמַּחֲלוֹקוֹת וְהַמְרִיבוֹת, וּמְשִׁיחֵי צִדְקֵנוּ יָבוֹא בִּמְהֵרָה וְיִגְאָלֵנוּ.

כו תתמא . . . . . קלח
יְבַקֵּשׁ לָדַעַת אֶת תַּאֲרִיךְ הַבַּר־מִצְוָה, וְכֵן יוֹרֶה כַּמָּה פְּרָטִים טֶכְנִיִּים.

כו תתמב . . . . . קלח
יִמְנַע אִשָּׁה מִגְּרוּשִׁין, שֶׁלֹּא תַּהֲרֹס אֶת הַבַּיִת וְתַהֲרֹג שָׁלֹשׁ נְפָשׁוֹת, אֶלָּא תִּרְאֶה לְהִסְתַּדֵּר כַּיָּאוּת וּלְהַשְׁלִים עִם בַּעְלָהּ, וְיַבְטִיחָהּ, שֶׁלֹּא תֻּחְסַר מְאוּמָה.

כו תתמג . . . . . קלט
יְסַפֵּר מִיסוּרִים שֶׁעוֹבֵר עַל רַגְלוֹ, וְיוֹדֶה לַנַּמְעָן עַל עֶזְרָתוֹ.

כו תתמד . . . . . קלט
יְבַקֵּשׁ מְזוּזוֹת מִן הַנַּמְעָן, דַּיְקָא מִכְּתַב יָדוֹ, לָשִׂים בַּכְּנִיסָה הָרָאשִׁית.

כו תתמה . . . . . קמ
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַיּוֹם ט״ו בְּאָב, וּמַעֲלַת לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁמִּי שֶׁמּוֹסִיף לִלְמֹד, יוֹסִיפוּ לוֹ חַיִּים, וּלְהֶפֶךְ לְהֶפֶךְ, וְיעוֹרֵר מְאֹד עַל עֲשַׂיַּת טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּלְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַיּוֹם הַזֶּה, ״הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִּשְׁמָעוּ״, וְלֹא לִדְחוֹת אֶת הַטּוֹב מִיּוֹם לְיוֹם, וּכְדֶרֶךְ הַצַּדִּיקִים, שֶׁהָיוּ מִסְתַּכְּלִים בְּכָל יוֹם, כְּאִלּוּ בְּזֶה הַיּוֹם הָיוּ הוֹלְכִים לְהִסְתַּלֵּק, וּמִמֵּילָא מִלְּאוּ אוֹתוֹ בְּטוֹב הָרָבֶּה.

כו תתמו . . . . . קנד
יְסַפֵּר בְּצַעַר, שֶׁבַּת הַנַּמְעָן מִתְחַבֶּרֶת עִם חֶבְרָה לֹא טוֹבָה, וְיוֹרֶה לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר, כִּי זוֹ סַכָּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

כו תתמז . . . . . קנה
יוֹרֶה שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת צַעַד פָּזִיז וְכוּ׳, אֶלָּא לְחַפּוֹת לַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְיָבֹאר, שֶׁרַק בְּיַבְנְאֵל הַיְלָדִים יְכוֹלִים לְקַבֵּל חִנּוּךְ טָהוֹר כָּל־כָּךְ, וְלָכֵן כְּדַאי לְמַעַן הַיְלָדִים לְהַקְרִיב הַכֹּל.

כו תתמח . . . . . קנו
יוֹרֶה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַּם לוֹ יִהְיֶה חִזּוּק.

כו תתמט . . . . . קנו
יְאַחֵל הַמְתָּקַת הַדִּינִים, הָעִקָּר לִהְיוֹת חֲזָקִים בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

כו תתנ . . . . . קנז
יִמְסֹר דְּרִישַׁת שָׁלוֹם מֵהַבֵּן שֶׁלּוֹמֵד אֶצְלוֹ וּמַצְלִיחַ מְאֹד, וְיאַחֵל רֹב נַחַת.

כו תתנא . . . . . קנח
יְאַחֵל יְשׁוּעָה לַנַּמְעָן, וִיבַקְּשׁוֹ לְחַזֵּק אֶת הַקְּהִלָּה, כִּי הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם אוֹרֵב מְאֹד לְהָרְסָהּ.

כו תתנב . . . . . קנח
יְסַפֵּר לַנַּמְעָן שֶׁהִתְפַּלֵּל בְּעַדּוֹ בְּציּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁיִּתְרַחֵב לוֹ בְּגַשְׁמִי וּבְרוּחָנִי, וְיִמְסֹר דְּרִישַׁת שָׁלוֹם מֵהַבֵּן, שֶׁמַּצְלִיחַ אֶצְלוֹ.

כו תתנג . . . . . קנט
יְשַׁבַּח הַנִּמְעָן, שֶׁמְּדַבֵּר כָּל שֶׁבוּעַ בָּרַבִּים מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ.

כו תתנד . . . . . קס
יְחַזֵּק לְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּכְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל: אֲפִלּוּ קֶרֶשׁ קָטָן יָכוֹל לְהַדְלִיק עֵץ גָּדוֹל.

כו תתנה . . . . . קסא
יַרְחִיק מִן הַצַּעַר, כִּי כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו, וְהָעִקָּר לְדַבֵּק עַצְמוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וּלְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים, וּלְטַפְטֵף לָהֶן דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָחָה פְּרָטִית, וְאָז תִּהְיֶה גַּם לָהּ הִתְחַזְּקוּת.

כו תתנו . . . . . קסב
יְאַחֵל רֹב נַחַת מֵהַבֵּן הַלּוֹמֵד אֶצְלוֹ, וְיוֹרֶה לְחַזֵּק אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶן דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָחָה פְּרָטִית וְכוּ׳.

כו תתנז . . . . . קסג
יְחַזֵּק שֶׁלֹּא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָה, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צִבּוּר, יֵשׁ עָלָיו בִּקֹּרֶת, אַךְ אַל לָשִׂים לֵב לָזֶה, וְהָעִקָּר לְהַמְשִׁיךְ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וָעֹז, כִּי עֲבוֹדַת הַחִנּוּךְ — אֵין לְמַעְלָה הֵימֶנָּה, וּגְדוֹלָה חֲשִׁיבוּתָהּ בַּשָּׁמַיִם.

כו תתנח . . . . . קסד
יְבַקֵּשׁ אֶת הַמַּדְפִּיס לְהוֹצִיא לָאוֹר אֶת הַסְּלִיחוֹת, וְכֵן לְנַקֵּד כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים, וַיַּפְלִיג בְּמַעֲלַת עֲבוֹדַת הַהַדְפָּסָה.

כו תתנט . . . . . קסה
יִמְסֹר דְּרִישַׁת שָׁלוֹם מֵהַבֵּן הַלּוֹמֵד אֶצְלוֹ, וִיבַקֵּשׁ לִשְׁלֹחַ לוֹ אֶת סִפְרֵי הַזֹּהַר, וְכֵן מָעוֹת בַּעֲבוּר כָּל סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁקָּנָה בַּעֲבוּרוֹ, וְיוֹדֶה לוֹ עַל עֶזְרָתוֹ לְפַרְסֵם וּלְגַלּוֹת אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל.

כו תתס . . . . . קסו
יְבַקֵּשׁ לְהַמְצִיא לוֹ אֶת רְשִׁימַת הַסְּפָרִים שֶׁבִּקֵּשׁ, וְיַחֲזֵק מְאֹד, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

כו תתסא . . . . . קסז
יַזְהִיר מְאֹד עַל אִסּוּר נְדָה אֲשֶׁר הוּא בִּכְרִיתוּת, וְיעוֹרֵר עַל לִמּוּד שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל יוֹם.

כו תתסב . . . . . קסח
יְעוֹרֵר לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וּלְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים, וְלֹא לְהִתְפַּחֵד כְּלָל, כִּי אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה בָּעִתִּים הַלָּלוּ לְהִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה, וּלְעוֹרֵר אֲחֵרִים בִּתְשׁוּבָה.

כו תתסג . . . . . קסט
יְעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂיחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

כו תתסד . . . . . קסט
יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְעָנֶת לְמַלֵּא מָקוֹם שֶׁל מוֹרָה שֶׁיּוֹצִיאֶת לְחֵפְשַׁת לֵדָה, וְיעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה, וְאָז זוֹכִים לְנִסִּים נִגְלִים.

כו תתסה . . . . . קע
יְחַזֵּק מְחַנֶּכֶת עַל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, וּלְהַחְדִּיר זֹאת בַּתַּלְמִידוֹת, כִּי "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת".

כו תתסו . . . . . קעא
יְקַוֶּה, שֶׁהַנִּמְעָנֶת תַּמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָתָהּ בְּתוֹר מְחַנֶּכֶת בְּשָׁנָה הַבָּאָה, וְיַחֲזְקָהּ וְכֵן יְעוֹרְרָהּ לְחַזֵּק אֲחֵרִים.

כו תתסז . . . . . קעב
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר הִיא יְסוֹד בַּיַּהֲדוּת, וּלְדַבֵּק עַצְמוֹ בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וּלְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

כו תתסח . . . . . קעג
יְעוֹרֵר לְחַזֵּק אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּדִבּוּרֵי אֱמוּנָה וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים, וּלְהִדַּבֵּק בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר מַנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּהַשְׂגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית.

כו תתסט . . . . . קעד
יְשַׁבֵּח הַנִּמְעָנֶת שֶׁבְּכָנָתָהּ לְהַמְשִׁיךְ לְחַנֵּךְ אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵן יַהֲלוֹמִים וּצְרִיכוֹת לְטוּשׁ.

כו תתע . . . . . קעה
יְגַנֶּה מְלַמֵּד שֶׁהִכָּה אֵיזֶה תַּלְמִיד, וְיַבְטִיחַ שֶׁלֹּא יִקְרֶה כֵּן לְהַבָּא.

כו תתעא . . . . . קעו
יוֹרֶה לְהִיוֹת חָזָק בֶּאֱמוּנָה, כִּי "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת".

כו תתעב . . . . . קעו
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת הָאֱמוּנָה, וְיֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַסּוֹבְלִים חֲלָאִים רָעִים, רַק עַל־יְדֵי חֶסְרוֹן אֱמוּנָה.

כו תתעג . . . . . קעז
יְסַפֵּר, כִּי קִבֵּל אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, וְהֵם מַמָּשׁ פְּאֵר.

כו תתעד . . . . . קעח
יְשַׁבַּח הַמַּגִּיהַ אֶת הַסְּפָרִים, וּמַכְנִיס מַרְאֵי מְקוֹמוֹת, אֲשֶׁר זֶה מוֹסִיף חֵן לַסֵּפֶר.

כו תתעה . . . . . קעט
יְעוֹרֵר שֶׁלֹּא לְהִשָּׁבֵר כְּלָל, אֶלָּא לִזְכֹּר אֶת הַפָּסוּק: "אִם קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָתָּה". וּלְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים וּלְחַזְּקָם וּלְאַמְּצָם, אֲשֶׁר בָּזֶה יָבוֹא לְגַדְלוּת הַמֹּחִין.

כו תתעו . . . . . קפ
יְאַחֵל לַנִּמְעֶנֶת כָּל טוּב בִּזְכוּת הַתְּרוּמָה לְאוּלָם הַשְּׁמָחוֹת.

כו תתעז . . . . . קפא
יְתָאֵר סִבְלוֹ אֲשֶׁר סוֹבֵל עַל רַגְלוֹ, וִיבַקֵּשׁ אֶת תְּפִלַּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו, וְיוֹדֶה לַנִּמְעָן עַל עֶזְרָתוֹ בַּבְּנִיָּה.

כו תתעח . . . . . קפב
יְבַקֵּשׁ לְהַחְדִּיר בַּבָּנוֹת יִרְאַת שָׁמַיִם, וּלְחַזְּקָן וּלְעוֹדְדָן וּלְשָׁמְרָן הֵיטֵב, וְלֹא לְרַחֲקָן, חַס וְשָׁלוֹם.

כו תתעט . . . . . קפג
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָרֵם עַל חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, לְהִתְבּוֹנֵן כֵּיצַד עָבְרָה עֲלֵיהֶם כָּל הַשָּׁנָה, הַאִם לֹא הֶחְסִירוּ יוֹם אֶחָד מִלְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אוֹ מִלִּלְמֹד שֻׁלְחָן עָרוּךְ וְכוּ', אֲשֶׁר הֵם שְׁנֵי הַיְסוֹדוֹת אֲצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל. וְיעוֹרֵר מְאֹד עַל לִמּוּד הִלְכוֹת שַׁבָּת וְנִדָּה, אֲשֶׁר הֵן חֲמוּרוֹת בִּמְאֹד מְאֹד, וְכֵן הַקְּפָדָה עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וַהֲפָצַת אוֹר רַבֵּנוּ זַ"ל.

כו תתפ . . . . . קפח
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָרֵם מְאֹד בְּחֹדֶשׁ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, שֶׁהוּא הָיָה אֲצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֹדֶשׁ מָלֵא הִתְעוֹרְרוּת וְכוּ', וְיוֹרֵם לִשְׁמֹחַ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת

שֶׁבַּדּוֹר, וְהָעִקָּר לְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁלֹּא נַטְעָה עַצְמֵנוּ, וְלֵידַע שֶׁפָּנָיו, שִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק נִמְצָאִים בְּתוֹךְ סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְיעוֹרֵר עַל לְמוּד זֹהַר וְתִקּוּנִים, שֶׁמְּזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְעַל לְמוּד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּתְפִלָּה בְּמִנְיָן, וְקִיּוּם עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי רַק עַל־יְדֵי שֶׁאָנוּ מְדַבְּרִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמַזְכִּירִים תּוֹרוֹתָיו, וְחוֹזְרִים עַל דִּבּוּרָיו, וְלוֹמְדִים סְפָרָיו, כָּךְ הוּא חַי בֵּינֵינוּ, וְכָל רְצוֹנוֹ הָיָה, שֶׁנַּחֲזִיק עַצְמֵנוּ בְּיַחַד, וְכָךְ נוּכַל לְהַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ זַ״ל חֲזָרָה אֵלֵינוּ.

כו תתפא . . . . . **רא**
יְעוֹרֵר עַל הֲפָצָה מְרֻכָּזֶת, וְעַל לְמוּד גְּמָרָא וּמִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר זֶה נִשְׁאָר מֵהָאָדָם, וּלְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלּוֹת.

כו תתפב . . . . . **רא**
יְשַׁבַּח בָּחוּר שֶׁלָּמַד שִׁבְעִים דַּפִּים גְּמָרָא, וְיעוֹרְרוֹ לִזְכּוֹת לְסַיֵּם שַׁ״ס, וּלְהִתְחַזֵּק בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, וְלִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלִפְעֹל שָׁם לְשִׁדּוּךְ טוֹב.

כו תתפג . . . . . **רב**
יוֹכִיחַ בְּנֵי זוּג עַל הִתְנַהֲגוּתָם לְהוֹרֵיהֶם, בַּאֲשֶׁר מְשַׁלְּמִים לָהֶם רָעָה תַּחַת טוֹבָה, וּבִפְרָט שֶׁכִּבּוּד הוֹרִים חָמוּר בְּמְאֹד מְאֹד.

כו תתפד . . . . . **רג**
יְעוֹרֵר עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה, וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ סֵדֶר בְּלִמּוּד גְּמָרָא בְּכָל יוֹם, וּלְהִתְפַּלֵּל בְּצִבּוּר הַתְּפִלּוֹת הַקְּבוּעוֹת.

כו תתפה . . . . . **רד**
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל, בּוֹ יְבַקְּשָׁם לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה בְּעִנְיַן קִדּוּם וּפִתּוּחַ הַמּוֹסָדוֹת.

כו תתפו . . . . . **רד**
יְחַזֵּק שֶׁלֹּא לְהִשָּׁבֵר כְּלָל, וְאַף שֶׁעוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד.

כו תתפז . . . . . **רה**
יוֹרֶה לְהַחְדִּיר בַּתַּלְמִידִים חֵשֶׁק הַתּוֹרָה, וְלַעֲמֹד עֲלֵיהֶם שֶׁיִּלְמְדוּ בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וְכֵן כ״ח דַּפִּים גְּמָרָא, אֲשֶׁר מַכְנִיס יִרְאַת שָׁמַיִם וְחֵשֶׁק לִלְמֹד.

כו תתפח . . . . . **רו**
יְקַוֶּה לְהַצְלָחָתוֹ שֶׁל מְלַמֵּד חָדָשׁ, וִיבַקֵּשׁ דִּיּוּחַ מֵהַנַּעֲשֶׂה בַּפִּתּוֹת.

כו תתפט . . . . . **רז**
יִתֵּן הַבְּחִירָה בְּיַד כָּל אֶחָד לְתָרֹם לְאֵיזֶה מוֹסָד שֶׁרְצוֹנוֹ, וְיָבֵאר שֶׁהַכֹּל נֵס אֶחָד גָּדוֹל, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

כו תתצ . . . . . **רח**
יוֹרֶה לַעֲמֹד לְצַד אִשְׁתּוֹ, וְלֹא לִתֵּן שֶׁיִּשְׁבְּרוּ לוֹ אֶת הַבַּיִת, וּלְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים.

כו תתצא . . . . . **רח**
יְזָרֵז לְהָכִין אֶת הַמִּפְרָט, וִיקַוֶּה שֶׁהַכֹּל יָבוֹא עַל נָכוֹן, הָעִקָּר לְסַלֵּק הַדַּעַת וְהַחָכְמָה וְהַשֵּׂכֶל.

כו תתצב . . . . . **רט**
יְעוֹרֵר לִשְׁמֹר עַל הַשָּׁלוֹם וּלְהִתְרַחֵק מִמַּחֲלֹקֶת אֲשֶׁר הִיא שְׁנוּאָה מְאֹד, וְעַל־יְדֵי וַתְּרָנוּת מַצְלִיחִים בַּחַיִּים.

כו תתצג . . . . . **רט**
יוֹרֶה לְהָכִין אֶת מְטַפְּלוֹת הַמָּעוֹן עַל הַצְּלוּמִים וְהַתְּמוּנוֹת שֶׁרוֹצִים לַעֲשׂוֹת, כִּי יֵשׁ אֵיזֶה תּוֹרֵם שֶׁחָפֵץ לְהַשְׁקִיעַ, וּצְרִיכִים לְהַרְאוֹתוֹ הַמּוֹסָדוֹת הַחֲשׁוּבִים.

כו תתצד . . . . . **רי**
יוֹרֶה לַעֲבֹד עַל הַקּוּנְטְרֵס "כֹּחַ הַבְּחִירָה" וּלְסַדְּרוֹ לְדָפוּס, וִיקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, אַף שֶׁאֵין יוֹדְעִים וְאֵין רוֹאִים.

כו תתצה . . . . . **ריא**
יוֹרֶה לַנִּמְעָן שֶׁמְּנַדֵּב הַבָּשָׂר לִכְבוֹד אוֹרְחָיו לְשַׁבָּת, וְיַקְפִּיד מְאֹד שֶׁלֹּא יִמְצֵא אֵיזֶה סוּס אוֹ חֲמוֹר בְּקֶרֶב הַיְלָדִים, אֲשֶׁר נִמְשָׁכִים אַחַר שְׁטִיּוֹת, וְזֶה הוֹרֵס אֶת הַמִּשְׁמַעַת בַּתַּלְמוּד־תּוֹרָה.

כו תתצו . . . . . **ריא**
יְבַקֵּשׁ הַלְוָאַת הַנִּמְעָן, וְיחַזֵּק וְיאַמֵּץ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

כו תתצז . . . . . **רבי**
יְעוֹרֵר עַל הַנָּחַת תְּפִלִּין עַד מְסִירוּת נֶפֶשׁ בְּכָל יוֹם, וּלְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְתוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלַעֲזֹב אֶת קְלִפַּת "כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי", אֲשֶׁר זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה גְּמוּרָה מַמָּשׁ.

כו תתצח . . . . . ריג
יוֹרֶה עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיּוֹצִיאוֹ מִתְּפִיסָה, כִּי אֵין עֵצָה אַחֶרֶת רַק תְּפִלָּה.

כו תתצט . . . . . ריג
יִשְׁלַח עוֹד כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים לַמּוֹצִיאִים לָאוֹר, וִיבַקֵּשׁ לְסַיְּמָם, וַיַּפְלִיג בְּמַעֲלָתָם.

כו תתק . . . . . ריד
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַקּוּנְטְרֵסִים, וְיוֹדְעֵי רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפוֹ לְקָרֵב מִלְיוֹן יְהוּדִים מֵעֲדוֹת הַמִּזְרָח אֶל דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל.

כו תתקא . . . . . ריד
יוֹדֶה לַנִּמְעָן עַל עֶזְרָתוֹ בִּבְנְיַת אוּלָם הַשִּׂמְחוֹת, וְיָבֹאוּ מִי נְקָרָא מַנְהִיג אֱמֶת — זֶה שֶׁיָּכוֹל לְהָאִיר אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הָאָדָם הַנִּשְׁמִי וְהַחָמְרִי, הַמָּלֵא תַּאֲוֹות.

כו תתקב . . . . . רטו
יְסַפֵּר טִרְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה עִם הַבַּחוּרִים שֶׁלּוֹמְדִים אֶצְלוֹ, וְכָל כְּסוּפוֹ שֶׁיִּהְיוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים.

כו תתקג . . . . . רטו
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בִּיבַנְאֵל, בּוֹ יְבַקְּשָׁם לֵילֵךְ לַהֲפָצָה מְאֻרְגֶּנֶת, כְּדֵי לְהַרְבּוֹת תְּרוּמוֹת לְבִנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְאוּלַם הַשִּׂמְחוֹת, וְיוֹדֶה לָהֶם מְאֹד עַל עֶזְרָתָם, וְיעוֹרְרָם עַל אַהֲבָה וְאַחְדוּת, וְלִבְרֹחַ מִן הַקִּנְאָה וְהַשִּׂנְאָה, וְלָדוּן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, וְלֹא לִמְצֹא מוּמִים בַּאֲחֵרִים

כו תתקד . . . . . ריח
יְבָאֵר אוֹדוֹת נְסִיעָתוֹ, וִיבַקְּשָׁם לְזָרֵז אֶת גְּמִירַת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ בְּאוּמַן, וְעוֹד כַּמָּה פְּרָטִים טֶכְנִיִּים.

כו תתקה . . . . . ריט
יְנַחֵם הוֹרִים שֶׁבְּנָם יֶלֶד קָשֶׁה, וְיעוֹדְדָם לִשְׁמֹחַ שֶׁלְּכָל הַפָּחוֹת חִתְּנוּ אוֹתוֹ, וְלֹא פָּרַק עֹל, חַס וְשָׁלוֹם.

כו תתקו . . . . . ריט
יְמַנַּע בַּעַל מִלַּעֲזֹב אֶת הַבַּיִת, וְלֹא לַעֲשׂוֹת צַעַד פָּזִיז כָּזֶה, אֶלָּא לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל הַכֹּחַ עַל כָּל הַמַּשְׁבְּרִים וְהַגַּלִּים, וְהָעִקָּר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

כו תתקז . . . . . **רכ**
יוֹדֶה לַנִּמְעָן שֶׁעוֹזְרוֹ בְּכָל צַעַד וְשַׁעַל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דַּי, יוֹמַר לְצָרוֹתָיו דַּי.

כו תתקח . . . . . **רכא**
יוֹדֶה לַנִּמְעֶנֶת עַל תְּרוּמָתָהּ, וְיֹאחֵל לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בִּזְכוּת זֶה, וְהַצְּדָקָה הִיא כַּפָּרָה עַל עֲוֹנוֹת.

כו תתקט . . . . . **רכא**
יִמְסֹר לַמַּדְפִּיסִים אֶת הַקּוּנְטְרֵס: "אַל תַּלְחִין אוֹתִי", וִיבַקֵּשׁ לַהֲכִינוֹ לְדָפוּס, וְיֹאחֵל בִּזְכוּת זֶה יְלָדִים מֻצְלָחִים בְּתוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

כו תתקי . . . . . **רכב**
יוֹכִיחַ זוּג שֶׁמִּתְנַהֵג בִּפְרָאוּת, וְיַזְהִירֵם, כִּי גָּדוֹל עֲוֹנָם מִנְּשֹׂא, עַל שֶׁמְּצַעֲרִים אֶת הוֹרֵיהֶם, וְיַזְהִיר לָשׁוּב תֵּכֶף־וּמִיָּד בִּתְשׁוּבָה עַל הִתְנַהֲגוּתָם.

כו תתקיא . . . . . **רכג**
יְנַחֵם הַנִּמְעָן, שֶׁסּוֹבֵל מִן הַסָּמ"ךְ־מ"ם שֶׁהוֹרֵס פַּרְנָסָתוֹ, אַךְ סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב.

כו תתקיב . . . . . **רכד**
יְעוֹרֵר עַתָּה בִּימֵי אֱלוּל לִשְׁפּוֹךְ שִׂיחָה וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, וְלִקְבֹּעַ עִתִּים לַתּוֹרָה, אֲשֶׁר בָּזֶה בּוֹנִים בַּיִת נִצְחִי.

כו תתקיג . . . . . **רכה**
יְנַחֵם הוֹרִים שֶׁיִּרְאוּ לִשְׁמֹחַ עַל שֶׁזָּכוּ לְחַתֵּן אֶת יַלְדָּם, אַף שֶׁיֵּשׁ לָהֶם עֶגְמַת נֶפֶשׁ מֵהִתְנַהֲגוּתוֹ וְכוּ'.

כו תתקיד . . . . . **רכו**
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בּוֹ יְבַקְּשָׁם לְהִתְפַּלֵּל עָלָיו, שֶׁיֵּצֵא מֵהַפַּח שֶׁהִפִּילוּ הַקְּבָלָן הָעֲרָבִי, וְשֶׁיֵּלְכוּ לַהֲפָצָה מְרֻכֶּזֶת, כְּדֵי לְהַשִּׂיג מִמּוֹן לְהֶמְשֵׁךְ הַבְּנִיָּה.

כו תתקטו . . . . . **רכז**
יְבַקֵּשׁ לְעוֹדֵד אֶת אַחַת הַנָּשִׁים שֶׁנִּמְצֵאת בְּחַלְשָׁה אַחֲרֵי לֵדָה, וְלֵילֵךְ לְבַקְּרָהּ וּלְשַׂמְּחָהּ, וְיעוֹרֵר לְהַדְבֵּק בַּבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּלְדַבֵּר אֵלָיו בְּכָל עֵת.

כו תתקטז . . . . . **רכז**
יוֹרֶה לְשַׁפֵּר אֶת מַעֲרֶכֶת הַכַּשְׁרוּת בַּפְּעוּטוֹן וּבְבֵית־סֵפֶר, וּלְהַעֲמִיד אִשָּׁה שֶׁתַּשְׁגִּיחַ עַל בְּרוּר הָאֹרֶז וְהַחוּמּוּס וּתְרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת וְכוּ'.

כו תתקיז . . . . . רכח
יְשַׁבַּח הַנִּמְעָן, שֶׁהֵחֵל לִלְמֹד גְּמָרָא כְּסִדְרָן, וְיָבְאֲרוּ שֶׁעַל־יְדֵי טְבִילַת מִקְוֶה בְּכָל יוֹם יִנָּצֵל מִמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, וְכֵן יוֹרֶה לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלּוֹת הַקְּבוּעוֹת.

כו תתקיח . . . . . רכט
יְבָאֵר, אֲשֶׁר חַיֵּי הָאָדָם אֵינָם קַלִּים כְּלָל, וְעִקַּר גְּבוּרַת בַּר יִשְׂרָאֵל — שֶׁיָּכוֹל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר כְּלָל, וְיַרְגִּיל לְתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ.

כו תתקיט . . . . . רלא
יְעוֹרֵר עַל הַתְמָדָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

כו תתקכ . . . . . רלב
יְעוֹרֵר עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְלֹא לְהִתְיַחֵס לְמִינֵי בִּקֹּרֶת שֶׁעוֹשִׂים עָלָיו, אֲשֶׁר הִיא נוֹבַעַת אַךְ וְרַק מִמִּדַּת הַקִּנְאָה. וְהָעִקָּר — לְבַטֵּל עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְכַּלֵּל בּוֹ.

כו תתקכא . . . . . רלג
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת חִנּוּךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לֶאֱמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר זֶה חָשׁוּב מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ.

כו תתקכב . . . . . רלד
יְשַׁדֵּל הַנִּמְעָן לְהַגִּיעַ לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא הָעוֹרֵךְ־דִּין הַכִּי גָּדוֹל, וְעַל־כֵּן רָאוּי לָבוֹא אֶצְלוֹ לְיוֹם הַדִּין הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא.

כו תתקכג . . . . . רלו
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל, בּוֹ יְעוֹרָם עַל אַהֲבָה וְאַחְדוּת, וְיוֹדָה עַל עֶזְרָתָם לוֹ בִּבְנִיַּת הָאוּלָם שְׂמָחוֹת, וְיַבְטִיחַ בִּזְכוּת זֶה, שֶׁיִּזְכּוּ לְשִׂמְחַ בְּשִׂמְחַת יַלְדֵיהֶם בְּתוֹךְ הָאוּלָם הַזֶּה.

כו תתקכד . . . . . רלז
יוֹרֶה לְתִלּוֹת מִכְתָּב כְּלָלִי בְּלוּחַ הַמּוֹדָעוֹת בְּעִנְיַן הַנְּסִיעוֹת לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

כו תתקכה . . . . . רלז
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל, בּוֹ יְעוֹרָם לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה וְלַעֲרֹךְ חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ — הַאִם קִיְּמנוּ כָּל הַשָּׁנָה אֶת עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל: חֲצוֹת, הִתְבּוֹדְדוּת, שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, שֻׁלְחָן עָרוּךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳.

כו תתקכו . . . . . **רמב**
יְבָאֵר, אֲשֶׁר חַיֵּי הָאָדָם קְצָרִים מְאֹד, וְלָכֵן לָמָּה לָרִיב, הַבַּעַל תַּפְקִידוֹ לִלְמֹד תּוֹרָה, וְהָאִשָּׁה תִּתְעַסֵּק בְּמִצְוֹות שֶׁל תְּפִלָּה וּצְדָקָה וָחֶסֶד וְכוּ׳.

כו תתקכז . . . . . **רמב**
יְבָאֵר רְצוֹנוֹ, שֶׁתִּשְׂרֶה הָאַהֲבָה וְהָאַחְדוּת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְהִתְרַחֵק מִן הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם הַחוֹתֵר לַעֲשׂוֹת פֵּרוּדִים וּמַחֲלֹקֶת.

כו תתקכח . . . . . **רמג**
יְעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם־בַּיִת, אֲשֶׁר בִּזְכוּת זֶה בָּאָה בְּרָכָה וּפַרְנָסָה.

כו תתקכט . . . . . **רמג**
יוֹרֶה לְהִנָּשֵׂא לְשֵׁם שָׁמַיִם, וּלְקַבֵּל עֹל תּוֹרָה וּמִצְוֹות, וְאָז יַצְלִיחַ הַבַּיִת.

כו תתקל . . . . . **רמד**
יְבָאֵר, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ כָּל הַצָּרוֹת צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלִמְצֹא בָּהֶן הַרְחָבוֹת.

כו תתקלא . . . . . **רמד**
יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְצָן לְהוֹצִיא מִן הַמָּקוֹם בָּחוּר שֶׁמִּתְנַהֵג שֶׁלֹּא כָּשׁוּרָה.

כו תתקלב . . . . . **רמה**
יְיַעֵץ בְּעִנְיַן הַפָּצָה, וְכֵן בְּחִנּוּךְ הַיְלָדִים.

כו תתקלג . . . . . **רמה**
יוֹרֶה לַנִּמְצָן לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַחֲמוֹר וְהַסּוּסִים, אִם בִּרְצוֹנוֹ שֶׁבָּנוֹ יַמְשִׁיךְ לִלְמֹד בְּמוֹסְדוֹת הַלִּמּוּד שֶׁלּוֹ.

כו תתקלד . . . . . **רמו**
יְיַעֵץ בְּעִנְיַן הַיְחָסִים בֵּין כַּלָּה וַחֲמוֹתָהּ, וְאֵיךְ לְתַמְרֵן בֵּינֵיהֶם, כְּדֵי לִחְיוֹת טוֹב וּבְשָׁלוֹם.

כו תתקלה . . . . . **רמח**
יוֹרֶה בְּעִנְיַן נְסִיעַת הַבַּחוּרִים וְכוּ׳, וְכֵן יְיַעֵץ בְּעִנְיַן הַבַּיִת, שֶׁהָעִקָּר לִדֹּם וְלִשְׁתֹּק, וְלֹא לַעֲשׂוֹת מַחֲלֹקֶת.

כו תתקלו . . . . . **רמט**
יוֹרֶה לַנִּמְצָנֶת עַל עֶזְרָתָהּ לַבְּנִיָּה, וְיֹאחֵל שְׂמָחוֹת וְהַרְחָבוֹת בְּבֵיתָהּ.

כו תתקלז . . . . . **רמט**
יְבָאֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים סַבְלָנוּת גְּדוֹלָה, וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא לְהִשָּׁבֵר כְּלָל מִשּׁוּם דָּבָר.

כו תתקלח . . . . . רנ
יְבֹאֵר, שֶׁכָּל הַשִּׁעוּרִים שֶׁמְּדַבֵּר, בָּא לוֹ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, וְהָעִקָּר שֶׁנִּשְׁאָרִים הַדִּבּוּרִים לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת, כִּי יוֹצְאִים מִזֶּה סְפָרִים נִפְלָאִים.

כו תתקלט . . . . . רנ
יְבַקֵּשׁ לִמְסֹר אֶת הַמִּכְתָּב לָעָשִׁים, וְהָעִקָּר לְהִתְרַחֵק מִקְּנָאָה וְשִׂנְאָה.

כו תתקמ . . . . . רנא
יְעוֹדֵד בְּעִנְיַן יַלְדֵי הַכִּתָּה, שֶׁאַף שֶׁהֵם פְּרָאיִים, צְרִיכִים לְקַוּוֹת שֶׁיִּגְדְּלוּ אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים, הָעוֹשִׂים מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת.

כו תתקמא . . . . . רנב
יְעוֹרֵר לְעַיֵּן בְּכָל יוֹם בְּשו"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לְהִתְחַזְּקוּת.

כו תתקמב . . . . . רנב
מִכְתָּב אֶל כָּל תַּלְמִידֵי הַחֶדֶר, בּוֹ יְחַזְּקֵם לְהַתְמִיד בְּ"סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר הֵן עִקַּר הָאָדָם, וְכֵן לִגְרֹס הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְּׁנָיוֹת וְדַפֵּי גְּמָרָא, וּבָזֶה יִקְנוּ לְעַצְמָם יִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה.

כו תתקמג . . . . . רנג
מִכְתָּב לְתַלְמִידֵי כִּתַּת מְתִיבְתָא, בּוֹ יְבַקְּשָׁם לִשְׁקֹד בְּ"סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וּלְהַזְהֵר לֵילֵךְ בְּכָל יוֹם לַמְּקֻוֶה, אֲשֶׁר זוֹ סְגֻלָּה לְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְכֵן לְהַקְפִּיד לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן עֶרֶב בֹּקֶר וְצָהֳרַיִם, וְלִגְרֹס פְּרָקִים מִשְּׁנָיוֹת וְדַפֵּי גְּמָרָא, אֲשֶׁר יִגְרְמוּ לוֹ בָּזֶה נַחַת־רוּחַ גְּדוֹלָה.

כו תתקמד . . . . . רנד
מִכְתָּב לְמוֹרוֹת בֵּית־סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא", בּוֹ יְבָרְכָן עַל הַצְּלָחָה בְּחִנּוּךְ, וּלְהַחְדִּיר בַּתַּלְמִידוֹת יִרְאַת שָׁמַיִם וֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וֶאֱמוּנַת חֲכָמִים וְאַהֲבַת הַתּוֹרָה, וְלִלְמֹד עִם הַתַּלְמִידוֹת "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר הֵן עִקַּר וְיסוֹד הָאָדָם.

כו תתקמה . . . . . רנה
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בִּיבְנְאֵל, בּוֹ יְבַקְּשָׁם לִשְׁמֹר עַל הַשָּׁלוֹם וְאַהֲבָה, וּלְהִמָּנַע מִמַּחֲלֹקֶת, וּבָזֶה מְהַוִּים דֻּגְמָא אִישִׁית חִיּוּבִית לַיְלָדִים, שֶׁמְּחַקִּים אֶת הַהוֹרִים, וִיבַקֵּשׁ לְהָפִיץ אֶת הַקַּסֶּטוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכֵן לִמְכֹּר הַגַּרְלוֹת לְהַרְבּוֹת תְּרוּמוֹת לְבִנְיַן "בֵּית־הַמִּדְרָשׁ", וְלִלְמֹד "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת" הַרְבֵּה מְאֹד, וְלִשְׁמֹר עַל הַדִּבּוּר.

כו תתקמו . . . . . רנז
מִכְתָּב אֶל כָּל הַמְטַפְּלוֹת בַּמָּעוֹן, בּוֹ יְשַׁמַּח עַל שֶׁהִתְחִילוּ אֶת הַשָּׁנָה בְּאַחְדּוּת גְּדוֹלָה, כִּי אֵינוֹ יָכוֹל לִסְבֹּל מַחֲלֹקֶת, וְיאַחֵל לָהֶן הַצְלָחָה בְּמִשִׁימָתָן הַקְּדוֹשָׁה שֶׁנִּטְלוּ עַל עַצְמָן.

כו תתקמז . . . . . רנז
מִכְתָּב כְּלָלִי לִנְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרוֹת בְּיִבְנְאֵל "עִיר בְּרֶסְלֶב", בּוֹ יְבַקְּשָׁן לְהַחֲזִיק עַצְמָן בְּיַחַד, וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל שָׁבוּעַ לֵיל שִׁמְחָה וּלְשַׁמֵּחַ זוֹ אֶת זוֹ, אֲשֶׁר רַק עַל־יְדֵי קֵרוּב הַלְּבָבוֹת וְאַחְדּוּת תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה, וְכֵן לְהִשְׁתַּדֵּל לְסַיֵּם בְּכָל יוֹם אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים כֻּלָּן יַחַד, אֲשֶׁר זֶה מְסֻגָּל לִתְשׁוּבָה.

כו תתקמח . . . . . רנט
יְבַשֵּׂר לַנִּמְעָן שֶׁיָּצָא סֵדֶר סְלִיחוֹת, וּבְדַעְתּוֹ לְתִתּוֹ לוֹ, וְיַקְוֶה לִרְאוֹתוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל בְּאוּמַן.

כו תתקמט . . . . . רנט
יְחַזֵּק מְאֹד, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְכָל יוֹם מִתְרַחֲשִׁים נִסִּים, נִסֵּי נִסִּים, כֵּן יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הָלְאָה.

כו תתקנ . . . . . רס
יוֹרֶה לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתוֹ, וְעַל־יְדֵי שֶׁמַּחֲזִיקִים מַעֲמָד זוֹכִים לְהַצָּלָחָה. וְכֵן יְעוֹרֵר עַל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְלִחְיוֹת רַק עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

כו תתקנא . . . . . רסא
יְעוֹרֵר לִשְׁמֹר עַל אַהֲבָה וְאַחְדּוּת בַּקְּהִלָּה, וּלְהִתְרַחֵק מִן הַמַּחֲלֹקֶת אֲשֶׁר הִיא כְּאֵשׁ שׁוֹרֶפֶת, וּלְדַבֵּר בְּכָל עֵת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

כו תתקנב . . . . . רסב
יְפָאֵר הוֹצָאָה לָאוֹר שֶׁל הַמַּחֲזוֹר וְהַסְּלִיחוֹת, אֲשֶׁר יָצָא לְהַפְלִיא פְּלְאֵי פְּלָאִים.

כו תתקנג . . . . . רסג
יְשַׁבַּח הַנִּמְעָן שֶׁזּוֹכֶה לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיִבָּאֲרוּ שֶׁדַּיְקָא בִּימֵי הַנְּעוּרִים זֶה הַזְּמַן לִלְמֹד הַרְבֵּה תּוֹרָה וּלְהַצְלִיחַ בַּלִּמּוּד.

כו תתקנד . . . . . רסג
יְתַנֶּה צְרָתוֹ מֵהַסִּבָּל שֶׁסּוֹבְלִים מֵהָ'רַע הַמְקוֹמִי', וְיעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק דַּיְקָא

עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים, וְלִמְשֹׁךְ עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחוֹת וּתְפִלּוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ.

כו תתקנה . . . . . רסד
יָבֹאר דַּעְתּוֹ בְּעִנְיַן הָרֹאשׁוּת וְכוּ', וְיעוֹרֵר מְאֹד עַל הַכְּשָׁרַת הָעוֹפוֹת, שֶׁיִּהְיֶה כַּדָּת וְכַדִּין.

כו תתקנו . . . . . רסה
יוֹרֶה לְבִדֹּק לְגַבֵּי הַתַּשְׁלוּם שֶׁקִּבֵּל וְכוּ', וִיבַקֵּשׁ לִשְׁלֹחַ סְלִיחוֹת בַּעֲבוּר הַבַּחוּרִים, וְיעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק וּלְהַרְבּוֹת שָׁלוֹם בְּבֵיתוֹ.

כו תתקנז . . . . . רסו
יְבַקֵּשׁ לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ, וְזוֹ זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרוֹת.

כו תתקנח . . . . . רסז
יִשְׁמַח עַל הַמִּכְתָּב שֶׁקִּבֵּל מִן הַנִּמְעָן, וְיַיְעֵץ אוֹדוֹת הַצָּעַת שִׁדּוּךְ.

כו תתקנט . . . . . רסח
יְעוֹרֵר לְהַמְשִׁיךְ עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהִדַּבֵּק בּוֹ, וְיַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

כו תתקס . . . . . רסט
יוֹרֶה עַל הַדְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז יִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַבּוֹרֵא, וִיבַקֵּשׁ לְבָרֵר שׁוּב בְּעִנְיַן הַכְּשָׁרַת הַבָּשָׂר.

כו תתקסא . . . . . ער
יָבֹאר, אֲשֶׁר הָעִקָּר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, וְלִשְׁכֹּחַ אֶת הֶעָבָר, וְזוֹ עִקַּר הַצְּלָחַת בַּר יִשְׂרָאֵל.

כו תתקסב . . . . . ער
יַבְהִיר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּנִסְיוֹנוֹת אֲחֵרִים, וְאַשְׁרֵי הַמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וַיַּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת.

כו תתקסג . . . . . רעא
יְאַחֵל הֲרָיוֹן קַל, וְיַיְעֵץ לוֹמַר שְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר זֶה מְסֻגָּל לִשְׁמִירָה מִכָּל מִינֵי מַרְעִין בִּישִׁין.

כו תתקסד . . . . . ערב
יִשְׁלַח לְמַדְפִּיס אֶת הֶמְשֵׁךְ "לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת", וְכֵן אֶת הַפֵּרוּשׁ לְהַשְּׁמוֹנֶה־

עֶשְׂרֵה מֵהַסִּדּוּר, וְכָךְ בְּכָל פַּעַם יִשְׁלַח עוֹד וְעוֹד מְעַט מֵהַפֵּרוּשׁ "עֵת רָצוֹן", עַד שֶׁיְּסַיֵּם הַכֹּל.

כו תתקסה . . . . . **ערב**
יִשְׁלַח לַמַּדְפִּיסִים הֶמְשֵׁךְ הַפֵּרוּשׁ עַל הַסִּדּוּר, וַיַּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהַדְפָּסָה, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ אֵלֶיהָ.

כו תתקסו . . . . . **רעג**
יִשַּׁבַּח הַנִּמְעֶנֶת עַל עֶזְרָתָהּ בַּעֲבוּר בִּנְיַן בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְהָאוּלָם שְׁמָחוֹת, וִיבָרְכָהּ בִּזְכוּת זֶה בְּנַחַת הַרְבֵּה.

כו תתקסז . . . . . **רעד**
יְאַחֵל מְצִיאַת זִוּוּג בְּקָרוֹב.

כו תתקסח . . . . . **רעד**
יוֹרֶה לְאַבְרֵךְ בְּשָׂנָה רִאשׁוֹנָה לְכַבֵּד אֶת חָמְיו וַחֲמוֹתוֹ, וְיאַחֵל יְשׁוּעָה בְּפַרְנָסָה, הָעִקָּר רַק לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

כו תתקסט . . . . . **ערה**
יוֹכִיחַ הַנִּמְעָן שֶׁיַּחְדֵּל לְהַתְרִים אֲנָשִׁים בַּעֲבוּרוֹ, וְיַקְוֶה, שֶׁכְּשֵׁם שֶׁלֹּא עָזָבוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אַף פַּעַם, כֵּן עַתָּה יַעֲשֶׂה לוֹ נִסִּים.

כו תתקע . . . . . **רעו**
יוֹרֶה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין, וְכֵן לִשְׁמֹר עַל טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה וּשְׁמִירַת שַׁבָּת, אֲשֶׁר בִּזְכוּתָהּ זוֹכִים לַעֲשִׁירוּת.

כו תתקעא . . . . . **רעז**
יוֹרֶה לִשְׁכֹּחַ אֶת הֶעָבָר, וּבִפְרָט מִי שֶׁנִּתְגַּיֵּר, עָלָיו לָדַעַת, כִּי כָּל נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁעוֹשִׂים בִּשְׁבִיל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, זֶה חָשׁוּב אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד.

כו תתקעב . . . . . **רעח**
יוֹרֶה לַמִּתְקָרֵב לְבֶרֶסְלֶב לִלְמֹד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, וְכָךְ יוּכַל לְקַבֵּל דַּעְתּוֹ בִּשְׁלֵמוּת, וְיעוֹרְרוֹ לְקַיֵּם אֶת עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ"ל: תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

כו תתקעג . . . . . **רעט**
יְשַׁבַּח פֵּרוּשׁ הַסֵּלָם עַל הַזֹּהַר, וְיעוֹרֵר לְהַתְמִיד בַּזֹּהַר בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר בָּזֶה מֵאִיר עַל נִשְׁמָתוֹ אוֹר וּדְבֵקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

כו תתקעד . . . . . **רעט**
יְבָאֵר לַנִּמְעָן, שֶׁבְּוַדַּאי יֵשׁ לוֹ נְשָׁמָה גְּבוֹהָה, וְעָלָיו לִשְׁמֹחַ מְאֹד עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁנָּתַן לוֹ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

כו תתקעה . . . . . **רפא**
יוֹרֶה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר עַל יָדָהּ מַחֲזִיקִים מַעֲמָד בְּכָל הַיָּם סוֹעֵר שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהָעִקָּר לַחֲשֹׁב תָּמִיד טוֹב, אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לוֹ בֶּאֱמֶת טוֹב.

כו תתקעו . . . . . **רפב**
יְבָאֵר מַאֲמַר הֶחָכָם: הַגָּדוֹל שֶׁבַּיְחוּסִים — הַשֵּׁם הַטּוֹב, וְיעוֹרֵר לְהַמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת רַק דְּבָרִים טוֹבִים, וְלֹא לְהִתְיַחֵס לְכָל אֵלּוּ הַמְקַנְּאִים.

כו תתקעז . . . . . **רפג**
יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְצָן, שֶׁכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקַּח קֻפְסַת סְפָרִים לְאוּמַן, וְיַחֲזִקוּ לִשְׁמֹר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְלָשִׂיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ אֲפִלּוּ חָמֵשׁ דַּקּוֹת בְּכָל יוֹם.

כו תתקעח . . . . . **רפג**
יְיַעֵץ בְּאֵיזֶה עִנְיָן, וְיעוֹרֵר לְהַכְנֵס בַּעֲבוֹדַת הַכְּלָל וְלַעֲזֹר לְכֻלָּן.

כו תתקעט . . . . . **רפד**
יְיַעֵץ בְּעִנְיַן שִׁדּוּךְ, וְיַחֲזֵק לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַחֲשַׁבְתּוֹ תִּהְיֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

כו תתקפ . . . . . **רפו**
יוֹרֶה לִנְסֹעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלֹא לְהִתְפַּחֵד כְּלָל, וְהָעִקָּר — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית.

כו תתקפא . . . . . **רפו**
יְאַחֵל בְּרָכַת ״מַזָּל טוֹב״ לְהַכְנֵס הַבֵּן לְעֹל מִצְוֹת, וְיַקֵּוֶּה שֶׁהַנִּמְצָן יִהְיֶה אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר מְקַבְּלִים שָׁם מֵרַבֵּנוּ זַ״ל מַתָּנוֹת, שֶׁהֵן — הַמְתָּקַת הַדִּינִים לְכָל הַשָּׁנָה.

כו תתקפב . . . . . **רפז**
יְבַקֵּשׁ שֶׁכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקַּח קֻפְסַת סְפָרִים לְאוּמַן, וְיאַחֵל בְּרָכַת ״מַזָּל טוֹב״ עַל הַבַּר־מִצְוָה.

כו תתקפג . . . . . **רפז**
יוֹדֶה לַנִּמְצָנֶת עַל תְּרוּמָתָהּ בַּעֲבוּר בְּנַיַּת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וְהָאוּלָם שְׁמָחוֹת, וְיַבְטִיחָהּ שֶׁיִּתְפַּלֵּל עָלֶיהָ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

כו תתקפד . . . . . **רפח**
יוֹרֶה לְמְצֹא בְּעַצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל הָעוֹבֵר,

וּלְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּר וְשִׂיחָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כָּל צָרְכָיו, וַעַל־יְדֵי־זֶה יַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ תָּמִיד.

כו תתקפה . . . . . **רפט**
יִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת הַנִּמְעָן שֶׁקָּנָה כַּרְטִיס לְאוּמַן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיַקְוֶה שֶׁיִּפָּעֵל שָׁם כָּל אֲשֶׁר צָרִיךְ, וְיַחֲזִקוֹ עַל שִׂמְחָה, וְלִמְצֹא בְּעַצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת.

כו תתקפו . . . . . **רפט**
יוֹרֶה לַנִּמְעָן לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְיעוֹרְרוֹ לְהִתְכּוֹנֵן לְקְרַאת יוֹם הַדִּין הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וּלְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, שֶׁאֵין לְתָאֵר כְּלָל.

כו תתקפז . . . . . **רצ**
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת יְמֵי הַבַּחֲרוּת, אֲשֶׁר אָז יְכוֹלִים לִקְנוֹת הַרְבֵּה טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיוֹרֶה לְהִתְרַחֵק מֵחֲבֵרִים רָעִים, וְלִשְׁקֹד עַל דַּלְתוֹת הַתּוֹרָה וְעַל תְּפִלָּה בְּכַוָּנָה.

כו תתקפח . . . . . **רצא**
יִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת הַנִּמְעָן, שֶׁזּוֹכֶה לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיאַחֵל הֶמְשֵׁךְ עֲלִיָּה רוּחָנִית פּוֹרִיָּה, וְיַזְהִיר מֵחֲבֵרִים רָעִים וּבְפָרָט מִלֵּיצָנִים, אֲשֶׁר הַסַּכָּנָה בְּקִרְבָתָם גְּדוֹלָה לְאֵין עֵרֶךְ.

כו תתקפט . . . . . **רצא**
מְכְתָּב לְכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל, בּוֹ יְשַׁבְּחָם עַל הָאַחְדוּת וְהָאַהֲבָה שֶׁשּׁוֹרָה בֵּינֵיהֶם, עַל אַף שֶׁהַסָּ"ךְ־מ"ם עָשָׂה וְעוֹשֶׂה וְחוֹתֵר לְכַלּוֹת כָּל חֶלְקָה טוֹבָה, אַךְ לֹא יַצְלִיחַ, וִיבַקְּשָׁם שֶׁכָּל אֶחָד יִקַּח עִמּוֹ חֲבִילָה סְפָרִים לְאוּמַן, וְיַקְוֶה לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם דַּעַת רַבֵּנוּ זַ"ל בְּיֶתֶר שְׂאֵת, וְיוֹרֶה לְאֵלּוּ שֶׁנּוֹתָרִים בָּאָרֶץ, לְקַיֵּם מִנְיָן בְּ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", כְּדֵי שֶׁהַנְּשִׁים תּוּכַלְנָה לִשְׁמֹעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר.

כו תתקצ . . . . . **רצב**
יְעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים, וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וְלִהְיוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָט נָשִׁים שֶׁיֵּשׁ לָהֶן יוֹתֵר לֵב נִשְׁבָּר, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא קָרוֹב לְנִשְׁבְּרֵי לֵב.

כו תתקצא . . . . . **רצג**
יוֹרֶה לִשְׁמֹחַ עַל נֵעֶם חֶלְקֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, וְהָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

כו תתקצב . . . . . רצד
יַזְהִיר לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְלִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּבְזְכוּת שְׁמִירַת שַׁבָּת יִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגוֹ.

כו תתקצג . . . . . רצד
יְאַחֵל בִּזְכוּת שֶׁעוֹסְקִים בְּעֵסֶק קָדוֹשׁ — לִבְנוֹת אוּלַם שְׁמָחוֹת, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח בְּרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה לִילָדֵיהֶם, וּתְפִלָּתָם תִּתְקַבֵּל לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

כו תתקצד . . . . . רצה
יַבְטִיחַ לַנִּמְעֶנֶת לְהַזְכִּירָהּ לְטוֹבָה וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתָּהּ בְּאוּמַן, וְיַקְוֶה לְהַמְתָּקַת הַדִּינִים וּלְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

כו תתקצה . . . . . רצה
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְבָאֲרָם, אֲשֶׁר כָּל דָּבָר קָטָן שֶׁרוֹצִים לַעֲשׂוֹת בִּשְׁבִיל רַבֵּנוּ זַ״ל, בָּא בְּמִסִּירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה, וְזֶה הַסִּימָן שֶׁזֶּה בֶּאֱמֶת דִּבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל — כְּשֶׁהוֹלֵךְ מְאֹד בְּקֹשִׁי, כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ קְדֻשָּׁה כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם מַנִּיחַ עַצְמוֹ לָאָרֶךְ וְלָרֹחַב לְעַכֵּב, שֶׁלֹּא יֵצֵא לַפֹּעַל הַדָּבָר שֶׁבְּקְדֻשָּׁה. וְיַסֵּפֵר אוֹדוֹת הַחֲלוֹם שֶׁחָלְמָה אָדֶל, בַּת רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבָאָה לְסַפְּרוֹ לְמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, וְהַמַּשְׁמָעוּת שֶׁבְּאֹר מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל בָּזֶה — שֶׁדִּבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל הוֹלֵךְ בָּךְ, שֶׁרַק אֶת הַפְּסִיעָה הָרִאשׁוֹנָה רוֹאִים, וְלֹא יוֹתֵר. וְיִסַּפֵּר מִגְּדֻלּוּתוֹ שֶׁל מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל וּשְׁלַבֵּי הִתְקָרְבוּתוֹ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְגֹדֶל הַמְּנִיעוֹת שֶׁהָיוּ מְנַת חֶלְקוֹ וְהַסֵּבֶל הַגָּדוֹל שֶׁסָּבַל — מֵחֲמִיו, מֵאִשְׁתּוֹ, מֵהַסְּבִיבָה וּמִתַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעַצְמָם, אַךְ הוּא זָכָה יוֹתֵר מִכָּל הַתַּלְמִידִים, כִּי הָיָה בָּקִי בְּשׁוּב, וְהֵבִין שֶׁעִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל אֵינוֹ רַק לְדוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֶלָּא עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְהוֹתִיר לָנוּ סְפָרִים כָּאֵלּוּ הַמְחַיִּים וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים אֶת כְּלַל יִשְׂרָאֵל. וְיעוֹרֵר מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ — כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה זָּכָה בְּשָׁנָה זוֹ בְּרוּחָנִיּוּת, וְאֵילוּ מַתָּנוֹת הֵבִיא עִמּוֹ לְרַבֵּנוּ זַ״ל — אִם זֶה בִּלְמוּד, בְּסִיּוּם מַסֶּכְתּוֹת, בַּהֲפָצַת אוֹרוֹ הַגָּדוֹל, בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, בְּקִיּוּם שְׁאָר עֻצּוֹתָיו שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי רַבֵּנוּ זַ״ל יְשַׁלֵּם לוֹ בַּעֲבוּר זֶה, וְיִפְעַל בִּשְׁבִילוֹ לְשָׁנָה טוֹבָה וּלְהַמְתָּקַת הַדִּינִים.

כו תתקצו . . . . . שיב
יְבַקֵּשׁ לִמְסֹר הַמִּכְתָּבִים לְיַעֲדָם, וּלְטַכֵּס עֵצָה מִי יִשְׁמֹר עַל הַיְלָדִים.

כו תתקצז . . . . . שיג
יוֹרֶה בְּעִנְיַן הָאוֹטוֹבּוּס שֶׁיִּקַּח אֶת הַנּוֹסְעִים בְּאוּמַן וְכוּ׳.

כו תתקצה . . . . . שיד
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת זְכוּת הַנִּמְעָן, שֶׁעוֹזֵר לְגַלּוֹת אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיוֹרֶהוּ לְשָׁמֹחַ עַל הַזְּכוּת שֶׁנִּפְלָה בְּחֶלְקוֹ, וּלְהַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ.

כו תתקצט . . . . . שיד
יוֹרֶה לַנִּמְעָן לְהָשִׁיב אֶת הַכֶּסֶף שֶׁנָּטַל יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ.

כז אַלָּפִים . . . . . שיד
יְבַקֵּשׁ לְאַרְגֵּן מִנְיָן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ בְּיַבְנְאֵל, לְכָל הַנָּשִׁים שֶׁצְּרִיכוֹת לִשְׁמֹעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר.

כז א . . . . . שטו
יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְדָאֹג לְמִנְיָן בְּיַבְנְאֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, הֵן לַנָּשִׁים וְהֵן לַיְלָדִים שֶׁשָּׁם, וּלְהָכִין מַמְתַּקִּים לְכָל הַיְלָדִים, שֶׁיִּתְנַהֲגוּ כָּרָאוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

כז ב . . . . . שטו
יִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת בֶּן הַנִּמְעָן, שֶׁזּוֹכֶה לִנְסֹעַ לְאוּמַן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיָבִאר שֶׁזֶּה חָשׁוּב מְאֹד, וּבְפָרָט שֶׁהוּא יֶלֶד טוֹב וּמַגִּיעָה לוֹ הַנְּסִיעָה הַזּוֹ.

כז ג . . . . . שטז
יְחַזֵּק לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל הַנִּסְיוֹנוֹת וְלֹא לְהִשָּׁבֵר.

כז ד . . . . . שיז
יְיַעֵץ לְהִשָּׁאֵר לִלְמֹד בִּישִׁיבָה, וְלֹא לַעֲבֹר מִישִׁיבָה לִישִׁיבָה.

כז ה . . . . . שיח
יְבָאֵר, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם תַּחְלִיף בָּעוֹלָם לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֵין לְמַעְלָה מִלְּהִיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמַן.

כז ו . . . . . שיח
יְבָאֵר גֹּדֶל לַחֲצוֹ מֵהַחוֹבוֹת הַגְּדוֹלִים, וְיַקֵּוֶּה כִּי לְהַשֵּׁם הִתְּשׁוּעָה.

כז ז . . . . . שיט
יְשַׁבֵּחַ הַנִּמְעָן שֶׁחָפֵץ לְהַלְוֹוֹת בַּעֲבוּר בְּנִין הָאוּלָם שְׁמָחוֹת, וִיבָרְכוֹ מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן.

כז ח . . . . . שיט
יוֹרֶה לְהַכְנִיס הַמִּכְתָּבִים שֶׁשּׁוֹלֵחַ בְּכֶרֶךְ הַבָּא שֶׁל ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְיַפְלִיג בְּגֹדֶל הַמַּעֲלָה הַזּוֹ.

כז ט . . . . . שכ
יָבֹא לַנִּמְעָן, שֶׁהַבְּזִיונוֹת בָּאִים לְכַפָּרַת עֲוונוֹת, וְיִקַּיֵּם אָצְלוֹ: "תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ, וְתָחוּל שָׁנָה וּבְרָכוֹתֶיהָ".

כז י . . . . . שכ
יְבַקֵּשׁ לְאַרְגֵּן מִנְיָן לַנָּשִׁים לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁתּוּכַלְנָה לִשְׁמֹעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר.

כז יא . . . . . שכא
יוֹרֶה לְבַת יִשְׂרָאֵל לִשְׁמֹר עַל שְׁמָהּ הַטּוֹב, וְלִהְיוֹת צְנוּעָה וַחֲסוּדָה, שֶׁיּוּכַל לְשַׁדְּכָהּ בְּשִׁדּוּךְ טוֹב.

כז יב . . . . . שכב
יָבֹא, אֲשֶׁר עִם יְלָדִים צְרִיכִים לָלֶכֶת רַק בְּיַד רַבָּה, כִּי לְהֵפֶךְ — עֲלוּלִים לְאַבֵּד אוֹתָם.

כז יג . . . . . שכג
יַנְחֶה הֲכִיצַד לִשְׁמֹר עַל הַיְלָדִים בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן שֶׁהָאָבוֹת יִשְׁהוּ בְּאוּמָן.

כז יד . . . . . שכג
יוֹדֶה לַנִּמְעָן, שֶׁנָּטַל עַל עַצְמוֹ הַמְשִׁימָה לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַיְלָדִים בְּיַבְנְאֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בִּזְמַן בּוֹ אֲבוֹתֵיהֶם שׁוֹהִים בְּאוּמָן בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל.

כז טו . . . . . שכד
יוֹרֶה לְבַת יִשְׂרָאֵל לִשְׁמֹר עַל שְׁמָהּ הַטּוֹב, וּלְהַקְפִּיד עַל יִרְאַת שָׁמַיִם וּצְנִיעוּת.

כז טז . . . . . שכד
יְחַזֵּק, שֶׁיּוֹלִיכוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל דֶּרֶךְ הָאֱמֶת.

כז יז . . . . . שכה
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְבָאֵר, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מֵרַבֵּנוּ זַ״ל בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, רַק דֶּרֶךְ הַתְּמִימוּת, וּכְכָל שֶׁלּוֹמְדִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כָּךְ מִתְקָרְבִים אֵלָיו יוֹתֵר, וְיוֹתֵר מֵאִיר בּוֹ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל. וִיבַקֵּשׁ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וּלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה, וּלְהִתְוַדּוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי לִזְכּוֹת לְכַפָּרַת הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ — יוֹם הַכִּפּוּרִים.